

KASTAMONU LÂHİKASI ÜZERİNE

Metin ve Açıklama

Abdullah Aymaz

BEDİÜZZAMAN
Said NURSÎ

5
-BASKI

KASTAMONU LAHİKASI
ÜZERİNE

Abdullah AYMAZ

KASTAMONU LAHİKASI ÜZERİNE

Copyright © Şahdamar Yayınları, 2005

Bu kitaptaki metin ve resimlerin, tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan şirketin önceden yazılı izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

Editör

Seyit N. ERKAL

Görsel Yönetmen

Engin ÇİFTÇİ

Kapak

İhsan DEMİRHAN

Mizanpaj

Ahmet KAHRAMANOĞLU

ISBN

975-9090-33-3

Yayın Numarası

29

Basım Yeri ve Yılı

Çağlayan Matbaası / İZMİR Tel: (0232) 252 20 96

Eylül 2005

Genel Dağıtım

Gökkuşaklı Pazarlama ve Dağıtım

Alayköşkü Cad. No: 12 Çağaloğlu/İSTANBUL

Tel: (0212) 519 39 33 Faks: (0212) 519 39 01

Şahdamar Yayınları

Emniyet Mahallesi Huzur Sokak No: 5

34676 Üsküdar/İSTANBUL

Tel: (0216) 318 42 88 Faks: (0216) 318 52 20

www.sahdamaryayinlari.com

İÇİNDEKİLER

KASTAMONU KAHRAMANLARI.....	11
1. Mektup	27
2. Mektup	30
3. Mektup	33
4. Mektup	36
5. Mektup	39
6. Mektup	41
7. Mektup	42
8. Mektup	43
9. Mektup	44
10. Mektup	44
11. Mektup	46
12. Mektup	48
13. Mektup	51
14. Mektup	51
15. Mektup	54
16. Mektup	55
17. Mektup	59
18. Mektup	59
19. Mektup	61
20. Mektup	62
21. Mektup	67
22. Mektup	68
23. Mektup	68

24. Mektup	69
25. Mektup	71
26. Mektup	72
27. Mektup	73
28. Mektup	78
29. Mektup	80
30. Mektup	83
31. Mektup	84
32. Mektup	86
33. Mektup	88
34. Mektup	88
35. Mektup	89
36. Mektup	89
37. Mektup	91
1. Parça	91
2. Parça	100
38. Mektup	105
39. Mektup	107
40. Mektup	109
41. Mektup	110
42. Mektup	111
43. Mektup	112
44. Mektup	114
45. Mektup	115
46. Mektup	116
47. Mektup	122
48. Mektup	123
49. Mektup	125
50. Mektup	127
51. Mektup	127
52. Mektup	128
53. Mektup	130
54. Mektup	132
55. Mektup	135
55. Mektup	136
56. Mektup	139

İçindekiler

57. Mektup	140
58. Mektup	142
59. Mektup	142
60. Mektup	144
61. Mektup	147
62. Mektup	148
63. Mektup	150
64. Mektup	152
65. Mektup	154
66. Mektup	157
67. Mektup	157
68. Mektup	161
69. Mektup	161
70. Mektup	162
71. Mektup	164
72. Mektup	165
73. Mektup	167
74. Mektup	170
75. Mektup	172
76. Mektup	174
77. Mektup	176
78. Mektup	177
79. Mektup	179
80. Mektup	180
81. Mektup	180
82. Mektup	181
83. Mektup	182
84. Mektup	182
85. Mektup	185
86. Mektup	185
87. Mektup	186
88. Mektup	188
89. Mektup	191
90. Mektup	192
91. Mektup	193
92. Mektup	194

93. Mektup	194
94. Mektup	195
95. Mektup	199
Lemaâ'tan	204
Fatihâ'nın Âhîrinde İşâret Olunan Üç Yolun Beyanı.....	204
Hakikî Bütün Elem Dalâlette, Bütün Lezzet İmandadır.....	210
–Hayâl Libasını Giymiş Muazzam Bir Hakikat–	210
Îcaz ile Beyan İcâz-ı Kur'ân	223
Ulaşmaz Dest-i Edeb-i Garb-ı Hevesbâr-ı Hevâkâr-ı Dehâdâr	231
De'b-i Edeb-i Ebed-Müddet Kur'ân-ı Ziyâbâr-ı Şifâkâr-ı Hüdâdâr	231
Tevhidin İki Bürhan-ı Muazzamı ve.....	236
Sure-i İhlasın Bir Nükte-i İcaziyesi	236
İkinci Burhan-ı Muazzam Kur'ân-ı Hakîm.....	237
96. Mektup	247
97. Mektup	248
98. Mektup	248
99. Mektup	250
100. Mektup	253
101. Mektup	255
102. Mektup	256
103. Mektup	258
104. Mektup	260
105. Mektup	264
106. Mektup	266
107. Mektup	267
108. Mektup	269
109. Mektup	270
110. Mektup	271
111. Mektup	272
112. Mektup	274
113. Mektup	277
114. Mektup	280
115. Mektup	281

İçindekiler

116. Mektup	283
117. Mektup	284
118. Mektup	285
119. Mektup	287
120. Mektup	292
121. Mektup	294
122. Mektup	296
123. Mektup	297
124. Mektup	299
125. Mektup	301
126. Mektup	302
127. Mektup	306
128. Mektup	307
129. Mektup	309
130. Mektup	309
131. Mektup	311
132. Mektup	313
133. Mektup	317
134. Mektup	319
135. Mektup	322
136. Mektup	323
137. Mektup	325
138. Mektup	329
139. Mektup	333
140. Mektup	336
141. Mektup	338
142. Mektup	339
143. Mektup	343
144. Mektup	344
145. Mektup	345
146. Mektup	348
147. Mektup	350

KASTAMONU KAHRAMANLARI...

Yıl 1935, aylardan Nisan, Eskişehir’de Bediüzzaman Hazretleri aleyhinde haksız olarak bir dava açılır. Hapisaneden çıkmasını müteakip yine haksız olarak Kastamonu’ya sürülür. Hem de uzun bir müddet polis karakolunda kalmaya mecbur edilerek... Daha sonra karakolun tam karşısında bulunan bir evde daimi tarassut altında tutulacaktır. Kastamonu’da geçen sekiz senelik ağır bir baskı ve göz hapsi sırasında aktif bir sabırla hizmetine devam eden Bediüzzaman, eserler ve mektuplar yazma vazifesini bu müddet zarfında asla bırakmaz... Daha sonra yazılan mektuplar, Kastamonu Lâhikası olarak bir kitap hâline getirilir. İmkânsızlıklar sebebiyle kalbine doğan pek çok mesele ise maalesef yazılmadan gelip gidecektir...

Kastamonu’da yazılan lâhika mektupları Karadeniz havalisinde büyük rağbet görmektedir. Aynı şekilde Risale-i Nurların ilk merkezi olan Isparta ve civarında da bu mektuplar yazılıp çoğaltılmakta ve bütün Anadolu’ya neşredilmektedir.

Yasaklar postanelere de duyurulunca, bu mektuplar “Nur Postacıları” tarafından köyden köye, kasabadan kasabaya, şehirden şehre, elden ele dağıtılmaya başlar. Bu mektuplar Nur Talebelerinin hayat düsturları olduğu gibi, aynı zamanda o sıkıntılı dönemde birçok ruhî ihtiyaçlarının tatmine de vasıta olmaktadır. İman ve Kur’ân hizmetinde ilmî rehberlikleri yanında bu mektupların, o günün yalan ve iftiralarına, ümit kırıcı ve yönlendirici propagandalarına karşı uyandırıcı tesirleri de olmakta; hizmet aşk ve şevkini kamçılaman, bu inşirah ve

sûrur vesileleri, Nur talebelerinin ümitle geleceğe bakmalarını sağlayan parlak birer zafer işaretleri ve gönüllere hoşnutluk aşıl原因an müjdelere hükümüne geçmektedir.

Bu mektupların birinci muhatapları olan Kastamonu kahramanlarını anlatmaya bir hâtıra ile başlamak istiyorum...

1981 veya 1982 senesi bir şubat tatilinde Salih, Usâme ve Kâsım arkadaşlarımızla beraber Kastamonu'ya gittik. Yağan kar henüz kalkmamıştı. Mehmet Feyzi Efendi ile görüşmek istiyorduk. Başta Avukat Gültekin Sarıgül olmak üzere saygı duyduğum birçok ağabeyden medhini duymuştum. 1973'te Denizli de birisi şöyle bir vâkayı nakletmişti: Üstad, Denizli hapsine girdiğinde Mehmet Feyzi Efendi de yanındaydı. Hapiste herkesin sakallarını kesiyorlardı. Hapisane müdürü Mehmet Feyzi Efendinin sakallarının kesilmediğini görünce “Nerede bu baş gardiyan? Bunun sakalları niçin kesilmemiş?” diye bağırmıştı. Baş gardiyana söylemeye gittikleri sırada Mehmet Feyzi Efendi askerde bile hiç kestirilmeyen sakalları için endişeye kapılınca Üstad ona “Hiç merak etme o sakallar benim, sende emaneten duruyor. Onları hiç kimse kesemez.” demişti. Baş gardiyan da gelince, şöyle bir bakmış ve “Bu sakallar da kesilmez ki!” demişti.

Mehmet Akif'in İstiklal Harbinde vaaz ettiği meşhur Nasrullah Camiinde ikinci namazlarımızı kıldıktan sonra Mehmet Feyzi Efendi'nin evini aramaya çıktık. Kimse yol göstermiyordu. Benim de Kastamonu'ya ilk gelişimdi. Müftü yardımcısının yardımları ile evin kapısına kadar gelmiştik. Kapıda doktoru tarafından, rahatsız edilmemesini ifade eden bir levhanın yazılı olduğunu gördük. Büyük ihtimal o günlerdeki sıkıyönetimin onunla görüşmeleri önlemek için aldığı bir tedbirdi. Ama o zaman biz bunu gerçek bir doktor tavsiyesi ve tedbiri olarak anlamıştık... Ve “Peki rahatsız etmeyelim. Bir defa zili çalalım, eğer kapı açılmazsa dönelim, ama açılırsa sadece elini öpüp hiç rahatsız etmeden hemen geri dönelim.” diye düşündük. Zili çaldık, kapı açıldı. Bir iple çekilip açılmıştı. Kapıda kimse yoktu. Avluda çocuklar oynuyordu. Nereye gireceğimizi onlara sorduk. İki katlı evin alt katındaki bir odaya girdik. Yüksek bir sedir üzerinde yatağın içinde oturmuş vaziyette nuranî sîmâli, hârîka bakışlı ve güzel sakallı bir zatla karşılaştık.

Elini öpüp ayakta bekledik. Müsaade isteyip ayrılacaktık ama “Oturun, oturun... Uzaktan geldiniz. Ben aslında yukarıya çıkacaktım sizi bekledim. Sizlerle hiç görüşmedik galiba şu kardeşle bir defa görüşmüştük.” dedi. Ben “Efendim ben de bu şehre ilk defa geliyorum.” dedim. Hemen çaylar geldi ama artık soğumuşlardı. Anlaşılan biz gelmek için sokaklarda dolaşırken o da çayı demlettirmişti ama biz geç kalmıştık... “Konuşun, sorun, sorun!” dedi. Ama ne soracaktık. Biz sırf onu ziyarete, sadece görmeye gelmiştik. O böyle deyince birkaç gün önce Kütahya'nın Tavşanlı kazasında birisiyle aramızda geçen bir meseleyi hatırladım ve sordum. Çok güzel izahlarda bulundu... İslâmî ilimlerdeki derinliği hemen seziliyordu. Sonra Risale-i Nur Külliyyatından bir mesele aklıma geldi. Onu da âlim bir zât büyüğümüze sormuştum. Biraz imtihan gibiydi... Durumunu ölçmek istemiştım. Efendimizin (s.a.s.) ibtida ile intihayı birleştirmesi ile ilgili bir soruydu. Mehmet Feyzi Efendi, Miraç mevzuunda geçen ve Peygamber Efendimizin (s.a.s.) hem çekirdek hem meyve olması meselesiyle bunu izah etti. Anlattıkları çok güzeldi ama sorunun tam cevabı değildi. Bu düşünce kafamdan geçtiği anda durdu ve “Biz yaşlandık artık, bazı şeyleri tam bilemiyoruz, kusura bakmayın” deyiverdi. Bu söz karşısında çok utanmıştım ve bir daha soru sormadım.

Bu sefer o, “Esrar-ı Uluhiyet, esrâr-ı nübüvvet, esrâr-ı ulema, esrâr-ı umera.” mevzularına girdi ve bana dönerek gazetelerin çok yanlış bir şekilde esrar-ı umeradan olan devlet sırlarını sorumsuzca ulu orta yazıp çizdiklerinden ve bu hiç bahsedilmemesi gereken sırların bu yüzden kahveci çıraklarının ağızlarında dolaşmasının vahametinden bahsetti. Ben bu konuşmasının sırrını ve hikmetini altı yedi sene sonra gazeteciliğe başlayınca anladım ve bu tip haberlerle karşılaşınca hep onu hatırladım. Bir de onun “Ben Cenab-ı Hakk'ın Habîr isminin gereği, haberlere dikkat ederim.” sözünü unutmadım. Hatta zaman zaman Habîr kelimesinin rakam değeri olan 812 defa “Yâ Habîr” çektiğim de olmuştur.

Kastamonu'dan döndüğümüzde olanları büyüğümüze aktardım. O da kendisine yakışır şekilde “Bizler, büyüklerimizin huzurunda, hem dilimize hem de kalbimize sahip olmalıyız.” dedi.

Mehmet Feyzi Efendi, vefatından kısa bir müddet önce kendisini ziyaret eden bir arkadaşına “Eskiden hubbî idim. Sonra cubbî oldum. Sonra da sukûti oldum. Artık yakın bir zamanda turabî olarak toprağa gireceğim.” demiş. Yani bir zaman herkesi seviyordum; hubbî idim. Sonra kuyuya düşer gibi bir kenara çekilip turabî oldum. Sonra bana susmam ihtar edildi de sukûti oldum. Ama artık vefat edip gideceğim, demek istiyordu.

Mehmet Feyzi Pamukçu, 1912’de Kastamonu’da doğmuş. Bediüzzaman Hazretlerine Kastamonu’da altı yıl hizmet etmiş. 1943 tarihinde Denizli’de, 1948’de Afyon’da hapisanede Üstad ile beraber tutuklu olarak bulunmuş. 1990 yılında da vefat etmişti.

Cenab-ı Hak Necmeddin Şâhiner’den râzı olsun... Son şâhitler hakkında bizlere hazinelere değer bir çalışma yaptı... Kastamonu Lâhikası üzerinde dururken, orada isimleri geçen mübarek insanlar hakkında merak ettiğimiz bilgileri Şâhiner’in “Son Şâhitler”inde bulduk.

Mehmet Feyzi Efendi diyor ki: “İlk defa 1937 senesinde İstanbul’da Kastamonu’lu bir adam ‘Kastamonu’ya bir hoca geldi.’ diye Üstad’dan bahsetmişti. Daha sonraları Kastamonu’ya geldikten bir sene kadar geçmişti ki, Üstad’ı tanımak şerefine erdim. Beni Nurlara celbeden 32. Söz olmuştu. Daha evvel Arapça bildiğim için Hizb-ün Nûrî’yi vermişti. 32. Sözü okuduğum zaman yattığımda bir rüya görmüştüm: Büyük bir şose, hava ise sümbülî, alakaranlık. Kalabalık insanlar var. Bu asrın vazifeli şahsiyeti geliyor. Ekin biçildiği zaman çıkan tırpan sesi işitiyorum. Hışırta devam ediyordu... Daha sonraki senelerde Üstad’la beraber tevkif edilip Denizli’ye gittiğimiz zaman aynen o yolu orada gördüm. Nazif Çelebi’de bulunan Üstad’ın abası, rüyadaki aynı aba idi... Denizli hapisânesinden mahkemeye gidış gelişlerimizde ikişer kişi hâlinde kelepçe takarlardı. Bir gün beni Üstad’la beraber bağladılar. Tam kabristanın yanından geçerken Üstad ‘Fatiha!’ diyerek okumaya başladı. Kelepçe, zincirli ve asma kilitliydi. Yan gözümle Üstad’a baktım. Fâtiha’yı okuduktan sonra ellerini yüzüne sürdü. Elimiz beraber bağlı olduğu halde, benim elim kalkmadı. Bunu Üstad’ın bir kerâmeti olarak bizzat müşâhede ettim...”

“Mektupları ve Risaleleri dağda veya evde temize çektim. Bazan da Üstad’ın kendi ağzından yazardım. Üstad’ın Arabî, Türkî, kendi eserleri olan Risale-i Nurların tamamını, kendisine baştan sona okudum. İşte ben bununla iftihar ederim.”

Kastamonu Lâhikası’nda ismi geçenlerin en mühimlerinden birisi de Emin Çayırılı’dır. Çaycı Emin diye meşhurdur. Şark aşiret beylerinden olan Emin Bey, Kastamonu’da Bediüzzaman Hazretlerine hizmet etmiştir. 1943’te Denizli hapisanesinde 9 ay tutuklu kalmıştır. 1967 yılında Van’da bir trafik kazasında yanarak vefat etmiştir.

Doğu Anadolu’dan sürgün olarak Kastamonu’ya gelen Emin Bey, Nasrullah Câmîi’nin yanında bir çay ocağı kurup çaycılık yapmaktadır. 1936’da bir gün camiin şadırvanında yaşlı bir ihtiyar görür. Giyim, kuşamı bir hoca efendiye benzemektedir... Bir bekçinin şadırvandan doldurduğu bir testinin başında durur. Bu sarıklı kübbeli, heybetli zâta yaklaşan Çaycı Emin, “Sen nerelisin kurban?” diye sorar. O da “Beni takip ediyorlar, bana yaklaşma, sana zararım dokunur.” der. Sonra kendisini sorup, soruşturur, Çarşı Polis Karakolunda kaldığını ara sıra bir bekçi ve polisle birlikte Kastamonu Kalesine çıktığını öğrenir. Bir gün kendisini bir polis çağırır ve onunla birlikte kaleye çıkar. Orada Üstad’la görüşür. Üstad polise “Kardeşim bu Emin, benim hemşehrime dir. Sen bir-iki dakika bizden ayrıl; ben onunla biraz konuşacağım.” der. Polis yanlarından ayrılınca kendi durumunu anlatır ve “Şeker, çay gibi ufak tefek şeyleri almamda bana yardımcı ol. Benim yanıma kimseyi bırakmıyorlar. Ben komisere söyleyeceğim, yatağımı birisine satacağım. Bu arada bir vasıta olsun ki, ara sıra gel, birşeyler lâzım oldukça, hem onları alırsın hem de bu yatak meselesini hallederiz.” der. Sonra Çaycı Emin’e üç tane sarı altın verir ve “Bunlar Harb-i Umûmî’den kaldı. Uzun yıllardır, saklıyordum. Bunları yanına al bozdurur ve bana lâzım olanları bunlarla alırsın.” der. O, “Benim durumum iyi.” diyerek almak istemeyince “Katiyyen karşılıksız bir şey kabul etmem.” der.

Çaycı Emin diyor ki: “Karakolun üst katına kaldığı yere çıktık yatağa baktım... 25 lira kıymet biçtik. Yatağı tekrar kendisine kiraladım. Ne kadar yatarsa o kadar para verecekti. Bu vesileyle hergün yatağın kirasını almak için karakola gidip geliyordum. İhtiyaçlarını böylece

temin ediyordum... Nuri isminde bir komiser vardı. Üstad'a eziyet ediyordu. Birgün çok şiddetli hasta olmuş. Kafası ve kulağı ağrıyormuş. Bir çare bulamamışlar. Kayın pederi 'Sen Bediüzzaman'a eziyet ettiğin için bu hastalık başına geldi.' demiş. Komiser gelip Üstad'dan özür diledi ve dua istedi. Sonra da beni çağırarak: "Bundan sonra sen Bediüzzamanın hizmetini göreceksin. Sana kimse karışmayacak. İstedığın zaman gelip yanına çıkabilirsin." dedi. Üstad'ın yanına kimseyi yanaştırmıyorlardı ama ben rahatça yanına gelip gidiyordum.

Havalar iyi olduğu günlerde, beraber dağlara giderdik. Akşamları kitapları tashih ederdi. Hergün ikindiden sonra kapısını kilitlerdi. Kastamonu'nun kışı şiddetli geçirdi. Bazı günler odasındaki yer tahtalarının arasına kırağı yağmış gibi olurdu. Küçük bir sobası vardı. Odayı pek iyi ısıtmazdı. Üstad, bekçi ile bir mangal ve bir de tahta kürsü aldırılmış, yorganı kürsünün üzerine atarak, içindeki mangalla bu şekilde ısınyordu. Komiser bir müddet sonra yine rahatsız etmeye başlamıştı. Birgün odasını ararken komiser elini yorganın altına, kürsünün içine sokmuş. Eli de ateş dolu mangalın içine girmiş... Eli yanınca da çok mahçup olmuş. Üstad ona: 'Senin ismin Hâfız Nuri, Risale-i Nur'un ismi de Nur'dur. Bu sana tokattır. Dikkat et, bir daha ilişme!' demiş.

Sabahları erkenden evine gidip sobasını yakardım. Yine böyle bir gün gitmiştim. Seccâdenin üzerinde ibadet ediyordu. Mum ışığında, seherin soğuşunda, hazin bir sesle dua ediyor, için için yalvarıyordu. Ben heyecan içerisinde tam bir buçuk saat ayakta bekledim. Bu ulvî hâli, titreyerek ve ürpererek seyrettim. Nihayet ezan sesleri uzaklardan gelmeye başladı. Ama o zamanki malûm Türkçe ezan sesleri... Dönüp bana 'Emin, sen çok büyük bir hata ettin. Kasem ederim ki, benim bir vaktim vardır, o vakitte melâike de gelse, katî bir surette kabul etmem. Sen çok yanlış ettin. Bir daha böyle hareket etme. Bu kadar erken gelme... Ezan okunmayınca gelme!' dedi. 'Efendim affet, kusura bakma! Ay ışığı dolayısıyla vakti bilemedim. Erken gelmişim. Bir daha ezandan önce gelmem.' dedim.

Kastamonu kahramanlarından birisi de Selahaddin Çelebidir. Uzun yıllar Nur Risalelerine talebelik yapan Selahaddin Çelebi 1913 doğumludur. 1977'de de vefat etmiştir.

1936'da askerden gelince, Bediüzzaman isminde bir âlimin Kastamonu'ya sürgün olarak geldiğini öğrenir ve babasına bahseder. Babası Ahmet Nazif Çelebi de şöyle der: "Ben bu zâtı tanırım. 1908 Meşrutiyetinden sonra yanında bir heyetle İnebolu'ya gelmişti. İnebolu'nun meşhur âlimi Hacı Ziyâ Efendi ile birlikte şehirdeki câmileri gezmişti. Şadırvanda abdest alırken yüzlerce insan toplanmış, hürmet ve sevgi ile kendilerini seyrediyorlardı. Ziya Efendi, halka 'Ayıptır, çekilin.' deyince, heyetten bir zât: 'Bırakın, baksınlar. Bu zât bakılacak bir zâttır.' dedi. Yahya Paşa Câmii'nde namaz kıldılar. Vapura uğurlarken caddenin iki tarafına dizilen halk, elini kalbinin üzerine getirerek selâmlamıştı. İstanbul gazetelerinde de yazılarını okudum. Yarın Kastamonu'ya gidip ziyaret edeceğim."

Gerçekten gitti. Üstad kendisine 4. Şua'yı verdi. Oğlu Selâhaddin Çelebi'yi de Üstad'ın yanına gönderdi.

Selahaddin Bey diyor ki: "Kastamonu yakınlarında bir saatlik mesafede yürüyerek dağa çıktım. Karadağ'da ufak bir tepenin zirvesinde bir ağacın altında beyazlar giyinmiş bir zât namaz kılıyordu. İçimden 'Her halde bu zattır.' dedim. Selam verdikten sonra, başı ile oturmamı işâret etti. Diz çöktüm duasına 'Âmin' dedim. İnsanlığın ve İslâm dünyasının huzur ve selâmeti, dünyevî ve uhrevî saadeti için hazin bir sadâ ile niyaz ediyordu. Sonra getirdiğim kitabı verdim. 'Sen, hoş geldin kardeşim, bu Risalenin tashihâtını yapayım.' dedi. Tashih işi yarım saat sürdü. Bu esnada ilk defa gördüğüm Hoca Efendiye dikkat ediyordum. Dikkatle tashihat yapıyor, kelimedeki noksanlıkları harf ve noktalara kadar düzeltiyordu. 'Sen de yazı biliyor musun?' dedi. Bir cümle yazdırdı. 'Mâşâallah... Keçeli güzel yazıyorsun, sana bir Risale vereceğim, yazar mısın?' dedi. 'Memnûniyetle' deyince, birden dokuza kadar Küçük Sözler'i verdi. Yazacağımı ifâde ettim. Babama da ayrıca 11. Söz ve 12. Söz'ü gönderdi. 'Eğer arzu ederse yazsın ve bana tashihe göndersin. Eserler aynen yazılmalıdır.' dedi. İşte Nur Risalelerinin İnebolu'ya girişi böyle oldu. Bu tarihten sonra İnebolu'da yüzlerce parmak Nurları yazmaya başladı. Nâfızlar, İbrahimler, İzzetler, Ziyalar, Osmanlar, Sâlihler, Ömerlerin kalemleri, beş sene boyunca matbaa tesisleri gibi işledi. Kastamonu İnebolu arasında Nur Postacıları da

teşekkül etmişti. Nurlar İnebolu limanından Anadolu'ya sevk ediliyordu. Bu postacılığı Recep Dilek, Ahmet Köroğlu ve Değirmencioglu yapıyorlardı.”

Selahaddin Çelebi, Denizli Mahkemesi tutuklamaları sırasında o da gözaltına alınmıştı... O günlerden bahsederken diyor ki: “Öğleden sonra, Vali Nevzat Tandoğan'ın belediyede bizi beklediğini bildirdiler. Hemen belediyeye götürüldük. İçeri girerken merdivende genç bir hanımla karşılaştık. ‘Siz de mi polissiniz?’ diye sordum. Hanım, ‘Hayır ben felsefe hocasıyım. Bediüzzaman'a bayram tebriği yazmıştım.’ dedi. Arkamızdaki polisler, ‘Konuşmayın.’ diye bizi ikaz ettiler. Belediyede başkan odasına evvelâ felsefe hocasını çağırıldılar. 20 dakika sonra o çıktı. ‘Beni serbest bıraktılar. Allah yardımcın olsun.’ dedi ve gitti. (...)

Bizi İnebolu Cezaevine sevk ettiler. Alt kattaki koğuşta bir arada idik. Ramazan-ı Şerifin sevinciyle, o mübarek günlerin kıymetinden istifadeye çalışıyorduk. İhlâsla ibadet yapıyorduk. Onbir kişi aramızda cüzler taksim ederek, günde bir hatim indiriyorduk. Hac farizasını ifâ ederken vefat eden Hacı Halil Enercan, ayrıca üç günde hatim yapıyordu. Bir ikindi namazında imam olan rahmetli Telyeli İzzet Turgut'u biz ümmî zannederdik. Namaz sonrası bir murâkabe yaptı. Sonra başını kaldırarak, ‘Arkadaşlar şimdi ricâl-i gayb hazerâtı geldiler. Ellerinde yeşil sancak vardı. Sancakta ‘İnnâ fetahnâ leke fethan mübînâ’ âyet-i kerimesi yazılı idi. Bir de âbide diktiler. Üzerinde yine ‘İnnâ fetahnâ leke fethan mübînâ’ âyet-i kerimesi yazılı idi. Ziya Beye hitaben, ‘Biz sizi muhafaza edeceğiz, hiç korkmayın.’ dediler. Arkadaşlar İzzet Turgut'u gülerek dinlediler. Ve ‘İçimizde bir de evliya varmış.’ diye şakalaştılar. Ziyâ Dilek, ‘Bunlar, henüz murakabeyi bilmiyorlar, sen ne için sırrı ifşâ ettin?’ deyince, ‘Ben onları, olgunlaşmış zannettim. Fakat yanlışım. Şimdi ben bu ifşâ etmenin cezasını çekerim.’ dedi. İki saat sonra döndüğünde, boğazını göstererek, ‘Jandarma kumandanı boğazımı sıktı ve jandarma koğuşunun altına bir kömür dolabına hapsetti. Orada ayakta durmanın imkanı yoktu. İki kat, iki büklüm orada kaldım. Beni çıkardıktan sonra, ‘Siz Almanlarla muhabere ediyormuşsunuz, söyle bakalım, alıcı-verici radyonuz nerede?’ diye işkence ederek dövdüler.

Üstadı ziyaretimin birinde Ayasofya hakkında düşüncelerini sormuştum. ‘Keçeli keçeli’ diyerek güldü. Sonra birden ciddileşerek ‘Ayasofya, Hıristiyanlığın İslâmiyete devir ve tesliminin bir âbidesidir. Bunun için kilise iken câmi olmuştur. Elbette tekrar câmiye çevrilecektir.’ dedi.”

Kastamonu Nur kahramanlarından birisi de Küçük Şeyhlerin Hilmi Semâ Erkalıdır. 1936’da Kastamonu Valisi Avni Doğan yol açma, park yapma gibi bahanelerle türbeleri, mübarek dergâhları, tekkeleri ve mescitleri yıkarak tahrip ediyordu. Atalarının, mübarek merkatlerini mutlak surette yıkmayı kararlaştırmışlardı. Hilmi Bey de bütün didinmelerine rağmen bu yıkım işine bir türlü engel olamayınca vâli Avni Doğan’ı öldürmeye karar vermişti... Bütün plânlarını ve hazırlıklarını yapan Hilmi Bey, silahını da temin ettikten sonra, günün birinde dalgın ve düşünceli bir halde Araba Pazarı semtindeki Çarşı Polis Karakolu’nun karşısındaki altı odunluk, üstü iki küçük odalı bulunan Üstad’ın kaldığı menzilin önünden geçiyordu. Bu esnâda pencereden camı tıkrıdanan Üstad Bediüzzaman’a Hilmi Bey başını kaldırarak cam sesinin geldiği pencereye baktı. Penceredeki Üstad, ince, uzun parmaklarıyla işaret ederek Küçük Şeyhlerin Hilmi Beyi şefkat dolu sinesine basmak için çağırıyordu. Kafasındaki karışık problemlerle, bu davete uymak için dönen Hilmi Bey, ‘Bu ihtiyar Hoca Efendi de acaba ne istiyor, bana ne diyecek?’ diyerek düşüne düşüne ahşap evin merdivenlerini çıkmıştı. Üstad Bediüzzaman, Hilmi Bey’in eline Tahmidiye Duâsını vererek kendisine bu duadan bir tane yazmasını istemişti. Kendisini yukarıya çağırın Üstad’ın bu kadar kolay bir isteği olduğunu gören Hilmi Bey daha da şaşırılmıştı. Bu kudsî dualar mecmuasını alır almaz hemen o gece yazmaya başlamıştı. Saatlerce Tahmidiyeyi yazan Hilmi Bey, duayı yazıp bitirdiği zaman değil adam öldürmek, bir karıncaya bile ayak basamaz bir hâle gelmişti. Artık Hilmi Bey melekler gibi şefkatli hâliyle vâliyi öldürmekten vazgeçmişti. Üstad’ın dağıttığı Kur’ân hakikatlarının nuruna kendisi de pervâne olmuştu.

1905’te İnebolu’da doğan İbrahim Mırmır da Kastamonu’da Bediüzzaman’ı tanıyıp onunla Denizli’de hapisteye yatanlardandı. 1937’de Üstad’la tanışmıştı. Denizli hapsinde bir mahkeme dönüşü Üstad

kendisine “Sen Büyük İbrahimsin.” dedi. Fakazlı İbrahim Efendiye de Küçük İbrahim ismini verdi...

Kastamonunun en mühim talebelerinden birisi belki en başta geleni Abdullah Yeğin'dir. Bediüzzaman Hazretlerini küçük yaşta tanımıştır. Kendisi diyor ki: “Kastamonu Lisesi, orta ikinci sınıftaydım. (1940-1941) Ziyaret için Üstad'ın odasına girdiğimizde, karyola gibi yüksek bir divanın üstüne oturmuş, dizlerine yorganı çekmiş geriye doğru yaslanmıştı. Elinde bir kitap vardı. Saçları kulaklarının hizasına kadar gelmişti. İnce gözlüğünün üzerinden bize bakarak, ‘Sefa geldiniz.’ dedi. (...) “Muallimlerimiz Allah'tan bahsetmiyorlar. Bize Hâlîkımızı tanıttır.” diye bir gidişimizde bir soru sormuştum. Bu mevzuda uzun uzun izahlarda bulundu. Bu sualinizin cevabı ne zaman yazıldı, iyice hatırlamıyorum. Yanına gittiğimizde Âyetül-Kübrâ'dan, Küçük Sözler'den, Mehmet Feyzi Pamukçu okur, biz de defterlerimize yeni yazı ile yazardık. Ekseriyetle kâtipliğini Mehmet Feyzi Efendi yapardı. Kastamonu civarında Karadağ ve Hacı İbrahimdağ denilen yerlere Pazar ve tatil günlerinde müteaddit defalar Üstad'la birlikte giderdik. Üç dört kişi kırdı, Âyet'ül- Kübrâ'dan ve Sözler'den okurduk. Bazen iki Risaleyi karşılaştırır, tashih ederdi. İmânî ve İslâmî mevzularda konuşmalar ve sohbetler olurdu.”

Üstad'ın mektuplarında Araçlı Abdullah diye ismi geçen Abdullah Yeğin'in Yeni Lügat isimli bir eseri vardır.

İnebolu'da 1912 tarihinde doğan İbrahim Fakazlı da Üstad'ı ilk defa 1940 yılında Kastamonu'da ziyaret etmiştir. Kendisi şöyle diyor: “İkinci Cihan Savaşında ihtiyat askeri iken bir gece rüyamda karargâh çadırında oturuyorduk. O sırada askerler bana dediler ki: ‘Peygamber Efendimiz (s.a.s.) karargâhımıza geldi.’ Bu haberi duyar duymaz ‘Neden şimdiye kadar haberim olmadı?’ diye çadırların arasından koşarak hem hüngür hüngür ağlıyor, hem de arıyordum. Birden karşımdan geldiklerini gördüm. Boyu uzuna yakındı. 30-40 yaşlarında yiğit bir kahraman görüntüsündeydi. Belinde yerlere kadar degen bir kılıç başında o zamana kadar hiç görmediğim uzun bir sarık, ayağında normal bir şalvar, üzerinde göğsü açık bir gömlek, çok nûrânî, sakalsız, bıyıklı bir zat. Ağlayarak kendimi ayaklarına attım. Bir taraftan ellerini ve

ayaklarını öpüyor, bir taraftan da ‘Haberinizi ancak şimdi aldım, bizi af buyurun!’ diyerek yalvarırken uyandım. Yanımda yatan arkadaşım ağladığımı anlamıştı. Bu rüyayı arkadaşlara anlattım. Onlar da o günkü şartlar içinde rüyamı terhis müjdesi olarak tabir ettiler.

Terhis olduktan sonra Ahmet Nazif merhumun verdiği 10. Söz’ü yazarak Gülcü Hüseyin Efendi ile beraber Kastamonu’ya Üstadımızı ziyarete gittik. Çaycı Emin Efendi bizi Hz. Üstad’ın evine götürdü. Fakat eve varmadan, evi ve kapısını uzaktan göstererek kendisi gerisin geriye döndü. Sağı solu iyice konrolden geçirdik. Çünkü evin tam karşısında polis karakolu bulunuyordu. Kapıya yaklaştık, dışarı sarkan ipi çektik kapı açıldı. Ev eski bir yapıydı, yukarıya tahta merdivenle çıkılıyordu. Yukarı çıktık, birkaç adım atarak bir odanın kapısına geldik. Kapı açıktı. Gülcü Hüseyin Usta önden girdi, ben de arkadan girdim. Üstad Hazretleri bizi görür görmez, birkaç tahtadan yapılmış ve üzeri ince bir şilte gibi basit bir yatak konmuş olan divanın üzerinden bir yay gibi fırlayarak ayağa kalktı. Hüseyin Efendi’nin, Üstadın ellerini öptüğünü farketmedim. Zira ben Üstadımızı görür görmez, askerde gördüğüm rüya gözümün önüne geldi. Rüyada Peygamber Efendimizi (s.a.s.) aynı sarık, aynı kıyafet ve aynı endam ve nurâniyet içinde görmüştüm. Bunun için şaşkın ve perişan bir halde ağlayarak Üstad’ın mübarek ayaklarına kapanmışım. ‘Ancak gelebildim!’ diyemiyordum. Mübarek elleriyle başımı kaldırdı ve bizi karşısına, yerdeki bir mindere oturttu. Rahmetli Mehmet Feyzi Efendi de bir dizini dikmiş bir Risaleyi temize çekiyordu. Bize hitaben kapının her zaman ipi içeride çekili olduğu halde, bir tevâfuk olarak o anda ipi dışarıya bıraktığını, bizim gelmemizin de bir tevâfuk eseri olduğunu, Risale-i Nur’un imanları kurtaran bir nur olduğunu ve Risale-i Nur’un şahs-ı manevisinin on iki tarikatın temsilcisi olduğunu anlattı.”

İbrahim Fakazlı, Denizli hapsinden tahliye olduktan bir sene sonra iade edilen kitapları almak için gelmişti. Şunları aktarmaktadır: “Denizli’ye geldiğim gün çok şiddetli bir yağmur vardı. Delikli çınar semtinde bir meydanlığın ortasında şemsiyesi elinde Mahkeme Reisi Ali Rıza Beyi görerek elini öptüm ve kendisine, ‘Hz. Üstad’a gidece-

ğim, bir emriniz var mı?’ dedim. ‘Çok selamlarımı söyleyiniz, bize dua etsin.’ derken gözlerinden yaşlar akıyordu.”

Bu araya Hâkim Ali Rıza Bey ile ilgili bir bilgiyi not etmek istiyorum:

Ali Rıza Bey, Denizli Mahkemesi sırasında tanıyıp okuduğu Risale-i Nurları, İzmir’deki bir dostuna önem ve değerlerini anlatarak hediye etti. O dostu da kızlarını İzmir’in gayr-i millî ve gayr-i İslamî hayatından kurtarmak için şehir dışına yaptırdığı bir evde sanki koruma altına almıştı. Bu ev, Reşat Nuri Güntekin’in Çalığışu isimli meşhur romanını yazdığı yerdedi. Şimdi orası Çalığışu Mahallesi olarak bilinmektedir. Romanını dayanarak yazdığı ağaç bile bir hatıra olarak tam yolun ortasında durmaktadır. Daha sonra bu zatın kızlarından Zehrâ hanımefendinin kocası Hacı Nefi Akyazılı, Risaleleri ve Üstad’ı tanıyınca, Hâkim Ali Rıza Efendi’nin kayın pederine verdiği kitapları hatırladı... 1972 de kurulan Akyazılı Vakfına Çalığışu Mahallesindeki binanın olduğu araziyi bütün aile vakfettiler. Oraya bir öğrenci yurdu yapıldı. Daha sonra bu yurt Yamanlar Koleji oldu. Biz 1972’de yine bu ailenin bazılarının yaşadığı kendi apartmanlarında kiracı olarak kaldık. İlk girenlerden olduğumuz için İlhan İşbilen Bey’in teklifi ile apartmanın ismini Kardeş koyduk. Sabah namazlarından sonra elinin taze simidi ile câmiden gelen Hacı Nefi Akyazılı Bey evimize uğrar sohbet ederdik. Bir seferinde Hanımlar Rehberinden bir bölüm okumuştuk. Nefi Bey ağlayarak, “Ah koca Üstad, sen hiç evlenmedin, bir aile hayatın bile olmadı ama bu ailevî incelikleri nereden biliyor ve güzel bir aile yaşayışı için bu hârika reçeteleri nasıl yazabiliyorsun?” dedi.

Kastamonu Lâhikasındaki mektuplarda ismi geçenlerden birisi de Ahmet Özkan (Kureysî) dır. Hatıralarını anlatırken diyor ki: “Üstad Hazretlerini geriden geriye görmüştüm. Kendisini kalben ve ruhen çok sevmiştim. Bir gece rüyamda beni çağırmişti. Uyandığımda bunun beni ikaz eden bir hakikat olduğunu anladım. Hemen imâlâtını yaptığımız cevzili ezmeden bir miktar hazırladım, doğruca Üstad’ın bulunduğu haneye gittim. Vardığımda bana, ‘Sen hoş geldin kardeşim.’ diyerek hitap etti. ‘Bu hediyeyi başkasından olsaydı almazdım, ama senin bu hediyeni alacağım.’ dedi. Yanından ayrıldım. İçinde hayli

mal sattığım dükkanda büyük bir asma saat vardı. Onu bir gece rüyamda bizim Devrekâni Çarşı Câmiine elimle astığımı gördüm. Bunun üzerine o saati aynı câmiye elimle astım. Hâlihazırda saat o câmidedir. Ondan sonra tekrar Üstad Hazretleri'nin yanına gittim. Bana 'Dükkanlar satıldı mı?' diye sordular. 'Ben senin için şöyle dua etmişim; elindeki dükkânlar satılsın, ondan sonra Nurlara hizmet etsin.' diyerek, hemen oradan Küçük Sözler'i verdiler. 'Bunu yaz, hemen bana getir.' dediler. Yanından ayrılıp Devrekâni'ye gittim. Eseri yazıp babamla gönderdim. Tashihde şu işaretleri gördüm: 'Yedinci Söz'ün nihayetindeki dua kısmında Ahmed Kureyşî' demiş. Ben ilk defa Nur'ları yazdığımdan, 'Herhalde unutmuş.' dedim. Nihayetindeki 'Dokuzuncu Söz'ün dua kısmında da aynı şekle Ahmed Kureyş, diyerek ilâve etmişlerdi. O zaman şüphelendim. 'Onuncu Söz'ü göndermişlerdi. Onu da sür'atle yazıp, kendisine gittim. O zaman bana dediler ki: 'Sen Arapsın ve Seyyidsin!' O esnada Feyzi ve Emin Efendiler de vardı. Bizim evvelce soy ismimiz Tekkenişoğlu'ydu. Bir zamanlar merkez idare heyetinden 'Soyadınızı değiştirin.' demişlerdi. Ben de Özkan'ı soyadı olarak almıştım. Sonra eski kitaplar arasında 'Seyyid' olduğumuzun vesikası elimize geçmişti. Bir ziyaretimde Üstad bana şöyle buyurmuştu. 'Bize yakında bir hal olduğu zaman seni buraya bırakacağım. Vazifen var.' Aradan 15 gün geçti, sonra Denizli hâdisesi çıktı. Öyle oldu, herkesi topladılar, bana bir şey olmadı. Bir zaman sonra her tarafa gidip kardeşleri teselli etmeye çalıştım."

Lâhika mektuplarında "Sadık Bey" diye geçen Taşköprülü Sâdık Bey, Plevne kahramanlarından Sâdık Paşa'nın torunudur. 1902'de Kastamonu Taşköprü'nün Kadıköy'ünde dünyaya geldi. Taşköprülü Sâdık Bey, Sinop, Tosya, Kastamonu, Çankırı, Düzce ve Adapazarı havalisinin ün yapmış efesi idi. Plevne'nin şanlı gazisi Osman Paşa'nın silah arkadaşlarından olan Sadık Paşa'nın torunu, edâniye baş eğmeyen bir insandı. Kastamonu ve civarının hâkimi idi. Ayağında çizme, altında ak bir küheylan, belindeki silâhlarıyla "Taşköprülü Sâdık Bey" deyince dost ve düşman temennâyâ dururdu. Onun hayatta kimseye bir zulmü ve kötülüğü olmamıştır.

1935 baharında, polis nezaretinde, Kastamonu'ya sürülen Bediüzzaman'ı tanıyınca Sadık Bey, beyliği, ağalığı bir tarafa bırakıp "Senin kapındaki kullar, sultandan da değerli" diye hizmetine koşmuş, Risale-i Nurları altın suyu ile yazmıştı.

İnebolulu Ahmet Köroğlu da Kastamonu ile İnebolu arasında Nur postacılığı yapıyordu. Zaten mesleği şoförlüktü. Kastamonu'da yazılan Risaleleri Nur yazıcılarına ulaştırıyordu.

Kastamonu şâhitlerinden birisi de Ahmet Ataklı idi. Şarktan sürgün edilenlerdendi. Ailecek perişan hallerini görünce Bediüzzaman Hazretleri "Hemşehrilerimi böyle zillet ve eziyet içinde bırakamam." diyerek kendisine tahsis edilen evi onlara bırakmış, karakol karşısındaki başka bir evi kiralayarak kendisi oraya taşınmıştı.

Ahmet Ataklı diyor ki: "Bir Kurban Bayramı günüydü. Bayram namazını Bediüzzaman kıldıracaktı. Her nasılsa Üstad gelmedi. Biz namazdan sonra evine giderek kapısını çaldık. Israrla çaldığımız halde kapı açılmadı. Onun evde olmadığına kanaat ettik. Fakat neredeyse gelecek diye bekliyorduk. Çok geçmeden kapıyı açtı ve 'Buyurun evladım, sizi çok mu beklettim?' deyip bizi içeri davet etti. Üzerinde müthiş bir yorgunluk vardı. Sanki uzun bir yolculuktan gelmiş gibi bir hâlî vardı. Bediüzzaman'ın üzerindeki ter ve yorgunluğu görünce kati kanaat getirdik ki, bu zat, bayram namazını Mukaddes Belde'de kılıp öyle gelmiştir. Bayramlaştıktan sonra ayrıldık."

"Kastamonu başkomiserlerinden Elyakutlu Hâfız, Bediüzzaman'a muâriz idi. Üstada büyük bir kin ve garazı vardı. Her fırsatta Üstadı rahatsız ediyor, ona ilişiyordu. Birgün Üstad'a hiddetle bağırarak: 'Kur'ânı hiç elinden düşürmüyorsun. Seni her gördüğümde böylesin. Yeni yazıyı okumuyorsun. Sarığını boynuna asıp çarşıda dolaştırı dolaştırı seni rezil edeceğim Molla Said-i Kürdî!' dedi. Üstad; 'Bana karışma!' deyince Komiser, 'Bize, kanuna muhalefet ediyorsun. Bütün hocalar şapka giydi, sen hâlâ sarık bağlıyorsun! Senden vazgeçmem, gözüne bile ilişirim!' diye bağırıyordu. Üstad ise, tarif etmekten âciz kaldığım bir tavır takındı ve o mânâlı gözlerle komisere şöyle bir baktı, 'Münafık!.' diye seslendi ve 'Sen, bana ve Kur'ân'a hiç bir şey yapamazsın!' dedi. Etraftakileri ürperten Üstadın o hâlimden ve sözlerinden

sonra komiser Hâfız aniden karnını tuttu ve sancısı giderek şiddetlendi. Hemen doktora götürdüler. Fakat müdahale ve tedbirlere rağmen kurtulamadı.”

Kastamonu Lâhikasında ismi çok geçenlerden birisi de Hasan Âtîf Egemendir. Aslen Sinopludur. Babası ilk mektep muallimidir ve Meşhur Rıza Nur’un da hocasıdır..

Hasan Atîf’in güzel yazısı vardır. Aydınli Hasan diye imza attığı için Üstad bir mektubunda “Aydınli Hasan’ın hakikaten gayet müs-tesnâ bir kalemi var ve yazılarında bir ihlâs görünüyor. Bu zât ne vakitten beri Risale-i Nur’a girdiğini ve ne halde olduğunu merak ediyorum.” demiştir. 1941 senesinde İbrahim Fakazlı ile Kastamonu’da Üstad’ı ziyaret ettiğinde Üstad’ın yanında Mehmet Feyzi Efendi bulunmaktadır. Sohbet sırasında Üstad, “Âtîf evli misin, bekar mısın?” diye sorar. O da ağız alışkanlığı ile “Çok şükür bekârim.” diye cevap verir. Üstad, Mehmet Feyzi’ye dönüp “Bak görüyor musun Âtîf ne diyor?” der. O da mahcubiyetle yere bakar. Çünkü o günlerde annesi evlendirmek için uğraşmaktadır. Hasan Âtîf daha sonra Isparta’nın Sav köyüne gider ve köyün Sinop mahallesinde kalır. Mahalleye bu isim, orada kalan Sinoplu bir evliya sebebiyle verilmiştir. Davraz dağının dibinde bu zâtın mezarı bulunmaktadır. Onun duası ile su çıktığında “Bu suda yıkananlar kuduz tesir etmez.” dediği rivayet edilmektedir.

Salih Uğurtan da Kastamonu’da Bediüzzaman ile görüşen bahtiyarlardandır. Bazı eski kitaplardan kıyamet alâmetleri ile ilgili bazı şeyler öğrenmiştir. Meselâ hadiste deccalın eşeğinin kulaklarının fil kulağı gibi kocaman olacağı, ayaklarının yumuşak olacağı, yürürken de arkasından şiddetli bir ses ve pis bir koku bırakacağı rivayetini okumuştur. Bu konuyu Bediüzzaman’a sorduklarında şu cevabı verir: “Kardaşım, şu bildiğiniz otomobil bir parça o tarife benzemiyor mu? Bunun da kapıları fil kulağı gibi ayakları (lastikleri) yumuşak ve giderken arkasından hem pis bir koku, hem de ses çıkarıyor.”

Salih Uğurtan diyor ki: “Üstadı karakolda merdiven altı gibi dehşetli soğuşun bulunduğu bir yere kapatıp Alman kilidi vuruyorlar. Sinoplu polise de ‘Bunu zehirle, öldür ne yaparsan yap.’ diye emir veriyorlar. Hâdiselerin birinci şâhidi Sinoplu polis o an kalbine tarifin-

den güçlük çektiği bir hürmet ve hizmet etme arzusu olduğunu beyan ediyor. İlk hafta içerisinde bir gece sabaha karşı kontrole geliyor. Fakat kocaman Alman kilidi sökülmiş, demir parmaklıklı dış kapı açık. İçeriye yatağın olduğu yere koşuyor, yatak sıcak. Ama kimse yok. Kendi tabiriyle ‘Can korkusuyla kan beynime sıçradı.’ diyor. Biraz sonra Hz. Üstad elinde su ibriği içeriye giriyor. Elini Sinoplu polisın göğsüne dokundurarak: ‘Korkma Mehmed! Bu zâlimler ne sana, ne bana dokunamayacaklar.’ diyor. Ve hemen ardından kapıların kendi kendine şangır şangır kapandıklarına şahit oluyor. Bediüzzaman bu ilk ikamete mecbur bırakıldığı yerde üç ay tutuluyor. Bu üç ay süresince Kastamonu’nun bütün askerî ve mülkî âmirleri hastalanıyorlar. Daha sonra başlarına gelen bu musibetin Üstad’ı sıkı işkence ve zulüm altında tutmalarından kaynaklandığına hükmederek Bediüzzaman’ın ev kiralamasına izin veriyorlar.”

Üstad İnebolu’yu ve İnebolu’daki talebelerini çok medhettmektedir. Bazı köylerinde bin kalemin Risale çoğalttığını bildiğimiz Isparta’ya benzeterek şu şirin ilçe İnebolu’ya ‘Küçük Isparta’ namını takmıştır. Bilindiği gibi Risale-i Nurları çoğaltmakta ilk teksir makinesi de bu talebeler tarafından kullanılmıştır. O sıralar Beşinci Şua yazılmaktadır. Bu çok mühim Risaleyi çoğalttıkları sırada tanımadıkları garip kuşlar gelir. Hemen her Nur talebesi bu hâdiselere şahit olur. Ne zaman Beşinci Şua’yı yazmaya dursalar gelip camlara vurmakta, ısrarla içeri girmek istemektedirler. Bediüzzaman Hazretleri bu hadiseleri ‘Kuşların yapılan hizmetleri ve özellikle asrımız müminleri için çok mühim olan Beşinci Şua’nın neşrini müjdelemek ve tebrik etmek için geldikleri.’ mânâsında yorumlar.

Kastamonu kahramanlardan bu bir demet hatırayı naklettikten sonra... Kastamonu Lâhikası’nın başından başlayarak, bazı bölümlerini yine Risale-i Nur Külliyyatı’nın parçaları ile izâh etmeye çalışacağım.

I. Mektup

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim ve hizmet-i Kur'âniye ve imaniyede ihlâslı ve kuvvetli ve şanlı arkadaşlarım.

Bu hitapta hem bir iltifat var, hem de bir hedef gösterme var. Demek, aziz, sıddık, mübarek, ihlâslı ve kuvvetli olmak lâzım geliyor.

Cenab-ı Hakk'a, hadsiz şükür ve hamdedirim ki, 'İhtiyarlar Risalesi'ndeki ümidimi ve 'Müdâfaat Risalesi'ndeki iddiamı sizinle tasdik ettirdi.

Burada bahsedilen ümid 26. Lema'nın 12. Rica'sında anlatılan Üstad'ın yeğeni Abdurrahman'ın vefatından sonraki o hüznü ve gamlı vaziyetinde karşılaştığı Kuleönlü Mustafa Hulûsi ile ilgilidir. Üstad Barla'da kapıyı arkadan sürgülemiş ve kendi haline çekilmişti, kimseyi kabul etmiyordu. Kuleönlü Mustafa, Hacı Osman'la beraber gelmişlerdi. Bir müddet bekledikten sonra sürgülü kapı kendi kendine bunlara açılmış. Üstad Hazretleri bu hususu İhtiyarlar Risalesinin ilgili bölümünde şöyle anlatmaktadır:

"O zaman Barla derelerine, dağlarına yalnız gidip geziyordum. Hâli yerlerde oturup o hazin teessürler içinde eski zamanda Abdurrahman gibi sâdık talebelerimle geçirdiğim mes'udane hayat levhaları sinema levhaları gibi hayalimden geçtikçe ihtiyarlık ve gurbetin verdiği teesürün sür'ati, mukavemetimi kırıyordu. (...) Ben o hüzüngâhım olan dereden ve hüznü veren hâlden, Barla'ya döndüm. Baktım ki, Kuleönlü Mustafa namında bir genç, benden ilmihâle ait, abdest ve namaza dair birkaç meseleyi sormak için gelmiş. O vakit misafirleri kabul etmediğim halde onun ruhundaki ihlas ve ileride Risale-i Nura edeceği kıymetli hizmeti göyü hiss-i kable'l vuku ile, ruhum o gencin ruhunda okudu; onu geriye çevirmedi, kabul ettim. Sonra tebeyyün etti ki, Risale-i Nur hizmetinde ve

benden sonra hayr'ul-halef olarak, hakiki bir vâris vazifesini tam yerine getirecek olan Abdurrahman yerine, Cenab-ı Hak Mustafa'yı numûne olarak bana göndermiş ki; 'Senden bir Abdurrahman aldım; mukabilen, bu gördüğün Mustafa gibi otuz Abdurrahman, o vazife-i diniyede sana hem talebe, hem biraderzâde, hem manevi evlad, hem kardeş, hem fedakâr arkadaş vereceğim.' der."

Demek ki, bizim talebe, biraderzâde, manevi evlad, kardeş ve fedakâr arkadaş özelliklerini kazanmamız istenmektedir.

Müdafaat Risalesindeki iddiaya gelince, Eskişehir Müdafaası'nın Üçüncü Maddesi'nde şöyle denmektedir:

"Ey efendiler! Ben, her şeyden evvel Müslümanım ve Kürdistan'da dünyaya geldim. Fakat, Türklere hizmet ettim ve yüzde doksan dokuz menfaatli hizmetim Türklere olmuş ve en çok hayatım Türkler içinde geçmiş ve en sâdik ve en hâlis kardeşlerim Türklerden çıkmış ve İslamiyet ordularının en kahramanı Türkler olduğundan, meslek-i Kur'âniyem cihetiyle, her milletten ziyade Türkleri sevmek ve taraftar olmak kudsi hizmetimin muktezasıdır. (...) Bu mevkuf olan civanmert ve muhterem Türk gençleri içinde öyleleri var ki; onların bir tanesini, kendi milletimden yüz adama değiştirmem. İçinde öyleleri var ki; on sene bana zulüm eden memurlara beş seneden beri onların hatırları için, o zâlimlere bedduayı bıraktım. Onların içinde öyleleri var ki âli seciyelerin en halis numûlerini o âlicenab Türk arkadaşlarda kemal-i hayret ve takdirle gördüm. Türk milletinin sırr-ı tefevvukunu (üstünlük sırrını) onlarla anladım."

Netice olarak bütün bunlar için şöyle demektedir:

Evet, ezelden ebede kadar zerrelere adedince Allah'a hamdolsun ki, sizin ile otuz bine mukabil gelen otuz Abdurrahmanı Risale-i Nur'a ihsan etti. Hem unutulmayan, her vakit yanımda bulunan kardeşlerim, Risale-i Nur'a sizin gibi pek ciddi sâhip, muhafız, vâris ve hakikatbîn ve kıymetşinas zatların benim yerimde, benden daha kuvvetli ihlaslı olarak vazife-i Kur'âniye ve imaniyede çalıştıklarını gördüğümde, kemâl-i ferah ve sürur ve itminan ve istirahat-ı kalp ile ecelimi ve mevtimi ve kabrimi karşılıyorum, bekliyorum.

Kur'an'ın günümüze ve geleceğe bakan en parlak tefsiri ile ve ondan istifade edip feyiz olarak âleme neşretme aşk ve şevkini taşıyan talebeleri ile

bütünleşmiş olan Üstad, onlar için hiçbir uzaklığın olmadığını, isteyen dostlar ile görüşebileceğini şu şekilde ifade etmektedir.

Ben, sizi yazılarınızda ve hatırımdan çıkmayan hizmetlerinizde günde müteaddit defalar görüyorum. Ve size olan iştihakımı tatmin ediyorum. Siz de bu biçâre kardeşinizi Risâlelerde görüp sohbet edebilirsiniz. Ehl-i hakikatin sohbetine zaman, mekân mâni olmaz; mânevî radyo hükmünde, biri şarkta, biri garbta, biri dünyada, biri berzahta olsa da Kur’ânî ve imanî râbıta (bağ) onları biri birbiriyle konuşturur.

(...)

Üstad’ın talebelik ve hizmette birinciliği hep önde götürdüğünü söylediği Albay Hulusi Yahyagil, 1985 yılındaki son ziyaretimizde bu sözleri hatırlatmış ve “Bizim için ayrılık yok. Ehl-i dalâlet düşünsün.” demişti.

Mektupta neredeyse teker teker herkesin ismini zikrettikten sonra Üstad şu tenbihte bulunmaktadır:

(...) sair isimlerini beyan etmediğim kıymetkar kardeşlerim ile hususi konuşmadığımdan gücenmesinler; çünkü hizmetimizin azameti ve ehemmiyeti ve muâırızların kuvveti ve şeytaneti nisbetinde ihtiyata ve dikkate mecburuz.

Bu mektubun yazılış şartlarına bakacak olursak; Üstad Hazretleri Eskişehir hapsinden çıktıktan sonra, Kastamonu vilayetine sürülmüş; uzun müddet polis karakolunun tam karşısında, daimi bir gözetim altında olan bir eve yerleştirilmiş; orada sekiz sene ağır bir istibdat ve göz hapsi altında sürgün hayatı geçirilmiştir. Bu şartlar altında Üstad’ın en çok önem verdiği husus, kardeşler arasındaki birlik-bütünlük ve ifrat derecedeki irtibatdır. Bunu mektubun sonunda şu şekilde ifade etmektedir:

Hâfız Ali ile Hüsrev’in birbirleriyle ciddi bir mahviyet içinde kardeşlik irtibatları, Risale-i İhlas’ın tam sırrına mazhar olduklarını bana ihsas etti, ümidlerimi fevkalâde kuvvetlendirdi.

...

Hâfız Ali, Nur Fabrikasının sahibi olarak İslam Köy’de bulunmakta ve o civarda Risalelerin yazılmasına rehberlik yapmaktadır. Gül Fabrikasının Sahibi olan Hüsrev Altınbaşak ise Isparta’da bulunmakta, Risalelerin ve tevafuklu olarak Kur’ân’ın yazılmasına rehberlik etmektedir. İnsanlık icabı arada ufak bir şeyler olur. Hâfız Ali, bunu sezince, hemen kalemleri, mürekkepleri, kağıtları ve yazıları Hüsrev Altınbaşak’a getirip; “Sen

bizim ağabeyimizsin, yaz dersin yazarız; yazma dersin yazmayız.” diye büyük bir tevazu örneği gösterir ve böylece problem daha vücuda gelmeden çözümlür.

2. Mektup

İkinci mektubun hitaplarında da, Kastomonu’ya sürüldüğü, Isparta’da ve Barla’da bıraktığı ve hep hasretlerini duyduğu talebelerine seslenir.

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i Kur’âniyede kuvvetli ve dirayetli arkadaşlarım!

Üstad onların aziz, sıddık, kuvvetli ve dirayetli olmalarını istiyordu. Bu hitabı, her Risale okuyan talebesi için geçerlidir. Bu mektup Kur’ân ve İman hizmetinin şahıslara binâ edilmemesi gerektiğini vurgulayarak, Risalelerin önemini belirtmektedir:

Bu zaman cemaat zamanıdır. Ehemmiyet ve kıymet, şahs-ı maneviye (heyete) göre olur. Maddi ve ferdi ve fani şahsın mâhiyeti nazara alınmamalı.

(...)

Lillâhilhamd, Risâle-i Nur, bu asrı, belki gelen istikbâli tenvir edebilir bir Mucize-i Kur’âniye olduğunu, çok tecrübeler ve vâkılar ile körlere de göstermiş. Ona ait medh ü senânız tam yerindedir; fakat bana verdiğinizden binden birine de kendimi lâıyk göremem. Yalnız, pek büyük bir nimete ve muvaffakiyete sizin gibi hakikatlı talebelerin iştirak ve say’u gayretleriyle mazhariyetim noktasında, Risale-i Nur hesabına ebede kadar iftihar ederim.

Risaleleri gönderen ve yazılıp gelenleri de tashih için Üstad’a getiren Bedre Köyü iskelesinde adeta bir nöbetçi gibi bekleyen Hacı Hafız Sabri Avseven’e mektupta “Nur iskele memuru Sabri kardeş!”, diye hitap ederek; “Sabri Süleyman (Sıddık) ve Hüsrev üçünüzün sohbetinde, benim de iki cihette belki üç cihette iştirâkim var.” demektedir. Bu kadar talebeleriyle iç içe.. Onlarla hep birlikte dir.

Mektupta Hâfız Ali’ye “Nur fabrikası nam sahibi Hâfız Ali kardeş!” diye hitabı bulunmaktadır. İslam Köylü Hâfız Ali, Barla Lâhikasındaki bir mektupta, “Bu defa istinsahına muvaffak olduğum 29. Söz’ü yazarken

2. Esas'ın Medarlar'ı namıyla 'biner mumluk elektrik lâmbaları' ifadesinin hizasına geldiğimde, şöyle bir fikir kalbime geldi; kalemi bırakarak düşündüm ve düşündüğümü aynen yazıyorum: Üstadım, beka-i ruh ve haşır hakkında Cenâb-ı Hak tarafından bize o hakikatlara giden yolu göstermiş. Gösterilen hakikatın yolunda hevesât-ı nefsâniyeye hoş gelmeyen şeyler vardır ki, bize uzun ve karanlık. İşte şimdi baştanbaşa nur olan Sözler ve o nur fabrikasının elektrik lâmbaları ve kuvve-i câzibeleri; o yolu pek parlak gösterdiği gibi, pek yakından cezbedip hemen yakın ve yakından daha yakın olduğunu göstermekle beraber korku yerine emniyet, zakkum yerine bal bahşediyorlar." demektedir.

Başka bir mektubunda da şunları yazmaktadır: "31. Mektub'un 14. Lem'asının 2. Makamını bir defa kendim okudum. Pek cüz'i istifade ile dimağında bir lezzet hissettim. İkinci ve üçüncü tekrarlarımda öyle bir zevk-i ruhâni uyandırdı ki; eğer kalp ve kalemim ruhuma tercüman olabilseler, belki bir derece siz Üstadıma minnettarane arza cür'et eylerdim. Heyhât, ne kalbim ve ne kalemim ve ne ruhum, acz ile önüme çıktılar ve itiraf-ı kusur ediyordular. Sevgili Hocam! Sözler ünvanıyla nurları neşredip rahmet kapısını açan Kur'ân nurları esasen has, özel bir damga, bir mühür taşımaktadırlar. Her bir parçasından, her şeyi kuşatan ilahi Rahmete cüz'i, küllî bir kapısı var gösteriyor ve göstermekle kapıları açık bırakıyorlar. Bu mübarek risâleyi, Süleyman, Zeki, Zekâi ve Lütfi kardaşlarımla okurken, hayâlime büyük müzeyyen bir saray gösterildi. Aslı ve hakikatını ve vüs'atini ve müzeyyenatını temâşâ için ruhen çıktım, baktım ki, yorgun ve nazarım kesik bir tarzda geriye döndüm. Zekâi kardaşım devam ediyordu. Tekrar o saray şeklinde mutantan, revnektar kıymetçe, mâhiyetçe aynı ufak bir saray-ı vücud âlemi gördüm. Kapıyı açıp temâşâ etmek istedim. Anahtarı yoktu. Birden kardaşımın ağzından "Bismillahirrahmânirrahim" işittim. Kapı açıldı. 'Elhamdü lillâhi alâ nur' il-îmanı ve hidâyeti'r- Rahman' dedim. Gördüm ki; büyük sarayın müştemilâtı ve tezyinatı o küçük sarayda dercedilmiş. Âdetâ çarklardan mürekkep bir saat ve çok ipleri hâvi bir nessac (dokuyucu)dur. Dikkat ettim, o saati kuran ve işleteni o ipleri rengâ renk boyayıp dokuyanı, gündüzü gündüz eden güneş olduğu gibi pek parlak bir surette izah buyurulunca gördüm. Tekrar 'Elhamdülillah' dedim ve şu âlem-i kübranın fihristesini ve nûmunesini elime alınca, artık pervasız seyahata çıktım."

Nur fabrikası sahibi Hafız Ali'ye Üstad, şöyle diyordu:

Fevkalâde mektubun, ehemmiyetsiz şahsiyetim hâriç kalmak şartıyla, bana hârika göründü. Senin, hâlis ve yüksek dirâyetin terakkide olduğunu gösterdi. Bana, 'İşte çok Abdurrahmanları taşıyan bir Ali,' dedirdi.

Mustafalar, Küçük Ali, mübarek ve münevver kardeşler; mektubunuz; Büyük Ali (Hafız Ali)'nin mektubu gibi acip bir hakikati ifade eder. O hakikat, Risale-i Nur hakkında haktır. Fakat benim haddim değil ki, o hududa gireyim. Evet "Ümmetimin âlimleri Beni İsrail Peygamberleri gibidir." ferman edilmiş. Gavs-ı Âzam Şâh-ı Geylânî, İmam-ı Gazalî, İmam-ı Rabbâni gibi hem şahsen, hem vazifeten büyük ve hârika zâtlar bu hadisi, kıymettar irşâdatlarıyla ve eserleriyle fiilen tasdik etmişler. O zamanlar bir cihette ferdiyet zamanı olduğundan, hikmet-i Rabbaniye onlar gibi ferîdleri ve kudsî dâhileri ümmetinin imdadına göndermiş. Şimdi ise aynı vazifeye, fakat müşkilâtlı ve dehşetli şartlar içinde bir şahs-ı mânevi hükmünde bulunan Risale-i Nur'u ve sırr-ı tesânût ile bir ferd-i ferîd mânasında olan talebelerini bu cemaat zamanında o mühim vazifeye koşturmuş. Bu sırta binaen benim gibi bir neferin ağırlaşmış müşiriyet (maraşallık) makamında ancak bir dümdarlık (artçı emniyet kuvveti) vazifesi var.

Dikkat edilirse, hep meseleyi şahs-i maneviye, ulvi bir heyete bağlamaya çalışmış; şahsi, ferdi, indi, infiradi anlayışlar şöyle dursun, ferd-i ferîdliği bile önemsememiştir.

Mektub şu şekilde devam etmektedir;

Re'fet kardeş! Seninle hiç olmazsa her dört günde bir kere görüşmeye ihtiyaç ve ihtiyakım varken, dört sene sonra hususi görüşebildik. Senin gibi hem kıymettar, tesirli diliyle ve kuvvetli, letâfetli kalemiyle Risale-i Nur'a çok ehemmiyetli hizmete edenler her vakit hatırımda manevi muhataplarım ve hayâlen yanımda hazır arkadaşlarımdırlar. Risale-i Nur'un fevkâlâde tesirli intişarı nazar-ı dikkati celbetmesinden, şimdilik ziyade ihtiyat lâzımdır.

...

Burada da irtibatla ifrat hissi gözleniyor. Allah için Kur'ân mesajını yaymak için gayret gösterenler Üstadın manevi muhatapları ve hayalen yanımda hazır bulunan arkadaşları olmaktadır. Bu arkadaşlar için şarkta ol-

mak, garbta olmak hatta dünyada olmak kabirde olmak fark etmemekte; İman ve Kur'ân râbıtası ile her zaman her yerde birbirlerinden haberdar olabilmekte; bu bakımdan hizmet erleri şu anda da Üstadlarıyla irtibat halinde bulunabilmektedirler.

Mektub şu ifadelerle sonlanmaktadır.

Umum kardeşlerime, hususen haslarına birer birer selam ve dua ederim. O mübarek ve kıymettar arkadaşlarımla hatırları için hem akrabalarını, hem karyelerimi, kendi akrabam ve karyem (köyüm) içine alıp öylece dua ederek mânevi kazançlarıma ortak ediyorum.

Burada bize de böyle yapmamız gerektiğine dair bir işaret bulunmaktadır.

3. Mektup

Üçüncü mektubun hitap şeklinde de iltifat bulunur.

Aziz, sıddık, fedâkar ve vefâkar kardeşlerim!

Birbirimiz için yapılan duaların ehemmiyetini anlatmak için, yaşanan şartlar, baskılar, su-i kastler gözler önüne serilerek, dayanılması zor şartların atmosferinde bile duaların vesile olduğu inayet ve saadetler anlatılmaktadır.

Sizler ile muhâbere edemediğim sebebi; fevkalâde bir dikkat ve tazyik altında bulunmamdır. Hâlık-ı Rahîmime hadsiz şükürler olsun ki, kuvvetli bir sabır ve tahammülü ihsan ederek su-i kastlarını akîm bıraktı. Burada ayrılık zamanımın her bir ayı, bir sene tek başına hapis hükmünde ezici olduğu halde dualarınız berekâtiyle, Allah'ın inayeti her günümü bir ay kadar mesûdane bir ömre çevirdi. Benim istirahatim cihetinde merak etmeyiniz, rahmetin iltifatı devamdadır.

Sabri kardeş! Sabırlı ol; ehemmiyetsiz ve zararsız olan vehmî ve asabî hastalığına ehemmiyet verme. Şifâya dua edilmekle beraber; zararsız, hatarsızdır.

...

Hoca Sabri'ye vehim hastalığı ile ilgili bilgi de verilmektedir. Aslında bu mesele 21. Söz'ün 2. Makamı'nda ve 13. Lem'a'da genişçe izah edilmiş-

tir. Fakat burada son kısımda bu vehim hastalığı sebebiyle çekilen, rûhî elem ve acılar hakkında Üstad şöyle demektedir.

...sabra, mücahedeye alıştırmak için Rabbanî bir kamçıdır. Çünkü, emniyet ve ümitsizliğin tehlikesine düşmemek, hikmeti ile korku ve ümit dengesinde sabır ve şükürde bulunmak için kabz ve bast halleri, Celâl ve Cemâl tecellisinden intibah ehline gelmesi, ehl-i hakikatçe yükselmeye vesile meşhur bir düsturdur.

Yeknesaklık sıkıntısından kurtarmak için Cenab-ı Hak, Cemâl ve Celâl'inin Bâsıt ve Kâbız isimlerinin tecellisiyle insanı halden hâle geçirir. Gündüz-gece ve kış-yaz işte bu yeknesaklıktan sıyrılıp ayrı ayrı tecellilerin farkına varıp, her şeyi ter'ü taze yepyeni hissetmek için Allah tarafından bir lütuftur.

İhtiyat yapıyorum diye hizmeti sekteye uğratanları da hoş bir ifade ile ikaz eder.

Şamlı Tevfik'in ihtiyatını takdir etmekle beraber, eski kıymettar hizmetlerinin onun amel defterine dâimi bir surette yazı yazmaları için, o dahi daimi çalışması gerektir. Şükür yine, elmas kalemiyle vazifesine başlaması, ruhumu ümitler ve iştiyaklarla neşelendirdi; Barla hayatını hasretle hatırlattı.

İmamlık yapan Hoca ve Hâfız olan Sabri Efendi'ye, azimet yolu icabı hiç karşılık beklemeden imamlık yapmak gerekmesine işaretle beraber şöyle demektedir.

Sabri kardeş! İmamet vazifesinde Risale-i Nur'a zarar yok, ruhsatla amel niyetiyle şimdilik çekilme.

Hüsrev Altınbaşak'ın yaldızlı bir Kur'ân ve Risaleleri yazması onu gözyaşları ile sürûra boğmuştur.

Hüsrev kardeş! Beşinci Şua'nın kıymetini tam beyan ve takdirin beni çok mesrur etti. İkinci defa yaldızlı bir Kur'ânı yazman, beni fevkalâde ferahlandırdı. Hem, benim için de yeni risâleleri mübarek kaleminle çoğaltman, beni minnettarlık hissinden mesrûrâne ağlattı.

Kur'ân ve iman hizmeti işte bu kadar mühimdir.

Eskişehir mahkemesi ve hapisanesi sırasında ciddi bir sıkıntı olmuş. Mahkemeden sonra Üstad, Kastamonu'ya sürülüp göz hapsine alınmıştı. Bu yüzden iman ve Kur'ân için fedakârca Risaleleri yazıp neşretmeye çalışanlar bir sarsıntı ve bir imtihan geçirmişlerdi. Ama aynı şevkle tekrar hizmete başlamaları Üstadı çok memnun ediyordu.

Rüşti ve Re'fet'in sıhhatleri ve kemâl-i sadakat ve sabatları hazin endişelerimi izâle etti. Isparta talebeleri hatırları için, ben Isparta'yı kendi karyem (Nurs) ile beraber duamda dahil ediyorum. Hatta vefat edenlerine, Nurs emvâtı gibi dua ediyorum, hakiki vatanım ve memleketim nazariyle o vilayete bakıyorum.

Teker teker herkesle ilgilenmekte ve ciddi alâkasını belirtmektedir.

Makinası kuvvetli Ali kardeş! Sizlerin hâlisâne ve ciddi faaliyetinizden, Risale-i Nur'a sizler gibi sarsılmaz çok talebeler zuhur ve devam ettiklerini ümid ederdim. Bildiğim Abdullah gibi ve bilmediğim umum kardeşlerime selâmımı ve bütün manevi kazançlarıma onları ortak ettiğimi tebliğ ediniz. Muhâberemde isimlerini yazmadığım ve hatırımda yazdığım kıymettar kardeşlerimle çok alâkadamım.

Hiç kimseye hiçbir zararı olmayan, bilakis bütün insanlığın aklını ve kalbini itminâna kavuşturarak Yaradanlarını bulmalarını sağlayan bu iman ve Kur'ân hizmetinin zarar görmemesi için biraz ketûmiyet gerekmektedir. Nasıl olsa bütün dünyanın takdirini bir gün kazanacaktır ama inkâra kilitlenmiş, müsâmahasız tutumların şerrinden korumak için aktif sabır içinde çalışmak gerekmektedir.

Kardeşlerim! Çok ihtiyat ediniz. Münafıklar çoktur. Mümkün oldukça Risalelerin buradan gönderildiğini söylemeyiniz; tâ Risale-i Nur hizmetine zarar gelmesin.

Şiddetli şartlar, baskılar, yalnızlık gibi olumsuz atmosfer yazılması gereken pek çok hakikatın zamanında kaydedilmesini maalesef önlemiştir.

Maatteessüf ben burada bütün bütün yalnız kaldığım için çok ehemmiyetli hakikatlar yazılmadan, kaydedilmeden geldiler ve gittiler.

(...)

Bu müthiş esef benim hatırımdan hiç çıkmaz. Nedir onlar!.. Hikmet ve sebebini bilemediğimiz yazılamayan, bir 25. Mektup vardır. Yâsin Suresinin 25 âyetine dair 25 Nükte olmak üzere rahmet-i ilahiyeden istenilmiş fakat zamanı gelmediğinden yazılmamıştır. Ama bunlar gelmişler fakat kaleme alınmamıştır.

Bir çok ehemmiyetli hakikatın kaydedilemeden gelip gitmelere hayıflanmasının sebebi; göz hapsinde olması ve yazacak yardımcılarının bulunmaması; en mühimi de kendisinin yazı yazmada çok zorlanmasıdır.

“Bu biçâre Said’in gayet muhtaç olduğu ve yetmiş seneden beri o sanatla meşgul olması ve bazı gün iki yüz sayfa kadar tashihe mechur olmasıyla beraber, on yaşındaki zeki bir çocuğun on günde muvaffak olduğu yazı kadar bir yazıya mâlik olamadığına hayret ediliyordu. Halbuki Said bütün bütün istidatsız değildir. Hem de nesebi kardeşlerinin hepsinin de güzel yazıları olduğu halde, bu kadar yazıya muhtaç iken böyle yarım ümmi vaziyetinin hikmeti, kanaat-i katıyyemle şudur ki. Bir zaman gelecek ki, cüz’î ve şahsî iktidarlar, kuvvetler mukabele edemeyecek dehşetli ve mânevî düşmanların hücumu zamanında güzel yazı sahiplerini ruh’u canıyla aramak ve hizmetine ortak etmek ve o çekirdeğin etrafında su, hava, nur gibi o mânevî ağaca hizmet etmek için o şahsî ve cüzî hizmeti, küllî ve umumî ve kuvvetli ve bir kaleme mukabil binler kalem bulmak hikmetiyle ve buz parçası gibi benliğini o mübarek havuz içinde eritmesiyle hakikî ihlası elde etmek ve bu sûretle imana hizmet etmek hikmeti ile olmuş.” (Emirdağ Lahikası II)

Benim kendi hattımla mektup istiyorsun. Bir dudaksız adama, ‘Lambayı üfle, söndür.’ demişler. Demiş, “En zahmetli işi bana gösteriyorsunuz; yapmayacağım.” Beli (Evet), Cenab-ı Hak bana hüsn-ü hat vermemiş. Hem bir satır yazmak, bana büyük bir iş gibi usanç veriyor. Eskiden beri diyordum: ‘Yâ Rabbi! Ben o kadar muhtaç iken ve nazmı severken bu iki nimet bana verilmedi.’ diye, şikâyet değil, tefekkür ediyordum. Sonra bana kati tebeyyün etti ki, şiir ve hat bana verilmemek de büyük bir ihsan imiş. Hem, o hatta ihtiyacım sizin gibi kalem kahramanlarının muâvenetlerini temin ediyor. Hat bilse idim, hatta itimad edip, meseleleri ruhta karalayarak, nakşedilmeyecekti. Eskiden hangi ilme başladım, hattım olmadığı için ruhuma yazardım. Fevkalâde bir meleke ihsan edildi. (Barla Lâhikası)

Mektup şu şekilde bitmektedir.

Dualarınıza kuvvetli itimad eden ve çok muhtaç bulunan kardeşiniz.

4. Mektup

Aziz, sıddık ve fedâkâr kardeşlerim ve hizmet-i Kur’âniye ve imaniyede kuvvetli ve kıymetli ve çalışkan ve muktedir arkadaşlarım!

Bu hitapla mektubuna başlayan ve dünya ile sadece iman ve Kur'ân hizmeti adına münasebeti bulunan Üstad Hazretleri bu hissiyatını şu şekilde ifade etmektedir.

Bu dünyada benim için medâr-ı teselli sizlersiniz ve hakkınızda büyük ümitlerimi doğru çıkardınız. Cenab-ı Hak, sizden ebeden râzî olsun, âmin...

Ispata'dan yazılıp çoğaltılan Risalelerin Kastamonu bölgesinde vesile oldukları hizmetlerin sevincini ise şöyle belirtmektedir.

Gönderdikleriniz, bilhassa (öldükten sonra dirilmeye dair) 10. Söz buraya o derece fayda verdi ki, herbir sayfasına mukabil elimden gelseydi büyük bir hediye verirdim.

Eskişehir hapisanesine girdikten sonra uzak kaldığı Risalelerin parça parça Kastamonu'da eline geçmesiyle içinde doğan hissiyatını şöyle ifade etmektedir.

Çoktan beri göremediğim için ben hangisini okursam 'En birinci budur.' derdim. Ötekine bakardım 'Bu birincidir.' Daha öbürüsüne baktıkça hayret ederek kat'î kanaatım geldi ki; Risâle-i Nur'un kitapları birbirine tercih edilmez. Her birinin kendi makamında riyaseti (reisliği, birinciliği) var. Ve bu zamanı tenvir eden Kur'ân'ın manevî bir mucizesidir.

Mektubun devamında eserlerin kerâmetlerine işaret edilmiş ve ölüm sekeratı halindeki talebelerinin imanlarını kurtarmak için Hızır gibi yetiştiği de ifade edilmiştir.

Evet, bu asrın ehemmiyetli ve manevî bir mürşidi olan Risale-i Nur heyet-i mecmuası diğer şahsî büyük mürşidler gibi kendine muvafık ve hakikat-i ilmiyeye münâsîp olarak, bir kaç nev'ide ve bilhassa iman hakikatlarının ızharında, yayılmasında büyük kerametleri olduğu gibi; zâhiri üç kerameti bulunan Mucizat-ı Ahmediye, 10. Söz ve 29. Söz ve Âyetü'l-Kübâ gibi çok risalelerin de herbirinin kendine mahsus kerametleri bulunduğu dair çok emâreler ve vâkıalar bana katî bir kanaat vermiştir. Hatta sekeratta bulunan talebelerine, imanlarını kurtarmak için bir mürşid gibi yetiştiğine, müteaddit vâkıalar şüphe bırakmıyor.

(...)

Mektubun devamında Üstad diyor ki;

Evliya divanlarını ve ulemânın kitaplarını çok mütâlaa eden bir kısım zatlar tarafından soruldu: ‘Risâle-i Nur’un verdiği zevk ve şevk, iman ve iz’an onlardan çok kuvvetli olmasının sebebi nedir?

El cevap: Eski mübarek zatların ekseri divanları ve ulemânın bir kısım risâleleri imanın ve marifetin neticelerinden, meyvelerinden ve feyizlerinden bahsederler. Onların zamanlarında imanın esaslarına ve köklerine hücum yoktu ve imanın rükünleri sarsılmıyordu. Şimdi ise köklerine ve erkânına şiddetli ve cemaatli bir surette taarruz var. O divanlar ve risâlelerin çoğu has müminlere ve fertlere hitap ederler; bu zamanın dehşetli taarruzunu def edemiyorlar. Risâle-i Nur ise, Kur’ân’ın bir manevî mucizesi olarak imanın esaslarını kurtarıyor ve mevcut imandan istifade cihetine değil, belki çok deliller ve parlak bürhanlar ile imanın isbatına ve tahkikine ve muhafazasına ve şüphelerden kurtarmasına hizmet ettiğinden herkese bu zamanda ekmek gibi, ilaç gibi lüzumu var olduğunu dikkatle bakanlar hükmediyorlar. O divanlar derler ki: ‘Veli ol, gör; makamata çık, bak; nurları, feyizleri al.’ Risale-i Nur ise der: ‘Her kim olursan ol; bak, gör, yalnız gözünü aç, hakikatı müşâhede et, saadet-i ebediyenin anahtarı olan imanını kurtar. Hem Risale-i Nur, en evvel tercümanının nefisine iknâa çalışır, sonra başkaları bakar. Elbette nefis-i emmâresini tam iknâ eden ve vesvesesini tamamen izâle eden bir ders, gayet kuvvetli ve hâlistir ki, bu zamanda cemaat şekline girmiş dehşetli bir dalâlet toplumu karşısında tek başıyla gâlibâne mukabele eder. Hem Risale-i Nur, diğer ulemânın eserleri gibi yalnız aklın ayağı ile ve nazarı ile ders vermez ve evliya misilli yalnız kalbin keşif ve zevkiyle hareket etmiyor; belki akıl ve kalbin ittihad ve imtizacı ruh ve diğer lâtife ve duyguların yardımlaşma ayağı ile hareket ederek en zirveye uçar; taaruz eden felsefenin değil ayağı, belki gözünün yetişmediği yerlere çıkar; iman hakikatlarını kör gözüne de gösterir.

Bu mektupta Risale-i Nur’un farklı ve mümeyyiz vasıfları anlatılarak, bu zamanda herkese ekmek ve ilaç gibi lüzumlu olması; bizzat kendisinin nefis-i emmâresini ikna edip vesveselerden kurtarması (çünkü cevap verirken nefis için içinde olduğundan ne derece muknî ve kesin olduğu bizzat bildiği için çok mühim); ulema ve evliyanın en güçlü yönlerini de

içine alıp mezcetmesi cihetlerinden inkâr adına karşısında duracak hiç bir şeyin olmadığı ifade edilmektedir. Bu bakımdan Risale-i Nur, Allah'a inanan herkesin sınıksız sarılması gereken bir harikadır. Bizim onu bütün insanlığa arz edip, tanıtmamız gerekir. Çünkü imansızlık başka hiç şeye benzememektedir.

5. Mektup

Aziz, tam sıddık kardeşlerim!

Beşinci mektup farklı bir iltifat ile başlamaktadır.

Benim, bu dünyada medar-ı tesellim ve sürurum sizlersiniz, Eğer sizler olmasaydınız, bu dört sene azaba dayanamazdım. Sizin sebat ve metanetiniz, bana da kuvvetli bir sabır ve tahammülü verdi.

Sebat, metanet ve gayret çok mühimdir. Van'daki talebelerinden Molla Hamid'e gayret dersi verirken; "Bazı insanlar vardır, çalışıp duran insanların yanına gelir ve 'Haydin bir sigara yakalım.' deyip onları işten alıko-yarlar. Bazıları da devamlı gayret göstererek insanların faal olmasına bir kamçı vazifesi görürler. Ah bir bilsen, gayret mahşer gününde nasıl fayda verecek, bir dakika bile boş vakit geçirmezsin." demiştir.

Bu mektupta dört nokta ele alınmıştır.

Birincisi: Kardeşlerim, bu zelzele benim itikadımda Şakk-ı Kamer gibi bir mucize-i Kur'ândır; en mütemerridi (inatçı) de tasdike mecbur eder bir vaziyete girdi.

Bediüzzaman Hazretleri 14. Şua'da "Madem hakikat budur; size ihtâr ediyorum: Kur'ân'a dayanan Risale-i Nur ile mübareze etmeyiniz (savaş-mayınız). O mağlup olmaz. Bu memlekete yazık olur. (Hâşiye) O başka yere gider yine tenvir eder." diyor.

Hâşiye: "Dört defa mübareze zamanında gelen dehşetli zelzeleler 'Yazık olur.' hükmünü ispat ettiler."

Bu mektupta söz edilen dört noktadan,

İkincisi: Eski zamandan beri hiçbir cemaat, Risale-i Nur'un şakirtleri kadar hak ve hakikat mesleğinde pek çok iş görmekte beraber, pek az zahmetle kurtulmamışlar. Bizim hizmetimizin ondan birini yapan-

lar, zahmetimizin on mislini çekmişler. Demek biz, daima ‘Şükür ve Elhamdülillâh’ dedirten bir haldeyiz.

Mektubat’ta, 4. Mektub’unda “Şu hiç ender hiç olan kardeşinize, yalnız hizmet-i Kur’ân’a istihdamı hengâmında ve o nihayetsiz hazinenin dellâhı olduğu bir vakitte, ism-i Rahim ve ism-i Hakîm mazhariyetine medar birer vaziyet verilmiş.” denmektedir. Rahim isminin tecellisi ile merhamet-i ilahiyenin kuşatması hizmetin her safhasında tezâhür etmektedir. Herbiri bir muhabbet fedâisi olan Risale-i Nur talebeleri bütün insanlığı sevgi ve şefkatle kucakladıkları gibi kendileri de “Nezaretim altında yetiştirilmen için insanların gönüllerine, sana karşı kendinden bir muhabbet attım.” (Tâhâ, 20/34) sırrına mazhar görünmektedir.

Üçüncüsü: Ben gönderilen Risaleleri mütalaa ettim. Bir kısım hakikatları mükerrer gördüm. Makam münasebetiyle tekrar edilmiş. Benim arzu ve belki iradem olmadan. ‘Ne için böyle olmuş.’ diye kuvve-i hâfızama gelen unutkanlıktan sıkıldım. Birden şiddetli bir ihtar ile ‘On Dokuzuncu Söz’ün âhirine bak!’ denildi. Baktım, Risale-i Ahmediye’nin (a.s.m.) Mucize-i Kur’âniyesinde tekrarların çok güzel hikmetleri, tam tefsiri olan Risale-i Nur’da tamamiyle tezâhür etmiş. O tekrarlar, o hikmetler için tam yerinde ve münasip ve lâzım olmuş.

(...)

Kur’ân-ı Kerim vahiy idi. Onun bereketli lâfız ve ifadeleri insanların her türlü ihtiyacını temin edecek mâhiyettir. ‘Kur’ân insana hem bir kitab-ı şeriat, hem bir kitab-ı dua, hem bir kitab-ı hikmet, hem bir kitab-ı ubudiyet, hem bir kitab-ı emir ve davet, hem bir kitab-ı zikir, hem bir kitab-ı fikir, hem bütün insanların bütün mânevî ihtiyaçlarına mercî olacak çok kitapları tazammun eden tek, câmî bir kitab-ı mukaddestir.” (25. Söz)

Risale-i Nurlar ise ilham ve sünhat olmakla Kur’ân güneşinin asrımıza ve gelecek asırlara bakan parlak bir aynasıdır. Dolayısıyla seviyesine göre insanların çeşitli ihtiyaçlarını temin edecek, dertlerine davâ olacak ve terakki ve inkişafına vesile olacak bir mâhiyettir.

Dördüncüsü: Bir meseleye gayet kısacık bir remiz ile, zekânıza, anlayışınıza havale ediyorum. Sual: Yerin korkudan titremesi ve hiddeti neden Rus’a gelmiyor ve yalnız?..

Cevap: Çünkü nesholup (hükmü kaldırılıp) tahrif olmuş (bozulmuş) bir dine karşı dinsizlik ile ihanet başka, hak ve ebedi bir dine karşı ihanet ise, yeri titretiyor, kızdırıyor.

(...)

Oradaki sıkıntıları da şöyle dile getirmektedir.

Hem ben, burada kayıplar altındayım.

Sabır, ferec ve sûrurun anahtarıdır.

6. Mektup

Aziz, sebatkâr, fedâkâr, sıddık kardeşlerim

Bu hitapta da yine iltifat ve aziz, sebatkâr, fedâkâr ve sıddık olmak için bir hedef gösterme bulunmaktadır.

Evvêlâ: Gelecek bayramınızı tebrik ederim.

Bu bayramın Ramazan mı, Kurban mı olduğu açık ifade edilmemiştir ama, ifadenin devamında şöyle denmektedir.

‘Yemin olsun; fecre ve o on geceye’ (Fecr, 89/1-2) Kasem-i Kur’ânî ile, fevkalade kıymetleri tahakkuk eden gecelerde ve seherlerde mübârek kardeşlerimin, mübarek duaları, hem bana, hem ehl-i imana çok bereketli ve nurlu olmasını rahmet-i Rahmandan niyaz ederim.

(...)

Ayette geçen on gece zilhicce ayının ilk on gecesidir. Bu da Kurban Bayramı öncesi on gecedir. Maalesef bu on gecenin kıymetini bilmemekteyiz. Bir Regaib, veya Mirac, yahut Berat gecesi gibi onları ihya etme âdetimiz bulunmamakta. Halbuki bunların da zamanı bellidir ve her zaman bu mübarek geceler ihyâ edilmelidir.

‘Bu on gecenin fazileti hakkında hadisler de vardır. Bunlar arasında Ahmed bin Hanbel ve Buhârî’nin İbn-i Abbas’tan merfu olarak rivayet ettikleri şu hadisi sayabiliriz: Resulullah (s.a.s.) buyurdu ki: “Günlerden hiçbirisi yoktur ki, onlarda yapılan bir iş on günde yapılan işten daha faziletli ve yüce Allah’a daha sevgili olsun.” Ashab: “Ey Allah’ın Resülü! Allah yolunda cihad da mı değil?” dediler. “Allah yolunda cihad edip de onlardan bir şey ile dönmeyen hâriç” diye ilave etti.

Sâlisen: Hulûsî’nin bir gâilesi var, diye hissediyorum. Merak etmesin: Risale-i Nur’un şâkirtlerine inayet ve rahmet, nezâret ve himayet

ederler. Dünyanın meşakketleri madem sevap verir, geçerler; o musibetlere karşı sabır içinde şükür ile, metanetle mukabele edilmek gerektir. Hem o, hem sizler bütün dualarımla ve kazançlarımda benimle berabersiniz.

Bu gâile meselesi 1938 yılında Dersim'in köyleri ile alâkalıdır. Bu isyanı bastırması için Hulusi Bey vazifelendirilmişti. Çünkü bazı dağ köyleri o yıl vergi verememişti. Halbuki böyle bir hataya karşı verilen emir çok ağırdı. Hulûsi Bey, kıta komutanı idi. Çok çetin ve zor bir vazife verilmişti. Ayrıca "Sen piyadesin, seni topla takviye etmek gerektir." demişlerdi. Hulûsi Bey, müthiş bir hüznün ve ızdırap içindeydi. Üstad bu üzüntüsünü hissetmişti. Hulûsi Bey, tam babası ile vedalaşıp ata binerken, hizmet eri arkasından yetişip eline bir mektup verir. Bu mektup Üstad tarafından Kastamonu'dan Ürgüp'teki kardeşi Abdülmecid Nursi (Ünlükul) vasıtasıyla kendisine teselli için gönderilmişti. Mektubu açıp; "Hulusi'nin bir gâilesi var diye hissediyorum. Merak etmesin, Risale-i Nur Şâkirtlerine, inayet ve rahmet, nezâret ve himâye ederler." ifadelerini okuyunca rahatlar. Sonra isyan bölgesine gidip bakar ki, bölge insanları dağlara mağaralara çekilmişler. Rahmet-i İlahiye yetişmiş; ellerini kirletmekten ve kana bulamaktan onu ve hepsini kurtarmıştır.

Demek ki: "Biri şarkta, bir garbta, biri dünyada, biri berzahta olsa da râbıta-i Kur'âniye ve imaniye onları birbiriyle konuşturur." sözü gerçektir.

Râbian: Risâle-i Nur kendi kendine Kur'an'ın himâyesi ve hıfz-ı Rabbânî altında intişâr ediyor. Hz. Ali (r.a.) iki defa 'sırran... sırran' demesi işaret eder ki, perde altında daha ziyâde feyiz ve nur verir. Sizin gibi kardeşlerim, zamanın sarsıntılı hâdisatına karşı, şimdiye kadar olduğu gibi yine tam mukavemet eder ümidindeyim. 'Kadere iman eden, kederden kurtulur.' düsturumuz olmalı.

Bu sözlerle o baskılı zor şartlarda, talebelerini teselli ve takviye edip, bu vaziyetin daha çok feyiz ve nura vesile olacağını ifade etmektedir.

7. Mektup

Yedinci mektupta kısaca şöyle denmektedir.

Aziz kardeşlerim! Bil mukâbele bayramınızı tebrik ederim. Sıhhatimi soruyorsunuz. Buranın çok şiddetli kışı ve odamın çok soğuğu ve

üç hazin gurbetin tesiri ve üç asabi hastalığın sıkıntısı ve bütün bütün yalnızlık ile tahammül edilemeyecek çok zahmetlere mâruz olduğum halde, Hâlıkuma hadsiz şükür ederim ki, her derdin en kudsi dermanı olan iman; ve iman-ı billkaderden, kâzaya rızâ ilâcını imdadıma gönderdi; tam sabır içinde şükrettirdi.

Mevsim şiddetli kış, oda çok soğuk, üç hazin gurbet her yandan sarmış, üç asabi hastalık sıkımakta, yapayalnız olduğu halde, her derdin ilacı iman imdada yetişip, kendisini sabır içinde şükrettirmektedir.

8. Mektup

Aziz ve sıddık ve hâlis kardeşlerim! Rabb-ı Rahimime hadsiz şükür olsun ki, sizin gibileri, Risale-i Nur'a sâhip ve nâşir ve muhafız halketmiş; benim gibi âciz bir bîçârenin zayıf omuzundaki ağır yükü çok hafifleştirmiş.

...

Barla Lâhikası'nın bir hâşiyesinde ifade edildiği gibi Risale-i Nur talebeleri ve Üstadları arasında çok sıkı bir irtibat vardır: "Garip ve lâtif tevâfukattır ki, Isparta'da Cumartesi gecesinde başıma gelen gayet sıkıntılı bir hâdiseyi sekiz sene kemâl-i sadâkatla, hiç gücendirmeden bana hizmet eden Sıddık Süleyman aynı zamanda benim gibi aynı sıkıntı çektiğinden ve sebebini de bilmediğimden Isparta'ya pazardan evvel geldi. Sıkıntısının mânevi sebebini de anladı. Süleyman'ın ne kadar selim bir kalbi bulunduğu malumdur. Hem aynı gecede, has talebelerin içinde letâfet-i kalbiyle mümtaz Küçük Lütfi'nin ruhu imdadıma koşmak istemişler. Demek ki, Risale-i Nur'un şâkirtlerinin ruhları birbirleriyle alâkardır. Cesedleri müttehidir; ruhları müttehid hükmündedir. (...) Elhasıl: Risale-i Nur'un şâkirtlerinin şahs-ı mânevîsi kerâmetkârane bir hassâsiyet gösteriyor ki, Hafız Ali ulvi sadakatiyle; birinci Süleyman selim kalbiyle; ikinci Süleyman Rüştü müstakim akliyle; Küçük Lütfi lâtif nuriyle Üstadlarının imdadına manen koşmuşlar, sıkıntısının iştirak ile tahfifine çalışmışlar."

Mektubun devamında şöyle denmektedir:

Sabri kardeş! Beni saran ve bağlayan ağır kayıtlara ehemmiyet vermiyorsun. Halbuki burdaki evhamlı ehl-i dünya benim ile pek fazla

meşgul ve alâkadarlırlar. Hatta... hatta... hatta.. Her ne ise... Hem benim hakkımda, bin derece haddimden ziyâde hüsn-ü zan ile kıymet ve makam vermek, yalnız Risâle-i Nur namına ve onun hizmeti ve Kur'ân elmaslarının dellaliği hesabına kabul olabilir. Yoksa hiç ender hiç olan şahsın itibariyle kabule hakkım yok. Parlak ve çalışkan kalemiyle hem Risale-i Nur'un, hem bizim hatıralarımızda çok ehemmiyetli mevkî tutan ve yerleşen Hâfız Tevfik'in yazdığı Âyet'ül-Kübrâ risâlesini mü-nasip gördüğünüz zamanda gönderirsiniz. Dokuz sene yazılıyla mes-rurâne ünsiyet eden gözlerim, hasretle o yazıları görmek istiyor.

(...)

Şartların ağırlığı kapalı ifadelerden fıskıran haykırmalardan çok iyi anlaşılmalıdır. Ama şartlar ne olursa olsun aktif sabır için iman ve Kur'ân hizmetinden eller hiç gevşetilmemektedir.

9. Mektup

Dokuzuncu mektubta da izi bulunamayan bu parlak faaliyetten bahsedilmektedir.

Kıymettar Hulûsi ve Hakkı gibi kardeşlerim! Hakkı'nın dediği gibi... Sabri'nin mektuplarını aynen onların yerine kabul olmuş; o cihette Hulûsi ile muhabere kesilmemiş, devam ediyor. Hadsiz şükür ve hamd'u senâ olsun ki, Risâle-i Nur gittikçe parlak, harika imânî fütuhât yapar. Kendi kendine, inşaallah her görenin kalbinde yerleşir, mu-annidleri susturur. Gaybî bir muhâfaza altında düşmanları şaşırtmış, kör gözleri onu görmüyor. İzini bulamadığı halde, parlak faaliyetini müşâhede ediyorlar... Bu vakit pek ziyâde ihtiyat lâzım.

10. Mektup

Aziz, sıddık, kıymetdar kardeşlerim; ve hizmet-i Kur'âniyede me-tin, ciddi, çalışkan arkadaşlarım!

Yeni bir medar-ı kerâmet ve inâyet ve sürur olan mektubunuzu aldım. Ve Risâle-i Nur'a ait bir ikrâm ve inayet-i İlâhiyeyi gösterdi. Şöy-

le ki: Bundan dört-beş gün evvel, şiddetli bir taharri ile menzirim teftiş edildi. Her tarafa baktıkları halde hıfz-ı İlâhi ile bizi mahzun edecek bir şey bulamadılar. Yalnız iktisad, Hastalar, İstiâze gibi altı-yedi risâle-yi zararsız buldular. Sonra da Hüsrev'in ezan meselesi gibi müsâdere kaidelerine tam muhalif olarak noksansız iade ettiler. Ben o hâdiseden size endişe edip dağdan dönerken. Abdülmecid, Sabri, Hüsrev, Hafız Ali ile konuşmak acaba size de bir taarruz var mı diye sormak istedim. Ve lisanla bağırdım, geldim. Birden Emin kapıyı açtı, dördünüz mübarek mektuplarınızı verdi. Her ikimiz bu ikram ve taharrideki keramet-i hıfziyeyi ve Hüsrev'in hilâf-ı memul öyle bir istida, öyle bir netice vermesindeki inâyet-i Rabbaniyeye aynı zamanda muvafık gördük; ve "Risale-i Nur her vakit inayete mazhardır." diye şükrettik.

Bir sıkıntı var. Karakol karşısında göz hapsinde olan ev basılıyor, baştan ayağa didik didik aranıyor. "Bizi mahzun edecek birşey bulamadılar." diyor. Ne bulacaklar?! Ne bulmuşlar? "Demek yine bir yıldırma kampanyası var!. Öbür taraflarda da bir taarruz var mı?" diye Abdülmecid, Sabri, Hüsrev ve Hafız Ali isimli talebeleri hatırına getiriyor. Gittiği dağdan dönüp eve gelince kapıyı açan Çaycı Emin bu dört talebelerinin gönderdiklerini sanki bir cevap olarak kendisine takdim ediyor. Kerametli bir tevafuk, bir teselli bir inayet açıkça belli oluyor.

Mektubun devamında:

Aziz kardeşlerim! Fihrist bakiyesinin telifi size havale edilmişti, taksim'ül âmâl tarzında yapsanız iyi olur.

(...)

Fihrist Onbeşinci Lema olmuştur. Bu Lem'a, Risale-i Nur Külliyatından Sözler, Mektubat ve Ondördüncü Lem'a'ya kadar olan kısımdır. Buraya kadar fihristesi çıkarılan yerlerde hiçbir isim olmadığına göre, bunların fihristesini bizzat Üstad yapmıştır. Bunlardan sonra mesela 16. Lem'a'nın fihristesini Rüştü Bey, 17. Lem'a'nınkini Hafız Ali, 19. Lem'a'nınkini Hüsrev Altınbaşak yazarak, diğerlerini de öbür talebeleri tamamlayarak bu isteğini yerine getirmişlerdir.

Risaleler okunurken mutlaka fihristelerinde okunması gerekir. Mevzular çok güzel özetlenmekle beraber, bazen çok değerli bilgileri de ihtiva edilmektedir. Mesela Sekizinci Söz'deki temsil için "İbrahim Aleyhisselamın suhufunda aslı bulunan güzel ve parlak bir temsil." denilmektedir. Mesnevi-i

Nûriye'deki Hubab Risalesinin fihristesinde şu ilave bilgi var: "Bu hârîka risâle, mühim bir 'İlemi'nde medeni mûmin ile medeni kâfirin sûret, sûret, zâhir ve bâtın farklarını gâyet belîğ bir tarzda beyân ediyor. Ve neticede bu farkları körlere de göstermek için diyor ki: 'Eğer istersen hayâlinle Nurşin karyesindeki Seydâ'nın meclisine git, bak. Orada fukara kıyafetinde melikler, padişahlar ve insan elbisesinde melâikeleri bir sohbet-i kudsiyede göreceksin. Sonra Paris'e git ve en büyük localarına gir. Göreceksin ki, akrepler insan libası giymişler ve ifritler adam suretini almışlar, ilâ âhiri.'" diyerek daha başka cihetteki farklarını Lemeat ve Sûnûhat'a havâle eder.

II. Mektup

Aziz, kıymetdar, sâdık ve sebâtkâr kardeşlerim! Fihristeyi, taksim'ül-âmâl tarzında mütesânid (dayanışma içinde olan) heyetinizin şahs-ı mânevisine tevdi etmeniz çok güzeldir. Tam ve daimi bir üstad buldunuz. O manevi üstad, bu âciz kardeşinizden çok yüksektir; daha bana ihtiyaç bırakmıyor.

...

En büyük kuvvet ihlastan sonra tesânüd. Mütenasid heyet en güçlü heyettir. Bunun beyni de istişare, meşrevet ve şurâdır. İki akıl bir akıldan üstündür. Bu akıllara bir de dava şuuru eklenince güçleri kat kat olur. Çünkü bir damla dava şuuru, elli dâhinin dehâsından daha iyi düşündürür; geleceği hesaplar. "Allah şahs-ı maneviye (heyet ve cemaate) peygamberliğin dışında her türlü payeyi veriyor. Yapılacak işlerde bereket aranıyorsa heyete getirilmelidir ve istişâre edilmelidir; heyetin dehâsından istifade edilmelidir."

Mektubun devamında şöyle denmektedir:

Kardeşlerim! Sizin hatırınız ve askerliğiniz endişesi için zamanın hâdiselerine baktım; kalbime şöyle geldi; menfî esâsata bina edilen ve Kârûn gibi "Ben bu servete ilmim ve becerim sayesinde kavuştum." (Kasas, 28/78) deyip, ihsan-ı Rabbânî olduğunu bilmeyip şükretmiyen ve maddiyyun fikriyle şirke düşen ve seyyiatı hasenatına gâlip gelen (kötülükleri iyiliklerinden çok olan) şu Avrupa medeniyeti öyle bir semavi tokat yedi ki, yüzer senelik terakkisinin mahsülünü yaktı, tahrîp edip yangına verdi.

İkinci Dünya Savaşının manevî ve kaderî hikmet ve sırrına burada işaret ettiği gibi, Lemaat isimli eserinde de bu hususta şöyle demektedir: “Beşerin dalâlet-i fikrîsi, Nemrûdane inadı, Firavunane gururu şişti, şişti zeminde, yetiştirdi semâvâta. Hem de dokundu hassas sırr-ı hilkate, semavâtattan indirdi tûfan, tâun misâli, şu harbin zelzelesi, gavura yapıştırdı semâvî bir silleyi. Demek ki, şu musibet, bütün beşer musîbetiydi. Nev’en umuma şâmil, bir müşterek sebebi, maddiyyunluktan gelen dalâlet fikri idi; hürriyet-i hayvanî, hevânın istibdâdı.”

Avrupa zâlim hükümetleri zulümleriyle, Sevr muâhdesiyle âlem-i İslâm’a ve merkez-i hilâfete (Osmanlıya) ettikleri ihanete mukabil öyle ağır bir mağlubiyet tokadını yediler ki, dünyada da bir cehenneme girip çıkamıyorlar, azapta çırpınıyorlar. Evet bu mağlubiyet, aynen zelzele gibi ihânetin cezasıdır. Burada çok zatlar katiyyen hükmediyorlar ki, Risale-i Nur’un iki merkez-i intişarı olan Isparta ve Kastamonu vilâyetleri diğer yerlere nisbeten semâvî âfâtlardan mahfuz kaldıklarının sebebi Risâle-i Nur’un verdiği iman-ı tahkiki ve kuvvet-i itikadiyedir. Çünkü böyle âfâtlar, iman zaafından doğan hataların neticesidir. Hadisce, sadaka belayı defettiği gibi, o kuvve-i imaniye dahi o âfâta karşı derecesiyle mukabele ediyor.

“Rabbin, halkı dürüst hareket eden hem kendi nefislerinin, hem de birbirlerini düzeltmeye çalışan diyarları, haksız yere asla helâk etmez.” (Hud, 11/117) âyet-i kerimesi de bu gerçeğe işaret eder.

Sizin bu defaki manevi ve nurlu hediyeniz benim nazarımda Cennet’ül- Firdevs’ten bir desti âb-ı kevser hediyesi, âlem-i bekâdan bize gelmiş gibi ruhum inşirahla doldu; bütün duygularım sürur ile şükrettiler. Size uzun bir mektup yazmak arzu ediyorum, fakat zaman ve hâlim müsaade ve muvafakat etmediğinden kısa kesmeye mecbur oldum. Yalnız hediyelerin hususi sâhiplerine mâşâallah, bârekâllah, vefakakümullah, es’adekümullah derim.

(...)

Yazılıp tashih için Isparta’dan Kastamonu’ya gönderilen Risaleler için “Cennet’ül-Firdevsten bir desti âb-ı kevser hediyesi” tabirini kullanılıyor. Gerçekten onların öyle olduğunda hiç şüphe yoktur.

Mektubun devamında şöyle denmektedir:

Otuz birinci âyetin birinci mukaddemesi olan “Eğer hasta iseniz.” cümlesi Hicri 1500 küsür olan cifri makamı ile ehl-i dalâlet tarafından aşılana mânevi hastalıkların en büyük kısmı, Risale-i Nur’un Kur’ânî ilaçları ile izâle edilebilir diye işaret etmekle beraber; maatteessüf iki yüz sene kadar dünyanın ömrü bâkîsi kalmışsa bir dalâlet fırkasının da devam edeceğine imâ ediyor.

“Ev alâ seferin” ifadesinin cifri değeri seferberlik zamanına, “Ev câe ahadün minküm min’el-gait”in cifri değeri inkâr çukurundan çıkma zamanına, “Ev lâmestümü’n nisâe felem tecidû mâen” ifadesinin cifri değeri kadınların İslami ölçüler dışında toplumda erkekler arasına karıştıkları zamana işaret edip; işte bütün bu durumlarda arınmak için bir menba bulamadığınızda manasına gelen cümlelerle ilgili geniş bilgi Kastamonu Lâhikası’nın el yazmalarında mevcuttur. Buraya bir hikmete binâen alınmadığı için biz de tafsilat ve teferruatı ile almıyor sadece bir işaret edip geçiyoruz.

Âyetin devamında “Feteyemmemü saiden” yani “Temiz toprağa teyemmüm ediniz.” ifadesindeki “sad” harfi ile yazılan “saiden” kelimesiyle ilgili olarak şöyle bir nükte söylenmektedir:

“Toprakla teyemmüm edin.” cümlesi, mânâ-i işarisinde ikinci emarenin birinci noktasında “sin” harfi “sad” harfinin altında gizlenmesi ve “sad” görünmesinin iki sebebi var. Birisi: Said, tam toprak gibi mahviyet ve terk-i enaniyet ve tevazu-u mutlakla bulunmak şarttır; tâ ki, Risale-i Nur’u bulandırmamasın, tesirini kırmamasın. (Çünkü sad harfiyle said, toprak demektir.) İkincisi: Şimdiki bataklığa ve mânevi tâuna düşmenin sebebi ise; terakki fikrinden doğduğu için, onların hatalarını gösterip, suud (yükselme) ve terakki (ilerleme), müslüman için ancak İslamiyette ve imanlı olmakta olduğuna işaret etmektir.

Çünkü sad harfiyle said, suûd, kökünden ele alınırsa, yükselme ve ilerleme mânasını da ihtivâ etmektedir.

12. Mektup

On ikinci mektupta bir müjde veriliyor ve delili de gösterilmektedir.

Kardeşlerim! Bu günlerde biri Risale-i Nur talebelerine diğeri bana ait iki mesele ihtar edildi. Ehemmiyetine binaen yazıyorum.

Birinci Mesele: Birinci Şua'da iki-üç âyetin işâretlerinde, Risale-i Nur'un sâdik talebeleri imanla kabre gireceklerine ve ehl-i cennet olacaklarına dair kudsî bir müjde ve kuvvetli bir beşâret bulunduğu gösterilmiştir. Fakat bu pek büyük meseleye ve çok kıymetdar işarete tam kuvvet verecek bir delil ister diye beklerdim. Çoktan beri bekliyordum. Lillâhilhamd iki emâre birden kalbime geldi.

Birinci Emâre: İman-ı tahkiki ilmî-yakinden hakkal-yakine yakınlıkça daha giderilmeyeceğine ehl-i keşif ve tahkik hükmetmişler ve demişler ki: 'Sekarat vaktinde şeytan vesvesesiyle ancak akla şüpheler verip tereddüde düşürebilir.' Bu nevi iman-ı tahkiki ise yalnız akılda durmuyor. Belki hem kalbe, hem ruha, hem sırta, hem öyle letâife (ince duygulara) sirayet ediyor, kökleşiyor ki, şeytanın eli o yerlere yetişemiyor. Böyle bir tahkiki imana ulaşmaya vesile olan bir yolu, velâyet-i kâmile ile keşif ve şuhud ile hakikata yetişmektir. Bu yol, ehass-ı havassa (hasların hassına) mahsustur, imân-ı şuhûdîdir. İkinci Yol: İmân-ı bilgâyb cihetiyle sırr-ı vahyin feyzi ile, bürhânî ve Kur'ânî bir tarzda akıl ve kalbin imtizâciyle hakkalyakin derecesinde bir kuvvet ile zaruret ve bedâhet derecesine gelen bir ilmelyakin ile iman hakikatlarını tasdik etmektir. Bu ikinci yol; Risale-i Nur'un esası, mayası, temeli, ruhu, hakikati olduğunu has talebeleri görüyorlar. Başkalar dahi insafla baksa, Risâle-i Nur iman hakikatlarına muhalif olan yolları gayr-i mümkün ve muhal ve mümteni derecesinde gösterdiğini görecekler.

İkinci Emâre: Risâle-i Nur'un sâdik talebeleri, hüsn-i âkıbetlerine ve imân-ı kâmil kazanmalarına o derece kesretli ve makbûl ve samimi dualar oluyor ki, o duaların içinde hiçbirisi kabul olmamasına akıl imkân veremiyor. Ezcümle: Risale-i Nur'un bir hâdimi ve bir tek talebesi, yirmi dört saatte, Risale-i Nur talebelerinin hüsn-i âkıbetlerine ve ebedi saadete mazhar olmalarına yüz defa Risale-i Nur talebelerine ettiği duaları içinde hiç olmazsa yirmi otuz defa iman selâmetlerine ve hususi hüsn-i âkıbetlerine ve imanla kabre girmelerine aynı duayı en ziyâde kabûle medar olan şartlar içinde ediyor. Hem Risâle-i Nur'un talebeleri bu zamanda her cihetten ziyâde hücumu mâruz olan iman hususunda birbirine selâmet-i iman hakkındaki samimi, mâsum lisan-

lariyle dualarının yekûnünü öyle bir kuvvettedir ki, rahmet ve hikmet onun reddine müsaade etmezler. Faraza mecmuû itibariyle reddedilse, tek bir tane onların içinde kabul olursa, yine her biri selâmet-i iman ile kabre girmesine kâfi geliyor. Çünkü herbir dua umuma bakar.

İman-ı tahkiki'yi elde etmek için, yâ keşif ve müşâhede ile bazı iman hakikatlarını bizzat görerek iman etmek seviyesine çıkmak gerekmektedir. Ama bu yol herkese umumi bir cadde değil; çok özel şahsiyetlere mahsustur. Yahut akıl ve kalbin itminana ulaşmasıyla; Kur'âni ve burhâni yani kesin delile dayanan bir yolla bu çeşit iman elde edilebilir. Bunu Risale-i Nur'da görüyoruz. Ayrıca Allah için bir araya gelenler mâbeyninde bir şirket-i mâneviye oluşur. Manevî bir şirket olduğu için, bütün kazanç hiç bölünmeden teker teker her şirket üyesine tamamıyla verilir. Bu şirkettekilerin birisinin bir mevzuda arkadaşları için duası kabul olununca, herkes için kabul olmaktadır.

İkinci Mesele: Yirmi sene evvel (1920'li yıllarında başında) tab'edilen 'Sünuhât Risâlesi'ndeki hakikatlı bir rüyada âlem-i İslâmın mukadderatını meşveret eden ruhânî bir meclis tarafından bu asrın hesabına, Eski Said'den sordukları suâle karşı verdiği cevabın bir parçası şimdilik tezâhür etmiştir. O zaman, o mânevî meclis demiş ki: 'Bu Alman mağlubiyetiyle neticelenen bu harpte Osmanlı Devletinin mağlubiyetinin hikmeti nedir?'

Cevaben Eski Said demiş ki: 'Eğer gâlip olsaydık, medeniyet hatırı için çok mukaddesâtı fedâ edecektik ve medeniyet nâmiyle âlem-i İslama, bilhassa Haremeyn-i Şerifeyn (Mekke ve Medine) gibi mübarek mevkilere tatbik edilen rejim kolaylıkla, cebren teşmil ve tatbik edilecekti. İnayet-i İlâhiye ile onların muhafazası için kader mağlubiyetimize fetvâ verdi.

(...)

İkinci Dünya Savaşından sonra yine bir gece benzer bir soruya yine aynı cevap verilmiş. Yani "İkinci Dünya Savaşı sırasında tarafsız kalarak yine Mısır ve Hindistanı da içine alacak büyük bir alanı geri alma imkânı varken niye yanlış hareket edilerek, Hicaz ve bu iki yere sahip olmaktan mahrum kaldık?" sorusuna, "Senin yirmi sene önce manevî suale verdiğin cevap, bu sualin de aynı cevabıdır." diye cevap verilmiştir.

13. Mektup

On üçüncü mektupta, Üstad talebelerinin üstün özelliklerinden dolayı hamd ve şükür ederken, mektubun sonunda da Risalelerin yazısı, dizaynı, baskısı ve cildi ile ilgili çok güzel bir ölçü vermektedir.

Aziz, sıdık, mübarek kardeşlerim,

Sizlerin bu bayram mânevî hediyeniz, bayramımı öyle bir tebrik etti ki, binler kederim olsaydı silerdiniz. Bin bârekâllah... Böyle bir zamanda böyle ihlâslı sadakat, 'li vechillâh' uhuvvet ve 'fi sebîlillâh' muâvenet ancak âlî himmet siddîkinlerde bulunur. Hâlık-ı Zülcelâle hadsiz hamd ve şükür olsun ki, sizin gibileri, Kur'ân-ı Hakîm'e hâdim ve Risale-i Nur'a şâkirt eylemiş.

Husrev kardeş! Senin, umum kardeşlerin namına bayram tebriki hesabına, başta Kur'ân'ın baştaki çok şirin ve güzel cüzleri olarak Mektubât'ın kısm-ı âzamını hediye etmeniz, bin tebrik hükmünde oldu. Bin bârekâllah!...

Küçük Ali kardeşim! Senin, büyük mânevî hediyen beni cidden şaşırttı, çok mütehayyir etti. O mükemmel yazılar, Büyük Ali'nin mi, yoksa Küçük Ali'nin mi bilemedim. Benim için yeniden dünyaya bir Abdurrahman, bir lütfü gelmiş gibi. Büyük Hâfız Ali'nin sisteminde bir kahraman yardımcı ve iki mübarek, hâlis ve kıymettar Mustafa'ların elinde bir elmas kılıç buranın fethinde benim gibi bir âcizin muavenetine koşuyor gördüm. Mâşâallah, büyük Hâfız Ali'nin nûranî ve büyük fabrikası Kuleönü'nü de içine almış gibi; aynı kalem, aynı tarz, aynı ıktidar göstermişsin. Risale-i Nur'un tam kâmetine yakışacak nakışlarla, murassa bir elbise giydirmişsin.

Bu noktadan iman ve Kur'ân hakikatlerine dair kitaplar basılırken, yazı karakterine, kağıdına, dizaynına, rengine, kapak şekline ve kalitesine çok dikkat edilmesi gerektiğini de anlıyoruz.

14. Mektup

On dördüncü mektupta Üstad'ın talebelerine bakışını, onlardan nasıl memnun olduğunu ve onlara ne derece güvendiğini görmekteyiz.

Aziz ve sıddık kardeşlerim!

Bayramınızı tebrik ve hizmetinizi takdir ve muvaffakiyetinize dua ederek Hâlık-ı Rahim'e hadsiz şükür ederim ki; sizler gibi sebatkar ve fedakâr kardeşleri Risale-i Nur'a sâhip ve nâşir yapmış. Ben, sizleri düşündükçe, ruhum inşirah ve kalbim ferahlarla dolar. Daha dünyadan gitmek benim için medar-ı teessüf olamaz. Sizler kaldıkça ben yaşıyorum diye, ölüme dostane bakıyorum; ecelimi telaşsız bekliyorum. Allah sizden ebeden râzı olsun. Âmin, âmin, âmin..

Gerçekten bu kahraman fedâkârlar hayatları boyunca sadakattan ayrılmamışlardır. 1972'de Kuleönü'nde ziyaret ettiğimiz Büyük Ruhlu Küçük Ali, elinde kalem Risaleleri yazmaktaydı. O yaşta bizimle yaptığı sohbetini lâtifelerle süsledi. Yüzümüze fiskeler vurup kulaklarımızı çektirdi. Biz sanki başka bir buudda, değişik bir câzibe alanında iddik. Kendisi Mustafa Hulusi'nin küçük kardeşidir. Ağabeyinin Barla Lâhikasına giren hoş ve güzel tabirlerle dolu mektubuna haşiye olarak getirdiği yorumlar zaten Küçük Ali'nin engin ve derin anlayışını aksettirmektedir.

1980'de İslam Köyü'nde ziyaret ettiğim Hasan Efendi'de, Büyük Hafız Ali'nin talebelerindendir. Onda da aynı sâfiyet ve sadakatı müşâhade etmiştim. Demek ki, Üstad'ın tohumları çok mükemmel imiş ki, böyle her mevsim meyve verebilmiştir.

Mektubun devamında deniyor ki:

Kardeşlerim!

Size lâtif bir hikaye: Bir zaman Barla'da bir zat, bana ağaçtan bir kutuda, cevizli bir tatlı göndermişti. Mukabilini verdiğim o bir buçuk kilo lokmalardan her gün altışar tane ben kendim yedim ve bazan o kadar ve daha ziyâde başkalarına teberrük olarak verirdim. Sıddık Süleyman bu hâdiseyi belki hatırlar. Bir aydan ziyade devam etti. Sonra, merhum Galip Bey ile hesap ettik, onun beş altı misli bereket, içinde olduğuna kanaatımız geldi. Ben o vakit dedim: "Bu zatta ehemmiyetli bir bereket, bir ihlâs var." Şimdi tahmin ve tahattur ediyorum ki, o zat Hacı Hâfız imiş. O acip bereketin şimdi sırrı çıkmış. 'Elhamdüillilahi hâzâ min fazlı Rabbi.' Nur fabrikasının sahibi Hâfız Ali'nin ve mübareklerin köyleri ortasında, duada, Sav Köyü mevki almış. Tam bir senedir yaşayanlar yüzünden kabirdekileri dahi hisse alıyorlar.

Hacı Hâfız, Sav Köyü Mehmet Aşar'dır. Bu mübarek zat, o köyde Risalelerin yazılıp okunmasına vesile olmuştur. Ayrıca köy daha önceki haline göre fevkalâde düzelmiştir. Ama maalesef o yıllarda, başka suçlardan insan aramaya gelenler bu sefer Risale okumaktan insan aramaya, panzehire zehir muameleleri yapmaya başlamışlardır.

Risale-i Nur'un hizmetinde, ekser talebeleri birer nevi keramet ve ikram-ı İlâhi hissettikleri gibi, bu âciz kardeşiniz çok muhtaç olduğu için, çok nevilerini ve çeşitlerini hissediyorum. Bu sıralarda bu havalandeki talebeler, yeminle itiraf ediyoruz ki: 'Biz Nur'un hizmetinde çalıştıkça hem maişetçe (geçim yönünden), hem istirahat-ı kalbçe bir genişlik, bir ferah, açık bir surette hissediyoruz. Ben kendimce o kadar hissediyorum ki, nefis ve şeytanım dahi o bedâhete karşı hayret ederek sustular.

Bu meseleyi Risalelerin pek çok yerinde tekrarlamıştır. Bu gerçeği, tecrübe ve tatbik eden herkes tasdik eder.

Biliniz ki, bir seneden ziyadedir, ben duada, Risale-i Nur'un talebelerinin Risalelere alakadar olan hanımları, evlat ve anne-babalarını da dâhil ediyorum. Bunun bir sebebi; başta Sabri olarak orada burada bazı zatlar, çoluk ve çocukları ile daireye girmeleridir.

Ne büyük bahtiyarlık!..

Adâlet-i İlâhî, İslâmîyete ihanet eden mimsiz medeniyete öyle bir azab-ı manevî vermiş ki, bedeviliğin ve vahşiliğin derecesinden çok aşağıya düşürmüştü. Avrupa'nın ve İngiliz'in yüz senelik medenî zevklerini, terakki, tasallut ve hâkimiyetin lezzetlerini hiçe indiren devamlı korku, dehşet, telaş ve buhran yağdıran bombaları başına musallat etmiş. İşte böyle bir zamanda en lüzumlu, en ehemmiyetli, en birinci vazife imanı kurtarmak olduğundan; bu zamana ve bu seneye bakan beşâret-i Kur'âniye ve 'Fazlan kebîrâ. Fazl'ullahi yü'tîhi men yeşâü.' âyetlerinin en büyük bir fütuhât suretinde Risale-i Nur'un manevî, fütuhât-ı imaniyesini gösteriyor. Evet bir adamın imanı; ebedî ve dünya kadar bâki bir mülkün anahtarı ve nurudur. Öyle ise imanı tehlikeye mâruz her adama bütün küre-i arzın saltanatından daha faydalı bir saltanat, bir fütuhât kazandıran Risale-i Nur elbette bu âyetlerin, bu asırda bu müjdelerinin kasdî bir medâr-ı nazarlarıdır. Nur ve gül fabrikalarının hademe ve sahipleri (Hafız Ali, Hüsrev Altınbaşak ve her ikisinin çevresi) insanın başında iki

göz gibidir; zâhiren ikidir, fakat bir görürler. Şaşı gözlü, iki görür. Lilla-hilhamd bu iki cereyan-ı nuranî kemâl-i ittihaddırlar.

Tesanüde çok büyük önem veren Üstad, tâ Kastamonu'dan Isparta'daki hakiki ittihad ve uhuvveti gözlemekte ve takdirlerini ifade etmektedir.

15. Mektup

Ayrılık dakikaları sayısınca Allah'ın rahmeti ve berekâtı üzerinize olsun.

Aziz, mübarek, sıddık, sâdık, ruhum ve canım kardeşlerim!

Sizin beni çok mesrur eden son mektubunuza Isparta yoluyla cevap vermediğim sebebi; benim, Isparta merkeziyle olan münasebetime burada çok dikkat edilmesidir. Hem, öteki yolda size gelinceye kadar Risale-i Nur'un müteaddit merkezlerinin istifadesidir.

Hizmet edenler, Üstad'ın dualarına sadece kendileri dâhil olmamakta; anne-babaları da dâhil olmaktadır. Bize de bu hususta yol gösterilmektedir.

Hüsrevlerin vâlideleri sebebiyet verdiler ki, bir seneden ziyâde bir vakitten beri bütün talebelerin peder ve vâlideleri duaya dahil olmuşlar. Sakın yanlış zannetmeyiniz. Senin vâliden gibi, on seneden beri Risale-i Nur'un has şâkirtlerinin dairesinde bulunan orada çok âhîret hemşirelerim var. Onlar yeniden başkalarının duaya dâhil olmalarına sebep olmuşlar demektir.

(...)

Risale-i Nur'un Kastamonu havâlisinde kerâmetinin zuhurunu gösteren iki hâdiseden bahsedilmektedir.

Birisi: Hatip Mehmet (R.A.) namında ciddi bir ihtiyar talebe, İhtiyarlar Risâlesini yazıyordu. Tâ 11. Rica'nın âhîrlerinde ve merhum Abdurrahman'ın vefatının tam mukâbilinde kalemi, 'Lâ ilâhe illâ hu' yazıp ve lisanı da 'Lâ ilâhe illallâh' diyerek hüsn-ü hâtimenin hâtemi (mührü) ile hayat sayfasını mühürleyip, Risale-i Nur talebelerinin imanla kabre gireceklerine dair olan işârî Kur'ânî müjdeyi vefatı ile imza etmiş.

Allah ona geniş rahmetiyle rahmet eylesin.

İkincisi: Sizin telif etmiş olduğunuz Fihriste'nin tashihinde, bir müstensihin noksan bıraktığı bir sayfayı, Tahsin'e dedim: 'Yaz!' O da yazmaya başladı. Simsiyah bir mürekkepten ve temiz kalem ile birden yazdığınız ikinci cilt fihristenin makbul olduğuna delil olarak o siyah mürekkep güzel bir kırmızı suretini aldı. Tâ yarım sayfa kadar bu garip hâdiseye hayret edip bakarken o mürekkep simsiyaha döndü. Sayfanın öteki yarısı, aynı kalem, aynı nokta tam siyah yazıldı. Bir zaman Barla'da, bağlardaki köşkte, Şamlı Mesud ve Süleymanın müşahedesiyle aynı hâdiseyi başka şekilde gördük. Şöyle ki: Ben sevmediğim için siyah bir mürekkebin bir kısmını döktüm; geri kalanı birden çok beğendiğim güzel bir kırmızıya döndü. Risale-i Nur'un kâtiplerini şevklendirdi. Gözümüze keramet silsilesinin bir ucunu ve bir sızıntısını gösterdi.

Manevi esintilerin televvünü, yedi veren bir bereketi hayatın renkliliği içinde, her türlü sıkıntı ve baskıya rağmen elbette kevser mürekkeplerden yazılan Risale-i Nur yazılarını yazanların kalemlerinden de gök kuşağı renkleri gibi güzellikler zuhur edecektir.

16. Mektup

On altıncı mektupta Üstad âhîret kardeşlerine iki ihtarda bulunmakta.

Birincisi: Risale-i Nur'a intisap eden zatın en ehemmiyetli vazifesi, onu yazmak ve yazdırmaktır ve intişârına yardım etmektir.

Matbaalarda harf inkılabından dolayı basılamayan Risale-i Nurlar o zaman elle yazılıp çoğaltılmaktaydı. Onun için yazı çok mühimdi. Ayrıca, yazarken öğreniliyordu. Bu mevzuda Üstad Hazretleri, "Bir Kısım Kardeşlerime Hususi Bir Mektuptur" başlığı altında şöyle diyordu: "Yazıdan usanan ve ibadet ayları olan üç aylarda diğer evradları, beş cihetle ibadet sayılan Risale-i Nur yazısına tercih eden kardeşlerime iki hadis-i şerifin bir nüktelerini söyleyeceğim. Birincisi: 'Maşherde ulemâ-i hakikatın sarf ettikleri mürekkep şehidlerin kanıyla muvazene edilir, o kıymette olur.' İkincisi: 'Bidatların ve dalâletlerin istilası zamanında Sünnet-i Seniyye ve hakikat-ı Kur'âniyeye temessük edip hizmet eden yüz şehid sevabını kazanabilir.'

Ey tenbellik damarıyla yazıdan usanan ve ey sofi meşrep kardeşler! Bu iki hadisin mecmuu gösterir ki, böyle zamanda hakâik-i imâniyeye ve esrar-ı şeriat ve sünnet-i seniyyeye hizmet eden mübarek, hâlis kalemlerden akan siyah nur veya âb-ı hayat hükmünde olan mürekkeplerin bir dirhemi, şehidlerin yüz dirhem kanı hükmünde mahşer gününde size fayda verebilir. Öyleyse onu kazanmaya çalışınız.

Eğer deseniz: 'Hadiste âlim tabiri var. Bir kısmımız yalnız kâtibiz.' El cevap: Bir sene bu Risaleleri ve bu dersleri anlayarak ve kabul ederek okuyan, bu zamanın mühim hakikatlı bir âlimi olabilir. Eğer anlamasa da, madem Risale-i Nur Talebelerinin bir şahs-ı manevi var şüphesiz o şahs-ı manevi bu zamanın bir âlimidir. Sizin kalemlerinize ise, o şahs-ı manevînin parmaklarıdır. Kendi nokta-i nazarımda liyakatsiz olduğum halde, haydi, hüsn-i zannınıza binâen bu fakire bir üstadlık ve tebâiyet noktasında bir âlim vaziyetini verdiğinizden bağlanmışsınız. Ben ümmî ve kalemsiz olduğum için sizin kalemlerinize benim kalemin sayılır; hadis-te gösterilen ecri alırsınız."

Bu mektupta işaret edilen beş nevi ibadeti de şöyle izah etmiştir: "1- En mühim bir mücadele etmektir. 2- Üstadına neşr-i hakikat cihetinde yardım sûretiyle hizmet etmektir. 3- Müslümanlara iman cihetinde hizmet etmektir. 4- Kalemlerle ilmi tahsil etmektir. 5- Bazen bir saati bir sene ibadet hükmüne geçen tefekkürî olan ibadeti yapmaktır."

Mektubun devamında şöyle denmektedir:

Risale-i Nuru yazan veya yazdıran, Risale-i Nur Talebesi ünvanını alır. O unvan altında, her yirmi dört saate benim lisanımla belki yüz defa bazan daha ziyade hayırlı dualarımda ve mânevi kazançlarımda hissedar olmakla beraber; benim gibi dua eden kıymetli binler kardeşlerin ve Risale-i Nur talebelerinin dualarına ve kazançlarına dahi hissedar olur.

Hem dört vecihle dört nevi makbul ibadet hükmünde bulunan yazılmasında; hem imanını kuvvetlendirmek, hem başkalarının imanlarını tehlikeden kurtarmasına çalışmak, hem hadisin hükmüyle, bir saat tefekkür bazen bir sene kadar bir ibadet hükmüne geçen îmanî tefekkürü elde etmek ve ettirmek, hem güzel yazı yazamayan ve vaziyeti çok ağır bulunan Üstadına yardım etmek ile hasenatına iştirak etmek gibi çok faydaları elde edebilir. Ben, yeminle temin ederim ki, bir küçük

Risaleyi kendine bilerek yazan adam, bana büyük bir hediye hükmüne geçer; belki herbir sayfası bir okka şeker kadar beni memnun eder.

İkinci madde: Maatteessüf, Risale-i Nur'un, imansız ve emansız cinnî ve insî düşmanları onun çelik gibi metin kafalarına ve elmas kılıç gibi kuvvetli hüccetlerine mukabele edemediklerinden çok gizli desiseler (hileler) ve hafî vasıtalar ile haberleri olmadan yazarların şevklerini kırmak ve fûtur vermek ve yazıdan vazgeçirmek cihetinde şeytancasına hücum edip darbe vuruyorlar. Bilhassa burada ihtiyaç pek çok ve yazıcılar çok az ve düşmanlar çok dikkatli, kısmen talebeler mukavemetsiz olduğundan; bu memleketi o Nurlardan bir derece mahrum ediyor.

Risalelerin canlılığını ve bir mürşid-i kâmil özelliğini taşıdıklarını da mektupta şöyle ifade etmektedir:

Benimle hakikat meşrebinde sohbet etmek ve görüşmek isteyen adam hangi Risâleyi açsa, benimle değil, Kur'ân hâdimi olan Üstadiyla görüşür ve iman hakikatlarından zevkle bir ders alabilir.

Evet Risaleler canlı bir mürşittir. Bundan sonra mühim iki mesele yazılmakta.

Manevî bir ihtarla bir iki ince meseleyi size yazıyorum.

Birinci Mesele: Geçen Ramazan-ı Şerifte, Ehl-i Sünnetin selâmet ve necâtı için edilen pek çok duaların şimdilik âşikâre kabulleri görünmemesine hususi iki sebep ihtar edildi.

Birincisi: Bu asrın acib bir hassasıdır. Yani elması, elmas bildiği halde, camı ona tercih eder. Bu asırdaki ehl-i İslamın fevkalâde sâf derunluğu ve dehşetli cânileri de âlicenâbâne affetmesi ve bir tek haseneyi, binler seyyiatı işleyen ve binlerce kulların manevî ve maddî hukukunu mahveden adamdan görse, ona bir nevi tarafdar çıkmasıdır. Bu surette azın da azı olan ehl-i dalâlet ve tuğyan; safdil tarafdar ile ekseriyet teşkil ederek, ekseriyetin hatasına terettüp eden ummî musibetin devamına ve devam ettirilmesine belki şiddetlendirilmesine ilâhî kadere fetvâ vererek 'Biz buna müstehakız.' derler.

Evet ahiret ve iman gibi elması bildiği halde yalnız zaruret-i katiyye suretinde dünya ve mal gibi şişeyi ona tercih etmeye şer'î ruhsat var. Yoksa, küçük bir ihtiyaçla veya heves ile veya tamah ve hafif bir korku ile tercih edilse, ahmakçasına bir cesaret ve hasârettir, tokada müstehak

eder. Hem âlicenabâne affetmek ise yalnız kendine karşı cinayetini affedebilir. Kendi hakkından vazgeçse hakkı var; yoksa başkaların hukukunu çiğneyen cânilere affeder şekilde bakmaya hakkı yoktur; zulme ortak olur.

(...)

İkinci mesele: Kardeşlerimiz Eskişehir hapisanesinde, âhir zamanın hâdisâtı hakkında gelen rivâyetlerin tevilleri mutabık ve doğru çıktıkları halde, ehl-i ilim ve ehl-i iman onları bilmemelerinin ve görmemelerinin sırrını ve hikmetini beyan etmek niyetiyle başladım; bir iki sahife yazdım perde kapandı, geri kaldı. Bu beş senede; altı defa aynı meseleye müteveccih olup muvaffak olamıyorum. Yalnız o meselenin teferruatından bana ait bir hâdiseyi beyan etmek ihtar edildi. Şöyle ki: Hürriyetin başında, Risale-i Nur'dan çok evvel, kuvvetli bir ümid ve itikad ile, ehl-i imanın ümitsizliğini gidermek için, “İstikbalde bir ışık var; bir nur görüyorum.” diye müjdeler veriyordum. Hatta, hürriyetten evvel de talebelerime müjde ederdim. Tarihçe-i Hayatım'da merhum Abdurrahman'ın yazdığı gibi, Sünuhat gibi risâlelerde de “Ben bir ışık görüyorum.” diye dehşetli hâdiselere karşı o ümit ile dayanıp mukabele ederdim. Ben de herkes gibi siyaset âleminde İslâmi içtimaî hayatta ve çok geniş bir dairede tasavvur ederdim. Halbuki âlemde cereyan eden hâdiseler, beni o gaybî ihbârda ve müjdede bir derece tekzip edip ümidimi kırardı.

Birden gaybî bir ihtâr ile katî kanaat verecek bir surette kalbime geldi. Denildi ki: “Ciddi bir alâka ile senin eskiden beri tekrar ettiğin. Bir nur göreceğiz! Diye müjdelerin tevili, tefsiri ve tabiri, sizin hakkınızda belki iman cihetiyle, âlem-i İslâm hakkında dahi en ehemmiyetlisi Risâle-i Nur'dur. Bu ışıktır. Seni şiddetle alâkadar etmişti. Bu nur'dur ki, eskide de tahayyül ve tahminin eli geniş dairede belki siyâset âleminde gelecek mesudâne ve dindârâne hâletlerin ve vaziyetlerin mukaddemesi ve müjdecisi iken, bu acele ışığı, o ileride gelecek saadet tasavvur ederek eski zamanda siyaset kapısıyla onu arıyordum. Evet, otuz sene evvel bir hiss-i kablel-vuku (önsezi) ile hissettim. Fakat nasıl kırmızı perde ile siyah bir yere bakılsa karayı kırmızı görür. Sen dahi doğru gördün, fakat yanlış tatbik ettin. Siyaset câzibesini seni aldattı.”

Üstad Hazretleri, daha sonraki bir mektubunda bu hususta şöyle bir izah getirmektedir: “Risale-i Nur, kati bürhanlara istinaden, hükümleri; diğer hakikatlarda; aynı aynına, tevilsiz, tabirsiz hakikat çıkması ve yalnız tevâfukî işaretlere ve kalbî sünuhata itimat ederek beyanları, böyle dünyevi olan gelecekle ilgili meselelerde neden bazan tâbir ve teville muhtaç oluyor?” diye hatırıma geldi. Böyle bir cevap ihtar edildi ki: “Gaybî istikbâl-i dünyevîde ve dünya işlerinde, başa gelen hâdisatı bildirmemekte; Cenab-ı Erhamürrahîminin çok büyük bir rahmeti saklandığını ve gaybî gizlemekte, çok ehemmiyetli bir hikmeti bulunduğu cihetle, gaybî şeyleri haber vermekten yasak edip, yalnız müphem ve mücmel bir surette, ya ilham veya ihtar ile bir emareyi vesile ederek; keşiflerde ve sâdık rüyada, bir kısım gaybî hakikatları hissettirir.”

17. Mektup

On yedinci mektupta kısaca hizmetteki gelişme ve yetişen ümit tomurcukları ile ilgili takdirler belirtilmektedir.

Aziz, siddîk kardeşlerim ve hizmet-i Kur’âniyede muktedir, kuvvetli arkadaşlarım!

Bu defa ümidimin üzerindeki, kaleminizle, manevi hediyeniz isbat etti ki; ihtiyar, zâif, âciz bir Said yerine; genç, kavi, iktidarlı çok Saidler sizlerde vardır. Aynı ruh, aynı ifade, aynı iman... Hadsiz şükür ve senâ olsun ki, Rabb-i Rahîm sizleri Risale-i Nur’a hâmî, nâşir, sâhip, şâkirt eylemiş. Bizlere pek çok ağır müşkilât içinde kudsî hizmete muvaffakiyet ihsan etmiş. Zaman ve zemin, sizler ile çok müştak olduğum uzun konuşmayı hoş görmediği için kısa kesip ruh-u canımla herbirinize binler selam. Mâşâallah Bârekallâh derim.

Bu mübarek üç aylarda duanıza çok muhtaç kardeşiniz. Said Nursi

18. Mektup

On sekizinci mektup “Âhir Zamandan Haber Veren Mühim Bir Hadis” başlığı ile neşredilmiştir. “Ümmetimden bir tâife Cenab-ı Allah kıyameti koparınca kadar hak üzerine daima gâlip olacaklar.” hadis-i şerifinin

Ramazanın onuncu gününün ikinci saatinde birden hatıra geldiği belirtilmektedir. O vakitte, Risale-i Nur talebelerinin tâifesi ne kadar devam edecek diye düşünülmekte iken ihtâr geldiği için cifri değerleri üzerinde durulduğu belirtilmektedir.

(...)

[لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي] cifri makamı 1542 ederek nihayet devamına îmâ eder. [ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ] makamı cifrisi 1506 edip, bu tarihe kadar zâhir ve âşikârâne, belki gâlibane; sonra ta 1542'ye kadar gizli ve mağlubiyet içinde tenvir vazifesine devam edeceğine remze yakın îmâ eder. [حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ] makam-ı cifrisi 1545 olup kâfirin başında kıyametin kopmasını îmâ eder. [لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ]

Buradaki “tâife” kelimesi bazı hadislerde aynı mânaya gelen “âsibe” kelimesiyle de ifade edilmiştir. Âsibe'nin ism-i tasğiri “useybe”dir. “Useybetün” şeklinde de başlayan başka bir hadis-i şerif vardır...

Bu meselenin devamında şöyle denmektedir.

Cây-ı dikkat ve hayrettir ki, üç fıkra bi'l-ittifak 1500 tarihini göstermeleriyle beraber, tam tamına mânidar, mâkul ve hikmetli bir surette 1506'dan tâ 1542'ye, tâ 1545'e kadar üç büyük inkılabın ayrı ayrı zamanlarına tetâbuk ve tevâfuklarıdır. Bu îmâlar gerçi yalnız bir tevâfuk olduğundan delil olmaz ve kuvvetli değil, fakat birden ihtar edilmesi bana kanaat verdi. Hem kıyametin vaktini kat'î tarzda kimse bilmez fakat, böyle îmâlar ile bir nevi kanaat, bir gâlib-i ihtimal gelebilir. Fâtîha'da “sırât-ı mustakim” ashâbının büyük tâifesini tarif eden [حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ] fıkrası, şeddesiz 1506 veya 1507 ederek tam tamına [ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ] fıkrasının makamına tevâfuku ve mânasına tetâbuku ve şedde sayılsa, [لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي] fıkrasına üç mânîdar farkla tam muvafakatı ve mânen mutâbakatı bu hadisin îmâsını te'yid edip remz derecesine çıkarıyor ve müteaddit Kur'ân âyetlerinde “sırât-ı mustakim” kelimesi, remizli bir mâna ile Risale-i Nur'a mânâca ve cifirce îmâ etmesi remze yakın bir îmâ ile Risale-i Nur şâkirtlerinin tâifesi, âhir zamanda o en muazzam, büyük tâifenin âhirlerinde, makbul bir grup olacağını işâret eder diye defâten, birden ihtar edildi. [الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ]

Efendimizin (s.a.s.) bir hadis-i şeriflerinde “Benim için arz dürüldü de bana Doğuları ve Batıları gösterildi. İslamiyet’in mesajı ümmetimin mülkünde, dürülüp bana gösterilen, güneşin doğup battığı her yere ulaşacak.” İnsanlığın akıl ve mantığa çok önem verdiği bir dönemde, bütün meselelerini ilme tesbit ettiren Kur’ân-ı Kerim’in günümüze bakan sırlarını, hikmetlerini nurlu beyanları ile herkese anlatan, Risale-i Nur’un talebeleri bu Kur’ân ve iman hizmetini yapacaklardır.

19. Mektup

Aziz kardeşlerim!

Bu saatte ben Kur’ân okurken, Risale-i Nur ile ziyade alâkadar olan Sure-i İbrahim’de bir âyet beni meşgul ederken, Emin, size göndereceği mektubu getirdi ve dar vaktimizde bu geniş âyetin denizinden ancak bir katrecik bu parçaya girebildi, birkaç dakika zarfında yazdık, vakit bulamadık, kusura bakmayınız.

Sure-i İbrahim’deki bu âyet hangisidir, maalesef elimizdeki latin alfabe-siyle basılan Kastamonu Lahikalarında bir bilgiye ulaşamıyor. Fakat bu hususta bütün bilgimiz Birinci Şua’da anlatılan sıra itibariyle 29. Ayettir: “Sure-i İbrahim’in başında ‘Elif, Lâm, Râ. Bu bir kitaptır ki, insanları Rablerinin izniyle inkâr karanlıklarından iman nuruna çıkararak, kudreti her şeye galip olan ve her türlü hamde lâyıf olan Allah’ın yoluna kavuşturman için sana indirdik.’ (İbrahim, 14/1) âyetidir. Şu âyetin dört beş cümlesinde dört beş îmâ var. Mecmuu bir işaret hükmüne geçer. I. ‘Rablerinin izniyle nûra...’ cümlesi ifade eder ki, ‘Kitab-ı Mübîn vasıtasıyla, on dördüncü asırdaki zulümtattan, insanlar bi iznillah Kur’ân’dan gelen bir nura çıkarlar.’(...) II. ‘Aziz ve Hamid olan (Allah)’ın yoluna’ cümlesi, evvelki cümledeki nuru tarif ederek der: ‘O nur. Cenab-ı Hakk’ın izzet ve mahmudiyetini gösteren yoldur. (...) Âlem-i İslâm için en dehşetli asır, (Hicri) altıncı asır ile Hülâgü fitresi ve on üçüncü asrın âhiri ve on dördüncü asır ile Harb-i Umumî fitreleri ve neticeleri olduğu münasebetiyle, bu cümle makam-ı ebcediyle altıncı asra ve evvelki cümle gibi, ‘el-Aziz’il-Hamid’ kelimeleri ile bu asra, Sultan Abdülaziz ve Sultan Abdülhamid devirlerine îmâ eder. III. ‘Karanlıklardan’ kelimesindeki [الظُّلُمَاتِ]’ın adedi 1372 (M. 1950) ederek, bu asrın zulümleri, zulmetleri ne vakte kadar devam

edeceğini, o zulmetlerin içinde bir nur daima tenvire çalışacağına îmâ ile Risale-i Nur'un tenvirine remzen bakar. IV. 'İnsanları çıkarman için.' cümlesi diyor ki: '1345'te Kur'ân'dan gelen bir nur ile insanlar karanlıklardan ışıklara çıkarılacak.' Bu meâl ise 1345'te fevkalâde tenvire başlayan Risale-i Nur'a tam tamına cifirce, hem mealce muvâfık ve mutabık olmakla, Risale-i Nur'un makbuliyetine îmâ, belki remzediyor. (...) Evet, Risale-i Nur'un mayası ve meşrebi tefekkür ve şefkat olduğu cihetle, Hz. İbrahim'in (a.s.) hususi meşrebi olan tefekkür ve şefkat noktasında tam tevafuk etmek sırrıyla, şu sûrede daha ziyâde Risale-i Nuru kucacağına alıyor. Baştaki âyet, dört cümle ile en karanlık bir asrın kara kara içinde, zulmet zulmet içinde insanların nura çıkararak ve Kur'ân'dan çıkan bir nura parmak bastığı gibi, en karanlık içinde bulunan ve Risale-i Nur'un cereyanına muhalif gidenleri tarif eder. (...) Arabî ve Türkçeyi tam bilmeyen, müridleri ve âlimleri perişan olan vilâyât-ı şarkiyede Risale-i Nur, imdatlarına ve her tâifeden ziyade başlarına gelen hâdiseler ve âyette [بِأَيَّامِ اللَّهِ] yani 'Allah'ın günleri' (İbrahim, 14/5) tabir edilen elîm vâkıaları hatırlarına getirmekle ikaz ve irşad edilmelerine bir mânâ-yı işârî ve remzi ile emrediyor. Bu âhir ki ehemmiyetli işareti beyan etmeme şimdilik izin olmadığından yalnız her birinin bir tek remzi gayet kısa beyan edilecek. (...) Beşinci âyette: 'Kavmini karanlıklardan nura çıkar ve Allah'ın geçmişteki nimet ve azap günlerini onlara hatırlat.' (İbrahim, 14/5) [إِلَى النَّوْرِ وَذَكَرْتُهُمْ بِأَيَّامِ اللَّهِ] cümlesinde makam-ı cifrîsi, şeddeler birer sayılmak cihetinde 1351 ederek Risâle-i Nur'un şimdilik beyanına izin olmayan ehemmiyetli vazifesinin ve Kur'ân'ın bu emirlerine imtisâlinin tarihine tam tamına cifrî tevafuk ve manevî muvafakatı karinesiyle ve kıssadan hisse almak mefhum müna-sebetleri remzi ile Risale-i Nur'a imânen bakar. Daha yazılacak çok gaybi işaretler var; fakat izin verilmedi, şimdilik kaldı."

20. Mektup

Yirminci mektupta, Kastamonu'dan, yaşanan hasretin Isparta'dakilere ifadesi açısından orijinal bir üslup bulunmaktadır.

Ayrılık günlerinin dakikalarının âşireleri sayısınca, Allah'ın selamı, rahmeti ve bereketleri üzerinize olsun.

Aziz, sıddık, vefâdar, sebatkâr kardeşlerim!

Cenab-ı Hakk'a yüz binler şükür ve hamdolsun. Sizin gibi sâdık, ciddi, fa'âl zatları Risale-i Nur'un etrafında toplayıp bağlamış; iman ve Kur'ân hizmetinde kuvvetli ve nurlu kalemlerini çalıştırıyor.

Kardeşlerim! Bu defa gönderdikleriniz o kadar beni memnun ve minnettar etti ki; herbir sayfası bir kıymettar hediye ve güzel bir mektup hükmünde görüldü; hüznlerimi, gamlarımı izâle edip ve kalbimi sürur ve sevinç ile doldurdu. Cenab-ı Erhamürrâhimin onları harfleri adedince size rahmet etsin ve sizden râzı olsun.

Not: Dakikanın 60'ta biri saniye; saniyenin altmışta biri sâlise; sâlisenin altmışta biri sâdis; sâdisenin altmışta biri sâbia; sâbianın altmışta biri sâmine; sâminenin altmışta bir tâsia; tâsianın altmışta biri ise âşiredir. Yani ayrılık günlerinin dakikalarının âşireleri sayısınca demek; (Ayrılık günleri x Dakikalar= 60 x Sâniyeler= 60 x Sâliseler= 60 x Râbialar=60 x Hâmiseler= 60 x Sâdiseler= 60 x Sâbialar: 60 x Saminelar= 60 x Tâsia-lar= 60 x Âşireler= 60) demektir.

Mektubun devamında İslam Köylü Hâfız Ali Efendiye şöyle demektedir:

Hâfız Ali kardeşim! Bir zaman Barla'da Cuma gecesinde dua ederken, senin 'Âmin' sesini iki defa sarıhan işittim. Arkama baktım! Dedim. 'Hâfız Ali ne vakit gelmiş?' Dediler 'O burada yoktur.' Ben şimdi o vâkıdan diyebilirim ki; üç-dört saat mesafeden duama 'Âmin'ini işittirmesi, otuz günlük mesafeden buradaki zayıf davet ve duama kuvvetli ve tesirli bir 'Âmin' hükmünde olan yazıların imdadıma yetişmesi çok manidar bir tevâfuktur.

Demek ki, Risale-i Nurları, yazmak ve okutmak çok güçlü bir fiili duadır. Santral Sabri ve Hoca Sabri isimleriyle de tanınan Nur İskele Memuru Hacı Hâfız Sabriye mektubun devamında şöyle denmektedir.

Sıddık Sabri! Senin cisminde (ayağında) kardeşliğimin sikkesini gördüğüm zaman bir vakitte "Bana çok ehemmiyetli bir kardeşlik edecek." diye kalbime geldi. Muvaffak oldun, yaptın Allah senden ebeden râzı olsun.

(...)

Büyük zatlar tevil-i châdisi yani olayların dilini ve yorumunu bildikleri için bazı tevafukları çok iyi değerlendirip anlarlar. Efendimiz (s.a.s.) Hudeybiye'de Süheyl'in gelişinden işlerin sehl yani kolay olacağını sezmiş ve

Sahabelerine izhar etmiştir. Üstad Hazretleri de Sıddık Sabri'nin ayağındaki parmaklarındaki faklılığı görmüş ve kendi parmaklarına benzeyişim de kaderde tespit edilen bir kardeşliğin işareti olarak sezip hâfızasına yerleştirmiştir. Zaten sonraki büyük hizmetleri de bunu ispat etmiştir. Cenab-ı Hak, hepsinden de ebediyyen râzı olsun.

Üstad bu mektubun devamında, müthiş bir sırrı ifşâ etmektedir.

Bu günlerde manevi bir muhavere de bir suâl ve cevabı dinledim. Size kısa bir hülâsasını beyan edeyim. Biri dedi: –Risale-i Nur'un, iman ve tevhid için büyük taahhütleri ve külli techizatları gittikçe çoğalıyor ve en muannid bir dinsizi susturmak için yüzde birisi kâfi iken, neden bu derecede hararetle daha yeni taahhüt yapıyor. Ona cevaben dediler: -Risale-i Nur, yalnız bir cüz'î tahribatı, bir küçük haneyi tamir etmiyor; belki küllî bir tahribatı ve İslâmiyeti içine alan, dağlar büyüklüğünde taşları bulunan bir muhît kaleyi tamir ediyor ve yalnız hususî bir kalbi ve has bir vicdanı ıslâha çalışmıyor; belki bin seneden beri tedârik ve terâküm edilen müfsid âletler ile dehşetli rahnelenen kalbi-ı umumî ve efkâr-ı ammeyi ve umumun, bilhassa avâm-ı mümininin istinadgâhları olan İslâmî esaslar ve cereyanlar ve şâairler kırılmasıyla, bozulmaya yüz tutan vicdan-ı umumîyi Kur'ân'ın i'câziyle o geniş yaralarını, Kur'ân'ın ve imanın ilaçları ile tedavi etmeye çalışıyor.

Elbette böyle küllî ve dehşetli rahnelere ve yaralara hakkalyakin derecesinde ve dağlar kuvvetinde hüccetler, cihazlar ve bin tiryak hâsiyetinde tecrübe edilmiş ilaçlar, hadsiz devâlar bulunmak gerektir ki; bu zamanda Kur'ân-ı Mucizül-Beyanın i'caz-ı manevîsinden çıkan Risale-i Nur o vazifeyi görmekle beraber, imanın hadsiz mertebelerinde terakkîyât ve inkişâfâta medardır diyerek uzun bir konuşma cereyan etti. Ben de tamamen işittim. Hadsiz şükrettim, kısa kesiyorum.

Meselâ, inkârcı fikirleri çürütmek ve Cenab-ı Hakk'ın varlığını isbat etmek için 23. Lema olan Tabiat Risalesi yeterlidir. Halbuki 22. Söz'de, 30. Söz'de, 33. Söz olan 33 pencerede ve Âyet'ül-Kübra'da uzun uzun ve derin derin bu husus üzerinde durulmuş. Bunlardan sadece bir tanesi bile yeterli olduğu halde durmadan yığınak yapmanın hikmeti nedir?

Verilen cevapta ise pek çok hususa işaret edilmektedir. Ekseriyetle mürşitler, has bir vicdanı, hususi bir kalbi tedavi edip inkişafına vesile olurlar. Hatta bazılarında “Evladım, senin kapın burası değil; sen şu dergaha falan-

ca zâta başvur.” diye tavsiyede bulunurlardı. Bir benzetme yapacak olursak, meselâ kalp doktoruna gelmiş, beyninden rahatsız birisine elbette o hekimin “Siz beyin mütehasşısına gitmelisiniz.” demesi gibi.

Ama güneşin doğup battığı her yere ulaşacak olan Kur’ân’ın âhir zamanda en parlak ve en büyük aynası olan bu tefsirler çok çok farklıdır. Caddede-i Kübra olan Kur’ân’ın nurlarını, feyizlerini ve külli mesajlarını tam olarak, kemal-i ciddiyet ve hassasiyetle yansıtır insanlığa arz ettikleri için her kalbin ve her vicdanın derdinin devası ve inkişafının da vesilesidirler. Evet, Risale-i Nur, yalnız cüzî bir tahribatı değil, bilakis küllî bir tahribatı ve Âlâmîyeti içine alan dağlar büyüklüğünde taşları bulunan bir kaleyi tamir ediyor. O kalemin her bir taşı, dağ değil, dağlar büyüklüğünde. Sadece İslam Âlemi’nin maruz kaldığı tahribatı değil, bütün dünyanın maruz kaldığı ve kıyameti kopartacak yıkımları da tamir edip, sulh-ı umûmîyi temin edecektir inşaallah... Şu anda küçük küçük de olsa biz bunun emarelerini görmekteyiz.

Daha sonra ikinci Dünya Savaşı sırasında kuşlarla ilgili tevafukta bu meseleye tekrar işaret edilmektedir:

“Tevafuk, eğer müteaddit tarzda ve ayrı ayrı cihette birbirini takviye edecek olsa, kat’iyet ve sarahat derecesinde kanaat verebilir. İşte yazılan bir kısım mektuplarımız, hem makbul, hem çok ehemmiyetli; hem bu zamanda halk onlara çok muhtaç olduğuna bir emâre olarak, yazdığımız zaman, hilâf-ı âdet bir tarzda odama gelmeleri ve birbirine tevafuk etmesi ve Milas’ta ehemmiyetli bir kardeşimiz Halil İbrahim’in, kuddûs kuşu bahsi bulunan mektubu aldıkları zaman, aynen, hilâf-ı adet, kilitli bir odasını açarken, kuddûs kuşu oda içerisinden uçmaya çalışması, hem içinde bulunan mektubu, hem bizim kuşlarımıza tavafuku; İnebolu’daki sâdik kardeşlerimizin imzalarıyla yine mektubumuzu gecede okudukları zaman gayet heyecanlı bir tarzda bir gece kuşu onları korkutup pencereye el atıp iki kanadı ile pencereyi döverek lisan-ı hâl ile ‘Ben de o mektupla alâkadarım; bizi alâkasız zannetmeyiniz.’ diye sâbık aynı meseleye ve sâbık kuşların alâkadarlıklarına, büyük kuş da tam tevâfuk ve tasdik ediyor. Aynı meseleye bu kadar tevâfukât, hem mektuplarda mücmelen bahsedilen hakikatların çok ehemmiyetli olmasından hem nev-i beşerin bu asırdaki vaziyetine bakması noktasında, acaba kâinat kitabının hâdîsât ve meselelerinin birbiriyle münasebetlerini düşünen ve hayali geniş bir kalp ve fikir ehli böyle dese hakkı yok mu? Güyâ beşer, gayet kesretli

tayyareleriyle ve insan kuşlar ile (II. Dünya Savaşında savaş uçakları ile) kuşların âlemi olan havadaki kuşları hem korkutup, hem kuşlar âleminde acip bir heyecanla insanların gidişâtına karşı kuşlar da ciddi alâkadarlık gösterip, ‘İnsanların bu zâlim, tahribatçı canavar kuşlarına karşı, kimler mukabele edip onları, zulümden, tahripten vazgeçirip insanlığın menfaatine ve saadetine çalıştırmaya çalışan kimlerdir?’ diye Risale-i Nur meselelerine alâkadarlık gösteriyorlar denilse, yeri yok mu? İhtimal verilmez mi? Mânasız bir hayal denilebilir mi?’ (Emirdağ Lâhikası 1)

Bu mesele ile ilgili daha sonra şöyle bir soru sorulmuş:

“Sen, bir mektubunda, şâîrâne bir lâtifeyi –yani, kuşların, mektuplarını yazmak ve okumak zamanında yanınıza ve talebelerin yanına gelmelerini, o lâtifeyi, ciddi bir tarzda, kardeşlerine yazdın. Halbuki o kuşlar, hâl-i âlemi ve Risale-i Nur’un bu hâdisata karşı faydasını bilecek mâhiyetten uzaktırlar.”

“El cevap: Emir ve izn-i İlahi, havl ve kuvvet-i Rabbanî ile umum hayvanatın melâikeden bir çobanı vardır. Onlar bilmesede, emr-i İlahi ve İlham-ı Rabbanî ile, umum hayvanatın melâikeden bir çobanı, bir nâzırı olduğu gibi, kuş tâifesinin de bir çobanı vardır. Onlar bilmesede, emr-i İlahi ve ilham-ı Rabbanî ile çobanları onları sevk eder. O sevk-i fitrî ise, kuşlara gelen ilhama dayanır. Kuşlar, ilhama mazhardırlar ki, yaşı bir günlük bir arı yavrusu, havada, bir günlük mesafede gider; o ilham-ı fitrî ile o sevk-i Rabbanî ile yolunu şaşırmadan dönüp, gelip yuvasına girer. Evet nasıl ki, küre-i arz, Risâle-i Nur ve şâkirtlerine gelen zulme itiraz etti ve hava yağmursuzlukla ve soğukla Risâle-i Nura gelen tazyikat ve müsâdereyi tenkit etti ve bulutlar serbestiyetini yağmurlarla alkışladı; elbette kuş nevi de alâkadar olabilir. Evet, insanın bir kısım sun’î kuşlarının bir bomba yumurtası ile bir köyü harap edip bin adamı mahveden cinayetine ve kuşların tahripçi kısmını, hem küre-i arza, hem nev-i beşere müstebidâne, merhametsiz tahribatına karşı bu hayvanî kuşlar, tesirli bir surette istikbâli tenvir eden Risale-i Nur’u elbette manen tebrik edip alkışlar diye sûretindeki hâdiseye, gerçi çok tatlı bir lâtifedir, fakat çok ince bir hakikat dahi içinde var.” (Emirdağ Lâhikası, I.)

Bu mektubun son kısmı tefekkürün önemi ile ilgilidir.

Ben namaz tesbihatının âhîrinde, otuz üç defa kelime-i tevhidi zikrederken, birden kalbime geldi ki: “Hadis-i şerifte; ‘Bazen bir saat tefekkür bir sene ibadet hükmüne geçer.’ Risale-i Nur’da o saat var;

çalış, o saati bul.” diye ihtar edildi. Âdeta iradem dışında, Kur’ân’ın Âyet’ül-Kübrâsının iki tefsiri olan iki Âyet’ül-Kübra Risalelerinin hülâsası tefekkürî bir tekellüm, tam bir saat devam etti. Baktım, size gönderdiğim Âyet’ül-Kübrâ Risalesinin Birinci Makamın hülâsasından intihap edilmiş güzel bir sırrını hülâsa ile, 29. Lem’a-i Arabiye’den çıkarılmış nurlu, tatlı fıkralardan meydana geliyor. Ben, kemâl-i lezzetle, her gün tefekkürle okumaya başladım.

Birkaç gün sonra hatırına geldi ki: Madem Risale-i Nur bu zamanın bir mürididir, talebelerine bir vird-i ekber olabilir diye kaleme aldım. Bütün risalelerin hususi menbaları, madenleri olan binden ziyade Kur’ân âyetlerini kendi Kur’ân’ımda evvelce işaretler koyup bir Hizb-i Azâm-ı Kur’ânî yapmak niyet etmiştim. Şimdi bu Hizb-i Azam ve Vird-i Ekber, Risale-i Nur mensuplarına bazı mübarek günlerde okunması için bir zaman size de göndermek hakkınız var. İnşallah bir zaman sonra size gönderilecek. Bazı kelimelerini tercüme ve bir kısım kayıtlarını tefhim için vakit bulsam, gayet kısa hâşiye gibi bir şeyi yazacağım. Umum kardeşlerime ve hizmet-i Kur’âniyede bütün arkadaşlarıma hasret ve iştiyak ile binler selam...

Dualarınıza muhtaç Said Nursî.

21. Mektup

Yirmi birinci mektupta, baskıların tesiri ve dehşeti şöyle ifade edilmektedir.

Aziz kardeşlerim!

Sizlere hergün birer uzun mektup yazmak hakkınız var iken maatteessüf üç seneden beri size göndermek için yazdığım bir mektup şimdiye kadar bekliyor, eski sakomun cebinde duruyor. Demek Risale-i Nur, ehl-i dünyaya çok dehşet vermiş ki, dünyalarına karışmadığım halde bu tazyikatı yapıyorlar. Her ne ise... Hiç unutamadığım sebât-kâr ciddî kardeşlerime, bilhassa ikinci vatanım Barla’daki vefâdar sıddıklara pek çok selam ve dua ederim.

Binler hasret ve iştiyakla sizleri düşünen ve her yirmi dört saatte belki yüz defa dua ile hatırlayan ve duanıza çok muhtaç olan, Said Nursî.

22. Mektup

Yirmi ikinci mektupta aynı sıkıntılarla birlikte talebelerinin sadakati de fark edilmektedir.

Ey fedâkâr kardeşlerim! Sizinle dört-beş kelime konuşacağım. Birincisi: Bu defaki mektuplarınızın verdiği şevk ve sürur ile derim ki: Ben, hizmet-i Kur'âniyedeki tam sadakat, gayret, sebat ve metanetinizi gördükten sonra tam bir kalp istirahati ile ölümü ve eceli kabul ederim. Arkamda siz varsınız yeter diyerek dünyadan sürurla vedaya hazırım.

(...)

Ben, üç senedir burada herşeyden tecrit edildim. Tahammülsüz taziyk altında bulunduğumdan sizin ile haberleşemedim. Burada emsalsiz bir evham hükmediyor. Mümkün olduğu kadar, Eşrât'üs-Saat'ın buradan gönderildiğini söylemeyiniz; belki onun eseridir, başka yerden elimize geçmiş deyiniz.

23. Mektup

Yirmi üçüncü mektupta, Kastamonu'da yeni yazılan bazı eserlerdeki televvünün hikmeti şöyle anlatılmaktadır.

(...)

Risale-i Nur'un benden ayrılması ve benim de tenvir (aydınlatma) dairesinden uzak düşmemden dolayı, bu havali ve Eskişehir gibi diğer yerleri de onun ehemmiyetli ve lüzumlu bir kısım hakikatlarından hissedar etmek için, inayet-i İlahiyye, yeni yazılıyor gibi tekrar ile, o bir kısım hakikatların, fakat letâfetli başka tarzlarda izah ettiğini bildim, çok şükrettim.

Risaleleri kendi el yazıları ile yazıp tashih için bir hediye gibi gönderenlere şöyle demektedir.

Bu defa hediyelerinize mukabil elimden gelseydi yalnız maddi fitatına göre herbir Risaleye on lira, Yirmi beşinci Söz'e, yirmi beş altın, belki elmas; Yirmi dokuzuncu Söz'e yirmi dokuz yakut verirdim. Öyle ise verilmiş gibi kabul ediniz.

Talebelerinden İslam Köylü Hâfız Ali'nin tevafuklu yazılarını ve Hüsrev Altınbaşak'ın hediyelerini ise özellikle ayırıp, farklı bir takdirle ele almaktadır.

Evet tevafukta muvaffakiyetli olan kalem, ulvi kerâmet-i Aleviyeye'ye göze görünür güzel bir delil göstermiş. Yüzbin mâşâallah. Hüsrev'in çok şirin ve fevkalâde yazdığı Hastalar Risalesi (26. Lem'a) ile Esmâ-i Sitte Lem'ası (30. Lem'a), benim nazarımda elmasla yaldızlı yazılan ve onlar kadar uzun iki mektub-u sadâkat medar hükmünde bana görüldü; Risale-i Nur'a çok ehemmiyetli hizmetlerini göz yaşıyla hatırlattı ve Firdevsi hediyenizdeki Risalelerin harfleri adedince, Cenab-ı Erhamürrâhimin sizlere rahmet, bereket, saadet ihsan eylesin. Âmin.

Yorulmaz, usanmaz, ciddi, samimi Hâfız Ali kardeş! Tevafukta, muvaffakiyetli kalemin ile yazılan İ'caz-ı Kur'ânın âhirinde senin hakkında 'Allahım onu Kur'ân ve iman hizmetinde muvaffak kıl.' şeklindeki dua bu defa şübhem kalmadı ki, tam kabul olmuş.

24. Mektup

Yirmi dördüncü mektupta Üstad, eski talebelerinden bazılarının tekrar Risale yazmalarını memnuniyet ve takdirle karşılamaktadır. Mektuplarda, hizmeti ve yazıyı bırakanlarla ilgili en küçük menfi bir ifâdeye rastlanmazken, dönüp hizmete ve Risale yazmaya başlayanlar için sevinç ifadelerine sıklıkla yer verilmektedir.

Bu defa pek çok alâkadâr olduğum zatların dört adet mektupları beni o kadar mesrur etti ve Risale-i Nur hesabına o kadar memnun eyledi ki, güya yeniden o kahraman arkadaşları buldum diye sürur yaşları çok hüznlerimi sildi.

(...)

Yirminci sıradaki mektupta anlattığı manevi muhâverede bahsi geçen, iman ve tevhid mevzuunda yapılan taahşidatın isabeti hakkında şöyle demektedir.

Eskiden beri, imanı kurtarmak zamanıdır dediğimiz ve iradem olmadan tekrar ile erkân-ı imaniyeye dair bürhanlardan büyük taahşidatı (yığınakları) yapmamızın çok haklı lüzumlu olduğunu zaman gösterdi. Size bir ay evvel, manevi bir muhâverede, Risale-i Nur'un azim taahşidatına dair gaybtan gelen bir cevabı yazmıştım. Bazı zatlar o fıkrayı Âyet'ül-Kübra Risâlesinin sonuna eklediler.

Dertlenip kendine gelenlere karşı duyduğu ferahı da ifade etmektedir.

Şamlı Tevfik kardeş! Senin mektubun beni, derinden derine hem müteessir, hem müferrah eyledi. Sende bir hayırlı tahavvülât bulunduğunu ihsas etti.

Şamlı Tevfik'e vefat eden Hâfız Ahmet için ise şöyle demektedir.

Bir iki ay evvel birden bire dua ederken, en has akraba ve en hâlis talebelerin dairesine Hâfız Ahmet girdi: 'Benim de bu dairede hakkım var.' dedi gibi hissettim. Onu o has dâire içinde her vakit manevi kazançlarıma hissedar olmak için bıraktım ve öyle de kalacak inşaallah. Anladım ki, ikiniz ilk başta, beraber Risale-i Nur'a yaptığınız hizmetiniz içindir. Barla'daki bütün dostlara selam.

Beşinci Şua'nın kıymetini takdir edip bir mektupla bildiren Hulusi Beyi, Hoca Sabri'ye şöyle ifade etmektedir.

Sabri kardeş! Kıymettar Hulusi'nin mektubu hem Hulusi'nin, hem Beşinci Şua'nın ehemmiyetini ve kıymetlerini gösterdiğinden çok beğendim. Evet Beşinci Şua, umumun, bilhassa ehl-i ilmin imanlarını tashih edip, kurtarıyor.

İnci gibi güzel bir yazısı bulunan İnce Mehmet'i yetiştiren Milaşlı Halil İbrahim için Üstad Santral Sabri'ye şunları söylemektedir.

Hem sen, hem Hüsrev, Halil İbrahim'den bahsediyorsunuz. O zat, Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir talebesidir ve iktidarlı bir nâşiridir. Hem haslardandır. Sâbık hâdisemizden tam bir ihtiyat ve ciddi bir alâkadarlık dersini aldığı kanaatindeyim. Selâmımı ona ve rüfekası (arkadaşları)na tebliğ ediniz.

Hüsrev Altınbaşak'a hitabında kullandığı ifadede, ümit, sevinç, arzu ve hasret tütmektedir.

Hüsrev kardeş! Senin mektubun, şifâ; Hasan Mustafalar gibi benim arzularıma bir deva; Re'fet, Konyalı Sabri gibi ümitlerime bir ziya hükmüne geçti. Hem, Risale-i Nur'un muhterem bir talebesi ve has dairesinde bulunan âhret hemşirem validemizin hastalığı ve ihtiyarlığı seni Isparta'ya celbi, hayırdır. Elbette sen ona, Hastalar ve İhtiyarlar Risalelerini okumuşsun. O Risaleler, benim bedelime onun keyfini sorup teselli versinler. Ben oradaki talebeleri ve dostları dua ile çok tahattur ediyorum. Onları unutamıyorum. Umum kardeşlerime birer birer selam ve dua ediyorum.

25. Mektup

Yirmi beşinci mektupta Üstad Hazretleri Ramazan, Kadir Gecesi ve Bayramları tebrik ile Nur Fabrikası sahibi Hafız Ali ve Gül Fabrikası sahibi Hüsrev Altınbaşak'ın kalem hediyelerine karşı minnettarlığımı dile getirmektedir.

Aziz, sıddık kardeşlerim!

Hem Mübarek Ramazanınızı, hem inşaallah hakkınızda bin ay kadar meyvedar Leyle-i Kadrinizi, hem saadetli bayramınızı, hem çok kıymetli hizmetinizi bütün ruhumla tebrik ve tesid ederim.

Kardeşlerim, bu defa kudsi kalemle hediyeleriniz o kadar beni minnettar ve mesrur etti ki, güya dünyayı ışıktandırmak bir Nur fabrikası ve mazi ve istikbâli râyiha-ı tayyibesiyile güzel kokulara boğacak bir gül fabrikası semâdan bizim imdadımıza gönderilmiş ve benim arkamda kuvvet'üz'zahr (destekici, yardımcı kuvvet) olarak duruyor ve mütema-diyen çalışıyorlar diye mesrur oluyorum. Yüz binler Elhamdülillah.

Santral ve Hoca Sabri'ye gönderdiği iki mektup için yaptığı değerlendir-me irtibatta ifratın önemini göstermektedir.

Sabri kardeş! Senin fâsılalı iki mektubun, hizmetinin makbûliyetine iki şâhid-i gaybî gösterdi. Senin tabirin ile Nur fabrikasına ben de elfü elfi (bin kere bin) mâşâallah, bârekâllah, vefkekallah derim. Sen

ile Siddık Süleyman, benim nazarımda ve fikrimde ve duâmda daima beraber bulunduğunuzdan senin ile konuştuğum vakit, omuz omuza ikinizi beraber görüyorum. Masum ve mübarek çocuklarınız duadan hissedardırlar.

En ufak bir ihtilaf belirtisinde, ayrılık çıkmasın tesanüd bozulmasın ve hizmetin içine fitre girmesin diye kalemleri, mürekkepleri ve kağıtları alıp Husrev Ağabey'in yanına giderek "Her şeyimle geldim, siz isterseniz yazarım, istemezseniz yazmam. Nasıl diyorsanız öyle olsun. Yeter ki, ittihad bozulmasın." diyen Kahraman Hafız Ali'ye Üstad şunları söylemektedir.

Hâfız Ali Kardeş! Senin mektubundaki tevâzuun ve ihlâsın ve Hüsrev'e ait medhin ve Risâle-i Nur talebeleri bir tek vücud hükmündeki kanaatın, senin hakkında büyük bir ümidimi ve hüsn-ü zannımı tam kuvvetlendirdi. Rîsale-i Nur'un iki Lütfüleri ve Mustafaları ve Hâfız Alileri, Küçük Sabri olan Nureddin ile beraber has talebeler dâiresinde, Ramazan feyzine, manevi kazançlara inşaallah hissedar kabul edildi. Her bir sahifelerini birer kıymettar hediye hükmünde olan nüshaların yüzünden, ben sana çok, hem pek çok borçlu kaldım.

Hüsrev Altınbaşak'a harika yazıları için ise şunları söylemektedir.

Hüsrev Kardeş! Kasem ederim benim elimden gelseydi yalnız bu defa altın yıldızla yazdığım Mucizât-ı Ahmediye'ye mukâbil herbir sahifesine, yalnız maddi bir ücret olarak birer altın hediye edecektim. Hakikaten ebedi bir gül fabrikasına tayin edildiğimize kanaatım katiyet kazandı. Rabb-i Rahime hadsiz hamd ve senâ olsun. Tasavvurumda Husrev, Rüştü bir tek isim gibi olmuş. İkinizi, Risale-i Nur'a ait herşeyde beraber biliyorum ve buluyorum.

(...)

26. Mektup

Yirmi altıncı mektupta Risale-i Nur'un önemi vurgulanmaktadır.

Aziz kardeşlerim!

Devam eden manevi tahribat karşısında, Allah'a hamd olsun, gittikçe Risale-i Nur'un mucizâne mukavemeti, satveti ve kıymeti ziya-

deleşiyor. Dalâletin temel taşı ve nokta-i istinadı olan tabiat tagutunu dağıtıp, Kur'ân elinde bir elmas kılıç olarak her tarafta nurları saçar, zulumatı dağıtır. Fakat dalâletlerin çeşitleri çoktur. O nisbetle Risalelerin dahi ayrı ayrı meziyetleri, ehemmiyetleri var. Eğer kolay ise, Tabiat Lemasını da bize gönderiniz.

27. Mektup

Yirmi yedinci mektup, Çaycı Emin ve Mehmet Feyzi Efendi'nin siyasi geniş daireler ile ilgili sorularına, o daireleri merak ile takip edenlerin, kalp dairesi içindeki vazifelerinde nasıl zarar edecekleri izah edilmektedir.

Evet, bu zamanda merak ile radyo vasıtasıyla ciddi alâkadârâne, küre-i arzdaki boğuşmalara merak edip bakanlar, dikkat edenler, maddi ve manevi pek çok zararları vardır. Ya aklını dağıtır mânevî bir divane olur; ya kalbini dağıtır manevî bir dinsiz olur; ya fikrini dağıtır manevi bir ecnebi olur. Evet, ben kendim gördüm; lüzumsuz bir merak ile mütedeyyin iken âmî bir adam, biri de ilme mensubiyeti varken, eskiden beri İslâm düşmanı olan bir kâfirin mağlubiyetiyle ağlamak derecesinde bir mahzuniyet ve Âl-i Beytten seyyidler cemaatinin, bir kâfire karşı mağlubiyetinden mesruriyetini gördüm. Böyle âmî bir adamın alâkası bir geniş siyaset dairesi hatırı için böyle kâfir bir düşmanı, mücâhit bir seyyide tercih etmek, acaba divaneliğin ve aklı dağıtmaklığın en acip bir misali değil midir?

Aslında bu mesele Meyve'nin Dördüncü meselesinde bir soru-cevap halinde ele alınmıştır:

“Küre-i Arzı, herc-ü merce getiren ve İslam mukadderâtıyla alâkadar olan bu dehşetli Harb-i Umumî'den (1946) elli gündür (şimdi yedi seneden geçti, aynı hali) hiç sormuyorsun ve merak etmiyorsun? Halbuki bir kısım mütedeyyin ve âlim insanlar, cemaati ve câmiî bırakıp radyo dinlemeye koşuyorlar. Acaba bundan daha büyük bir hâdise mi var? Veya onunla meşgul olmanın zararı mı var?” dediler. Cevaben dedim ki: “Ömür sermayesi pek azdır; lüzumlu işler pek çoktur. Birbiri içinde mütedâhil (iç içe girmiş) daireler gibi, her insanın KALB ve MİDE dairesinden ve CESED ve HANE dairesinden, MAHALLE ve ŞEHİR dairesinden ve VATAN

ve MEMLEKET dairesinden ve KÜRE-İ ARZ ve NEV-İ BEŞER daire-sinden tut, tâ Zî HAYAT (Canlılar) ve DÜNYA dairesine kadar birbiri içinde daireler var. Her bir dairede, her bir insanın bir nevi vazifesi bulunabilir. Fakat en küçük dairede, en büyük ve ehemmiyetli ve daimi vazife var ve en büyük dairede, en küçük ve muvakkat, ara sıra vazife bulunabilir. Bu kıyas ile, küçüklük ve büyüklük ters orantılı vazifeler bulunabilir. Fakat, büyük dairenin câzibedarlığı cihetiyle, küçük dairedeki lüzumlu ve ehemmiyetli hizmeti bıraktırıp, lüzumsuz, mâlâyânî (boş) ve âfâkî işlerle meşgul eder. Hayat sermayesini boş yerde imhâ eder, o kıymetli ömrünü kıymetsiz şeylerde öldürür.”

“Bazen bu harp boğuşmalarını merak ile takip eden, bir tarafâ kalben taraftar olur, onun zulümlerini hoş görür, zulmüne şerik (ortak) olur. Birinci noktaya cevap ise: Evet, bu Cihan Harbinden daha büyük bir hadise ve bu zemin yüzündeki hâkimiyet-i âmme dâvâsından daha ehemmiyetli bir dava, herkesin, bilhassa Müslümanların başına öyle bir hâdis ve öyle bir dâvâ açılmış ki, her adam, eğer Alman ve İngiliz kadar kuvveti ve serveti olsa ve aklı da varsa, o tek dâvâyı kazanmak için hiç tereddüt etmeden sarf edecek. İşte o dâvâ ise, yüz bin meşhur insanın ve hadsiz nev-i beşerin yıldızları ve mürşidlerinin ittifakla, kainat Sahibinin ve Mutasarrıfının binler vaad ve ahdlarına istinâden haber verdikleri ve bir kısma gözleriyle gördükleri şu ki: Herkesin iman karşılığında bu yeryüzü kadar bağlar ve saraylar ile müzeyyen ve bâki ve daimî bir tarla ve mülkü kazanmak veya kaybetmek dâvası başına açılmış. Eğer iman vesikasını sağlam elde etmezse, kaybedecek. Bu sırada, maddiyunluk tâunu (materyalizm hastalığı) ile çoklar o dâvâsını kaybediyor. Hatta ehl-i keşif ve ehl-i tahkik birisi, bir yerde ölen kırk kişiden yalnız birkaç tanesinin kazandığını sekerât halinde müşâhede etmiş; ötekiler kaybetmişler.”

“Acaba bu kaybettiği dâvânın yerini, bütün dünya saltanatı o adama verilse doldurabilir mi? İşte o davayı kazandıracak olan hizmetleri ve yüzde doksanına o davayı kaybettirmeyen harika bir dâva vekilin o işte çalıştıran vazifeleri bırakıp, dünya da ebedi kalacak gibi âfâkî mâlâyaniyat ile meşgul olmayı tam bir akılsızlık bildiğimizden, biz Risale-i Nur talebeleri, her birimizin yüz derece aklımız ziyade olsa da, ancak bu vazifeye sarf etmek lazımdır, diye kanaatımız var.”

Peki hiç mi dünya ile meşgul olunmasın ve hiç kimse mi meşgul olmasın? İşte Kastamonu Lahikası'nın yirmi yedinci mektubunda bunlara da cevap bulunmaktadır.

Evet, harici siyaset memurları ve erkân-ı harpler (kurmaylar) ve kumandanlara bir derece vazifece münasebeti bulunan siyasetin geniş dairelerine ait meseleler, basit fikirli insanları; ruhî, dinî, şahsî idaresine ait ve evine ve köyüne ait lüzumlu vazifelerini geri bıraktırmakla onları meraklandırıp ruhlarını serseri, akıllarını geveze ve kalplerini de iman ve İslam hakikatlarına ait zevklerden koparıp şevklerini kırarak havalandırmak o kalpleri serseri etmek ve mânen öldürmekle dinsizliğe yer hazırlamak tarzında kemal-i merak ile onlara göre mâlâyani ve lüzumsuz siyasi meseleleri radyo ile ders verip dinlettirmek, İslami ictimâî hayata öyle bir zarardır ki; ileride vereceği neticeleri düşündükçe tüyler ürperir.

Evet, her bir adam, vatanyla, milletle, hükümetle alâkadardır; fakat bu alâkadarlık muvakkat cereyanlara kapılıp millet ve vatani ve hükümetin menfaatini bazı şahısların muvakkat siyasetlerine tâbi etmek, belki aynını telâkki etmek çok yanlış olmakla beraber; o vatanperverlik, milletperverlik hissinden ve vazifesinden herkese düşen vazife bir ise, kendi kalp ve ruhundan, şahsına, evine ve dinine kadar, benzeri çok dairelerde hakiki vazifeli olduğu hizmet ve alâka ve merak on, yirmi belki yüzdür. Bu ciddi ve lüzumlu bu kadar alakaların zararına olarak o bir tek lüzumsuz ve ona göre mâlâyâni olan siyaset cereyanlarına feda etmek divanelik değil de nedir?

Çaycı Emin ile Mehmet Feyzi Efendinin bu ifadelerin sonuna ekledikleri yorum da şöyledir.

Biz de, bütün kuvvetinizle bunu tasdik ediyoruz. Çünkü bunu kendimizde ve gördüğünüz dostlarımızda tecrübelerle müşâhede ettik. Hatta çokları meraklarından, cemaati belki de namazı terk eder derecede ifratla tam namaz vaktinde konuşan radyoyu dinleyip, mimsiz medeniyetin sefâhat ve dalâlet ve İslama ettiği ihanet cezası olarak mütemadiyen başına gelen tokatlarına ve boğuşmalarına ve geniş siyaset dairelerine alâkadarane dikkat etmekle; nefsi zehirli ve başı sarhoş şahıslardan, radyodan ders almak, kudsî ve mühim vazifelerine tam zarar vermektedir.

Bu hususta Emirdağ Lâhikasında meselenin başka bir yönü şöyle izah edilmektedir: “Aziz, siddik kardeşlerim, Meyve'nin Dördüncü Meselesin-

deki bir hakikatın izahını Eski Said'in âfaka bakmak damarı ile ve bana hizmet eden kâtibin Ramazan başlarında Bayram alâmetini şarkta bir hâdisenin tesiriyle heyecanla söylemesi ve bu Ramazan-ı Şerifteki kıymetli vakitleri radyonun mâlâyaniyatı ile zâyî etmemesi için mânen kalbime kaç defa ihtar edildi ki: 'O geniş ve karışık fırtınalı hakikatın kısaca zararlarını beyan eyle.' Ben de gayet muhtasar bazı işaretler nevinde Risale-i Nur talebelerinin meraklarını tâdil etmek niyetiyle beyan ediyorum. Fakat hem mesele çok geniş, vaktim de dar, hâlîm de perişan olmasından, anlamasında zahmet çekeceksiniz, zekânıza havale ediyorum.

Meyve'nin o Dördüncü Meselesinde denilmiş ki: "Dünya siyasetine karışmadığımın sebebi: O geniş ve büyük dairede vazife az ve küçük olmakla beraber, câzibedarlık cihetiyle meraklıları kendiyile meşgul eder, hakiki ve büyük vazifelerini onlara unutturur veya noksan bırakır. Hem her halde bir tarafgirlik meylini verir, zâlimlerin zulümlerini hoş görür, şerik (ortak) olur.' meâlinde orada denilmiştir. Şimdi ben de derim ki: Merak yüzünden ve âfâkî hâdislerin verdiği sarhoşâne gafletten zevk alan biçâreler! Eğer 'İnsanın fitratındaki merak, insaniyet damarıyla sizin, farz ve lâzım vazifeniz zararına o hadise, o geniş boğuşmalara sevk ediyor. Bu da manevî ve fitrî bir ihtiyaçtır.' Derseniz, ben de derim: Katiyyen biliniz ki, insanın çok mucizeli yaratılışına merak etmeyip, dikkat etmeyerek iki başlı veya üç ayaklı bir insan görse, kemâl-i merakla temâşâsına daldığı gibi; aynen bu asırda, nev-i beşerin muvakkat ve fânî, tahripçi geniş hâdiseleri ve zemin yüzünde yüz bin millet ve insan nevi gibi çok hâdisât-ı acibeye mazhar milletlerden, her baharda yalnız bir tek arı milletine üzüüm tâifesi-ne baksan, bu nev-i beşerdeki hâdisâtın yüz defa daha mucib-i merak ve ruhanî, mânevî zevklere medar hâdiseler var. Bu hakikî zevklere ehemmiyet vermeyip insanların zararlı, şerli, ârizî hâdiselerine bu kadar merak ve zevkle bağlanmak; dünyada ebedi kalmak ve o hâdiseler dâimi olmak ve herkese o hâdiseden bir menfaat veya zarar gelmek ve o hâdiseye sebebiyet verenlerin hakiki fâil ve mûcid olmak şartıyla olabilir."

"Halbuki, havanın fırtınaları gibi geçici hallerdir. Sebebiyet verenlerin tesirleri pek cüzî... Ondaki zarar ve menfaati, o vaziyet şarktan, Okyanustan sana göndermez. Senden sana daha yakın ve senin kalbin Onun tasarrufunda ve senin cismin Onun tedbir ve icadında olan bir Zât-ı Akdes'in Rububiyetini ve Hikmetini nazara almayıp, tâ dünyanın nihayetinden zarar ve menfaati beklemek ne derece divanelik olduğu tarif edilmez. Hem imân ve hakikat noktasında, bu çeşit merakların büyük zararları var.

Çünkü gaflet verecek ve dünyaya boğduracak ve hakikî vazife-i insaniyeti ve âhireti unutturacak olan en geniş daire ise siyaset dairesidir. Bilhassa böyle umumî ve mücadele suretindeki hadiseler, kalbi de boğuyor. Güneş gibi bir iman lâzım ki, her şeyden, her vaziyette, her bir harekette kader-i İlahi ve kudret-i Rabbaniyenin izini, eserini görsün, tâ o zulm-ü zulmette kalb boğulmasın, imân sönmesin, akıl tabiat ve tesâdüfe saplanmasın. Hatta ehl-i hakikat, hakikat ve marifetullahı bulmak için, kesret dairelerini unutmaya çalışıyorlar tâ kalp dağılmasın ve lüzumlu ve kıymetli şeye sarf etmek lâzım gelen merakı, zevki, şevki lüzumsuz fâni şeylerde telef olmasın. Hatta bu ehemmiyetli sırdandır ki, din düsturlarının bir hâdimi olmak cihetinde güneş gibi imânı taşıyan bir kısım sahabeler ve onlara benzeyen mücâhidlerden salih geçmişlerden başka, siyâsetçi, ekseriyetle tam müttaki dindar olmazlar, Yani siyaseti asıl maksat haline getirenlerde din, ikinci derecede kalır, tebeî hükmüne geçer. Hakiki dindar ise, ‘Bütün kâinatın en büyük gayesi insanın Allah’a kulluğudur.’ diye, siyasete, aşk-ı merak ile değil, ikinci, üçüncü mertebede onu dine ve hakikate âlet etmeye eğer mümkünse çalışabilir. Yoksa, bâkî elmasları, kırılacak âdî şişelere âlet yapar.”

“Elhâsıl: Nasıl ki, sarhoşluk, hakiki vazifelerden gelen elemeleri ve ihtiyaçları sarhoşlukla muvakkaten unutturduğu cihetle menhus (uğursuz) ve kısa bir zevk verir; öyle de, böyle fâni boğuşmaları ve hâdiseleri merakla takip etmek bir nevi sarhoşluktur ki, hakiki vazifelerden gelen ihtiyaçları ve yapmamaktan gelen elem ve acıları muvakkaten unutturduğu için menhus bir zevk verir. Veya tehlikeli bir ümitsizliğe düşen kişi “Allah’ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin.” (Zümer, 39/53) âyetindeki İlahi emre muhâlefet eder, tokata müstehak olur. Veya “Zulmedenlere en küçük bir meyil göstermeyin; yoksa Cehennem ateşi size de dokunur.” (Hud, 11/113) âyetinin şiddetli İlahî tehdidine çarpılır, zâlimlerin zulümlerine hasbî olarak mânen iştirak eder, müstehak olarak cezasını da dünyada, âhirette çeker. Yalnız ehemmiyetli bir endişe ve bir teselli kalbime geliyor ki: Bu geniş boğuşmaların neticesinde, eski Harb-i Umumîden çıkan zardan daha büyük bir zarar, bu medeniyetin dayanağı ve kaynağı olan Avrupa’da, deccalâne bir vahşet doğurmasıdır. Bu endişeyi teselliye medâr, Âlem-i İslamın tam uyanmasıyla ve yeni dünyanın, Hristiyanlığın hakiki dinini hareket düsturu edinmesiyle ve Âlem-i İslamla ittifak etmesi ve İncil Kur’âna ittihad edip tâbi olması, o dehşetli gelecek iki cereyana karşı semâvi bir yardımlaşma ile dayanıp inşaallah galebe eder.”

28. Mektup

Yirmi sekizinci mektup Ahmet Nazif'in Üstad'a yazdığı bir fıkradır.

Kıymetli Üstadım!

(...)

Risale-i Nur tercümanı ve müellifi ve sahibi bulunan zat, 1324 ve 1325 Rumi senelerinde, İstanbul'da meşhur olarak Bediüzzaman namı ve lâkabı altında matbuatın sitâyîşle neşriyatından mütehassis olarak, o zaman on yedi yaşında bulunduğum ve çok câhil ve çocukluk devresinde iken, bu mübarek isim kalbimde yer tutmuş. Bu kalbi muhabbet hürmeti için olacak ki: 1326 senesinde Hz. Üstad'ın, Bediüzzaman lâkabı altında Karadeniz seyahatında iki hizmetkârı ile İnebolu'yu ziyaret ederek, o zaman İnebolu'nun meşhur ulemasından Hacı Ziya ve diğer ulema arasında vapura teşyi edildiği sırada tesadüfen çarşıda karşıladığım ve çok derin muhabbet hissiyle bu mübarek zâta selâm durarak mütebessim ve nurâni sîmalariyle ve keskin nazarlariyle selamlarıma ve mânevi nazarlariyle iltifatlarına mazhar olduğum günden beri uzayan muhabbet ve âlâkamı, otuz senelik hatırımdan katiiyen silinmediğini aynel yakîn görüyordum.

Tahminen ve takriben altı sene evvel bir gazete sütununda Isparta'da halkın fazla alâka göstermesinden, din ve iman telkin etmesinden ürken ehl-i dünya tarafından tevkif edildiğini teessürle okumuştum. Otuz senelik uzun bir zaman içinde bir defa böyle acı haber aldığım halde, akıbetinden katiiyen başka bir malumat edinmemiştim. On seneden beri Cenab-ı Rabbül-Âlemin Hazretlerinden niyazımdan, da-ima beş vakit dualarımda, "Yâ Rabbi! Bana bir mürşid-i kâmil ihsan buyur." niyazında iken, bundan üç sene evvel yani Hicri 1357 ve Miladî 1338 senesinde, İnebolu'da bir kahvede, Kastamonulu bir zavallı sarhoşun sitayîşle bahsettiği bir zatın Kastamonu'da mevcudiyeti ve sürgün olarak bulunduğunu işittim.

Dikkat ettim, derin bir araştırma yaptım. Anladım ki, otuz senedir kalbimde saklı olarak taşıdığım o zamanki Bediüzzaman olduğunu hayretle öğrendim. Kalbimdeki sevginin günler geçtikçe ateşlendiğini hissettiğimden, her tehlikeyi göze alarak ziyaret edip mübarek ellerini öpmek

lâzım ve şart olduğunu bildim. Ziyaretimde, eski Said'in ism-i mübarekleri Bediuzzaman Said Nursi ve Risale-i Nur'un müellifi ve sahibi olarak buldum. Kemal-i aşk ve ihlas ile sarıldım. Benim yegâne mürşidim ve rehberim ve büyük Üstadım o Risale-i Nur'dur dedim. Bana bu hadsiz ihsanatı hidayet ve inayet buyuran Cenab-ı Hakka, Kur'ân-ı Hakimin harfleri adedince şükrederek [اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ، هٰذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي] (Haşiye)

(...)

Bu mektubun hâşiyesinde şöyle denilmektedir. (Haşiye)

İkinci Dünya Savaşı sırasında kendisine Almancı denilmesine karşı Ahmet Nazif Çelebi mektubunun sonunda şöyle demektedir.

Halbuki ben, Allah'a hamdolsun, Risale-i Nurun irşadı ile, iman ve Kur'ân hakikatlarını bütün kâinatın fevkinde gördüğümünden ve itikat ettiğimden değil küre-i arzdaki cereyanlara, belki bana verilse de, bütün dünya saltanatına da âlet edemem, Ben, yalnız hakikatçı, imancı ve Kur'ancı Risale-i Nur'un bir hâdimiyim. Kaç senedir, bütün bu hücumlar ile beraber, İlahi inayetin iki eseri var:

Birisi: Risale-i Nurun neşriyatındaki hizmetime zarar verilmediği gibi ümidin fevkinde muvaffak olduk. İkincisi: Her ne vakit şiddetli hücum edileceği zaman Üstadımızdan dikkat emrini alıyorduk. Hem de Risale-i Nur'un âşikâr bir kerâmetindedir ki, 1359 Hicri senenin Ramazan ayının on veya on ikinci günlerinde. Allah rahmet etsin, vefat eden kardeşlerimizden Hatip Mehmed namındaki zât, 26. Lem'a olan İhtiyarlar Risalesini yazarken, hasta olarak yazmaya kâdir olmadığından [لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ] kelime-i tevhidi yazarak bıraktığı, ziyaretine gelen diğer kardeşimiz ve faal arkadaşımız, Feyzi Mehmed Efendiye ikmâlini rica ederek dünyaya veda ve ebedi hayatına, inşaallah bu kelime-i tayyibe ile hayatının sonunu mühürleyerek imanlı olarak kabre girdiğini izhar etmiş ve Risale-i Nur'un talebelerine açık bir müjdede bulunmuştur.

(Haşiye) Evet bazı ehl-i velayetin ileride talebesi olacak zatlar, daha dünyaya gelmeden, hiss-i kablel-vukuun inkişâfıyla kerametkârâne keşfettikleri gibi, Risale-i Nur'un talebelerinin mühimlerinden birkaç zat dahi, çok zaman evvel, bir hiss-i kablel-vuku ile, ileride Said ile alakadar bir surette bir Nur'a hizmet edeceğini hissetmişler. İşte onların birisi de Naziftir.

İşârât-ı Kur'âniye (Risalesi)'nin 26. âyetinin 'Onlar Cennette ebedidirler. (Hûd, 11/108) sırrıyla, "Risale-i Nur talebeleri, iman ile kabre gireceklerdir" müjdesinin doğruluğunu gösteren bu açık kerâmetin ve büyük müjdenin bütün kardeşlerimize tamim olunmasını, Risale-i Nur'un ulvî derecesini ve hâdimlerinin mükâfaatlarının ne zaman ne suretle verilmekte olduğunu aynel-yakîn (gözle görerek) bilinmek ve görülmek üzere şu hakikat muvafık ise İşârât-ı Kur'âniye Risalesine hâşiye olarak yazılmasını ricâ ederim... Kıymetli Üstadım.

Nazif Çelebi ilk defa Asa-yı Musa'yı teksir makinası ile çoğaltmış ve Bedi-üzzaman Hazretleri bundan çok memnun olmuştur.

29. Mektup

Yirmi dokuzuncu mektupta [كَلِمَةٌ طَيِّبَةٌ] ifâdesinin [رِسَالَةٌ نُورِيَّةٌ] ifadesine cifri olarak tetabuku ve tevafuku anlatılarak, daha önce [طَيِّبَةٌ] kelimesindeki "te" harfinin sehven sayılmadan atlanması ile ilgili olarak şunlar ifade edilmiştir.

(...)

Ben tahmin ederim ki, bu sehiv, beşinci âyetin işaretindeki sehiv gibi ehemmiyetli bir kısım gaybî işaretlerin anahtarı olacak ve bu muazzam âyet, 33. âyet olmasına bir işaret idi. İnşallah istikbalde, bir kardeşimiz o hazineyi açacak.

Kelime-i tayyibe âyeti İbrahim Suresinin 24. ayetidir. [شَجَرَةٌ طَيِّبَةٌ], bütün harflerinin toplanması ile 1424 tarihini 25. ayetteki [تُؤْتِي أُكْلَهَا كُلُّ] حِينَ يَأْذُنُ رَبِّهَا] cümlesi ise 2003 (be=2) ile 2005 (lâm=30) ile 2035'i gösterir.

Bu mektubun devamında İşârâtül-İ'caz tefsirindeki ve Onuncu Söz'deki tevaffuklar ile ilgili şöyle denilmektedir.

O tevafukat altında çok ehemmiyetli bir mesele vardır. Hem madem tevafukta bir inâyet-i hâssa ve iltifat-ı Rahmanî Risale-i Nur'a karşı tezahür etmiş. O iltifata karşı hiss-i şükran ve memnuniyet ve müteşekkirâne sevinç ne kadar ifratkarane de olsa israf olamaz. Bu ihtar mücmelini iki cihetle izah edeceğim. Birincisi: Her şeyde ne kadar

cüz'î de olsa bir kast ve iradenin cilvesi bulunmasıdır; tesadüf, hakiki olarak olmamasıdır. Evet, kesretin en küçük dağınık ve en ziyade tesadüfe verilen kelimattaki hurufâtın vaziyetleridir. Billhasa yazılan yazılarda, madem hiç münasebeti olmayan ve insan iradesi karışmayan harflerin vaziyetlerinde bir tenasüp bir nizam bulunuyor. Elbette bir irade-i gaybiye altında vaziyetler veriliyor.

Hiçbir şey Allah'ın ilim ve kudret dairesinden hâriç olmadığı gibi, Allah'ın irade ve meşiet dairesinden de hâriç değildir ki, böyle cüz'î ve dağınık şeylerde de bir tenasüp gözetiliyor ve tanzim ediliyor. O tanzim içinde ve irâde-i âmme cilvesinde, bir inayet-i hassa suretinde, Risale-i Nur'a bir imtiyaz nevinde husûsî bir teveccüh ve iltifat görülmüş. Ben, bu derin meseleyi görmek için İşârât'ül-İ'caz tefsirinin tevâfuklarına dikkat ettim; kat'î bir kanaat ile o sırrı bildim ve hissettim.

İkinci cihat: Nasıl ki, çok mübarek ve kudsî büyük bir zat, gayet fakir ve muhtaç bir adama, ümit edilmediği bir tarzda, iltifatkârane, bir kapta, bazı kağıtlara sarılı bir hediye ihsan etse; elbette o bîcâre adam o pek büyük zâta karşı, hediyenin binler mislinden fazla teşekkür etmek ister. Binlerce o hediye kadar kıymetli bulunan, o hediye ile gösterilen iltifatına karşı ne kadar teşekkürde israf etse de makbûldür. O çok mübarek zâtın o hediyesine sardığı kağıtları da teberrük deyip şeker gibi yese, hattâ o hediye içindeki cevizlerin sert kabuklarını da teberrük diye eklemek gibi yutsa ve o hediyenin kabını mübarek bir kitap gibi öpse ve başına koysa, israf olmadığı gibi; aynen öyle de Risale-i Nur yüzünde, irâde-i âmme, inayet-i hassa iltifatını tevafuk zarfıyla ihsan edilmiş. Elbette tevafuka dair tafsilât, tasvirat fiili teşekküratın bir nevidir; sevincin ve minnettarlığın heyecanlı tereşsuhatıdır kusura bakılmaz. Evet, böyle bir zâtın iltifatını gösteren maddî kırk para ihsanına karşı kırk bin teşekkür edilse israf değil.

Zaman ve mekanın insan üzerinde çeşitli tesirleri olabilir. Kâbe-i Mükerrime ile elbette günahlar yüzünden yere batırılmış harabeler bir değildir. Ramazan ayı ile diğerleri bir değildir. Bunu kalbimiz ve ruhumuz çok iyi hisseder. İşte mektubun devamında bu gerçeğe dikkat çekilmektedir.

Ben, hem kendimde, hem bu yakındaki Risale-i Nur talebelerinde, şuhur-u muharremeden sonra bir yorgunluk ve şevkte bir fütur

görüyordum. Sebebini vâzihan bilmiyordum. Şimdi, eskiden söylediğim tahmini sebep, hakikat olduğunu gördüm. Şöyle ki: Nasıl maddî hava fena ise, fena tesir ediyor: manevî hava da bozulsa, herkesin, istidadına göre bir sarsıntı verir; şuhûr-u selâse ve muharremede (üç aylarda ve haram aylarda) Âlem-i İslâmın mânevî havası umum ehl-i imanın âhiret kazancına ve ticaretine ciddi teveccühleri ve himmetleri ve tenvirleri o havayı sâfileştiriyor, güzelleştiriyor... müthiş ârizalara ve fırtınalara mukabele ediyor. Herkes o sayede ve sayesinde derecesine göre istifade eder. Fakat, o şuhur-u mübareke gittikten sonra, âdetâ, o âhiret ticaretinin meşheri ve pazarı değiştiği gibi; dünya sergisi açılmaya başlıyor. Ekser himmetler, bir derece vaziyeti değişiyor. Havayı zehirleyen muzahraf buharlar o manevî havayı bozar. Herkes derecesine göre ondan zevklenir.

Bu havanın zararından kurtulmak çaresi, Risale-i Nur'un gözüyle bakmak ve ne kadar müşkilât ziyadeleşse kudsî vazife itibarıyla daha ziyâde ciddiyet ve şevkle hareket etmektir. Çünkü, başkaların füturu ve çekilmesi, ehl-i himmetin şevkini gayretini ziyâdeleştirmeye sebeptir. Zira, gidenlerin vazifelerini de bir derece yapmaya kendini mecbur bilir ve bilmelidirler.

Üstad “Bir şeyi dilediğinde Onun buyruğu, sadece ‘Ol!’ demektir, hemen oluverir.” (Yâsin, 82) âyetini şu şekilde izah etmektedir:

Havada sebatsız vücudları bulunan harfler, kudsiyet keyfiyetiyle, bu sırr-ı imtisâle göre, çok hâricî tesirlere ve maddî hâsiyetlere mazhar olabilirler.

(...)

Yani emr-i tekviniden gelen harfler, maddi kuvvet hükmünde vücud-u eşyada hükmeder. Ve emr-i tekvînî, âdetâ, ayn-ı kudret, ayn-ı irâde olarak tezahür eder.

(...)

İşte surelerin evvellerindeki [اَلَمْ] ve [طَسْ] ve [حَمْ] gibi İlahî birer şifre olan kudsi harfler, hava zerrelere içinde, zamansız gizli, ince münasebetlerin tellerini titreştirecek birer düğüm ve birer düğme harfi oldukları, ferşten Arşa mânevî telsiz-telefon gibi kudsî haberleşmeleri ifâ etmeleri, o İlahî, kudsî şifrenin şânındandır, vazifesidir ve gayet mâkuldür.

(...)

Demek o harflerin okunmasıyla ve yazılmasıyla, maddi ilaç gibi şifâ ve başka maksatlar hâsıl olabilir.

Bu ifadelerden anlıyoruz ki, günahlardan uzaklaşma ve ibadetleri yerine getirme ayları olan üç aylar havayı sâfileştirmekte; okunan Kur'ânlar İslam Âleminin atmosferini şifaya boğmaktadır.

30. Mektup

Üstad, otuzuncu mektupta Hâfız Ali ve Hüsrev Altınbaşak'ın iki merkez gibi çalışan fabrikalarına ait merakını dile getirir.

Nur ve Gül fabrikalarının vaziyetlerinden bu acib zamanda ne tarzda olduğunu haber vermiyorsunuz. Halbuki, bu dünyada en ziyade alâkadar olduğum onlardır.

Barla Lahikasındaki bir mektubunda Hüsrev Altınbaşak şöyle bir rüyasını anlatmaktadır: Henüz bir sene oldu; iki gece birbiri üstüne gördüğüm iki rüya-yı sâdika, temelleri atılmakta olan büyük bir gülyağı fabrikasının kâtipliğine tayin edilmişim ve işe mübâşeret etmişim. Bu rüya tarihinden iki ay sonra Risaleleri yazmaya başladım. Bilhassa 28. Mektubun 7. ve 8. Meseleleri'nde hizmetimizin makbuliyeti ve Allah'ın Rızası dâhilinde olduğu pek açık bir lisanla yazılması, âciz talebenizi de dilşad etmiş bulunuyor. Sevgili Üstadım, Allah sizden ebeden razı olsun.

Hâfız Ali ise Besmele ile ilgili olarak Barla Lâhikasındaki mektubu ile bir nevi Nur Fabrikasını anlatmaktadır: “Muhterem Üstadım, Otuz Birinci Mektubun On Dördüncü Lem'asının İkinci Makamını bir defa kendim okudum. Pek cüz'î istifade ile damağımda bir lezzet hissettim. İkinci ve üçüncü tekrarlarımda öyle bir zevk-i ruhânî uyandırdı ki; eğer kalb ve kalemim ruhuma tercüman olabilseler, belki bir derece siz Üstadıma minnettarane arza cür'et eylerdim. (...) Bu mübarek Risaleyi, Süleyman, Zeki, Zekâî ve Lütfi kardeşlerimle okurken, hayalime bir büyük müzeyyen bir saray gösterildi. Aslı ve hakikatını ve vüsatını ve müzeyyenatını temâşa için ruhen çıktım baktım ki, yorgun ve nazarım kesik bir tarzda geriye döndüm. Zekâî kardaşım devam ediyordu. Tekrar o saray şeklinde mutantan, revnaktar, kıymetçe, mâhiyetçe aynı, ufak bir saray-ı vücud âlemi gördüm. (...) Her mümin kendi vücud âleminde bir elektrik fabrikası görüyor. Düğmesini açınca da bütün dünyayı ziya ile gösteriyor.” “29. Sözü istinsahım esnasında 2. Esasın Meddarlar namıyla ‘Binler Mumluk

Elektrik Lambaları' hizasına geldiğimde, şöyle bir fikir kalbime geldi; kalemı bırakarak düşündüm. Düşündüğümü aynen yazıyorum. Üstadım. Ruhun bekası ve Haşir hakkında Cenab-ı Hak tarafından bize o hakikatlara giden yolu göstermiş. Gösterilen hakikatın yolunda nefsin heveslerine ve kötü arzularına hoş gelmeyen şeyler vardı ki, bize uzun ve karanlık. İşte şimdi baştan başa Nur olan Sözler ve O Nur Fabrikasının Elektrik Lambaları ve Kuvve-i Câzibeleri pek parlak olarak göstermişlerdir.”

İşte bu rüya ve bu çeşit güzel tabirler için Hüsrev Altınbaşak'a Gül Fabrikasının sahibi Hafız Ali'ye de Nur Fabrikasının sahibi denilmiş ve Isparta'da çok mühim iki merkez olarak gösterilmiştir. Onun için Kastamonu'da yazılan mektuplarda onlara çok önem verilmiş ve “Bu dünyada en ziyade alâkadar olduğum onlardır.” denilmiştir.

Mektubun devamında İşârât'ül- İ'caz Tefsirindeki tevafuklardan bahsedildikten sonra şöyle denilmektedir.

(...)

Evvelki mektupta, İşârât'ül-İ'caz'da, diğer harflerin yekünû başka bir tarzda ehemmiyetli bir vaziyet-i harikaları bulunduğu bir işaret, bir uç, bir emâre gördüğümüzü size yazmıştık; fakat, o geniş sırrı tamamen görmek çok zamana muhtaç olduğundan, çok ehemmiyetli vazifeler şimdilik onunla meşgul olmaya müsaade etmedi.

Aziz kardeşlerim! Bu sıkıntılı zamanda ve tazyikat altında akıl ve kalbi eğlendiren ve keyiflendiren böyle ilmî tefekkühâtı (meyvelerden istifadeyi) israf saymayınız. Hüsn-ü niyet öyle bir kimyadır ki; şişeleri, elmasa çevirir; toprağı altın yapar. İnşallah o hüsn-ü niyetle, bu tefekkühât da hakiki bir gıda ambarına bir anahtar olur; hizmette zaafa düşenlere kût (azık) ve kuvvete yol açar.

(...)

Muntazam adedi nisbetler ve manidar tevafuk münasebetleri bize kanaat veriyor ki, tesadüfi değil, belki kabul alâmeti bir tevfiiktir, bir tanzimdir.

31. Mektup

Otuz birinci mektup Risale-i Nur'a işaret eden Otuz Üçüncü Âyetin istihracına dair Hâfız Ali'nin bir fıkrasıdır. Nur Fabrikasının sâhibi Hâfız Ali şöyle diyordu.

Aziz Üstadım Hazretleri! Dün akşam namazını kılarken, ikinci rekatta, Fatiha-i Şerifeden sonra “Allah’tan başka ilah bulunmadığına şâhid bizzat Allah’tır. Bütün melekler, hak ve adaletten ayrılmayan ilim adamları da bu gerçeğe, Aziz ve Hakîm Allah’tan başka ilah olmadığına şâhittirler.” (Âl-i İmrân, 2/18) âyetini okurken, hiç düşünmediğim, akıl ve kalbimde bir şey, taharriye bir sebep yokken, birdenbire ruhun penceresine şu azim âyet-i kerimenin Risale-i Nur’a ve müellifine bir münaset-i maneviye ile işareti gösterildi. Namazdan sonra düşündüm. Hakikaten kuvvetli bir münasebet-i maneviyesi var. Şöyle ki:

Bu kainatla, vahdaniyet-i İlahiyeyi cin ve ins ve ruhaniyata karşı kati bir surette gösterip isbat eden birinci, Kur’ân-ı Azimüşşan olduğu; bu asırda ikinci, üçüncü derecede kemâl-i adâletle sâdık ve musaddak hüccetlerle vahdaniyeti vâzıh ve bâhir bir surette kâinat safahatında insanların ve cinlerin nazarlarına arz edip isbat eden Risale-i Nur; bütün tabakât-ı beşere hem medrese, hem mektep, hem kışla, hem hekim hem hâkim olarak en âmi avamdan ehass-ı havassa kadar ders verip tâlim ve terbiye etmesi bizce meşhur olmasıyla, bu âyet-i kerimenin bir mevzûu, bir mâsadağı da Risâle-i Nur olmasına şüphesiz bir kanaat veriliyor.

İkinci kelime-i tevhidden sonra “el-Azîz’ül-Hakîm” isimleriyle Cenab-ı Hak (Celle Celâlühü) zâtını tavsif buyurup, ikinci derecede aynı isimlerin mazharı olan Risâle-i Nur, şahs-ı mânevisine işaret etmesi, Kur’ân-ı Azimüşşan’ın şanına yakışır bir keyfiyettir. Çünkü; Belki bütün dünyaya muhâlif olarak fakr-ı hâliyle beraber İzzet-i İlahiye ve İzzet-i İlmiyeyi muhafaza için ölümden beter musibetlere karşı göğüs geren, tahammül eden Risale-i Nur tercümanı olduğu gibi; zeminde ve semavatta hikmetle tasarrufâtın muammasını açan yine Risale-i Nur olduğu sâdık ve musaddaktır. Bu kuvvetli münasebet-i maneviyeyi teyit eden bir emaresi de şudur ki: [*أُولُوا الْعِلْمِ*] makam-ı cifrîsi iki yüz on dört olup, Risale-i Nur’un bir ismi olan “Bediüzzaman” (şeddeli “ze” aslı “lâm” sayılır) makamı olan ikiyüz on dörde tam tamına tevâfuku ve müellifinin hakiki ve daimi ismi olan “Molla Said”in makamı olan ikiyüz on beşe bir tek farkla tevafuku, elbette bu kelime-i kudsiyenin her asra baktığı gibi bu asra da medâr-ı nazar bir ferdi Risale-i Nur olduğuna bir emare olduğu gibi [*وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ*] (okunmayan

ikinci vav ve hemze sayılmaz) makamı olan altı yüz bir adediyle, Risale-i Nur'un beş yüz doksan dokuz makamına; ve Resail-i Nur makamına yalnız iki farkla, iki ismine tevafuku dahi bir emare olduğu ve [شَهِدَ اللهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ] cümle-i tevhidiye-i kudsiyesinin makam-ı cifrisi ve ebcedisi olan 1360 adediyle, tam tamına bu acip isyan, tuğyan, temerrüd asrının ve garip, küfran ve galeyan ve ilhad zamanının bu senesine ve bulunduğumuz bu tarihe tevafuku ve tetâbuku elbette kuvvetli bir emaredir ki, bu pek büyük ve geniş ve âmm olan tevhid ve şehâdetin medar-ı nazar ehemmiyetli efradı ve mâsadaıkları her zamandan ziyade bu şehadete muhtaç bu asrın bu vaktinde bulunacaktır. Şimdilik o şehadeti tesirli bir surette isbat eden Risale-i Nurlar o efraddan birisi ve hususi medar-ı nazar olduğuna pek çok emareler ve işaretler ve beşaretler vardır.

Hâfız Ali ehl-i keşf-el kuburdandır. Onun yetiştirdiklerinden İslam Köylü Hasan Efendi: "O, bir gün kabristandan gelmişti. Ağlıyordu. Bana 'Bugün bazı kabirleri gördüm içindekiler çok perişandı. Dünyadan hiçbir şey getirmemişlerdi, hiçbir azıkları yoktu, çok fakirlerdi!' dedi ve ağlamasını sürdürdü" dedi. O ufku açık, kalbi maneviyata açık, derin ve engin ruhlu bir zattı.

32. Mektup

Otuz ikinci mektupta bir mesele ihtar edilmiştir.

Âhir zamanda, bir şahsın hata ve günahlarının gayet dehşetli bir yekün teşkil ettiğine dair rivayetler vardır. Eskide, acaba âdî bir adam, binler adam kadar günah işleyebilir mi? O âhir zamanda bildiğimiz günahlardan başka hangi günahlardır ki; kâinatın heyet-i mecmuasına dokunur, kıyametin kopmasına ve dünyaları başlarına harap olmasına sebebiyet verir diye düşünürdüm. Şimdi bu zamanda müteaddit esbabını gördük.

Bu cümleden olarak; müteaddit vecihlerinden radyom ile anlaşıldı ki; o bir tek adam bir tek kelime ile, bir milyon kebâiri (büyük günahları) birden işler. Milyonlarla insanı dinlettirmekle günahlara sokar. Evet, küre-i havanın yüz binler kelimeleri birden söyleyen ve bir dili olan

radyo unsuru, nev-i beşere öyle bir nimet-i ilâhiyedir ki: Küre-i havayı bütün zerratiyle şükür, hamd ve senâ ile doldurmak lâzım gelirken, dalâletten tevellüt eden sefâhet-i beşeriye, o azim nimeti şükürün aksine istimal ettiğinden elbette tokat yiyecek.

Nasıl ki, medeniyet hârikaları namı altındaki ihsanât-ı İlâhiyeyi bu mimsiz, gaddar medeniyet hüsn-ü istimal ile şükürünü edâ edemeyerek tahribata sarfedip küfran-ı nimet ettiği için öyle bir tokat yedi ki, bütün bütün saadet-i hayatiyeyi kaybettirdi. En medenî tasavvur ettiği insanları, en bedevî ve vahşî derekesinden daha aşağıya indirdi. Cehenne me gitmeden evvel, cehennem azâbını tattırıyor. Evet, radyonun küllî nimetiyet ciheti, küllî bir şükür iktiza eder; ve o küllî şükür de, Hâlik-ı arz ve semâvatın Kelâm-ı Ezelisinin şimdiki bütün muhataplarına birden yetiştirmek için, küllî yüz bin dilli semâvî bir hâfız hükmünde her vakit kainatta Kur'ânı okumalıdır, tâ o nimetin küllî şükürünü edâ ve o nimeti devam ettirsin.

Radyo ile ilgili olarak Emirdağ Lâhikasında şöyle denilmektedir: “Hava unsurunun yüksek ve ehemmiyetli bir vazifesi ‘Güzel sözler Ona yükse- lir.’ (Fâtır, 35/10) âyetinin sırrıyla, güzel ve mânidar ve imani ve hakikatlı kelimelerin, kalem-i kaderin istinsâhiyla ve izn-i İlâhi ile intişar etmesiyle bütün küre-i havadaki melâike ve ruhânilere işittirmek ve Arş-ı Âzam tarafına sevk etmek için kudret-i İlâhî kaleminin mütebeddil bir sahifesi olmaktadır. Madem havanın kudsî vazifesinin, hikmet-i hilkatinin en mü- himi budur. Rûy-i zemini radyolar vâsıtasıyla bir tek menzil hükmüne getirip nev-i beşere pek büyük bir nimet-i İlâhiye olmaktadır. Elbette ve elbette beşer bu pek büyük nimete karşı, bir umumî şükür olarak o radyo- ları herşeyden evvel kelimat-ı tayyibe olan Kelâmullahın, başta Kur'ân-ı Hakîm ve hakikatleri ve imanın ve güzel ahlakların dersleri ve beşerin lüzumlu ve zaruri menfaatlerine dair kelimatları olmalı ki, o nimete şü- kür olsun; yoksa nimet böyle şükür görmezse, beşere zararlı düşer. Evet, beşer hakikate muhtaç olduğu gibi, bazı keyifli hevesâta da ihtiyacı var. Fakat, bu keyifli hevesat, BEŞTE BİRİSİ OLMALI. Yoksa havanın sırr-ı hikmetine münafî olur. Hem beşerin tenbelliğine, sefâhetine ve lüzumlu vazifelerinin noksan bırakılmasına sebebiyet verip beşere büyük bir nimet iken, büyük bir nikmet (ceza) olur; beşere lazım olan sa'ye şevki kırar. Şimdi gözümün önündeki makinecik ve radyo kabı, Kur'ânı dinlemek

için adama getirilmişti. Baktım ON HİSSEDEN BİR HİSSE kelimatı tayyibe, beşte dördü olacak.

33. Mektup

Otuz üçüncü mektupta Hafız Ali'ye ve Hüsrev Altınbaşak'a yüzlerce kalemle Risale yazmaları sebebiyle takdir bulunmaktadır.

Sizin, yani Nur fabrikasının sahibi ve mübarek cemaatin imamının Atabey'den gelen mektupları bizi çok mesrur eyledi. Üç-dört ay zarfında; üç-dört köyde ümmilerden elli adet kalem Risale-i Nur'u yazmaya muvaffak olması, elbette Alilerin ve Mustafaların şüphesiz hârîka bir keramet-i sadâkatlarıdır. Kerâmetkârâne bu vâkıa, bu havâlide Risâle-i Nur şâkırtlerini çok kuvvetle ümitlendirdi, ziyade şevk verdi. Size de ve o ümmî kâtiplere de yüzbin Bârekâllah. Nur fabrikasının, Gül fabrikasının Risâle-i Nur'a derece-i hizmetlerini merak edip sormuştum. Ümit ve tahminimin pek fevkinde olarak, Husrev'in mektubundan, bin kalemle Risale-i Nur'a hizmet haberini ve billhassa sizin de yalnız ümmilerden birkaç köyde elli kalemin imdada yetişmesi bâki bir hazinenin müjdesi kadar bizi memnun etti. Allah sizlerden ebedi razı olsun, âmin. Sizi, hizmet-i imaniye ve Kur'âniyede muvaffak eylesin, âmin. Büyük Hâfız Ali'nin Nazif'le tevafuku ve tetabuku, yalnız bir iki cihetle değil, çok cihetlerle mâbeynleri de tevafuk var.

34. Mektup

Otuz dördüncü mektupta Kur'ân-ı Kerimi ezberlemenin önemi üzerinde durulmaktadır.

Sizlerin ümidimin pek fevkalade gayret ve faaliyetiniz beni, âhir hayatıma kadar mesrur ve müteşekkîr, edecek mâhiyyettedir. Bu defa mektubunuzda, "Kur'ân'ı ezberlemeye çalışmak ile Risale-i Nur'u yazma hususunda, bu zamanda hangisi öne alınsa daha iyi olur?" diye suâlinizin cevabı açıktır. Çünkü, bu kâinatta ve her asırda en büyük makam Kur'ân'ındır. Her harfinde, ondan tâ binler sevap bulunan Kur'ân'ın

ezberlenmesi ve okunması her hizmetten önce gelir ve herşeyin üstündedir. Fakat Risâle-i Nur da, Kur'ân-ı Azimüşşânın iman hakikatlarının bürhanları, hüccetleri vasıta ve vesile ve hakikatlarını tefsir ve izah olduğu cihetle, Kur'ân ezberlemekle beraber ona çalışmak da elzemdir.

(...)

Üstad, Emirdağ Lâhikasının muhtelif yerlerinde Kur'ân öğretmenin yerinde durmuştur. Kur'ân okutanları tebrik etmiştir. Barla Lahikasında da her bir Risale-i Nur talebesinin bir çocuğa Kur'ân öğretmesi gerektiğini belirtmiştir. 1925'te Van'dan Korucuk Köyüne geldiği zaman da Hacı Münir Efendiye “Çocuklarınıza Kur'ân öğretirsiniz. Allah sizi korur, kurtarır.” demiştir.

35. Mektup

Otuz beşinci mektupta Ahmet Nazif Çelebi, Nur ve Gül fabrikalarının sahiplerinin, Ashab-ı Kiram Efendilerimizin bütün şahsiyet-i maneviyelerini küçük bir mikyasta temsil eden sıddıklar, mücahidler ve fedâkârlar cemaati olduklarını, ve bu heyetten Sabri ve Büyük Hâfız Ali'nin ittifaklarının kendisi için erişilmesi muhal bir konum olduğunu anlatmaktadır.

36. Mektup

Otuz altıncı mektup, şefkat yüzünden, İslamî Esaslarını dışında kalan Bid'at ve Dalalet Yollarına sapanları çevirmek için yazılmıştır.

Şefkat-i insaniye, merhamet-i Rabbaniyenin bir cilvesi olduğundan, elbette rahmetin derecesinden aşmamak ve Rahmeten lil-âlemin olan Zât'ın (Aleyhisselam) şefkat mertebesinde taşmamak gerekir. Eğer aşsa ve taşsa, elbette merhamet ve şefkat değildir; belki dalâlete ve ilhada (inkar) sirayet eden ruhî bir maraz ve kalbî bir hastalıktır.

Çünkü hiç kimse, Allah'tan daha merhametli olmaz; Allah'ın peygamberinden de daha şefkatli olamaz.

Mesela: Kâfir ve münafıkların cehennemde yanmalarını ve azap ve cihad gibi hâdiseleri kendi şefkatine sığdırmamak ve tevile sap-

mak, Kur'ân'ın ve semavî dinlerin büyük bir kısmını inkar etmek ve yalanlamak olduğu gibi, büyük bir zulüm ve gayet derecede bir merhametsizliktir. Çünkü: Masum hayvanları parçalayan canavarlara himaye edercesine şefkat etmek, o biçare hayvanlara şiddetli bir gadr ve vahşî bir vicdansızlıktır. Binlerce müslümanın ebedi hayatlarını mahveden ve yüzlerce ehl-i imanı kötü akıbeta ve müthiş günahlara sevk eden adamlara şefkatkârâne taraftar olmak ve merhametkârâne cezadan kurtulmalarına dua etmek, elbette o mazlum ehl-i imana dehşetli bir merhametsizlik ve şenî' bir gadirdir.

Küfür, Allahın binlerce ismini ve tecellilerini inkar etmek ve her biri Allah'a ibadet ve tesbih eden ve Onun birer askeri olan varlıkları bu yüce makamdan düşürüp başıbozuk zavallılar hâlinde görmek olduğundan çok büyük bir cinayettir. Bu cinayeti işleyen kâfir ve münafıkların Cehenneme atılmasını şefkatine sığdıramamak elbette âdil bir hareket değildir.

Risale-i Nur'da katiyetle isbat edilmiştir ki, küfür ve dalâlet, kainata büyük bir tahkir ve mevcudata büyük bir zulümdür ve rahmetin kalkmasına ve âfâtın inmesine vesiledir. Hatta, deniz dibinde balıklar, cânilerden 'İstirahatımız gitmesine sebep oldular.' diye şikayet ettiklerine dair sahih rivayet vardır. O halde kafirin azap çekmesine acıyıp şefkat eden adam, şefkate lâyık hadsiz masumlara acımıyor ve şefkat etmeyip ve hadsiz merhametsizlik ediyor demektir. Yalnız bu var ki, müstehaklara âfât geldiği zaman masumlar da yanarlar, onlara acılamak olmuyor. Fakat, cânilerin cezalarından zarar gören mazlumların hakkında gizli bir merhamet var.

Biz Kur'ân nuru ile ifratkâr hissiyattan uzak, sırat-ı müstakim olan doğru ve orta yolu bulmak mecburiyetindeyiz.

Bir zaman, eski Harb-i Umumîde, düşmanların, ehl-i İslama ve bilhassa çocuklara ettikleri katl ve zulumlerinden pek çok elem duyuyordum. Fıtratımda, şefkat ve rikkat ziyade olduğundan, tahammülüm hâricinde azap çekerdim. Birden kalbime geldi ki, o maktûl mâsumlar şehid olup veli olurlar; fânî hayatları, bâki bir hayata tebdil ediliyor ve zâyî olan malları sadaka hükmünde olup, bâki bir mal ile mübâdele olur. Hatta mazlumlar kâfir de olsa, âhirette kendilerine

göre o dünyevî âfâttan çektikleri belâlara mukabil rahmet-i İlâhiyenin hazinesinden öyle mukafaatları var ki; eğer gayb perdesi açılrsa, o mazlumlar, haklarında büyük bir rahmet tezâhürü görüp, ya Rabbi, 'şükür elhamdülillâh', diyeceklerini bildim ve kati bir surette kanaat getirdim. Şefkatin ifratından gelen şiddetli tesir ve elemden kurtuldum.

37. Mektup

Otuz yedinci mektupta gönderilen iki parçadan bahsediliyor ki, bu mektubun devamına ilhak edilmiştir. Bu parçalar hakkında şöyle denilmektedir.

Evvelce bir kısmını size göndermiştim. Şimdi bir ihtar-ı manevi ile o parça (I. Parça) hem tekmil edildi, hem ehemmiyetli olduğu bildirildi. Eski Said'in siyasetle münasebettar, eski eserlerini görenlere faydası var; fakat bir parça mahremcedir, lâhıkaya girmedi. İkinci Parça, manevi bir ihtara binâen Risale-i Nur'un hizmetine bilmeyerek zarar verebilen bazı yeni eserleri alan bir kardeşimizi bir ikaz, bir ihtardır ki; diğer Risale-i Nur talebeleri, vazifelerine hâlel vermemek için bir tenbihtir. Bu da lâhıkaya girsin.

(...)

Gül ve Nur fabrikaları ve mübarekler başta olarak umum kardeşlerime birer birer selam ediyorum. Bu memleketi tenvir eden ve cennet kokularıyla râyihalandıran o fabrikaları Cenab-ı Hak muvaffak ve daim eylesin. Âmin. Biz burada onların parlak nurlariyle ve şirin güzel kokularıyla âlem-i bekânın râyihasını istişmam ediyoruz.

Şimdi bu mühim parçalara dikkat edelim.

(...)

I. Parça

1900'ün başlarında bilhassa Güneydoğu'da halkın problemlerine çözüm mâhiyetinde Avam Reçetesi, Münazarat Risâlesiyle ilgili olarak Üstad, şunları dile getirmektedir:

Yazılışından 34 sene sonra, Münazarat namındaki esere baktım; gördüm ki, Eski Said'in o zamandaki inkılabtan ve o muhitten ve hârici tesirlerden ileri gelen bir ruh hâli ile yazdığı bu gibi eserlerinde hatalar var. O kusur ve hatalarımdan bütün kuvvetimle istiğfar ediyorum ve o hatalardan nedamet ediyorum. Cenâb-ı Hakk'ın rahmetinden niyazım o dur ki, ehl-i imanın ümitsizliklerini gidermek niyetiyle ettiği hatalar, hüsn-ü niyetine bağışlansın, affedilsin.

O hata dediği şeylerin de kaynağına inerek meseleyi şöyle izah etmektedir.

Eski Said'in bu gibi eserlerinde iki mühim esas hükmediyor. O iki esasın hakikatları vardır. Fakat ehl-i velâyetin keşfiyatı, tevellere; ve sâdık rüyalar tevile muhtaç oldukları gibi, o hiss-i kablevukûun (ön sezinin) de, daha ince tabirlere lüzumu varken, Eski Said'in o hiss-i kablel vukû ile hissettiği ve iki hakikatın te'vilsiz, tabirsiz bir surette beyanı, kısmen kusurlu ve kısmen hilâf görünüyor.

Birinci Esas: Ehl-i imanın ümitsizliklerine karşı istikbalde bir Nur var, diye müjde vermesidir. Bir hiss-i kablelvuku ile Risale-i Nur'un istikbalde, dehşetli bir zamanda çok ehl-i imanın imanlarını takviye edip kurtarmasını hissedip; o adese (mercek) ile hürriyet inkılabındaki siyaset dairelerine bakmış; siyaset ve kuvvet ve kemmiyet noktasında zannetmiş; doğru hissetmiş, fakat tam doğru diyememiş.

Bu hususta Üstad Emirdağ Lahikasında şöyle demektedir.

Aziz kardeşlerim, Eski Said'in matbû eski eserlerinden birisi elime geçti. Merak ve dikkatle baktım. Bu gelen fıkra kalbe geldi.

Evvela: Hürriyetin üçüncü senesinde aşiretler arasında meşrû meşrutiyeti aşiretlere tam bildirmek için Ertaş Aşâiri içinde, bilhassa Küdan ve Mamhuran'a verdiği ders ve 1329'da matbaa-i Ebüzziya'da tab edileni 20-30 seneden beri arıyordum, bulamamıştım. Bu defa birisi bir nüsha bulup bana göndermiş. Ben de Eski Said kafasını alıp ve Yeni Said'in sünuhatiyle dikkatle mütalaa ettim. Anladım ki, Eski Said acib bir hiss-i kablel-vuku ile, 30-40 sene sonra şimdi vukua gelen maddî ve manevî vukuatı hissetmiş. Bedevî Ekrâd aşiretleri perdesi arkasında bu zamanın medenî perdesini kendilerine maske yapan ve vatanperverlik perdesi altında dinsiz ve hakiki bedevî ve hakiki mürteci, yani bu milleti İslamiyetten evvelki adetlerine sevk eden hâinleri görmüş gibi, onlarla konuşup başlarına vuruyor.

Sâniyen: O matbû eserin 105. sayfadan ta 109'a kadar parçaya dikkatle baktım. O zamanda aşiretlere ders verdiğim o sualler ve cevaplar vaktinde, mühim bir veli içlerinde bulunuyormuş. Benim de haberim yok. O makamda şiddetli itiraz etti. Dedi: Sen ifrat ediyorsun, hayâli hakikat görüyorsun, bizi de tahkir ediyorsun. Âhîrzamandır; gittikçe daha fenalaşacak.' O vakit, ona karşı matbu kitapta böyle cevap vermiş: 'Herkes dünyaya, terakki dünyası olsun; yalnız bizim için mi tedenni dünyasıdır? Öyle mi? İşte ben de sizinle konuşmayacağım. Şu tarafa dönüyorum, müstakbeldeki insanlarla konuşacağım. Ey yüzden, tâ üç yüz seneden (H. 1300'den) sonraki yüksek asrın arkasında gizlenmiş, sâkitâne (susarak) benim sözümü dinleyen ve bir nazar-ı hafi-i gaybî ile beni temâşâ eden Saidler, Hamzalar, Ömerler, Osmanlar, Yusufklar, Ahmedler vs., size hitap ediyorum! Tarih denilen mâzi derelerinden sizin yüksek istikbâlinize uzanan telsiz telgrafla sizin ile konuşuyorum. Ne yapayım, acele ettim, kışta geldim. Siz inşaallah Cennet-âsâ bir baharda gelirsiniz. Şimdi ekilen nur tohumları zemininizde çiçek açacaklar. Sizden şunu ricâ ederim ki, mâzi kıtasına geçmek için geldiğiniz vakit, mezarıma uğrayınız. O çiçeklerin birkaç tanesini mezar taşı denilen, kemiklerimi misafir eden toprağın kapıcısının başına takınız.

Yani, İhtiyar Risalesinin On Üçüncü Ricasında beyan edildiği gibi, Medresetü'z Zehrâ'nın mekteb-i ibtidâisi ve Van'ın yekpâre tâşî olan kalesinin altında bulunan Horhor Medresemin vefât etmesi ve Anadolu'da bütün medreselerin kapatılması ile vefat etmelerine işaret ederek umûmunun bir mezar-ı ekberi hükmünde olmasına bir alâmet olarak o azametli mezara azametli Van kalesi mezar taşı olmuş.

Ey üçyüz sene sonra gelenler! Şu kalenin başında bir medrese-i Nuriye çiçeğini yapınız. Cismen dirilmiş, fakat rûhen bâkî ve geniş bir heyette yaşayan Medresetü'z- Zehrâ'yı cismanî bir surette bina ediniz.

Zaten Eski Said ekser hayatı o medresenin hayâliyle gitmiş ve o matbû Risalesinin 147. sahifesinden tâ 157. sahifeye kadar, Medresetü'z-Zehrâ'nın tesirine ve faydalarına dair ehemmiyetli hakikatleri yazmış.(...)

Şimdi 45 sene evvelki cevabının izahında üç hakikat beyan edilecek. Birincisi: Eski Said, bir hiss-i kablelvuku ile iki acip hâdiseyi hissetmiş; fakat, rüyâ-i sâdika gibi tâbire muhtaç imiş. Nasıl bir kırmızı perde ile beyaz veya siyah bir şeye bakılırsa kırmızı görünür; o da siyaset-i İslâmiye perdesiyle o hakikate bakmış, hakikatın sûreti bir derece şeklini değiştirmiş.

O hazır büyük veli dahi o yanlısını görüp, o cihette şiddetle itiraz etmiş. İşte o hakikat iki kısımdır.

Birincisi: Bu Osmanlı ülkesinde büyük bir parlak nur çıkacak, hatta Hürriyetten evvel pekçok defa talebelere teselli vermek için “Bir nur çıkacak; gördüğümüz bütün fenalıklara karşı bu vatana saâdet temin edecek.” diyordu. İşte 40 sene sonra Risale-i Nur o hakikati kör gözlere dahi gösterdi. İşte, Nurun zâhiren, kemiyeten dar cihetine bakmayarak, hakikat cihetinde keyfiyeten geniş ve fevkalâde menfaatini hissetmesi suretiyle hem de siyaset nazarıyla bütün memleket-i Osmaniyede olacak gibi ifade etmiş. O büyük veli, onun dar daireye geniş tasavvurundan ona itiraz etmiş. Hem o zât haklı, hem Eski Said bir derece haklıdır. Çünkü, Risale-i Nur imanı kurtarması cihetiyle o dar dairesi madem hayat-ı bâkiye ve ebediyeyi imanla kurtarıyor. Bir milyon talebesi bir milyar hükmündedir. Yani bir milyon değil, belki bin insanın hayat-ı ebediyesini temine çalışmak, bir milyar insanın hayat-ı faniye-i dünyeviye ve medeniyetine çalışmaktan daha kıymettar ve manen daha geniş olması Eski Said’in o rüyâ-i sâdika gibi olan hiss-i kablel-vuku ile o dar daireyi bütün Osmanlı memleketini ihata edeceğini görmüş. Belki, inşaallah, o görüş, yüz sene sonra Nurların ektiği tohumların sünbüllemesiyle, aynen o geniş daire, Nur dairesi olacak; onun yanlış tabirini sahih gösterecek.

İkinci hakikat: Kırk sene evvel Eski Said bu matbû kitabetlerinde, İşârâtül-i’câz’ın baştaki İfade-i Meram’ında ve sâir eserlerinde musırrâne ve mükerreren talebelerine “Hem maddi, hem manevî büyük bir zelzele-i ictimâî ve beşeri olacak. Benim dünya terki ile inzivâmı ve mücerred kalmamı gıpta edecekler,” diyordu. Hatta Hürriyetin birinci senesinde İstanbul’da, Câmîü’l- Ezher’in Reisi Uleması olan Şeyh Bahîd Hazretleri (R. Aleyh) İstanbul’da Eski Said’e sordu: “Bu Osmanlı Hürriyeti ve Avrupa Medeniyeti hakkında ne diyorsun?” Said cevaben demiş: “Osmanlı, bir Avrupa devleti ile hâmile yakında bir gün doğuracak? Avrupa işe, İslâmiyet ile hâmile o da yakında doğuracak!” O allâme zât demiş ki: “Ben de tasdik ediyorum.” Beraberinde gelen hocalara “Ben bununla münâzara edip galebe edemem.” demiş. Birinci doğumu gözümüzle gördük. Bir çeyrek asır Avrupa’dan daha dinden uzak. İkinci doğum da inşaallah 20-30 sene sonra çıkacak. Çok emârelerle hem Doğu’da hem Batı’da Avrupa içinde bir İslâm Devleti çıkacak.

Üçüncü hakikat: Hem Eski Said, hem Yeni Said, hem maddî, hem manevî büyük bir hâdise Osmanlı memleketinde büyük ve dehşetli ve tahribatçı bir zelzele-i beşeriye Osmanlı memleketinde olacak diye, hiss-i kablel vuku ile Eski Said mükerrer ve musırrâne haber veriyordu. Halbuki, o his ile Nur meselesinin aksi ile gayet geniş dâireyi dar görmüş. Zaman onu İkinci Harb-i Umumî ile tam tasdik ettiği halde, onun o çok geniş daireyi Osmanlı memleketinde gördüğünü şöyle tabir ediyor ki: İkinci Harb-i Umumî'nin beşere ettiği tahribat-ı azîme gerçi çok geniştir. Fakat hayat-ı dünyeviyeye ve bekâsız medeniyete baktığı cihetinde, Osmanlıdaki, tahribata nisbeten dardır. Osmanlıdaki manevî zelzele hayat-ı ebediye ve saadet-i bâkiyenin zararına bir tahribât ve bir zelzele-i maneviye-i İslâmiye mânen o İkinci Harb-i Umumiden daha dehşetli olmasından, Eski Said'in o sehvinin tashih ediyor ve rüyâ-i sâdıkasını tam tabir ediyor ve o hiss-i kablel vukuunu gözlere gösteriyor. Ve o itirazcı ehl-i velâyeti zâhiren haklı, fakat hakikaten Eski Said'in o hissi daha haklı olduğunu ispat etmekle, o velî zâtın itirazını tam reddediyor.

Mektubun devamında ikinci esasta şöyle denmektedir:

İkinci Esas: Eski Said, bazı dâhî siyasî insanlar ve hârîka ediplerin hissettikleri gibi çok dehşetli bir istibdadı hissedip ona karşı cephe almışlardı. O hiss-i kablelvuku tâbir ve teville muhtaç iken bilmeyerek resmî, zayıf ve ismî bir istibdat görüp ona karşı hücum gösteriyorlardı. Halbuki onlara dehşet veren, çok zaman sonra gelecek olan istibdatların zayıf bir gölgesini asıl zannederek öyle davranmışlar, öyle beyan etmişler.

İşte Eski Said de, eski zamanda böyle acip bir istibdadı hissetmiş. Bazı eserlerinde, ona hücum ile beyanatı var. O müthiş acip istibdatlara karşı meşru meşrutiyeti bir kurtuluş vasıtası görüyordu. Şerî hürriyet, Kur'ân'ın ahkâmı dairesindeki meşreveretle o müthiş musibeti def eder diye düşünüp öylece çalışmış. Evet zaman gösterdi ki, hürriyetperver namını alan bir devletin o istikbalde gelecek istibdadın bir nümunesi olarak, 300 müstebit memuru ile 300 milyon Hindistan'ı, 300 seneden beri, 300 adam gibi kolay bağlayıp deprenmeyecek derecede istibdat altına alarak, eşedd-i zülmü azami bir derecede, yani birisinin hatasıyla binler adamı cezalandırmak olan müstebid kanununa, inzibat ve adâlet namını vermiş, dünyayı aldatmış, ateşe vermiş.

Üstad diğer eserlerinde de istibdadın üzerinde durmuştur:

“Soru- Geçmiş âlimler istibdadın fenalığından bahsetmişler mi?

Cevap- Bin kere evet. Zira şâirlerin çoğu kasidelerinde, çok müellifler kitaplarının dibâcelerinde (önsözlerinde) zamandan şikayet ve dehre itiraz ve feleğe hücum etmiş ve dünyayı ayak altına alıp çiğnemişler. Eğer kalp kulağıyla ve akıl gözüyle dinleyip baksanız, göreceksiniz ki: Bütün itiraz okları, mazinin karanlık perdesine sarılan istibdadın bağına gider. İşiteceksiniz ki, bütün vâveylâlar istibdat pençesinin tesirinden gelir. Gerçi istibdat görünmüyordu ve ismi belli değildi; lâkin herkesin ruhu istibdatın mânâsıyla zehirlenirdi. Bir zehir atanı bilirdi. Bazı kuvvetli dâhiler nefes aldıkça derin bir feryat koparırlardı. Fakat akıl onu güzelce tanımadı. Çünkü karanlıkta ve toplanmamıştı. Vaktâki, o mânâ-yi istibdadı, defî imkansız bir semâvî belâ zannettiler; zamana hücum ve dehrin başına tokat ve feleğin bağına oklar atmaya başladılar. Çünkü bir kaide-i mukarraredir: Birşey cüz-i ihtiyârînin dairesinden ve cüz’iyetten çıkıp külliyet dairesine girse, veyahut bi hasebilâde defî muhal olsa, zamana isnad edilir. Kabahat dehre atılır. Taşlar feleğin kubbesine vurulur. Eğer iyi temâşâ etsen göreceksin ki, feleğe atılan taşlar, döndüğü vakit bir ümitsizlik olarak kalpte taşlaşır. ‘Bak, gereksiz şeylerin içinde nasıl da kalakaldılar. Ne zaman saadet önlerini aydınlatsa reislerini överler; ne zaman da üzerlerine karanlık çökse zamanı kötülerler.’ (...)

Soru- Çok âlim ve şairler, zamanlarında büyük hâkimleri ifratla senâ etmişler. Halbuki o hâkimlerin çoğuna müstebit nazarıyla bakıyorsun? Demek iyi etmemişler?

Cevap- ‘Şiirin o yüksek âdet ve geleneği olmasaydı, yüce şaheserleri bina eden ustalar, onları nasıl yapacaklarını bilemezlerdi.’ kaidesince, onların niyetleri ümerayı (idarecileri) kötülüklerden lâtif bir hile ile vazgeçirmek ve onlara iyilikler arkasından müsabaka için garip bir şâirane bahşişi ortaya koymak. Lâkin o bahşiş koca bir milletin sırtından alındığından, istibdatkârâne hareket etmişlerdir. Demek gerçi niyette iyi etmişler, lâkin amalde yanlış gitmişler.

Soru- Neden?

Cevap- Zira, kaside ve bazı teliflerinde büyük bir kavmin iyiliklerini manen gasbetip bir müstebite verip ve ondan gösterdiklerinden şu noktada bilmeyerek istibdadı alkışlamışlar.” (Münazarat)

Ecnebilir, Avrupalılar ilerleyerek istikbâle uçmalarıyla beraber; bizi maddî cihette orta çağda durduran altı tane hastalıktır. (...) Beşincisi:

(...) Bir şahıstaki münferid istibdat kuvveti şimdi zevâl bulması, cemaat ve komitenin dehşetli istibdatlarının 30-40 sene sonra zeval bulmasına işaret etmekle ve hamiyet-i İslamiyenin şiddetli feveranı ile su-i ahlakın çirkin neticeleri görülmesiyle bu iki mâni de zeval buluyor ve bulmaya başlamış. İnşallah tam zeval bulacak.(...) Müslümanların İslâmî hayat-ı içtimaideki saadetlerinin anahtarı, şerî meşverettir. ‘Onların aralarındaki işleri, istişare ve şûrâ iledir.’ (Şûra, 42/38) âyet-i kerimesi, şûrayı esas olarak emrediyor. Evet, nasıl ki, nev-i beşerdeki telâhuk-u efkâr ünvanı altında asırlar ve zamanların tarih vasıtasıyla birbirleriyle meşvereti, bütün beşeriyetin terakkiyatı ve fenlerin esası olduğu gibi, en büyük kıta olan Asya’nın en geri kalmasının bir sebebi, o şurâ-yı hakikiyi yapmamasıdır. Asya kıtasının ve istikbalinin keşşafı ve miftahı şurâdır. Yani, fertler birbiriyle meşveret eder; taifeler, kıtalar dahi o şurayı yapmaları lazımdır ki, üç yüz, belki dört yüz milyon İslamın ayaklarına konulmuş çeşit çeşit istibdatların kayıtlarını, zincirlerini açacak, dağıtacak, meşveret-i şeriye ile şehamet, yiğitlik ve şefkat-i imaniyeden tevellüd eden şer’î hürriyettir ki, o hürriyet-i şeriye, âdâb-ı şeriye ile süslenip garp medeniyet-i sefihanesindeki kötülükleri atmaktır. İmandan gelen hürriyet-i şeriye iki esası emreder. Evet iman, tahakküm ve istibdat ile başkalarını zillete düşürmemeyi ve zâlimlere tezellül etmemeyi; Allah’a hakiki abd olmayı ve başkalarına kul olmamayı iktiza eder. ‘Bazının bazınızı, Allah’tan başka kendinize Rab edinmesin.’ (Âl-i İmran, 3/64) Yani Allah’ı tanımayan, her şeye, herkese nisbetine göre bir Rububiyet tevehhüm eder, başına musallat eder. Evet, hürriyet-i şeriye Cenab-ı Hakk’ın Rahman, Rahîm tecellisiyle bir ihsandır ve imanın bir hassasıdır. (...)

Soru– Neden şurâya bu kadar ehemmiyet veriyorsun? Beşerin, bilhassa Asya’nın, bilhassa İslâmiyetin hayatı ve terakkisi nasıl o şurâ ile olabilir?

Cevap– Nur’un 21. Lema-i İhlasında izah edildiği gibi, haklı şûrâ ihlâs ve tesânüdü netice verdiğinden, üç elif, 111 olduğu gibi, ihlâs ve tesânüd-ü hakiki ile, üç adam, yüz adam kadar millete fayda verebilir. On adamın hakiki ihlas, tesânüd ve meşveretin sırrıyla, bin adam kadar iş gördüklerini, çok tarihi vukuat bize haber veriyor. Madem beşerin ihtiyaçları hadsiz ve düşmanları nihayetsiz, kuvveti ve sermayesi pek cüzi; bilhassa dinsizlikle canavarlaşmış, tahribatçı, muzır insanların çoğalmasıyla, elbette ve elbette, o hadsiz düşmanlara ve nihayetsiz hâcetlere karşı, imandan gelen nokta-i istinad ve o nokta-i istimdad ile beraber hayat-ı şahsiye-i insaniyesi dayandığı gibi, hayat-ı ictimaiyesi de yine imanın hakikatlarından gelen

şer'i şura ile yaşayabilir, o düşmanları durdurur, o hâcetlerin teminine yol açar." (Hutbe-i Şâmiye)

Mektubun devamında şöyle denilmektedir:

Münâzarat nâmındaki eserde, lâtife suretinde bazı kayıtlar, hâşiyecikler bulunur. O eski zaman telifinde zarîfû't-tab talebelerine bir lâtifeleşme nevindendir. Çünkü onlar, o dağlarda beraberinde idiler. Onlara ders suretinde, beyan ediyormuş. Hem bu Münazarat Risalesinin ruhu ve esası hükmünde olan Hâtimesindeki Medresetü'z-Zehrâ hakikatı ise, istikbalde çıkacak olan Risale-i Nur'a bir beşik, bir zemin hazırlamak idi ki, bilmediği halde, iradesiz olarak ona sevk olunuyordu. Bir hissi-i kablelvuku ile o nuranî hakikatı bir maddi surette arıyordu. Sonra o hakikatın maddi ciheti de vücuda gelmeye başladı.

Sultan Reşad, on dokuz bin altın lirayı Van'da temeli atılan o Medresetü'z-Zehra'ya verdi, temel atıldı. Fakat Birinci Harb-i Umumî çıktı, geri kaldı. Beş altı sene sonra Ankara'ya gittim; yine o hakikata çalıştım. 200 mebustan 163 mebusun imzalarıyla, o medresemize 150 bin banknot iblâğ ederek, o tahsisat kabul edildi. Fakat binler teessüf ki, medreseler kapandı, onlar ile uyuşamadım, yine geri kaldı. Fakat Cenab-ı Erhamürrahimin, o medresenin manevi hüviyetini Isparta vilayetinde tesis etti. Risale-i Nuru tecessüm ettirdi. İnşallah istikbâlde Risale-i Nur talebeleri o âli hakikatın maddi suretini de tesis etmeye muvaffak olacaklar.

Bediüzzaman Hazretleri, Der-saadete yani saadet kapısı olan İstanbul'a Güneydoğunun cehâletten kurtulması için gelmiş tekliflerini en yukarıya sunmuştur. Fakat onun derdini anlayamamışlardır. Çünkü o çağları delen bir düşünce ile meselesini arz etmiştir. Dedikleri dikkate alınmadığı için hâlâ problemler çözümsüz olarak durmakta hatta kördüğüm hale gelmektedir:

Hükümet, eşraf ve İttihad-ı Terakkiye, mason olmayan kısmına karşı bir mühim meselem var. (...) Sözüünüzü fiiliniz tasdik etmesini, başkasının kusurunu kendinize özür göstermemenizi, işi birbirine atmamanızı, üzerinize vâcip olan hizmetimizde tekâsül göstermemenizi, vasitanızla zâyî olan geçmişi telâfi etmenizi, ahvalimizi dinlemenizi, hâcetimizle istişâre etmenizi, bir parça keyfinizi terk edip bizim keyfimizi sormanızı istiyoruz! Elhasıl: Şark vilayetlerinin ve ulemâsının istikbâlini temin etmek istiyoruz. İttihad ve terakki mânâsındaki hissemizi isteriz. Üzerinizde

hafif, bize göre çok büyük bir şey isteriz: (Mısır'daki) Câmîül- Ezher'in kız kardeşi olan, Medresetü'z Zehrâ nâmiyle dâr-ül fûnunu içine alan pek âli bir medresenin Bitlis'te ve iki refikasıyla Bitlis'in iki cenahı olan Van ve Diyarbakır'daki tesisini isteriz. Emin olunuz biz Kürtler başkalarına benzemiyoruz. Yakinen biliyoruz ki, ictimâî hayatımız Türklerin hayat ve saadetinden neş'et eder. (Münazarat)

Hem, 55 seneden beri Medresetü'z- Zehrâ namında Şark Üniversitesinin tesisine çalışmak ve o üniversiteyi, biri Van'da, biri Diyarbakır'da, biri de Bitlis'te olmak üzere üç tane veya hiç olmazsa bir tane Van'da tesis etmek için, Hürriyetten evvel İstanbul'a geldim. Hürriyet (İnkılabı) çıktı, o mesele de geri kaldı. Sonra İttihadçılar zamanında Sultan Reşad'ın Rume- li'ye seyahati münasebetiyle Kosova'ya gittim. O vakit Kosova'da büyük bir İslâmî dar'ül- fûnûn tesisine teşebbüs etmişti. Ben orada, hem İttihat- çılara, hem Sultan Reşad'a dedim ki: 'Şark, böyle bir dâr'ül- fûnûna daha ziyade muhtaç ve Âlemi-i İslâm'ın merkezi hükmündedir.' O vakit bana vaad ettiler. Sonra Balkan Harbi çıktı, o medrese yeri istilâ edildi. Ben de dedim ki: 'Öyle ise o yirmi bin altın lirayı Şark Dâr'ül- Fûnûnu'na veriniz.' Kabul ettiler. Ben de Van'a gittim. Bin lira ile Van Gölü kenarında, Artemit'te temelini attıktan sonra Harb-i Umumî çıktı; tekrar geri kaldı. Esareten kurtulduktan sonra İstanbul'a geldim. Hareket-i Milliyeye hizmetimden dolayı, Ankara'ya çağırıldılar. Ben de gittim. Sonra dedim: 'Bütün hayatımda bu dar'ül-fûnûnu takip ediyorum. Sultan Reşad ve İtti- hadçılar yirmi bin altın lirayı verdiler. Siz de o kadar ilave ediniz.' Onlar 150 bin banknot vermeye karar verdiler. Ben dedim: 'Bunu mebuslar imza etmelidirler.' Bazı mebuslar dediler: 'Yalnız sen medrese usûlü ile sırf İslâmiyet noktasında gidiyorsun. Halbuki, şimdi Garblılara benze- mek lâzım.' Dedim: 'O şark vilayetleri, Âlem-i İslamın bir nevi merkezi hükmünde, yeni fenler yanında dîni ilimler de lâzım ve elzemdir. Çünkü, ekser Peygamberler Şarkta ve ekser filozoflar Garbta gelmesi gösteriyor ki, Şark'ın terakkiyatı din ile kâimdir. Başka vilâyetlerde sırf yeni fenler okutturursanız da, Şarkta herhalde millet, vatan maslahatı namına, dîni ilimler esas olmalıdır. Yoksa Türk olmayan Müslümanlar, Türk'e hakiki kardeşliği hissetmeyecek. Şimdi bu kadar düşmanlara karşı teâvün ve tesânüde mecburuz. (...) Bu dâr'ül-fûnûn hem İran, hem Arabistan, hem Mısır ve Afganistan, hem Pakistan ve Türkistan ve Anadolu'nun merkezinde bir kalp hükmündedir. Hem bir Câmîü'l-Ezher, bir Medrese- tü'z- Zehrâ'dır.'" (Emirdağ Lâhikası)

Mektubun son bölümünde şöyle denilmektedir.

Eski Said'in İttihad-ı Terakki Komitesine şiddet-i muhalefetiyle beraber, onların hükümetine ve bilhassa orduya karşı tarafgirâne yüksek takdiratı ve iltizamları ise, bir hiss-i kablel-vuku ile, yağı içinde bulunan o cemâat-ı askeriyede ve o cemaat-i milliyede bir milyona yakın evliya mertebesinde olan şehidleri altı yedi sene sonra tezahür edeceğini hissetmiş, iradesi dışında, meşrebine muhalif, onlara dört sene tarafgir bulunmuş. Birinci Harb-i Umumî çalkamasıyla o mübarek yağı alındı, yağı alınmış bir ayrına döndü. Yeni Said dahi Eski Said'e muhalefet edip mücahedesine döndü.

Said Özdemir'in tesbitiyle, Mektubat'ın bir yerine kırmızı kalemle ordu hakkında şöyle yazmıştır: Kılıcını ayağına vurdurtmaz; düşmanına vurdurur. Kur'ân'a hâdim eder; Âlem-i İslamı güldürür.

2. Parça

Risale-i Nur talebelerinin hasları olan sâhip ve vârisleri ve haslarının hasları olan erkân ve esasları olan kardeşlerime bu günlerde vuku bulan bir hâdise münasebetiyle beyan ediyorum ki, Risaleti'n Nur, İslâmî hakikatlara dair ihtiyaçlara kâfi geliyor; başka eserlere ihtiyaç bırakmıyor. Kati ve çok tecrübelerle anlaşılmış ki, imanı kurtarmak ve kuvvetlendirmek ve tahkiki yapmanın en kısa ve en kolay yolu Risaleti'n-Nur'dadır. Evet, on beş sene yerine on beş haftada Risaleti'n-Nur o yolu kestirir, iman-ı hâkikiye ulaştırır.

Bu fakir kardeşiniz yirmi seneden evvel kesret-i mütâlaa ile bazan bir günde bir cilt kitabı anlayarak mütâlaa ederken, yirmi seneye yakındır ki, Kur'ân ve Kur'ân'dan gelen Nur Risâleleri bana kâfi geliyorlardı. Bir tek kitaba muhtaç olmadım, başka kitapları yanımda bulundurdum. Risale-i Nur çok çeşitli hakikatlara dair olduğu halde, te'lifi zamanında, yirmi seneden beri daha ziyade muhtaç olmamak lâzım gelir.

Hem madem ben sizlere kanaat ettim ve ediyorum, başkalara bakmıyorum, meşgul olmuyorum; sizin de Risale-i Nur'a kanaat etmeniz lâzımdır, belki bu zamanda elzemdir.

Hem şimdilik bazı ulemânın yeni eserlerinde meslek ve meşrep ayrarı ve bid'atlara müsâit gittiği için, Risale-i Nur, inkârcılara karşı iman

hakikatlarını, muhafazaya çalışması gibi, bid'ata karşı da Kur'ân harflerini ve yazısını muhafaza etmek bir vazifesi iken has talebelere birisi fiilen Kur'ân harflerini ve yazısını ders verdiği halde, sırrı bilinmez bir hevesle, Kur'ân harflerine ve yazısına, din ilmi perdesinde tesirli bir surette darbe vuran bazı hocaların darbeye kullandıkları eserleri almışlar. Haberim olmadan dağda şiddetli bir tarzda o has talebelere karşı bir gerginlik hissettim; sonra ikaz ettim. Elhamdülillah ayıldılar. İnşallah tamamen kurtuldular.

Ey kardeşlerim! Mesleğimiz, tecavüz değil müdafaadır; hem tahrip değil tamirdir; hem hâkim değil mahkûmuz. Bize tecavüz edenler hadsizdirler. Mesleklerinde elbette çok mühim ve bizim de malımız hakikatlar var. O hakikatların intişarına bize ihtiyaçları yoktur. Binlerce o şeyleri okur, neşreder adamlar var. Biz, onların yardımlarına koşmamızla, omuzumuzdaki çok ehemmiyetli vazife zedelenir ve muhafazası lâzım olan ve birer tâifeye mahsus bir kısım esaslar ve âli hakikatlar kaybolmasına vesile olur.

İslamî hakikatlarla bilhassa kelâm ilmiyle ilgili derin bilgileri elde etmek için en az on beş seneye ihtiyaç vardı. Halbuki günümüzde itikada dair üretilip türetilen şüphe ve tereddütlere eski, kelâm bilgileriyle cevap vermek oldukça zorlaşmıştır. Bunun için yepyeni bir İslam kelamına ihtiyaç vardır. Materyalist felsefenin hızla yayılabilmesi için birkaç asırdır, yapılan çalışmalar bilhassa telkin ve tenkit gücünün geliştirilip keskinleştirilmesiyle korkunç bir şekil almıştır. Rusya, Balkanlar ve Çin uzun müddet hem de devlet destekli mecburî ateizm dersleri ile beyinleri sarmıştır. Dünyanın diğer yerlerinde ise evrim teorisinin bütün üniversitelerde tek doğru imiş ve reddedilmez bir gerçekmiş gibi kabul edilmesi çağımızı inkârın kucağına bırakmıştır.

Ülkemizde bilhassa İslami ilimlerin ve tasavvuf pınarlarının belli bir müddet önüne set çekilmesiyle, yani o kaynakların da kurutulması ile durum daha da zorlaşmıştır.

İşte böyle bir durumda sadece bizim değil, bütün dünya insanlığının Allah inancına karşı olan her türlü engeli yok edecek aynı zamanda tevhidi isbatlayacak hem de, mantık ve vicdanı doyurarak kesin deliller ortaya koyacak kitaplara şiddetle ihtiyacı vardı.

Harika zekası, hâfızası, derin kavrayışıyla, İslamiyet'in her meselesini son derece ciddiye alıp yaşayan hatta bu yolda hayatını ortaya koyarak "Saçlarım adedince başlarım olsa ve her gün birisi kesilse, yine de Hakikat-ı İslamiyeye feda olan bu baş eğilmeyecektir." diyen, bu koca derdi yanan bir kor gibi içinde taşıyan ve devamlı çare arayan, hiç durmadan stratejiler geliştirmeye çalışan bir Bediüzzaman vardı. Bu düşünceleri geçici bir heyecan değildi, hele hele bir heves hiç değildi. O, Kur'an etrafındaki parçalanan surların yerine onlardan daha kuvvetli olan Kur'an'ın içinden sınır tanımaz nurları ve feyizleri izhar edip bütün bir inkâr cephesine meydan okudu. Her bir taşı dağlar büyüklüğünde olan İslamiyeti de içine alan bir kaleyi tamire talip olmuş ve gerçekleştirmişti. Kur'an'dan kalbine ve kafasına gelen ilhamlar, ihtarlar ve sünühat olarak her şey, ezberinde olan ve her gün üçer saat tekrar etmekle ancak üç ayda tamamladığı 90 temel İslamî kitabın yani İslamî usul ve fîrû ilimlerinin süzgecinden geçiyordu. Onun için diğer evliya ve asfiyadan çok farklı bir konumda bulunuyordu...

Bu bakımdan da kafaların karışmasına asla sebep olmayacak şekilde ortaya konan Risale-i Nur eserleriyle dünya çapında bir hizmetin verilmesi gerekiyordu. Başka kitaplarla hele hele Vehhabîliğe veya tam karşısında bulunan lâübâlîğe müsait bir takım anlayışlar aksettiren şeylerle hiç ilgilenilmemesi icap ediyordu. İhtarını bu bakımdan ciddi olarak yapıyor, uyarıyordu. Ama hiç terk edilmeyecek bir hususu da dile getiriyordu.

Meselâ: Hâdisat-ı zamaniye bahanesiyle Vehhabilik ve Melâmiliğin bir nevine zemin hazırlamak tarzında bazı şeri ruhsatları perde yapıp eserler yazılmış. Risale-i Nur, gerçi umuma teşmil suretiyle değil; fakat her halde hakikat-ı İslamiyenin içinde cereyan edip gelen esas velâyet ve esas takva ve esas azimet ve esâsat-ı Sünnet-i Seniyye gibi ince fakat ehemmiyetli esasları muhafaza etmek bir esâsat-ı asliyesidir. Sevk-i zaruretle, hâdisatın fetvâlarıyla onlar terk edilmez.

Kastamonu'dan Isparta'ya yazılan bu 37. mektubun iki mühim parçası burada sona ermektedir. Bu mektupla birlikte yer alan, fakat Üstad'ın ifadeleri içinde bu iki parçayla ilişkisini kuramadığımız diğer bir parçada ise Hz. İsa (a.s.)'ın dünyaya dönmesine dair mühim bir mesele açıklanmaktadır.

Âhir zamanda Hz. İsa'nın (a.s.) nüzulüne ve Deccal'ı öldürmesine ait sahih hadislerin hakiki mânâları anlaşılmadığından, bir kısım zâhir

ulemâ, o rivayet ve hadislerin zâhirine bakıp şüpheye düşmüşler; veya sıhhatini inkâr edip, veya hurâfevâri bir mana verip âdetu muhal bir sureti bekler bir tarzda avâm-ı müslimine zarar verirler. Mülhidler (inkarcılar) ise, bu gibi zâhirce akıldan çok uzak hadisleri serrişte ederek İslâmi hakikatlara tezyifkârâne bakıp taarruz ediyorlar. Risale-i Nur, bu gibi müteşâbih hadislerin hakiki tevillerini Kur'ân feyziyle göstermiş. Şimdilik nûmune olarak bir tek misâl beyan ederiz. Şöyle ki:

Hiz. İsa Aleyhisselam, Deccal ile mücâdelesini zamanında, Hiz. İsa Aleyhisselam onu öldüreceği vakitte, on arşın yukarıya atlayıp sonra kılınca onun dizine yetiştirebilir derecesinde, vücudca o derece Deccalın heykeli Hiz. İsa'dan büyüktür, diye meâlinde rivayet var. Demek Deccal, Hiz. İsa Aleyhisselamdan on, belki yirmi misli yüksek boylu olmak lâzım gelir. Bu rivayetin zâhirî ifadesi sırr-ı teklife ve sırr-ı imtihana münâfi olduğu gibi insanlarda cereyan eden Allah'ın kanunlarına da uygun düşmüyor. Halbuki bu rivayeti, bu hadisi, hâşâ imkansız ve hurafe zanneden inkarcıları susturmak; ve o zâhiri, ayn-ı hakikat itikad eden ve o hadisin bir kısım hakikatlarını gözleri gördükleri halde, daha bekleyen zâhirî hocaları dahi ikaz etmek için, o hadisin, bu zamanda da ayn-ı hakikat ve tam muvafık ve mahz-ı hak müteaddit mânâlarından bir mânâsı çıkmıştır.

Şualar isimli eserinde Bediüzzaman Hazretleri bu hususta şunları yazmıştır: “Kati ve sahih rivayetlerde var ki: ‘İsa Aleyhisselam büyük deccalı öldürür.’ (Tirmizî, Hadis no: 22 44) [وَالْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ] bunun iki vechi var: Bir vechi şudur ki: Sihir ve manyetizma ve ispiirtizma gibi istidrâcî hârikalarıyla kendini muhafaza eden ve herkesi teshir eden o dehşetli Deccalı öldürebilecek, mesleğini değiştirecek ancak hârîka ve mucize sahibi ve umumun makbulü bir zât olabilir ki, o zât, en ziyade alâkadar ve ekser insanların Peygamberi olan Hiz. İsa Aleyhisselamdır. İkinci vechi şudur ki: Şahs-ı İsa Aleyhisselâmın kılınca ile öldürülecek olan şahs-ı Deccal'ın, teşkil ettiği maddiyunluk ve dinsizliğin azametli heykelini ve şahs-ı manevisini öldürecek ve Allah'ı inkar olan küfür fikrini mahvedecek, ancak İsevî ruhanileridir ki, o ruhaniler Hiz. İsa'nın dininin hakikatını İslamiyetin hakikatı ile mezcederek, o kuvvetle onu dağıtacak, mânên öldürecek. Hatta, ‘Hiz. İsa Aleyhisselam gelir, Hiz. Mehdiye namazda uyar, tâbi olur.’

(Buhârî, Enbiya: 49, Müslim, İman: 244-247) diye rivayeti, bu ittifaka ve Kur'ânî hakikatın tâbi olunacağına ve hâkimiyetine işaret eder.”

Bu hususta Emirdağ Lâhikasındaki şu ifadeler bir ip ucu verebilir: “Bu endişeyi teselliye medar, Âlem-i İslam'ın tam intibâhıyla ve YENİ DÜNYA'nın, Hıristiyanlığın hakiki dinini düstur-u hareket ittihaz etmesiyle ve Âlem-i İslamla ittifak etmesi ve İncil Kur'âna ittihad edip tâbi olması, o dehşetli gelecek iki cereyana karşı semavi bir muâvenetle dayanıp inşaallah galebe eder.”

Beşinci Şua'nın 16. meselesinde şöyle diyor: “Rivayette vardır ki: İsa Aleyhisselâm Deccalî öldürdüğü münasebetiyle ‘Deccalın fevkalâde büyük ve minareden daha yüksek bir azamet-i heykelde; ve Hazret-i İsa Aleyhisselâm ona nisbeten çok küçük bulunduğunu.’ (Feyzü'l- Kadir, Hadis 4249) gösterir. Bunun bir tevili şu olmak gerekir ki: İsa Aleyhisselâmı nur-u iman ile tanıyan ve tâbi olan cemaat-i ruhaniye-i mücahidinin kemiyeti, deccalden mektepçe ve askerce ilmî ve maddi ordularına nisbeten çok az ve küçük olmasına işaret ve kinayedir.”

Hatta bu gerçeği İkinci Dünya Harbinde olanlara tatbik etmiş.

İsevilik dini ve o dinden gelen müstemir âdetleri muhafaza hesabına çalışan bir hükümet ile, resmi ilanıya, zulmetli pis menfaati için dinsizliğe ve bolşevizme yardım edip terviç eden bir hükümet ki, yine hasis, pis menfaati için Müslümanlar arasında ve Asya'da dinsizliğin yayılmasına taraftar olan fitnekâr ve cebbar hükümetlerle muharebe eden evvelki hükümetin şahs-ı manevisi temessül etse ve dinsizlik cereyanının bütün taraftarları da bir şahs-ı manevi teecessüm eylese, üç cihetle bu farklı manaları bulunan hadisin bu zamana aynen bir manasını gösteriyor.

(...)

Eğer o birinci hükümet harbi kazanırsa hadisin işari mânası sarih derecesine çıkar. Eğer tam kazanamazsa uygun bir işari mâna denilebilir.

(...)

Evet, Hadis-i Şerifin ifadesiyle Hz. İsa'nın semavî nüzülü kati olmakla beraber; işarî mânası ile başka hakikatları ifade ettiği gibi, bu hakikata da mucizâne işaret ediyor. Küçük Hüsrev olan Feyzi ve Emin'in suâli ve ısrarları ile bazı biçârelerin imanlarını şüphelerden muhafaza

niyetiyle bu meseleye dair yalnız bir, iki, üç satır yazmak niyet edip başlarken, iradem hâricinde olarak uzun yazdırdı. Hikmetini de anlamadık; belki bir hikmeti var diye öylece bıraktık, kusura bakmayınız. Bu fıkrada, tashihe ve dikkate vakit bulamadık müşevveş kaldı...

38. Mektup

Otuz sekizinci mektupta, Isparta kahramanlarının gayretleri ve Risalelerden yazıp gönderdikleri parçaların vesile olduğu güzellikler dile getirilmektedir.

Var olunuz, bahtiyar olunuz! Sizin ciddi sa'y ü gayretiniz hem burada, hem başka yerlerde şevk ve gayreti uyandırıyor. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki; gittikçe Risale-i Nur'un fütuhâtı ziyadeleşiyor. Ehl-i iman yaralarını hissedip, ilaçlarını ondan buluyorlar. Hâfız Ali'nin mektubunda yazdığı iki âyetin işaretine dikkat ettik. Bizler de Nur fabrikasının sâhibi gibi çok mesrur ve müferrah olduk.

Sonra âyetlerin Risalelere ve hizmet erlerine işaretleri üzerinde durulmaktadır.

Fakat Risale-i Nur'a bir işaret-i gaybiyle haber veren 33 adet âyet, [شَهِدَ اللَّهُ] âyetiyle hitam bulduğundan, bu yeni iki âyetin müstakil bir surette işaretlerine kapı açılmadı. Hem 33 âyetten hangisinin tetimmesi olacak şimdilik bilinmedi. Yalnız bu kadarı anlaşıldı ki, [بِأَيْدِي سَفَرَةِ كِرَامٍ بَرَرَةٍ] fıkrası Risale-i Nur'un nâşir ve kâtiplerine mânâ-yı işârî ile bakıyor. Hem, [يَتْلُوا صُحُفًا مُطَهَّرَةً * فِيهَا كُتِبَ قِيمَةٌ] fıkrası da, Risale-i Nur'un eczalarına ve suhuflarına ve kitaplarına mânâ-yı işâriyle bakıyor. Fakat cifir hesabıyla 1360 küsurdan sonra bu parlak vaziyeti gösterecekler diye icmalen anladık.

Otuz birinci sıradaki mektupta [شَهِدَ اللَّهُ]; yâni “Allah'tan başka ilâh bulunmadığına şâhid bizzat Allah'tır. Bütün melekler, hak ve adâletten ayrılmayan ilim adamları da bu gerçeğe, Aziz ve Hakîm Allah'tan başka ilâh olmadığına şahittirler.” (Âl-i İmrân, 3/18) âyeti üzerinde durulmuştu.

[بِأَيْدِي سَفَرَةٍ كِرَامٍ بَرَرَةٍ] Yani “İyilik timsali çok değerli katiplerin elleriyle yazılıdır.” (Abesc, 80/15-16) [يَنْتَلُوا صُحُفًا مُطَهَّرَةً * فِيهَا كُتُبٌ قَيِّمَةٌ] Yani “İçinde hak, hikmet ve adaletin ifadesi yazılı payidar kitapları ihtiva eden tertemiz sayfalar okuyor.” (Beyyine, 98/ 2-3) âyetlerinin işarî mâna olarak Nur nâşirlerine, katiplerine ve Risalelerine bakması dikkate değer bir husus. Zaten [صُحُفًا مُطَهَّرَةً * فِيهَا كُتُبٌ قَيِّمَةٌ] olarak cifri değeri 1360 tarihini gösteriyor.

Anlaşılan Hüsrev Altınbaşak’tan 19. Mektup beklenmektedir. Çünkü şöyle denilmektedir.

Gül fabrikası bizlere, parlak bir gül-ü Muhammedî (s.a.s.) Bahçesi hediye edecekti. Onu, bütün ruhu canımızla bekliyoruz.

Hakiki mürşidlerin gözdesi olabilecek talebelerini şöyle ikaz etmektedir.

Bu zamanda Lillâhilhamd sünnet-i seniye dâiresinde kemal-i imanı kazanan Risale-i Nur şâkirtleri evliyaların, mürşitlerin nazar-ı dikkatini celbedecek vaziyeti aldığından; her zamanda bulunan hakiki mürşidler, her halde bu zamanda Risale-i Nur şâkirtlerine müşteri olurlar. Birisini elde etse, yirmi mürid kadar kıymet verirler. Hem zevkli ve câzibedar velâyet tereşşühatı karşısında Risale-i Nur’un hizmetindeki meşakkat, mücâhede, külfet bulunduğundan, Feyzi’ye hitaben beyan edilen hakikat o tarafa da faydası olur diye leffen size gönderildi.

Gönderilen mektupta şöyle denilmektedir.

Feyzi kardeşim! Sen, Isparta vilayetindeki kahramanlara benzetmek istiyorsan tam onlar gibi olmalısın. Hapishanede –Allah rahmet eylesin– mühim bir şeyh ve mürşid ve câzibedar ve Nakşi evliyasından bir zât dört ay mütemadiyen Risale-i Nur’un elli altmış şâkirtleri içinde celnâre sohbet ettiği halde, yalnız bir tek şâkirdi muvakkaten kendine çekebildi. Mütebâkisi, o câzibedar şeyhe karşı müstağni kaldılar. Risale-i Nur’un yüksek, kıymetli hizmet-i imaniyesi onlara kâfi olarak kanaat veriyordu.

O şâkirtlerin gayet keskin kalp ve basireti şöyle bir hakikatı anlamış ki: Risale-i Nur’a hizmet, imanı kurtarıyor; tarikat ve şeyhlik ise, velayet mertebeleri kazandırıyor. Bir adamın imanını kurtarmak ise, on mümini velayet derecesine çıkarmaktan daha mühim ve daha sevaplı-

dır. Çünkü iman, saadet-i ebediyeyi kazandırdığı için bir mümine küre-i arz kadar bir saltanat-ı bâkiyeyi temin eder. Velâyet ise, müminin cennetini genişlettirir, parlattırır. Bir adamı sultan yapmak, on neferi paşa yapmaktan ne kadar yüksek ise, bir adamın imanını kurtarmak, on adamı veli yapmaktan daha sevaplı bir hizmettir.

İşte bu dakik sırrı, senin Ispartalı kardeşlerin bir kısmının akılları görmese de umumunun keskin kalpleri görmüş ki; benim gibi biçare günahkâr bir adamın arkadaşlığını evliyalara, belki de eğer bulunsaydı, müctehidlere dahi tercih ettiler. Bu hakikata binaen, bu şehre bir kutup, bir Gavs-ı Azam gelse, seni on günde velâyet derecesine çıkaracağım dese, sen Risale-i Nur'u bırakıp onun yanına gitsen, Isparta kahramanlarına arkadaş olamazsın.

Çünkü onların hizmetleri çok büyüktü. Çünkü kevser mürekkeplerle yazıp dünyaya neşretmeye çalıştıkları Risale-i Nur parçaları: “Dinin, şeriatın ve Kur’ânın yüzden ziyâde tılsımlarını, muammalarını hal ve keşf eden; ve en muannid dinsizleri susturup ilzam eden; Mirac ve haşr-i cismanî gibi sırf akıldan çok uzak zannedilen Kur’ân hakikatlarını en mütemerrid ve en muannid feylesoflara ve zındıklara karşı güneş gibi isbat eden ve onların bir kısmını îmana getiren Risale-i Nur eczaları, elbette küre-i arz küre-i havaiyeyi kendi ile alakadar eder ve bu asrı ve istikbâli kendi ile meşgul edecek bir hakikat-ı Kur’âniyedir ve ehl-i iman elinde bir elmas kılıçtır.” İşte bu gerçeklerin hizmetkârlığını yapmak, her konumdan üstündür. Onun için Isparta kahramanları, velâyet makamlarından bu hizmetkârlığı daha yüce buluyorlar.

39. Mektup

Otuz dokuzuncu mektupta o güzel selamlardan birisi daha yazılmıştır.

Bu Regâip gecesinde, Miraç, Berat ve Kadir gecelerinin dakikalarının âşireleri sayısı ile, bize gönderdiğiniz Risale-i Nurların harflerinin çarpımı adedince Allah’ın selâmı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun, Cenab-ı Hak size bir o kadar sevap ve hasene ihsan etsin. Âmin.

Aziz ve sıddık kardeşlerim ve fedâkâr ve sâdık arkadaşlarım! Evvelâ: Sizin, bu mübarek üç aylarınızı ve içlerindeki kıymetli mübarek

gecelerinizi tebrik ediyoruz. Cenab-ı Hak, herbir geceyi sizin hakkınızda birer Regaip gecesi ve Kadir gecesi kıymetinde size sevap versin. Âmin. Sâniyen: Sizin bu defa nurlu hediyelerinizin her harfine mukabil Cenâb-ı Erhamürrahimin; amel defterinize bin hasene yazsın ve Asım'ın ruhuna bin rahmet versin. Âmin.

Ispartaya gönderilen bu mektupta ayrı bir vefa örneği görmekteyiz. Çünkü Isparta'dan alınıp Eskişehir Hapisesine atılan ve sorgu sırasında zor durumda kalıp Allah'tan vefatını temenni eden Asım Bey de unutulmamaktadır. Binbaşı Asım Bey, ifade sırasında Üstadına bir zarar gelir endişesiyle "Yâ Rab, canımı al!" diyerek on dakikada ruhunu teslim edip, istikamet şehidi olmuştur. Vefat edenler anılırken yaşayıp hizmet edenler de unutulmamıştır.

Kur'ân-ı Muciz'ül-Beyan'ın ve Risale-i Nur'un hazinelerinin kerametli ve yaldızlı bir anahtarı olan kalem-i Husrevî, elhak, Mucizat-ı Ahmediyenin (a.s.m.) gizli güzelliğini her göze gayet parlak ve güzel gösteriyor. Cenab-ı Hak bu kalemi, bu hizmette muvaffak ve daim eylesin. Âmin.

Mübarek heyetinin büyük bir kahramanı Büyük Ali'nin sisteminde Küçük Ali'nin Mucizat-ı Kur'âniyesi, Mucizât-ı Kur'âniye'nin tam mutabık bir bâki pırlanta tarzında mevki aldı. Erhamürrâhimin her harfine mukabil yazana on sevap ihsan eylesin. Âmin.

Mehmed Tâhirî! Küçük Lütfü'nün hayrî'l-halefi ve Atabey'in kahramanı, bu havalîye nurlu ve güzel hediyeleri çok kıymettardır. Rahmânirrahîm hazîne-i rahmetinden ona ve pederine her harfine ve her kelimeye mukabil rahmet etsin. Âmin.

Aydınlı Hasan Ulvî'nin kuvvetli kalemi inşaallah merhum Âsım'ın noksan bıraktığı vazife-i nuriyeyi tekmil edecek ve o güzel kalemlerle Âsım'ın ve Lütfü'nün ruhlarını şâdedecek. Onun küçük hediyesi, ilerideki kıymettar hizmetlerini ihsan ederek büyük bir mevki aldı. Allah ondan râzı olsun. Âmin.

Risale-i Nur'un erkân-ı mühimmesinden ve Risaleler içinde sualleriyle ehemmiyetli bir mevki tutan ve onunla beraber mânen yaşayan kardeşimiz Re'fet Beyin mektubuyla ve Gül fabrikasının gül-ü Muham-

medî (a.s.m.) bahçesini yetiştiren Husrev'in mektubuna ayrı birer mektupla cevap yazmak isterdim; fakat şimdilik vakit müsaade etmedi.

40. Mektup

Kırkıncı mektupta yine Isparta kahramanlarının gayretlerinin bir teşvik kamçısı olduğu ifade edilmektedir.

Sizin mektubunuzdan o kadar mesrur oldum ki, tarif edemem. Bilhassa Husrev'in çok kıymetli iki mektubunda, Hacı Hâfız'ın köyünde Risale-i Nur'un pek fevkalade bir surette tevessüti, o iki mektubu nüsha gibi ve bir hüccet-i kâta gibi saklayıp, bu havâlideki talebelere bir teşvik kamçısı olarak gösteriliyor.

Hacı Hafız Mehmet Aşar, Isparta'nın Sav köyündendir. Bir gün Isparta'da bir dükkanda eline Haşir Risalesi geçmiştir. Biraz okumuş çok sevmiştir. Okumak için istemiş, para ile almak istemiş ama bir türlü elde edememiştir. Çok üzülür. Rüyasında Üstadı görür, o kendisine "Uzaktan değilim, burada Barla'dayım!" der. Böylece Üstad ile irtibata geçip Risaleleri Sav köyünde yazmaya ve yazdırmaya başlamıştır. Köyde büyük bir değişiklik meydana gelir, kavga-gürültü için baskınlara gelen Jandarma artık bunu bırakır ama bu sefer "Niçin Risale yazılıyor?" diye baskınlar yapar. İşte bu köyden başkalarını da hizmet etmeye teşvik eden mektuplar Kastamonu'ya gelir ve bütün Karadeniz Bölgesinde aşk, şevk ve gayrete sebep olur...

Hüsrev Altınbaşak ve diğerleri hakkında yine kadirşinas ifadeler devam etmektedir.

Risale-i Nur, Kur'ân'ın bir mucize-i manevisi olduğu gibi, Hüsrev'in kalemi de, Risale-i Nur'un pek kuvvetli bir kerameti olduğunu burada hergün tasdik ediyoruz. Hüsrev'in mektubuna karşı uzun mektup yazmak istiyorduk, arzumuza muvaffak olamadık. Mübarekler kahramanlarından Küçük Ali'nin mektubu da bana büyük bir ümid verdi. Merhum Abdurrahman'ın elhak tam bir halefi olan kıymetkar ve mübarek büyük kardeşi olan Mustafa Hulusi'nin, Hâfız Ahmed isminde mübarek bir mahdumu, peder ve amcaları sisteminde Risale-i Nur'a hizmet etmesi, yeniden Abdurrahman dünyaya gelmiş kadar beni müferrah etti. Aras Atabey'de eskide, Lütfü, Zekâi gibi iki kıymetkar şâkirtlerin yerlerini boş

bırakmayan, Aras kahramanları olan Tâhir ve Abdullah Çavuş'un Risale-i Nur'a hizmetleri, Aras hakkında endişelerimi tamamen izâle etti.

İsmail oğlu Hüseyin'in hastalığı beni müteessir etti. İnşaallah tam bir Lütfü olacak, çok da hizmet edecek. Sizlerin buraya gelen mektuplarınız, kısmen tensikle Lâhikaya dercediliyor. Size bu defa mahrem 'sırr-ı İnnâ Âtaynâ' da gaybî istihracdaki mücmel hakikata dâir birden kalbe ihtar edilen bir fıkra ile Tesettür Risalesine hâşiye gönderiyoruz. Bu üç aylar, seksen küsur sene bir ömrü kazandırıyor. Elbette sizler gibi mücahitler onu kazanmaya çalışacaksınız. Cenab-ı Hak, herbir gecesini sizin hakkınızda Leyle-i Mirac, Leyle-i Berat ve Leyle-i Kadir kadar kıymettar eylesin. Âmin.

41. Mektup

Kırk birinci mektupta [*إِنَّا أَعْطَيْنَا*] üzerinde durulmaktadır. Aslında [*إِنَّا أَعْطَيْنَا*] üzerine iki sır vardır. Birincisi: Rumuzât-ı Semaniye'de anlatılan "Kevserî sır" diyebileceğimiz, İstanbul'un fethine işaret eden hususlar gibi yönleridir. İkincisi: "Ebterî sır" diyebileceğimiz hususlar ki, Efendimizin (s.a.s.) ve İslâmiyetin aleyhtarları ile ilgili sırlardır. Burada ikinci sır ile ilgili çok kısa bir bilgi verilmektedir.

Mahrem, sırr-ı [*إِنَّا أَعْطَيْنَا*] da, cifirle istihracım, aynen, Münâzarat Risalesinde, 'Bir Nur çıkacak ve göreceğiz.' diye gaybî müjdeler gibi, ilhâmî ve hak bir hakikatı fikrimle olan tatbikatımda bir kusur vardı. O kusur, beni düşündürüyordu. Münazarat ve Sünûhat gibi Risalelerdeki, Nur Müjdesi ile Risale-i Nur'u tam halletti. Geniş dâire-i siyasiye yerine, yüksek bir dâire-i nuriye ile o kusuru izâle ettiği gibi, [*إِنَّا أَعْطَيْنَا*] sırr-ı mahreminde, on iki, on üç sene sonra 'İslamiyet'e darbe vuranların başlarında öyle müthiş bir patlayış olacak ki, kıyamete kadar unutulmayacak.' meâlindeki cifrî istihrac çok geniş bir dairede olduğu halde, nur müjdesi sırrının aksine olarak dar bir dairede ve hususî bir hükumette tatbik etmek suretiyle, fikrim o geniş dâireyi ihata edemeyerek o hakikatın suretini değiştirmiş.

Halbuki o istihracın gösterdiği aynı tarihte, o rejimin müessisi ve başı dünyadan göçtü, darbesini yedi. Aynı senede, perde altında bilinmeyen ve küre-i arzın ekserini ve nev-i beşerin kısm-ı azamını istibdadi altına alan bir müthiş cereyanın düğümü ve düğmesi ve manen binler başından bir başı ve en müthiş olan o göçüp giden adam, tokat yediği aynı zamanda, daha sene tamam olmadan, o müthiş cereyanın bütün başları ve taraftarları öyle semâvi müthiş tokata ve şiddetli fırtınalı musibetlere tutulmaya başladılar; kıyâmete kadar azâbını çekecekler ve çekiyorlar. Semâvî dinlere ve İslâmiyete ettikleri cinâyetlerin cezasını, çok geniş bir dairede gördüler ve görüyorlar. Mimsiz medeniyetin (deniyet) pisliği ile dünyayı mülevves ettikleri için, aynı istihracın gösterdiği tarihte, o mimsiz medeniyetin başına da öyle bir semavî tokat indi ki, en karanlık vahşetten daha aşağı indirdi.

Elhasıl: [إِنَّا أَعْطَيْنَا] sırrı'nda çok geniş bir daire, dar bir dâirede tatbik edilmiş. Nur müjdesi ise, dar ve manevî fakat yüksek bir dâireyi geniş ve maddi bir dâire suretinde tasvir edilmişti. Cenab-ı Hakk'a yüzbin şükür ediyorum ki; bu iki kusurumu, kuvvetli bir ihtar-ı mânevi ile ıslah etti. 'Allah onların kötülüklerini iyiliklere, günahlarını sevaplara çevirir.' (Furkan, 25/70)

Bu mektup arkasından yapılan ihtarda, bu mahrem sırrın ifşa edilmemesi istenmektedir.

42. Mektup

Kırk ikinci mektupta, Isparta kahramanlarının kerametleri ve Risale-i Nur'un şahs-ı manevisindeki gayet yüksek makam sâhibi bir zatın tesirlerinin ve kumandanlığının hissedildiği ifade edilmektedir.

Bu defaki mektuplarınız gelmeden evvel, bir ihtar ile kendi cevabını kerâmetkârâne yazdırmış. Demek mektup sahiplerinin fevkalâde sadâkattan kerâmet derecesine çıkmış.

Nasıl çıkmasın ki, İslam Köylü Hâfız Ali, Üstaddan gelecek mektupları dört gözle bekler, bazan dayanamaz evinin damına çıkar, postacılara "Keçeli! Keçeli! İndallah mesulsün... Niye çabuk getirmiyorsun, bizi yakıp kavuruyorsun?" derdi...

Mektubun son kısmında şöyle denilmektedir.

Kardeşlerim, mektuplarınızda çok yüksek düşünce ve takdirat-tan binden bir hisse de benim olsa hadsiz şükrederim. Belki, Risale-i Nur'un manevi şahsiyeti ve çok kesretli talebeleri içinde bilmediğimiz gayet yüksek bir makam sâhibi bir zâtn tesirâtı ve kumandası hissediliyor. Benim gibi bin derece uzak bir bîçare tasavvur ediliyor. Hakkım olmadan bana verilen ziyade ehemmiyetiniz inşaallah size zararı olmaz; fakat Risale-i Nur'un hüsn-ü cereyanına zarar ihtimâli var. Siz bir hakikatı hissediyorsunuz. Fevkalâde sadakat ve ihlâsınız, inşaallah hak görür. Fakat surette bazen aldanılır. Biz, hizmetle mükellefiz. Neticele-ri ve muvaffakiyet, Cenab-ı Hakk'a aittir.

43. Mektup

Kırk üçüncü mektup, Risale-i Nur talebelerinden bir kısmının hüsn-ü zanlarını tadil etmek için yazılmıştır.

Bundan kırk-elli sene evvel, büyük kardeşim Molla Abdullah (r.a.) ile bir muhaveremi hikâye ediyorum: O merhum kardeşim, evliya-i azimeden olan Hz. Ziyaeddin (k.s.)'nun has müridi idi. Ehl-i tarikçe, mürşîdinin hakkında müfritâne muhabbet ve hüsn-ü zat etse makbul gördükleri için o merhum kardeşim dedi ki: 'Hz. Ziyâeddin bütün ilimleri biliyor. Kâinatta, kutb-u âzam gibi herşeye itilâi var.' Beni, onunla rabtirmek için çok hârîka makamlarını beyan etti.

Ben de o kardeşime dedim ki: 'Sen mübâlağa ediyorsun; ben onu görsem, çok meselelerde ilzam edebilirim. Hem sen, benim kadar onu hakiki sevmiyorsun; çünkü kâinattaki ulûmları bilir bir kutb-u âzam suretinde tahayyül ettiğin bir Ziyâeddin'i seversin; yâni o ünvan ile bağılsın, muhabbet edersin. Eğer perd-i gayp açılrsa, hakikatı görünse, senin muhabbetin yâ zâil olur veyahut dörtten birisine iner. Fakat ben, o zât-ı mübareki, senin gibi pek ciddi severim, takdir ederim. Çünkü: Sünnet-i seniye dairesinde, hakikat mesleğinde, ehl-i imana hâlis ve tesirli ve ehemmiyetli bir rehberdir. Şahsî makamı ne olursa olsun, bu hizmeti için ruhumu ona fedâe derim. Perde açılrsa ve hakiki makamı

görünse, değil geri çekilmek, vazgeçmek, muhabbette noksan olmak; bilakis daha ziyade hürmet ve takdir ile bağlanacağım. Demek ben hakiki bir Ziyâeddin'i, sen de hayalî bir Ziyâeddin'i seversin.'

Yani, sen, muhabbetini ona pek pahalı satıyorsun. Verdiğin fiatın yüz defa ziyade bir mukabilini düşünüyorsun. Halbuki onun hakiki makamının fiatına en büyük muhabbet de ucuzdur.

Benim o kardeşim insafî ve müdakkik bir âlim olduğu için benim nokta-i nazarımı kabul edip takdir etti.

Ey Risale-i Nur'un kıymetli talebeleri ve benden daha bahtiyar ve fedâkâr kardeşlerim! Şahsiyetim itibariyle sizin ziyade hüsn-ü zannınız belki size zarar vermez; fakat sizin gibi hakikatbîn zatlar vazifeye, hizmete bakıp, o noktada bakmalısınız. Perde açılrsa, benim baştan aşağıya kadar kusurât ile âlûde mâhiyetim görünse, bana acıyacaksınız. Sizi kardeşliğimden kaçırmamak, pişman etmemek için şahsiyetime karşı haddimin pek fevkinde tasavvur ettiğiniz makamlara irtibatınızı bağlamayınız.

Ben size nisbeten, kardeşim; mürşitlik haddim değil; Üstad da değilim, belki ders arkadaşım. Ben sizin, kusurâtıma karşı şefkatkârâne dua ve himmetinize muhtacım. Benden himmet beklemeniz değil, bana himmet etmenize istihkakım var. Cenâb-ı Hakk'ın ihsan ve keremiyle sizlerle gayet kudsî ve gayet ehemmiyetli ve gayet kıymetli ve her ehl-i imana menfaatli bir hizmette taksîm'ül-mesâî kaidesiyle iştirak etmişiz. Tesanüdümüzden hâsıl olan bir şahs-ı manevinin fevkalâde ehemmiyet ve kıymeti ve üstadlığı ve irşadı bize kâfidir.

Hem madem bu zamanda herşeyin fevkinde hizmet-i imaniye ve ehemmiyetli bir vazifedir; hem kemmiyet ise keyfiyete nisbeten ehemmiyeti azdır; hem muvakkat ve mütehavvil (değişken) siyaset âlemleri ebedî daimî, sâbit imanî hizmetlere nisbeten ehemmiyetsizdir, mikyas olamaz; medar da olamaz. Risale-i Nur'un talimatı dairesinde ve bizlere bahşettiği hizmet noktasında feyizli makamlara kanaat etmeliyiz. Haddinden fazla fevkalâde hüsn-ü zan ve müfritane âli makam vermek yerine, fevkalâde sadakat ve sebat ve müfritane irtibat ve ihlâs lazımdır. Onda terakki etmeliyiz.

Görüyoruz ki bu ifadelerde, talebelerinden himmet bekleyen mütevâzi ve âli bir ruh var. Hizmeti, Cenab-ı Hakk'ın ihsan ve keremi biliyor, ayrıca onun gayet kudsî, gayet ehemmiyetli, gayet kıymetli ve her ehl-i imana menfaatli olduğunu ifade ediliyor. Şahs-ı manevinin teşekkülünü tesanüde bağlayıp “Tesânüdümüzden hâsıl olan bir bir şahs-ı manevinin, fevkalâde ehemmiyeti, kıymeti, üstadlığı ve irşadı bize kâfidir.” deniyor. Demek ki, mütesânid bir cemaat, Cenab-ı Hakk'ın ilham ve irşadına mazhar olmaktadır.

İman ve Kur'ân hizmetine gelince “Bu zamanda herşeyin fevkinde hizmet-i imaniye en ehemmiyetli bir vazifedir.”

Bu hususta sayı çokluğunun ve siyasetin önemi yoktur: “Hem kemmiyet ise keyfiyete nisbeten ehemmiyeti azdır; hem muvakkat ve mütehavvil siyaset âlemleri, ebedî, daimî, sâbit iman hizmetlerine nisbeten ehemmiyetsizdir, mikyas olamaz; medar da olamaz.”

Hem “Bu zamanda ehl-i iman öyle bir hakikate muhtaçtır ki, kâinatta hiç birşeye âlet ve tâbi ve basamak olamaz. Hiçbir garaz ve maksat onu kirletemez. Hiçbir şüphe ve felsefe onu mağlup edemez. (İşte böyle) bir tarzda iman hakikatlarını ders versin; umum ehl-i imanın, bin seneden beri terâküm etmiş (yığılmış) dalâletlerin hücumuna karşı imanları muhafaza edilsin.” (Emirdağ Lâhikası I)

Ayrıca “Bu zaman, cemaat zamanıdır. Ferdî şahısların dehâsı, ne kadar hârîka da olsa, cemaatin şahs-ı manevisinden gelen dehâsına karşı mağlup düşebilir.” (Emirdağ Lâhikası I)

Yüksek manevî makamlara göz dikme yerine kanaat edilecek hakiki makamlara işaret edilerek deniliyor ki: “Risale-i Nur'un talimatı dairesinde ve bizlere bahşettiği hizmet noktasında feyizli makamlara kanaat etmeliyiz.”

Çünkü; “Hakkalyakîn derecesinde yakîni bir katî kanaatımız var ki, biz öyle bir hakikate hayatımızı vakfetmişiz ki, güneşten daha parlak ve Cennet gibi güzel ve saadet-i ebediye gibi şirindir.” (On üçüncü Şua)

44. Mektup

Kırk dördüncü mektupta siyasetten uzak durmak gerektiği tekrarla vurgulanmaktadır.

...

Bu zamanda öyle fevkalâde hâkim cereyanlar var ki, herşeyi kendi hesabına aldığı için, faraza hakiki beklenen ve bir asır sonra gelecek o zat dahi bu zamanda gelse, harekâtını o cereyanlara kaptırmamak için siyaset âlemindeki vaziyetten feragat edecek ve hedefini değiştirecek diye tahmin ediyorum.

...

Onun için “Demek en hâlis ve en selâmetli ve en muvaffakiyetli hizmet Risale-i Nur şâkirtlerinin daireleri içindeki kudsî hizmettir.”

...

Siyasete karşı tavrını her zaman belirtmiştir.

Biz Risale-i Nur Talebeleri, Risale-i Nur’u değil dünya cereyanlarına, belki kainata da âlet edemeyiz. Hem, Kur’ân bizi siyasetten şiddetle men etmiş. (14. Şua)

45. Mektup

Kırkbeşinci mektupta üç aylar ve mübarek gecelerle ilgili tebrikler ve bu güzel gün ve gecelerin değerlendirilmesi için örnekler bulunmaktadır.

...

Şimdiden biz tedbir ettik ki; iki Kur’ân’ı, Risale-i Nur’un buradaki has talebeleri, Ramazan-ı Şerif’te, herbiri, her günde bir cüzü sizin ile beraber okumak ile, Ramazan’ın her gününde bir hatme-i Kur’âniye olarak, mânevi ve çok geniş bir mecliste, Isparta ve Kastamonu’yu ihâta eden bir dairede halka tutan Risale-i Nur talebelerinin ve o dairenin merkezinde sizler bulunmak cihetiyle Risale-i Nur şâkirtlerinin etrafınızda olarak; Nakşîde hatme-i hâcegân tarzında, fakat çok büyük bir miyasta Risale-i Nur’un bütün şâkirtleri mânen hâzır ve o dairede bulunuyor niyetiyle tasavvur ile okunmak, o kudsî hatmeyi yapmak Cenâb-ı Hakk’ın rahmetinden tevfik niyaz ederiz.

Yine Sav Köylü, Hacı Hafız ve Kahraman Hüsrev hatırlanmakta...

Hacı Hafız’ın Sav köyünün kahraman talebelerinin fevkalâde hizmetleri, oralarda sebab-i teşvik ve medar-ı gayret ve nümune-i imtisal olduğu gibi, bu havalide dahi onların o hârikulâde say’ü gayretleri,

fevkalâde hüsn-ü misâl ve nümune-i gayret olarak ehemmiyetli bir intibah ve iştiyâka sebebiyet vermiş. Kahraman Hüsrev'in onlara dair mektupları, mübarek nüshalar gibi, tenbellik, lâkaytlık hastalıklarına mübtelâ olanlara şifa olur, ellerde gezer.

Evet mübarekler heyetinin köyleri de unutulmuyordu.

(...)

İslam köyü, Kuleönü ortasında olan ve Sıddık Sabri ve Lütfi gibi talebeleri yetiştiren Atabey, Aras karyesi, çok defa hatırıma geliyordu. 'Acaba bu köy neden geri kaldı, söndü?' diye düşünüp müteessir oluyordum. Fakat Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, Tâhirî ve Abdullah Çavuş o endişemi tamamiyle izale ettiler; büyük bir teselli bana verdiler. Hatta Tahirî'nin bu defa bize hediye ettiği Lem'alar ve Yedinci Şua'yı bir cilt için de cilt ettikten sonra mütalâa ettim. (İhlas ve sadakat kahramanı) Tâhirî'de bir Hüsrev, Lütfi, bir Âsım gördüm. Cenab-ı Hak ondan ve sizlerden ebediyen râzı olsun. Onun o nüshası, burada çok iş görecektir inşaallah.

Kur'ân-ı Azimüşşan ve Mucizül Beyan'ın, Hizbül Ekberü'l-Âzam namında, Nur Risalelerinin menbaları ve esasları olan beşyüzden fazla âyetleri yazdık, bu Ramazanda size göndermeye muvaffak olamadık. İnşâallah bir vakit size gönderilecek.

Umum kardeşlerimize birer birer selam ve dua ederiz. Bu mübarek eyyamda ve gecelerde dualarını isteriz.

46. Mektup

Kastamonu'dan gönderilen kırk altıncı mektupta şöyle denilmektedir.

Gavs-ı Azam'ın [فَإِنَّكَ مَحْرُوسٌ بِعَيْنِ الْعِنَايَةِ]; yani 'Sen inayet gözünde korunmaktasın' ifadesi, teminkârâne fıkrası, şimdiye kadar Risale-i Nur'un şâkırtleri hakkında tamamen mutabık çıktı. İnşâallah Hüsrev, Rüstü, Refet gibi kardeşlerimizin, bilhassa Hüsrev gibi çok metin bir rüknün müfarakatı sureten elîm ve zararlı görüldüğü halde, gayet hayırlı bir suret almasını rahmet-i İlâhiyeden ümitvâruz.

8. Lem'a'da şöyle denilmektedir.

Bu fıkrada [إِنَّكَ] yani (Muhakkak sen) hitabiyle, birisiyle konuşuyor. [يَا أَعْيُنَكَ] yani (Senden imdat, yardım istiyorum)daki gibi [يَا سَعِيدُ] burada da mukadderdir. Zaten [إِنَّكَ] altındaki mübarek tevafukun nihyeti görünen Saîd, (İnneke)de görünmeyen [يَا سَعِيدُ] 'i gösteriyor. Şu halde [فَإِنَّكَ سَعِيدٌ مَحْرُوسٌ بِعَيْنِ الْعِنَايَةِ] 1314 eder. Eğer şeddeli 'nun' bir tek sayılsa... İki nun sayılsa, 1364 eder. Demek Said 50 senelik müddete inayete mazhar olacaktır. 1314'de Van'da tadrise başlaması ve Avrupa'dan gelen efkâr-ı bâtılaya karşı mücâhedesi o tarihte başlıyor. Şimdiye kadar o esas üzerine inayet feyzi altında 1352'ye kadar devam etmiş demek daha 12 sene işârât-ı gaysiye ile inayete mazhar olmasını Rahmet-i İlahiyeden bekliyoruz. Kendisi bu dünyadan gitse de onun yerinde onun talebeleri ve âsârı o inâyete ilâ mâ şâ Allah mazhar olmasına bir îma'dır. Dördüncü vecih: Bu beş satırda Hz. Şeyh, istikbâlde bir müridine teminat veriyor: [قُلْ وَلَا تَخَفْ] yani 'Korkma, sözlerini söyle!' diyor. 'Sen şark ve garba gideceksin, çok fitnelere ve şerlere girip umûmunda esbâb-ı âdiyenin fevkünde bir tarz ile kurtularak mahfuz kalacaksın.' Evet, bu hizmet-i Kur'âniye içindeki zât, hakikaten esâretle şarka gitti; ve yine acıb bir esaretle Asya'nın garbında 19 sene kaldı. Hz. Şeyh'in dediği gibi, çok şehirleri gezdi. Mücâhedesi 'Sözler'ledir. [قُلْ وَلَا تَخَفْ] hükmüyle, çekinmeyerek Hz. Şeyh'in dediği gibi yapmış. Yirmi sene zarfında yirmi fitne ve mehâlik-i azîmeye düştüğü halde, bir hıfz-ı gaybî ile, Hz. Şeyh'in dediği gibi mahfuz kalmış. Hem fevk'al-memul, bir gurbet diyarında fevkalade inayete mazhariyeti o dereceye gelmiş ki, bir Risâle sırf o inayetlerin tâdâdında yazılmıştır. Hz. Gavs'ın dediği gibi, biz, onun etrafında [مَحْرُوسٌ بِعَيْنِ الْعِنَايَةِ] fikrasının meâlini gözümüzle görüyoruz. Beşinci vecih: Üstadımız kendisi söylüyor ki: 'Ben sekiz dokuz yaşında iken, bütün nâhiyemizde ve etrafında ahâli Nakşî tarikatında ve oraca meşhur Gavs-ı Hizan nâmiyla bir zâtan istimdat ederken, ben akrabama ve umum ahâliye muhâlif olarak, 'Yâ Gavs-ı Geylânî!' derdim. Çocukluk itibâriyle elimden bir ceviz gibi ehemmiyetsiz bir şey kayboldu, 'Yâ Şeyh! Sana bir Fâtiha; sen benim bu şeyimi buldur.' Acibtir ve yemin ediyorum ki, bin defa böyle Hz. Şeyh, himmet ve duası ile imdadıma yetişmiş. Onun için bütün hayatımda umumiyetle Fâtiha ve ezkâr ne kadar okumuş isem, Zât-ı Risâletten (a.s.m.) sonra Şeyh Geylânî'ye hediye ediliyordu. Ben üç dört cihetle Nakşî iken, Kâdirî meşrebi ve muhabbeti bende ihtiyarsız hük-

mediyordu. Fakat tarikatle iştiğale ilmin meşguliyeti mani oluyordu. Sonra bir inayet-i İlahîye imdadıma yetişip gafleti dağıttığı bir zamanda, Hz. Şeyh'in Fütûh'ul-gayb namındaki kitabı hüsn-ü tesadüfle elime geçmiş. 28. Mektup'ta beyan edildiği gibi. Hz. Şeyh'in himmet ve irşadı ile Eski Said (r.a.) Yeni Said'e inkılap etmiş. O Fütuhul- Gaybın tefe'ülünde en evvel şu fıkra çıktı. [أَنْتَ فِي دَارِ الْحِكْمَةِ فَاطْلُبْ طَبِيبًا يُدَاوِي قَلْبَكَ] Yani 'Ey biçâre! Sen Dar'ül- Hikmet'il- İslâmiye'de bir âzâ olmak cihetiyle güyâ bir hekimsin, ehl-i İslâmın, manevi hastalıklarını tedavi ediyorsun. Halbuki en ziyade hasta sensin. Sen, evvel kendine tabip ara, şifâ bul; sonra başkasının şifâsına çalış.' İşte o vakit, o tefe'ül sırrıyla, maddi hastalığım gibi manevi hastalığımı da katiyyen anladım. O şeyhime dedim: 'Sen tabibim ol.' Elhak, o tabibim oldu; fakat pek şiddetli ameliyat-ı cerrâhiye yaptı, Fütûhul-Gayb kitabında [يَا غُلَامُ] 'Yâ gulâm!' tabir ettiği bir talebesine pek müthiş ameliyat-ı cerrâhiye yapıyor. Ben kendimi o gulâm yerine koydum. Fakat pek şiddetli hitap ediyordu. 'Eyyühel-münafik!' Ey dinini dünyaya satan riyâkâr!' diye, yarısını ancak okuyabildim. Sonra o Risâleyi terk ettim. Bir hafta bakamadım. Fakat, ameliyat-ı cerrâhiyenin arkasından bir lezzet geldi; iştiyak ile o mübarek eseri acı tiryak gibi veya sülfato gibi içtim. Elhamdülillah, kabahatlerimi anladım, yaralarımı hissettim; gurur bir derece kırıldı.

BİRİNCİ REMİZ: [أَنَا لِمُرِيدِي حَافِظًا] ilm-i cifir itibâriyle, makam-ı ebcedî hesabıyla, 1336'yı gösterir. Demek Hz. Gavs, 'Bu tarihte istikbâlde gelecek müridini emr-i İlahî ile muhafaza edecek.' diyor. Evet, bu biçâre Said dahi diyor: Nev-i beşere gelen en büyük bir musibet, Harb-i Umumî hengâmında, çok tehlikelere mâruz kaldım. Hazret-i Gavs'ın gösterdiği Arabî tarihte veya az evvel hârîka bir surette kurtuldum. Hatta bir defa, bir dakikada üç gülle öldürecek yere mukabil bana isâbet ettiği halde, tesir etmediler. Bitlis'in düşmesinde, bir mikdar talebelerimle Rus askerlerinin bir taburu içine düştük. Bizi sardılar, her tarafta el ele ateş edildi. Dört tanesi müstesnâ, bütün arkadaşlarım şehit olduktan sonra, taburun dört sıralarını yarıdık, yine onların içinde bir yere girdik. Onlar, üstümüzde, etrafımızda sesimizi, öksürüğümüzü işittikleri halde bizi görmüyorlardı. Otuz saat, o halde çamur içinde, ben yaralı iken hfz-i İlahî ile istirahat-ı kalp içinde muhafaza edildim. Bunun gibi müteaddit tehlikede Hz. Gavs'ın gösterdiği tarih-i Arabî itibariyle, hakikaten bir hıfz-ı İlahî

içinde bulunduğumu hissediyordum. Demek Cenab-ı Hak, o kudsî Üstadıma bir melâike-i sıyânet gibi bana muhafız kılmış.

İKİNCİ REMİZ: [مُرِيدِي إِذَا مَا كَانَ شَرْقًا وَمَغْرِبًا * أَعِيثُهُ إِذَا مَا سَارَ فِي أَيِّ بَلَدَةٍ] Yani ‘Müridim şarkta veya garbta olduğu zaman; herhangi bir beldeye gittiğinde ona yardım ederim.’ Fıkрасında bahsettiği ve konuştuğu müridi ise, şarka esareten gittiği tarihi gösterdiği gibi, garba nefyolunduğu tarihi de gösterir. Şöyle ki:

Şu fıkranın hakiki tabiri [إِذَا مَا كَانَ مُرِيدِي أَسِيرًا فِي شَرْقٍ] Yani ‘Müridim şarkta esir olduğunda’ oluyor. Demek esaret zamanı [إِذَا مَا كَانَ مُرِيدِي أَسِيرًا فِي شَرْقٍ] de çıkıyor ve 1337 ediyor. İşte bu fakir, o tarih-i Arabîde Rus esaretinde tek başımla Petoğra’dan bir ay kuzey doğu tarafından firar edip çok çeşitli tehlikeler varken, Rusça bilemediğim halde, bir muhafaza-i gaybî altında pek çok beldeyi seyir ve seyahat ettim. Tâ Varşova, Avusturya yoluyla İstanbul’a gelip uzun bir daire-i arzda seyahat ettim. Hz. Gavs’ın dediği gibi, o esaret-i şarkıye ve pekçok beldenin seyri içinde Allah’ın izniyle yardım isteyişlerime medet görüyordum. Demek izn-i İlahî ile Hz. Gavs, melek gibi bu vazifeyi duası ile yapmış. Ama, [مَا كَانَ مُغْرَبًا] kaydı, tarihi arabî olarak 1351; meşhur Rumî tarihiyle iki sene fark var. İşte Hz. Gavs’ın dediği gibi, bu fakir, tarih-i Arabî ile 1351’de şeâir: İslam içinde mühim tahavvülat zamanında bütün kuvvetimle şeâirin muhafazasına hizmetle mükellef olduğum halde, o manevi herc’ü mercdeki fırtınalar bizi sarsmadı. Hem Mağriben kelimesi, âhirdaki tenvin ile beraber 1292 eder ki, bu fakirin dünyaya gelmesinden bir iki sene evvel veyahut rahm-ı mâderdeki târihe işaretle beraber, ‘Mâ kâne mağriben’ 1314 eder. 1314 senelerinde mevzu-u bahis olan müridi, mühim vartadan kurtulmasına Gavs (r.a.) işaret ediyor. ‘Onun imdadına yetiştim.’ diyor. Hayatta olan eski talebelerim biliyorlar ki, 1314, 1315, 1316 senelerinde, Van kalesi ki, iki minare yüksekliğinde sırf dağ gibi bir taştan ibarettir, eskiden kalma oda gibi bir in kapısına gidiyorduk. Ayağımdan kunduralar kaydı, iki ayağım birden kaydı; tehlike yüzde yüz. Başkaca nokta-i istinad kalmadığı halde, büyük bir istinada basmış gibi üç metrelik bir kavisle o mağaranın kapısına atılmışım. Hem ben, hem beraberimdeki orada hazır arkadaşlarım, ecel gelmediği için sırf bir hıfz-ı İllâhî, harika bir imdâd-ı gaybî telakki ettik. İşte Hz. Gavs, madem bu kasidesinde sergüzeşt-i hayatımın mühim noktalarına işaret ediyor; el-

bette bu acîp ve en tehlikeli bir sergüzeşt-i hayatıma şu cümlesiyle işaret ediyor denilebilir.

[فَإِنَّكَ مَحْرُوسٌ بِعَيْنِ الْعِنَايَةِ] Yani “Muhakkak ki, sen inayet gözünde korunmaktasın.” ifadesiyle Abdülkadir Geylanî Hazretleri “Ey Musa gözüüm (nezaretim) altında yetiştirilmen için sana karşı insanların gönüllerinde Tarafımdan bir sevgi bıraktım.” (Tâhâ, 20/39) âyetini hatırlatıyor.

Mektubun devamında bu inayetin örnekleri anlatılmaktadır.

Hatta hapis musîbetimiz, gerçi zâhiri bir azap idi, fakat hakikat noktasında hizmetimiz hakkında büyük bir inayet ve rahmete çevrildi. Lillahilhamd, sizlerin gayretinizle o havalide çok Husrevler var; meydana çıkmaya başlamışlar. Belki çok zamandan beri mütemâdiyen çalışmaktan Husrev'e bir istirahat verildi. Ve kıymettar kalemi yerinde mübarek lisanı ve hâlisâne ahvali yine kudsî hizmetini idâme etmesini inayet-i İlâhiyeden ümitvârız. Nasıl ki, Feyzi ve Selâhaddin'in askerliği de öyle mübarek oldu.

Mektubun son kısmında da Hz. Ali'nin (r.a.) gaybî işaretlerinden İkinci Dünya Savaşına bakan bir ince sırta kısaca yer verilmektedir.

Kardeşlerim! Bu hâdisе münasebetiyle Risale-i Nur'un tam mutabık çıkan bir ihbâr-ı gaybisini beyan ediyorum. Hüsrev ve Hulûsî ve Rüştü ve Re'fet gibi Risale-i Nur'un çok şâkırtleri, meslek-i askeriye ve bu ikinci Harb-i Umumiye münasebettar bir surette girmelerini ve ikinci bir Harb-i Umumî olacağını ve iştirakimizi yani talebelerin iştirakini altı-yedi sene evvel haber vermiş. Çünkü 28. Lem'a olan İkinci Keramet-i Aleviyenin İkinci Emârede [فَيَا حَامِلَ الْأَسْمِ] bahsinde [فَفَاتِلُ وَلَا تَخْشَ] beraber olsa. 1940 küsur oluyor. (Yani 'Ey Allah'ın kadri yüce isimlerini taşıyan kişi! Savaş ve korkma!') En doğrusunu Allah bilir, o tarihte bir Harb-i Umumiye iştirakimizi yani eski müttefikle değil, belki taraftarane onun hasmıyla iştirâke işaret ediyor diye haber vermiş. İşte şimdi aynı tarihtir ki, Risale-i Nur'un erkân-ı mühimmesi iştirak ediyor.

8. Şua'nın Beşinci Remzinde şöyle denilmektedir.

Madem Celcelûtiye vahiyle Peygamber Aleyhissalâtu Vesselâma nâzil olmuş ve Allâmü'l-Guyûbun ilmiyle ifade-i mânâ eder. Hem mâdem Celcelûtiye [أَقْدُ كَوْكَبِي] Yani 'Nur ismiyle yıldızımı yak, aydınlat' ve [تَقَادُ سِرَاجِ النُّورِ]

Yani ‘Nur kandilini yakıyor.’ fıkralarında mânâ-i mecâzî ile o kasidenin hakikatini ispat eden Risale-i Nurâ sarihan ve onun 13 ehemmiyetli Risalelerine işaretten haber vermekle beraber [فَيَا حَامِلَ الْإِسْمِ الَّذِي جَلَّ قَدْرُهُ] Yani ‘Ey kadri yüce olan isimleri (Ferd, Hayy, Kayyûmî, Hakem, Adl, Kuddûs) taşıyan kişi!’ ifadesinde dahi o kasidenin bir esası olan [الْإِسْمِ الْمُعْظَمِ] ile çok işigal ve istimdat eden Risale-i Nur Müellifine ve onun ehemmiyetli vâkıatı hayatına îmâen, remzen, işaretten mânâ-i mecâzî ile haber veriyor. Hem mâdem mânâ-i mecâzî ile ve mefhum-u işârînin murad olmasına bir zayıf karine ve bir gizli emâre ve birtek münasebet kâfi geliyor. Hem madem Risale-i Nur ve Risalelerine ve müellifi ve ahvaline olan işaretler birbirine karîne olur. Belki meselenin vahdeti itibariyle umum işaretler, karineleriyle beraber herbirisine kuvvetli bir karîne ve kavî bir emâre hükmündedir.

28. Lema'nın 2. Emarenin hâşiyesinde şöyle denmektedir.

[فَيَا حَامِلَ الْإِسْمِ الَّذِي إِلَىٰ آخِرِهِ] ‘Dört satırda beş altı vechile Risale-i Nur’a ve Müellifine işaret ettiği gibi hayatındaki mühim olaylara parmak basıyor. Bu cümleden olarak dördüncü satırda [فَلَا حَيَّةٌ تَخْشَىٰ] Yani (Yılandan korkma) fikrasiyle 1348 raddelerinde ve Rûmî ise, 1345 de Hocam (Bediüzzaman Hazretleri) dağdaki cesim (büyük) bir kara ağaca dayandığı esnâda yarım saat bir gürültü işitip bakmadı. Sonra baktı ki, gayet müthiş ejderha gibi bir yılan arkasında ağzını açmış bekliyor. Hücum edemiyor. Birden Hocam o yılanın önünden tarla içine çekildi yılan ise çöreklenmiş ve bir metre de ayağa kalkmış vaziyette iken onun hücumunu bekliyordu. Halbuki hârîka olarak o müthiş hayvan kımlıdanamadı. Çünkü Hocamın o gün çok defa okuduğu Âyet’ül-Kürsî himayesi o hayvana gem vurmuş gibi üç metre mesâfede durdurdu. En nihayet çekildi gitti. Bu mânâyı teyid eden cifirce [حَيَّةٌ] deki (te) müennes (dişilik) alâmeti olduğu için sayılmaz. Çünkü o yılan dehşetine göre müzekker (erkek) imiş. Tabir hakkı, [حَيٌّ] dür. [حَيٌّ] olsa, o vakit [فَلَا حَيٌّ يَخْشَىٰ] Arabî 1348 eder ki, aynı tarihte bu hâdis vâki olmuştur. Hem üçüncü satırda [وَخَاصِمٌ] yani (Dilediğinle savaş) fıkrasında [مَنْ تَشَاءُ] Yani (Dilediğinle) cifirce Hocamın husumet ettiği bu adamların aynı isimlerinin adedine muvafık geliyor. İzahata izin vermediği için bu kadar yazdırıldı. [وَحَارِبٌ وَلَا] [وَدُسُّ كُلِّ أَرْضٍ] den sonra [تَخْفُفُ]

1295 Arabî ve 1293 Rumî tarihidir ki, doğum tarihine ve müthiş Rus harbine tevâfukla beraber [بِالْوُحُوشِ تَعَمَّرَتْ] fıkrasıyla işaret ediyor ki; (Yere bastığın zaman, yer, vahşilerle şenleniyor.) Yani vahşî Ruslar Âlem-i İslâmı hırpalıyor. 40 sene sonra o vahşilerin elinde esir olup onların en vahşi memleketine gideceksin diye haber veriyor. Elhâsıl [وَلَا تَخْشَى وَحَارِبٌ وَلَا] فَقَاتِلْ وَلَا تَخْشَى وَحَارِبٌ وَلَا] ve [وَ دُسُّ كُلِّ أَرْضٍ بِالْوُحُوشِ] [تَخْفُ] Bu satırda dört kelime ile başına gelen dört mühim vukuata sarahata yakın işaret ediyor.

47. Mektup

Kırk yedinci mektubunda Üstad, uhrevî amellerde ortaklık düsturundan bahsetmektedir.

...

Risale-i Nur şâkirtlerinin iştirâk-i a'mâl-i uhreviye düstur-u esasiyele-ri sırınca, herbirisinin kazandığı miktar, herbir kardeşlerine aynı miktar defter-i a'mâline geçmesi o düsturun ve rahmet-i İlâhiyenin muktezası olmak haysiyetiyle, Risale-i Nur dâiresine sıdk ve ihlâs ile girenlerin kazançları pek azîm (büyük) ve küllîdir. Herbiri, binler hisse alır. İnşallah dünya mallarının iştirâki gibi bölünüp parçalanmadan herbirisine, aynı amel defterine geçmesi; bir adamın getirdiği bir lâmba, binler aynaların herbirisine aynı lâmba inkısam etmeden girmesi gibidir. Demek, Risale-i Nur'un sâdik şâkirtlerinden birisi, Kadir gecesinin hakikatını ve Ramazanın yüksek mertebesini kazansa, umum hakiki sâdik şâkirtler sâhip ve hissedar olmak İlâhî geniş rahmetinden çok kuvvetli ümitvarz.

İştirak-i a'mel-i uhreviye veya şirket-i maneviye için İhlas Risalesinde şöyle denilmektedir: “Nasıl ki, dört- beş adamdan, iştirak niyetiyle biri gazyağı, biri fitil, biri lâmba, biri şişe, biri kibrit getirip lâmbayı yaktılar. Herbiri tam bir lâmbaya mâlik oluyor. O iştirak edenlerin herbirinin bir duvarda büyük bir aynası varsa, herbirinin noksansız, parçalanmadan, birer lâmba, oda ile beraber aynasına girer. Aynen öyle de, emvâl-i uhreviyede sırr-ı ihlâs ile iştirâk ve sırr-ı uhuvvet ile tesânüd ve sırr-ı ittihad ile teşrik-i mesâi, o iştirâk-i â'melden hâsıl olan umum yekûn ve umum nur herbirinin defter-i âmâline tamamiyle gireceği, ehl-i hakikat mâbeyninde meşhud ve vâkidir. Ve vüs'at-i rahmet ve kerem-i İlâhinin mukteza-

sıdır.(...) Evet bahtiyar odur ki, Kevser-i Kur'ânîden süzülen tatlı büyük bir havuzu kazanmak için, bir buz parçası nevindeki şahsiyetini ve enaniyetini o havuz içine atıp eritendir.”

Oruç tutan bir insanı akşam iftara davet edip karnını doyurunca, aynen oruç tutmuş gibi sevap kazanırsınız. Hem de onun sevabından hiçbir şey eksilmeden... Hayırda ve takvada yardımlaşanlar netice de hâsıl olan yekün sevaptan, sanki tek başlarına işlemiş gibi teker teker istifade ederler. Bu müthiş bir uhrevi ticaret ve kazançtır... Tek başına hiç kimse böyle bir kârı elde edemez. Bir havuza bir damla ile katılıp ve bütün havuzu elde etmektir.

İş bu kadarla da bitmiyor. Aslında daha mühim olanı da şudur: Kendi ferdi ibadet ve takvalarımızdan elde ettiğimiz sevaplar, mahşerde hesap görülürken elimizden gidebilir. Çünkü bir kısmı diğer insanlara yaptığımız haksızlıklardan, gıybetlerden dolayı alınıp onlara verilecek. Bir anda herşeyi alınmış bir müflis durumuna düşmek ihtimali var. Ama şirket-i maneviye-den gelen sevaplar ise koruma altındadır; onlar hiç kimseye verilmez.

Bu hususu müzâkere ederken, bir arkadaşımız dedi ki; Eskişehir’de bulunurken bir hâkimle tanışmıştık. Başından geçen şöyle bir olay anlattı: Bir iş adamı iflas etmişti. İnşaatlarına, firmalarına, bankalarda ki paralarına el konulup borçlulara dağıtıldı. Yetmedi, evindeki eşyalarına da el konuldu. Alacaklıların avukatı duvarda altın bir madalya görmüştü, onu da almak istedi. Adam sporcu idi. Ülkemiz adına katıldığı bir olimpiyatta birinci gelip almıştı. Verirsin vermezsin münakaşası çıkınca, mahkemeye başvurdular. Ben de kararımı şöyle verdim: “Evet bu altın madalya bu borçlunundur ama bir millet adına, bir ülkeyi temsilen kazandığı bu ödülü kimseye veremeyiz. O koruma altındadır. Çünkü kendi mülkiyetini aşan daha başka bir mânaya sahiptir. Onun için alacaklılara verilemez.”

İşte bu şirket-i maneviye nin de ruhunda böyle küllî bir mânâ vardır. Onun için o yolla gelen sevaplar başkalarına verilemez. Cenab-ı Hakk’ın hazinesi geniştir, âhirette o alacaklılara daha başka şeyler vererek onları memnun eder. Şirket-i maneviye ortaklarını da korur.

48. Mektup

Kırk sekizinci mektupta da yine şirket-i maneviye üzerinde durulmakta ve yapılan ibadetler bir hadis-i şerifte anlatılan, kırk bin başlı ve her başın-

da kırk bin dili olan ve her bir dil ile kırk bin çeşit zikir okuyan melâike-nin ibadetine benzetilmektedir.

Evvela: Bu mübarek Ramazanda, iştirak-i âmâl düstur-u esasiyle, her bir has kardeşimizin kırk bin dili bulunan bir melâike hükmünde, kırk bin diller ile, yani kardeşlerin adedince manevî dilleri ile ettikleri ve edecekleri dualar, Rahmet-i İlâhiye nezdinde makbul olmasını o li-sanlar adedince Cenab-ı Erhamürrâhimînden niyaz ediyoruz. Bu mâhi-yetteki Ramazanınızı tebrik ediyoruz.

İlk dönemler kocaları Risale-i Nur yazsın diye çift sürüp harmanı kaldıran kahraman kadınlar zamanla kendileri de Risaleleri yazmaya başladıkları için Üstad onların yazdıkları risaleleri de sevinçle karşılamaktadır.

Sâniyen: Bu defaki müteaddit tesirli ve sürurlu ve müjdeli mektuplarınıza karşı, bir kitap kadar cevap vermek lâyük iken, vaktin müsaadesizliği ile kısa cevabımdan gücenmeyiniz. En başta, kahramanlar yatağı olan Sav köyünün ehemmiyetli bir talebesi olan Ahmed'in mektubunda öyle bir mesele gördüm ki, beni sürur yaşlarıyla ağlattı. Cenab-ı Hakka yüzbinler şükür olsun. Risale-i Nur'un tamam kıymetini, o köyün mübarek vâlideleri, hanımları tamam anlamışlar. O mübarek hanımların, o kıymettar ve hâlis âhiret hemşirelerimin, Risâle-i Nur'un intişarına gösterdikleri fedâkârlık, beni ve bizi kemâl-i sürurdan ağlattırdı. Zaten Risale-i Nur'un mesleğindeki en mühim bir esası şefkat olduğundan ve şefkat madenleri de hanımlar olduğundan çoktan beri beklerdim ki, kadınlar âleminde Risale-i Nur'un mâhiyeti anlaşıl-sın. Elhamdülillâh, bu havalide de, bu yakında, erkeklerden ziyade bir işti-yak ve faaliyetle buradaki hanımlar tam çalışıyorlar; Savlı mübareklerin hemşireleri olduklarını gösteriyorlar.

Bu iki tezahür bu zamanda bir fâl-i hayırdır ki, o şefkat madenlerinde Risale-i Nur parlayacak, fütuhât yapacak. Hem Sav köyünün bahadır çobanları torbalarında Risale-i Nur'u yazmak için taşımaları, aynı oradaki hanımların fedâkarlıkları gibi bu havalide gayet tesirli bir teşvike vesile olacak. O hanımların ve o çobanların hususî isimlerini bil-mek arzu ediyoruz. Tâ hususî isimleri ile has talebeler içine girsinler.

Mektubun sonunda bir rüyanın kısa bir tabiri bulunmaktadır.

Kâtip Osman'ın hakikatlı rüyası elhak büyük bir hakikata işaret veriyor; çok mübârek ve müjdelidir. Rüşdü'nün rüyasında, Peygamberimizin (a.s.m.) emriyle Hz. Sıddık (r.a.) minberde 29. Söz'ü hutbesinde göstermesi gibi; o gökten inen huriye de lâhikayı, hutbe olarak okuması Risale-i Nur'un makbuliyetine güzel bir işarettir.

49. Mektup

Kırkdokuzuncu mektupta, lâtif, mânidar ve beşaretili iki hâdisе beyan edilmektedir.

Birincisi: Meyusâne bir hâtıradan müjdeli bir ihtar: Bu günlerde hatırıma geldi ki: 'Hayat-ı ictimâiyeye giren hangi şeye temas etse, ekseriyetle günahlara maruz kalıyor. Her cihette günahlar serbestçe insanı sarıyorlar. Bu kadar günahlara karşı insanın hususi ibadeti ve takvası nasıl mukabele edebilir?' diye meyûsâne düşündüm. Hayat-ı ictimâyedeki Risale-i Nur talebelerinin vaziyetlerini hatırladım. Risale-i Nur talebeleri hakkında necatlarına ve ehl-i saadet olduklarına dair kuvvetli Kur'ânî işareti, Hz. Ali ve Abdülkâdir Geylanî'nin müjdelerini düşündüm. Kalben dedim ki: "Herbiri bin yerden gelen günahlara karşı bir dil ile nasıl mukabele eder, galebe eder, necat bulur?" diye mütehayyir kaldım.

Bu tahayyürüme mukabil ihtar edildi ki: "Risale-i Nur'un hakiki ve sâdık şâkirtlerinin mâbeynlerindeki düstur-u esâsiye olan iştirâk-i a'mâl-i uhreviye kanuniyle ve samimî ve hâlis tesânüt sıriyle herbir hâlis, hakikî talebe, bir dil ile değil, belki kardeşleri adedince diller ile ibadet edip istiğfar eder. Bin taraftan hücum eden günahlara, binler dil ile mukabele eder. Bazı melâikenin kırk bin dil ile zikrettikleri gibi hâlis, hakiki müttaki bir talebe dahi, kırk bin kardeşinin dilleriyle ibadet eder, necata müstehak ve inşaallah ehl-i saadet olur. Risale-i Nur dairesinde sadakat, hizmet, takva ve büyük günahlardan ictinabın derecesiyle o ulvî ve küllî ubûdiyete sahip olur. Elbette bu büyük kazancı kaçırmamak için takvada, ihlasta, sadakatta çalışmak gerektir.

İkincisi: Eski zamanda on dört yaşında iken icâzet almanın alâmeti olan Üstad tarafından sarık sardırma, bir cübbe bana giydirmek vaziyetine mâniler bulundu. Yaşımın küçüklüğüyle, memleketimizde büyük hocalara mahsus kisve giymek yakışmadığı... Sâniyen: O zamanda büyük âlimler, bana karşı üstadlık vaziyeti değil, ya rakip veyahut teslimiyet derecesine girdikleri için bana cübbe giydirecek ve üstadlık vaziyetini alacak kendilerine güvenenler bulunmadı. Evliya-yı azîmeden dört beş zâtın vefat etmeleri cihetiyle elli altı senedir icazetin zâhir alâmeti olan cübbeyi giymek ve bir üstadın elini öpmek, üstadlığını kabul etmek hakkımı bu günlerde, yüz senelik bir mesafede Hz. Mevlânâ Zülcenâheyn Hâlid Ziyaeddin kendi cübbesini, o cübbeye sarılan bir sarık ile pek garip bir tarzda bana giydirmek için gönderdiğini bazı emarelerle bana kanaat geldi. Ben de o mübarek ve yüz yaşında cübbeyi giyiyorum. Cenab-ı Hakk'a yüzbinler şükrediyorum. (Haşiye: Bu mübarek emaneti Risale-i Nur talebelerinden ve âhîret hemşirelerimizden Âsiye namında bir muhterem hanımın eliyle aldım.)

Bu hususta "Tarihçe-i Hayat"ın "Kastamonu Hayatı" bölümünde şu ifadeler bulunmakta: "Üstadımızla dağa gittiğimiz zaman, daha şehre dönme zamanı gelmeden, birden Üstadımız kalkarlar, bize de emrederlerdi. Hikmetini sormak istediğimizde: 'Acele gidelim, Risale-i Nur hizmeti için bizi bekliyorlar.' derdi. Hakikaten, şehre döndüğümüzde, mutlaka mühim bir Risale-i Nur talebesi bizi bekliyor bulurduk veya birkaç defa gelip gittiğini komşular haber verirlerdi. Yine bir gün, Mevlânâ Hâlid (k.s.) Hazretlerinin Küçük Aşık nâmında bir talebesinin neslinden mübarek bir hanım (Asiye Mülâzımoğlu), çok senelerden beri muhafaza ettiği Mevlânâ Hâlid Hazretlerinin cübbesini, Ramazan-ı Şerifte teberrüken Üstadımızın yanında kalsın diye Feyzi ile gönderir. Üstadımız hemen Emin kardeşimize yıkamak için emrederek Cenab-ı Hakk'a şükretmeye başlar. Feyzi'nin hatırına: 'Bu hanım, benim ile yirmi gün için gönderdi. Üstadım neden sahip çıkıyor?' diye hayretler içinde kalır. Sonra o hanımı görür, o hanım Feyzi'ye der ki: 'Üstad hediyeleri kabul etmediğinden, bu suretle belki kabul eder diye öyle söylemiştim. Fakat emanet onundur, canımız dahi feda olsun.' der, o kardeşimizi hayretten kurtarır. Evet, mübarek Üstadımızın o cübbeyi kabulü, Mevlana Hâlid'den sonra dinde mücedditlik vazifesinin kendilerine intikaline bir alâmet telakki etmesindedir, derler. Hem de öyle olmak lâzım. Çünkü Hadis-i Sahih'de

“Muhakkak ki Allah, bu ümmet için her yüz sene başında, dinini tecdit edecek bir müceddit gönderir.” buyurulmuş. Mevlânâ Hazretlerinin doğumu 1193, Üstadımız Hazretleri'nin ise 1293'tür. Bu hadisin tam izahı Risale-i Gavsîye'de vardır.”

50. Mektup

Ellinci mektupta şöyle denilmektedir.

Size gönderdiğimiz Hızb'ül- Ekber-i Kur'ânî'nin başında yazılan ünvan içinde bir cümle noksan kalmış, şöyle ki: ‘Mucizatlı bir viridi okumak isteyen bunu okusun.’ yerine ‘Mucizatlı ve herbir harfi on ve yüz ve beşyüz ve bin ve binler kadar sevap ve meyve veren bir viridi okumak isteyen, bu semavî viridi okusun.’ yazılacak.

Saniyen: Bundan evvel müjdeli hâtırada, ‘Herbir hâlis ve müttaki talebe, kardeşleri adedince diller ile ibadet edip istiğfar eder.’ fıkrasına, yine bir ihtâr ile bu gelen cümle ilave edilsin. Cümle budur: Risale-i Nur dairesine, sadakat ve hizmet ve büyük günahlardan ictinab derecesiyle, o ulvî ve küllî ubudiyete sâhip olur. Elbette bu büyük kazancı kaçırmamak için takvada, ihlâsta, sadakatta çalışmak gerektir.

Sâlisen: Leyle-i Kadrinizi, hem bu gelen bayramınızı bütün ruh u canımızla tebrik ve tes'îd ediyoruz.

51. Mektup

Elli birinci mektubun giriş kısmındaki hitap şekli değişik bir tarzdadır.

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim, dünyada medar-ı tesellilerim ve berzah yolunda nuranî yoldaşlarım ve mahşerde inşaallah şefaathilerim!

Mektubun devamında Risale-i Nur'un şahs-ı manevîsinin şifa duasının yüzbin doktordan daha güçlü ve hayırlı olduğu ifade edilmektedir.

...

Şimdiye kadar hiç görmediğim bir surette, dehşetli bir hastalıktan ümit edilenin üstünde bir tarzda Risale-i Nur'un hâlis talebelerinin

şifa duasının neticesi olarak mucize gibi birden hârika bir keramete şifa bulmamı size haber veriyorum. Bu vakıyı müşahede eden Emin ve Feyzi'nin o hârika hastalığa ait gelecek fıkrasını medar-ı ibret için size gönderiyorum. Bütün kardeşlerimize birer birer selam ve dua ediyorum, Hüsrev'i de merak ediyorum.

52. Mektup

Kastamonu Lâhikasındaki elli ikinci mektup, Üstad'ın yanında bulunan Çaycı Emin ve Mehmet Feyzi Efendilerin yukarıda bahsedilen olay ile ilgili mektuplarıdır.

Isparta'daki aziz kardeşlerimize! Üstadımızın hastalığı hakkındaki meşhudâtımızı arz ve Üstadımızın âfiyet kazandığını sizlere müjde etmek istiyoruz. Ramazan-ı şerifte beş gün, savm-ı visâl (hiç ara vermeden üst üste oruç) olmak içinde gıda olarak, ekmezsiz muhallebi üç kaşık ve beş altı kaşık da soğuk yoğurt. Üçüncü gece, yarım kaşık muhallebi ve dördüncü gecesinde, iftarda sulu şehriyeden beş kaşık ve beş kaşık sahurda, yine o şehriyeden ve yoğurttan üç-dört kaşık su sayılmamak şartıyla şehriyeden beş dirhem, yoğurt süzülse on dirhem, muhallebi susuz altı yedi dirhem; beşinci gecede, tanesiz gibi gayet hafif şehriye beş altı kaşık, sahurda altı-yedi kaşık pirinç çorbası, yekûnü otuz dirhem (96 gr.) gıda ile beş gün savm-ı visâli, teravih noksan olarak diğer vazifelerin yapılması, Risale-i Nur talebelerini kuşatan inayetin hârikalarından bir kerametini gördük.

Üstadımızdan hiç görmediğimiz ikimiz (Çaycı Emin ve Mehmet Feyzi) Barla, Isparta Süleymanları gibi inceden inceye hastalık hiddetlerini tahrik etmemek için ihtiyat edemediğimizden, şiddetli hiddetini gördük. (Haşiye: Hastalık o kadar şiddetli idi ki; dört gecede hemen bir saat kadar uyuyabildi.) Bu hastalıkta yine eser-i rahmettir ki; hiç hatır ve hayâle gelmiyen aşr-ı âhirin (Ramazanın son on gününün) gayet mühim gecelerinde, Üstadımızın tam ifâ edemediği vazifesi yerinde bu havalide herbir talebe, kendi hususi çalışmasından başka bir saati Üstadı hesabına Risale-i Nur'un talebelerinin manevî mücahedelerine

iştirak ve onları hedef edip, onların amel defterlerine geçmeye, aynı Üstad gibi çalışmaya başladılar.

Demek Üstad yerinde onun birkaç saat çalışmasına bedel, pek çok saatler aynı vazifeyi görmeye başladılar. Hatta Üstadımız diyor-du: Ehemmiyetsizliğimle beraber Isparta havalisinde kardeşlerimizin uhrevî amellerine bir medar, bir müheyyiç hükmünde benim kusurlu çalışmam kâfi gelmiyordu; Cenab-ı Hak rahmetiyle, bu hastalık vesilesiyle bir şahs-ı manevî ve kuvvetli bir medar olacak bu tedbiri ihsan etti, cüziyyetten külliyyete çıkardı.

Yine bu hastalığın letâifindedir ki; Üstadımızın hiç sesi çıkmıyordu, konuşmuyordu. Hiç beklenilmeden, bir iftar vaktinde bir doktor geldi, elini tuttu. Üstadımız dedi ki: ‘Ben, hastalığımı muayene ettirmem, ben hekimlere muhtaç değilim; hekim Cenab-ı Hak’tır.’ Birden canlandı, sesi çıkmaya başladı. Güya kendisi bir doktor şeklini aldı. Doktor ise, hasta vaziyetine girdi. Doktora ehemmiyetli bir mektup okudu. Doktorun derdine devâ olacak bir ilaç oldu. Sonra top atıldı. Doktora dedi ki: ‘Burada iftar et.’ Doktor: ‘Bugün kusur etmişim oruç tutamadım.’ Demesiyle çok hayret ettiğimiz Üstadımızın vaziyeti, orucunu bozmuş bir doktorun tıp noktasında hâkimâne vaziyetini kabul etmediği için o vaziyet ona verildiğini bildik.

Evet, Risale-i Nur’un şahs-ı manevisinden gelen şifâ duası, öyle yüzbin doktora mukabil gelir diye biz de tasdik ettik. Bu hastalığın Leyle-i Kadir’de Risale-i Nur’un talebelerinin, bilhassa masumların ettikleri şifâ duaları öyle bir derece hârika bir surette tesirini gösterdi ki, Üstadımıza sıhhat hâlinden daha ileri bir surette birden bir vaziyet verildi, Leyle-i Kadre lâıyk bir tarzda çalışmaya başladı. Risale-i Nur talebelerinden gelen bu şifâ duası hârika bir mucize gibi, bir keramet olduğunu biz gözümüzle gördük.

Gerçekten hastalar için yapılan dualar, Allah’ın izniyle çok büyük şifaya vesile olmaktadır. İzmir Karabağlarda oturan naylon işiyle iştigal eden Erdoğan ağabey vardı. Ayaklarında bir rahatsızlık vardı. Durmadan eriyip gidiyordu. Bütün vücut bu tehdidin altında ölüme doğru hızla koşuyordu. Bu cömert, bu fedakâr insan için bütün eş-dost seferber olmuş, dua ediyordu. Doktorlar da ümidi kesmişken birden, Erdoğan Bey, uyku uyanıklık arasında bazı varlıkların erimekte olan ayak-bacak kemiklerini

tedavi etmek için gayret ettiklerini hayretle gördü. Gerçekten çok hızlı bir şekilde şifaya kavuşuyordu. Doktorlar hayret içinde kalmış ve buna bir izah bulamamışlardı. Çok kısa bir zaman içinde sağlığına kavuşmuştu. Bunu bütün arkadaşları bilmektedir.

53. Mektup

Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim; ve hizmet-i Kur'âniyede çalışkan ve kuvvetli arkadaşlarım; ve tarik-i Hak'ta ve berzah seyahatinde ve âhiret yolunda nurânî yoldaşlarım!

Sizin bayramınızı, Leyle-i Kadrinizi, Ramazan-ı Şerifte makbul dualarınızı bütün ruh u canımla tebrik ve tes'id ediyorum. Cenab-ı Hak, bu bayramın sürurunu, hakiki ve geniş ve umumî sûrura mukaddeme ve vesile eylesin, âmin.

Sâniyen: Sizin bu mübarek bayramın hediyesi olarak gönderdiğiniz nurlu kalem hediyelerinizi o kadar kıymetli görüyorum ki, tarif edemem. Cennet'ül- Firdevs'te âb-ı kevser destileri gibi, kemâl-i iştiaq ve şükranla ve sürurlu göz yaşıyla kabul edip başıma koydum. Böyle elmas kılınç gibi kalemleri ve hakikat kahramanlarını Risale-i Nur'a ihsan eden Cenab-ı Hakk'a hadsiz hamd ü şükrederim.

Sizlere de o mübarek kitapların, yazıları herbir harfine mukabil Cenab-ı Erhamürrâhimin on hasene ihsan eylesin diye niyaz ediyorum.

Hakikaten Hüsrev'in ayrılması beni çok müteessir etmişti; fakat Tâhirî, o parlak kalemiyle benim o teessüratımı izale eyledi. O bütün efrad-ı ailesiyle, peder ve vâlidesiyle Risale-i Nur'un has talebeleri içinde her vakit hissedar olacaktıdır.

Hem bu Tâhirî'nin yüzünden bugünden itibaren Atabey de, İslamköyü, Sav köyü, Kuleönü karyeleri gibi Nurs karyesine arkadaş olup umum manevî kazancımıza hissedar oldu. Isparta'nın Hafız Ali'si Kâtip Osman'ın –elhak– ikinci bir Hüsrev olduğuna, benim de kanatım geldi. Cenab-ı Hak onu ve Mehmet Zühdi gibi çok fedâkârları ve Risale-i Nur'un hakiki sahiplerini Isparta'ya ihsan eylesin. Âmin.

Oktay Hazım Başer, bir hatırasını anlatırken; “Atabey’e kaymakam olarak tayin edilmişim. Tahirî Mutlu’nun evini kiraladım. Onun ihlaslı hal ve tavırları bana çok tesir etti. Böylece Risale-i Nurları tanımış oldum. Örnek bir insandı.” demişti.

Mektubun devamında, başında olduğu gibi Üstad’ın hizmetle ilgilenen herkesle teker teker nasıl hassas biçimde alâkadar olduğunu görüyoruz.

Mübareklerin kahramanlarından Büyük Abdurrahman’ın, Küçük Ali’nin, Hâfız Mustafa’nın faaliyet ve gayretleri ve Hafız Mustafa’nın bu defaki mektubundaki bazı noktaları, beni sürur yaşıyla ağlattırdı. Yalnız bu kadar var ki, bir zarf içinde gönderilen yirmi beş banknot bulundu. Kimin zarfından olduğunu bilemedik.

Mektubatta bahsettiği üzere Üstad’ın hediyeler konusundaki hassasiyeti hep devam etmiştir, ama onun mübarekler heyetinin şahs-ı manevisine karşı çok farklı bir hâli vardır.

Bilirsiniz ki, bütün ömrümde kimseden hediyeleri kabul edemiyorum; hatta Rüşdü’nün bu defaki hediyesini reddedip hatırı kırardım, geri çevirdim. Cenab-ı Hak, beni muhtaç bırakmıyor. İnsanlara da muhtaç etmiyor. Beni merak etmeyiniz. Fakat, mübarekler heyetinde öyle bir şahs-ı manevi hissediyorum ki, kaidemi ona karşı muhafaza edemiyorum. O şahs-ı maneviyi kızdırmamak ve rencide etmemek için, yalnız o paradan borç olarak beş lirayı bu bayram umur-u hayriyesine sarfetmek için kabul ettim. Yirmisini Sabri vasıtasıyla ve namıyla geri gönderip iade ediyorum, gücenmeyiniz. Ve bilhassa (Hasan. A. M.) gayet müstesnâ kalemiyle dört güzel hediyeleri pek çok kıymettar göründü. İnşallah bu havalide çokları şevkle yazı yazmaya sevkedecek. Böyle kuvvetli kalemleri Risale-i Nurâ ihsan eden Cenab-ı Hakka yüzbinler şükür.

Mübarekler heyetinde Mehmed’in mektubu beni çok sevindirdi. Şimdi yazdığım vakitte yanımda bulunan memleketin eşrafına okudum. O eşraflar da maşaallah, bârekallah dediler, hayretle alkışladılar. O mektubun ve ötekilerin birer kısmını lahikaya kaydedeceğiz. Abdurrahman’ın birinci vârisi ve Risale-i Nur’un birinci talebesi, Büyük Mustafa’nın kapı istikbâlinde, arkadaşı olan Hacı Osman’ın mektubu ve o mektuptaki rüyalar mânidar ve ettiği tabîr de doğrudur.

Mektubun sonunda yine şifa duası üzerinde durulmuştur.

Aziz kardeşlerim, sizinle konuştuğum bu dakikada iftar vaktine yarım saat kalmış, bayram gecesidir, hastalık şiddetlidir. Onun için fazla konuşamıyorum. Ben de, büyük ve tehlikeli hastalıktan, Risale-i Nur'un şahs-ı manevisinin mucize gibi şifa duası kerametiyle o tehlike geçti. Fakat öyle şiddetli bir öksürük, bir heyecan var ki, sizin gibi canımdan ziyade sevdiğim kardeşlerimle konuşmayı kısa kesiyorum. Yalnız bu kadar var ki, Isparta havalisinde yüzer genç Saidler ve Hüsrevler yetişmiştir. Bu ihtiyar ve zaif Said dünyadan kemâl-i istirahat-ı kalple veda etmeye hazırdır. Bilhassa mühim bir Medrese-i Nuriye olan Sav köyünün başta Hacı Hâfız, Mustafa Gül olarak Ahmedleri, Mehmedleri, hatta muhterem hanımları (Tâhîrî refikası ve kerimeleri gibi) ve masum çocukları, Risale-i Nur'la meşgul olmalarını düşündükçe bu dünyada, Cennet hayatının manevî bir nevini zevk ediyorum, görüyorum. Oranın Ahmedlerinin hediyesini umum o köy hesabına bir teberrük deyip öpüp başıma koydum.

54. Mektup

Aziz, sıddık kardeşlerim! Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki; gayet şiddetli, dehşetli hastalığım, gayet merhametli ve çok sevaplı olarak âfiyete yerini bırakıp gitti. Çok büyük bir nimet içinde bulunduğumu ben ve buradaki arkadaşlarım tasdik ettik.

Hem Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür ve hadsiz hamd ediyorum ki; sizlerin bu defaki Ramazan hediyeğiniz olan çok güzel nüshalarınız; bu bayramımı çok bayramları birden toplayan bir külli bayram hükmüne geçti. Bilhassa ikinci Hüsrev olan Birinci Tâhîrî'nin gayet dikkat ve tevafuklu yazdığı Risâleler, beni o derece minnettar ve mesrur ediyor ki, elimden gelseydi her bir nüshasına on altın lira verecektim. Bu derece kuvvetli bir talebe Risale-i Nur'a sahip çıkması ümitlerimizi çok kuvvetlendirdi.

Sav kahramanlarının ve mübareklerin karyelerine kendi karyesini, onların safına getirdi. Atabey (Âras) onunla ve onun gibilerle iftihar etmeli. Onun nüshalarında yanlışlar çok azdır. Yalnız, oralardaki nüshalarda mânası anlaşılmayan bazı kelimeler varmış ki, istinsahda (nüsha-

lar çoğaltmada) öylece kaydedilmiş. Benim tashihimden geçen nüshalara mukabele edilse iyi olur. O kuvvetli ve fedâkar kardeşimizin masum çocuklarının ve refikasının yazdıkları Risaleleri güzelce bir cilt yaptık. Görenlere, bilhassa buradaki Risale-i Nur'un kadınlar dairesindeki, kızlar ve hanımlara gayet tesirli ve câzibedar bir teşvik nümûnesi oldu.

Aydınlı Hasan'ın hakikaten gayet müstesna bir kalemi var ve yazılarında tam bir ihlâs görünür... Bu zat, ne vakitten beri Risale-i Nur'a girdiğini ve ne halde olduğunu merak ediyorum.

Bu defa, Hulusî'den uzun bir mektup, Abdülmecid vâsıtasıyla aldım. Elhak o kardeşimiz sebat ve metânet ve ihlâsta birinciliği muhafaza ediyor. Ben de Abdülmecid vasıtasıyla ona yazdım ki, Isparta'daki kardeşlerimize yazdığım mektuplarda sen de bir muhabımsın, seninle muhabere kesilmemiş, diye yazdım.

Hüsrev, Refet, Rüşdü'nün vaziyetlerini de merak ediyorum. Bilhassa Hüsrev ne haldedir? Nur fabrikası sahibi Hâfız Ali rahat mıdır?

Herkesle ilgili hissiyat ve meraklarımı dile getirdikten sonra Bedüzzaman Hazretleri namaz tesbihatı ile ilgili çok ehemmiyetli bir izahta bulunmaktadır.

Bu günlerde iki ince mesele kalbe geldi, vaktinde kaleme alamadım. O vakit geçtikten sonra o ehemmiyetli hakikatlara birer işaret ederiz.

Birincisi: Kardeşlerimizden birisinin namaz tesbihatında tekâsül göstermesine binâen dedim: Namazdan sonraki tesbihatlar, Tarikat-ı Muhammediyedir (a.s.m.) ve Velâyet-i Ahmediyenin (a.s.m.) evradıdır. O noktadan ehemmiyeti büyüktür. Sonra, bu kelimenin hakikati böyle inkişaf etti. Nasıl ki, risalete (Peygamberliğe) inkılâb eden velâyet-i Ahmediye (a.s.m.) bütün velâyetlerin fevkindedir; öyle de, o velâyetin tarikatı ve o velâyet-i kübrânın evrad-ı mahsusası olan namazın akibindeki tesbihat o derece sâir tarikatların ve evradların fevkindedir. Bu sır dahi şöyle inkişaf etti ki: Nasilki zikir dairesinde bir mecliste veyahut hatme-i Nakşiyede bir mescidde birbiriyle alâkadar heyet-i mecmuada nûrânî bir vaziyet hissediliyor; kalbi hüşyar bir zât, namazdan sonra [سُبْحَانَ اللَّهِ، سُبْحَانَ اللَّهِ] deyip tesbihi çekerken, o daire-i zikrin reisi olan Zât-ı Ahmediye Aleyhisselâtu Vesselâmın

müvacehesinde (O'nunla yüz yüze) yüz milyon tesbih ederler, tesbih elinde tesbih çektiklerini mânen hisseder. O azamet ve ulviyetle 'Sübhanallah! Sübhanallah!' der. Sonra o serzâkirin emr-i mânevîsi ile ona ittibaen [اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ، اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ] dediği vakit, o halka-i zikrin ve o çok geniş dairesi bulunan Hatme-i Ahmediyenin (Aleyhisselatü Vesselam)daire-sinde yüz milyon müridlerin [اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ، اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ] demelerinden tezâhür eden azametli bir hamdi düşünüp içinde 'Elhamdülillah!' ile iştirak eder. Aynı şekilde [اَللّٰهُ اَكْبَرُ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ] ve duadan sonra [لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ، لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ] otuz üç defa o tarikat-ı Ahmediyе'nin (Aleyhisselatü Vesselam) halka-i zikrinde ve hatme-i kübrâsında o sâbık mânâ ile o ihvân-ı tari-katı nazara alıp o halkanın serzâkiri olan Zat-ı Ahmediyе Aleyhissalatü Vesselâma müteveccih olup [اَلْفُ صَلَاةٍ وَالْفُ سَلَامٌ عَلَيْكَ يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ] der, diye anladım ve hissettim ve hayâlen gördüm. Demek tesbihat-ı salâtiyenin çok ehemmiyeti var.

İkinci Meselede ise, asrımızın bir özelliği olarak, bile bile dünyayı ahirete tercih meselesinin gerçek sebebine inilmektedir.

Otuz birinci âyetin işaretinin beyanında, 'Dünya hayatını, âhiret üzerine tercih ediyorlar.' (İbrahim, 14/3) bahsinde denilmiş ki: Bu asrın bir hassası şudur ki, hayat-ı dünyeviyeyi, hayat-ı bakiyeye bilerek tercih ettiriyor. Yani kırılacak bir cam parçasını bâki elmaslara bildiği halde tercih etmek bir düstur hükmüne geçmiş. Ben bundan çok hayret ediyordum. Bu günlerde ihtar edildi ki: nasıl bir uzv-u insanî (insan organı) hastalansa, yaralansa sair âza vazifelerini kısmen bırakıp onun imdadına koşar; öyle de, hayat hırsı ve hayatı koruma ve hayat zevki ve hayat aşkını taşıyan ve insan fitratında dercedilen insanî cihaz, çok sebeplerle yaralanmış, diğer lâtifeleri kendiyile meşgul edip sukut ettirmeye başlamış; hakiki vazifelerini onlara unutturmaya çalışıyor.

Hem nasıl ki, bir câzibedar sefihâne ve sarhoşane şa'şaalı bir eğ-lence bulunsa, çocuklar ve serseriler gibi büyük makamlarda bulunan insanlar ve mesture hanımlar dahi o câzibeye kapılıp hakiki vazifelerini tatil ederek iştirak ediyorlar; öyle de bu asırda insan hayatı, bilhassa ic-timaî hayat öyle dehşetli fakat câzibeli ve elim fakat meraklı bir vaziyet almış ki: insanın ulvî lâtifelerini ve kalp ve aklını, nefsi emmâresinin arkasına düşürüp pervane gibi o fitne ateşlerine düşürttüyor.

Evet, dünya hayatının muhafazası için zaruret derecesinde olmak şartıyla bazı umur-u uhreviyeye muvakkaten tercih edilmesine şer'î ruhsat var; fakat, yalnız bir ihtiyaca binaen helâkete sebebiyet vermeyen bir zarara göre tercih edilmez, ruhsat yoktur. Halbuki bu asır, o insanî damara o derece şırınga etmiş ki; küçük bir ihtiyaç ve âdî bir dünyevî zarar yüzünden elmas gibi dînî işleri terk eder.

Evet, insaniyetin yaşamak damarı ve hayatı muhâfaza cihazı, bu asırda isrâfât ile ve iktisadsızlık ve kanaatsızlık ve hırs yüzünden bereketin kalkmasıyla ve fakr u zaruret, maişet ziyadeleşmesiyle o derece o damar yaralanmış ve hayat şartlarının ağırlaşmasıyla o derece zedelenmiş ve mütemadiyen ehl-i dalâlet nazar-ı dikkati şu hayata celp ede ede o derece nazar-ı dikkati kendine celbetmiş ki; ednâ bir hayâtî ihtiyacı, büyük bir dînî meseleye tercih ettiriyor. Bu acip asrın bu acîp hastalığına ve dehşetli marazına karşı Kur'ân-ı Muciz'ül- Beyanın tiryak misâl ilaçlarının nâşiri olan Risale-i Nur dayanabilir; ve onun metin, sarsılmaz, sebatkâr, hâlis, fedâkâr talebeleri mukavemet edebilir. Öyle ise, her şeyden evvel onun dairesine girmeli, sadâkatle, tam metanet ve ciddî ihlâs ve tam itimad ile ona yapışmak lâzım ki; o acip hastalığın tesirinden kurtulsun.

55. Mektup

Umum kardeşlerimize birer birer selam ve dua ediyoruz.

Sizin faaliyetiniz ve sebatkârâne çalışmanız, Risale-i Nur dairesinin zenbereği hükmünde bizleri ve çok yerleri harekete getiriyorsunuz. Allah sizden ebeden râzı olsun. Bin âmin, âmin.

Hususi tefekkürleriyle ile de ilgili kısa bir bilgi vermektedir.

Size, Hizbül-Kur'ânîden evvel gönderilen Risale-i Nur'un Vird'ül-Âzamına ilhak etmek için bir parçayı yazdık; bir parçayı da 29. Lem'a'da yerini gösterdik. Benim hususî tefekküratım o neviden olduğu cihetle bana ihtar edildi, ben de yazdım.

Ehl-i dünyanın iç dünyalarının dehşetini ifade için mektubun son bölümünde güzel bir izah mevcuttur.

Sâniyen: Birkaç gün evvel, size gönderdiğim son mektuptaki, hayat-ı dünyeviye'nin hayat-ı diniyeye galebe etmesine dair ikinci meselesi münasebetiyle gayet ince ve kaleme alınmaz bir mâna kalbe zâhir oldu. Yalnız gayet kısa o mânâyâ bir, işaret edeceğim. Şöyle ki: Bu acip asrın hayatperest ehl-i dalâleti aldatan, sarhoş eden; fânilerden, suri aldıkları zevki, gayet acı ve elim olduğunu; ehl-i imanın ve hidâyetin, aynı yerde ve o fâniyatta bâkıyane ve ulvî bir zevk bulunduğunu gördüm ve hissettim; fakat ifade edemiyorum.

Risale-i Nur'un müteaddit yerinde nasıl isbat etmiş ki, ehl-i dalâlet için, zaman-ı hâzırdan mâada herşey mâdum ve firakların elemleleriyle doludur. Ehl-i hidayet için, mâzi, müstakbel müştemilâtıyla mevcuttur, nurludur: aynen öyle de, fâniyatta, yani geçmiş muvakkat vaziyetler, ehl-i dünya için, fena-yı mutlak karanlıklarında madumdur; ehl-i hidayet için mevcuttur diye gördüm. Çünkü eski zamanda çok alâkadar olduğum zevkli veya kıymetli ve şerefli muvakkat vaziyetleri mütehasirane hatırladım, müştâkane arzu ettim.

Neden bu mübarek vaziyetler mazide kalıp fani olsun diye düşünürken, iman-ı billah nuru, ihtar etti ki, o vaziyetler gerçi sureten fânidirler, birkaç cihetle mevcutturlar. Çünkü, Cenab-ı Hakk'ın bâki isimlerinin cilveleri olan o vaziyetler, daire-i ilimde ve elvah-ı mahfuzada ve elvah-ı misâliyyede bâki oldukları gibi; nur-u imanın verdiği bâkıyâne münasebet noktasında zaman üstü bir vaziyette mevcutturlar. Sen, o vaziyetleri çok cihetle ve çok manevî sinemalarla görebilir ve girebilirsin diye anladım ve dedim: 'Madem Allah var, herşey var.' darb-ı mesel cümlesi, bu büyük hakikatı da ifade eder. 'Kimin için Allah varsa, yani Allah'ı bilse, herşey mevcuttur; kim Allah'ını bilmezse, ona herşey madumdur.' diye delâlet eder. Demek, "Elemli, karanlıklı, tahassürlü bir dirhem zevki, aynı yerde yüz derece ziyade daimî elemsiz bir zevke, sefahatle tercih edenler, aksi maksudlarıyla aynı zevkte elim elemleleri alır."

55. Mektup

Elli beşinci mektup Hâfız Ali'nin mektubuna bir cevap olarak yazılmıştır. Hâfız Ali, İslam Köylü talebesi Hasan Efendi'nin ifadesi ile keşfel- kubur

velilerindendi. Hem de kumaş ve dokusu, Bediüzzaman Hazretlerinin kumaş ve dokusuna tutuyordu. Nitekim, onun rahatsızlığını üzerine alarak Denizli Hapisanesinde şehid oldu. Ahmet Feyzi Kul'un tabiriyle, "Üstadından önce berzah âlemine göç edip, onu karşılamak ve ona teşri-fatçı olmak için önden gitmişti."

Ramazanda okuduğumuz Kur'ân niyetiyle okuduğunuz Kur'ân harflerinin kıraatinin sevabı adedince Allah selamı, rahmeti ve berâkâtı üzerinize olsun. Aziz, sıddık, mübarek kardeşlerim!

Hâfız Ali'nin bu defaki mektubunda çok mübarek duaları bizi en derin ruhumuzdan mesrur edip şükre sevketti. Her bir musibetzedeye ve hüzn ve kederlere düşenlere mânâ-yı işâriyle mededres ve halâs-kâr ve şifa ve medar-ı sürur olan "Muhakkak her zorlukla beraber bir kolaylık vardır." (İnşirah, 94/5) ve "Senin göğsünü açık ona inşirah vermedik mi?" (İnşirah, 94/1) âyetleri, her musibetzedeye baktığı gibi, bu geçen hastalık cihetiyle bize de baktığını yazıyor. Evet, Hafız Ali o noktayı tam görmüş. Ben de tasdikan derim ki; eğer o hastalık yirmi derece katlanmış olsaydı, bizlere kazandırdığı neticeye nisbeten yine ucuz düşerdi ve rahmet olurdu. Fakat Hafız Ali'nin kendi Üstadı hakkında benim haddimden pek çok ziyâde isnad ettiği meziyet ve masumiyeti; onun masum lisaniyle hakkımda medih olarak değil; belki bir nevi dua olarak tasavvur ediyoruz.

Hem Hâfız Ali'nin mektubunda, Sav gibi yerler, karyeler ve Isparta, birer Medrese-i Nuriye hükmüne geçtiğini ve Risale-i Nur'un sâdık talebeleri hârikulade olarak günden güne yükseldiklerini ve tenevvür ettiklerini söylemesini; bizleri, belki Anadolu'yu, belki âlem-i İslamı mesrur ve müferrah eden bir hakikatı haber telakki ediyoruz.

Âhir fıkrasında da, Muhibir-i Sâdık'ın haber verdiği 'Manevî fütuhât yapmak ve zülumat dağıtmak zaman ve zemini hemen hemen gelmiştir.' şeklindeki fıkrasına, bütün ruh-u canımızla rahmet-i İlähiyeden niyaz ediyoruz; temenni ediyoruz. Fakat biz Risale-i Nur talebeleri ise: Vazifemiz hizmettir, vazife-i İlähiyeye karışmamak ve hizmetimizi O'nun vazifesine bina etmekle bir nevi tecrübe yapmamak olmakla beraber; kemmiyete değil, keyfiyete bakmak; hem çoktan beri sukut-u aklâka ve dünya hayatını her cihetle uhrevî hayata tercih ettirmeye sevk eden dehşetli esbab altında

Risale-i Nur'un şimdye kadar fütuhâtı ve zındıkların dalâletlerin savletlerini (hücumlarını) kırması ve yüzbinler biçârelerin imanlarını kurtarması ve herbiri yüze ve bine mukabil yüzer ve binler hakiki mümin talebeleri yetiştirmesi Muhbir-i Sâdık'ın ihbarını aynen tasdik etmiş ve vukuât ile isbat etmiş ve ediyor. İnşaallah daha edecek. Öyle kökleşmiş ki, inşaallah hiç bir kuvvet Anadolu'nun sinesinden onu çıkaramaz. Tâ âhir zamanda, hayatın geniş dairesinde asıl sâhipleri yani Mehdi ve talebeleri Cenab-ı Hakk'ın izniyle gelir, o dâireyi genişlettirir ve o tohumlar sümbüllenir. Bizler de kabrimizde seyredip Allah'a şükrederiz.

Hâfız Ali'nin kıymettar bir kardeşimiz olan Aydınlı Hasan Âtîf hakkında medhi ve tafsili bizi minnettâr etti. O kardeşimiz haslar içinde her sabah yanımızdadır.

Hasan Atîf Egemen, vefatından önceki son zamanlarını Aydın Sultanhisar'da mütevezi evinde geçirmişti. Onu defalarca bir sahabe gibi yaşadığı o evde ziyaret ettim. Benim gibi yanına uğrayanlar onun kerametlerine şâhit olmuşlardır. Vefatından sonra elime geçen ilk okul diplomasında Sinop'lu olduğu yazılıydı. Gerçekten diplomanın kapı gibi büyük ve muhteşem bir görüntüsü vardı. Dokuzdan aşağı notu olmayan bu zâtın ilk okulda okuduğu derslere dikkat ettim neredeyse bir liseli gibi en lüzumlu bilgilerle donatıldıklarını gördüm. O zaman Amerika'da tanıştığım Prof. Yusuf Kenan Bal Beyin "1926 senesine kadar, Osmanlı liselerinden mezun olanlar, üniversiteyi okumadan Amerika'da doktora öğrenciliğine kabul ediliyorlardı. Böyle profesör olmuş tanıdıklarım var." şeklindeki ifadelerine hak verdim.

Hasan Atîf Egemen bir sohbetimizde şunları anlatmıştı: "Üstadın ilk defa yanına gittiğimde bana Sav Köyünün Sinop Mahallesine gitmemi, bir müddet orada kalmamı söylemişti. Halbuki ben kendisine Sinoplu olduğumu söylememiştim. O mahalle daha önce Sinop'tan gelenler tarafından kurulmuşdu. Bir müddet orada kaldım. Bunun bana çok faydası oldu. Çünkü orada bir kaynak suyu vardı. Kuduz ısırıklarında faydalı oluyordu. Bir hafta orada kalıp o sudan içen ve o su ile yıkanıp banyo yapanlar Allah'ın izniyle şifa bulmaktaydı. Ben daha sonra Afyon'un köylerinde hizmet ettim. İnsanlara hem Kur'ân okumayı öğretiyordum, hem de Risaleleri... Fakat bir köyde aleyhime bir kampanya başlatıldı. Ama bir köpek bütün planlarını alt üst etti. Çünkü köy odalarında oturup aleyhimde dedikodu yapanlar gece evlerine dönerken bir köpek yakalayıp ısıyordu. Ben de onlara gidip şifa bulmaları için Sav Köyünün Sinop Mahallesindeki tanıdıklarına gönderi-

yordum. Bir mektup yazıp ellerine veriyor ve gelen kişinin maddî-manevî dertleriyle meşgul olmalarını istirahat ediyordum. Gerçek bir hafta sonra onları dostlarım ve kardeşlerim olarak buluyordum. En son köyün ağası kalmıştı. O da çok aleyhimde idi. Bir gece köpek onu da kısırmış ve ısırılmıştı. Mecburen gülererek yanıma gelip ‘Bana da bir mektup yazar mısın?’ demişti. Onun için de yazmıştım...”

Kur’ân hattını pek çok insana öğreten bu ince ruhlu insanın güzel yazıları birer sanat eseri olarak çoğumuzda hatıra olarak saklanmaktadır.

56. Mektup

Elli altıncı mektupta Hüsrev Altınbaşak’ın altın klemi, dikkati, Risale-i Nur’dan beş sene ayrı kalışı ve sonraki üstün gayretleri anlatılmaktadır.

Aziz, sıddık kardeşlerim! Sizi tebrik ediyoruz, hakikaten müdakkik hâfızlarsınız. Hüsrev’in yazdığı Kur’ân’da incecik sehivlerini bulmanız hıfzınızın kuvvetine tam delâlet ediyor. Bizler size minnettar olduk ve teşekkür ediyoruz. Cenab-ı Hak sizlerden ebeden râzı olsun. Bu münasebetle Risale-i Nur’un bir kahramanı olan Hüsrev, Risale-i Nur’un hizmetinde gösterdiği hârikaları nümune olmak için bir kısmını beyan edeceğiz. Şöyle ki: Bu zât, dokuz-on sene zarfında dört yüz Risale kadar dikkatli ve tevafuklu olarak Risale-i Nur’dan yazdığı gibi; hâfız olmadığı halde yazdığı iki mükemmel Kur’ân ile, ve üçüncüsünü –müteferrik surette– gözle görünür bir nevi i’caz-ı Kur’ânı gösterir bir tarzda üç Kur’ân’ı yazmış. Tam mukabele edilmeden bize gelmiş. Biz de mukabele etmeden size göndermiştik. Sizler de, kemâl-i dikkatle hareke ve harflerde gördüğünüz kırk-elli sehiv, Hüsrev’in kaleminin ne derece hârîka olduğunu gösterir. Çünkü her Kur’ân’ın üç yüz bin altı yüz yirmi harfinde o kadar hareke ve sükûnlarında yalnız kırk-elli sehiv bulunması, o kalemin isabette harîka olduğunu gösterir.

Latiftir ki, Hüsrev’in sehivini bulan bir zat iki harfte bir sehiv etmiş, Hüsrev yüzbin harfte bir sehiv etmiş. Tashih eden, iki harfte noktayı bırakıp sehiv etmiş. Demek o dikkatli hâfızın o sehvi, Hüsrev’in o sehivini affettiriyor.

Hem bu Hüsrev'in kalemi gibi, fikri, kalbi de o nisbette hârîka diyebiliriz. Risale-i Nur'a karşı irtibatı ve iştiyakı ve kanaatı gittikçe terakki ve inkişaf ediyor. Hiçbir hâdise onu sarsmıyor, fütur vermiyor.

Hem onun bir hârîkası odur ki: Risale-i Nur'a beş sene yabanî kaldığı halde birden intisap edip, bir ay zarfında on dört Risale-i Nur'dan yazmış.

Hem Kur'ân'ın gözle görünen bir nevi lema-i i'cazîyeyi, beş-altı mushafta işaretler yaptım, hatt-ı Arabî-i Kur'ânîleri mükemmel olan kardeşlerime taksim ettim. Bunların içinde hatt-ı Arabî-i Kur'ân'da Hüsrev onlara yetişemediği halde, birden umum o kâtiplere ve hatt-ı Arabî muallimine tefevvuk eyledi. Hatt-ı Arabî'de, en mümtaz kardeşlerimizden on derece geçti. Umumen onlar, tasdik edip: 'Evet bizden geçti, biz ona yetişemiyoruz.' dediler. Demek Hüsrev'in kalemi, Kur'ân-ı Muciz'ül Beyan'ın ve Risale-i Nur'un mucizevârî kerametleri ve hârîkalarıdır.

57. Mektup

Evvelce, hayat-ı dünyeviyeyi, hayat-ı uhreviyeye tercih etmeye dair yazılan iki parçaya tetimmedir.

Bu acip asrın dünyevi hayatı ağırlaştırması ve yaşama şartlarını ağırlaştırması ve çok etmesi ve gayri zarurî ihtiyaçları görenekle, tiryaki ve mübtelâ etmekle zaruri ihtiyaçlar derecesine getirmesiyle hayatı ve yaşamayı, herkesin her vakitte en büyük maksad ve gayesi yapmıştır. Onunla dinî, ebedi ve uhrevî hayata karşı ya set çeker veya ikinci, üçüncü derecede bırakır. Bu hatanın cezası olarak öyle dehşetli bir tokat yedi ki, dünyayı başına cehennem eyledi.

İşte bu dehşetli musibette, ehl-i diyanet dahi büyük bir vartaya (çukur-uçurum) düşüyorlar ve kısmen anlamıyorlar. Bu cümleden olarak, gördüm ki, ehl-i diyanet; belki de ehl-i takva bir kısım zâtlar, bizimle gayet ciddi alâkadarlık peyda ettiler. O bir iki zatta gördüm ki, diyaneti ister ve yapmasını sever, tâ ki, dünya hayatında muvaffak olabilsin, işi rast gelsin. Hatta tarikatı, keşf ve keramet için ister. Demek âhîret arzu-

sunu ve dini vazifelerin uhrevî meyvelerini dünya hayatına bir dirsek, bir basamak gibi yapıyor. Bilmiyor ki, saadet-i uhreviye gibi saadet-i dünyeviye dahi medar olan dinî hakikatların dünyevî faydası, yalnız tercih edici ve teşvik edici derecesinde olabilir. Eğer illet (gerçek sebep) derecesine çıksa ve o amel-i hayrın yapmasına sebep o fayda olsa, o ameli iptal eder. En azından ihlası kırılır, sevabı kaçar. Bu hasta ve gaddar ve bedbaht asrın belâ ve vebâsından, zulüm ve zulmetinden en tecrübeli bir kurtarıcı, Risale-i Nur'un mizanları ve muvazeneleriyle, neşrettiği nur olduğuna kırk bin şahit var. Demek Risale-i Nur'un da-iresine yakın bulunanlar içine girmezse, tehlike ihtimali kavidir.

Evet “Onlar dünya hayatını seve seve âhirete tercih ederler...” (İbrahim, 14/3) işaretiyle, bu asır hayat-ı dünyeviye hayati uhreviye, ehl-i İslâm'a da bilerek, severek tercih ettirdi... Hem 1334 tarihinden başlayıp, öyle bir rejim ehl-i İslâm içine de sokuldu. Evet, “ale'l- âhireti” cifir ve ebced hesabı ile 1333 veya 1334 ederek, aynı vakitte eski Harbi Umumîde İslâmiyet düşmanları galebe çalmakla, muâhede şartlarını, dünyayı dine tercih rejimi mebdesine tevafuk ediyor. İki üç sene sonra bilfiil neticeleri görüldü.

Cenab-ı Hak insanı, ancak Kendisini tanısin ve ibadet etsin diye yaratmıştır. Dünya hayatı bir imtihan meydanıdır. Önünde sonsuz bir hayat vardır. Dünyadan, dünya kadar yani geçici ve fani bir hayat olarak istifade düşünülmelidir. Halbuki yaşadığımız asır, dünya hayatını ağırlaştırıyor, yaşama şartlarını ağır hale getiriyor, hem çoğaltıyor. Çünkü zarurî ihtiyaç olmayan şeyleri görenekle, tiryaki hale getirmek ve mübtelâ etmekle zaruri ihtiyaç derecesine çıkarıyor. Böylece hayat ve yaşama herkesin her zaman en büyük maksat ve gayesi oluyor. Dünya hayatı herşey olunca, dinî hayat ve ahiret bir kenarda kalıyor. Yani insan Allah'ın yaratılış gayesine zıt bir yola girmiş oluyor. Bu yüzden de Allah, gazab ve kahriyle, sebebi ne gösterilirse gösterilsin, esas olan İlâhi irade olduğu için Dünya savaşları ile yani insanları insanların elleriyle tokatlıyor.

Maalesef dindar ve takva sâhibi insanlar, dini ve dindarlığı dünya hayatında başarılı olmak için ve işleri rast gelsin diye istiyorlar. Hatta İslâm'ın feyizli yolunu bile keşif ve keramet için istiyorlar. Ahiret arzusunu, dini vazifelerin uhrevi meyvelerini dünya hayatına destek ve basamak yapmak istiyorlar. Halbuki dualarda bile dünyevî ve maddî bir şey isterken insan

Allah'tan utanmalı, sadece ve sadece Allah'tan ihlas, iman-ı kâmil ve hüsn-ü hâtime istemelidir. Ama ne yapalım ki, hasta gaddar ve bedbaht bir asrın belâ ve vebâsına, zulüm ve zulmetine maruz kalmış bulunuyoruz. Bunun için imanı, tahkiki hale getiren Kur'ân tefsirlerine ihtiyaç var. Bu noktadan mektubun son taraflarında mühim ihtar yapılmış, dikkatler Risale-i Nur'a çekilmiştir.

58. Mektup

Elli sekizinci mektupta “Bu şiddet-i soğukta sizden haber almadığım için merak eyliyorum. Size bu soğğun bana verdiği şefkatli bir endişeden çıkan arkadaki meseleyi gönderiyorum.” denildikten sonra, Haşir Risalesi'nin düzenlenmesine dair ilgili bilgiler verilmektedir.

59. Mektup

Elli dokuzuncu mektup ‘Gayet ehemmiyetlidir.’ ihtarıyla başlamaktadır.

Şiddet-i şefkat ve rikkaten, bu kışın şiddetli soğğuyla beraber manevi ve şiddetli bir soğuk ve musibet-i beşeriyeden bîçarelere gelen felâketler, helâketler, sefâletler, açlıklar şiddetle rikkatime dokundu. Birden ihtar edildi ki: Böyle musibetlerde kâfir de olsa hakkında bir nevi merhamet ve mükâfat vardır ki, o musibet ona nisbeten çok ucuz düşer. Böyle musibet-i semâviye masumlar hakkında bir nevi şehadet hükmüne geçiyor. Üç dört aydır ki, dünyanın vaziyetinden ve harbinden hiç bir haberim yokken Avrupa’da, Rusya’daki çoluk çocuğa acıyarak tahattur ettim. O manevi ihtarın beyan ettiği taksimat bu elim şefkate bir merhem oldu.

Şöyle ki, o musibet-i semaviyeden ve beşerin zâlim kısmının cinayetinin neticesi olarak gelen felâketten vefat eden ve perişan olanlar eğer on beş yaşına kadar olanlar ise, ne dinde olursa olsun şehit hükmündedir. Müslümanlar gibi büyük mükâfat-ı maneviyeleri, o musibeti hiçe indirir. On beşinden yukarı olanlar, eğer mâsum ve mazlum ise, mükâfatı büyüktür; belki onu cehennemden kurtarır. Çünkü âhir za-

manda mâdem fetret derecesinde din ve din-i Muhammediye (a.s.m.) bir lâkaytlık perdesi gelmiş ve madem âhir zamanda Hz. İsa'nın (a.s.) din-i hakikisi hükmedecek, İslâmiyetle omuz omuza gelecek.

Elbette şimdi, fetret gibi karanlıkta kalan ve Hz. İsa'ya (a.s.) mensup Hıristiyanların mazlumları çektikleri felâketler, onlar hakkında bir nevi şehadet denilebilir. Bilhassa ihtiyarlar ve musibetzedeler, fakir ve zayıflar, müstebit büyük zâlimlerin cebir ve şiddetleri altında musibet çekiyorlar. Elbette o musibet, onlar hakkında medeniyetin sefahatinden ve küfrânından ve felsefenin dalâletinden ve küfründen gelen günahlara kefaret olmakla beraber; yüz derece onlara kârdır, diye hakikatten haber aldım. Cenab-ı Erhamürrahimin'e hadsiz şükrettim. Ve o elim elem ve şefkatten teselli buldum.

Vatikan'ın (Papalığın) Dinler Arası Diyalog için Cizvit Sekreteryasının genel sekreteri ve Asyalı Piskoposlar Konferansları Federasyonu'nun ekümenik sekreteri olan Prof. Dr. Thomas Michel bu mektup hakkında şöyle demektedir:

“Anadolu tarihinin en trajik dönemlerinden biri esnasında eserlerini yazan Said Nursî, bu şekilde birçok masum insanın da öldüğü realitesini gözardı etmez. Yaşadıkları zamanın trajik hadiselerinin kurbanı olan Müslümanlar kadar, masum Hıristiyanların durumuna da temas ederek ilgisini yalnız kendi cemaatine hasreden sektaryen sadakatin üstüne çıkması, ona şeref kazandıran unsurlardan biridir. ‘Hatta o mazlumlar kâfir de olsa.’ der Said Nursi, ‘Ahirette kendilerine göre o dünyevî âfattan çektikleri belâlara mukabil rahmet-i İlahiyenin hazinesinden öyle mükafatları var ki, eğer perde-i gayb açılrsa, o mazlumlar haklarında büyük bir tezahür-ü rahmet görünüp ‘Yâ Rabbi... Şükür... Elhamdülillah.’ diyeceklerini bildim ve kati bir surette kanaat getirdim.’

Said Nursi, masum insanların çektikleri acıları gördüğünde fitratındaki şefkat ve rikkatin galeyana geldiğini söylemekte ve ‘şiddet-i şefkat ve rikkatten, bu kışın soğuşuyla beraber manevi ve şiddetli bir soğuk ve musibet-i beşeriyeden biçarelere gelen feryatlar, helâketler, sefâletler, açlıklar şiddetle rikkatime dokundu.’ demektedir. O, böylesi şartlarda ölen bu masum insanların ‘Ne dinde olursa olsun bir nevi şehit hükmünde.’ olduğunu söyler ve onların ‘Mükâfatı büyüktür; belki onu cehennemden kurtarır.’ der. ‘Elbette.’ diyerek, şu hükmü verir. ‘...Şimdi, fetret gibi ka-

ranlıkta kalan ve Hz. İsa'ya (a.s.) mensup Hıristiyanların mazlumlarının çektikleri felâketler, onlar hakkında bir nevi şahadet denilebilir.' Başkalarına zulmeden ve komşularına karşı kötülük işleyen gaddar ve zâlim insanlar ise, Allah tarafından cezalandıracaktır.

Said Nursi, böylesi insanların aksine, 'Eğer o felâketi çekenler mazlumların imdadına koşanlar ve istirahat-ı beşeriye için ve esasat-ı diniyeyi ve mukaddesat-ı semaviyeyi ve hukuk-u insaniyeyi muhafaza için mücadele edenler ise, elbette o fedakârlığın mânevî ve uhrevî neticesi o kadar büyüktür ki, o musibeti onlar hakkında medar-ı şeref yapar, sevdirir.' diye ekler. Başkasını anlama ve kendini onun yerine koyma noktasındaki bu isteklilik ve başka dini cemaatlerin mensuplarının yaşadığı acılar ve sevinçlerle bu şekilde hemhal oluş, hayatına ilâhi öğretinin rehberlik ettiği dürüst bir insan oluşun nişanesidir. Dindar bir ferdin görüş ufku, kâhır bir ekseriyetle, kendi cemaatinin meşakkat ve başarılarının ötesine uzanmaz."

Prof. Dr. Thomas Michel, "Bediüzzaman Said Nursi'nin Düşüncesinde Müslüman-Hıristiyan Diyalogu ve İşbirliği" başlıklı tebliğinde şöyle demektedir: "Said Nursi yaşadığı yıllar boyunca, hatta -Birinci Dünya Savaşı ve onu takip eden yıllar gibi- Hıristiyanlar ile Müslümanlar arasında büyük gerilimlerin yaşandığı anlarda, Müslüman-Hıristiyan diyalogu meselesi üzerine kafa yormuş ufuk açıcı bir düşünürdür."

60. Mektup

Altmışınçı mektupta iman hakikatlarına hizmetin, gaybî ihbarlardan çok daha önemli olduğu şöyle anlatılmaktadır.

Bu günlerde Rumuzat-ı Semaniyeye ait iki Risaleyi ehemmiyetli talebelerle bir yere gönderdim. Yol kapandı, gitmedi. O iki Risaleyi tekrar dikkatle mütalaa ettim. Fikren dedim ki: 'Bu zevkli, güzel, meraklı, şirin bir maksada giden bu tevafuklu yolda ne için sevk edilmeden perde indi, başka yolda sevk edildik, çalıştırıldık.' Birden ihtar edildi ki; o gaybî esrarı açacak olan meslekten yüz derece daha ehemmiyetli ve kıymetli ve umumî ihtiyaca medar ve herkes bu zamanda ona şiddetle muhtaç ve İslâmiyetin temel taşları olan hakaik-i imaniye hazinesine hizmet etmeye ve istifadeye zarar gelecekti. En büyük ve en yüksek

maksat olan hakâik-i imaniyeyi, ikinci derecede bırakacaktı. Onun için idi.

Sure-i İzâcâe nasrullah remzinde, esrar-ı gaybiye gösterildi; birden kapandı, perde indi. Hem bu sır içindir ki, o yolda fazla istihdam edilmedik, yalnız o meslek-i tevafukiyenin tereşşuhatından Risale-i Nur'un hakkaniyetine bir imza ve cezâletine bir zinet ve huruf-u Kur'âniyenin intizamından ve vaziyetlerinden tezahür eden bir nevi i'caz çıktı. Daha o yolda çalıştırılmadık.

Rumuzat-ı Semâniye, 29. Mektub'un Sekizinci Kısımıdır. Kur'ân-ı Kerim'in harflerinin kelimelerinin, ince sırlarına dair muazzam bir Risaledir. Ama Latin harfleriyle yayınlanmamıştır.

Burada söz konusu olan [إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ] remzi 29. Mektubun 8. Kısımının 5. Remzidir:

Bismillahirrahmanirrahim

Sûre-i [إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ] esrarından iki-üç sırrı, tevafuk anahtarıyla açılmaya dairedir. Burada nûmune için birkaç nükte yazılacak. Birincisi: Tevafukun, on adedden ziyade çeşit çeşit envayı var. Eğer tevâfuk, ayrı ayrı cihetten bir hâdiseye baksa ve tevâfuk etse ve makama mutabık ve münasip ve kelâmın mânâsına muvafık o müeyyed olsa, o vakit o tevâfuk işaret derecesine çıkar. O tevafukla şu âyet şu hadiseye işaret eder, denilebilir. İşte bu kâideye binâen Sure-i Nasr'ın sırr-ı tevafukla işaret ve haber verdiği hâdiselere aynen Sure-i Kevser dahi o hâdiseye tevafukla parmağını uzatmış, gösteriyor. Ve Fatih Suresi, kezâlik, o iki sûrenin gösterdiği hâdiseye bakıyor ve gösteriyor. Sure-i Alak yine o hâdiseye işaret ettiği ve İnnâ Fetahnâleke gibi âyetler aynı hâdiseye mutabakatıyla işaret ediyor. Elbette böyle bir işaret sarıh bir delâlet hükmündedir.

İkincisi: Madem Sure-i Nasr Allâm'ül-Guyûb'un kelâmıdır. Ve madem sebeb-i nüzulü feth-i Mekke'dir ve nusret-i İslâmiyedir. Ve madem sebeb-i nüzulü ne kadar has olursa olsun, mânâ-yı, maksud, kaide olarak âmm hükmüne geçip, Hz. Peygambere (s.a.s.) ihsan edilen umum fütuh ve nusretlerine şâmilidir. Ve madem bu mânâ-yı maksudun cüzîyâtına işaretle müjde vermek i'cazlı bir kelâmın şanıdandır. Ve madem bu sûrenin nüzulu vaktinde sahabeler müjde-i İlahi ile mesrur oldukları halde, Ebu Bekir-i Sıddık ve Hz. Abbas, vefat-ı Nebeviyeyi mânâ-i işârisinden fehmi ile ağlamışlar. Hem madem âli bir kelâmın hurufatı ve hey'âtı o kelâmın mânâsı-

na kuvvet vererek, te'yid ederek o kelâmın derece-i ulviyet ve mezâyâ-yı belâğatı ziyadeleşir. Ve madem şu Sure-i Nasr müteaddit vecihle hurufları tevafuk münasebetiyle fütuhât-ı Muhammediye (s.a.s.) ve nusret-i Ahmediye (s.a.s.) parmak basar bir tarzda işaret verir, elbette şu mezkûr esaslara göre bu Risalede ve sair Rumuz-u Kur'âniye Risalelerinde bahsedilen işaret-i gaybiye ve tevafukat-ı harfiye yalnız münasebât-ı belâgat ve letâif-i kelamiye değıllerdir. Belki o tevafukat, lemeat-ı belâgat ve reşahat-ı fesahat olmakla beraber işâret-ı Kur'âniye ve ihbârât-ı gaybiye nevindendir.

Ezcümle: Sıddık'ı (r.a.), Abbas'ı (r.a.) ağlatan şu sure, 'Vestağfirhü'nün vavına kadar 63 harf olarak, ömr-ü Nebevînin (s.a.s.) nihayetine tevafukla işaret etmekle beraber [فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ] cümleleriyle işaret edilen üç mühim vezâif-i nübüvveti mânâsıyla gösterdiği gibi 21 harfle o zamana, 21 sene o vazifeyi ifâ ettiğine ve 2 sene kaldığına îmâ ederek, Sıddık'ın (r.a.) ağlamasına gizli bir sebep olmuştur. Ve sûrenin 105 harfiyle, fütuhât-ı Ahmediyenin (a.s.m.) 105 senesinde Şark ve Garbı tutacağına işaret; 'Fe sebbih bi hamdi Rabbike' makam-ı ebcediyle 428 senesinde terakkiyat-ı maddiye ve mâneviyenin derece-i kemâllerine işaret etmekle beraber [النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا] cümlesinin makam-ı ebcedisi olan H. 1222 (M. 1807)'ye kadar o fütuhât-ı Kur'âniye ve nusret-i diniye devam edeceğine ve ondan sonra bir derece tevakkuf ve tedenniye başlayacağına tevafukla işaret eder. Hem, ezcümle: Şu sûrede hurufatın tekrarının adetleri mânidardır. Şu sure-i Nasr'ın mevzuu olan fetih ve nusretin cüziyatına işaretleri vardır.

Mesela: İki kardeş olan Lâm, Ra harfleri 8 tekerrüriyle feth-i Mekke'ye parmak basıyor. Ra, Be harfleri 7'şer tekrarıyla 7. senesindeki sulh-u Hudeybiye neticesinde feth-i Mekke mukaddemesi olan gâlibâne hacc-ı Peygamberiye (s.a.v.) işaret ettikleri gibi, diğer harfleriyle meşhur fütuhât-ı Ahmediyeye (s.a.s.) Sure-i Kevser'e ve Alak'a muvafık olarak işaretleri var. Ezcümle: Besmele ile beraber [إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ] 8 kelimesiyle ve Nasrullah kelimesinin 8 harfiyle ve Nâsrullahi'deki, Râ'nın 8 tekerrüriyle ve Lâm'ın yine 8 tekerrüriyle bu sûrenin sarâhatle müjde verdiği feth-i Mekke'deki nusret-i İlâhiyenin tarihi olan 8. sene-i Hicriyeye tevafuk sırrıyla işaret ettiği gibi İzâ'dan Vestağfirhü'ye kadar olan 14 kelimesiyle [وَالْفَتْحُ] 'deki Fe, Te, Ha'nın 14 adediyle ve İzâ câe nasrullah cümlesinin 14 harfiyle, hem [نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ] fıkrasının 14 harfiyle 14. sene-i Hicriyesindeki feth-i Şam'da ihsan edilen nusret-i hârîka târihine tevafuk

sırrıyla işâri müjde verir... Bu surenin bu nevi tevafukları ve mucizelik me-
ziyetleri çoktur. Fakat maatteessüf, bu 5. Risale, remziyle üç bâb olarak
niyet edilmiş iken bazı ahval-i ruhiye sebebiyle yalnız 1. Bab'ın 8 Mesele-
si'nden 3 Mesele yazıldı. Perde indi, mütebâkisi kaldı.

61. Mektup

Altmış birinci mektupta rüyayı sâdıkânın kaderin varlığına delil olduğu
gösteriliyor. Bu mektup Kastamonu'dan Bediüzzaman Hazretlerine de-
vamlı hizmet eden Çaycı Emin ve Mehmet Feyzi tarafından Isparta'ya
yazılmıştır:

Isparta'daki kardeşlerimize lâtif bir rüyanın kadere ait bir mesele-
yi, şuhûd derecesinde bize kanaat verdiği gibi, o lâtif rüyanın ciddi ikinci
parçası bizlere manevî bir müjde verdiği cihetle, siz kardeşlerimize
beyan ediyoruz. Şöyle ki:

İki gün evvel Üstadımız rüyada görüyor ki, benimle (Yani Mehmet
Feyzi ile) beraber gezmeye çıkıyor. Giderken, birden ben Üstadıma diyo-
rum ki: “Burada ayının tesbihini toplayacağım!...” Üstadımız da bakıyor
ki, beyaz ipler gibi dolaşmış bir şey görüyor. Bu acip güldürecek sözüm-
den ve ayıya tesbih isnad etmemden çok şiddetli gülerek uyanmış. Uyan-
dıktan sonra da gülmüş. Akşama kadar hiç görülmemiş bir tarzda, yirmi
otuz defa o rüya hadisesine gülerek benimle mülâtefe etti. Münasebet
olmayan bazı şeylerle tabire çalıştıksa da, tabire münasebet tutmadı.

Sonra ikinci gün, hep devam eden âdete göre, kendi tecrübesiyle,
rüyâ-i sâdıkânın kısmen aynı günde, kısmen ikinci günün aynı saatinde
bana benzeyen bir dostu ki, rüyada Üstadıma benim sûretimde görün-
müş. Üstadımızın yanına geldi. Dedi ki: “Müezzinin ve tesbih yapan
bir adamın tavsiyesine, göre ayının yağını alıp mühim bir adam her
sabah hastalık için yutacak. Siz bunu nasıl görüyorsunuz?” Üstadımız
da rüyada güldüğü gibi aynen öyle gülmüş. Birden rüya hatırına gelip
bu acip ve aynı ayına tabiri kemâl-i taaccüp ve hayretle karşılayıp, ona
“Sakin kullanmasın.” demiş.

Sadık rüyalar, ruhun ve kaderin varlığını isbat ederler. Çünkü insan cesedi
zaman ve mekan ile bağlıdır. Olmadan önce birşeye ulaşması mümkün de-
ğildir. Başka mekândakilerden de haberi olamaz. Ama ruh, zaman ve mekan

ile bağılı değildir. Ayrıca rüyada olmadan önceki olayın levh-i mahfuzdaki kaderin takdiri ile tesbit edilmiş şekli ruha aksetmekte ve öylece insan fark etmektedir. Bunlar bazen Efendimiz'in (s.a.s.) rüyaları gibi, sabah aydınlığına benzer şekilde apaçık, tabire ihtiyaç duyulmayacak şekilde görülmektedir. Bazan sembollerle ifade edildiği için tabire ihtiyaç duyulmaktadır.

Ayı eti haram olduğu gibi, yağı da haramdır. Haramla tedavi câiz değildir. Hem de bunu tavsiye edenler zaten hekim-i hâzık değil; müezzin ve tesbih yapan insandır ki, doktorlukla hiçbir alâkaları yoktur.

Mektubun devamında yine bu rüya üzerinde durulmaktadır.

28. Mektub'un rüyaya ait 1. Risalesinin 6. Nüktesi'nde rüya sâdıka, kader-i İlahinin herşeyi ihata ettiğine bir hüccet-i kâtia hükmünde, Üstadımız binler tecrübe ile gördüğü gibi, aynen bu vâkıa dahi bizlere şuhud derecesinde katî isbat etti ki, hâdisât, vucuda gelmeden evvel mukadderdir, malumdur, muayyendir, kader-i İlahinin mizanıyla geliyor diye, bu rükn-ü imâniye bizi gayet lâtîf ve katî bir numûne oldu.

Hem, aynı rüyanın ikinci tabakasında Üstadımız görüyor ki, Risale-i Nur'un heyetine bir ferman geliyor. Birden geldi, o kudsî ferman Kur'ân çıktı. Bunun tabiri, aynı günün aynı tecrübe saatinde, Kur'ân'ın Hizbü'l-Ekberi, (ümit edilmediği bir vakitte; mâlum, Âsiye Hanımın hânesinde, etrafı tezyin edilen Hizbü'l-Ekberi) yüz senelik bir güzel kap içinde, o kabın, üstünde sırma ile padişahların mühim fermanlarında tuğra-i şâhâne işlenmiş olduğunu gördük.

Üstadımız dedi ki: Ferman geldi diye Kur'ân çıktı. Şimdi de, Kur'ânın Hizbü'l-Ekberi geldi. Üstünde ferman tuğrası bulunduğundan, Risale-i Nur'un heyetine müjdeli ve medar-ı feyiz ve terakki bir ferman-ı Rabbanî hükmüne geçmesini rahmet-i İlahiyeden isteriz. Bu tabirden sonra ikinci günü, sizin çok kıymetli hediyeniz, hakiki tabirini güneş gibi meydana çıkardı.

62. Mektup

Altmış ikinci mektupta bir önceki mektupta bahsedilen rüyanın ikinci bölümüne atıfta bulunarak çocukların yazdıkları ve tashih için Kastamonu'ya gönderilen Risalelerin değeri üzerinde durulmaktadır.

Sizin çok mübarek ve nazarımızda çok kıymetli ve benim nazarımda Cennet'in "[وَلِدَانٌ مُّخَلَّدُونَ]", yani ebediyen yaşlanmayacak ve hep çocuk olarak Cennette kalacak çocukları" (Vâkıa, 56/17) tarafından (yazılıp bize gönderilmiş) ebedî ve Firdevsî bir hediye-i kudsiye gibi, geçen ve gelen iki bayramı, Cennetin şekerlemeleri ve tatlıları gibi tatlılaştıran ve zînetlerin ve nakışların yetmiş tarzlarını giyen hurilerin hulleleri ve libâsları gibi, manevi meclisimizi ziyetlendiren kalem hediyelerinizi aldık. Bu hediye, Risale-i Nur hizmeti noktasından ne derece ehemmiyetli olduğunu bugünlerde başıma gelen ve rüyama giren bir hâdise ile anlayınız.

Söyle ki: Bu çok kıymetli manevi hediye almazdan üç gün evvel, aynen hediyeiniz Kastamonu'ya geleceği ânında rüyada görüyorum ki, terfi-î makam ve rütbe için bizlere bir ferman-ı şâhâne manevi bir cânıpten geliyor; kemâl-i hürmetle ellerinden tutup bize getiriyorlardı. Biz baktık ki, o ferman-ı âlî, Kur'ân-ı Azimüşşan olarak çıktı... O halde bu mânâ kalbe geldi: Demek Kur'ân yüzünden Risale-i Nur'un şahs-ı mânevî ve biz şâkirtleri, bir terfi ve terakki fermanını âlem-i gaybtan alacağız. Şimdi, (bunun) tabiri ise, o fermanı temsil eden masumların kalemiyle manevi tefsir-i Kur'ân almamızdır. Bu rüyanın tabiri çıkmadan bir-iki saat evvel, Feyzi ile Emin'in gösterdikleri tabir dahi haktır ve ehemmiyetlidir.

Hem bu medar-ı sürûr ve ferah olan hediye-i nûraniye bir hiss-i kabl-el vuku ile benim ruhum tam hissetmiş, akla haber vermemiş idi ki, o gelmeden iki gün evvel, Feyzi ve Emin'in fıkrasında (Altmış birinci mektupta) beyan edilen rüyayı gördüğüm gecenin gününde, sabahdan akşama kadar ve ikinci günü de kısmen, hiç görmediğim bir tarzda bir sevinç, bir sürûr hissedip, mütemâdiyen bir bahane ile ferahımı izhar edip 30-40 defa tebessüm ile güldüm. Hem ben, hem Feyzi, taaccüp ve hayret ettik. 30 günde bir defa gülmeyip, bir günde 30 defa gülmek, bizleri hayrette bıraktı. Şimdi anlaşıldı ki, o sürûr, o sevinç, mezkûr mânevî fermanı temsil eden masumların ve ümmilerin kalemlerinin yazıları nesl-î âtinin hayat sayfalarına, Âlem-i İslamın mukadderat sayfalarına ve ehl-i imanın istikbalinin defterlerine neşr-i envar edeceklerin; ve o masumların hâlis ve sâfi amelleri ve hizmetleriyle amellerimizin sayfasında hasenâtlarını yazıp kaydetmelerinin ve Risale-i Nur şâkirtlerinin mukadderâtını

mesûdâne idâmesinin haberini veren, o daha gelmeyen hediye den geliyordu. Benim, o azim yekûndan hissem e düşen binden bir cüz'ü ruhen hissedilmiş; beni heyecana getirmişti.

Evet, böyle yüzer mâsumların makbul amelleri ve reddedilmez duâları sâir kardeşlerimin defterlerine geçmesi misilli, benim gibi bir günahkârın sahife-i a'mâline dahi girmesi, binler sürur ve sevinç verir. Böyle karanlık bir zamanda bu ağır şartlar altında böyle, mâsumâne ve kahramanâne çalışmak için, biz, hem o masumları ve o ümmileri ve muallimlerini tebrik hem peder ve vâlidelerini tebrik, hem köylerini tebrik; hem memleketlerini, hem milletlerini, hem Anadolu'yu tebrik ederiz. Mübarek masumların ve ümmilerin herbirisine birer hususî teşekkürnâme ve tebriknâme yazmak elimden gelseydi, yazacaktım. Öyle ise bu arzumu bilfiil yazılmış gibi kabul etsinler.

Ben onların isimlerini bir daire suretinde yazacağım, dua vaktinde bakacağım. Hem onları, Risale-i Nur'un has şakirtleri dairesine dahil edip, bütün manevi kazançlarıma hissedar edeceğim. Benim tarafımdan onların peder ve vâlidelerine veya akrabalarına ve Üstadlarına selâmlarımızı tebliğ ediniz. Cenab-ı Hak, onları ve evlatlarını dünyada ve âhirette mesud eylesin. Âmin... Umum kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ederiz ve dualarını Kur'ânın medh ü senasına mazhar olan bu leyâli-i aşr'de yani on gece gecede rica ediyoruz.

Gelecek altmış beşinci mektupta o sevincin bir başka sebebi de şöyle ifade edilmektedir: Aydınlı Hasan Atıf'ın, Hafız Ali'nin mektubunun hâşiyesinde yazdığı misli görülmemiş şu dua: 'Yâ Rab! Güldür Said'i, tâ gülmelerinden güller açılın!' diye pek garip fıkrası, Risale-i Nur'a onun sadakat ve ihlasının âcîp bir kerâmetidir ki, 30 günde bir defa gülmeyen o bîçâre Said'in, bir günde 30 defa güldüğünün yazılması ve size o mektubun gönderilmesi zamanına tam tamına tevafuk ediyor.

63. Mektup

Altmış üçüncü mektupta Risaleler üzerinde yapılan çalışmaların önemi üzerinde durularak onların toplu halde tek bir yürek gibi çarpmalarının feyizlere medar olduğu tesbihatla ilgili bir temsil ile beyan edilmiştir.

Bütün ruh-u cânımla bayramınızı tebrik ederim. Bu bayramımı çok mübarekleştiren mübarek masumların ve muhterem ümmî ihtiyarların ve üstadlarının bu defa gönderdikleri kıymetli Risaleleri beş cilt olarak güzelce ciltlettirdik, tanzim ettik. İnşallah onlardan çok istifade edilecek. O mübarek masumların ve muhterem ümmîlerin mâsumâne ve hâlisane yazdıkları Risaleler, Risale-i Nur'un kerâmetine, yazıları da bir keramet ilave ettiğini ve en güzel yazılardan ziyade tesirli olduğunu hissediyoruz. Hatta Feyzi'nin güzelce ciltlediği çocukların tevafuklu mecmuasını getirttiği vakit, kuluncum ziyade ağrıyordu. Dedim: 'Aman kardeşim, benim kuluncumu tut, pek ağrıyor.' Birden o mecmuayı açtık, baktım; birden öyle bir şifa oldu ki, kuluncumu unuttuk. Sonra hatırladık, hayret ettik. Hem o Risaleleri yazanların isimlerini, hem yaşlarını, o beş mecmuanın başlarında medar-ı ibret ve onlara dua ettirmek için dercedeceğiz. Onları ve bilhassa üstadlarını, peder ve vâlidelerini benim tarafımdan birer birer, hem bu hizmetlerini hem bayramlarını tebrik ediniz...

Hem Isparta hakkında benim büyük ümidimi fiilen isbat ettikleri için, bana büyük bir teselli verdikleri için, ölünceye kadar minnettargılığını onlara ve mübarek heyetine ve Medrese-i Nuriye ve Nur ve Gül fabrikası sahiplerine tebliğ ediniz. Namaz tesbihatının sırrına göre; nasıl ki, namazdan sonra tesbih ve zikir ve tehlil ile bir hatme-i Muazzama-i Muhammediye (a.s.m.) ve zikir ve tesbih eden ve rûy-i zemin kadar geniş bir halka-i tahmidat-ı Ahmediye (a.s.m.) dairesine tasavvuren ve niyeten girmek, medar-ı füyuzat olduğu gibi, biz de Risale-i Nur'un geniş daire-i dersinde ve halka-i envarında ders alan ve dua eden ve çalışan binler masum lisanların ve mübarek ihtiyarların dualarına ve âmâl-i sâlihalarına hissedar olmak ve dualarına âmin demek hükmünde olarak, onlarla tayy-ı mekan ederek, hayalen omuz omuza, diz dize bulunmak hayaliyle ve niyetiyle ve tasavvuriyle kendimizi fevkalhad bahtiyar biliyoruz. Bilhassa âhir ömründe böyle kıymetli, masum manevi evlatları ve yüzer küçük Abdurrahmanları bulmak, benim için dünyada bir cennet hayatı hükmüne geçiyor.

Geçen Ramazan-ı Şerifte, hastalığım münasebetiyle, her bir kardeşim benim hesabımla birer saat çalışmalarının pek büyük neticesini

aynel yakın ve hakkalyakin gördüğünden; böyle duaları reddedilmez masumların ve mübarek ihtiyarların ve bahtiyar üstadlarının, benim hesabıma ara sıra lisanen ve kalben duaları ve çalışmaları, kalemleriyle yardımları, benim Risale-i Nur'a hizmetimin uhrevî bir netice-i bâkiyesini dünyada dahi bana gösterdi.

Elhamdülillahi hâzâ min fazli Rabbî...

Emirdağ Lâhikasında da masum çocukların ve yaşlı ümmî ihtiyarların yazdıkları Risalelerin öneminden bahsedilirken deniliyor ki: "İşte bu mecmuadaki Risaleler, bu masum çocukların Risale-i Nur'dan ders aldıklarının ve yazdıklarının bir kısmıdır. Onların bu zamanda bu ciddi çalışmaları gösteriyor ki, Risale-i Nur'da öyle bir manevî zevk ve câzibedar bir nur var ki, mekteplerde çocukları okumaya şevkle sevk etmek için icad ettikleri her nevi eğlence ve teşviklere galebe edecek bir lezzet bir sürur, bir şevk, Risale-i Nur veriyor ki, çocuklar böyle hareket ediyorlar. Hem bu hal gösteriyor ki, Risale-i Nur kökleşiyor. İnşallah, daha hiçbir şey onu koparamayacak, âtî nesillerde devam edecek gidecek... Aynen bu masum çocuk şâkirtler gibi, Risale-i Nur'un câzibedar dairesine giren ümmî ihtiyarların dahi kırk-elli yaşından sonra Risale-i Nur'un hatırı için yazıya başlayıp yazdıkları kırk-elli parça, iki-üç mecmua içinde derc edildi. Bu ümmî ihtiyarların ve kısmen çoban ve efelerin bu zamanda, bu acip şartlar içinde herşeye tercihan Risale-i Nur'a bu surette çalışmaları gösteriyor ki, bu zamanda Risale-i Nur'a ekmekten ziyade ihtiyaç vardır ki, harmanlılar, çiftçiler, yörük efeleri, zaruri ihtiyaçlardan ziyade bir zaruri ihtiyacı Risale-i Nur'un hakikatlarını görüyorlar."

64. Mektup

Altmış dördüncü mektupta, meşrebi gereği vazifesi, dünyanın geçici işlerini, bilhassa siyaseti bırakıp sadece ve sadece iman hakikatlarını gönüllere söz söz, mektup mektup uçurmak ve duyurmak noktasında olanlara mühim bir ihtar bulunmaktadır.

Bu günlerde, gayet sâdik ve dikkatli bir kardeşimizin ihtiyatsızlığından küçük bir tokat yemesi münasebetiyle, hem bu dört ay müddetçe, binler adam kadar alâkadar olduğum halde; ahvâl-i âlemden, siyaset ve harpten katiyen bir haber alamayıp ve istemeyip ve merak etmez bir

tarzda bulunmamdan, Feyzi ve Emin gibi has kardeşlerimin hayretleri ve istifsarları (izah istemeleri) sebebiyle bir hakikattan, çok defa beyan ettiğim gibi yine bir parça ondan bahsetmek lüzum oldu.

Şöyle ki: İmanî hakikatlar, herşeyden evvel bu zamanda en birinci maksat olmak ve sâir şeyler ikinci, üçüncü, dördüncü derecede kalmak; ve Risale-i Nur'la hizmet etmek en birinci vazife ve medar-ı merak ve maksud-u bizzat olmak lâzım iken, şimdiki hâl-i âlem hayat-ı dünyeviyeyi hususan hayat-ı içtimaiyeyi ve bilhassa hayat-ı siyasiyeyi ve bilhassa medeniyetin sefâhet ve dalâletine ceza olarak gelen gazab-ı İlâhînin bir cilvesi olan harb-i umuminin tarafgirane, damarları ve âsabları tehyc edip bâtın-ı kalbe kadar, hatta imanî hakikatların elmasları derecesine o zararlı, fâni arzuları yerleştirecek derecesinde bu meşum asır öyle şırına etmiş ve ediyor ve öyle aşılımış ve aşıyor ki, Risale-i Nur dairesi hâricinde bulunan ulemalar, belki de veliler; o siyasî ve ictimaî hayatın râbitaları sebebiyle, hakaik-i imaniyenin hükmünü ikinci üçüncü derecede bırakıp, o cereyanların hükmüne tâbi olarak hem fikri olan münafıkları sever. Kendine muhalif olan ehl-i hakikatı belki ehl-i velâyeti tenkit ve adâvet eder, hatta hissiyat-ı diniyeyi o cereyanlara tâbi yaparlar. İşte bu asrın, bu acip tehlikesine karşı, Risale-i Nur'un hizmet ve meşgalesi, şimdiki siyaseti ve cereyanları o derece nazarımdan düşürmüş ki, bu Harb-i Umumîyi bu dört ayda merak etmedim, sormadım.

Hem Risale-i Nur'un has talebeleri, bâki elmaslar hükmünde olan hakaik-i imaniyenin vazifesi içinde iken zâlimlerin satranç oyunlarına bakmakla vazife-i kudsiyelerine fütur vermemek ve fikirlerini onlar ile bulaştırmamak gerektir. Cenab-ı Hak, bize, nur ve nuranî vazifeyi vermiş; onlara da, zulümlü zulümatlı oyunları vermiş. Onlar bizden istiğnâ edip yardım etmedikleri ve elimizdeki kudsi nurlara müşteri olmadıkları halde, biz onların karanlıklı oyunlarına vazifemizin zararına bakmaya tenezzül etmek hatadır. Bize ve merakımıza dairemiz içindeki manevi zevkler ve imanî nurlar kâfi ve vâfidir.

İkinci Dünya Savaşı ile ilgili olarak Şualar'da da şöyle denilmektedir: Bu Cihan Harbinden daha büyük bir hâdis ve bu zemin yüzündeki hâkimiyet-i âme davasından daha ehemmiyetli bir dâvâ, herkesin ve bilhassa

Müslümanların başına öyle bir hâdise ve öyle bir dâvâ açılmış ki, her adam eğer Alman ve İngiliz kadar kuvveti ve serveti olsa ve aklı da varsa, o tek dâvayı kazanmak için, hiç tereddüt etmeden sarf edecektir.

65. Mektup

Altmış beşinci mektuptaki “Kar katreleri sayısınca, Allah’ın selamı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun.” ifadesinden anlaşıldığına göre bu mektup kışın yazılmıştır. Ayının yağını hastalıkta kullanmakla ilgili rüya meselesi yine burada mevzu bahis edilmektedir.

Tekrar bayramlarınızı bu havalideki kardeşlerimiz ile beraber tebrik ediyoruz. Sizin beş altı mektubunuza mukabil beş altı mektup yazmak hakkınızdır; fakat benim ümmiliğim için kusura bakmazsınız. Bir kısa mektup ile iktifa ediyorum. Evvelâ: Hüsrev’in mektubu, Risale-i Nur’a hizmet edemediği için teessüfe mukabil ona yazınız ki, Hüsrev’in câzibedar yazıları ve nüshaları onun yerinde pek parlak bir surette hizmet ediyorlar. Ve Hulusi’nin 27. Mektub’a giren mektupları dahi onun bedeline çalışıyorlar; vazifesini kısmen görüyorlar. Ve merhume vâlidesine –mahsus– dua edilecek. Ve Aydınli Hasan Atıf’ın, Hâfız Ali’nin mektubunun hâşiyesinde yazdığı misli görülmemiş şu dua: “Yâ Rab! Güldür Said’i, tâ gülmelerinden güller açılsın.” diye garip fıkrası, Risale-i Nur’a onun sadâkat ve ihlâsının acip bir kerâmetidir ki, 30 günde bir defa gülmeyen o biçâre Said, bir günde 30 defa güldüğünün yazılması ve size o mektubun gönderilmesi zamanına tam tamına tevâfuk ediyor.

1980 yılının başında bu meseleyi merhum Hasan Atıf Egemen’e sordüğümde, “Baktım mektup yazılmış, Üstad’a gönderiliyor, ben de zarfın üzerine öylece yazmıştım.” dedi. Gerçekten tam bir sahabî sâfiyetinde mütevacî bir yaşayışa sahip bu zatın pek çok kerâmetine arkadaşlarımız çok yakından şahit olmuşlardır.

Bu mektubun devamında, o zamanki Isparta kahramanlarının gayretleri anlatılıyor. Bilenlerin anlattığına göre, Isparta’ya gelen yazılar bilhassa Lâhika mektupları çoğaltılıp 90 merkeze hemen gönderiliyormuş. Köyle-re kadar giden Nur postacıları onları geceleri yerlerine ulaştırıyorlarmış.

Marangoz Ahmed'in, cidden beni sürurla ağılattıran ve çok meraklarımı izâle eden Risale-i Nur'un mübarek şâkirtlerinin kerâmetkârâne, bir gecede oraya gelen mektupları, lâzım gelen yerlere göndermek için yazmaları, beni fevkalâde mesrur ve müteşekkîr eden mektubu, bir kitap kadar ve on mektup yerinde kabul ettik. Merhum ve kıymettar ve çok vefâkâr ve fedâkâr ve sekiz sene bana hizmet eden bir kardeşimiz Marangoz Mustafa Çavuş yerine, Cenab-ı Hak rahmetiyle kahraman Marangoz Ahmed'i verdi.

Devamında, Hâfız Ali'den bahsederken "Nur ve gül fabrikasının sahibi." tabiri kullanılmaktadır. Ama lâhikalarda hep Hafız Ali'ye Nur fabrikasının sâhibi, Husrev Altınbaşak'a Gül fabrikasının sahibi diye hitap edilmektedir:

Nur ve gül fabrikasının sâhibi Hâfız Ali'nin mektupları, çok ince ve çok yüksek hissiyatını ve kerâmetkârâne ihlâsının derecelerini gösterdiğinden, pek uzun bir mukabele ister. Fakat, şimdilik bu kadar deriz: O, umumun hesabına bizlerin bayramını tebrik ettiğine, biz de onu tevkil edip, umumumuz namına herbir kardeşimize tebriki tekrar ediyoruz.

1975'te askerliğimi Isparta'da yaparken, orada "Vahdet Halı"da şöyle bir sohbetle şâhit olmuştum: "Hafız Ali ile ilgili Hüsrev Altınbaşak bir rahatsızlık izhar edince bunu duyan Hafız Ali, bütün kalemlerini ve kağıtlarını alıp yanna gitmiş ve herşeyi Hüsrev Altınbaşak'a teslim ettikten sonra 'Sen benim ağabeyimsin, istersen yazarım, yazma dersin yazmam.' dedi. Arada hiçbir şey kalmadı. Hayâli ihtilaf böylece yokluğa mahkum edilmiş oldu." Bu ittifakı sağlayan mütevazi ve ihlâslı Hâfız Ali olduğu için zannediyorum ki, hem Nur fabrikasını, hem de Gül fabrikasını, sarsıntıdan kurtarmış oldu. Büylece de "Nur ve Gül fabrikasının sâhibi Hafız Ali" iltifatına lâyık oldu."

Mübarekler, Tahîrî ile beraber; Tahîrî'nin bize o kıymettar kalemiiyle cennet taamları gibi çok tatlı ve huri libası gibi çok güzel yazıları, burada herkesi lezzetle mütalâya sevk ediyor. Ve onun masume iki mübarek kızlarının yazdıkları nüshalar burada, kadınlar, kızlar âleminde geziyor; görenleri Risale-i Nur'a cezbediyor. Çok çalışkan ve fedâkâr Tahîrî'nin kesretli hediyeleri, bizleri çok borç altında bıraktı.

Isparta kahramanları unutulmamış, sanki tek tek mektuba dahil edilmiştir.

Risale-i Nur'un postacısı mübarek Abdullah ne halde olduğunu soracaktım. Hâfız Ali'nin mektubunda, sormadan cevabımı aldım. Allah, ikisinden râzı olsun. O mektubun âhirinde, mâzi ve müstakbel ve semavat ehlini dahi mesrur eden mâsumların ve mübarek ümmi ihtiyarların hediye-i mâsumaneleri beyanındaki fıkrası gayet güzel düşmüş, Hâfız Ali'nin mektubunda, Tâhirî'nin yazdığı ve göndereceği sözleri daha alamadık. Nur iskelesinin nâzır-ı bînazîri Sabri, basiret-i basîrin hususi mektubunda yazdığı mübarek bir hemşiremin Cevşenü'l- Kebir'i ezber etmesi, eskiden beri o hemşire, Risale-i Nur Talebeleri içinde bulunduğu istihkakını gösteriyor. Onun nâmiyle beraber duada nâmı zikredilen ve Hz. Mevlânâ Hâlid'in cübbesini tam muhafaza edip bize yetiştiren Âsiye Hanım'ın birden lisanına gelen bir fıkra size gönderilecek.

O Kozca Hatibi, Risale-i Nur'la tam alâkadarsa, Sabri, benim bedelime ona selâm etsin. Bize gelen masum ve ümmilerin ve üstadlarının Risalelerini, yedi cilt olarak güzelce tasnif ettik. Mâsumların tevafuklu güzel parçaları bir cilt ve ihtiyarların güzel parçaları için de kahraman Şükri'nün, Mucizât-ı Ahmediye güzel nüshası içinde olarak ikinci cilt, yedi cildin herbirinin başında, üçüncü sayfada gelen fıkra, medar-ı ibret olarak yazılmıştır. Risale-i Nur'un küçük ve mâsum şâkırtlerinin elli-altmış talebesinin ve kırk-elli ümmi mübarek ihtiyarların ve kıymettar üstadlarının yazdıkları tevafuklu ve şirin nüshaları bize göndermişler. O parçaları yedi cilt içinde cem' ettik.

Bu mübarek ümmi ihtiyarların kırk sene sonra Risale-i Nur hâtırı için her işe tercihan yazıya başlamaları ve masum çocukların, Risale-i Nur'dan ders aldıkları ve yazdıkları Risalelerin bir kısmıdır. Onların bu zamanda, bu ciddi çalışmaları gösteriyor ki, Risale-i Nur'da öyle manevi zevk ve câzibedar bir nur var ki, mekteplerde çocukları okumağa sevkle sevk etmek için icat ettikleri her nevi eğlence ve teşviklere galebe edecek bir lezzet, bir sürur, bir şevk Risale-i Nur veriyor ki, çocuklar ve ümmi ihtiyarlar böyle hareket ediyorlar. Hem bu hal gösteriyor ki, Risale-i Nur kökleşiyor. İnşaallah, onu hiçbir şey koparamıyacak; âtî nesillerde de devam edip gidecek. Aynen bu mâsum küçük şâkırtler gibi Risale-i Nur'un câzibedar dairesine giren bu ümmî ihtiyarların, kısmen çobanların ve yörük ve efelerin bu zamanda, bu acip şerait

içinde herşeye tercihan Risale-i Nur'a bu surette çalışmaları gösteriyor ki, bu zamanda Risale-i Nur'a ekmekten ziyade ihtiyaç var ki, çiftçiler, çobanlar, yörük efeler, hâcât-ı zaruriyeden ziyade bir hâcât-ı zaruriyeyi, Risale-i Nur'un hakikatlarını görüyorlar.

66. Mektup

Altmış altıncı mektupta, yazılıp gönderilen bütün Risalelerin mutlaka tashihten geçtiğini anlamaktayız.

Bu tarafta yol kapandı, posta gelmiyordu. Sizlerden gelecek bir mektup veya bir Risaleyi bekliyordum. Şimdi, ruhuma bir ihtar ile, daha beklemeden, burada hüsn-ü tesirini gösteren üç parçayı gönderiyorum. Masumların ve ümmî mübareklerin ve ihtiyarların ve kahraman Tahiri'nin nüshaları daimî bir tarzda fütuhat yapıyorlar. Yalnız cüz'î birkaç parçayı tashih ederken zahmet çektim. Fakat o zahmet, bana tatlı geliyordu. Hem, aynı rahmet oldu. Beni de o masum ve mübareklerin kafilesine dâhil ederek, benim hattıma benzedikleri için, kendim o parçaları yazmışım gibi tam sahip oldum. Eğer ben yazsaydım, aynen onlar gibi olurdu.

67. Mektup

Altmış yedinci mektupta Risale-i Nur'un, şirket-i maneviyenin önemi anlatılarak siyaset cereyanlarından uzak durarak iman ve Kur'ân hizmetine azamî sadakat istenilmektedir.

Risale-i Nur, kendi sadık ve sebatkâr talebelerine kazandırdığı çok büyük kâr ve kazanç ve pek çok kıymettar neticeye mukabil fiat olarak, o talebelere tam ve hâlis bir sadakat ve daimi ve sarsılmaz bir sebat ister. Evet, Risale-i Nur, on beş senede kazanılan kuvvetli iman-ı tahkikiyi, on beş haftada ve bazılara on beş günde kazandırdığını, yirmi senede, yirmi bin zât tecrübeleriyle şahadet ederler.

Hem, iştirâk-i âmâl-i uhreviye düsturiyle, herbir şâkirdine, herbir günde binler hâlis lisanlar ile edilmiş makbûl duaları ve binler ehl-i

salâhatın işledikleri âmâl-i sâlihanın misil sevaplarını kazandırıp, her bir hakiki, sâdık ve sebatkar şâkirdini amelce binler adam hükmüne getirdiğine delil, kerâmetkârâne ve takdirkârâne Hz. Ali (r.a.)'ın üç ihbârı ve kerâmet-i gaybiye ve Gavs-ı Azam'daki (k.s.) tahsînkârâne ve teşvikkârâne beşâreti ve Kur'ân-ı Muciz'ül Beyan'ın kuvvetli işaretle, o hâlis şâkirtler, ehl-i saadet ve ashâb-ı cennet olacaklarına müjdesi pek kat'i isbat ederler.

Elbette böyle bir kazanç, öyle bir fiat ister. Madem hakikat budur, Risale-i Nur dairesinin yakınında bulunan ehl-i ilim ve ehl-i tarikat ve sofi meşrep zatlar, onun cereyanına girmek ve ilim ve tarikattan gelen eski sermayeleriyle ona kuvvet vermek ve genişlemesine çalışmak ve şâkirtlerini teşvik etmek ve bir buz parçası olan enaniyetini, tam bir havuzu kazanmak için, o dâiredeki âb-ı hayat havuzuna atıp eritmek gerektir ve elzemdir. Yoksa Risale-i Nur'a karşı rakibane başka bir çığır açmak ile hem o zarar eder, hem bu müstakim ve metin cadde-i Kur'âniyeye bilmiyerek zarar verir; zındıkaya bir nevi yardım olur. Sakın, sakın!... Dünya cereyanları, bilhassa siyaset cereyanları ve bilhassa hârice bakan cereyanlar sizi tefrikaya atmasın? Karşınızda ittihat etmiş dalâlet fırkalarına karşı perişan etmesin. 'Allah için sevmek, Allah için buğzetmek.' düstur-u Rahmanî yerine [الْعِيَادُ بِاللَّهِ] yani (Allah korusun) 'Siyaset için sevmek ve siyaset için kızmak.' düstur-u şeytanî hükmedip melek gibi bir hakikat kardeşine adâvet ve elhannas gibi bir siyaset arkadaşına muhabbet ve tarafdarlık ile zulmüne rıza gösterip cinayetine mânen şerik eylemesin.

Evet bu zamanda siyaset kalpleri ifsad eder ve asabî ruhları azap içinde bırakır. Selâmet-i kalp ve istirahat-ı ruh isteyen adam, siyaseti bırakmalı. Evet, şimdi küre-i arzda herkes ya kalben, ya ruhen, ya aklen, ya bedenen gelen musibetten hissedardır, azap çekiyor, perişandır. Bilhassa ehl-i dalâlet ve ehl-i gaflet, rahmet-i umumiye-i İlâhiyeden ve hikmet-i tâmme-i Sübhâniyeden habersiz olduğundan, nev-i beşere rikkat-i cinsiye, alâkadarlık cihetiyle kendi eleminden başka nev-i beşerin şimdiki elim ve dehşetli elemleriyle dahi müteallim olup azap çekiyor. Çünkü, lüzumsuz ve mâlâyânî bir surette vazife-i hakikiyelerini ve elzem işlerini bırakıp âfâkî ve siyasî boğuşmalara ve kainatın hâdisatına

merak ile dinliyerek, karışarak, ruhlarını sersem ve akıllarını gezeze etmişler ve bilerek kendi zararına fiilen rıza göstermek cihetinde, zarara râzı olana şefkat edilmez mânasındaki [الرَّاضِي بِالضَّرْرِ لَا يُنْظَرُ لَهُ] kaide-i esasiyesiyle şefkat hakkını ve merhamet liyâkatını kendilerinden selbetmişler. Onlara acınmayacak ve şefkat edilmez. Ve lüzumsuz, başlarına belâ getirirler.

Ben tahmin ediyorum ki, bütün küre-i arzın bu yangınında ve fırtınalarında selâmet-i kalbini ve istirahat-ı ruhunu muhafaza eden ve kurtaran yalnız hakiki ehl-i iman ve ehl-i tevekkül ve rızâdır. Bunların içinde de en ziyade kendini kurtaranlar, Risale-i Nur'un dairesine sadâkatle girenlerdir. Çünkü bunlar, Risale-i Nur'dan aldıkları iman-ı tahkikî derslerinin nuriyle ve gözüyle, herşeyde rahmet-i İlâhiyenin izini, özünü, yüzünü görüp, herşeyde kemal-i hikmetini, cemâl-i adâletini müşâhede ettiklerinden, kemal-i teslimiyet ve rıza ile, Rububiyet-i İlâhiyenin icraatından olan musibetlere karşı teslimiyetle, gülerek karşılıyorlar, rıza gösteriyorlar. Ve merhamet-i İlâhiyeden daha ileri şefkatlerini sürmüyorlar ki, elem ve azap çeksinler. İşte buna binâen, değil yalnız hayat-ı uhreviyenin, belki dünyadaki hayatın dahi saadet ve lezzetini isteyenler –hadsiz tecrübeleriyle– Risale-i Nur'un imanî ve Kur'ânî derslerinde bulabilirler.

Bu günlerde iki hatıradan iki ihtar: Birincisi: Bu şehirde Risale-i Nur'a intisap eden ihtiyar hanımlar sebat ettiklerini ve başkalar gibi sarsılmadıklarını düşündüm. Birden bu hadis-i şerif ihtar edildi. [عَلَيْكُمْ بِدِينِ الْعَجَائِزِ], yani 'Ahir zamanda, kadınların samimi dinlerine ve kuvvetli itikadlarına tâbî olunuz.' Evet, ihtiyar kadınlar fitraten zâife ve hassas ve şefkatli olmalarından, herkesten ziyade dindeki teselli ve nura muhtaç olduğu gibi, herkesten ziyade fitratlarında fedakârâne şefkat cihetiyle, dinde bulduğu nihayetsiz şefkat perverâne bir nur-u teselli ve iltifat-ı merhamet-i Rahman ve nokta-i istinad ve nokta-i istimdada ihtiyacı var. Tam sebat etmek, fitratlarının muktezasıdır. Onun için, bu zamanda o hâcâtı tam yerine getiren Risale-i Nur, herşeyden ziyade onların ruhlarına hoş geliyor ve kalplerine yapıyor.

İkincisi: Bu günlerde benim yanıma müteaddit ayrı ayrı zatlar geldiler. Ben onları âhiret için zannettim. Halbuki ya ticaret veya iş-

lerinde bir kesat ve muvaffakiyetsizlik olduğundan, bize ve Risale-i Nur'a, muvaffakiyet için ve zarardan kurtulmak niyetiyle müracaat edip dua ve istişare istediklerini anladım. 'Ben, bunlara ne edeyim ve ne diyeyim?' diye düşündüm. Birden ihtar edildi: 'Ne sen divane ol ve ne de onları divanelikte bırakıp divanece konuşma. Çünkü: Yılanlar zehirine karşı tiryak tedarikiyle ve onları kaçırmamasıyla meşgul ve vazifedar birtek adam yılanlar içinde duran ve sineklerin ısırmasına maruz olan sinekleri kaçırmak için çok yardımcıları bulunan diğer bir adama, yılanların ısırmasını bırakıp ona, sinekler ısırmasına yardım için koşan divanedir ve onu çağırın dahi divanedir. O sohbet dahi divanece bir konuşmaktır.'

Evet, hadsiz hayat-ı uhreviyeye nisbeten muvakkat ve fâni kısacık hayat-ı dünyeviyenin zararları, sineklerin ısırması gibidir. Hayat-ı ebediyenin zararları, ona nisbeten yılanların ısırmasıdır.

Bediüzzaman'ın yakın talebelerinden Bayram Yüksel'in ifadesiyle, Kur'an'ın hakiki tefsirleri olan Risale-i Nurlar, dinsizliğe karşı manevi bir atom bombası olarak; dinsizlik, imansızlık cereyanının maneviyat-ı kalbiyeyi tahribine mukabil, tamir edip iman-ı tahkikiden gelen muazzam bir kudret ve kuvvete istinadı, okuyanların, yazarların kalblerine kazandırmaktadır. Tefekkür-ü imanî dersi ile tabiyyunun ve maddiyyunun boğulduğu aynı meselelerde tevhid nurunu gösteriyor. İman hakikatlarını madde âleminde temsiller ve deliller göstererek izah etmektedir. Risale-i Nur, bu asrın idrakine, zamanın anlayışına hitap eden, bu zamanın ihtiyacına en muvafık tarzı gösteren, ders veren, doğrudan doğruya feyiz ve ilham tarikiyle gelen Kur'an-ı Hakim'in bu zamanın anlayışına uygun manevi bir atom bombasıdır. Hem Üstad, mektuplarında, dahilde tarafgirâne adavet ve münakaşalara vesile olan fütüatla meşgul değil, belki "Bütün nev-i beşerin en ehemmiyetli meselesi olan erkân-ı imaniyeyi ve insanlığın medar-ı saadeti ve umum İslamın esas râbta-i uhuvveti bulunan Kur'anın imanî hakikatlarını bulmak ve muhtaçlara buldurmaya hayatımı vakfettim." demek suretiyle İslamî hizmetin ve dinî meselelerin umumunu tazammun eden vüs'at ve camiiyeti hâiz bulunduğunu, dini hizmetlerin her nevini teyid ve teşvik ettiğini, cadde-i kübrâ-yı Kur'aniye olan Risale-i Nur dersinin umum ehl-i iman İslama şâmil bulunduğunu ifade eder. Ve yine mektubunda devamla "Hatta değil Müslümanlarla, dindar Hıristiyanlarla dost olup adaveti bırakmaya çalışıyorum." der.

68. Mektup

Altmış sekizincisi mektup Binbaşı Muhyiddin'in mektubudur.

Çok muhterem Üstadımız Efendimiz! H. 1321 tarihinde Mucizat-ı Ahmediyeyi (Aleyhisselatü Vesselam) ve Keramet-i Gavsıye Risalelerini âlem-i menâmda görmüştüm. Bunun hikmetini şimdiye kadar anlayamamıştım. Gördüğüm rüya aynen şöyle idi:

O tarihte, Arap yarımadasının Necid kıtasının Bilâd-ı Kasım'de, bir gece rüyamda; üç güneşin tulu etmiş olduğunu gördüm. Yanımda tanıyamadığım bir zata sordum "Bu üç güneş nasıl olur?" dedim. Yanımdaki zât: "Bu güneşin birisi Hz. Peygamber Aleyhisselatü vesselamın güneşi; diğeri Gavs-ı Geylânî'nin; üçüncüsü de diğeri bir güneştir." Üçüncü güneşin Risale-i Nur olduğunu şimdi bildim. Kur'ândan Nur Suresinin 35. Âyeti, o rüya hakikatına işaret etmiş. Bu nuranî rüya, mezkûr Nur âyetinin 10 işaretle 10 parmakla gösterdiği hakikatı, aynen gösteriyor; 38 sene evvel haber veriyor.

Evet, üç nur-u âzam olan güneşlerin, Allahü a'lem, tabiri şu olmak gerektir. Güneşlerden birincisi: Bu asırda Risale-i Nur'dur. En parlak bir nuru da "Mucizat-ı Ahmediyye Aleyhissalatü Vesselam" namındaki hârika Risaledir. İkincisi: Hz. İsa'nın din-î hakikisinden çıkan nur-u semavî güneşidir. Üçüncüsü: Tarikatlar ruhunda ve tasavvuf menbaından çıkacak bir güneştir ki; şimdi Şeyh Geylânî timsâliyle o mânâ gösterilmiş. Risale-i Nur'a işaret eden 33 Kur'ân âyetinin en birinci âyeti olan Nur âyeti 10 vecihle Risale-i Nur'a işaret ettiği Birinci Şua Risalesinde gözümle gördüm; isteyen görebilir.

69. Mektup

Altmış dokuzuncu mektupta, Çaycı Emin, Mehmet Feyzi, Nazif, Salâhad-din, Tevfik ve Hilmi Isparta kahramanlarına teşekkür ve minnetarlıklarını bildiriyorlar:

Biz, bu havalideki Risale-i Nur talebeleri namına sizlere pek çok selam ile beraber, arz-ı şükran ediyoruz. Sizlere ebeden minnettarız ki, muktedir ve parlak kalemlerinize bizleri hem uyandırdınız, hem

yardım ettiniz. Bu vilâyeti, nuranî kalemlerinizi inşaallah Isparta'ya benzettireceksiniz. Bilhassa çok ehemmiyetli kardeşimiz kahraman Tâhiri'nin parlak ve muvaffakiyetli ve tevafuklu kalemi, kerâmetkârâne fütuhât yapıyor. Onun iki masumeleri ve masumların ve ümmi ihtiyarların rengârenk çeşit çeşit meziyetlerini gösteren yazıları, bizleri teshir ediyor, herkesi şevkle okumaya sevk ediyor. Cenab-ı Hak, sizlerden ebeden râzî olsun ve sizi muvaffak etsin. Âmin.

Çok mühim ve mübarek kardeşimiz Hâfız Mustafa'nın bize verdikleri ehemmiyetli hâdise-i taarruziye haberi, bizi hayrete düşürdü. Üstadımızın o zaman da endişelerinin ve heyecanının hikmetini anladık. Bir hiss-i kablelvuku ile mütemadiyen bizlere der ki, "Dikkat ediniz, sebat ediniz! Münafıklar, taarruz planı çeviriyorlar." diye bizi ihtiyata sevk ediyor; "Hem bir halt edemezler." diyordu. Evet, Ispartalı kardeşlerimizin bize haber verdikleri gibi, bu ehemmiyetli hâdise-i taarruziye teşebbüs vukuu zamanında muhabremiz kesildiği halde, mütemadiyen, her vakit Üstadımız, aynı taarruza maruz bulunuyoruz gibi bizi, yani Emin ve Feyzi'yi ikaz ediyor. "Dikkat ediniz, dört cihetle bize taarruz var. Demir gibi sebat ediniz... Bir halt edemezler." Biz de bakıyorduk ki, bizde bir şey yok, hissetmiyorduk. Hem, o gaybî hâdiseyi bertaraf etmek için, tam mutabık bir mektup bize yazdırıp size göndermiştik.

70. Mektup

Yetmişinci mektupta bilhassa Ahmet Feyzi'nin fart-ı muhabbeti başta olmak üzere diğer talebeleriyle ilgili ifadeler bulunmaktadır.

Bundan evvel üç mektup, emaneti aldıktan sonra göndermiştim. Bu defaki Hâfız Ali'nin mektubunda onlardan bahsetmemiş; merak ettim. Nur Fabrikası sahibi Hâfız Ali'nin hastalığı beni müteessir etti; bizi duaya sevketti. Cenab-ı Hak kuvvet ve şifa eylesin. Âmin. Hafız Ali'nin mektubu ile Risale-i Nur'un ehemmiyeti rükünlerinden olan Halil İbrahim'in sisteminde Ahmed Feyzi'nin mektupları, şahsıma ait haddimden yüz derece fazla hüsn-ü zanları bir tarafta kalsa –ondan

kat-ı nazar- o havalide Risale-i Nur'un şahs-ı manevisine karşı Halil İbrahim'le Ahmed Feyzi'nin sarsılmaz, gayet kuvvetli irtibatlarını gösterdiğinden, bizi cidden mesrur eyledi.

Evet, onların o şiddetli alâkadarlıkları, o havalide Risale-i Nur'u yerleştiriyor, idame ettiriyor. O ikisinin mektupları, suret-i zâhiriyyede benim şahsıma atf-ı ehemmiyet etmeleri gerçi muvafık değil, mübalâğadır; fakat o yanlış suretin altındaki hakikat, Risale-i Nur şâkirtlerinin samimi tesanütlerinden süzülen bir şahs-ı mâneviye, Risale-i Nur'un Kur'ân'dan gelen hakikatına karşı tam mutabık ve hak olarak sarfedilecek. O mektuplardaki tâbirat, benim gibi bir cüzî bir ferde karşı sarf edilmiş. Benim haddimden bin derece fazla olmakla beraber; o şahs-ı manevi namına ve Risale-i Nur'un hakikati hesabına ve o ehemmiyetli ve çok muhtaç memlekette fevkalâde bir alâka ve faaliyete alâmet olmak cihetiyle kabul ettim. Ahmed Feyzi'nin de, inşaallah Kastamonu Feyzisi gibi, bütün kuvvetiyle Risale-i Nur'a çalışacak bir azim karar suretinde mektubunu telâkki ediyoruz. Fakat, mahviyeti ve tevazuu pek fazla ve istedikleri de pek fazla ve mektubundaki duaları da güzel olduğundan, dâimi duamızda, buranın Feyzisiyle omuz omuza girdi.

Halil İbrahim'in mektubu, belki her mektubu hem onun, hem ince Mehmed'in nâmına kabul ediyorum. İkisine, Hüsrev'le, Rüşdü gibi bir ruh, iki ceset nazariyle bakıyorum. Cenab-ı Hak onları muvaffak etsin ve emsâlini oralarda çoğaltsın. Ve o mektup da, Risale-i Nur'un talebelerinden Hâfız Mehmed Emin ve Mustafa Çavuş ile beraber, Sirtli Ahmed ve Salâhaddin ve İzzeddin gibi zatlarada Risale-i Nur'la alâkadar olduklarını bildiriyor. Biz de onlara birer birer hem selâm, hem onları da Risale-i Nur talebeleri içinde duada teşrik edeceğiz. Hâfız Ali'nin mektubunda, eline geçen mektubumuzu güzelce takdir ve hülasa etmiş. Risale-i Nur, saadet-i ebediye dükkânı ve bâki elmasları sattığından, "Fânî, kırık cam parçaları ondan istenilmemeli..." tâbiri, çok güzel düşmüş. Hem Isparta, hem Manisa'daki bütün kardeşlerimize birer birer selâm ve dua ediyoruz... Ve dualarını istiyoruz. Hapishanede, Risale-i Nur'un son kâtibi kahraman Şefik acaba sağ mıdır? Nerededir? Merak ediyorum... Halil İbrahim'den sorunuz.

Ahmed Feyzi Kul ile çok sohbetlerimiz oldu. Kendisinden çok istifade ettim. Vefatından sonra metrukâtından bir kısmı bilhassa bazı çalışmalarının müsveddeleri bana ulaştı. Bunlardan Afyon Müdafaası ve İncir yazıları üzerinde çalıştım. Metrukâtı arasında Hasan Feyzi'nin kendi el yazısı ile şiirleri, Halil İbrahim'in yazıları, bilhassa İnce Mehmed'in gerçekten inci gibi yazıları çok dikkatimi çekmişti. Bediüzzaman Hazretleri'nin kendi el yazısı ile Afyon Hapsinde yazdığı kısa mektuplar, daha doğrusu pusula mahiyetindeki yazıları da vardı. Bunları yerlerine emanet ettim.

71. Mektup

Yetmiş birinci mektup daha çok Hasan Âtıf'tan bahsetmektedir.

Şuhûr-u muharremeden sonra, bilhassa bahara yakın, hayat-ı dünyeviye gafleti bir derece fütur vermekle beraber; bazı sarsıntılar ve hastalıklar ve askerliğe gitmek cihetinde Risale-i Nur'un hizmetine bir derece zaaf gelmiş diye endişe ediyordum. Cenab-ı Hakk'a şükür ki: mektuplarınız ve Âtıf Hasan'ın gelmesiyle o endişe zâil oldu. O mektubunuzda, çok ehemmiyetli bir hâdise-i nuriyeden bahis var ki, Hizb'ül- Ekber'ül-Kur'an'ı tab etmek teşebbüsüdür. Evet o Hizb'ül- Ekberdeki âyetler; bütün Risale-i Nuriyenin ruhu, esası, madeni, üstadı ve güneşidir. Onun tab'ından sonra mümkünse, Risale-i Nur'un Hizb'ül- Ekber'i namında Arabiyyü'l- ibare ve iki Âyet'ül- Kübrâ ve münâcâtın hülasası olan Risaleyi dahi tab' etmek lâzımdır. Fakat elinizdeki nüsha, benim nüsham gibi mükemmel değil. Biz burada yazıp, isterseniz size gönderelim. İsterseniz İstanbul'da matbaada olan vekilimize gönderelim. Adresini bildiriniz. Kardeşimiz Hasan Âtıf, hakikaten Risale-i Nur'un hizmetine pek çok lâyük ve müstaidir (kabiliyetlidir). Mütesnâ hattı ile beraber ihlâsı, irtibatı, alâkadarlığı, ciddiyeti, sadakatı da mükemmeldir. Cenab-ı Hak, onun emsâlini çoğaltsın. Bu kardeşimizi, 20 mektup yerinde, size, canlı bir mektup olarak gönderdik.

Mektubun devamında Isparta kahramanlarına büyük iltifat bulunmakta.

Hâfız Ali'nin buradaki kardeşlerine çok yüksek, çok tesirli yazdığı mektuba karşı başta Feyzi, Emin olarak umum namına Feyzi diyor ki: “Biz bu memleket (Kastamonu) talebeleri, Isparta kahramanlarının

küçük kardeşleri, belki onların talebeleriyiz. Dersi, hizmeti ve ciddiyeti onlardan alıyoruz. Her birisi, bizim için birer üstadddır. Onların ellerinden öper, arz-ı hürmet ederiz. Cenab-ı Hak, o kahramanlardan ebeden razı olsun. Âmin.” diyorlar. Risale-i Nur’un iskele nâzırı Sabri’nin birinci talebesi ve Risale-i Nur’un ehemmiyetli küçük bir talebesinin küçücük mektubundaki güzel yazı bizi mesrur etti. Cenab-ı Hak, onu ve onun gibi Risale-i Nur’a çalışan masumlara tevfiik ve selâmet ve saadet ihsan eylesin. Âmin. Hâfız Mustafa’nın bizce pek çok ehemmiyetli olan mektubu, çoktan beri beklediğim bir hakikatı gösterdi ki; Risale-i Nur dairesindeki şâkirtler, istişare suretinde, tab’ etmek gibi çok ehemmiyetli işleri görmeye başlamalarıdır.

72. Mektup

Yetmiş ikinci mektupta “Dört beş kardeşime ait yapacağım birer kısa konuşma.” başlığı altında üç bölüm bulunmaktadır.

Birincisi: Medrese-i Nuriye’nin mürşidi, müessisi ve müdebbiri Hacı Hâfız kardeşimizin bu defa üçüncü olarak bir teberrükünü gördük. Tâ Barla’da iken, tatlı lokmaların kerâmetli, acip bereketi ve Isparta’da İktisad Risalesini tatlılaştıran iki buçuk okka balın hârîka bir hâdiseye sebebiyet vermesi bu üçüncü defa da, bin mübarek ve masum hatırlarını ve iltifatlarını temsil eden ve parçalanmayan bu hediye göndermiş. Altmış senelik bir kaide-i hayatiyemi o bin hatırın hatırı için o kaidemin hatırını kırdım.

Bu bölümüm hâşiyesinde “Şimdi ben tahmin ediyorum, o bal da onun imiş; fakat tam hatırlamıyorum.” deniliyor. 19. Lema olan İktisad Risalesi’nde bal meselesi şöyle anlatılmaktadır.

Kâideme ve düstur-u hayatıma muhalif bir surette, bir talebem iki buçuk okkaya yakın bir balı, bana hediye kabul ettirmeye ısrar etti. Ne kadar kaidemi ileri sürdüm, kanmadı. Bilmecburiye, yanımdaki üç kardeşime yedirmek ve Şaban-ı Şerif ve Ramazan’da o baldan iktisatla otuz kırk gün üç adam yesin ve getiren de sevap kazansın ve kendileri de tatsız kalmasın diyerek “Alınız.” dedim. Bir okka bal da benim vardı. O üç arkadaşım, gerçi müstakim ve iktisadı takdir edenlerdendi. Fakat, her ne

ise, birbirine ikrâm etmek ve herbiri ötekinin nefsinin okşamak ve kendi nefesine tercih etmek olan, bir cihette ulvî bir hasletle iktisadî unuttular. Üç gecede iki buçuk okka balı bitirdiler. Ben gülererek dedim: “Sizi otuz-kırk gün o bal ile tatlandıracaktım. Siz otuz günü üçe indirdiniz. Âfiyet olsun!” dedim. Fakat ben, kendi o bir okka balımı iktisadî sarf ettim. Bütün Şaban ve Ramazan’da hem ben, yedim, hem, lillahilhamd, o kardeşlerimin herbirisine iftar vaktinde birer kaşık (büyükçe bir çay kaşığı) verip, mühim bir sevaba medar oldu.

İkincisi: Âtîf Hasan’ın hakikaten fevkalade yazdığı tevafuklu Mucizat-ı Kur’âniyeyi, o gittikten sonra temaşa ettim. Elimden gelseydi, herbir yaprağına mukabil bir lira verecektim. İnşâallah o nüsha ile binler adam istifade edip, onun hayat-ı bakıyesine bir çeşme hükmünde vâridat verecek. Hüsrev’in ve kahraman Tâhirî’nin bir üçüncüsü oluyor.

Üçüncüsü: Risale-i Nur’un eski ve ehemmiyetli ve çalışkan bir şâkirdi olan Kâtip Osman’ın, sâdık ve hikmetli rüyası ve mutabık tabiri onları müferrah ettiği gibi, bizleri de mesrur eyledi. Ve o mektubuyla merak ettiğim şeyleri ve Hüsrev ve Rüşdü, Hâfız Ali, Zühdü, Bedevî Nuri ve Nur fabrikası sâhibi, Tâhirler, mübarekler heyeti, Medrese-i Nuriye ve ümmî ihtiyarlar ve masum çocuklar, umumlarının selâmlarını yazıyor. Biz de onlara birer birer selam ediyoruz. Muvaffakiyetlerine ve selametlerine dua ediyoruz. Bu havalide dahi, belki çok yerlerde, sizin faaliyetinizden şevke gelip Risale-i Nur ziyade tevessü ettiğinden; ehl-i dünyayı düşündürüyor, nazar-ı dikkati celbettiriyor. Bazı ufak tefek ilişmek de ondan ileri geliyor. İhtiyat her vakit olduğu gibi yine lâzımdır. Hz. İmam-ı Ali Radiyallahü Anh iki defa “Sirran tenevveret” demesi, Risale-i Nur, perde altında tenevvür ve tenvir eder diye işaret ediyor. Mümkün olduğu kadar geçici rüzgarlara ehemmiyet vermeyiniz, bakmayınız. Zaten mâbeyninizde samimi tesanüt ve meşveret-i şer’iyye, sizi öyle şeylerden muhafaza eder. İçinizdeki şahs-ı manevinin fikrini, o meşveretle bildirir.

İmza ise şöyle atılmış...

Kardeşiniz ve sizinle dünya da, berzahta, âhirette müteşekkiriâne iftilhar eden ve edecek hizmet-i Kur’âniyede arkadaşınız. Said Nursi.

Kur’ân-ı Kerim’de “Onlar, görmüyorlar mı ki, her yıl, bir veya iki kere imtihan ediliyorlar, çeşitli belâlara çarpılıyorlar.” (Tevbe, 9/126) diye münafıklar-

la ilgili bir âyet vardır. Halbuki hizmet ehli Müslümanlar için bu imtihan ve fitneye mübtela oluş çok daha fazla olmaktadır. Bu meselede, birinci alternatif olarak saydıkları gelişmelerden hased duygusuna kapılabilirler. Yani kıskançlıkları, çok defa iman ve ihlaslarının önüne geçebilirler. İkinci olarak onlar düşman kabul ederler, endişeye kapılıp varlıklarından rahatsız olarak bitirme ve yok etme yolunu tutabilirler. Bunun için hem herkes için iyi ve hayırlı işler yapmaya hem de yakın uzak hiç kimseyi aleyhlerine kıskırtacak tedbirsiz hareketlere girişmemeye dikkat etmeleri gerekmektedir. Bu durumdan kurtaracak tek yol, hizmet insanları, aralarındaki samimi dayanışma ve icma mânâsına gelen şerî meşveret ve istişareye çok dikkat etmektir. Bu durum, şahs-ı manevinin fikrinin ifadesidir.

73. Mektup

Yetmiş üçüncü mektupta altı kişiyle ilgili mesele ele alınmaktadır.

Birincisi: Fa'âl, cidden çalışkan, Risale-i Nur ve Medrese-i Nuriye talebelerinden Marangoz Ahmed'in mektubunda Eşref nâmında 10 yaşında bir masum çocuğun, köyünü, malını terk edip, iki gün zarfında Risale-i Nur'u yazmaya muvaffak olması, Risale-i Nur'un bir kerâmeti olduğu gibi, Medrese-i Nuriye'nin de hârîka bir çiçeğidir, deniliyor. Evet, biz de deriz ki: Maddi bir kışta, güzel çiçeklerin açılmasıyla bir hârîka kudret olduğu gibi; bu asrın manevi ve dehşetli kışında, Sava karyesinin, yani Sava şeceresi bin güzel güzel çiçekler Cennet meyveleri açması ve Isparta memleket bahçesi, binler gül-ü Muhammedî (s.a.s.) çiçekleri (herbir çiçekte yüz parça yaprak) açması, elbette hârîka bir mucize-i rahmet ve bu memlekete hârîka bir keramet-i inayet-i Rabbâniye ve Risale-i Nur talebelerine hârîkulade ikram-ı İlâhîdir, diye itikat edip, Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür ederiz. Marangoz Ahmed'in mektubunda, Dâriviran köyünün eski zamanın çalışkan talebelerini andıran fedâkar talebeler, bizi ve eski zaman talebelerini tahassürle yâd eden medreseden yetişme Risale-i Nur talebelerine derin bir sürur verdi. Medrese-i Nuriye'nin hanımları, talebeleri, evrad-ı Kur'âniye ile duâlarıyla, evradlarıyla çalışkan kalemlere manevi yardımları çok güzeldir. Bu havâlideki hanımlara da tam bir ders olur. Cenab-ı Hak,

onlardan ve o medresenin umum talebelerinden ve üstadlarından ebeden râzı olsun. Ahmed'in rüyası çok mübarek ve güzeldir. Hz. İsa'nın (a.s.) kuvvetli sadasını işitmek, İsevîlerden kuvvetli bir imdât, hizb'ül-Kur'ân'a iltihak etmeye işaret olabilir.

1910 yıllarında "Acele ettim kışta geldim, sizler cennet-âsâ bir baharda geleceksiniz." diyen ve devamında "Mezarıma uğrayınız ve bahar hediyelerinden birkaç tanesini medresemin mezar taşları denilen ve kemiklerimizi misafir eden ve Horhor toprağının kapıcısı olan kalenin başına takınız." diyerek müjdelere verip hedefler gösteren Bediüzzaman 1940'lı yıllarda maddi kışta açılan güzel çiçeklerden bahsediyor. Hem de bahardan ve çiçekten bahsederken neleri kasetmiş olduğunu da izah etmiş oluyordu.

Mektubun devamında diyor ki:

İkinci adam ve meselesi: Risale-i Nur talebelerinden bir genç hâfız, pek çok adamların dedikleri gibi dedi: 'Bende unutkanlık hastalığı ziyadeleşiyor, ne yapayım?' dedim: 'Mümkün oldukça, nâ mahreme nazar etme. Çünkü rivayet var. İmam-ı Şâfi'inin dediği gibi 'Harama bakmak, unutkanlık verir.' Evet, ehl-i İslamda harama bakmak ziyadeleştiğçe, hevesât-ı nefsâniye heyecana gelip, vücudunda su-i istimler ile israfa girer. Haftada birkaç defa gusle mecbur olur. Ondan, tıbben hâfızasına zaaf gelir. Evet, bu asırda açık saçıklık yüzünden, bilhassa bu sıcak memleketlerde o su-i nazardan, su-i istimâlât, umumî bir unutkanlık hastalığını netice vermeye başlıyor. Herkes cüz'î küllî o şekvâdadır. İşte bu umumî hastalığın ziyadeleşmesiyle, hadis-i şerifin verdiği müthiş bir haberin tevili ucunda görünüyor. Ferman etmiş ki: "Ahir zamanda, hâfızların göğsünden Kur'ân, nez' ediliyor. Çıkıyor. Unutuluyor." demek bu hastalık dehşetlenecek hıfz-ı Kur'ân'a (Kur'ânı ezberleyip hâfız olamaya) sed çekilecek. O hadisin tevilini gösterecek. Gaybı Allah'tan başka kimse bilmez.

Üçüncü adam ve meselesi: Bizlerle pek çok alâkadar bir zât, çok defa dehşetli şekva ediyor ki: "Ben adam olamıyorum, gittikçe fenâlaşıyorum, manevî hizmetlerimin neticelerini göremiyorum." diye medet istiyor. Ona yazıyoruz ki, "Bu dünya dar'ul-hizmettir, ücret almak yeri değildir. Âmâl-i sâlihanın ücretleri, meyveleri, nurları; berzahta, âhi-

rettedir. O bâki meyveleri bu dünyaya çekmek ve bu dünyada onları istemek, âhireti, dünyaya tâbi etmek demektir. O amel-i sâlihın ihlâsı kırılır, nuru gider. Evet, o meyveler istenilmez, niyet edilmez. Verilse teşvik için verildiğini düşünüp şükreder.” Evet, bu asırda, bir iki mektupta beyan edildiği gibi, o derece hayat-ı dünyeviye damarına dokunmuş ve yaralamış ve heyecana getirmiş ki; mübarek ve ihtiyar ve hoca ve ehl-i salâhat olan bir zat, dünyada bir nevi hayat-ı uhreviye ezvâkını istiyor; birinci derecede, zevk-i hayat onda hükmediyor.

Dördüncüsü: Bizimle alâkadar bir zât, pek çokların şekva ettikleri gibi; eskiden, şiddetli bir tarikatta okuduğu evradındaki zevk ve şevkini kaybettiğini ve sıkıntı ve uyku galebe ettiğini müteessifâne şekvâ etti. Ona dedik: Maddî hava bozulduğu vakit nasıl ki, sıkıntı veriyor, asabî sinelerde inkıbaz hali başlıyor; öyle de, bazan mânevi hava bozuluyor. Bilhassa mâneviyattan yabanileşmiş bu asırda ve bilhassa hevesât ve müştehiyat-ı nefsanîyeyi taammüm etmiş memleketlerde ve hususan şuhur-u muharreme ve şuhur-u mübarekede manevî havayı tasfiye eden âlem-i İslamın intibah ve teveccühü umumisi, o mübarek şuhurun gitmesiyle tevakkuf etmesinden fırsat bulup havayı bozan dalâletlerin tesirleri zamanında ve bilhassa kış tazyikatı altında, bir derece hayat-ı dünyeviye ve hevesât-ı nefsanîyenin tasallutlarının noksanîyetinden, ehl-i İslam ve ehl-i imanda, hayat-ı uhreviye çalışmak iştiyakı, baharın gelmesiyle hayat-ı dünyeviye ve hevesât-ı nefsanîyenin inkişafıyla o iştiyak-ı uhreviyeyi gizlemesi anında elbette böyle kudsî evradlarda zevk, şevk yerinde, esnemek ve fütur gelir. Fakat, madem ‘Hayr’ulumuri ahmezühâ’ sırıyle; meşakkatli, külfetli, zevksiz, sıkıntılı amâli sâliha ve umur-u hayriye daha kıymetli, daha sevaplıdır; o sıkıntıda, o meşakkatteki ziyade sevabı ve makbuliyeti düşünüp, sabır içinde mesrurane şükretmek gerektir.

Beşincisi: Risale-i Nur’un bir talebesi, Risale-i Nur’a çalışmadığının bir sebebi, derd-i maişetin ziyadeleşmesi olduğunu söyledi. Biz de ona dedik: Risale-i Nur’a çalışmadığın için derd-i maişet sana şiddetlendi. Çünkü bu havalide her talebe itiraf ediyor ve ben de ediyorum ki: Risale-i Nur’a çalıştıkça, yaşamakta kolaylık ve kalpte ferahlık ve maişette suhulet görüyoruz.

Altıncısı: Bu bîçâre Said'dir. Herkesin arzu ettiği ve istediği ve ferahla kabul ettiği şahsa karşı hürmet ve muhabbet ve sohbet, fakat Risale-i Nur'a taalluk eden noktalar haricinde bana ağır geliyor; beni sıkıyor, müteessir oluyorum. Tahmin ediyorum ki, Risale-i Nur'un yüksek hâsiyetleri ve şâkirtlerinin şahs-ı manevisinin pek büyük meziyetleri, şahsım gibi meslek-i aczde fazla ileri giden bir âciz ve bîçarenin zaif omuzuna o dağ gibi mânalar yüklense altında ezilir, sıkılır diye anladım. Bu âhirki iki meselede pek kısa kesmeye kağıt mecbur etti. Nur, Gül, Lütfî'nin kahraman vârisleri mübarekler yüksek heyeti ve Medrese-i Nuriye ve masumlar ve ümmî ihtiyarların her birisine binler selam ediyoruz. Duanıza muhtaç, size müştak kardeşiniz, Said Nursî.

74. Mektup

Yetmiş dördüncü mektupta, taarruzların olabileceğini fakat Allah'ın yardımıyla saldıranların tam aksi maksatları ile başka bir yolda gelişmelerin devam edeceği anlatılmaktadır.

Bu yeni hâdise-i taarruziyeden müteessir olmayınız. Çünkü mükerrem tecrübelerle Risale-i Nur inayet altındadır. Hiçbir tâife, şimdiye kadar böyle ehemmiyetli hizmette bizler kadar az meşakkatle kurtulan olmamış. Hem geçen Ramazandaki hastalığım ve Eskişehir'deki musibetimiz gibi çok vâkıalarla, zâhiri sıkıntılı, meşakkatli haller altında Risale-i Nur'un faydasına olarak inkişafı ve daha tesirli fütuhâtı görülmüş. İnşallah, bu sıkıntılı hâdise dahi, münafıkların aks-i maksudiyle, Risale-i Nur'un fütuhatını başka bir mecrada teshile vesile olur. Beşinci Şua, yirmi beş sene evvel meseleleri yazılan, yalnız bir-iki sayfa tatbikat ilave edilip Şualara giren Beşinci Şua ellerine geçmesi ehemmiyetlidir. Fakat burada da bir hikmet var. Belki onlara, kendi mesleklerini bildirmek ve cehenneme gidenin mâhiyetini bilmek için fevkalâde iktidar hâricinde bir kaza-i İlahidir, diye Cenab-ı Hakk'ın hikmetine ve inayetine ve hıfzına itimad edip merak etmeyiniz.

Hem siz, hem onlar bilsinler ki: sadaka belâyı def ettiği gibi; Risale-i Nur, Anadolu'dan, bilhassa Isparta, Kastamonu'dan semavî ve arzî âfâtın def ve refine vesiledir. Evet Sabri'nin "İnkarcılar boğulduktan

sonra yerle göğe ‘Ey yer suyunu yut ve sen ey gök suyunu tut!’ diye emir buyuruldu. Su çekildi, iş bitirildi ve gemi Cudî üzerinde yerleşti ve ‘Kahrolsun o zalimler.’ denildi.” (Hud, 11/44) âyetinden istihrac ettiği mânâ haktır ve mutabıktır. Evet, Risale-i Nur, sefine-i Nuh gibi Anadolu’yu cebel-i Cûdî hükmüne getirip, küre-i arzın yangınından ve tokadından kurtulmasına bir sebeptir. Çünkü iman zaafından gelen tuğyan, ekseri musibet-i âmmeyi celbettiği gibi; imanı fevkalade kuvvetlendiren Risale-i Nur, o musibet-i ammeyi dairesinin haricine bırakmaya rahmet-i İlâhiye tarafından vesile oldu. Bu ehl-i dünya, bu Anadolu halkı Risale-i Nur’a girmeselerde ilişmesinler. Eğer ilişmeler; yakında bekliyen yangınlar, tufanlar ve taunların istilasına uğrayacaklarını düşünsünler, akıllarını başlarına alsınlar. Madem biz onların dünyalarına karışmıyoruz, onların da lüzumsuz bir halde bu derece âhiretimize karışmalarında onlara felaket getirmek ihtimali kavidir.

İşte bu sekiz aydır, bilhassa bu heyecan veren bu hâdisenizle beraber; şimdi yanımdaki Feyzi ve Emin ve bütün bana temas eden dostlar şâhittirler ki, bu sekiz ay zarfında bir tek def’a ne harb-i umumiye, ne siyaseti sormamışım. Ve odamdan işitilen radyoyu da, üç senedir dinlemedim. Halbuki benim, binler adam kadar dünyaya bakmak münasebet var. Demek bize işen, doğrudan doğruya imana tecavüz eder. Onları, Cenab-ı Hakka havale ediyoruz... Hem ehl-i siyasete hiç münasebetimiz olmadığı halde, kati bilsinler ki, bu memlekette, bu asırda, milleti anarşiden, tereddidi ve tedenni-i mutlakadan kurtaracak yegane çaresi, Risale-i Nur’un esasatıdır. Bu hâdisede sıkıntı çeken masumlar ve üstadları bilsinler ki; ağır şartlar altında bir saat nöbet, bir sene ibadet ve hakiki imanî tefekkürle geçen bir saati, bir sene taat hükmüne geçtiği gibi, inşaallah onların sıkıntıları da öyle sevaba medar olur. Onlar da merak ve teessürle değil, ferah ve sürurla karşılamalı. Fakat Hz. Ali’nin (r.a.) iki defa “Sirran beyaneten. Sirran tenevveret.” demesine binâen, biz her vakit tam ihtiyat ve tam sakınmak vaziyetini muhafaza etmekle mükellefiz. Risale-i Nur’un mensupları, şuur ve ihtiyarları hâricinde birbiriyle münasebettar, birbirinin hâdiseleriyle alâkadar olduğuna bir delil de bu günlerde oldu.

Şöyle ki, oradaki hâdisenin vukuundan bu güne kadar, buradaki muhtelif tabakalardaki talebelerin vaziyetleri ehemmiyetli bir hadise yüzünden değişmiş gibi çekinmek ve münafıkların nazarını kendilerine ve bizlere celbetmemek için bir tevakkuf devresi geçti. Ben de hayret ediyordum. Nazif gibi birkaç zâtın rüyalarının tabirleri, sizin hâdiseniz olduğunu anladık. Umum kardeşlerimize birer birer ve bilhassa musibetzedelere selâm ve dua ediyoruz. Cenab-ı Hak, onları çabuk kurtarıp vazifelerinin başına göndersin, âmin.

75. Mektup

Yetmiş beşinci mektup taarruzların hizmet insanlarını daha çok cesaretlendirip gayretlerini artırmaya vesile olduğunu anlatılmaktadır.

Böyle şiddetli taarruzlara karşı sizi teşçie (cesaretlendirmeye) lüzum görmüyorum. Sizin kuvvetli metanetiniz ve Risale-i Nur'a gelen her elim hâdisenin altında bir inayet ve rahmet bulunduğuna itikadınız, teşçiiiniz kâfidir, biliyoruz. Yalnız bir noktayı merak ediyorum. Elde edilen bütün Risale-i Nur, yalnız bir takım mıdır? Ve kimin imiş? Anlamak istiyorum. Her kim ise merak etmesin. Daha ehemmiyetli makamlarda onun hesabına fütuhat yaparlar, sevap kazandırır. Ona bir takım Risale-i Nur tedarik edilebilir. Hem tevkif altında kimse var mı? Hem, ona havale edilen hoca kimdir?

Mektubun devamında, haberleşme için Nur Postacılarının başvurdukları çare anlatılmaktadır.

Saniyen: Sabri ile Hafız Ali'nin re'yi ile haberleşmeyi kolaylaştırmak için verdiği karar ile bazan Atabey yoluyla muharebeyi onlar gibi biz de kabul ettik. Lütfinin bir vârisi Abdullah Çavuş namıyla, adreseyle gönderilecek.

Salisen: Sabri'nin mektubunda, tevafuklu yazdığı Mucizat-ı Kur'âniye ve Risale-i Nur hakkındaki istihracı bizi fevkalâde mesrur eyledi. Hasan Atıf'ın bize yazdığı şâ'şaalı ve câzibedar Mucizat-ı Kur'ân'ı esas yapıp, diğer Risalelerde, i'caz-ı Kur'ânın nüktelerine dair bahisleri ona zeyiller şeklinde ilhak ettik; güzel bir sûrete geldi. Bu cümleden

olarak: Âyet'ül- Kübra'nın Kur'an'a dair 17. Mertebesi, 24. Söz ve Sure-i Feth'in âhirki âyetin mucize olduğuna dair 7. Lem'a ve Fihriste'nin Rumuzât-ı Semâniye'ye dair mühim parçaları ve Kenz'ül- Arş'ın iki nüktesi gibi parçalar o zeyillere girmiş. Aynen Mucizat-ı Ahmediyenin zeyilleri gibi parlamış. Nurlar santralı Sabri, o yazdığı güzel Mucizât-ı Kur'âniyeyi inşaallah onlarla tam güzelleştirir.

Râbian: Merhum Lütfi'nin hakiki ve pek ciddi bir vârisi olan Abdullah Çavuş'un mektubu, onun derece-i sadakat ve ihlasını ve irtibatını gösterdi. Her vakit İslâmköylü Abdullah ile o Abdullah Çavuşu duada beraber yâdediyordum. Elhak, o makama lâyük olduğunu gösteriyor. İstedığı Fihriste'nin tashih edilmiş son kısmı inşaallah ona gönderilecek. Fakat zannettiği gibi çok tashihat edilmemiş; çünkü, taksim'ül-âmâl suretiyle, o mübarek kardeşlerimin yazılarını, mübarek yâdigâr gördüm ve değiştirmeye kıyamadım.

Hâmisen: Bu günlerde, o hâdisede, Risale-i Nur'un bir derece tevakkufuna ve dünyaya bakmaya ve yirmi senedir konuşmadığım adamlarla konuşmaya ve hizmet-i Kur'âniye noktasında memnu olduğumuz siyasete temas etmeye mecbur olacağım diye endişeden gelen şiddetli bir teessürden zâhir görülmez, mânen tehlikeli bir hastalık bana taarruz etti. Müstemir âdetimi tamamiyle yerine getiremediğimden, yine Ramazan hastalığı gibi, ben kardeşlerimden, yine manevî muavenetlerini çok rica ediyorum. Fakat merak etmeyiniz, yatakta değilim. Yalnız fazla yazılan nüshaları tashih edemiyorum.

Sâdisen: Risale-i Nur bir cephede tevakkuf etse de, başka cephelerde fütuhâtı o tevakkufun yerini tutar. Hattâ bu hâdise münasebetiyle burada bir derece ihtiyata binâen tevakkufa niyet edip terviç ettiğimiz halde; bilakis Isparta tevakkufuna karşı, buralarda inkişafat ile tezahür etti. Elhamdülillahi hâzâ min fazli Rabbî... En ziyade bize nezaretle, bizimle ve siyasetle alâkadâr mühim bir memur yanıma geldi. Ona dedim ki: Bu on sekiz senedir sizlere müracaat etmedim ve hiçbir gazete okumadım, bu sekiz aydır, bir defa cihanda ne oluyor, diye sormadım; üç senedir burada işitilen radyoyu dinlemedim, tâ ki, kudsî hizmetimize manevî zarar gelmesin. Bunun sebebi şudur ki: İman hizmeti, iman hakikatları, bu kâinatta herşeyin fevkindedir, hiçbir şeye tâbi ve âlet ola-

maz. Fakat, bu zamanda, ehl-i gaflet ve dalâlet ve dinini dünyaya satan ve bâkî elmasları şişeye tebdil eden gâfil insanlar nazarında o hizmet-i imaniyeyi hâriçteki kuvvetli cereyanlara tâbi veya âlet telakki etmek ve yüksek kıymetlerini umumun nazarında tenzil etmek endişesiyle, Kur'ân-ı Hakim'in hizmeti bize, kati bir surette siyaseti yasak etmiş. Sizler ey ehl-i siyaset ve hükümet! Evham edip bizlerle uğraşmayınız... Bilakis teshilât göstermeniz lâzım. Çünkü hizmetimiz, emniyet ve hürmet ve merhameti tesis ile hem âsâyişi, hem inzibatı, hem hayat-ı ictimaiyeyi anarşiden kurtarmaya çalışıp, sizin hakiki vazifenizin temel taşlarını tesbit ediyor; takviye ve teyid ediyor.

Sâbian: Hâfız Ali'nin mektubunda bazılara hitaben yazdığımız bir mektup ile ve hâdise-i hâzıra dair hafif geçeceğine ait son mektup, bu gündün bir hafta evvel postaya verilmiş. Hâfız Ali, yoldaki o iki mektubu okumuş gibi mektubunu yazması, sıdkının bir lem'â-i kerameti olduğu gibi; aynı günde, –hiç vuku bulmamış– yanıma ehemmiyetli büyük bir memur-u siyasî geldiğini Nazif'in arkadaşlarından Koroğlu Ahmed rüyada aynen görüp, o memurdan üç saat evvel rüyayı bize hikaye edip tabir istedi; tabiri tevilsiz çıktı.

“Kur'ân-ı Hakim'in hizmeti bize kati bir surette siyaseti yasak etmiş.” ifadesi, iman ve Kur'ân hizmeti yapacak erler için en köklü ve kesin bir prensip olmalıdır.

76. Mektup

Yetmiş altıncı mektupta, bir rüya ve bir tefsirden söz edilmektedir.

Bu defa Nur fabrikasının sahibiyile ve tam bir muavini ve tam bir Hüsrev olan kahraman Tâhirî'nin beşâretli mektupları ve Medrese-i Nuriyenin kahramanlarından Marangoz Ahmed'in, ikinci rüyası ve üçüncü rüyanın âhîrinde, malûm musibetin akabinde sarsılmayan fa'al Hâfız Mehmed'in, çocuklara hatim duasını yapması ve Risale-i Nur'un okunması, üstümüzden dağ gibi mânevi ağırlıkları kaldırdılar. Cenab-ı Hak, sizleri ve onları âfât-ı mâneviye ve maddiyeden muhafaza etsin, âmin.

Marangoz Ahmed'in ikinci rüyası, Peygamber Aleyhissalâti Vesselâm ile alâkadarlık ve sürurlu olduğu cihetinden rüya-yı sâdika olduğuna, o Medrese-i Nuriye'nin civarlarındaki kardeşlerin ve hemşirelerin maddi hizmetleri canlı ve ruhlu bir suret alıp, Peygamber Aleyhissalâti Vesselâmın sünnet-i seniyesinin ihyâsına medar olacağına işaret verdiği münasebetiyle, mektubunuzu almadan, iki gün evvel gördüğüm bir rüyayı beyan ediyorum.

Şöyle ki: Gördüm Şimdiki reis veya şimdiki reisler, tanıdığım ehemmiyetli bir iki hocaya, hilâfet rütbesini ve meselelerini tatbik etmeye ve hilâfet, o hocalara veya reislere hangisine verileceğini rüyada anladım. Ve o netice-i kararları bana göstermek için, bana karşı geldiklerini gördüm. Sonra uyandım. Sabahleyin kardeşlerime söyledim. Dedim: Allah-ü âlem, Isparta havalisinde, Risale-i Nur'un maddi mağlubiyeti içinde manevi bir galibiyeti olmuş ki; büyük makamat-ı resmiyede en mühim mesâil-i İslamiye medar-ı bahis olacak. Biz Isparta'da, o musibetin ne derece ileri gittiğini bilemediğimizden ve çoktan beri de ne hâl-i âlemden ve ne de resmi halden anlamayıp dinlemediğimiz hâlde, bu rüyanın, rüya-yı sâdika olduğuna bir emâre olarak, beni bir gün baktırdı.

O emare şudur ki: Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir talebesi Ankara'dan gelip ben sormadan dedi: "Reis Kur'ân'a yeni bir tefsir yazmayı emretmiş o da yazıyormuş." Hem Dâhiliye Vekili, yirmi senelik bir âdete muhalif olarak, "Dinsiz bir millet yaşayamaz..." diye din lehinde beyanatta bulunduğunu ve Maarif Nazırı da, âdâb-ı İslamiye lehinde, eski prensiplerine muhalif olarak beyanatta bulunduğu gibi, ehemmiyetli bir değişikliği ihsas ettiğinden; kulağımı kapadığım sekiz aydan sonra, bu rüya hatırı için, bu haberleri aldım. Bunun sebebini anlamak cidden arzu ettim.

Birden ihtar edildi ki: Ehl-i dalâlet, memur-u siyasiyeyi aldatıp, Risale-i Nur aleyhinde genişçe, buradan oraya kadar bir daire içinde taarruz edip, derece-i kuvveti anlamak istediler. Gördüler ki, sökülmiyecek mağlup edilmeyecek bir kuvvetle gördüklerinden, ehemmiyetli büyük makamat-ı resmiyede, mâhiyetini medar-ı bahs ve dikkat ettiklerinden, bilmeceburiye, bir nevi musalâhaya yol hazırlamak ve şimdiye kadar hakikat ve hikmete muhalif olarak, iyilikleri, ölen reise ve fenalıkları

millete, orduya vermek yerinde, o hata-yı azimeye bedel, bütün fenalıkları ölene verip, kendilerini bir derece o dehşetli hatiattan kurtarmak çaresini aramaya, bir zemin teşkil etmeye çalışmış ki: hem rüya, hem bu haberler haber veriyor. Birinci, ikinci Hulusilerin müşterek mektupları, bu iki rükn-ü mühimmenin gayretleri, sadâkatleri çelikten daha metin olduğu her hâdise ile gösteriliyor.

“Risale-i Nur’un maddi mağlubiyeti içinde manevi bir gâlibiyeti olmuş.” ifadesinden şunu anlıyoruz ki: devamlı gelişen bir iman ve Kur’ân hizmeti için mağlubiyetler bile galibiyetin basamaklarıdır. O hizmetin erleri “Biz hergün yeniden doğarız; kim bizden usanası.” diyen Yunus Emre gibi her zaman aşk ve şevkle gerilir ve yollarına devam ederler.

77. Mektup

Yetmiş yedinci mektupta, niyet ettiği bedduadan vazgeçiş sebebini Bediüzzaman Hazretleri şöyle anlatmaktadır.

Aziz, sıddık, sebâtkâr kardeşlerim ve hakiki vârislerim! Bu günlerde, Risale-i Nur’a su-i kast edenlerin ve sizlere sıkıntı verenlerin haklarında, bana verdiği bir hiddet neticesinde bedduaya teşebbüs ettim. Birden Isparta’ya kıyamadım. Kaç defadır niyet ettim, Isparta’daki iyilerin yüzünden su-i kastçılar kurtuldular. Kıyamadım, beddua yerine: “Yâ Rab! Madem Isparta, Risale-i Nur’un bir Medresetü’z- Zehrâsı’dır. Sen oradaki fena memurları dahi islâh eyle ve hüsn-ü akıbet ver.” diye dua eyledim ve ediyorum.

Mektubun devamında Mesnevi-i Nuriye’nin seneler önce yazılmış parçaları hakkında bilgi verilmektedir.

Sâniyen: Bu günlerde Salâhaddin’in İstanbul’dan getirdiği Habbe, Katre, Şemse, Hubab gibi Arabî Risalelere baktım. Gördüm ki; Yeni Said’in doğrudan doğruya harekât-ı kalbiyesinde müşâhede ettiği hakikatları, Risale-i Nur’un çekirdekleri hükmündedir. Zaten bunlar hem Şu’le ve Zühre Risale-i Nur’un Arabî parçalarıdır. Onlar, doğrudan doğruya benim nefsimin dersi olduğu için Arabî ve kısa ibarelerle ifade edilmiş; başka adamlar nazara alınmamış. O zaman, başta Şeyh’ül- İslam ve Dar’ül- Hikmet âzaları ve İstanbul’un büyük âlimleri, tahsin ve takdirle

karşıladılar. Bunlar Yeni Said'in eserleri olduğundan, Risale-i Nur'un eczalarıdır. Eski Said'in ise, Arabî Risalelerinden yalnız İşârât'ül- İ'caz, Risale-i Nur'da en mühim bir mevki almış. Hem her iki Said'in iştirakiyle, bir tek Ramazanda iki hilâl ortasında telif edilen ve kendi kendine ihtiyarım hâricinde bir derece manzum şeklini alan ve İşârât'ül- İ'caz kıtasında ve elli altmış sahife bulunan Türkçe olarak "Lemeât" nâmındaki Risale dahi Risale-i Nur'a girebilir. Maatteessüf bir nüsha elde edemedim. Herkesin hoşuna gittiği için, matbu nüshaları kalmamış. Hem Eski Said'in ilm-i mantık noktasında bir şaheser hükmünde bulunan gayr-ı matbu "Ta'likat"tan süzülen i'cazlı bir icaz-ı hârikada müdakkik ulemâları hayret ve tahsinle dikkate sevk eden matbu "Kızıl İ'caz" nâmındaki Risale-i mantıkîye Risale-i Nur'la bağlanmasına ve şâkirtlerinin, âlimler kısmının nazarına göstermek lâyük gördüm; fakat çok derindir. Bu günlerde, Feyzi'ye bir parça ders verdim. Belki bir zaman Feyzi, başkasının da anlaması için dersini Türkçe kaleme alacak...

78. Mektup

Yetmiş sekizinci mektupta, açlık fitnessi üzerinde durulmaktadır. Çünkü basıncı sistemler, rejim olarak kasıtlı olarak insanları açlığa mahkum ederek, böylece sadece midelerini düşünüp sistem aleyhine bir şey yapma fırsatını yok etmeyi hedeflemişlerdir. Rusya'da ve komünist ülkelerde uzun müddet bu böyle devam etmiştir... Şeflik döneminde de kasden bazı buğday silolarının yakılmasının arka planında da benzer şeyler düşünülebilir.

Aziz, sıddık kardeşlerim, sebatkar ve hakiki varislerim,

Bu günlerde, Risale-i Nur talebeleri hesabına gayet ehemmiyetli, endişeli bir sual-i manevi kalbime ihtar edildi. Sonra anladım ki, ekser Risale-i Nur talebelerinin lisan-ı halleri bu suâlî soruyor ve soracaklar. Birden bir cevap hâtıra geldi. Feyzi'ye söyledim. Dedi: 'Hiç olmazsa icmâlen kaydedilsin.'

Endişeli sual: Bu âhir zaman fitnessinde açlık ehemmiyetli bir rol oynayacak. Onunla ehl-i dalâlet, biçâre ehl-i imanı, derd-i maişet içinde boğdurup, hissiyat-ı diniyeyi ya unutturup, ya ikinci, üçüncü derecede bırakmaya çalışacak diye, rivâyetlerden anlaşılıyor. Acaba, her şeyde hatta

kaht (kıtlık) azabında ehl-i iman ve masumlar için bir vech-i rahmet ve kader-i İlahi cihetinde adâlet olması, bunda ne tarzda olur? Ehl-i iman da bilhassa Risale-i Nur talebeleri bu musibete karşı iman ve âhiret hesabına ne cihetle istifade edip nasıl davranacaklar ve mukavemet edecekler?

El cevap: Şu musibetin en ehemmiyetli sebebi: Küfran-ı nimet ve şükürsüzlük ve nimet-i İlahiyenin kıymetini takdir etmemeklikten gelen bir isyan olduğundan, Âdil-i Hakîm, nimetinin, bilhassa gıda kısmının bilhassa hayat noktasında en büyük nimet olan ekmeğin hakiki lezzetini ve çok ehemmiyetli kıymetini ve nimetiyet noktasında fevkalâde derecesini göstermekle, hakiki şükre sevk etmek hikmetiyle, Ramazan gibi, riyâzet-i diniyeye riayet etmiyen şükürsüz insanlara bu musibeti verip, aynı hikmet için adalet etmiş.

Ehl-i iman, ehl-i hakikat, bilhassa Risale-i Nur talebelerinin vazifesi, bu musibetli açlığı, Ramazan riyazet-i diniyesinin tarzındaki açlık gibi vesile-i iltica ve nedamet ve teslimat yapmaya çalışmaktır. Zaruret bahanesiyle dilencilığe ve hırsızlığa ve anarşistliğe yol açmasına meydan vermemektir. Ve aç fakirlere acımayan bir kısım zengin ve bazı ehl-i maaş dahi Risale-i Nur'u dinleyip, bu mecburi açlık hissiyle açlara merhamete gelip, zekâtla yardımlara koşmaktır. Ve nefsini güzel yemeklerle şımartan, serkeş eden ve hevesat-ı rezile ve tuğyanlara sevk edip sarhoş eden gençler dahi, Risale-i Nur'un irşadiyle, bu hadiseden merdane istifade ederek, fuhşiyat ve günahlardan ellerini bir derece çektiği ve nefislerinin zevklerini ve pisliklere karşı galeyanlarını kırması vesilesiyle tâate ve hayrata, o hâdiseyi, kendi aleyhlerinden çıkarıp, lehlerinde kullanmaktır.

Ehl-i ibadet ve salâhat dahi, ekser insanların aç kaldığı bu zamanda ve çok karışmış ve haram ve helâl fark edilmeyecek bir tarzda gelmiş ve şüpheli mal hükmünde ve mânen müşterek olan erzâk-ı umumiyeden helâl olmak için mikdar-ı zaruret derecesine kanaat ediyorum diye bu mecburî belâyâ bir riyazet-i şer'iyye nazariyle bakmaktır. Kader-i İlahiyeye karşı şekva ile değil, rıza ile karşılamaktır.

Mektubun son bölümünde yine tedbir ile ilgili bir teklif bulunmaktadır.

Sabri kardeşim! Seni tevki edip selâm gönderenlere, ben de seni tevki ediyorum. Onlara birer birer selâm ediyorum. Senin bu defaki mektubun gerçi geç geldi, fakat birkaç noktada beni çok memnun etti. Sabri'nin, elmas ve çelik gibi metanetini ve isabet-i fikrini gösterdi.

Mâdem Hâfız Ali ile siz Atabey yoluyla muhabere etmeyi münasip görmüşsünüz; Atabey’de Abdullah Çavuş’un veya münasip gördüğünüz birisinin adresini bildiriniz. Abdullah Çavuş’un, sizin namınıza istediği 10. Şua namındaki fihristenin ikinci cildini yazdırdık ve Hizb’ül- Ekber-i Nuriye’yi Feyzi yazdı; yakında inşaallah göndereceğiz.

79. Mektup

Yetmiş dokuzuncu mektupta çalışkan talebelerin gayretleri anlatılmaktadır.

Bu defa Sabri ve Hafız Ali’nin mektupları, Risale-i Nur’un fevkalâde bir kerametini ve hârika kuvvetini gösteriyor. Medrese-i Nuriye’nin çalışkan ve gayyûr talebeleri birkaç gün zarfında, Hâfız Mehmed’in zâyi olan kitaplarına mukabil umumunun yazılmasını ve ona verilmesini taahhüd edinmelerine, bu havalideki şâkirtleri fevkalâde mesrûr eyledi. Hâfız Ali’nin tahkikatına gelenlerin, ‘Mağazalarda kağıt kalmadı. Risale-i Nur şâkirtleri kağıdı bitirdiler.’ diye demeleri ve Mehmet Zühdü’nün kitapları kendine iade edilmeleri, Risale-i Nur şâkirtlerini müftehirâne teşci ve teşvik eden bir hâdisedir. Sabri mektubunda, ‘İki- üç senedir Risale-i Nur, telif cihetinde tevakkuf devresini geçiriyor.’ diye hikmetini soruyor. Bunun cevabı uzundur. Hem telif, ihtiyarımız dairesinde değil. Hem, Risale-i Nur şâkirtlerinin telifden hisseleri kalmak için, bazı ehemmiyetli esbab ve ârızalar mâni oldu.

Mektubun devamında hizmet eden hanım talebelere selam gönderilmekte...

Burada başta Âsiye olarak Ulviye, Lütfiye gibi çok çalışkan hanım şâkirtler, Medrese-i Nuriye’deki hemşirelerine ve selâm gönderen Sabri’nin refikasına hem kardeşlerine arz-ı hürmet ve selam ve dua ederler.

Başka bir Risâlede şöyle deniliyor: ‘Bazı hadis-i şeriflerde işaret vardır ki: ‘Âhir zamanda kadınlar taifesinde iman hakikatları ziyade inkişaf edecek. O zamanın dalâlet tehlikelerinden bir derece mahfuz kalacaktır.’ (...) İktidarsız yavrulara ve zayıf vâlidelerine tam yardım ve himaye etmek hikmetiyle erkeklerde de haysiyet, namus seciyesi fitratında derc edilmiş. Bu namusta hâlis ve ücretsiz, mukabelesiz, samimi bir kahramanlık derc edilmiş. Fakat o seciye bazı esbab ile bir derece bozulduğu için samimi

ve hâlis kahramanlık seciyesi ekseriyette zayıflamış. Fakat kadınlarda o seciye-i fitriye olan, şefkat kahramanlığı bozulmamış. Bu seciye-i fitrî ehl-i İslamda, âhir zamanda büyük bir hizmet ve hayat-ı ictimaiyede, İslamiyet dairesinde bir esas olacağına o gibi hadis-i şerifler işaret edip remzen haber veriyorlar.” (Hanımlar Rehberi)

80. Mektup

Sekseninci mektupta ihlas ve metanetin gücü anlatılmaktadır.

Kahraman Tâhîrî'nin ve Kâtip Osman'ın mektupları hakikaten benim için bir ilaç hükmüne geçti. Yarım maddî, yarım manevî endişe hastalığına bir tiryak hükmüne geçti. Cenab-ı Hak, onlardan ve sizlerden ebeden râzı olsun. Evet, azim ve sebâtınız ve ihlâs ve ciddiyetiniz, ehl-i dünyayı mağlup etmiş ve ediyor. Yoksa tek Tesettür Risalesiyle 120 adamı tevkif edenleri 130 Risale ile bir tek adamı tevkif edemeyişlerinin sebebi: İhlas ve metanetinizdir, hükmediyor. Tâhîrî'nin, Hizb'ül-Ekber ve Vird'ül-Azam'ın tab'ı için İstanbul'a gitmesini bütün ruhumuzla onu tebrik ve muvaffakiyetine dua ediyoruz. İstanbul'da, Şefikten başka Risale-i Nurla ciddi alâkadarlar çoktur; fakat adreslerini bilmiyorum. Yalnız, Barlalı Hacı Bekir ve İnebolulu, icra dâiresinde bulunan Hâfız Emin ve Güranlı Mehmet Efendi'yi de Şefik vasıtasıyla bulabilir. İstanbul dostları münasebetiyle, meşhur bir vâiz benim ile görüşmek için gelmiş, görüşmeden gitmiş. Bir zata yazılan bir mektubun sureti size gönderiliyor; belki oradaki bazı adamlar, bu adam gibi hitaba muhtaçtırlar.

81. Mektup

Seksen birinci mektup aslında “Bir zata yazılan bir mektubun sureti”dir ve o “meşhur vaiz”e gönderilmiştir.

(...)

İstanbul'a uğrayan Risale-i Nur şâkirtleri senin gayret ve ciddiyetini ve tesirli va'zını bize haber verdiler. Senin gibi metin ve hâlis bir

zâtı, Risale-i Nur dâiresinde görmek arzu ediyorlar. Ben de onlar gibi cidden seni Risale-i Nur dairesinde görmek istiyorum. Bilirsin ki, iki elif ayrı ayrı olsa iki kıymeti var; bir çizgi üstünde omuz omuza verse, on bir kıymet aldığı gibi, senin tesirli nasihatınla ihzar ettiğin hizmet-i imaniye tek başıyla kalsa, şimdiki tehâcümât-ı müttehedeğe karşı dayanması çok müşkil; eğer Risale-i Nur'un hizmetine iltihak etse, o iki elif gibi; on bir, belki yüz on bir kıymetinde ve kuvvetinde olacak; ve karşıdaki ittifak etmiş dalâletlere karşı dayanacak.

Bu zaman ehl-i hakikat için, şahsiyet ve enaniyet zamanı değil. Zaman, cemaat zamanıdır. Cemaatten çıkan bir şahs-ı manevî, hükmeder ve dayanabilir. Büyük bir havuza sahip olmak için bir buz parçası hükümündeki enaniyet ve şahsiyetini, o havuza atmaktır ve eritmek gerektir. Yoksa, o buz parçası erir zâyi olur; o havuzdan da istifade edilmez.

Hem mûcib-i taaccüb, hem medar-ı teessüftür ki; ehl-i hak ve hakikat ittifaktaki fevkalâde kuvveti ihtilâf ile zâyi ettikleri halde; ehl-i nifak ve ehl-i dalâlet, meşreblerine zıd olduğu halde; ittifaktaki ehemmiyetli kuvveti elde etmek için ittifak ediyorlar. Yüzde on iken, doksan ehl-i hakikatı mağlup ediyorlar.

Enteresan bir tevafuk, ben bu son bölümü yazarken STV'den "Doğu'nun Kartalı" Selahaddin-i Eyyübî dizisine de ara sıra göz atıyordum. "İttifak" kelimesini yazarken tam o sırada Selahaddin-i Eyyübî de Nureddin Zengi'nin Haçlılara karşı tek başına kaldığını, Müslümanların paramparça olup hiçbir destek vermediklerini, tek çıkar yolun ittifak olduğunu söylemekteydi.

82. Mektup

Seksen ikinci mektupta Isparta kahramanlarının özellikleri anlatılmaktadır.

Bu dakikada; Hüsrev, Rüştü, Re'fet, Isparta'nın Hâfız Ali'si askerlikten ne vakit geleceklerini merak ediyorum. Bilhassa Hüsrev'in kalemi, ne vakit Risale-i Nur'un fâtiyhane intişarına kavuşacak diyebilmek istiyorum. Onlara da selâmımı tebliğ ediniz.

Şimdi, bundan on dakika evvel, cesurca, fakat kalemsiz iki adam, Risale-i Nur dairesine biri birisini getirdi. Onlara dedim ki: “Bu dairenin verdiği büyük neticelere mukabil, sarsılmaz bir sadakat ve kırılmaz bir metanet ister. Isparta kahramanlarının gösterdikleri hârikalara ve cihanpesendâne hidemât-ı Nuriyenin esası: hârika sadâkatları ve fevkalâde metanetleridir. Bu metanetin birinci sebebi: Kuvvet-i imaniye ve ihlâs hasletidir. İkinci sebebi: Cesaret-i fitriyedir.” Onlara dedim: “Sizler cesaretle ve efelikle tanınmışsınız ve dünyaya ait ehemmiyetsiz şeyler için fedâkârlık gösterirsiniz: elbette Risale-i Nur’un kudsî hizmetinde ve cihana değer uhrevî neticelerine mukabil, merdâne ve fedakârâne cesaret ve metanet gösterip sadakatınızı muhafaza edersiniz.” dedim. Onlar da tam kabul ettiler.

Dikkat edilirse sekseninci mektupta da belirtildiği gibi Isparta kahramanlarının esas özellikleri ihlas ve metanettir. Metanet ve sadakatın sebebi ise; iman kuvveti ve ihlas hasleti, ikinci olarak da cesaret-i fitriyedir...

83. Mektup

Seksen üçüncü mektupta Isparta kahramanlarından mücessem bir ihlas ve sadakat talebesi olan Tâhirî Mutlu'nun ihtiva ettiği özellikler anlatılmaktadır.

Bu defa kahraman Tâhirî'yi, umumunuz nâmına gördüm. Onda, bir lütfi, bir Hâfız Ali, bir Hüsrev ve bir Said (fakat genç Said) müşâhede ettim. Cenab-ı Hakka çok şükrettim. Bu defa onun kokusunu alıp, o daha gelmeden, benim yanıma gelen komiser ve taharri adamları münasebetiyle... Benden talebeler tarafından suâl edilen bir mesele... Belki size de bir faydası var diye gönderildi...

84. Mektup

Seksen dördüncü mektup, bir önceki mektupta bahsedilen sual ve cevabı içermektedir.

Daimi hizmetinde bulunan Risale-i Nur şâkirtleri tarafından edilen bir suale cevaptır.

Sual: Bu kadar zaman hizmetinizde bulunuyoruz. Dünya ya, hayat-ı ictimaiyeye ve siyasete dair bir alâkanızı, merakınızı görmedik. Dâima iman ve âhîret dersinden başka bir meşgalenizi görmüyoruz. Öyle anlamışız ki; bu on sekiz senedir vaziyetiniz böyle imiş. Nedendir ki, Isparta'da hiçbir şey yokken memleketi heyecana getirip sizi mahkemeye verdiler. Yüz arkadaşınızı, dört ay mahkeme tahkikatı neticesinde dünya ile siyaset ile alâkaya dair hiçbir şey bulamadılar. Yalnız kendilerini ve memleketlerini ebedî mahcub edecek bir bahane buldular; yüzden sadece beş- on adama beş- altı ay ceza verdiler?

Hem burada altı seneden ziyade karakolun nezareti ve nazarı altında oturduğın odanın pencereleriyle daima senin her vaziyetin karakolca görüldüğü halde; bundan iki- üç ay evvele kadar her vakit gizli, âşikâre seni tarassut, kaç defa taharri, dostları senden kaçırmak için tahkikatlarla sana en mühim ve karışık bir siyasetçi gibi bakmaları nedendir? Biz bundan hem mütessir, hem mütehayyiriz. Ancak, iki- üç aydır yanınıza serbest gelebiliyoruz. Evvel de korkarak, gizli gelebilirdik. Bu meseleyi bize izah et.

Elcevap: Ben de sizin gibi, belki sizden çok ziyade bu vaziyetten hem hayret, hem taaccüp ediyordum. Bu sualinizin izahlı cevabı, 27. Lem'a olan mahkemeye karşı Müdafaat Lem'ası ile, 16. Mektup Risalesidir. Şimdilik kısaca bir-iki esas beyan ediyorum.

Birincisi: Âsâyişi temin ve idare memurları, inzibat polisleri ve komiserleri bize ve mesleğimize karşı, değil tevehhüm-kârâne taarruz ve evhama düşmek belki himayet-kârâne teşvik ve teşci etmek vazifelerinin temel taşı hürmet, merhamet, helâl-haramı bilmekle, itaat düsturu ile, hayat-ı ictimâiye, emniyet dairesinde cereyan edebilir. Risale-i Nur, hayat-ı ictimaiyeye baktığı vakit, bu esasları temin ediyor. Neticesi de, bilfiil görülmüş. Risale-i Nur'un en mühim merkezi Isparta ve Kastamonu olduğundan; diğer memleketlere nisbeten, zabıta memurları insafla dikkat etseler, Risale-i Nur'un onlara parlak yardımını görecekler. Hem talebelerinde bu kadar kesret ve kuvvet ve hak ellerinde bulunduğu halde; âsâyişe hiçbir zaman dokunmadığını ve talebelerden bin adam, on adam kadar hayat-ı ictimâiye zarar vermediklerini, kalbi bozuk olmayan görür.

Bu meselenin sırr-ı hikmeti budur ki: Âlem-i insaniyette ve İslamiyette üç muazzam mesele olan iman ve şeriat ve hayattır. İçlerinde en muazzamı iman hakikatları olduğundan bu hakaik-i imaniye-i Kur'âniye başka cereyanlara, başka kuvvetlere tâbi ve âlet edilmemek ve elmas gibi o Kur'ânın hakikatları, dini, dünyaya satan veya âlet eden adamların nazarında cam parçalarına indirmemek ve en kudsî ve en büyük vazife olan imanı kurtarmak hizmetini tam yerine getirmek için, Risale-i Nur'un has ve sadık talebeleri, gayet şiddet-i nefretle siyasetten kaçıyorlar. Hatta sizin bu kardeşiniz -siz de bilirsiniz- bu on sekiz senedir, o kadar muhtaç olduğum halde siyasete, hayat-ı ictimaiyeye temas etmemek için, hükümete karşı bir tek müracaatım olmadığını ve bu sekiz-dokuz aydır, küre-i arzın bu herc ü mercinde bir tek defa ne sual ve ne de merak etmek ve ne de anlamak ve ne de medar-ı sohbet etmediğimi hatta şimdi sulh olmuş mu? Harp bitmiş mi? İngiliz ve Alman'dan başka kimler harp ediyor?... Bilmediğimi, biliyorsunuz. Hem herkesi geveze ve sersem eden ve üç seneden beri odamdan işitilen radyoyu, iki defadan başka ne dinlediğimi ve ne de sorduğumu, benimle beraber olan sizler biliyorsunuz. Bu derece bu vaziyetlere karşı lâkayd ve lâkayd bir adamın takip ettiği mesleğe taarruz eden ve evhama düşüp tarassutla sıkıntı veren, ne derece insaftan uzak düştüğünü en insafsız da tasdik eder.

İkinci esas: Ey kardeşlerim! Sizler biliyorsunuz ki: bizim mesleğimizde benlik, enaniyet, şan ve şeref perdesi makam sahibi olmaktan, öldürücü zehir gibi ondan kaçıyoruz. Onu ihsas eden hallerden şiddetle ictinab ediyoruz. Ezcümle burada, altı yedi sene gözünüzle ve yirmi seneden beri tahkikatınızla anlamışsınız ki, ben şahsıma karşı hürmet ve makam vermek istemiyorum. Sizleri, o noktada şiddetle tekdir etmişim. Benim haddimden fazla mevki vermeyiniz... diye sizden darılıyorum.

Yalnız, Kur'ân-ı Hakîm'in bu zamanda bir mucize-i maneviyesi olan Risale-i Nur hesabına, ben de onun bir şâkirdi olmak haysiyetiyle ona, tasdikkârâne teslimi ve irtibatı, şâkirâne kabul ediyorum. İşte bu derece enaniyetten ve benlikten şan ve şeref nâmı altındaki riyâkârlıktan kaçmayı düstur-u hareket ittihaz eden adamlara karşı ehl-i hükümetin, ehl-i idare ve zâbitanın evhama düşmeleri ne kadar mânâsız ve lüzumsuz olduğunu divaneler de anlar.

85. Mektup

Seksen beşinci mektupta yine sadâkat, ihlâs, metanet ve tesanüd üzerinde durulmaktadır.

Musibetzedelerin mânevî galebesi berâti, değil yalnız sizleri ve bizleri, belki bu memleketteki bütün ehl-i imanı sevindirir bir mahiyettedir. Çünkü, Risale-i Nur'un hürriyetine meydan açtı. Şimdiye kadar, müsâdere tevehhümiyle pek çok ihtiyata mecbur olmuştuk. Bu on sekiz senede ve bilhassa buradaki altı senede, Risaleleri gizlemek hususunda pek çok zahmet çektim ve daima endişe ederek azap çekiyorduk.

Cenab-ı Hakk'a, Risale-i Nur'un hurufatı adedince hamd ü senâ ve şükür olsun ki, bu defa mânevî galebesiyle o zâlimane ve zulümkârâne perdeyi parçaladı; az bir zahmetle büyük bir ücret ve geniş bir fütuhata zemin hazırladı. Bu iki ay tevakkuf müddeti, aynen hapsimiz hâdisesi gibi, başka bir tarzda, daha geniş bir dairede Risale-i Nur'un intişarına vesile oldu. Sizleri ve bilhassa musibetzedeleri ve bilhassa Hâfız Mehmed'i tebrik ediyoruz ve geçmiş olsun deriz. Bir Tesettür Risalesiyle yüz adamı, yüz gün tevkif eden ve onun gibi yüzer Risalelerle bir tek adamı, bir gün tevkif edemiyen bir mahkemeye hükmedip galebe çalan, sizlerin hârîka sadâkatınız ve fevkalâde ihlasınız ve sarsılmaz metanetiniz ve kuvvetli tesânüdünüz olduğunu bizde katıyyet kesbetti; süphemiz kalmadı. Cenab-ı Hak sizden ebeden râzı olsun. Âmin.

86. Mektup

Seksen altıncı mektupta iman ve Kur'an hizmetinden vazgeçirmek için uygulanan taktikler ve lise mektebinde tesirli bir hizmetten bahsedilmektedir.

Evvela: Seksen küsur sene bir ömr-ü maneviyyi sizlere kazandıracak olan şuhur-u selase-i mübarekeyi ve bilhassa bu geceki Leyle-i Regâibi tebrik ediyoruz. Sizin beratınız ve mânen galebeniz, zâlimleri şaşırttı. Cepheyi, burada değiştirdiler. Düşmanca taarruzdan vazgeçip, dostâne hulûl edip, has talebeleri Risale-i Nur'un hizmetinden geri bırakmak için memuriyet gibi bir meşgale buluyorlar veya terfian işi çok diğer

bir memuriyeti veya diğer bir meşgaleyi buluyorlar. Burada, o neviden çok vâkıalar var. Bu taarruz, bir cihette daha zararlı görünüyor.

Sâniyen: Burada, lise mektebine tesirli bir nur girdi. O da 32. Söz'ün 1. Mevkıfı, 30. Lem'a'nın İsm-i Adl ve Hakem Nükteleleri, Tabiat Lem'ası hâtimesine kadar. Ayet'ül-Kübra'nın, "Evet, bu dünya memleketine ve misafirhanesine giren herbir misafir..." diye başlayan 1. Makamın başından ilham, vahiy mertebeleri hâriç kalıp, ta 18. Mer-tebe olan kâinatın hudûs hakikatı, tâ imkâna kadar, yeni hurufla, bir ihtar-ı mânevi ile izin verdik. Daktilo (el makinası) ile kendilerine yaz-dılar. Siz de bu dört parçayı birden cilt yapıp, yeni hurufla, ehl-i inkâra on ikilik top güllesi gibi atabilirsiniz.

Ben, bu sene çok zayıf ve ihtiyar ve âciz bir halde bulunduğum-dan, genç kardeşlerimden mânevi muâvenetlerini bu mübarek şuhûr-u selâsede rica ediyorum. Herbirisine birer birer selam ve dâreyn (dünya ve ahirette) selâmetlerine dua ediyoruz.

Risaleler hep tarihimiz içinde devam edip gelen bir yazı ile yazıldı ve ço-ğaltıldı. Dilimizi ve İslâmî alt yapılı yazımızı muhafaza etmek de bir esas olarak kabul edildi. Ama belli bir dönemden sonra, onu okuyup yazacak-lar çok azaldı. İstifade imkânlarının açılması için yeni harflerle yazılma-sına izin verildi. Hatta kullanılan kelimeleri anlamakta güçlük çekenlere kolaylık için lügat hazırlamanın yanında "Risalelerin yirmi yıl öncesi bir Türkçe ile konuştuğu" ifade edilerek, anlaşılır kelimelerin kullanılmasına izin verildi. Aslında Risale-i Nur'da kullanılan kelimeler olgun Türkçenin gelişmiş kelimeleriydi ama büyük yozlaşma ve öztürkçe hevesiyle kullanı-lan uydurukça kelimeler dili, dilin müzikal yapısını bozduğu için gençler Risaleleri anlamakta çok zorluk çekiyorlardı. Bunun için böyle bir kolay-lığa işaret edilmişti. Ama hiçbir zaman asıllarına dokunulmadı...

87. Mektup

Seksen yedinci mektup "Bu mektup gayet ehemmiyetlidir." ihtariyle baş-lamakta, takva ve amel-i salih ile ilgili bir açıklama yapılmaktadır.

Bu günlerde, Kur'ân-ı Hakim'in nazarında, imandan sonra en ziya-de esas tutulan takva ve amel-i salih esaslarını düşündüm. Takva, men-

hiyattan ve günahlardan ictinab etmek ve amel-i sâlih emir dairesinde hareket ve hayrat kazanmaktır. Her zaman def-i şer, celb-i nef'a râcih olmakla beraber; bu tahribat ve sefahet ve câzibedar hevesat zamanında bu takvâ olan, def-i mefâsid ve terk-i kebâir üss'ül-esas olup, büyük bir rüchaniyet kesbetmiş.

Bu zamanda tahribat ve menfi cereyan dehşetlendiği için takva, bu tahribata karşı en büyük esastır. Farzlarını yapan kebareleri (büyük günahları) işlemiyen kurtulur. Böyle kebâir-i azime içinde amel-i sâlih in ihlâsla muvaffakiyeti pek azdır. Hem, az bir amel-i sâlih, bu ağır şerâit içinde çok hükmündedir. Hem, takva içinde bir nevi amel-i sâlih var. Çünkü; bir haramın terki vâciptir. Bir vâcibi işlemek, çok sünnetlere mukabil sevabı var. Takva, böyle zamanlarda binler günahın tehâcümünde bir tek ictinab, az bir amelle, yüzer günah terkinde, yüzer vâcip işlenmiş oluyor. Bu ehemmiyetli nokta, niyet ile takva namıyla ve günahattan kaçınmak kasdiyle menfi ibadetten gelen ehemmiyetli âmâl-i sâlihadr.

Risale-i Nur şâkirtlerinin, bu zamanda en mühim vazifeleri, tahribata ve günahlara karşı takvayı esas tutup davranmak gerektir. Mâdem her dakikada, şimdiki tarz-ı hayat-ı ictimaiyede yüz günah insana karşı geliyor; elbette takva ile ve niyet-i ictinab ile yüzer amel-i sâlih işlenmiş hükmündedir. Mâlumdur ki: bir adamın bir günde harap ettiği bir sarayı, yirmi adam, yirmi günde yapamaz ve bir adamın tahribatına karşı yirmi adam çalışmak lâzım gelirken; şimdi, binler tahribatçıya mukabil, Risale-i Nur gibi bir tamircinin bu derece mukavemeti ve tesirâtı pek hârikadır. Eğer bu iki mütekabil kuvvetler bir seviye de olsaydı onun tamirinde mucizevâri muvaffakiyet ve fütuhât görülecekti.

Ezcümle: Hayat-ı ictimâiyeyi idare eden en mühim esas olan hürmet ve merhamet gayet sarsılmış. Bazı yerlerde, gayet elim ve biçâre ihtiyar, peder ve vâlideler hakkında dehşetli neticeler veriyor. Cenab-ı Hak'â şükür ki: Risale-i Nur, bu müthiş tahribata karşı getirdiği yerlerde mukavemet ediyor, tamir ediyor. Sedd-i Zülkarneyn'in tahribiyle ye'cüc ve me'cüc'lerin dünyayı fesada vermesi gibi; şeriat-ı Muhammediye (s.a.s.) olan sedd-i Kur'ânî'nin tezelzüliyle ye'cüc ve me'cüc'den daha müthiş olarak ahlâkta ve hayatta zulmetli bir anarşilik ve zulümlü bir dinsizlik fesada ve ifsada başlıyor. Risale-i Nur'un şâkirtleri, böyle

bir hâdisede mânevi mücâhedeleri, inşaallah zaman-ı sahabedeki gibi az amelle, pek büyük sevap ve âmâl-i sâlihaya medar olur.

Aziz kardeşlerim; işte böyle bir zamanda, bu dehşetli hâdisata karşı ihlâs kuvvetinden sonra bizim en büyük kuvvetimiz, iştirak-i âmâl-i uhrevî düsturiyle birbirimize kalemler ile, her birinin âmâl-i sâliha defterine hasenât yazdırdıkları gibi; lisanlarıyla, her birinin takva kalesine ve siperine kuvvet ve imdat göndermektir. Bilhassa fırtınalı tehâccüme hedef olan bu fakir ve âciz kardeşinize, bu mübarek şuhûr-u selâsede ve eyyâm-ı meşhûrede yardıma koşmak, sizin gibi kahraman ve vefâdar ve şefkatkarların şe'nidir. Bütün ruhumla bu imdâd-ı maneviyeyi sizden ricâ ediyorum. Ben dahi iman ve sadâkat şartıyla, Risale-i Nur talebelerini bütün dualarıma ve manevî kazançlarıma, yirmi dört saatte, iştirak-i âmâl-i uhreviye düsturiyle, bazan yüz defadan ziyade Risale-i Nur talebeleri ünvanıyla hissedar ediyorum.

Bir tehlike var ve bu tehlike “Sedd-i Zülkarneynin tahribiyle ye'cüc ve me'cüc'lerin dünyayı fesada vermesi gibi; şeriat-ı Muhammediye (a.s.m.) olan sedd-i Kur'ânînin tezelzüliyle ye'cüc ve me'cüc'den daha müthiş olarak ahlâkta ve hayatta zulmetli bir anarşistlik ve zulümlü bir dinsizlik fesada ve ifsada başlamış” olması... Bu tehlikeyi önleyecek bir tek Risale-i Nur var ve bu müthiş tahribata karşı girdiği yerlerde mukavemet ediyor, tamir ediyor. Bu hususta onun talebelerine düşenler ise: “İşte böyle bir zamanda, bu dehşetli hâdisata karşı ihlâs kuvvetinden sonra bizim en büyük kuvvetimiz, iştirâk-i âmâl-i uhrevî düsturiyle birbirimize kalemler ile, herbirinin âmâl-i sâliha defterine hasenât yazdırdıkları gibi; lisanlar ile, herbirinin takva kalesine ve siperine kuvvet ve imdat göndermektir. Bilhassa fırtınalı tehâccüme hedef olan bu fakir ve âciz kardeşinize, bu mübarek şuhûr-u selâsede ve eyyam-ı meşhûrede yardıma koşmak, sizin gibi kahraman ve vefâdar ve şefkatkârların şe'nidir.

88. Mektup

Seksen sekizinci mektup, siyâsî boğuşmalara bakmamak ve hiç birisine taraftar olmamak mevzuunda mühim bir ikaz içermektedir.

Dün, Emin, bu havaliye gelen bir kolordu münasebetiyle, istemediğim ve Rus'un harbe devamını bilmediğim halde; Rusya'nın Kafkas'la ittisali kesilmesini söyledi. Ben, onun sözünü kesip susturduğum

halde; kalbim ehemmiyetle bir alâka gösterdi. Sonra bugün namazda ve tesbihatında iken, mânevi tarzda denildi ki: Küre-i Arzda çarpışan, mücâdele eden cereyanlardan herhalde birisi İslâmiyet'e ve Kur'ân'a ve Risale-i Nur'a ve mesleğimize taraftar olacak; bu noktadan ona karşı bakmak gerektir. Bakmamak için bir-iki mektupta yazdığım sebepler çendan kalbe, akla kâfidir; fakat meraklı ve hevesli olan nefse kâfi gelmiyor diye kalbime geldi.

Aynen tesbihatta ihtar edildi ki; ehemmiyetli sebebi ise: Bakmakta bir tarafa tarafgirlik hissi uyanır, tarafgir nazarı, taraftar olduğu taraf cereyanın kusurunu görmez, zulmüne rıza gösterir; belki alkışlar. Halbuki küfre rıza, küfür olduğu gibi, zulme râzı olmak dahi zulümdür. Elbette zemin yüzünde bu dehşetli düelloda semavatı ağlatacak zulümler ve tahribat oluyor. Çok mâsum ve mazlumların hukukları kayboluyor; mahvoluyor. Mimsiz, gaddar medeniyetin zâlimâne düsturu olan, "Cemaat için ferd feda edilir; milletin selâmeti için cüz'i hukuklara bakılmaz." diye, öyle dehşetli bir zulüm meydanı açmış ki, kurûn-u ûlâ vahşetlerinde de emsali vuku bulmamış. Kur'ân-ı Muciz'ül-Beyan'ın adâlet-i hakikiyesi, bir ferдин hakkını cemaata feda etmez; "Hak, hak-tır; küçüğe büyüğe, aza, çoğa bakılmaz" diye kanun-u semavî ve hakikî adalet noktasında Risale-i Nur şâkirtleri gibi Hakikat-ı Kur'âniye ile meşgul adamlar, zaruret olmadan lüzumsuz, yalnız hevesli bir merak için netice itibariyle faydası bulunan; netice daha gelmeden evvel lüzumsuz bakmak ve zâlimane tahribatlarını alkışlamak suretiyle İslâmiyet ve Kur'ân lehine hizmet edeceği o cereyanın harekâtını fikrine takip etmekle meşgul olmak, münasip olmadığı için; nefis de, akıl ve kalbe tâbî olup merakını bırakmış diye anladım.

İkinci Mesele: Risale-i Nur'un Isparta'daki galebesi, zındıkları şaşırttı. Fakat bazı mütemerrid ve muannid ve ölen herifin ruh-u habîsi hükmünde bazı zındıklar, o mağlûbiyete karşı gelmek fikriyle, baştan aşağı kadar, Kur'ân ve Peygamber (a.s.m.) aleyhinde, fakat perde altında, aynen münazara-i şeytaniye bahsinde, hizb'üş- şeytanın, Peygamber (a.s.m.) ve Kur'ân hakkında mesleklerince söyledikleri tâbiratı başka bir tarzda o zındık herif istimal etmiş. Onun gibi yahudi, mütemerrid ve dinsiz feylesoflarından ve Avrupa'nın zındıklarının eskiden

beri Kur'ân ve Peygamber Aleyhisselâm'ın hâlâtından medar-ı tenkit buldukları noktaları, bu İslâm ismi altındaki zındık, kurnazcasına, saf dil Müslümanlara ve Risale-i Nur'u görmeyenlere dinlettirmek ve göstermek için öyle bir tarzda gitmiş ve küfrünü gizlemeye çalışmış ki; şeytante, şeytandan ileri gitmiş; beni çok müteessir etti.

Kardeşimiz Sabri'nin mektubunda, muannid mülhidler, Risale-i Nur'un cereyanına karşı kurdukları çürük ve vâhî hud'aları, örümcek ağı ve yuvası gibi kuvvetsiz; ve o şeytanet perdeleri, kıymetsiz ve mukavemetsizdir. Risale-i Nur'a karşı yırtılır ve yırtılacak dediği gibi, bu zındık ve muannid ve mütemerrid ve ölen herifin ruh-u habîsi olan zındığın yazdığı ve zâhiren Müslümanlara Türkçülük lehinde, fakat hakikatta Kur'ân ve Peygamber Aleyhisselâm'ın azamet ve haşmet-i mâneviyelerini kırmak ve hiçe indirmek ve âdileştirmek niyetiyle yazılan bu matbu eserde, Mucizat-ı Kur'ân ve Mucizât-ı Ahmediye'ye (a.s.m.) karşı, örümcek ağı da olamaz, parçalanır. Fakat binler teessüf ki; Risale-i Nur'u görmeyenlere kati zarar verdiği gibi, Risale-i Nur'u görenler de merak edip, "Acaba ne var?" demekle, sâfi kalplerini bulandırır. Lâakall, vesvese ve evham verir.

Risale-i Nur'un kahraman şakirtleri böyle şeylere karşı müteyakkız davranmak ve faaliyetlerini ziyadeleştirmek lâzım geliyor. Fena şeyle zihnen meşgul olmak da, fena olduğu için kısa kesiyorum. Sakın ona ehemmiyet vermekle halkları meraklandırıp baktırılmasın. Belki ehemmiyetsiz, dinsizcesine, yalnız esmâ-i mübareke ve âyât-ı mübarekenin bazı meâli içinden hâriç kalmak itibariyle, ehemmiyetsiz bir paçavradır, bilinsin. Bu herifin ne derece haddinden tecavüz ettiğini bu temsilden anlayınız. Meselâ: Çok uzak bir mecliste, mütehasıs ve müdakkik âlimlerin okudukları ve tedkik ettikleri bir kitaba ve ders aldıkları bir zata, pek uzak bir mesafede bakmak isteyen ve göremeyen bir ebleh, o âlimlerin aksine hüküm verip onları tenkid eden, divanece hezeyan eder. Cenab-ı Hak, ehl-i imanı ve Risale-i Nur şakirtlerini böylelerin şerrinden muhafaza eylesin. Âmin...

İster Birinci ve İkinci Dünya Savaşları olsun, ister daha sonra Balkanlar da ve Körfez'de olan savaşlara dâir olsun seneler öncesinden planlanmış, en ince ayrıntısına kadar hesaplanmış ve ona göre de illizyonistler gibi

çarpıtma alt yapısı iyi hazırlanmış olaylarla karşı karşıyayız. Şimdi kendimizi onların propagandalarına kaptırır ve medyada gözümüze çarpan hokkabazlıkların tesiri altında kalırsak her şeyi ters görebiliriz. Çünkü haber ağlarının dünya çapında bazı güçlerin elinde olduğunu biliyoruz. Böyle olunca da işte bu çeşit haber ağlarının sergilediği gayet ince taktik ve teknik karşısında bir tarafa karşı insanda tarafgirlik hissi uyanır, tarafgir nazar, taraftar olduğu tarafın kusurunu görmez ve zulmünü hoş görüp alkışlar. Halbuki, zulme râzı olmak zulümdür. Böylece insan oturduğu yerden zulüm işleyip günah kazanmış olur.

89. Mektup

Seksen dokuzuncu mektupta, ehl-i dünyanın iman ve Kur'ân hizmeti yapan insanlara karşı kullandıkları bazı taktiklerden söz edilmektedir.

Sizin fevkalâde sebat ve ihlâsınızın galebesi ve o musibeti def'inden sonra, ehl-i dünya cepheyi değiştirdi. Zındıkanın desiseleriyle, bu havali-de bizlere karşı perde altında maddî ve manevî tahşibat başlamış; gayet dikkatle ve şeytancasına şâkirtlerin hakiki kuvvetleri olan tesânüdü bozmaya çalışıyorlar. Sizlere Risaleleri iade ettikleri halde, kurnazcasına dolaplar çeviriyorlar. Biz, sizin bir şubeniz hükmünde olduğumuz halde, bizi asıl ve merkez telakki ettiklerinden, daha ziyade desiseleri bize karşı istimal ediyorlar. Hâfız-ı Hakikî, Cenab-ı Haktır. İnşallah hiçbir zarar veremeyecekler. Fakat, bu şuhur-u mübarekenin eyyâm ve leyâli-i mübarekesinde hâlis dualarınız ile bize yardım ediniz. Bir şey yok... Fakat mümkün oldukça ihtiyatlı ve dikkatli olunuz. Hz. Ali Radiyallahü Anh ve Gavs-ı Geylanî Kuddise Sirruhû gibi kahramanların mânevî teminatı [قُلْ وَلَا تَخَفْ], yani “Söyle ve korkma” ve [وَلَا تَخَشْ] yani “Korkma” hitapları bize her vakit cesaret ve kuvve-i manevî veriyor.

Kâtip Osman'ın mektubunda, kahraman Rüşdü'nün bahadır biraderi Burhan'ın Risalelerin kurtulmasına çok hizmet ettiğini yazıyor. Zaten o cesur kardeşinizin eskiden de bu çeşit hizmetleri vardı. Hem ona, hem Risale-i Nur'un kurtulmasına çalışanlara ve medhali bulunanlara, hatta mahkeme Reisine ve insaflı âzâlarına hem dua, hem teşekkür

ediyoruz. Münasip görülse, mahkeme Reisine hususî teşekkürümüzü beyan edersiniz.

Bu mektupta: a) Fevkalâde sebat ve ihlasın galip gelip musibeti def ettiği... b) Kurdukları tuzak ve planların metanet ve ihlâsla tersyüz edilmesinden sonra ehl-i dünyanın yeni bir cephe açtıkları... Yani su uyusa bile düşmanın uyumadığı... c) Yeni hileleri şeytancasına tesânüdü bozmak, kurnazca dolaplar çevirmek olduğu. d) Zarar vermemeleri için ihlas, metanet ve sadakatı koruyup bilhassa mübarek üç aylarda hâlis dualarla Allah'a yalvarmak gerektiği. e) İhtiyatlı ve dikkatli olmak, ama hizmeti hiç brakmayıp her vakit cesaret ve kuvve-i maneviyeyi sağlam tutmak icap ettiği anlatılmaktadır.

90. Mektup

Doksanıncı mektupta, sehl-i mümteni bir tarzda yazılmış olan nesr-i manzum Lemaat'ın sözlere ilave edilmesi istenilmektedir.

Evvelâ, sizin geçmiş Leyle-i Miraç ve gelecek Leyle-i Beratınızı tebrik ediyoruz ve makbul dualarınızı ricâ ediyoruz. Sâniyen: 25. Söz olan Mucizat-ı Kur'âniye'nin nısf-ı âhiri (son yarısı), acelecilik belâsiyle gayet mücmel kalmasına bedel; size evvelce yazdığım gibi, bazı lâhikaları onun âhirinde ilhak etmiştik. Şimdi en mühim bir parça, yirmi sene evvel tab'edilen Lemeat'ta gördük. Onun da Mucizât-ı Kur'âniye zeyilleri içine derci pek münasip görüldü. Kahraman Tâhirî'nin bana getirdiği bir nüsha Lemaat'ı çok kıymetli gördüm. Eğer bir nüsha daha o havâlide varsa, siz de o parçayı nüshalarınızın âhiline yazarsınız. Zâten Lemaat, kendisi de hârikadır. Ramazan-ı şerifte, yirmi gün zarfında, nesir bir surette tekel-lüfsüz, birden yazılmış. Sonra baktık, sehl-i mümteni gibi bir nesr-i manzum ve bir nazm-ı mensur suretini almış. İçinde bu parça daha hârikadır. Lemeat'ta o parçanın serlevhası "İcaz ile beyan, i'caz-ı Kur'ân."

Bir zaman rüyada gördüm ki: Ağrı dağı altındayım. Birden dağ patladı, dağ gibi taşları âleme dağıttı, sarstı cihanı.

Bundan da "Farz-ı nazar ikidir. Biri zulmettar, diğeri ziyadar." serlevhasına kadar. Eğer Lemaat sizin elinize geçmemişse o parçayı buradan size göndereceğiz.

Sâlisen: Hem lâtif, hem güzel, zarif bir hâdiseyi söyleyeceğim. Bu memlekette Risale-i Nur'a, erkeklerden ziyade fedâkârâne yapışan ihtiyar hanımlar ve ihtiyâre hükmünde mâsume genç hanımlar, eski zaman sırmalı ve yıldızlı gelinlik cihazatının içinde kıymettar parçaları Risale-i Nur'un eczalarının ciltleri üstüne çekip, bütün Risaleler altın yıldızıyla ciltlenmiş gibi bir tarza girdi. Risale-i Nur'un manen güzelliğine ve Hüsrev ve Tâhirî ve Alilerin ve Hasan Âtîf ve Âsım gibi kardeşlerimizin yıldızlı yazılarının cemâline, cildi üstünde de şirin bir güzellik daha ilave ettiler. Hâfız Ali'nin mektubunda yazdığı Ümmühan ve Şâhîde değerinde burada, Risale-i Nur'a bütün kuvvetiyle çalışan çok hemşîrelerimiz var. Mesela: Âsiye, Sâniye, Ulviye, Lütfiye, Aliyye gibi Risale-i Nur'un şâkirtleri, oradaki hemşirelerime ve kardeşlerime selam ve dua ediyorlar.

Yine bu mektubun son bölümünde "erkeklerden ziyade fedakârâne Risale-i Nur'a yapışan" hanımlardan bahsediliyor. Risale-i Nur'un dört esasından bir esası da şefkattir. Hanımlar da şefkat kahramanları oldukları için Risale-i Nur'a büyük alâka duyuyorlar. Mühim olan Risale-i Nur'ların onlara tanıtılıp gönüllerinin haberdar edilmesidir.

91. Mektup

Doksan birinci mektupta Kur'ân tefsiri Risale-i Nurların neşir ve fîtuhatı ile ilgili bilgiler veriliyor.

Sizin Leyle-i Berât'ınızı ve gelen Leyle-i Ramazan-ı Mübarekenizi tebrik ederiz. Cenab-ı Hakk'a yüzbinler şükür olsun ki, Risale-i Nur kendi kendine tevessü ediyor. Her tarafta fîtuhatı var. Ehl-i dalâletin hileleri onu durdurmuyor, bilâkis çok dinsizler, teslim-i silâh ediyorlar. Hâfız Ali'nin dediği gibi korkuları pek ziyadedir. Şimdi, dinsizlik taassubu ile değil, korku cihetiyle ilişiyorlar. O korku, Risale-i Nur lehine dönecek inşaallah. Nur fabrikasının sâhibi, bu defaki mektubundaki harika ve yüksek duası, onun fevkalâde ihlâs ve sadakatının bir tereşsuhatı nazariyle baktığımızdan, bin derece haddimden ziyade hüsn-ü zannını Risale-i Nur hesabına kabul edip, duasına, âmin deriz. O Nur fabrikasının mektubu Hasan Âtîf'in mektubuyla Leyle-i Beraat

akşamında elimize geçti. O gecemize, bereketli ve mübarek bir tebrik nevinde telâkki eyledik.

Bu mektuptan şunları anlıyoruz: a) Risale-i Nur kendi kendine yayılıyor. Her tarafta fütuhât var. b) Nur düşmanlarının hileleri onu durduramıyor. c) Teslim-i silah ettiler. d) En son yaptıkları şeyler dinsizlik taassubu ile değil, Nur'un gelişmesinden korktukları için. Bu korku da Risale-i Nur'un lehine dönecek inşaallah.

92. Mektup

Doksan ikinci mektupta, ehl-i dalaletin aklıktan istifade ederek insanların ahiret işlerini gelledikleri ifade edilerek bunun çaresi beyan edilmektedir.

Bu mübarek Ramazanda dahi, geçen Ramazan gibi, bu âciz ve zayıf kardeşinize, mânevi ve uhrevî sa'y ve çalışmanızdan, zekât mikdarınca vermenizi ve onun hesabına bir mikdar çalışmanızı ve ziyade hüsn-ü zannınız ile ona tahmil ettiğiniz ağır yüke o cihette yardımınızı pek çok rica ederim. Derd-i maişet sersemliğiyle, ekser halk âhîret işlerine ikinci derecede bakmalarından, ehl-i dalâlet istifade edip onları avlıyorlar. Risale-i Nur şâkirtleri kanaat ve iktisad düsturlarıyla bu mânevi hastalığa da mukabele ederler, inşaallah.

93. Mektup

Doksan üçüncü mektupta şöyle denilmektedir.

Sizin Mübarek Ramazan-ı Şerifinizi tebrik ediyoruz. Cenab-ı Erhamürrahîmin bu Ramazan-ı Mübarekenin hürmetine rahmeten lil-âlemîn olan Resül-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâmın ümmetine rahmetiyle imdât eylesin! Âmin. Âsâr-ı Gadab-ı İlâhi olan âfât ve dalâletlerden muhafaza eylesin! Âmin! Ve Risale-i Nur şâkirtlerini neşr-i envâr-ı Kur'âniyede muvaffak eylesin! Âmin. Hizb'ül-Âzamı Kur'ânî'nin gelmesini iştîyakla bekliyoruz...

Sâniyen: Hâfız Ali'nin mektubunda, kahraman Süleyman Rüş-tü'nün gelmesini tebşîr ediyoruz. Biz de ona, 'Binlerle safâlarla geldin.'

deyip ve üç cihetle onu ve masumlarını tebrik ediyoruz. Ve Hasan Âtîf'ın, Demirci Mehmet nâmını verdiği Bedevî kardeşimize yazdığı uzun mektubu buradaki kardeşlerimize ihlâs noktasında ehemmiyetli tesiri var. İhlâs Risalesinin sırrını ve düsturlarını yerleştirmeye çalışması, bizi çok mesrur eyledi. Cenab-ı Hak, onun gibi hâlis kardeşleri çoğaltsın. Ve Âtîf'ın o mektubunda Medrese-i Nuriye'deki kahramanlardan kıymettar bir-iki yüksek ihtiyarın Risale-i Nur'a parlak irtibatları bizi sürûr yaşıyla ağlattırdı.

Bu defa, evvelce size gönderilen gençler ikaznâmesinin bir tetimmesi olarak bu havalideki tehlikeli vaziyette bulunan gençlere bir ihtâr-nâme nâmında bir fıkra gönderiyoruz; tâ ki Risale-i Nur'un genç şâkirtlerinin gittikleri istikamet ve iffet ve ittiba'-ı sünnet-i seniyye, gençlik noktasında ne kadar kıymettar bulunduğunu ve hakiki ve zevkli gençlik ise o tarzda ki bahtiyarların gençlikleri olduğunu bir kat daha ispat edip, hakiki genç Türkler kimler olduğunu göstereyim. Umum kardeşlerimize ve hemşirelerimize selam ve dua ederiz... Ve mübarek dualarını bu mübarek Ramazan-ı Şerifte ve bire bin kazancı kazandıran eyyam (günler) ve leyâli-i mübarekede (mübarek gecelerde) rica ediyoruz.

94. Mektup

Doksan dördüncü mektup, bir önceki mektupta söz edilen “Bu defa, evvelce size gönderilen gençler ikaznâmesinin (Gençlik Rehberi) bir tetimmesi olarak bu havalideki tehlikeli vaziyette bulunan gençlere bir ihtâr-nâme namında bir fıkra gönderiyoruz, tâ ki, Risale-i Nur'un genç şâkirtlerinin gittikleri istikamet ve iffet ve ittiba-ı sünnet-i seniyye, gençlik noktasında ne kadar kıymettar bulunduğunu ve hakiki ve zevkli gençlik ise o tarzda ki bahtiyarların gençlikleri olduğunu bir kat daha ispat edip, hakiki genç Türkler kimler olduğunu göstereyim.” ifadelerinde geçen “Birkaç biçare gençlere verilen bir tenbih, bir ders, bir ihtâr-nâmedir.”

Bir gün yanıma parlak birkaç genç geldiler. Hayat ve gençlik ve hevesat cihetinden gelen tehlikelerden sakınmak için tesirli bir ihtar almak istediler. Ben de eskiden Risale-i Nur'dan medet isteyen gençlere dediğim gibi onlara dedim ki: Sizdeki gençlik katiiyen gidecek. Eğer

siz daire-i meşrûada kalmazsanız o gençlik zâyi olup başınıza hem dünya, hem kabirde, hem ahirette kendi lezzetinden çok ziyade belâlar ve elemeler getirecek. Eğer terbiye-i İslâmiye ile o gençlik nimetine karşı bir şükür olarak iffet ve taatte sarfetseniz o gençlik manen bâki kalacak ve ebedî bir gençlik kazanmaya sebep olacak.

Hayat ise, eğer iman olmazsa veyahut isyan ile o iman tesir etmezse, hayat zâhiri ve kısacık bir zevk ve lezzetle beraber binler derece o zevk ve lezzetten ziyade elemeler, hüüzünler, kederler verir. Çünkü, insanda akıl ve fikir olduğu için hayvanın aksine olarak hazır zamanla beraber geçmiş ve gelecek zamanlarla da fitraten alâkadardır. O zamanlardan dahi hem elem; hem lezzet alabilir. Hayvan ise fikri olmadığı için hazır lezzetini geçmişten gelen hüüzünler, gelecekte gelen korkular, endişeler bozmuyor. İnsan ise, eğer dalâlet ve gaflete düşmüşse hazır lezzetine geçmişten gelen hüüzünler ve gelecekte gelen endişeler o cüz'î lezzeti cidden acılaştırıyor, bozuyor. Bilhassa gayr-ı meşru ise bütün bütün zehirli bir bal hüükündedir.

Demek hayvandan yüz derece lezzet-i hayat noktasında aşağı düşer. Belki ehl-i dalâletin ve gafletin hayatı, belki vücudu, belki kainatı bulunduğu gündür. Bütün geçmiş zaman ve kainatlar onun dalâleti noktasında ma'dumdur, ölmüştür. Akıl alâkadarlığıyla ona zulümatlar, karanlıklar veriyor. Gelecek zamanlar ise, itikatsızlığı cihetiyle yine ma'dumdur ve ademle hâsıl olan ebedî firaklar mütemadiyen onun fikir yoluyla hayatına zulümatlar veriyor.

Eğer iman hayata hayat olsa, o vakit hem geçmiş, hem gelecek zamanlar imanın nuriyle ışıklanır ve vücut bulur. Zaman-ı hâzır gibi ruh ve kalbine iman noktasında ulvî ve manevî ezvâkı ve envâr-ı vücudiyeyi veriyor. Bu hakikatın İhtiyarlar Risalesinde Yedinci Rica'da izahı var. Ona bakmalısınız. İşte hayat böyledir.

Hayatın lezzetini, zevkini isterseniz hayatınızı imanla hayatlandırınız ve ferâizle (farzlarla) ziynetlendiriniz ve günahlardan çekinmekle muhafaza ediniz. Hergün ve her yerde her vakit vefiyatların gösterdikleri dehşetli hakikat-ı mevt ise, size başka gençlere söylediğim bir temsil ile beyan ediyorum.

Mesela: Burada gözümüz önünde bir darağacı dikilmiş, onun yanında bir piyango fakat pek büyük bir ikramiye bileti veren dairesi var. Biz buradaki on kişi alâ küllî hâl, ister istemez, hiç başka çaremiz yok, oraya davet edileceğiz. Bizi çağıracaklar ve çağırma zamanı gizli olmasından her dakika ya “Gel idam ilâmını al, darağacına çık.” veyahut “Gel, milyonlarla altını kazandıran bir ikramiye bileti sana çıkmış gel al.” demelerini beklerken birden kapıda iki adam geldi. Biri yarı çıplak, güzel ve aldatıcı bir kadın, elinde zâhiren gayet tatlı fakat zehirli bir helva getirip yedirmek istiyor. Diğer biri de aldatmaz ve aldanmaz ciddi bir adam, o kadının arkasından girdi. Dedi ki: Size bir tılsım, bir ders getirdim. Bunu okursanız o helvayı yemezseniz, siz, o darağacından kurtulursunuz. Bu tılsımlı o emsalsiz ikrâmiye biletini alırsınız.

İşte bakınız bu darağacını da zaten gözünüzle görüyorsunuz ki, bal yiyenler oraya gidiyor ve oraya girinceye kadar da o helvanın zehirinden dehşetli karın sancısı çekiyorlar. Ve o büyük ikramiye biletini alanlar çendan görünmüyorlar ve zâhiren onlar da o darağacına çıkıyorlar. Fakat onlar asılmadıklarını belki oradan kolayca ikrâmiye dâiresine girmek için basamak yaptıklarını milyonlar, milyarlar şâhidler var, haber veriyorlar.

İşte pencerelerden bakınız... En büyük memurlar ve bu işle alâkadar büyük zatlar, yüksek sesle ilan ediyorlar, haber veriyorlar ki: O darağacına gidenleri aynel-yakin gözünüzle gördüğünüz gibi, bu ikrâmiye biletini tılsımcılar aldıklarını hiç şek ve şüphe getirmez, görür gibi, gündüz gibi kati biliniz dedi.

İşte bu temsil gibi zehirli bir bal hükmünde olan gayr-i meşrû dairedeki gençliğin sefahatkârâne zevkleri, hazine-i ebediyenin ve saadet-i sermediyenin bileti ve vesikası olanı imanı kaybettiği için, darağacı hükmünde olan ölüm ve ebedî zulümat kapısı olan kabrin musibetine aynen zâhiren görüldüğü gibi düşer. Ecel gizli olduğu için genç, ihtiyar fark etmeyerek, her vakit ecel celladı başını kesmek için gelebilir.

Eğer o zehirli bal hükmünde olan hevesat-ı gayr-ı meşrûayı terk edip, tılsım-ı Kur’ânî olan iman ve ferâizi elde etmekle, o fevkalâde mukadderât-ı beşer piyangosundan çıkan saadet-i ebediye hazine biletini alacağına, 124 bin Enbiya Aleyhimüsselam ile beraber had ve hesaba

gelmeyen ehl-i velayet ve ehl-i hakikat ve ehl-i tahkik müttefikân haber veriyorlar ve âsârını gösteriyorlar.

Elhâsıl: Gençlik gidecek. Sefahatte gitmiş ise; hem dünyada, hem âhirette binler belâ ve elemeler netice verdiğini ve öyle gençler ekseriyetle sû-i istimal ile, isrâfat ile gelen evhamlı hastalıkla, hastanelere veya taşkınlıklarıyla hapishanelere veya sefaletanelere veya manevî elemelerden gelen sıkıntılarla meyhanelere düşeceklerini anlamak isterseniz hastanelerden ve hapishanelerden ve kabristanlardan sorunuz.

Elbette hastanelerin ekseriyetle lisan-ı hâlimden gençlik sâikasıyla isrâfat ve sû-i istimalden gelen hastalıktan “Enînler” (yani inleyişler) ve “Eyvahlar!...” cevabını işiteceğiniz gibi, hapishanelerden ekseriyetle gençlik sâikasıyla gayr-ı meşrû dairedaki harekâtın tokatlarını yiyen, bedbaht gençlerin teessüflerini işiteceksiniz ve kabristanda mütemadiyen oraya girenler için kapıları açılıp kapanan o âlem-i berzahta, ehl-i keşfel- kubûrun müşahedesıyla ve bütün ehl-i hakikatın tasdikiyle ve şehâdetleriyle ekser azapların, gençlik sû-i istimalâtının neticesi olduğunu bileceksiniz. Hem nev-i insanın ekseriyetini teşkil eden ihtiyarlardan ve hastalardan sorunuz, elbette ekseriyet-i mutlaka ile esefler, hasretlerle “Eyvah gençliğimiz bâd-i hevâ, belki zararlı zâyî ettik, sakın bizim gibi yapmayınız.” diyecekler.

Çünkü beş-on senelik gençliğin gayr-ı meşrû zevki için, dünyada çok seneler gam ve keder, berzahta azap ve zarar ve âhirette cehennem ve sakar belâsını çeken adam, en acınacak bir halde olduğu halde hiç acınmayan müstehak olamaz. Çünkü zarara rızasıyla girene merhamet edilmez ve lâıyk değildir. Cenab-ı Hak bizi ve sizi bu zamanın câzibedar fitnesinden kurtarsın ve muhafaza eylesin. Âmin.

Bu tenbih ve ihtarda mühim mesajlar var: a) Fani olan gençlik için, insanın meşru dairede kalması gerektiği, aksi takdirde hem dünyada hem âhirette çok büyük belalar ve elemelerle karşı karşıya kalacağı, b) Eğer İslâmî terbiye ile o gençlik nimetine karşı bir şükür olarak iffetli yaşanır ve Allah’a taatte bulunulursa, o gençlik mânen bâki kalacak ve ebedî bir gençlik kazanmaya sebep olacağı... c) Eğer iman olmazsa veya isyan ile o iman tesir etmezse hayat sadece ve sadece elemeler, hüznler ve kederler vereceği. d) Beş-on senelik gençliğin gayr-i meşru lezzetleri ve zevkleri için dünyada gam ve keder, âhirette cehennem azabı çekileceği. Onun için günümüzün câzibe-

dar fitnessinden kurtulmak için tahkiki imana ve ihlası, sadakatli ve meşru bir hayata ihtiyacımızın var olduğu ifade ediliyor.

Bu hususta Risale-i Nurların bu özellikleri kazandıracak bir gücü olduğunu iyi bilmemiz lâzım... Gayr-i meşru yollara düşen bir gencin, daha önce o yollardan kurtulmuş arkadaşlarının tavsiyesi ile Risale-i Nurları okurken birden bire; “Siz beni yaşadığım bu zevkli hayattan koparacaksınız. Ben şimdi gayr-î meşru da olsa bu lezzetlerden ayrılmak istemiyorum.” diyerek elindeki kitapları ateşe attığını biliyorum. Bu bir tesir gücünü gösterir ve pek çok gencin hem de alkol veya diğer alışkanlıkları yüzünden elleri titreyen zavallıların bu eserlerin feyiz ve bereketiyle kurtulup simâlarının bile değişerek nurani bir güzellik kazandıklarına çok şahit olduk...

95. Mektup

Doksan beşinci mektupta, İşarat-ı Kur’âniye olan Birinci Şua’da ele alınan 33 âyetin verdikleri işaretleri tenkit eden yaşlı bir zâtın itirazları mevzu edilmektedir.

Risale-i Nur şâkırtlerinin zayıf kısımlarına zarar veren, hâtıra gelmeyen, ihtiyar bir zât tarafından bir itiraz münasebetiyle ve o gibi itirazların esasını kesecek bir hakikatı beyan etmeye mecbur oldum. Evvelce birisine dediğim gibi bunu tekrar ediyorum. Hem mûcib-i taacüb, hem medar-ı tesseftür ki, ehl-i hakikat, ittifaktaki fevkalâde kuvveti zâyi ettikleri ve bu zâiyat yüzünden mağlup oldukları halde; ehl-i nifak ve dalâlet, meşrebine zıt olduğu halde ittifaktaki ehemmiyetli kuvveti elde etmek için ittifak ediyorlar. Yüzde on iken, doksan ehl-i hakikatı mağlup ediyorlar.

En ziyade medar-ı taaccüp ve medar-ı hayret şudur ki: En ziyade muâvenet ve teşvik beklediğimiz ve onlar da, o yardıma İslâmiyetçe ve meslekçe ve vazifeten mükellef oldukları bize yardımcı yapmayı, bilakis, yanlış anlamasına binâen, Risale-i Nur’un hizmetine fütur verecek, mevki-i ictimâiyelerinin ehemmiyetine istinaden itiraz etmişler. Bir hakikate dair beyanata itiraz etmişler. Ben bilmiyorum hangi meseledir, hangi âyete dairdir. Olsa olsa, gayet mahrem kısmından olan Birinci Şua namında İşarat-ı Kur’âniye’den bir meseleye dair olacaktır. Bu âciz

kardeşiniz hem o eski dost zâta, hem ehl-i dikkate ve sizlere beyan ediyorum ki, Kur'ân-ı Muciz'ül-Beyanın feyziyle Yeni Said, hakâik-i imâniyeye dair o derece mantıkça ve hakikatça bürhanlar zikrediyor ki, değil Müslüman uleması, belki en muannid Avrupa feylesoflarını da teslime mecbur ediyor ve etmektedir.

Amma, Risale-i Nur'un kıymet ve ehemmiyetine işarî ve remzî bir tarzda, Hz. Ali (r.a.) ve Gavs-ı Âzam'ın (k.s.) ihbârâtı nevinden Kur'ân-ı Muciz'ül-Beyan'ın dahi bu zamanda bir mucize-i mânevîsi olan Risale-i Nur'a nazar-ı dikkati celbetmesine mânâ-i işarî tabakasından rumuz ve îmâları, i'cazının şe'nindedir. Ve o lisan-ı gaybın, belağat-ı mucizekârânesinin muktezasıdır. Evet Eskişehir hapisanesinde, dehşetli bir zamanda ve kudsi bir teselliye pek çok muhtaç olduğumuz hengâmda, manevî bir ihtarla, "Risale-i Nur'un makbuliyetine dair eski evliyalardan şahit getiriyorsun. Halbuki [وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ] Yani 'Yaş ve kuru ne varsa, apaçık (beyan eden) bir kitapta yazılmıştır.' (En'am, 6/59) sırrıyla en ziyade bu meselede söz sâhibi Kur'ân'dır. Acaba, Risale-i Nur'u, Kur'ân kabul eder mi? Ona ne nazarla bakıyor?" denildi. O acip sual karşısında bulundum. Ben de Kur'ân'dan istimdat eyledim.

Birden 33 âyetin mânâ-i sarîhinin teferruatı nevindeki tabakattan, mânâ-i işarî tabakasından ve o mânâ-i işarî külliyetinde dâhil bir ferdi, Risale-i Nur olduğunu ve duhûlüne (o mânâ içine girmesine), medar-ı imtiyazına bir kuvvetli karine bulunduğunu, bir saat zarfında hissettim ve bir kısmını, bir derece izah ve bir kısmı mücmelen gördüm. Kanaatımda hiçbir şek ve şüphe ve vehim ve vesvese kalmadı. Ben de ehl-i imanın imanını, Risale-i Nur'la muhafaza niyetiyle o kati kanaatımı yazdım ve has kardeşlerime mahrem tutulmak şartıyla verdim.

O Risalede, biz demiyoruz ki, âyetin mânâ-i sarîhi budur; tâ hocalar 'fi hi nazar' desin. Hem dememişiz ki, mânâ-i işarînin külliyeti budur. Belki, mânâ-i sarîhin tahtında (altında) müteaddit tabakalar var. Bir tabakası da mânâ-i işarî ve remzîdir. O mânâ-i işarî de, bir küllîdir. Her asırda cüz'iyâtları var. Risale-i Nur dahi bu asırda o mânâ-i işarî tabakasından külliyetinden bir ferddir. O ferdin kasden bir medar-ı nazar olduğuna ve ehemmiyetli bir vazife göreceğine eskiden beri ulema arasında cârî bir düstur-u cifrî ve riyazî ile karineler, belki hüccetler

gösterilmiş iken Kur'ân'ın âyetini veya sarahatini değil incitmek, belki i'caz ve belâğatına hizmet ediyor. Bu nevi işârât-ı gaybiyeye itiraz edilmez. Ehl-i hakikatın, nihayetsiz işârât-ı Kur'âniyeden had ve hesaba gelmeyen istihracatlarını inkâr edemeyen, bunu da inkâr etmemeli ve edemez.

Ama benim gibi ehemmiyetsiz bir adamın elinde böyle ehemmiyetli bir eserin zuhur etmesini istiğrab ve istib'âd edip itiraz eden zât eğer buğday tanesi kadar çam çekirdeğinden dağ gibi çam ağacını halk eylemek azamet ve kudret-i İlahiyeye delil olduğunu düşünse, elbette bizim gibi acz-i mutlak ve fakr-ı mutlakta ve böyle ihtiyac-ı şedid zamanında böyle bir eserin zuhuru, vüs'at-i rahmet-i İlahiyeye delildir, demeye mecbur olur.

Ben sizi ve muterizleri, Risale-i Nur'un şeref ve haysiyetiyle temin ediyorum ki, bu işaretler ve evliyanın îmalî haberleri, remizleri beni daima şükre ve hamde ve kusurlarımdan istiğfara sevk etmiş. Hiçbir vakitte, hiç dakika, nefis-i emmâreme medar-ı fahr ve gurur olacak bir enaniyet ve benlik vermediğini size bu yirmi sene hayatımın göz önünde tereşsuhâtı ile ispat ediyorum.

Evet, bu hakikatla beraber insan, kusurlardan, nisyandan, sehivden hâli değil. Benim bilmediğim çok kusurlarım var. Belki de fikrim karışmış, Risalelerde hatâlar da olmuş. Fakat Kur'ân'ın hurufat-ı kudsiyesi yerine, beşerin tercümesini ikame perdesi altında, noksan huruflarla, yeni hat altında, tahrifkârâne, ehl-i dalâletin te'vilât-ı fâsîdeleri âyâtın sarâhatını incitmelerine bakmıyor gibi, bîçâre, mazlum bir adamın, kardeşlerinin imanını kuvvetleştirmek için bir nükte-i i'caziyeyi beyan ettiği için, hizmet-i imaniyesine fütur verecek derecede itiraz; elbette değil öyle zâtlar, belki zerre mikdarı insafı bulunan itiraz edemez.

Benim şahsım için mücib-i hayrettir ki; o itiraz eden zat, benim silsile-i ilimde en mühim Üstadım olan Şeyh Fehim (k.s.)'in tilmizi ve en ziyade merbut olduğum İmam-ı Rabbânî (r.a.)'nin bir talebesi olduğu halde; herkesten ziyade, kusurlarıma, eski karışık hayatlarıma, taşkınlıklarına bakmıyarak bütün kuvvetiyle imdadıma koşmak lâzım iken; maatteessüf, ondan tereşsuh eden bir itiraz, bazı zayıf arkadaşla-

rımıza fütur ve ehl-i dalâlete bir senet hükmüne geçtiğini çok teessüfle işittik.

O ihtiyar zattan, çabuk bu su-i tefehhümü izale etmek için tamire çalışması; hem duasıyla, hem tesirli nasihatıyla yardımını bekleriz. Bunu da ilaveten beyan ediyorum: Bu zamanda, gayet kuvvetli ve hakikatlı milyonlar fedakârları bulunan meşrepler, meslekler bu dehşetli dalâlet hücumuna karşı zâhiren mağlubiyete düştükleri halde; benim gibi yarım ümmî ve kimsesiz, mütemâdiyen tarassut altında, karakol karşısında ve müthiş, müteaddit cihetlerle aleyhimde propagandalar ve herkesi benden tenfir etmek vaziyetinde bulunan bir adam, elbette dalâlete karşı galibane mukavemet eden ve milyonlar efradı bulunan mesleklerden daha ileri, daha kuvvetli dayanan Risale-i Nur'a sahip değildir. O eser, onun hüneri olamaz... Ve onunla iftihar edemez.

Belki, doğrudan doğruya Kur'ân-ı Hakim'in bu zamanda bir mucize-i mânevîyesi, rahmet-i İlâhiyye tarafından ihsan edilmiştir. O adam, binler arkadaşıyla beraber o hediye-i Kur'âniyeye el atmışlar. Her nâsılsa birinci tercümanlık vazifesi ona düşmüş. Onun fikri ve ilmi ve zekâsının eseri olmadığına delil, Risale-i Nur'un öyle parçaları var ki, bazı altı saatte, bazı iki saatte, bazı on dakikada yazılan Risaleler var. Ben yeminle temin ediyorum ki, Eski Said'in kuvve-i hâfızası beraber olmak şartıyla, o on dakikalık işi, on saatte fikrimle yapamıyorum. O bir saatlik Risaleyi, iki gün istidadımla, zihnimle yapamıyorum. O altı saatlik Risale olan 30. Sözü, ne ben ne de en müdakkik dindar feylesoflar, altı günde o tahkikatı yapamaz... Ve hâkezâ...

Demek, biz müflis olduğumuz halde, gayet zengin bir mücevherat dükkânının dellâli ve birer hizmetçisi olmuşuz. Cenab-ı Hak, fazl ve keremiyle, bu hizmette hâlisâne, muhlisâne bizi ve umum Risale-i Nur şâkirtlerini daim muvaffak eylesin. Âmin.

Hayırlı işlerin çok muzır mânileri olduğundan her zaman düşmanların ve hasedî imanının önüne geçen dostların zarar verici davranışları ile iman ve Kur'ân hizmeti yapanlar karşılaşabilirler. Çünkü şeytan, müminlere sağdan ve diğerlerine soldan veya daha başka yollardan gelip yanlışlara sevk edebilir: "Allah (şeytana): 'Haydi, sen mühlet verilenlerdensin.' buyurdu. (Şeytan) 'Öyle ise, Sen beni azgınlığa mahkum ettiğin için, ben de onları gözetlemek üzere Senin doğru yolunun üzerinde pusu kurup otura-

cağım. Sonra onların gâh önlerinden, gâh arkalarından, gâh sağlarından, gâh sollarından sokulacağım, vesvese verip pusu kuracağım. Sen de onların ekserisini şükreden kullar bulmayacaksın.’ dedi. (A’raf, 7/15-17)

Cenab-ı Hak Müslümanların tefrikaya düşmemelerini, kendi iradelerini iyi kullanmalarına, yani iradenin hakkını vererek ittifak üzere olmalarına bağlamıştır. Ayrıca Müslümanların muvaffakiyetlerinin en mühim bir sebebi olarak kendi aralarında ittifak gösterilmiştir. Bütün şartları yerine getirseler fakat ittifak sağlamasalar yine muvaffak olamazlar. Bu bir imtihandır. Onun için birbirlerine diken gibi batan kaprisler, kıskançlıklar, öne çıkma düşünceleri hep tefrikaya götürür. Müslüman kardeşinin işte böyle bazı dikenlerine katlanıp imtihanı kazanamayanlar düşmanlarının ayakları altında ezilip hem dünyalarını hem de âhiretlerini mahvetmeye mahkum olmaktadır. İşte insanlardaki bu boşlukları çok iyi bilen şeytan içimizdeki muzır madenler hükmündeki damarlarımızı işletip harekete geçirerek kin ve düşmanlık artırımı ile aslında sevgi yeri olan gönüllerimize nefret hisleri pompalar. Böylece birbirine düşen müminlerin, izzetleri gider, güçleri zayıflar: “Allah ve Resûlüne itaat edin sakın birbirinizle ihtilaf etmeyin; sonra korkuya kapılıp za’fa düşersiniz, rüzgarınız (aksiyonunuz, kuvvetiniz) gider. Bir de tam mânasıyla sabredin. Çünkü Allah sabredenlerle beraberdir.” (Enfâl, 8/46)

Müslümanlar birbirlerine düşüp güçten de düşünce, İslam düşmanları onları çok rahat mağlup edebilirler. İki pehlivan birbiriyle boğuşurken bir çocuk bile onları döverbilir...

Bu gerçeği İhlas Risalesi olan 20. Lem’anın fihristesini yazan Hüsrev Altınbaşak şöyle dile getiriyor: “Fesühânallah, sebepleri bilinmediğinden, her an için 350 milyon (şimdi bir buçuk milyar) fedâkâr tebaası bulunan bu âlî İslâmiyet, nasıl olmuş da hepsi 150 milyonu tecavüz etmeyen ve ölümden dehşetli korkan üç-dört frenk hükümetin elinde esir olmuşlar? Hem öyle bir esaretle mahkûm edilmişlerdi ki, Allah, Allah!... Her fırsatta öyle dehşetli şenâetler yapılmış ki, engizisyon mezâlimine rahmet okutacak işkenceler, biçâre ehl-i İslâma tatbik edilmiş. Gözyaşlarına bedel, damarlarından mütemâdiyen kanlar akıttırılmış. Bir değnek cezaya mukabil, ehl-i hamiyetin boyunları gaddar zâlimlerin elleriyle koparılmış, atılmış. O biçâre Müslüman hamiyetperverlerinin bir kısmı darağaçlarına asılmış, hayatlarına hâtime verilmiş, dünyanın ufuklarında merhametsizce teşhir edilmiş; hem hayat-ı dünyevîleri parça parça edilmiş, hem hayat-ı

uhreviyeleri zedelenmiş. Bir kısmının ise her iki hayatları ve saadetleri birden imhâ edilmiş. Nedendir?” diye vâki olacak suâlin cevapları, elmas hazinesine değer kıymetindeki bu Risalenin Birinci Noktasının verdiği izâhatın neticesinden anlaşılmaktadır.”

“İşte bu zavallı Müslümanlar hak ve hakikat mesleğinde giderlerken, hataya ve yanlışla düşmeleri yüzünden ihlâsları zedelenmiş, aralarına rekabet girmiş, mâbeynlerindeki ittifak ve ittifad yerine tefrika ve ihtilaf girmiş; neticede, bu haller tedavi edilmemiş, bu marazlar tevessü etmiş; bu halleri gören ehl-i dalalet, ehl-i İslamın bu ihtilafât ve tefrikasını ganimet bilmiş, desiselerle âlem-i İslam’a hücum etmişler, zavallı ehl-i İslamı pek müthiş bir esaret altına almışlar, mahvetmek için çalışmışlar. İşte asırlardan beri, 350 milyon ehl-i İslamı zincirler altında her gün, her saat, her an inim inim inleyen hâletlerin sebepleri, bu Risalenin Birinci Noktasıyla pek hakikatlı bir surette izah edilmiş.”

Lemaât'tan

Fatiha'nın Âhırinde İşaret Olunan Üç Yolun Beyanı

Ey birâder-i pür-emel! Hayalini ele al, benimle beraber gel. İşte bir zemindeyiz. Etrafına bakarız; kimse de görmez bizi.

Ey ümit dolu kardeşim! Hayâlini ele al, benimle beraber gel. İşte bir zemindeyiz. Etrafına bakarız; kimse de görmez bizi.

Çadır direkleri hükmünde yüksek dağlar üstünde, karanlıklı bir bulut tabakası atılmış. Hem o dahi kaplatmış zeminimizin yüzü,

Çadır direkleri hükmünde yüksek dağlar üstünde ve yeryüzünü kaplayıp donmuş bir tavan olmuş karanlık bir bulut tabakası altındayız.

Müncemid bir sakf olmuş. Fakat altı, yüzü açılmış; o yüz güneş görürmüş. İşte bulut altındayız; sıkıyor zulmet bizi.

Fakat alt yüzü açık olup güneş görüyor. İşte bulut altında bizi zulmet sıkıyor.

Sıkıntı da boğuyor; havasızlık öldürür. Şimdi bize üç yol var, bir âlem-i ziyâdar. Bir kere seyrettimdi bu zemin-i mecâzî.

Sıkıntı da boğuyor. Havasızlık ise öldürüyor. Şimdi bizim için üç yol var. Bir aydınlık yol mevcut. Bu mecâzî zemini bir defa seyretmiştim.

Evet bir kere buraya da gelmişim, üçünde ayrı ayrı gitmişim. Birinci yolu budur: Ekseri burdan gider. O da devr-i âlemdir, seyahate çeker bizi.

Evet bir kere buraya gelmişim. Üçünde ayrı ayrı gitmişim. Birinci yolu budur: Ekseri buradan gider. O da devr-i âlemdir, seyahat çeker bizi.

İşte biz de yoldayız, böyle yayan gideriz. Bak şu sahrânın kum deryalarına, nasıl hiddet saçıyor, tehdit ediyor bizi.

İşte biz de yoldayız, böyle yayan gideriz. Şu sahranın kum deryâlarına bak, nasıl hiddet saçıyor, bizi tehdit ediyor.

Bak şu deryanın dağvâri emvâcına: O da bize kızıyor. İşte, elhamdü lillâh, öteki yüze çıktık. Görürüz güneş yüzü.

Şu deryanın dağlar gibi dalgalarına bak. O da bize kızıyor. İşte, elhamdü lillah, öteki yüze çıktık. Güneş yüzü görürüz.

Fakat çektiğimiz zahmeti ancak da biz biliriz. Of, tekrar buraya döndük; şu zemin-i vahşetzar, bulut damı zulmettar. Bize lâzım, revnaktâr eder kalbdeki gözü bir âlem-i ziyâdâr.

Fakat çektiğimiz zahmeti de ancak biz biliriz. Of, tekrar buraya, şu vahşet yeri zemine bulutun tavan gibi kapkaranlık kapladığı yere döndük. Bize kalp gözünü güzelliklerle süsleyip parlatacak ziyadâr bir âlem lazım.

Fevkalâde eğer bir cesaretin var; gireriz de beraber bu yolu pür-hatarkâr. İkinci yolumuzu,

Eğer fevkalade bir cesaretin varsa, beraber bu hatalı ikinci yola gireriz.

Tabiat-ı arzı deleriz, o tarafa geçeriz. Ya fitrî bir tünelden titreyerek gideriz. Bir vakitte bu yolda seyrettim de geçtim bî-nâz ve pür-niyâzi.

Tabiat-ı arzı deleriz, o tarafa geçeriz. Ya fitrî bir tünelden titreyerek gideriz. Bir vakit bu yoldan nazsız ve niyazlarla seyredip geçmişim.

Fakat o zaman tabiatın zemini eritecek, yırtacak bir madde var idi elimde. Üçüncü yolun o delil-i mu'cizi, Kur'ân onu bana vermişti.

Fakat elinde o zaman tabiatın zemini eritip, yırtacak bir madde vardı. Onu buna üçüncü yolun o mucizeli delili olan Kur'ân vermişti.

Kardeşim, arkamı da bırakma, hiç de korkma. Bak, ha, şurada tünelvâri mağaralar, tahtel'arz akıntılar beklerler ikimizi.

Kardeşim, arkamı da bırakma, hiç de korkma. Bak, ha, şurada ikimizi tünelvârî mağaralar, yerin altındaki akıntılar beklerler.

Bizi geçirecekler. Tabiatta şu müthiş cümûdiyeleri de seni hiç korkutmasın. Zira bu abûs çehresi altında merhametli sahibinin tebes-sümlü yüzü.

Bizi geçirecekler. Tabiatdaki şu müthiş donuk ve ruhsuz hâller de seni hiç korkutmasın. Zira, bu asık, çatık çehresi altında merhametli sâhibinin tebes-sümlü yüzü.

Radyumvârî o madde-i Kur'ân'ı ışıkla sezmiştim. İşte, gözüne aydın! Ziyadar âleme çıktık. Bak şu zemin-i pür-nâzî. Bu fezâ-yı lâtif, şirin.

Radyuma benzeyen o Kur'ânî madde olan ışıkla sezmiştim. İşte gözün aydın! Ziyâdar âleme çıktık. Şu nazlı zemine, bu lâtif, şirin fezâya bak.

Yahu başını kaldır. Bak, semâvâta ser çekmiş, bulutları da yırtmış, aşağıda bırakmış, davet ediyor bizi. Şu şecere-i tûbâ.

Yahu başını kaldır. Göklere başını çekmiş bulutları da yırtıp onları aşağıda bırakmış olan ve bizi davet eden şu tûbâ ağacına bak.

Meğer o Kur'ân imiş. Dalları her tarafa uzanmış. Tedellî eden bu dala biz de asılmamız; oraya alsın bizi.

Meğer o Kur'ân imiş. Dalları her tarafa uzanmış. Sarkan bu dala biz de asılmamız, bizi oraya alsın.

O şecere-i semâvî bir timsali zeminde olmuş şer'i enveri. Demek zahmet çekmeden o yol ile çıkardık bu âlem-i ziyâya, sıkmadan zahmet bizi.

O semâvî ağacın bir timsâli, zeminde en nurlu şeriatı olmuş. Demek zahmet bizi sıkmadan ve hiç zahmet çekmeden o yol ile bu ziyâ âlemine çıkabiliriz.

Madem yanlış etmişiz; eski yere döneriz, doğru yolu buluruz. Bak, üçüncü yolumuz, şu dağlar üstünde durmuş olan şehbâzi,

Madem yanlış etmişiz; eski yere döneriz, doğru yolu buluruz. Bak, üçüncü yolumuz, şu dağlar üstünde durmuş olan şahbâz şanlı kahraman,

Hem de bütün cihana okuyor bir ezanı. Bak müezzîn-i âzama: Muhammedü'l-Hâşimî (a.s.m.) davet eder insanı âlem-i nûr-u envere. İlzam eder niyaz ile namazı.

Cihana bir ezan okuyor. Bak bu müezzini âzam, Muhammed-i Hâşimî, insanı en nurlu âleme davet eder, namaz ile niyazı mecbur eder.

Bulutları da yırtmış, bak bu hüdüâ dağlarına. Semâvâta ser çekmiş, bak şeriat cibâline. Nasıl müzeyyen etmiş zeminimizin yüzü gözü.

Bulutları da yırtmış... Bak bu hüdüâ dağlarına, onlar semâlara ser çekmiş. Bak şeriat dağlarına. Nasıl zeminimizin yüzünü gözünü tezyin etmiş.

İşte çıkmalısınız buradan himmet tayyaresiyle. Ziyâ-yı nesîm orada, nur-u cemâl orada. İşte buradadır Uhud-u tevhîd, o cebel-i azîzi.

İşte buradan himmet tayyaresiyle çıkmalısınız. Ziya ve nesîm (lâtif esen rüzgâr) orada, cemel nuru orada. İşte azîz, tevhid dağı Uhut burada,

İşte şuradadır Cûdî-i İslâmiyet, o cebel-i selâmet. İşte cebelü'l-Kamer olan Kur'ân-ı Ezher; zülâl-i Nil akıyor o muhteşem menbadan. İç o âb-ı lezîzi.

İşte o İslâmiyet ve selâmet dağı olan Cûdî dağı şuradadır. İşte Kamer dağı olan Kur'ân-ı Ezher; o muhteşem kaynaktan Nil'in zülâli akıyor. İç o leziz suyu.

(Mü'minûn Suresi, 14), (Yusuf Suresi, 10'dan muktebestir.)

“Yaratıcılık mertebelerinin en güzelinde olan Allah'ın şâni ne yücedir.”,
“Duamızın sonu, ‘Alemlerin Rabbi olan Allah’a hamd olsun’dan ibaret-
tir.”

Ey arkadaş! Şimdi hayâlî baştan çıkar, aklı kafaya geçir. Evvelki iki yolun mağdub ve dâllin yolu; hatarları pek çoktur, kıştır daim güz, yazı.

Ey arkadaş! Şimdi hayâli baştan çıkar, aklı kafaya geçir. Evvelki iki yolun gazaba uğrayan ve dalâlete düşenlerin yolu; tehlikeleri pek çoktur, daima güzü, yazı kıştır.

Yüzde biri kurtulur: Eflâtun, Sokrat gibi. Üçüncü yol sehildir, hem karîb-i müstakimdir. Zayıf-kavî müsâvi; herkes o yoldan gider. En rahatı budur ki, şehid olmak ya gazi.

Yüzde biri kurtulur: Eflatun, Sokrat gibi. Üçüncü yol en kolaydır, hem kestirme ve dosdoğrudur. Zayıf, kuvvetli eşittir; herkes o yoldan gider. En rahatı, şehit veya gazi olmaktır.

İşte neticeye gireriz. Evet, dehâ-yı fennî -evvelki iki yoldur ona meslek ve mezhep. Fakat hüdâ-yı Kur'ânî- üçüncü yoldur onun sırat-ı müstakimi. İsâl eder o bizi.

İşte neticeye gireriz. Evet fennî dehâya, evvelki iki yol meslek ve mezheptir. Fakat Kur'ân hidâyetinin yolu üçüncü yoldur. O bizi sırat-ı müstakîme ulaştırır.

Allah'ım “Bizi sırat-ı müstakîme hidâyet et. Yani doğru yolu bize hem göster hem de onda yürüt. O yol ki, kendilerine nimet ve ihsanda bulunduğu peygamberlerin, sıddıkların, şehidlerin ve sâlihlerin yolu... Bizi gazaba uğrayanların ve dalâlete düşenlerin yoluna saptırma.” Âmin.

Üstad Hazretlerinin aynı mevzu ile ilgili sekiz sene sonra yazdığı Otuzuncu Söz'ün “Ene” bahsinde şöyle diyor:

İstanbul'da, Ramazan-ı Şerifte, felsefe mesleğiyle münasebette bulunan Eski Said'in Yeni Said'e inkılab edeceği bir hengâmede, Fatiha-i Şerifinin ahirinde [صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ] ile işaret edilen üç mesleği düşünürken şöyle bir hayâlî vâkıa, misâlî bir hâdise, rüyaya benzer bir hâdise gördüm ki: Kendimi büyük bir sahrada görüyorum. Bütün yeryüzünü karanlık, sıkıcı ve boğucu bir bulut tabakası kaplamış. Ne nesîm (hoş esinti) var, ne ziya ne âb-ı hayat, hiçbirisi bulunmuyor. Her tarafı canavarlar, zararlı ve vahşî hayvanlarla dolu olduğunu zannettim. Kalbime geldi ki, şu zeminin öteki tarafında ziya, nesîm, âb-ı hayat var. Oraya geçmek lâzım. Baktım ki, irademin dışında sevk olunuyorum. Zeminin içinde tünelvâri bir mağaraya sokuldum; git gide zeminin içinde seyahat ettim. Bakıyorum ki, benden evvel o yeraltı yolunda çok kimseler gitmişler. Her tarafta boğulup kalmışlar. Onların ayak izlerini görüyordum. Bazılarının bir zaman seslerini işitiyordum. Sonra sesleri kesiliyordu.

Ey hayâlî ile benim hayâlî seyahatime iştirak eden arkadaş! O zemin, tabiat ve tabiat felsefesidir. Tünel ise felsefecilerin fikirleri ile hakikate yol açmak için açtıkları meslektir. Gördüğüm ayak izleri, Eflatun ve Aristo gibi meşhurlarıdır. İşittiğim sesler, İbn-i Sina ve Fârâbî gibi dahilerindir. Evet, İbn-i Sina'nın bazı sözlerini, kanunlarını bazı yerlerde görüyordum; sonra bütün bütün kesiliyordu. Daha ileri gidememiş. Demek boğulmuş. Her ise, seni meraktan kurtarmak için hayâlin altındaki hakikatin bir köşesini gösterdim. Şimdi seyahatime dönüyorum.

Gitgide baktım ki, benim elime iki şey verildi: Biri, bir elektrik; o yeraltında tabiatın zülumatını dağıtır. Diğeri, bir âlet ile de, büyük kayalar, dağ gibi taşlar parçalanıp bana yol açılıyor. Kulağıma denildi ki; “Bu elektrik ile o âlet, Kur’ân’ın hazinesinden size verilmiştir. Her ne ise, çok zaman öylece gittim. Baktım ki, öteki tarafa çıktım. Gâyet güzel bir bahar mevsiminde bulutsuz bir güneş, ruha ferahlık veren bir nesim (esinti) hayattâr, lezzetli bir su, her taraf şenlik içinde bir âlem gördüm. [اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ] dedim. Sonra baktım ki, ben kendi kendime mâlik degilim. Birisi, beni tecrübe ediyor. Yine kendimi evvelki vaziyette, o büyük sahrada, boğucu bulut altında gördüm. Daha başka bir yolda bir sâik (sevkedenden) beni sevk ediyordu. Bu defa yer altında değil, belki seyir ve seyahatle yeryüzünü katedip öteki yüze geçmek için gidiyordum. O seyahatimde öyle acâib ve garâibi görüyordum ki, tarif edilmez. Deniz bana hiddet ediyor, fırtına beni tehdit ediyor, her şey bana müşkilat peyda ediyordu. Fakat yine Kur’ân’dan bana verilen bir seyahat vasıtam ile geçiyordum, galebe çalıyordum. Git gide, bakıyordum her tarafta seyyahların cenazeleri bulunuyor. O seyahati bitirenler, binde ancak bir idi. Her ne ise, o buluttan kurtulup, zeminin öteki yüzüne geçip güzel güneşle karşılaştım. Ruhu ferahlatan nesîmi teneffüs ederek [اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ] dedim. O cennet gibi âlemi seyre başladım. Sonra baktım, biri var ki, beni orada bırakmıyor. Başka yolu bana gösterecek gibi, yine beni bir anda o müthiş sahraya getirdi. Baktım ki, yukarıdan inmiş aynı asansörler gibi, muhtelif tarzlarda bazı tayyare (uçak), bazı otomobil, bazı zembil gibi şeyler görünüyor. Kuvvet ve istidada göre onlara atılsa, yukarıya çekiliyor. Ben de birisine atladım. Baktım, bir dakika zarfında beni bulutun üstüne çıkardı. Gâyet güzel, süslenmiş, yeşil dağların üstüne çıktım. O bulut tabakası, dağın yarısına kadar gelmişti. En lâtif bir nesim, en leziz bir su, en şirin bir ziya her tarafta görünüyor. Baktım ki, asansörler gibi nûrânî menziller her tarafta var. Hattâ iki seyahatimde ve zeminin öteki yüzünde onları görmüştüm, anlamamıştım. Şimdi anlıyorum ki, şunlar Kur’ân-ı Hakîm’in âyetlerinin cilveleridir. İşte [وَلَا الضَّالِّينَ] ile işaret olunan evvelki yol, tabiata sapanların ve tabiatçılıkla, fikrini taşıyanların mesleğidir ki, onda hakikate ve nura geçmek için ne kadar müşkilât olduğunu hissettiniz. [غَيْرِ الْمَغْضُوبِ] ile işaret olunan ikici yol, esbap-reslerin, vasıtalara yaratma gücü ve tesir verenlerin, meşşaiyyun filozofları gibi, yalnız akıl ile fikir ile hakikatlerin hakikatine ve ‘Vacib-ül Vucud’ olan Allah’ın marifetine yol açanların mesleğidir. [الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ] ile işa-

ret olunan üçüncü yol ise sırat-ı müstakîm ehli olan Kur'ân ehlinin nûrânî caddesidir ki, en kısa, en rahat, en selamet ve herkese açık, semâvî, Rahmânî ve nûrânî bir meslektir. (Otuzuncu Söz, Birinci Maksat)

***Hakîkî Bütün Elem Dalâlette, Bütün Lezzet İmandadır
-Hayâl Libasını Giymiş Muazzam Bir Hakikat-***

Ey yoldaş-ı hüşyar! Sırât-ı müstakimin o meslek-i nuranî, mağdûb ve dâllînin o tarîk-i zulmânî, tam farklarını görmek eğer istersen, ey azîz,

Ey akli başında olan aziz yoldaş! Nûrânî meslek olan Sırât-ı Müstakîm'in, karanlık yol olan mağdûb ve dâllînin tam farklarını eğer görmek istersen

Gel, vehmini ele al, hayâl üstüne de bin. Şimdi seninle gideriz zulümât-ı ademe. O mezâr-ı ekberi, o şehri-pür-embvâtı bir ziyaret ederiz.

Gel vehmini ele al, hayal üstüne de bin, şimdi seninle yokluk karanlığına gidelim ve o büyük mezarı, o tamamen ölülerle dolu şehri bir ziyaret edelim.

Bir Kadîr-i Ezelî, kendi dest-i kudretle bu zulümât-ı kıt'adan bizi tuttu çıkardı, bu vücuda bindirdi, gönderdi şu dünyaya, şu şehri-bî-lezâiz.

Ezelî bir kudret sahibi, kendi kudret eliyle bu karanlık kıtadan bizi tuttu çıkardı, bu vücuda bindirdi. Şu lezzetleri bulunmayan tadı kaçmış dünya şehrine gönderdi.

İşte şimdi biz geldik şu âlem-i vücuda, o sahrâ-yı hâile. Gözümüz de açıldı, şeş cihette biz baktık. Evvel istîtafkârâne önümüze bakarız.

İşte şimdi biz şu varlık âlemi olan korkunç sahraya geldik. Gözümüz de açıldı, altı tarafa bir baktık. Önce şefkat beklercesine önümüze bakarız,

Lâkin beliyeler, elemeler, önümüzde düşmanlar gibi tehâcüm eder. Ondandır korktuk, çekindik. Sağa sola, anâsır-ı tabâyie bakarız, ondan medet bekleriz.

Lâkin belâlar, elemeler önümüzde düşmanlar gibi hücum ediyor. Ondandır korktuk, çekindik. Sağa sola, tabiattaki unsurlara bakarız, onlardan medet bekleriz.

Lâkin biz görüyoruz ki, onların kalbleri kasiye, merhametsiz. Dişlerini bilerler, hiddetli de bakarlar. Ne naz dinler, ne niyâz.

Lâkin görüyoruz ki, onların kalpleri katı, merhametsiz. Dişlerini bilerler. Hiddetli de bakarlar. Ne naz, ne niyaz dinlerler.

Muztar adamlar gibi meyûsâne nazarı yukarıya kaldırdık. Hem istimdatkârâne ecrâm-ı ulviyeye bakarız; pek dehşetli, tehditkâr da görürüz.

Baş vuracağı her şey bitip kesilmiş ve zor durumda kalmış adamlar gibi nazarımızı ümitsizce yukarıya kaldırdık. Hem medet ve imdat istercesine gökteki ulvî cirimlere bakıyoruz, onları da pek dehşetli ve tehditkâr görüyoruz.

Gûyâ birer gülle, bomba olmuşlar, yuvalardan çıkmışlar, hem etraf-ı fezada pek sür'atli geçerler. Her nasılsa ki onlar birbirine dokunmaz.

Güya birer gülle ve bomba olup yuvalarından çıkmışlar, hem fezânın etrafında pek süratli geçerler. Her nasılsa ki, onlar birbirine dokunmuyorlar.

Ger birisi yolunu kazara bir şaşırırsa, el'iyâzü billâh, şu âlem-i şehadet ödü de patlayacak. Tesâdüfe bağlıdır; bundan dahi hayır gelmez.

Eğer birisi kazara yolunu şaşırırsa Allah korusun şu gördüğümüz âlemin ödü patlayacak. Tesadüfe bağlı; buradan da hayır gelmez.

Meyûsâne nazarı o cihetten çevirdik, elîm hayrete düştük. Başımız da eğildi, sinemizde saklandık. Nefsimize bakarız, mütâlâa ederiz.

Ümitsizce bakışları o cihetten çevirdik. Elem verici bir hayrete düştük. Başımızda eğildi, sinemize sakladık. Kendimize bakarız. Mütâlâa ederiz.

İşte işitiyoruz: Zavallı nefsimizden binlerle hâcetlerin sayhâları geliyor, binlerle fâkatlerin enînleri çıkıyor. Teselliyi beklerken tevahhuş ediyoruz.

İşte işitiyoruz; zavallı nefsimizden binlerle ihtiyaçların çığlıkları geliyor. Binlerce yoklukların inleyişleri çıkıyor. Teselli beklerken yalnızlıkla ürküyoruz.

Ondan da hayır gelmedi. Pek ilticakârâne vicdanımıza girdik. İçine bakıyoruz, bir çareyi bekleriz. Eyvâh, yine bulmayız. Biz medet vermeliyiz.

Ondan da hayır gelmedi. Pek büyük bir ilticâ hissiyle vicdanımıza girdik. İçine bakıp bir çare bekliyoruz. Eyvah! Yine bulamadık. Biz imdadına koşmalıyız.

Zira onda görünür binlerle emelleri, galeyanlı arzûlar, heyecanlı hissiyât kâinâta uzanmış. Herbirinden titreriz, hiç yardım edemeyiz.

Çünkü vicdanda kâinata uzanmış binlerle emeller, galeyanlı arzular ve heyecanlı hissiyat görünüyor. Her birinden titriyoruz, hiç yardım edemiyoruz.

O âmâl sıkışmışlar vücud-u adem içinde; bir tarafı ezele, bir tarafı ebede uzanıp gidiyorlar. Öyle vüs'atleri var; ger dünyayı yutarsa o vicdan da tok olmaz.

O emeller varlık-yokluk içine sıkışmışlar; bir tarafı ezele, öbür tarafı da ebede uzanıp gidiyor. Öyle genişlikleri var ki, eğer dünyayı yutsa, o vicdan tok olmaz.

İşte bu elîm yolda nereye bir başvurduk, onda bir belâ bulduk. Zira mağdûb ve dâllîn yolları böyle olur. Tesadüf ve dalâlet o yolda nazâr-endâz.

İşte bu elim yolda baş vurduğumuz her yerden bir belâ bulduk. Zira mağdûb ve dâllîn yolları böyle olur. Tesadüf ve dalalet o yolda esas görüştür.

O nazarı biz taktık, bu hâle böyle düştük. Şimdi dahi hâlimiz ki mebde ve meâdi, hem Sâni ve hem haşri muvakkat unutmmuşuz.

O nazarı biz taktık; bu hâle böyle düştük. Şu hâlimize bakacak olursak, nereden gelip nereye gittiğimizi Yaratanı ve öldükten sonra dirilmeyi geçici unutmmuşuz.

Cehennemden beterdir, ondan daha muhriktir, ruhumuzu eziyor. Zira o şeş cihetten ki onlara başvurduk; öyle hâlet almışız.

Bu durum cehennemden beter, ondan daha yakıcı ve ruhumuzu eziyor. Zira baş vurduğumuz altı cihetten öyle bir hâl almışız.

Ki yapılmış o hâlet, hem havf ile dehşetten, hem acz ile ra'şetten, hem kalâk ve vahşetten, hem yütm ve hem yeisten mürekkep vicdân-sûz.

Ki, hem korku ve dehşetten, hem acz ve ürpertiden, hem sıkıntı ve vahşetten, hem yetimlik ve ümitsizlikten mürekkep vicdanı yakan bir vaziyet...

Şimdi her cihete mukabil bir cepheyi alırız, def'ine çalışırız. Evvel, kudretimize müracaat ederiz. Vâesefâ görürüz ki âcize, zaîfe.

Şimdi her cihete mukabil bir cepheyi alıp def etmeye çalışacağız. Önce, kendi gücümüze müracaat ediyoruz. Ne yazık ki, âciz ve zayıf görüyoruz.

Sâniyen, nefiste olan hâcâtın susmasına teveccüh ediyoruz. Vâesefâ, durmayıp bağırlar görürüz.

İkinci olarak içimizdeki hâcetlerin susması için onlara yöneliyoruz. Ne yazık ki, hiç durmadan bağırdıklarını görüyoruz.

Sâlisen, istimdatkârâne, bir hâlâskârı için bağırır, çağırırız. Ne kimse işitmiyor, ne cevabı veriyor.

Üçüncü olarak, imdat isteyerek bir kurtarıcı için bağırıp çağırıyoruz ama ne kimse işitiyor, ne cevap veriyor.

Biz de zannediyoruz: Herbir şey bize düşman, herbir şey bizden garip. Hiçbir şey kalbimize bir teselli vermiyor; hiç emniyet bahşetmez, hakikî zevki vermez.

Biz de her şeyin bize düşman ve hepsinin bize yabancı olduğunu zannediyoruz. Hiçbir şey kalbimize bir teselli vermiyor ve emniyet bahşetmiyor. Artık hakiki zevki bulamıyoruz.

Râbian, biz ecrâm-ı ulviyeye baktıkça, onlar nazara verir bir havf ile dehşeti. Hem vicdanın müz'ici bir tevahhuş geliyor akıl-sûz, evhâm-sâz.

Dördüncü olarak: Biz yükseklerdeki cirim ve cisimlere baktıkça, onlar bakışlarımıza bir korku ve dehşet veriyorlar. Hem de vicdanı taciz eden öyle bir yalnızlık ve yabancılık geliyor ki, akli yakıyor ve evhamı da kaldırıyor.

İşte, ey birader! Bu dalâletin yolu, mâhiyeti şöyledir. Küfürdeki zulmeti bu yolda tamam gördük. Şimdi de gel kardeşim, o ademe döneriz.

İşte ey birader! Dalâletin yolu ve mahiyeti böyledir. İnkârın karanlığını bu yolda tamamen gördük. Şimdi de gel kardeşim, ilk başladığımız o yokluk âlemine dönüyoruz.

Tekrar yine geliriz. Bu kere tarikimiz sırât-ı müstakimdir, hem imanın yoludur. Delil ve imamımız inâyet ve Kur'ân'dır, şehbâz-ı edvâr-pervaz.

Tekrar yine geleceğiz. Bu sefer yolumuz Sırat-ı Müstakîm'dir, hem iman yoludur. Delil ve rehberimiz Allah'ın inâyeti ve devirleri uçup geçen şahbaz: Kur'ân'dır.

İşte Sultan-ı Ezelin rahmet ve inâyeti vaktâ bizi istedi, kudret bizi çıkardı, lütfen bizi bindirdi kanun-u meşiete etvâr üstünde perdâz.

İşte Ezelî Sultan'ın rahmet ve inâyeti bizim var olmamızı isteyince İlahî Kudret bizi yokluktan çıkarıp lütfen bizi İlahî irade kanuna bindirdi, tavırdan tavıra geçirdi.

Şimdi bizi getirdi, şefkat ile giydirdi şu hil'at-ı vücûdu. Emanet rütbesini bize tevcih eyledi; nişanı niyaz ve namaz.

Şimdi bizi getirip, şu muhteşem varlık elbisesini bize giydirdi. Emanet rütbesini bize yöneltti. Nişanı, namaz ve niyaz.

Şu edvar ve etvârın, bu uzun yolumuzda birer menzil-i nâzdır. Yolumuzda teshilât içindir ki kaderden bir emirnâme vermiş sahifede cephemiz.

Geçtiğimiz ve geçirdiğimiz şu devreler ve tavırlar bu uzun yolumuzda birer naz menzildir. Yolumuzda kolaylıklar olsun diye alın sayfamıza kaderden bir emirname olarak yazılmıştır.

Her nereye geliriz, herhangi tâifeye misafir oluyoruz; pek uhuvetkârâne istikbal görüyoruz. Malımızdan veririz, mallarından alırız.

Her nereye gelsek, herhangi bir taifeye misafir olsak, pek kardeşâne bir karşılama görüyoruz. Malımızdan veririz mallarından alırız.

Ticaret muhabbeti, onlar bizi beslerler, hediyelerle süslerler, hem de teşyi ederler. Gele gele işte geldik, dünya kapısındaız, işitiyoruz âvâz.

Ticaret muhabbetiyle onlar bizi besliyorlar, hediyelerle süslüyorlar, hem de uğurluyorlar. Gele gele işte geldik, dünya kapısındaız; sesler işitiyoruz.

Bak, girdik şu zemine, ayağımızı bastık şehadet âlemine. Şehrâyin-i Rahmân, gürültühâne-i insân. Hiçbir şey bilmeyiz, delil ve imâmımız Meşîet-i Rahmân'dır.

Bak şu zemine girdik. Ayağımızı şehâdet âlemine bastık. Burası, İlahi bir senlik âlemi ve insanların da gürültühânesi. Hiçbir şey bilmiyoruz. Delil ve rehberimiz Cenab-ı Hakk'ın irade ve İlâhî arzusudur.

Vekil-i delilimiz, nâzenin gözlerimiz. Gözlerimizi açtık, dünya içine saldık. Hatırına gelir mi evvelki gelişimiz?

Delilimizin vekili de nâzenin gözlerimizdir. Gözlerimizi açtık, dünya içine saldık. Evvelki gelişimiz hatırına gelir mi?

Garip, yetim olmuştuk. Düşmanlarımız çoktu. Bilmezdik hâmîmizi. Şimdi nur-u imânla o düşmanlara karşı bir rûkn-ü metinimiz,

O zaman garip ve yetim olmuştuk. Düşmanlarımız çoktu. Hâmi ve koruyucumuzu bilmiyorduk. Şimdi ise bizim o düşmanlara karşı sağlam esasımız,

İstinâdî noktamız, hem himâyetkârımız def eder düşmanları. O imân-ı billâhtır ki ziya-yı ruhumuz, hem nur-u hayatımız, hem de ruh-ü ruhumuz.

ve dayanma noktamız hem de koruyucumuz olan iman nuru, düşmanları def ediyor. Evet o Allah'a iman olan o nur, hem ruhumuzun ziyası, hem hayatımızın nuru, hem de ruhumuzun ruhu.

İşte kalbimiz rahat, düşmanları aldırılmaz, belki düşman tanımaz. Evvelki yolumuzda vaktâ vicdâna girdik; işittik ondan binlerle feryâd ü fizâr ve âvâz.

İşte artık kalbimiz rahat, düşmanlara aldırılmaz. Belki düşman tanımaz. Evvelki yolumuzda vicdanın içine girdiğimizde, binlerce feryat, inilti ve ses işitmiş imdatlarına

Ondan belâyâ düştük. Zira âmâl, arzular, istidat ve hissiyât, dâim ebedi ister. Onun yolunu bilmezdik. Bizden yol bilmemezlik; onda fizar ve niyaz.

yetişemeyince o yüzden belâyâ düşmüştük. Zira emeller, arzular, istidat ve hissiyat daima ebediyeti istiyordu. Biz de onun yolunu bilmiyorduk. Bizden yol bilmemezlik, ondan da inilti ve niyaz vardı.

Fakat, elhamdü lillâh, şimdi gelişimizde bulduk nokta-i istimdad ki dâim hayat verir o istidâd, âmâle; tâ ebedül'âbâda onları eder per-vâz.

Fakat elhamdülillah, şimdiki gelişimizde medet isteme noktasını bulduk. Böylece, istidatlar emellere hayat veriyor onları tâ ebedî saadete uçuruyor.

Onlara yol gösterir, o noktadan istidat. Hem istimdad ediyor, hem âb-ı hayatı içer, hem kemâline koşuyor o nokta-i istimdâd, o şevk-engiz remz ü nâz.

Evet o noktadan istidatlar onlara yol gösteriyor. O medet isteme noktası o şevk verici remiz ve naz ile insan hem medet alıyor, hem ab-ı hayat içiyor, hem de kemâline koşuyor.

İkinci kutb-u iman ki tasdik-i haşirdir. Saâdet-i ebedî o sadefin cevheri. İman, burhânı Kur'ân. Vicdan, insanî bir râz.

İmanın ikinci kutbu ise, öldükten sonra dirilme hakikatini tasdik etmektir: Ebedî saadet... O sedefin içindeki cevher imandır. Kesin delili, Kur'ân'dır. Vicdan ise, insanî bir sırdır.

Şimdi başını kaldır, şu kâinata bir bak, onun ile bir konuş. Evvelki yolumuzda pek müthiş görünürdü. Şimdi de mütebessim, her tarafa gülüyor, nâzeninâne niyaz ve âvâz.

Şimdi başını kaldır, şu kâinata bir bak, onun ile bir konuş. Evvelki yolumuzda pek müthiş görünüyordu. Şimdi ise, tebessümle her tarafa gülüyor. Her tarafta nâzeninâne bir niyaz ve âvâz mevcut.

Görmez misin: Gözümüz arı-misâl olmuştur, her tarafa uçuyor. Kâinat bostanıdır her tarafta çiçekler. Her çiçek de veriyor ona bir âb-ı leziz.

Görmüyor musun; gözümüz arı gibi her tarafa uçuyor. Kâinat bostanının her taraf, çiçeklerle dolu. Her çiçek ona leziz bir âb-ı hayatla beraber,

Hem ünsiyet, teselli, tahabbübü veriyor. O da alır getirir, şehd-i şehâdet yapar. Balda bir bal akıtır o esrarengiz şehbaz.

ünsiyet, tesellî ve sevgi de veriyor. O da alıp getirerek şehâdet balı yapıyor. O esrarengiz şahbâz, balda bir bal akıtıyor.

Harekât-ı ecrâma, ya nücûm ya şümûsa nazarımız kondukça, ellerine verirler Hâlıkın hikmetini, hem mâye-i ibreti, hem cilve-i rahmeti alır, ediyor pervaz.

Bakışımız gökteki büyük cirmlerin, yıldızların veya güneşlerin hareketlerine yöneldikçe, onlar nazarımıza Allah'ın hikmetini, hem ibret mayasını veriyorlar. Hem de rahmetin cilvesini kanatlandırıyorlar.

Güya şu güneş bizlerle konuşuyor. Der: "Ey kardeşlerimiz! Tevahuşla sıkılmayınız. Ehlen sehlen merhaba, hoş teşrif ettiniz. Menzil sizin; ben bir mumdar-ı şehnâz.

Güya şu güneş bizlerle şöyle konuşuyor: "Ey kardeşlerimiz! Yalnızlık ve yabancılık hissiyle sıkılmayınız. Buyurunuz merhaba. Hoş geldiniz, bizleri şerefledirdiniz. Menzil sizin. Ben ahenkli ve şirin bir mum hük-mündeyim.

"Ben de sizin gibiyim; fakat sâfi, isyansız, mutî bir hizmetkârım.

Ben de sizin gibiyim. Fakat sâfi, isyansız, itaatlı bir hizmetkârım.

"O Zât-ı Ehad-i Samed ki mahz-ı rahmetiyle hizmetinize beni mu-sahhar-ı pürnûr etmiş. Benden hararet, ziya; sizden namaz ve niyaz."

"Ehad ve Samed olan yani her şey kendisine muhtaç olup, hiçbir şeye muhtaç olmayan Cenab-ı Hak, sırf rahmetinin tecellisiyle beni sizin hizmetinize tamamen nur saçan bir memur tayin etmiş. Benden hararet ve ziya; sizden de namaz ve niyaz beklenir." diyor.

Yahu, bakın kamere. Yıldızlarla denizler, herbiri de kendine mah-sûs birer lisanla, "Ehlen sehlen merhaba," derler. "Hoş geldiniz. Bizi tanımaz mısınız?"

Yahu bir Ay'a bakın... Yıldızlarla denizlerin herbiri, kendilerine mahsus bir dil ile "Ehlen sehlen merhaba, hoş geldiniz, bizi tanımaz mısınız?" diyorlar.

Sırr-ı teâvünle bak, remz-i nizâmla dinle. Her birisi söylüyor: "Biz de birer hizmetkâr, rahmet-i Zülcelâlin birer âyinedarıyız. Hiç de üzül-meyiniz, bizden sıkılmayınız.

Onlara yardımlaşma sırrıyla bak ve onları nizam ve intizamın ifadesi ile dinle. Her birisi: "Biz de birer hizmetkârız. Cenab-ı Hakk'ın rahmetinin birer aynasıyız. Hiç de üzülmeyiniz, bizden sıkılmayınız.

"Zelzele nâraları, hâdisât sayhâları sizi hiç korkutmasın, vesvese de vermesin. Zira onlar içinde bir zezeme-i ezkâr, bir demdeme-i tesbih, velvele-i nâz ü niyâz.

Zelzelenin nâraları, hâdiselerin sayhâları sizi hiç korkutmasın, vesvese de vermesin. Zira onların içinde birer zikir zemzemesi birer tesbih demdemesi birer naz ve niyaz velvelesi var.

"Sizi bize gönderen o Zât-ı Zülcelâl, ellerinde tutmuştur bunların dizginlerini." İman gözü okuyor yüzlerinde âyet-i rahmet, herbiri birer âvâz.

"Sizi bize gönderen Cenâb-ı Hak, bunların dizginlerini ellerinde tutmuştur." diyor. İman gözü yüzlerindeki rahmet âyetini okuyor... Her biri birer ses veriyor.

Ey mü'min-i kalbi hüşyâr! Şimdi gözlerimiz bir parça dinlensinler. Onların bedeline hassâs kulağımızı imanın mübarek eline teslim ederiz, dünyaya göndeririz. Dinlesin leziz bir sâz.

Ey kalbi uyanık mümin! Şimdi gözlerimiz bir parça dinlensinler. Onların bedeline, hassas kulağımızı, imanın mübarek eline teslim ederek dünyaya gönderelim de leziz bir söz dinlesin.

Evvelki yolumuzda bir mâtem-i umumî, hem vâveylâ-yı mevî zannolunan o sesler, şimdi yolumuzda birer nevaz ü namaz, birer âvâz ü niyaz, birer tesbiha âğâz.

Evvelki yolumuzda umumî birer matem hem ölüm vâveylâsı zannedilen o sesler şimdiki yolumuzda birer okşama ve namaz, birer âvâz ve niyaz birer tesbihe başlayış.

Dinle, havadaki demdeme, kuşlardaki civcive, yağmurdaki zemzeme, denizdeki gangama, ra'dlardaki rakraka, taşlardaki tıktıka birer mânidâr nevâz.

Dinle havadaki demdeme, kuşlardaki civcive, yağmurdaki zemzeme, denizdeki kalp atışına benzer sesler, şimşekteki parlama, taşlardaki tıktıka birer mânidâr okşayış.

Terennümât-ı hava, naarât-ı ra'diye, nağamât-ı emvac, birer zikr-i azamet. Yağmurun hezecâtı, kuşların seceâtı birer tesbih-i rahmet, hakikate bir mecaz.

Havanın terennümleri, şimşeğin naraları, dalgaların nağmeleri Allah'ın azametini zikretmektir. Yağmurun hoş sesleri, kuşların seci' sanatına benzer ötüşleri, birer rahmet tesbihi ve hakikate bir mecazdır.

Eşyada olan asvat birer savt-ı vücuttur; ben de varım derler. O kâinat-ı sâkit birden söze başlıyor: "Bizi câmid zannetme, ey insan-ı boşboğaz!"

Eşyada var olan sesler, birer varlık sesidir. Yani varlıklar çıkardıkları seslerle: "Ben de varım." derler. O susan kâinat böylece birden söze başlamış ve "Bizi, cansız ve donuk zannetme ey boşboğaz insan!" demiş oluyorlar.

Tıyurları söylettirir ya bir lezzet-i nimet, ya bir nüzul-ü rahmet. Ayrı ayrı seslerle, küçük âgazlarıyla rahmeti alkışlarlar. Nimet üstünde iner, şükür ile eder pervâz.

Kuşlar iki sebepten öterler; ya nimetin lezzetinden veya rahmetin inişinden. Ayrı ayrı seslerle, küçük ağızları ile zikre başlamalarıyla rahmeti alkışlarlar. Nimet üstüne inerler ve şükrederek uçarlar.

Remzen onlar derler: "Ey kâinat, kardeşler! Ne güzeldir hâlimiz." "Şefkatle perverdeyiz, hâlimizden memnunuz." Sivri dimdikleriyle fezaya saçıyorlar birer âvâz-ı pür-naz.

Kuşlar rumuzlu bir ifade ile şöyle derler: "Ey kâinattaki kardeşler! Ne güzeldir hâlimiz, şefkatle beslenmekteyiz, hâlimizden memnunuz." Sivri dimdikleriyle fezâya nâz dolu birer âvâz saçıyorlar.

Güya bütün kâinat ulvî bir musikidir; iman nuru işitir ezkâr ve tesbihleri. Zira hikmet reddeder tesadüf vücudunu; nizam ise tard eder ittifak-ı evhâm-sâz.

Güya bütün kâinat ulvi bir musikiden ibarettir. İman nuru, zikirleri ve tesbihleri işitir. Zira, hikmet tesadüfün varlığını reddeder. Nizam ise, evhâm-sâz ittifakı tard eder.

Ey yoldaş! Şimdi şu âlem-i misâlîden çıkarız, hayalî vehimden ineriz, akıl meydanında dururuz, mizana çekeriz, ederiz yolları berendâz.

Ey yoldaş! Şimdi şu misâl âleminden çıkalım, hayalî vehimden inelim. Akıl meydanında duralım. Anlattığımız şu yolları zamana çekip berendâz edelim.

Evvelki elîm yolumuz mağdûb ve dâllîn yolu. O yol verir vicdana tâ en derin yerine hem bir hiss-i elîmi, hem bir şedid elemi. Şuûr onu gösterir. Şuûra zıt olmuşuz.

Evvelki yolumuz gazaba uğrayanların ve dalâlete gidenlerin yoludur. O yol vicdanın tâ en derin yerine, hem elim bir hissî hem de şiddetli bir elem veriyor. Zaten şuur bu gerçeği göstermektedir ama biz şuura zıt hareket etmişiz.

Hem kurtulmak için de muztar ve hem muhtacız. Ya o teskin edilsin, ya ihsas da olmasın. Yoksa dayanamayız; feryâd ü fizâr dinlenmez.

Hem kurtulmak için de mecbur ve muhtacız. Çünkü ya vicdan teskin edilmelidir veya bu durumlar hiç hissettirilmemelidir. Yoksa dayanamayız; vicdandan yükselen feryat ve iniltiler dayanılacak gibi değildir.

Hüdâ ise şifâdır; hevâ iptâl-i histir. Bu da teselli ister, bu da tegafül ister, bu da meşgale ister, bu da eğlence ister. Hevesât-ı sihirbaz,

Hüdâ ve hidâyet ise şifâdır.. Hevâ ve kötü arzular hissî iptâl etmektir. Bu da teselli ister, bu da gaflete dalmayı gerektirir, bu da meşgale ister, bu da eğlence ister.

Tâ vicdanı aldatsın, ruhu tenvim edilsin, tâ elem hissolmasın. Yoksa o elem-i elîm, vicdanı ihrâk eder; fizâra dayanılmaz, elem-i ye's çekilmez.

İşte sihirbaza benzeyen kötü arzuların getirdiği noktalar bunlardır. Evet, hisleri iptâl, gaflet, meşgale arzusu ve eğlenceler, vicdanı aldatmak, ruhu uyutmak böylece elem hissetmemek içindir.

Demek sırât-ı müstakimden ne kadar uzak düşse, o derece nisbeten şu hâlet tesir eder, vicdânı bağırttırır. Her lezzetin içinde elemi var birer iz.

Yoksa vicdandaki o elim elem, vicdanı yakar atar; o zaman da inleyişlere dayanılmaz, ümitsizlik elemi çekilmez olur.

Demek heves, hevâ, eğlence, sefahetten memzûç olan şâşaa-i medenî, bu dalâletten gelen şu müthiş sıkıntıya bir yalancı merhem, uyutucu zehirbâz.

Demek heves, heva, eğlence ve sefahatten oluşan şu medeni şaşaa, bu dalâletten gelen şu müthiş sıkıntıya yalancı bir merhem ve uyutucu bir zehirden ibaretmiş.

Ey aziz arkadaşım! İkinci yolumuzda, o nûrânî tarikte bir hâleti hissettik. O hâletle oluyor hayat maden-i lezzet; âlâm olur lezâiz.

Ey aziz arkadaşım! İkinci yolumuz olan o nuranî yolda öyle bir hâl hissettik ki, o hâl ile hayat lezzet kaynağı, elemeler de lezzetler oluyor.

Onunla bunu bildik ki mütefâvit derecede, kuvvet-i imân nisbetinde ruha bir hâlet verir. Ceset ruhla mütelezzizdir, rûh vicdânla mütelezziz.

Böylece biliyoruz ki, çeşitli derecede iman kuvvetine göre ruha güzel bir hâl bahşetmektedir. Bu sayede ceset ruhla lezzet almakta, ruh da vicdan ile lezzete dalmaktadır.

Bir saâdet-i âcile, vicdanda münderiçtir. Bir Firdevs-i mânevî, kalbinde mündemiçtir. Düşünmekse deşmektir, şuur ise şîâr-ı râz.

Âcıl bir saadet vicdanda yerleşmiş durumdadır. (Yani imanın mükâfatı olarak daha cennete gitmeden daha dünyada bir saadet çekirdeği vicdana ekilip geliştirilmektedir.) Manevî bir firdevs cenneti, kalbin içine yerleşmiş vaziyettedir. Tefekkür ve düşünce bu zevkli saadeti deşmek ve geliştirmeye vesiledir. Şuur ise, gizli sırrı fark etmektir.

Şimdi ne kadar kalb ikaz edilirse, vicdan tahrik edilse, ruha ihsas verilse, lezzet ziyade olur. Hem de döner ateşi nûr, şîtâsı yaz.

Şimdi kalp ne kadar ikaz edilir, vicdan harekete geçirilir, ruha hissettirilirse, lezzet de o kadar ziyadeleşir.

Vicdanda Firdevslerin kapıları açılır. Dünya olur bir cennet. İçinde ruhlarımız eder pervâz ü perdâz, olur şehbâz ü şehnâz, yelpaz namaz u niyaz.

Vicdanda firdevs cennetlerinin kapıları açılır; dünya bir cennet olur. İçinde ruhlarımız âhenkli ve güzel bir şahbaz gibi uçuşup dururlar. Namaz da bir yelpaze gibi olur.

Ey aziz yoldaşım! Şimdi Allahaismarladık. Gel, beraber bir dua ederiz, sonra da buluşmak üzere ayrılırız.

Ey aziz yoldaşım! Şimdi Allah'a ismarladık. Gel beraber bir dua edelim. Sonra da buluşmak üzere ayrılalım.”

Allahümme, “Bizi doğru yola hidayet et.” (Fâtiha, 1/6) Âmin.

Allah'ım “Bize doğru yolu göster ve bizi o yolda yürüt.” Âmin...

Bediüzzaman Hazretleri, Hz. İsa Aleyhisselam'ın getirdiği hakiki dinden feyiz alarak içtimâî hayat için faydalı sanatları esas alan, adalet ve hakkaniyete hizmet eden fenleri takip eden Avrupa'yı takdir ediyor. Fakat din-

den uzaklaşmış olan insanları, sefahate ve dalâlete sevkeden Avrupa'ya da şöyle hitap ediyor:

“Acaba, hem ruhunda, hem vicdanında, hem aklında, hem kalbinde dehşetli musibetlerle yaralanıp azaba düşmüş bir adamın cismiyle, zâhiri bir sûrette aldatıcı bir ziyet ve servet içinde bulunmasıyla saadeti mümkün olabilir mi? Ona mesud denilebilir mi? Görmüyor musun ki, bir adamın vehmî bir emelden ve küçük bir meseleden ümidi kesilmesi ve ehemmiyetsiz bir işten hayal kırıklığına uğraması sebebiyle tatlı hayaller ona acılaşıyor. Şirin vaziyetler onu azaba atıyor. Dünya ona dar geliyor; zindan oluyor. Senin yanlış telkinlerinle, kalbinin en derin köşelerinde ve ruhunun ta esasında dalâlet darbesini yiyen ve o dalâlet cihetiyle bütün emelleri kopup bütün elemeleri ondan doğan bir biçare insana hangi saadeti temin ediyorsun? Acaba, geçici yalancı bir cennette cismi bulunan, kalbi ve ruhu cehennemde azap çeken bir insana mesud denilebilir mi?

İşte sen biçare insanlığı böyle baştan çıkardın. Yalancı bir cennet içinde cehenneme benzer bir azap çektiriyorsun. Bu temsile dikkat ederek insanları nereye sevk ettiğini bil. Meselâ; bizim önümüzde iki yol var: Birisinden gidiyoruz. Görüyoruz ki, her adım başında biçare âciz bir adam bulunur. Zâlimler hücum edip, malını, eşyasını gasb ederek kulübeciğini harap ediyorlar. Bazen de yaralıyorlar. Öyle bir tarzda ki, acınacak hâline sema ağlıyor. Nereye bakılsa hâl bu minval üzere gidiyor. O yolda işitilen sesler, zâlimlerin güürtüleri, mazlumların ağlayışları olduğundan umûmî bir matem, o yolu kaplıyor. İnsan, insaniyet cihetiyle gayrın elemiyle müteallim olduğundan, hadsiz bir eleme giriftar oluyor. Halbuki vicdan bu derece eleme tahammül edemediğinden, o yolda giden iki şeyden birisine mecbur olur. Ya insanlıktan sıyrılıp nihâyetsiz bir vahşet yolunu tutup öyle bir kalbi taşıyacak ki, kendi selâmetiyle beraber umumun helâketi onu müteessir etmesin. Yahut kalp ve aklın muktezasını iptal etsin. (...) Senin karanlıklı dehân, insanlığın gündüzünü geceye kalbetmiş. Yalnız o sıkıntılı, zulümlü ve zulmetli geceye ısıdırmak için, yalancı, muvakkat lâmbalarla tenvir ettin. O lâmbalar sürur ile beşerin yüzüne tebessüm etmiyor. Belki insanlığın ağlanacak acı hâllerindeki ahmakçasına gülmesi-ne, o ışıklar istihza ederek gülüp eğleniyor.

Ama Kur'ân'ın hâlis ve tam şakirdi ise, bir kuldur. Fakat yaratılmışların en büyüğüne karşı da ubudiyete tenezzül etmez ve cennet gibi en büyük ve muazzam bir menfaati kulluğuna gâye yapmaz, aziz bir kuldur. Hem

hâlim, selimdir. Fakat Cenab-ı Hak'tan başkasına, izni ve emri olmadan zillet göstermeye tenezzül etmez, yüce himmet sahibi bir hâlimdir. Hem fakirdir. Fakat, Mâlik-i Kerim'in kendisi için hazırladığı mükâfaat ile müstağni bir fakirdir. Hem zayıftır. Fakat kudreti nihâyetsiz olan Efendisinin kuvvetine dayanan kavî bir zayıftır ki; Kur'ân hakiki bir talebesine ebedî cenneti dahi gâye ve maksat yaptırmadığı hâlde; bu geçici, fani dünyayı ona hiç gaye ve maksat yapar mı? (...)

Kur'ân, kendi talebelerinin ruhuna öyle bir genişlik ve yücelik verir ki, doksandokuz taneli tesbihe bedel, doksandokuz Esmâ-i İlahiye'nin tecellilerini gösteren doksandokuz âlemin zerrelerini, birer tesbih tanesi olarak talebelerinin ellerine verir: 'Evradlarınızı bununla okuyunuz.' der. İşte Kur'ân'ın talebelerinden Şah Geylânî, Rufâî, Şâzelî (Allah hepsinden razı olsun) gibi talebeleri, virdlerini okudukları vakit dinle, bak! Ellerinde zerrelere silsilelerini katrelerin adetlerini, mahlukatın nefeslerinin sayısını tutmuşlar, onunla evradlarını okuyorlar. Cenab-ı Hakkı zikir ve tesbih ediyorlar. İşte Kur'ân'ın mucizâne terbiyesine bak ki, nasıl hafif bir keder ve küçük bir gam ile başı dönüp sersemleşen ve küçük bir mikroba mağlup olan bu küçük insan, Kur'ân'ın terbiyesi ile, ne kadar yücelere yükseliyor ve ne derece duyguları gelişıyorki, koca dünya mevcudatını, zikir ve virdine tesbih olmakta kısa görüyor. Cenneti evrâd ve ezkârına gâye olmakta az gördüğü hâlde, kendisine de Cenab-ı Hakk'ın en küçük bir mahlukâtının üstünde büyük tutmuyor. Nihâyetsiz izzet içinde, nihâyet tevâzuu cem ediyor." (Zühre, Beşinci Nota)

Îcaz ile Beyan İcâz-ı Kur'ân

Bir zaman rüyada gördüm ki, Ağrı Dağı altındayım. Birden o dağ patladı, dağ gibi taşları âleme dağıttı, sarstı cihanı.

Bir zaman rüyada Ağrı Dağının altında olduğumu gördüm. Birden o dağ patladı, dağ gibi taşları âleme dağıttı, cihânı sarstı.

Füc'eten bir adam yanımda peydâ oldu. Dedi ki: İcaz ile beyan et, icmal ile icaz et bildiğin envâ-i icâz-ı Kur'ân'ı.

Âniden yanımda bir adam peydâ olarak "Veciz bir ifade ile Kur'ân'ın mucizelik çeşitlerinden bildiklerini kısaca beyân et." dedi.

Daha rüyada iken tabirini düşündüm. Dedim: Şuradaki infilâk, beşerde bir inkişâba misâl. İnkilâpta ise elbet hüda-yı Furkânî

Daha rüyada iken tabirini düşündüm; dedim ki: “Şuradaki infilak, insanlık âleminde bir inkılâba misâl. O inkılâbda ise elbette Kur’ân’ın hidâyeti

Her tarafta yükselip hem de hâkim olacak. İ'câzının beyanı zamanı da gelecek. O sâile cevaben dedim: İ'câz-ı Kur'ânî

her tarafta yükselip, hem de hâkim olacak. Onun mucizeliğini anlatmanın zamanı da gelecek.” O soruyu sorana cevaben şunları söyledim: Kur’ân’ın mucizeliği

Yedi menâbi-i külliyyeden tecellî, hem yedi anâsırdan terekkep eder.

Yedi tane küllî menbâdan tecellî eder ve yedi unsurdan meydana gelir.

Birinci menba: Lâfzın fesâhatinden selâset-i lisanı, nazmın cezaletinden, mânâ belâgatinden, mefhumların bedâatinden, mazmunların beraatinden, üslûpların garabetinden birden tevellüt eden bârika-i beyânı,

Birinci menba: Lafzın fesâhatinden doğan dildeki akıcılıktan, nazmın cezaletinden (dil tutukluğu ve dolaşıklığı olmadan telâffuz edilen, söylenişine göre tatlılığı olan kelimelerden kurulu ifadelerden) mazmunların beraatinden (mânâların üstünlüğünden ve güzelliğinden) üslûplarının garabetinden (ifade tarzlarının hayret vericiliğinden) birden doğan parlak bir beyan.

Onlarla oldu mümteziç, mizâc-ı i'câzında acip bir nakş-ı beyân, garip bir san'at-ı lisânı. Tekrarı hiçbir zaman usandırmaz insanı.

Bütün bunlarla imtizac ederek mucizelik mizacında hayret verici bir beyan nakşı, garip bir sanat dili. Tekrarı hiçbir zaman insanı usandırmaz.

İkinci unsur ise, umûr-u kevnîyede gaybî olan esasat, İlahî hakaik-ten, gaybî olan esrardan, gaybî-yi âsumânî.

İkinci unsur: Kâinatın ilk yaratılışı ile ilgili hususlarda gaybî esaslarda, İlahî hakikatlerden gaybi olan sırlardan, gaybi semâvî mevzulardan,

Mazide kaybolan gaybî olan umurdan, müstakbelde müstetir kalmış olan ahvalden birden tazammun eden bir ilmü'l-guyûb hızânı, mâzide kaybolan gaybî işlerden gelecekle ilgili örtülü hâllerden hepsini içine alan gaybî ilimler hazinesi,

Âlemü'l-guyûb lisanı, şehadet âlemiyle konuşuyor erkânı, rumuz ile beyanı, hedef nev-i insânî, i'câzın bir lem'a-i nûrânî.

gayb âlemlerinin dili... Şehâdet âlemiyle konuşuyor, erkânı... Rumuzlu ifadelerle beyan ediyor... Hedefini de insanlığı almış... Bu tarz ise, mucizeliğin nûrânî bir parlıtısı.

Üçüncü menba ise, beş cihetle harika bir câmiyet vardır: Lâfzında, mânâsında, ahkâmda, hem ilminde, makasızın mizânı.

Üçüncü menba: Beş cihetle harika olan bir câmiyete (pek çok hakikati, mânâyı, meseleyi, ahkâmı, ilmi, kelimelerde, ifadelerde, anlatım tarzında toplama gücüne) sahiptir. Bu camiiyet, lâfzında, mânâlarında, hükümlerde hem ilminde maksatların ölçüsüne göre tezâhür eder.

Lâfzı tazammun eder pek vâsi ihtimâlât, hem vücûh-u kesîre ki herbiri nazar-ı belâgatte müstahsen, Arabiyece sahîh, sırr-ı teşriî lâyıık görüyor anı.

Kur'ân âyetlerinin lâfzı geniş ihtimalleri, hem her biri belâgat nazarında beğenilen ve Arapça açısından doğru olan pek çok vecihleri içinde tutar. Onu, teşriî yani âyetlerden hüküm çıkarma sırrını lâyıık görüyor.

Mânâsında meşârib-i evliya, ezvâk-ı ârifini, mezâhib-i sâlikîn, tुरूk-u mütekellimîn, menâhic-i hükema, o i'câz-ı beyânı

Mânâlarında, velilerin meşreplerini, âriflerin zevklerini, mensup olanların mezheplerini, kelâm âlimlerinin yollarını, hikmet erbâbının mesleklerini o mucizeli beyan

Birden ihata etmiş, hem de tazammun etmiş delâletinde vüs'at, mânâsında genişlik. Bu pencere ile baksan, görürsün, ne geniştir meydana.

birden kuşatıp içine almış. Engin bir delâlet gücü ve mânâlarında genişlik var. Sadece bu pencereden bakılsa pek geniş bir meydan görünür!

Ahkâmdaki istiâb: Şu hârika şeriat ondan olmuş istinbat. Saadet-i dâreynin bütün desâtirini, bütün esbab-ı emni,

Hükümlerinde büyük bir istiâb imkânı vardır ki, şu hârika şeriat ondan istinbât olmuştur. (Âyetlerdeki gizli derin ve engin mânâları müctehidler içtihadla çıkarmışlardır.) Dünya ve ahiret saadetinin bütün düsturlarını, bütün emniyet tedbir ve sebeplerini,

İçtimâî hayatın bütün revâbıtını, vesâil-i terbiye, hakâik-i ahvâli birden tazammun etmiş onun tarz-ı beyânı.

içtimâî hayatın bütün râbîta ve bağlarını, terbiye ve eğitimin bütün vesilelerini, ortaya çıkacak hâllerin hakikatlerini Kur'ân'ın beyan tarzı hep birden içine almıştır.

İlmindeki istiğrak: Hem ulûm-u kevnîye, hem ulûm-u İlâhî, onda merâtib-i delâlât, rumuz ile işârat, sûreler surlarında cem etmiştir cenânı.

İlmindeki istiğrâka (pek çok şeyi içine alma, içine gömme) gelince, hem kâinat ilimlerinde hem ilâhî ilimlerde, öyle geniş delâlet mertebelerini, rumuz ve işâretler vardır ki, onları Kur'ân sureleri, surlarının içindeki cennetlerde cem edip toplamıştır.

Makâsîd ve gayatta muvâzenet, ittîrad, fitrat desâtirine mutabakat, ittihad, tamam müraat etmiş, hıfz eylemiş mizanı.

Maksad ve gâyeleri açısından Kur'ân'a bakacak olursak; dengelere riâyete, nizam intizam içinde gidiş, fitratın düsturlarına uymayan, birlik ve beraberlik içinde işleri götürmeye tam riâyet edildiği ölçüyü koruduğu görülecektir.

İşte lâfzın ihatasında, mânânın vüs'atinde, hükmün istiâbında, ilmin istiğrakında, muvâzene-i gâyâtta câmiyyet-i pürşânî!

İşte, lâfzın kuşatıcılığında, mânâların genişliğinde, hükmün istiâb gücünde, ilmin istiğrakında, gâyelerin dengelenmesinde Kur'ân'ın şanlı câmiyyeti.

Dördüncü unsur ise, her asrın derece-i fehmine, edebî rütbesine, hem her asırdaki tabakâta, derece-i istidat, rütbe-i kabiliyet nisbetinde ediyor bir ifâza-i nûrânî.

Dördüncü unsur: Her asrın anlayış derecesine, edebî rütbesine, hem her asırdaki insan tabakalarına, istidat derecelerine, kabiliyet rütbelerine göre Kur'ân nûrânî bir feyiz vermektedir.

Her asra, her asırdaki her tabakaya kapısı küşâde. Gûyâ her demde, her yerde tâze nâzil oluyor o kelâm-ı Rahmânî.

Her asırda, her asırdaki her tabakaya kapısı açıktır. Gûya her zaman her yerde, o İlâhî Kelâm taze nazil olmaktadır.

İhtiyarlandıkça zaman, Kur'ân da gençleşiyor. Rumûzu hem tavazuh eder, tabiat ve esbâbın perdesini de yırtar o hitab-ı Yezdânî.

Zaman ihtiyarladıkça, Kur'ân da gençleşiyor. Rumuzlu mânâları daha açık hâle geliyor. Tabiat ve sebepler perdesini de o İlâhî Hitâp yırtıp parçalıyor.

Nur-u tevhidi, her dem her âyetten fişkıırır. Şehadet perdesini gayb üstünde kaldırır. Ulviyet-i hitabı, dikkate davet eder o nazar-ı insânı, Tevhîd nûru her zaman her âyetten fişkıırıyor. Şehâdet âleminin perdesini gayb âleminin üstünden kaldırıyor. Hitabının yüceliği insanın nazarını dikkate davet eder,

Ki o lisân-ı gaybdır; şehâdet âlemiyle bizzat odur konuşur. Şu unsurdan bu çıkar: Hârîka tazeliği bir ihata-i ummânî.

Çünkü o gaybın dili olarak, şehadet âlemi olan bu âlem ile bizzat konuşan odur. Bu unsurdan şu çıkar: Harika tazeliğiyle sınırsız ihatası.

Te'nîs-i ezhân için akl-ı beşere karşı İlâhî tenezzülât. Tenzîlin üslûbunda tenevvüü, mûnisliğidir mahub-u ins ü cânı.

Kur'ân'ın ülfet ve ünsiyeti için insan aklına karşı Kur'ân'da İlâhî tenezzülât (muhâtabını seviyesine inerek anlayacak üslûp ve şekilde konuşma) ayrıca üslûbunda renklilik, çeşitlilik ve ünsiyet (cana yakınlık) insan ve cinlerin sevdiği bir husustur.

Beşinci menba ise, nakil ve hikâyâtında, ihbâr-ı sâdikada, esâsî noktalarından hâzır müşâhit gibi bir üslûb-u bedî-i pür-maânî

Beşinci menba: Nakil ve hikâyelerinde, doğru haberler vermede, esaslı noktalardan hâzır müşâhit gibi mânâ dolu bedi bir üslup ile

Naklederek beşeri onunla ikaz eder. Menkulâtı şunlardır: İhbâr-ı evvelîni, ahvâl-i ahirîni, esrâr-ı Cehennem ve Cinânı,

naklederek insanları böylece ikaz eder. Naklettiği şeyler şunlardır: Evvellerin haberlerini, geleceğin hâllerini, Cehennem ve Cennetlerin sırlarını,

Hakâik-i gaybiye, hem esrâr-ı şehâdet, serâir-i İlâhî, revâbit-ı kevnîye dair hikâyâtıdır hikâyet-i ayânî

gaybın hakikatlerini, şehâdetin, şehâdet âleminin esrârını, İlâhî sırları, kâinatın ve var oluşun rabitalarına dair gerçek hikâyeleri, yani oluşun gerçekten görerek bilerek anlatımını Kur'ân'a öyle bir ele alır ki,

Ki ne vâki reddeylemiş, ne mantık tekzip etmiş. Mantık kabul etmezse, red de bile edemez. Semâvî kitapların ki matmah-ı cihânî

onları ne realite reddedebilir ne de mantık yalanlayabilir. Bazı mantıklar kabule yanaşmasa bile redde gücü yetmez. Kur'an'ı cihânın matmahı yani büyük bir istekle bakıp tamah ettiği semavî kitapların

İttifakî noktalarda musaddıkâne nakleder. İhtilâfî yerlerinde mu-sahhîhâne bahseder. Böyle naklî umûrlar bir ümmîden sudûru hârika-i zamânî.

ittifak ettikleri noktaları tasdik ederek nakleder. Onların ihtilâfa düştük-leri yerleri de düzeltmeler yaparak bahseder. Böyle nakli ilimlere ait mev-zularda isâbetli söz söylemenin, okuması yazması olmayan bir ümmîden sudûr etmesi, zamanın hârikasıdır.

Altıncı unsur ise: Mutazammın ve müessis olmuş dîn-i İslâma. İslâmiyet misline ne mazi muktedirdir, ne müstakbel muktedir; araştır-san zaman ile mekânı.

Altıncı unsur: Kur'an İslâm dinin esaslarını ihtivâ ederek onun kurucusu olmuştur. Zaman ve mekân araştırılsa, İslâm dininin benzerini ortaya koy-maya ne geçmişin ne de geleceğin muktedir olamayacağı anlaşılır.

Arzımızı senevî, yevmî dairesinde şu hayt-ı semâvîdir, tutmuş da döndürüyor. Küreye ağır basmış, hem dahi ona binmiş; bırakmıyor isyânı.

Arzımızı, yıllık ve günlük dairesinde, şu semâvî bağ olan Kur'an, tutmuş da döndürüyor. Küreye ağır basmış, hem dahi ona binmiş; isyana bırak-mıyor.

Yedinci menba ise, şu altı menbadan çıkan envâr-ı sitte, birden eder imtizaç. Ondandır çıkar bir hüsun, bundandır gelir bir hads, vâsita-i nûrânî,

Yedinci menba: Şu altı menbadan çıkan altı nur, birden imtizac eder. Ondandır bir güzellik çıkar, bundandır da nûrânî bir vâsita olan hads (sezgi) gelir.

Şundan çıkar bir zevktir. Zevk-i i'câz bilindir; tabirine lisânımız ye-tişmez. Fikir dahi kâsırdır; görünür de tutulmaz o nücûm-u âsumânî.

Şundan bir zevk doğar. Mûcizelik zevk ile bilindir; onu tabir etmeye dilimiz yetişmez. Fikir de ulaşmaz; görünür de o semâvî yıldızlar tutu-lamaz.

On üç asır müddette meylü't-tehaddî varmış Kur'ân'ın a'dâsında. Şevk-i taklît uyanmış Kur'ân'ın ahbâbında. İşte i'câzın bir burhânı.

On üç asır müddet Kur'ân'ın düşmanlarında tehaddî (meydan okuma, karşı çıkma) meyli; ahbablarında da sevgili Kur'ân'ı taklid meyli uyanmış. İşte mucizeliğin kesin bir delili.

Şu iki meyl-i şedîdle yazılmıştır, meydanda. Milyonlarla kütüb-ü Arabiye gelmiştir kütüphâne-i vücuda. Onlar ile tenzili, düşerse bir mizânı,

Şu iki şiddetli meyille milyonlarca Arapça kitap meydana gelmiş ve kütüphaneler doldurmuştur. Onlarla Kur'ân beraber ölçülerek

Muvâzene edilse, değil dânâ-i bîmüdânî, hattâ en âmi adam, göz kulakla diyecek: Bunlar ise insânî; şu ise âsümânî.

bir mukayese edilirse değil eşsiz bir âlim, hattâ en avamdan birisi bile gözü ve kulağı ile “Bunlar insanlara ait ama, şu Kur'ân ise semavî ve İlâhî'dir” diyecek.

Hem de hükmedecek: Şu bunlara benzemez, rütbesinde olamaz. Öyle ise ya umumdan aşağı-bu ise bilbedâhe malûm olmuş butlânı.

Hem de “Şu bunlara benzemez, rütbesinde olamaz. Öyle ise, ya onların hepsinden aşağı olacak (Böyle bir şeyin imkânsız ve bâtl olduğu da malumdur.)

Öyle ise umumun fevkindedir.” Mazmûnları o kadar zamanda, kapı açık, beşere vakfedilmiş; kendine davet etmiş ervâhıyla ezhânı.

Öyle ise hepsinin üstündedir. Mânâları, kavramları o kadar zamanda, kapı açılarak insanlığa vakfedilmiş; bütûn ruhlar ve zihinler davet edilmiş.

Beşer onda tasarruf, kendine de mâl etmiş. Onun mazmunları ile yine Kur'ân'a karşı çıkmamış; hiçbir zaman çıkamaz, geçti zamân-ı imtihanı.

Beşer o mânâlar üzerinde tasarrufta bulunarak kendine de mâl etmiş. Yine de onun mazmunları ile Kur'ân'a karşı çıkmamış; hiçbir zaman çıkamaz. İmtihan zamanı da geçti.

Sair kitaplara benzemez, onlara makîs olmaz. Zira yirmi sene zarfında münecemen hâcetlere nisbeten nüzûlü, müteferrik, mütekâtî', bir hikmet-i Rabbânî.

Diğer kitaplara benzemez, mukayese edilemez. Zira, yirmi sene zarfında ihtiyaçlara göre parça parça ayrı ayrı meseleler için nâzil olması İlâhî bir hikmettir.

Esbâb-ı nüzûlü muhtelif, mütebâyin. Bir maddede es'ile müteker-rir, mütefâvit. Hâdisât-ı ahkâmı müteaddit, mütegayir. Muhtelif, müte-farık nüzûlünün ezmânı.

Nüzûl sebebi muhtelif ve çok ayrı ayrı mevzularda. Bir maddede sorular tekrarlı ve çeşitli... İnen hükümlerle ilgili hâdiseler çeşitli ve farklı iniş zamanları da değişik.

Hâlât-ı telâkkisi mütenevvi, mütehâlif. Aksâm-ı muhâtabı müte-addit, mütebâid. Gayât-ı irşâdında mütederriç, mütefavit. Şu esaslara müstenid binâî, hem beyânî,

Telâkkî hâlleri çeşitli ve muhtelif... Muhatapları da birbirinden uzak an-layış ve seviyede. İrşad gayeleri, derece ilerleyen, çeşitli ve faklı alanlarda olan, binâî, beyânî,

Cevâbî, hem hitâbî. Bununla da beraber selâset ve selâmet, tenâ-süp ve tesânüd, kemâlini göstermiş. İşte onun şâhidi: Fenn-i beyân-ı maânî.

cevâbî ve hitâbî esaslara dayanan bir kitap... Bununla beraber, kemâl derecede akıcı, selim, tenâsüblü, birbiriyle dayanışan ifadeler kendisini göstermiş. İşte bunun şâhidi, beyân ve maânî ilmi...

Kur'ân'da bir hassa var; başka kelâmda yoktur. Bir kelâmı işitsen, asıl sâhib-i kelâmı arkasında görürsün, ya içinde bulursun. Uslûp, âyi-ne-i insânî.

Kur'ân'da bir hususiyet var; başka kelâmdan yoktur. Bir kelâmı işitsen, asıl kelâm sahibini arkasında görürsün, ya içinde bulursun. Uslub insanın aynasıdır.

Ey sâil-i misâlî! Sen ki îcaz istedin; ben de işaret ettim. Eğer tafsil istersen, haddimin haricinde. Sinek seyretmez âsümânı. Zira o kırk en-vâ-ı i'câzından yalnız bir tekini ki, cezâlet-i nazmıdır, İşârâtü'l-İ'câz'da sıkışmadı tibyânı.

Ey soru soran ve misâl âleminde akseden kişi! Sen ki veciz olarak an-latmamı istedin; ben de işaret ettim. Eğer tafsilat istersen, haddimin haricinde. Sinek gökleri seyretmez. Zira, o kırk çeşit mucizelikten yalnız

bir teki olan cezâlet-i nazmını, edebi ifadelerini İ̇şarat'ül-İ'câz kitabında beyan etmeye çalıştım,

Yüz sahife tefsirim ona kâfi gelmedi. Senin gibi rûhânî ilhâmları ziyade; ben istiyorum senden tafsîl ile beyânı.

ama yüz sayfalık tefsirim ona kafi gelmedi. Senin gibi rûhânî ilhamları çok olandan ben tafsilatlı bir beyan istiyorum.

***Ulaşmaz Dest-i Edeb-i Garb-ı Hevesbâr-ı Hevâkâr-ı Dehâdâr
De'b-i Edeb-i Ebed-Müddet Kur'ân-ı Ziyâbâr-ı Şifâkâr-ı Hüdâdâr***

Hevâ ve hevese bağılı dehâdan çıkma Batı edebiyatının eli,
ebediyen ziyâ, şifâ ve hidâyet dolu Kur'ân'ın edebî tarzına ulaşmaz.

Kâmilîn insanların zevk-i maâlâsini hoşnud eden bir hâlet, çocukça bir hevese, sefihçe bir tabiat sahibine hoş gelmez,

Kâmil insanların ulvî zevklerinin hoşuna giden bir durum, çocukça bir hevese, sefihçe bir tabiat sahibine hoş gelmez,

Onları eğlendirmez. Bu hikmete binaen, bir zevk-i süflî, sefih, hem nefsi ve şehvânî içinde tam beslenmiş, zevk-i ruhîyi bilmez.

onları eğlendirmez. Bu hikmete binaen, süflî, sefih, nefsi şehvânî bir zevk içinde beslenmiş olan edebî bir anlayış, rûhî zevki bilmez.

Avrupa'dan tereşşuh etmiş şu hazır edebiyat romanvâri nazarla, Kur'ân'da olan letâif-i ulviyet, mezâyâ-yı haşmeti göremez, hem tadamaz.

Avrupa'dan içimize sızmış olan bugünkü edebiyat anlayışı da romancı görüşü ile Kur'ân'da olan ulvî incelikleri, muhteşem meziyetleri göremez ve tadamaz.

Kendindeki mihengi ona ayar edemez. Edebiyatta vardır üç mey-dân-ı cevelân; onlar içinde gezer, hâricine çıkamaz.

Kendindeki mihengi ona ayar edemez. Edebiyatın dolaştığı üç meydan vardır; onlarda gezer, dışına çıkamaz.

Ya aşkla hüsündür, ya hamâset ve şehâmet, ya tasvîr-i hakikat. İşte yabanî edepse, hamâset noktasında hakperestliği etmez.

Ya aşkla hüsun (güzellik), ya kahramanlık yiğitlik, veya hakikat tasviri. İşte bu bize yabancı olan edebiyat, kahramanlık noktasında hakperestlikte bulunmaz.

Belki zâlim nev-i beşerin gaddarlıklarını alkışlamakla kuvvetperestlik hissini telkin eder. Hüsün ve aşk noktasında, aşk-ı hakikî bilmez.

Belki zâlim insanların gaddarlıklarını alkışlamakla kuvvetperestlik hissini telkin eder. Güzellik ve aşk noktasında hakiki aşkı bilmez.

Şehvet-engiz bir zevki nefislere de zerk eder. Tasvîr-i hakikat maddeinde, kâinata san'at-ı İlâhî suretinde bakmaz,

Nefislere şehvet aşıl原因 bir zevki şırınga eder. Hakikati tasvir noktasında, kâinata Allah'ın bir sanatı şeklinde bakmaz;

Bir sıbga-i Rahmânî suretinde göremez. Belki tabiat noktasında tutar, tasvir ediyor; hem ondan da çıkamaz.

Rabbânî bir boya suretinde görmez. Belki tabiat noktasında tutarak tasvir eder, hem ondan da çıkamaz.

Onun için telkîni aşk-ı tabiat olur. Maddeperestlik hissi, kalbe de yerleştirir; ondan ucuzca kendini kurtaramaz.

Onun için telkini, tabiat aşkı olur. Maddeperestlik hissini kalbe de yerleştirir; ondan ucuzca kendini kurtaramaz.

Yine ondan gelen, dalâletten neş'et eden ruhun ıztırâbâtına, o edepsizlenmiş edeb müsekkîn, hem münevvim, hakikî fayda vermez.

Yine o anlayıştan gelen dalâletten doğan ruhun ızdıraplarına, o edeb dışına çıkmış edebiyat müsekkîn (teskîn edici) ve münevvim (uyutucu); hakiki fayda vermez.

Tek bir ilâcı bulmuş, o da romanlarıymış. Kitap gibi bir hayy-ı meyyit, sinema gibi bir müteharrîk emvat. Meyyit hayat veremez.

(Müsekkîn ve uyutucu ilâçlar hastalığı tedavi etmek için değil sadece hastayı sakinleştirip uyutmak içindir.) Tek bir ilacı bulmuş, o da romanlarıymış... Kitap gibi bir ölmüş canlı, sinema gibi hareketli ölümler... Ölmüş olan hayat veremez.

Hem tiyatro gibi tenâsühvârî, mâzî denilen geniş kabrin hortlakları gibi şu üç nevi romanlarıyla hiç de utanmaz.

Hem tiyatro gibi tenâsühe benzer, mâzî denilen geniş kabrin hortlakları gibi şu üç nevi romanlarıyla hiç de utanmaz.

Beşerin ağzına yalancı bir dil koymuş, hem insanın yüzüne fâsık bir göz takmış, dünyaya bir âlüfte fistanını giydirmiş, hüsn-ü mücerred tanımaz.

İnsanın ağzına yalancı bir dil koymuş, hem insanın yüzüne günahkâr bir göz takmış, dünyaya ahlâksız bir kadının fistanını giydirmiş, saf güzelliği tanımaz.

Güneşi gösterirse, sarı saçlı güzel bir aktrisi kâri'e ihtar eder. Zahirin der: "Sefahet fenâdır, insanlara yakışmaz."

Güneşi gösterirse, sarı saçlı güzel bir aktristi okuyucuya hatırlatır. Zâhiren; "Haram eğlence ve lezzetler fenadır, insanlara yakışmaz." der.

Netice-i muzırrayı gösterir. Halbuki sefahete öyle müşevvikane bir tasviri yapar ki, ağız suyu akıtır, akıl hâkim kalamaz.

Zararlı neticeyi gösterir. Halbuki o sefih hayata öyle teşvik edici bir tasvir yapar ki, ağız suyu akıtır, akıl hâkim kalamaz.

İstihayı kabartır, hevesi tehyiç eder, his daha söz dinlemez. Kur'ân'daki edepse hevâyı karıştırmaz.

İstihayı kabartır, hevesi heyecana getirir; his daha söz dinlemez. Kur'ân edebiyatı ise, edeblidir, kötü arzuları karıştırmaz.

Hakperestlik hissi, hüsn-ü mücerred aşkı, cernalperestlik zevki, hakikatperestlik şevki verir. Hem de aldatmaz.

Hakperestlik hissi, saf güzellik aşkı, cernalperestlik zevki, hakikatperestlik şevki verir. Hem de aldatmaz.

Kâinata tabiat cihetinde bakmıyor. Belki bir san'at-ı İlâhî, bir sıbğa-i Rahmânî noktasında bahseder; akılları şaşırtmaz.

Kâinata tabiat cihetinde bakmıyor. Belki İlâhî bir sanat, Rahmânî bir boya noktasında bahseder. Akılları şaşırtmaz.

Mârifet-i Sâniin nurunu telkin eder. Herşeyde âyetini gösterir. Her ikisi rikkatli birer hüznü de veriyor; fakat birbirine benzemez.

marifetullahın nurunu telkin eder, her şeyde âyetini gösterir. Her ikisi rikkatli ince birer hüznü de veriyor; fakat birbirine benzemez.

Avrupazâde edepse, fakdül'ahbaptan, sahihsizlikten neş'et eden gamlı bir hüznü veriyor; ulvî hüznü veremez.

Avrupa'dan gelmiş olan edebiyat ise, ahbab yokluğundan, sahihsizlikten doğan gamlı bir hüznü veriyor; ulvî hüznü veremez.

Zira sağır tabiat, hem de bir kör kuvvetten mülhemâne aldığı bir hiss-i hüzn-ü gâmdar. Âlemi bir vahşetzâr tanır; başka çeşit göstermez.

Zira sağır tabiat, hem de kör bir kuvvetten ilhamla aldığı hüznü ve gamlı bir his vardır. Âlemi bir vahşet yeri olarak tanır. Başka çeşit göstermez.

O surette gösterir, hem de mahzûnu tutar, sahipsiz de olarak yabancıler içinde koyar, hiçbir ümit bırakmaz.

O surette gösterir, hem de mahzunu tutar, sahipsiz de olarak yabancılar içine koyar. Hiçbir ümit bırakmaz.

Kendine verdiği şu hiss-i heyecanla git gide ilhâda kadar gider, tâtille kadar yol verir. Dönmesi müşkül olur; belki daha dönemez.

Kendine verdiği şu heyecan hissiyle git gide imansızlığa kadar gider. İnkâra kadar yol verir. Dönmesi müşkül olur; belki daha dönemez.

Kur'ân'ın edebi ise, öyle bir hüznü verir ki, âşıkane hüzündür, yetimâne değildir. Firâku'l-ahbaptan gelir; fakedü'l-ahbaptan gelmez.

Kur'ân edebiyatı ise, öyle bir hüznü verir ki, âşıkâne hüzündür, yetimâne değildir. Dost ve ahbabların ayrılığından gelir; ahbabsızlıktan gelmez.

Kâinata nazarı, kör tabiat yerine, şuurlu, hem rahmetli bir sanat-ı İlahî onun medar-ı bahsi. Tabiattan bahsetmez.

Kâinata bakışına gelince, kör tabiat yerine, onun bahsine mevzu olan ise şuurlu hem merhametli İlahî bir sanat... Tabiattan bahsetmez.

Kör kuvvetin yerine, inâyetli, hikmetli bir kudret-i İlahî ona medar-ı beyan. Onun için, kâinat vahşetzâr suret giyemez.

Mevzu olarak kör kuvvetin yerine inâyetli, hikmetli, İlahî bir kudreti beyan eder. Onun için, kâinat vahşetli bir suret giyemez.

Belki muhâtab-ı mahzûnun nazarında oluyor bir cemiyet-i ahbâp. Her tarafta tecâvüb, her cânibde tahabbüb; ona sıkıntı vermez.

Belki mahzun muhâtabının nazarında kâinat bir ahbâplar cemiyeti oluyor. Her tarafta karşılıklı cevaplaşma, her yerde sevgi, muhabbet; ona sıkıntı vermez.

Her köşede istînas, o cemiyet içinde mahzunu vaz ediyor bir hüzn-ü müştâkâne; bir hiss-i ulvî verir, gamlı bir hüznü vermez.

Her köşede, ünsiyet ve alışkanlık, o cemiyet içinde mahzunu iştiaklı bir hüznü ortamına koyuyor; ulvî bir hüznü verir, gamlı bir hüznü vermez.

İkisi birer şevki de verir. O yabânî edebî verdiği bir şevk ile nefis düşer heyecana, heves olur münbasıt. Ruha ferah veremez.

İkisi birer şevki de verir. O yabanî edebî verdiği bir şevk ile nefis heyecana düşer, kötü arzular yayıyor; ruha ferah veremez.

Kur'ân'ın şevki ise, ruh düşer heyecana, şevk-i maâli verir. İşte bu sırta binaen, şeriat-i Ahmediye (s.a.s.) lehviyatı istemez.

Kur'ân'ın şevki ile, ruh heyecana düşer, yüce bir şevk verir. İşte bu sırta binaen, İslâmî prensipler, nefsanî gayr-i meşru eğlenceleri istemez.

Bazı âlât-ı lehvi tahrim edip, bir kısmı helâl diye izin verip; demek hüzn-ü Kur'ânî veya şevk-i tenzilî veren âlet zarar vermez.

Bazı haram eğlencelerle ilgili âletleri yasaklayıp, bir kısmına da helal diye izin vermiştir. Demek ki, Kur'ânî hüznü veya Kur'ânî şevki veren âlet zarar vermez.

Eğer hüzn-ü yetimî veya şevk-i nefsanî verse, âlet haramdır. Değişir eşhasa göre; herkes birbirine benzemez.

Eğer yalnızlık hissiyle yetimane bir hüznü veya nefsanî bir şevk verse, âlet haramdır. Şahıslara göre değişir; herkes birbirine benzemez.

Kur'ân-ı Kerim, insân-ı kâmil konumundaki muhataplarına onların ulvî edebî zevklerine hitap etmektedir. Elbetteki o konuma yükselememişlerin ondan hoşlanmaları beklenemez. Hele hele basitçe heveslere veya şeheviyâta ve müstehcenliklere kapılan seviyesizlerin istifade etmeleri imkânsızdır. Sırf sürükleyici olsun diye mecazî aşklarla, hayalî olaylarla örgülenmiş romanlar onun gereği ve temiz anlayışına asla ulaşamazlar.

Kur'ân-ı Kerim'in her âyetinin, zâhiri, bâtinî mânâları, bir haddi ve muttalaı vardır. Ayrıca bu dört tabakanın (zahr, batn, had ve muttalaın) da her birinin şücun, gusûn ve funûnu (dalları fûruat ve fenlere işaretleri) vardır. Yani her bir âyetin oniki tabaka manası vardır. Zaten sadece fıkıh ilmiyle ilgili âyetler ele alınırken bile her bir âyet ibârî, işârî, iktiza ve delâlet manası olarak dört mânâ tabakası yönünden incelenir. Her asırda yaşayan her seviye insana hitap eden Kur'ân âyetlerinin ne kadar ilim dalı varsa ve bundan sonra da ne kadar olacaksa hepsini ilgilendiren yönleri vardır. Kur'ân-ı Kerim'in bu derin sırrını anlamak için yine Üstad Bediüzzaman Hazretleri'nin verdiği şu temsile dikkat etmemiz gerekmektedir:

Öyle bir kulak düşünelim ki, Hz. Adem Aleyhisselâm'dan kıyamete kadar gelen bütün insanlar o kulak içinde yer almış olsun... İşte her seviyede, her ilim ve fen dalından her asırdan insan bir anda, sınırlı kelimeleri olan fakat sonsuz mânâları ihtivâ eden bir kelâmı dinliyorlar. Böyle muazzam

ve muhteşem bir kitabın hitabı, üslubu elbette eşsiz ve benzersiz olacaktır. Çünkü o hem bir kanun kitabı, hem de dua, ibadet, hikmet, emir, davet, zikir, fikir kitabıdır. Ayrıca bütün insanların her çeşit manevî ihtiyaçlarına kaynaklık teşkil edecek çok kitapları içinde toplayan mukaddes bir kütüphane hükmündedir. Her bir kelimesi konuşan bir melek, gibi olan ve gerçek muhataplarına engin ve zengin mânâlar ilhâm eden Kur'ân hiçbir kitapla kıyas kabul etmez. Çok önemli bir noktası da Kur'ân'ın Arş-ı Azam'dan Allah'ın bir kelamı olarak vicdanlar üzerindeki derin tesiridir.

Tevhidin İki Bürhan-ı Muazzamı ve Sure-i İhlasın Bir Nükte-i İcaziyesi

Şu kâinat tamamıyla bir bürhan-ı muazzamdır. Lisan-ı gayb, şehadetle müsebbihtir, muvahhidir. Evet, tevhid-i Rahman'la, büyük bir sesle zâkirdir ki: *Lâ ilâhe illâ hû.*

Nokta Risalesi'nde, Bediüzzaman Hazretleri, Cenab-ı Hakk'ın varlığının delillerinin sonsuz olduğunu, bunların dört tanesinin en küllî en büyük delilleri olduğunu ifade ettikten sonra, bunların: 1. Hz. Muhammed Aleyhisselâm, 2. Kâinat, 3. Kur'ân-ı Kerim, 4. Vicdan, olduklarını söylemektedir. Burada ise ikisinden bahsetmektedir: Kâinat ve Kur'ân-ı Kerim. Önce ele aldığı kâinatın muazzam bir burhan yani kesin delil olduğunu, gayb âleminin, şehadet âlemi ile tesbih edip tevhid getirdiğini ifade ederek, Kâinatın Rahman olan Allah'ın birliğini büyük bir sesle "Lâ ilâhe illâllâh" diye zikrettiğini söylemektedir.

Bütün zerrât-ı hüceyratı, bütün erkân ve âzâsı birer lisan-ı zâkirdir; o büyük sesle beraber der ki: *Lâ ilâhe illâ hû.*

Kâinatın bütün zerrelere ve hücreleri, bütün ana bölümleri ve organları, zikreden birer dildir ve bu parçalar kâinatla beraber *Lâ ilâhe illâ hû*, derler. Bediüzzaman Hazretleri Katre Risalesi'nde; "Bu kâinat, ihtiva ettiği bütün envai ile *Lâ ilâhe illâllâh*, ve o âlemlerin erkânıyla *Lâ Hâlika illâ hû* ve o erkânın âzâsıyla *Lâ Sâniâ illâ hû*, ve o azanın eczasıyla *Lâ Müdeb-bire illâ hû*, ve o eczanın cüzîyatıyla *Lâ Mürebbîye illâ hû*, ve o cüzîyatın hüceyrâtıyla *Lâ Mütessarrîfa illâ hû*, ve hüceyrâtın zerrâtıyla *Lâ Hâlika illâ hû*, ve o zerrâtın tarlası olan esîriyle ellibeş lisanla Cenab-ı Hakk'ın varlığına ve birliğine şehadet ve delâlet eder." diyor.

O dillerde tenevvü var, o seslerde meratip var. Fakat, bir noktada toplar onun zikri onun savtı ki: *Lâ ilâhe illâ hû.*

Zikreden diller çok çeşitli. Elbette bir atom zerresinin, hattâ bir elektronun tesbihi ile bir yıldız veya bir galaksinin tesbihi bir olmadığı gibi seslerin çok tiz, çok yüksek olanları ile daha hafif olanları da birbirinden farklıdır. Ama kâinatın büyük zikri, öbürlerinin hepsini de toplayıp top-tan Lâ ilâhe illâ hû diye tek ses hâline getirir.

Bu bir lisan-ı ekberdir; büyük sesle eder zikri. Bütün eczası, zerrâtı, küçücük sesleriyle, o bülemlend sesle beraber der ki: Lâ ilâhe illâ hû.

Kâinat büyük bir dil olduğu için zikrini büyük bir sesle eda eder. Kâinatın parçaları, zerrelere de o büyük ve o yüce sesle beraber küçücük sesleriyle Lâ ilâhe illâ hû derler. Üstad Bediüzzaman Lemeat'ın bir başka yerinde; "Güya bütün kâinat ulvî bir musikîdir; iman nuru işitir ezkâr ve tesbihleri." diyor.

İkinci Burhan-ı Muazzam Kur'ân-ı Hakîm

Şu âlem hâlk-i zikri içinde okuyor aşırı, şu Kur'ân, müşrık-ı nuru. Bütün zîruh eder fikri ki: Lâ ilâhe illâ hû.

Şu âlem bir zikir hâlkası şeklinde, nurunu parıltıp yayan Kur'ân-ı Hakîm de bu hâlkâ içinde bir aşır okuyor. Ruh ve şuur sahibi varlıklar da Kur'ân'ın feyiz ve nurlarından Lâ ilâhe illâ hû düşüncesini alıyorlar. Çünkü Kur'ân'ın bütün meseleleri, tevhid hakikatına bağlıdır. İçtimaî, ticarî veya insanlar arasındaki hak ve hükukla ilgili bir mesele bile olsa mutlaka Kur'ân'da ele alınışı itibariyle herşeyi yaratmış olan ve her an herşeyi görüp gözeterek kontrolünde tutan Cenab-ı Hakk'ın nigâhbanlığında meseleye bir şekil verilir. Hattâ İşarat'ül-İ'caz tefsirinde beyan edildiği gibi, herbir âyette, mutlaka tevhid, nübüvvet, haşir ve adalet esaslarına birer işaret vardır.

Bu Furkan-ı Celîlü'ş-şân, o tevhide nâtık burhan; bütün âyât sadık lisan, şuââtı bârika-i iman. Beraber der ki: Lâ ilâhe illâ hû.

Şanı yüce Kur'ân-ı Kerim, Allah'ın birliğine dair, konuşan, kesin bir delil. Bütün âyetleri de dosdoğru bir dil. Şua ve ışınları da iman parıltılarıdır. Böylece hepsi beraber Lâ ilâhe illâ hû, derler. Mânâsını bilmeden Kur'ân okuyanlarda bile, kalp ve gönül dünyalarının zenginleşip, irfan pınarları gibi feyiz saçarak hâle gelenler, hattâ Müslüman olmayanlardan sadece Kur'ân'ı, ihlâşlı hâfızlardan dinleyerek Lâ ilâhe illâllah, diyenler var!..

Kulağı ger, yapıştırsan şu Furkan'ın sinesine, derinden tâ derine sarihan işitirsin; semâvî bir sadâ der ki: Lâ ilâhe illâ hû.

Çünkü eğer mümkün olsa da Kur'ân'ın sinesine kulağımızı yapıştırıp, bazı büyüklerin anladığı derinlikte Onu dinleyip anlayabilsek, açıkça derinden derine, semâvî bir sesin Lâ ilâhe illâ hû dediğini işitebiliriz. Öyle, ruhanî, nuranî ve şeffaf hâle gelebilmemiz lâzım.

O sestir gâyeten ulvî, nihâyet derece ciddî, hakikî pek samimi; hem nihâyet munîs ve muknî ve burhanla mücehhezdir. Mükerrer der ki: Lâ ilâhe illâ hû.

Kur'ân sinesinden yansıyan o semâvî ses, son derece ciddî, gerçekten de çok samimidir. Ayrıca son derece cana yakın ve fitrata uygun olmakla beraber aynı zamanda o kadar da ikna gücüne sahip ve kesin delillerle de donatılmış vaziyettedir. Tekrar tekrar 'Lâ ilâhe illâ hû' deyip durur. Gerçekten Kur'ânın tevhid gerçeğini isbat tarzı, dolambaçlı felsefi anlayışlardan çok sade ve her ruha hoş gelecek ve herkesin anlayacağı bir güzelliكتedir. Bu hûsusta Bediüzzaman Hazretleri'nin 25. Söz'de verdiği bir misali aktarmaya çalışalım:

Meselâ: "İnsan yediklerine bir baksın. Biz suyu bol bol indirdik. Toprağı yardıkça yarıdık. Ondandaneler, üzümler, sebzeler, zeytinlikler, hürmalıklar, bol ağaçlı bahçeler, çeşit çeşit meyveler ve otlar bitirdik. Size ve hayvanlarınıza rızık olsun, diye." (Abese, 80/24-32) İşte şu âyetler, İlâhî Kudret'in mucizelerini hikmetli bir tertiple zikrederek sebepleri neticelere bağlayıp, en sonunda "Size ve hayvanlarınıza rızık olsun diye." ifadesiyle bir gâyeyi gösterirler ki, o gâye bütün sebepler ve neticeler zinciri içinde, o gayeyi gören ve takip eden gizli bir mutasarrıf bulunduğunu ve sebeplerin ise O'nun perdesi olduğunu ispat eder:

Evet; "Size ve hayvanlarınıza rızık olsun diye." tâbiriyle, bütün sebepleri, yaratma kabiliyetinden azleder. Mânen der: "Size ve hayvanlarınıza rızık yetiştirmek için su semâdan geliyor. O suda, size ve hayvanlarınıza acıyıp şefkat edip rızık yetiştirmek kabiliyeti olmadığından, su gelmiyor; gönderiliyor, demektir. Hem toprak nebatatı ile açılıp rızıkınız ordan geliyor. Hissiz, şuursuz toprak sizin rızıkınızı düşünüp şefkat etmek kabiliyetinden pek uzak olduğundan, toprak kendi kendine açılmıyor. Birisi, o kapıyı açıyor, nimetleri ellerinize veriyor. Hem otlar, ağaçlar sizin rızıkınızı düşünüp merhameten size meyveleri, hûbubatı yetiştirmekten pek çok uzak olduğundan, âyet gösteriyor ki, onlar hikmet ve rahmet sahibi bir

Zat'ın perde arkasından uzattığı ipler ve şeritlerdir ki, nimetleri onlara takmış, canlılara uzatıyor.”

Şu bürhan-ı münevverde, cihât-ı sittesi şeffaf ki, üstünde münakaştır, müzehher sikke-i i'caz içinde parlayan nur-u hidâyet der ki: Lâ ilâhe illâ hû.

Nurlu ve kesin delil olan Kur'ân-ı Hakim'in altı tarafı da şeffaftır. Bu altı yönünden üst tarafına bakacak olursa, mucizelik mühür ve damgası ile nakışlanarak, çiçeklendirip taçlandırılmış olduğunu görürüz. Günümüze kadar Kur'ân-ı Hakim'in ayrı ayrı mucizelik yönlerinden yedi vechi üzerinde çeşitli alimler tarafından çalışma ve isbatlar yapılmıştır. Bediüzzaman Hazretleri ise, 25. Söz'de 40 cihetten Kur'ânın mucize olduğunu ortaya koymuştur. Mektubat isimli eserinde ise "Kur'ân-ı Muciz'ül-Beyan'ın iki yüz aksam-ı i'caziyesinden yani 200 çeşit mucizelik kısmından nakşî bir kısmını gösterecek bir tarzda." diye ifade etmektedir. (Mektubat, 29. Mektup, 2. Risale, 2. Kısım) Bu ikiyüz çeşidin bir kısmı herkese isbat edilebilse bile pek çoğu hûsusî zevk ve hissiyatla anlaşılıp tadılan bir güzellik olduğu için elbette herkese isbat edilemeyecektir.

Evet, altında nescolmuş mühefhef mantık ve burhan, sağında akli istintak, mürefref her taraf, ezhân "Sadakte" der ki. Lâ ilâhe illâ hû.

Kur'ân-ı Hakim'in alt yapısında ince, narin ve nazık bir mantık ve delil örgüsü vardır. Çok dikkat edilirse bu mantıkî bağ fark edilir. Bizzât Bediüzzaman Hazretleri, İşârât'ül-İ'caz tefsirinde "vech-i irtibat, vech-i nazım ve cihet-i münasebet" tâbirleriyle sureler, âyetler, cümleler, hattâ kelimeler arasında çok gizli fakat muazzam bir mantıkî bağın var olduğunu göstermiştir. Meselâ Besmeledeki Lâfza-i Celâl olan Allah isminden sonra niçin Er-Rahman ve ondan sonra da Er-Rahîm gelmiştir, diye düşünecek olursak, şöyle bir münasebet görürüz: Allah lâfza-i celâli bütün kemâl sıfatları ihtiva eder. Çünkü bu isim Cenâb-ı Hakk'ın Zat-ı Akdesi'ne delâlet eder. Onun Zatı da bütün kemâl sıfatları gerektirir. Allah lâfza, Cenab-ı Hakk'ın aynî sıfatlarına işaret eder. Er-Rahîm fiili olan sıfat-ı gayriyeye îma eder. Er-Rahman ise, ne ayn ve ne de gayr olan yedi sığata remz eder. Onun için böyle mantıkî bir sıralama ile birbirine bağlanmışlardır. Evet Allah isminden zâtî sıfatlar olan (Vücut, Kıdem, Bekâ, Vahdaniyet, Muhâlefetünli'l-havadis, Kıyam bi nefsihi) ortaya çıkar. Rahman ismi Rezzak mânâsından bekâyâ sebeptir. Bekâ vücudun tekerrüründen ibarettir. Vücut, ilim, irade, kudret sıfatlarını gerektirir. Bekâ da rızkın meyvesi

olduğu için basar, sem', kelâm sıfatlarını icap ettirir. Bu altı sıfat da hayatı iktiza eder. Bunlar ise subutî sıfatlardır. Rahîm ise fiili sıfatlara bakar. Bu sebeple hiçbir sebeple işlerimizi Besmelesiz bırakmamamız lâzımdır. El-hamdülillâhi Rabbil âleminden sonra Rahman ve Rahîm isimlerinin art arda gelmesinin münasebeti ise: Biri menfaatleri celbetmek diğeri zararları gidermek üzere Rabb kelimesinden çıkan terbiyenin iki esası vardır. Rezzak mânâsına olan Er-Rahman birinci esasa, Gaffâr mânâsını ifade eden Er-Rahîm de ikinci esasa işaret ettikleri için birbirleriyle bağlanmıştırlar.

Yemin olan şimalinde eder vicdanı istişhad. Emamında hüsn-ü hayırdır, hedefinde saadettir. Onun miftahıdır her dem ki, Lâ ilâhe illâ hû.

Solunda dememek için, "Sağ olan solunda vicdanı şâhit tutar. Önünde güzellik ve hayır; hedefinde saadet vardır. Onun anahtarı da her zaman Lâ ilâhe illâ hu'dur." diyor. Kur'ân âyetleri başlarında ve sonlarında insanları akla havale eder, "Aklına bak." der. "Fikrine, kalbine müracaat et, meşveret et." der. "Aranızda istişhare ederek hareket ediniz ki, hakikati bulup, isabetli yolda yürüyesiniz." der. Pek çok yerde şu ifadelerle rastlanır: "Neden bakmıyorsunuz? İbret almıyorsunuz? Bakınız ki hakikati bilesiniz. İnsanlar acaba neden bilemiyor, cehl-i mürekkebe düşüyorlar. Akıllarını niçin çalıştırıp kullanmıyorlar ve divaneliğe düşüyorlar? Neden bakmıyorlar ve hakkı görmeye kör olmuşlar? Neden insanlar başlarından geçen hâdiseler üzerinde düşünüp istikameti bulmaya çalışmıyorlar? Neden, tefekkür etmiyorlar, işlerin önünü sonunu düşünmüyor ve neden aklen muhakeme yoluna gitmiyor da dalâlate düşüyorlar? Ey insanlar ibret alın. Geçmiş çağlardan ibret alıp gelecek manevî belâlardan kurtulmaya çalışınız." İşte bu çeşit ifadelerle çok âyetlerde Kur'ân insanların, akla fikre, meşverete havale ediyor. Çok defa vicdanı harekete getirip, yanlıştan döndürmeye çalışıyor.

Emam olan verasında ona mesned semâvîdir ki, vahy-i mahz-ı Rabbani. Bu şeş cihat ziyadardır, burücunda tecellidardır ki. Lâ ilâhe illâ hû.

Ön tarafı sayılan arkasında da onun dayanağı semâvî ve ilâhi vahiydir. Bu altı cihat aydınlıktır. Burçlarında Lâ ilâhe illâ hû. Tecelli etmektedir. Bu altı doğru ve kesin bilgi olan vahiy. Allah'ın sonsuz ilminden gelmektedir. Onun için sağ, solu, önü, arkası, üstü, altı, içi, dışı böyle muhkem ve

muhteşem bir kale gibidir. Bu kalenin burçlarında tevhid bayrağı dalgalanmaktadır.

Evet, vesvese-i sârik, bâvehim şübhe-i târik, ne haddi var ki, o mârik girebilsin bu bârik kasra. Hem şârik ki, sur sureler şâhik, her kelime bir melek-i nâtık ki; Lâ ilâhe illâ hû.

Bu kadar sağlam, parlak bir kaleye, hırsız vesvesenin, karanlık düşüncelerden gelen vehimli şüphenin, evet o dinsizin ne haddi var ki, girebilsin? Aydınlık saçan bu kalenin sureleri sur gibi zirvelerde. Her kelimesi de konuşan bir melek olarak Lâ ilâhe illâ hû, demekte. Burada dikkatimizi çeken ifade Kur'ân-ı Hakim'in her kelimesi bir melek-i natık yani konuşan melek. Bir âyetin bir kelimesi bazen sayfalar dolduracak harika mesajlar fısıldar. Bilhassa takva sahipleri için o mukaddes kelimeler, engin ve rengin birer hidâyet rehberi ve gönüller ve gözler sürürü feyiz kaynağı hâline geliverirler.

Şimdi Kur'ân âyetlerinin muhatabını bulunca nasıl bir melek-i Natık gibi konuştuğuna bir misal olarak 23. Söz'den bir misal arz edelim. Bediüzzaman Hazretleri İkinci Nokta'da diyor ki: İman nasıl ki bir nurdur, insanı ışıktandırıyor, üstünde yazılan bütün İlâhî mektupları okutturuyor. Öyle de, kâinatı dahi ışıktandırıyor. Geçmiş ve gelecek zamanı, karanlıklardan kurtarıyor. Şu sırrı, bir vakiada "Allah, iman edenlerin velisi (dostu, kayırcısı)dır, onları karanlıklardan nura çıkarır." (Bakara, 2/257) âyet-i kerimesinin bir sırrına dair gördüğüm bir temsil ile beyan ederiz. Şöyle ki: Hayalî bir vakiada gördüm ki:İki yüksek dağ var birbirine mukabil... Üstünde dehşetli bir köprü kurulmuş... Köprünün altında pek derin bir dere... Ben o köprünün üstünde bulunuyorum. Dünyayı da, her tarafı karanlık, kesif bir zulûmat istila etmişti. Ben sağ tarafıma baktım; nihâyetsiz bir zulûmat içinde büyük bir mezar gördüm, yani hayalime öyle geldi. Sol tarafıma baktım; müthiş karanlıkların dalgaları içinde büyük fırtınalar, dağdağalar, dehşetler hazırlandığını görüyor gibi oldum. Köprünün altına baktım; gâyet derin bir uçurum görüyorum zannettim. Bu müthiş zulûmata karşı sönük bir cep fenerim vardı. Onu kullandım. Yarım yamalak ışığıyla baktım. Pek müthiş bir vaziyet bana göründü. Hattâ önümdeki köprünün başında ve etrafımda öyle müthiş ejderhâlar, arslanlar, canavarlar göründü ki; keşke bu cep fenerim olmasa idi, bu dehşetleri görmese idim, dedim. O feneri hangi tarafa çevirdim ise, öyle dehşetler aldım. 'Eyvah! Şu fener, başıma belâdır.' dedim. Ondandır kızdım; o cep

fenerini yere çarptım, kırdım. Güya onun kırılması, dünyayı ışıklandıran büyük elektrik lâmbasının düğmesine dokundum gibi birden o karanlıklar boşandı. Her taraf o lambanın nuru ile doldu. Herşeyin hakikatini gösterdi. Baktım ki: O gördüğüm köprü, gâyet muntazam yerde, ova içinde bir caddedir. Ve sağ tarafımda gördüğüm mezar-ı ekber; baştan başa güzel, yeşil bahçelerle nuranî insanların reisliği altında ibadet ve hizmet ve sohbet ve zikir meclisleri olduğunu farkettim. Ve sol tarafında, fırtınalı, dağdağalı zannettiğim uçurumlar, şahikalar ise; süslü, sevimli cazibedar olan dağların arkalarında muazzam bir ziyafet yeri, güzel bir seyran mahalli ve yüksek bir gezinti alanı bulunduğunu hayal-meyal gördüm. Ve o müthiş canavarlar, ejderhalar zannettiğim mahluklar ise, munîs deve, öküz, koyun, keçi gibi ehli hayvanlar olduğunu gördüm. ‘Elhamdülillâhi ala nur-ul iman’ diyerek ‘Allah, iman edenlerin velisidir, onları karanlıklardan nura çıkarır.’ âyet-i kerimesini okudum, o vâkıadan ayıldım.

İşte o iki dağ; hayatın başlangıcı, hayatın sonu... yani dünya âlemi ile berzah (kabir) âlemidir. O köprü ise, hayat yoludur. O sağ taraf ise, geçmiş zamandır. Sol taraf ise, gelecektir. O cep feneri ise, bencil ve bildiğine itimat eden ve semâvî vahyi dinlemeyen insan enaniyetidir. O canavarlar zannolunan şeyler ise âlemin hâdiseleri ve acib mahlukatıdır. İşte enaniyetine itimad eden, gaflet zulûmatına düşen, dalâlet karanlığına mübtela olan adam; o vâkıada evvelki hâlime benzer ki: O cep feneri hükmünde nâkıs (eksik) ve dalâlet-âlüd (yanlış ve sapıklıkla karışık) malumat ile geçmiş zamanı, büyük bir mezar suretinde ve adem-alud (yokluğa bulaşmış) bir karanlık içinde görüyor. Geleceği, gâyet fırtınalı ve tesadüfe bağlı bir vahşet yeri görüyor. Hem her birisi, bir hikmetle iş yapan merhametli bir zâtın emre âmâde memuru olan hâdiseleri ve varlıkları zararlı birer canavar hükmünde görüyor. ‘Allah’ı inkâr edenlerin velisi (dostu, yönlendiricisi) tağutlardır (doğru yoldan çeviren azgınlardır). Onları nurdan (doğru yoldan) karanlıklara çekerler.’ (Bakara, 2/257) âyetinin hükmüne tâbi olurlar. Eğer ilâhî hidâyet yetişse, iman kalbine girse, nefsin firavunluğu kırılrsa, Allah’ın kitabını dinlese; o vâkıada, ikinci hâlime benzeyecek. O vakit birden kâinat bir gündüz rengini alır, ilâhî bir nur ile dolar. Âlem ‘Allah, göklerin ve yerin nurudur.’ (Nur, 24/35) âyetini okur. O vakit geçmiş zaman, büyük bir mezar değil, belki her bir asrı bir nebînin veya evliyanın reisliği altında kulluk vazifesini yerine getiren safî, temiz ruhların cemaatlerinin hayat vazifelerini bitirmekle ‘Allahü Ekber’ diyerek yüce makamlara uçmalarını ve gelecek tarafına geçmelerini kalb gözü ile görür. Sol ta-

rafına bakar ki; dağlar gibi bazı uhrevî inkılabların arkalarında Cennet'in bağlarındaki saadet saraylarında kurulmuş Rahmani bir ziyafeti, o iman nuru ile uzaktan uzağa fark eder. Ve fırtına ve zelzele, tâun (vebâ) gibi hâdiseleri, birer müsahhar memur bilir. Bahar fırtınası ve yağmur gibi hâdisatı; sureten haşin, mânen çok latif hikmetlere medar görüyor. Hattâ ölümü, ebedî hayatın başlangıcı ve kabri, ebedî saadetin kapısı görüyor. Daha sair cihetleri sen kıyas eyle. Hakikati, temsile tatbik et...

Şimdi burada âyetin sadece mealine bakacak olursak, bu temsilden bir tek kelime bile bulamayız ama, Bediüzzaman Hazretleri'nin aynı âyetten hissettiği hattâ fiilen yaşayarak "hayalî bir vakıa" diyerek anlattığı temsil de hiç şüphe yok ki, bir Melek-i Nâtık gibi âyet-i kerimeden fışıldandı. Aynı şekilde; "Kardeşlerim, [لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ] ve [قُلْ هُوَ اللَّهُ] de ki 'Hu' lâfzında, yalnız maddî cihette, hayalî ve fikrî bir seyahattâ hava sayfasının mütalâasıyla anî bir surette görünen zarif bir tevhid nüktesinde, iman mesleğinin hadsiz derece kolay ve vücub derecesinde suhûleti bulunduğunu; şirk ve dalâletin mesleğinde hadsiz derecede müşkilatlı, mümteni binler muhâl (imkânsızlık) bulunduğunu müşahede ettim." ifadelerinde de "Hüve Nüktesi"nde anlatılanların, bir Melek-i Nâtık gibi gerçekleri Bediüzzaman'ın şuhûd ve keşfine seren "Hu" ve "Hüve" kelimelerine ait olduğunu anlıyoruz. Yani Kur'ânî bir ifade, onun ufkunu, keşfini ve müşahedesini açıp gerçekleri, gözlerinin önüne sergiliyor.

Emirdağ Lâhikası'nda ise bu hûsusta şöyle diyor: Her bir zerre ve her bir parça lisan-ı hâl ile [لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ] ve [قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ] dediklerini bildim. Ve bu Hüve anahtar ile havanın maddî cihetindeki bu acaibi gördüğüm gibi, hava unsuru da bir Hû olarak, âlem-i misal ve âlem-i manâ'ya bir anahtar oldu. (...) Gördüm ki, âlem-i misal, nihâyetsiz fotoğraflar ve her bir fotoğraf, hadsiz dünyevî hâdiseleri aynı zamanda hiç karıştırmayarak alıyor. Binler dünya kadar büyük ve geniş bir uhrevî sinema ve fâniyatın fanî ve geçici hâllerini ve vaziyetlerini ve geçici hayatlarının meyvelerini ebedî temaşağâhlarda ve Cennette ebedî saadete mazhar olmuş bahtiyarlara da dünya maceralarını ve eski hatıralarım levhâlarıyla gözlerine göstermek için pek büyük bir fotoğraf makinası olarak bildim. Hem Levh-i Mahfuz'un, hem Âlem-i Misalin iki ciheti ve iki küçücük numûnesi ve iki noktası, insanın başında olan kuvve-i hâfıza ve kuvve-i hayaliye, mercimek küçüklüğünde iken, bir büyük kütüphane kadar hiç karıştırmayarak kemâl-i intizamla içlerinde yazılması kat'i isbat eder ki, o iki kuvvenin en

büyük ve en muazzam numuneleri olan Âlem-i Misal, hava ve su unsurlarının, bilhassa nutfelerin suyu ve toprak unsurunun pek fevkinde, daha ziyade hikmet, irade ile ve Kader ve Kudret Kalemi ile yazıldıklarını ve hiçbir cihetle tesadüf ve kör kuvvetin ve sağır tabiatın ve camid, hedefsiz sebeplerin karışması yüz derece imkânsız olduğunu ve hiçbir vecihle mümkün olmadığını, Hakîm-i Zülcelâl (olan Cenab-ı Hakk'ın) Kader ve Hikmet kaleminin sayfası olduğunu ilme'l-yakin ile kat'i olarak bildim.

Bu enteresan ve derin keşiflerin, Kur'ânî bir ifade olan yani bir Melek-i Nâtık gibi gerçekleri, gerçek muhataplarına üfleyen "Hû" kelimesinden müşahade edildiğinden hiç şüphe yoktur.

Bediuzzaman, Kevser suresi ile ilgili bir eserinde şöyle diyor: Ben de bu meseleyi Kur'ân'dan sordum. Kur'ân beni en kısa suresi olan sure-i Kevser'e havale etti. Ben o sureden sordum. Şu sure dahi beni ahirki âyete havale etti. Ben ona müracaat ettim. Dedi; 'Benim harflerimi say.' Saydım!

O Kur'ân-ı Azimü'sşan nasıl bir bahr-ı tevhiddir. Bir tek katre, misal için birtek sure-i ihlas; fakat kısa bir tek remzi, nihâyetsiz rumuzundan... Bütün enva-ı şirki reddeder, hem de yedi enva-ı tevhidi eder isbat; üçü menfî, üçü müsbet, şu altı cümlede birden:

Kur'ân-ı Hakim'in nasıl bir tevhid denizi olduğunu anlamak için, hadsiz rumuzlarından misâl olarak sadece bir damlacık gibi ihlas suresinin tek bir remzi üzerinde duracak olursak, bu surenin üçü müsbet üç menfî olan altı cümlesinin, ne kadar şirk çeşidi varsa hepsini reddettiğini ve yedi çeşid tevhid hakikatini da isbat ettiğini görürüz.

Birinci cümle: [قُلْ هُوَ], karinesiz işaretidir. Demek, itlakla tayindir. O tayinde taayyün var. Ey Lâ hüve illâ hû. Şu tevhid-i şuhûda bir işarettir. Hakikatbîn nazar tevhide müstağrak olursa der ki: Lâ meşhûde illâ hû.

İhlas suresinin birinci cümlesi "De ki, O. Yani "Allah", Hüve zamiri, üçüncü tekil şahıs olarak o demektir. Ama, gerçek varlık Allah olduğu için "Hüve" yani "O" deyince; "Allah" akla gelir. Hiçbir karine, işaret, emare ve delile ihtiyaç olmadan, "Hû"dan Cenab-ı Hak anlaşılır. Onun için Hüve (Hû) Esmâ-i Hüsnâ'dan yani Cenab-ı Hakk'ın güzel isimlerindedir. Zikir makamında "Allah" ismi yerine "Hu"da çekilmektedir. Zaten kâinat yuvarlak şekliyle ve gök cisimleri de kürevî biçimleri ile birer "Hû" gibi, O'dan birer tecelli ve işaret olduklarını ifade etmektedirler. Hattâ her can-

lı teneffüs ederken, "Hû" demek mecburiyetindedir. Demek ki, "Hû" yani "Allah" demeyen yaşama imkânından mahrum kalmış olacaktır. "Lâ hüve illâ hû" yani Ondan başka yok, ancak O var. İmam-ı Rabbani Hazretleri'nin Vahdet-i Şuhûd anlayışı içinde Lâ meşhûde illâ hû... Bu cümlede tevhid-i şuhûd işareti bulunmaktadır.

İkinci cümle: [*اللَّهُ أَحَدٌ*] 'dir ki, tevhid-i uluhiyete teşrihtir. Hakikat hak lisanı der ki: Lâ mabude illâ hû.

Allah ahaddir yani birdir, cümlesi ise, Cenab-ı Hakk'ın tek ilâh olduğunu açıkça ilân ediyor. Aynı zamanda Allah'tan başka mabud olmadığı ifade eden bu cümle tevhid-i ulûhiyete işaret ediyor.

Üçüncü cümle: [*اللَّهُ الصَّمَدُ*] 'dir. İki cevher-i tevhide sadeftir. Birinci dürrü: Tevhid-i rububiyet. Evet, nizam-ı kevn lisanı der ki: Lâ hâlika illâ hû. İkinci dürrü: Tevhid-i kayyumiyet. Evet, sevasev kâinat-ta, vücut ve hem bekâda, müessire ihtiyaç lisanı der ki. Lâ kayyume illâ hû.

Allah Sameddir, yani her şey ona muhtaçtır ama o hiç birşeye muhtaç değildir. Bu cümlede içinde iki tane tevhid incisi vardır, incilerden birisi tevhid-i rububiyettir. Allah'tan başka yokluktan varlığa çıkarıp bu âlemi yaratacak bir Rab yoktur. Kâinattaki nizamın dili bu gerçeği Lâ hâlika illâ hû diye ifade etmektedir. Samed sadefinden çıkan ikinci inci ise tevhid-i kayyumiyettir. Çünkü varlıklar yaratıldıktan sonra da varlıklarını devam ettirme gücüne sahip olmadıkları için, yine onları ayakta tutacak bir kayyuma muhtaçtırlar. İşte baştan başa kâinatta, hem varlıktan yokluğa geçişte hem de devam ve bekâ için bir Samed'e ihtiyaç olduğundan dolayı bu cümlede iki tane tevhid hakikati bulunmaktadır: tevhid-i rububiyet ve tevhid-i kayyumiyet. Böylece, üçüncü ve dördüncü tevhid hakikatları da bu cümlede bulunmuş oldu.

Dördüncüsü: [*لَمْ يَلِدْ*] 'dir. Bir tevhid-i celâli müstetirdir. Enva-ı şirki reddeder, küfrü keser bi iştibah. Yani tagayyür, ya tenasül, ya tecezzi eden elbet ne hâliktir, ne kayyumdur, ne ilâh. Veled fikrini tevellüd küfrünü reddeder, birden keser atar. Şu şirktendir ki, olmuştur beşer ekserisi gümrâh ki, İsâ (a.s.) ya Uzeyr'in ya melaik, ya ukûlün tevellüd şirki meydan alıyor nev-i beşerde gâh bâ gâh.

Doğurmadı mânâsına gelen dördüncü cümlede bir tevhid-i celâli gizlidir. Çeşit çeşit şirkleri reddeden ve küfrü şüphe bırakmayacak şekilde

keser. Yani değişen, doğan, doğuran, bölünen elbette yaratıcı, kayyum ve ilâh olamaz. Böyle oğul, kız vs. şirk fikri yüzünden insanların çoğu sapıtmıştır. Allah'a oğul ve kız isnadına misaller İsa (a) veya Üzeyr (a) yahût meleklerdi ki, Hıristiyanların ve Yahûdilerin bir kısmı bunu söylerken müşrik putperestler de meleklerin Allah'ın kızları olduğunu söylüyorlardı. Felsefecilerin bir kısmı yani sudûr anlayışını kabul edenler de; "Birden sadece bir sudur eder, başkaları ise başkaları vasıtasıyla ortaya çıkar. Allah'tan ilk defa akl-ı evvel sudûr etmiştir. Ondan da akl-ı sanî. Böylece ukûl-u aşere yani on akıl sudur etmiştir." diye felsefi bir şirki ileri sürmüşlerdir. İşte [لَمْ يَدِّ] , bütün bunlara gerçek cevabı vererek, böyle bir şeyin aslâ söz konusu olamayacağı ifade etmektedir. Beşinci tevhid, tevhid-i celâlîdir.

Beşincisi: [وَ لَمْ يُؤَدِّ]. Bir tevhid-i sermedî işareti şöyledir. Vacib, kadîm, ezeli olmazsa olmaz ilâh. Yani, ya müddeten hâdis ise, ya maddeden tevellüd, ya bir asıldan munfasıl olsa, elbette olmaz şu kâinata penah. Esbabperesti, nücumperestlik, sanem-peresti, tabiatperestlik şirkin birer nevidir, delâlette birer cah.

Ve lem yüled yani "doğmadı" cümlesinde bir tevhid-i sermedî işareti verilerek, ezeli olmayanın ilâh olamayacağı anlatılmış. Dolayısıyla, zaman içinde meydana gelmiş, bir asıldan ayrılmış varlıklar şu kâinatın sığınak ve dayanağı olamaz. Onun için sebeplere, yıldızlara, putlara, tabiata tapmak birer şirktir ve delâlet ve sapıklıkta birer çukurdur. Bu cümleden de altıncı bir tevhid ortaya çıktı ki tevhid-i celâlîdir.

Altıncısı: [وَ لَمْ يَكُنْ] . Bir tevhid-i câmi'dir. Ne zâtında hazîri, ne efalinde şeriki, ne sıfâtında şebîhi, lem lâfzına nazargâh.

Velem yekün le hû küfüven ehad. Yani Onun bir dengi, bir benzeri, bir şeriki yoktur cümlesinde de bir tevhid-i câmi vardır. Böylece bu altıncı cümlede bulunan tevhid-i câmi ile beraber ihlâs suresinin içinde bulunan yedi tane tevhid hakikati keşfedilmiş oldu. Belki de bu tevhidî hakikatlarının ehemmiyeti cihetindeydi ki, üç ihlâs okumak bir hatim indirmek gibi kabul edilmiştir. Yani üçyüzbin altıyüzyirmi harfi bulunan Kur'ân harfleri ile İhlâs'ın Besmele ile beraber altmışdokuz harf olan durumu nazara alınırsa İhlâs suresinin her bir harfinin yaklaşık bin beş yüz sevabı ve hasenesi olduğu anlaşılır.

Şu altı cümle mânên birbirine netice, hem birbirinin burhânı, müselseldir berâhin, mürettebtir netâic şu surede karargâh. Demek şu sure-i İhlâs'ta, kendi miktar-ı kametinde müselsel, hem mürettep otuz sure münderiç; bu bunlara sehergah. [لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ].

İhlâs suresinin altı cümlesinin herbiri diğerlerine hem netice, hem birbirlerinin delilleridir. Böylece birbiriyle dayanışan, birbirini isbatlayan çok muhkem cümlelerden mürekkep güçlü bir şube karşımıza çıkmaktadır. Meselâ: [لَمْ يَلِدْ] Doğurmamıştır. Çünkü [وَلَمْ يُولَدْ]. Doğmamıştır da. Çünkü [لَمْ يَلِدْ] [وَلَمْ يُولَدْ] Onun dengi yoktur. Çünkü [هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ]. O, Allah'tır, tektir. Çünkü: [اللَّهُ الصَّمَدُ]. Her şey O'na muhtaç o ise hiçbir şeye muhtaç değildir. Öyleyse doğurmamıştır. Meselâ: [اللَّهُ الصَّمَدُ]: Çünkü [لَمْ يَلِدْ], çünkü ve [وَلَمْ يُولَدْ], çünkü [هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ], çünkü [هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ]. Öyleyse [اللَّهُ الصَّمَدُ]'dir. Dikkat edilirse herbir cümle diğer beş cümle ile takviye edilip isbatlanıyor. Böylece 6 cümle 5 ile çarpılırsa otuz olur ve İhlâs suresinde otuz surenin yerleştirildiği de görülmüş olur.

96. Mektup

Doksan altıncı mektupta Kadir Gecesindeki önemi ve ondan istifade için yapılması gerekenler anlatılmaktadır.

Mübarek Ramazan'ın Leyle-i Kadir sırrıyla, 83 sene bir ömr-ü mânevî kazandırması sırr-ı hikmetiyle ve Risale-i Nur'un şâkirtlerindeki sırr-ı ihlâsta, tesânüd ve iştirak-i âmâl-i uhrevî düsturu ile her bir sâdik şâkirt, o fevkalâde manevi kazancı elde edeceğine gayet kuvvetli bir delil budur ki, bu daire içinde 40 bin belki 100 bin hâlis, hakiki müminlerin içinde hakikat-ı Leyle-i Kadri elde edecek bir-iki, on-yirmi değil, belki yüzlerin elde etmesi ihtimali kavidir. Sırr-ı ihlasla ve iştirak-i âmâl-i uhrevî düsturunun sırrıyla biz ve siz bu hakikata müteveccihen, bu Ramazan-ı Şerifte her birimiz umumun hesabına ve umum arkadaşları içinde kendini farz edip, nun-u mütekellim-i malgayrı (birinci çoğul şahıs olarak, bizi, bizleri mânâsına) yani daima (Bizi koru. Bize merhamet et. Bizi bağışla. Bizi muvaffak kıl. Bizi hidayete erdir. Ve bu Ramazandaki Leyle-i Kadri bizim hakkımızda bin

aydan hayırlı eyle. Âmin.) kelimelerde (Biz) içinde umum kardeşlerini niyet etmektir. Bilhassa, en zayıf olan bu kardeşinizi, ağır vazifesinde, o hususî niyetle yardım etmektir.

Üstadın talebelerinden Bayram Yüksel şöyle diyor:

“Üstadımız Ramazan’ın on beşinden sonra kendisi yatmazdı, bizi de yatır-
mazdı. Hatta çok geceler kontrol ederdi. Eğer uyurken yakalarsa, bize su
döker, uyandırırdı. Bizleri uyumamaya alıştırdı. Mübarek geceleri ihyâ
ettiğimiz zaman sabah namazı olduğunda, namazı kılar yatarđık. (...) Üs-
tadımız Mübarek Ramazanda daima evrad ve ezkârıyla meşgul olurdu.
Her gün Kur’ân’dan bir cüz okurdu. Bizleri de teşvik ederdi. Biz Rama-
zanda muhakkak cüzlerimizi okurduk.” (N. Şahiner, Son Şahitler-3)

97. Mektup

Hem sizi, hem bizi, hem Risale-i Nur dairesini ve bilhassa Kahra-
man Tâhirî, bu vird’ül- âzam-ı Kur’ânî’nin bu tarzda zuhura gelmesiyle
tebrik ediyoruz. Evet, bunun tab’ında iki emr-i azîm var. Birisi: Mucizatlı
Kur’ân-ı Hakim’in ve kerâmetli Risale-i Nur’un tab’larına matbaada gö-
rülmemiş bir çığır açtı. İkincisi: Tâhir’e ve Hâfız Ali’ye ve arkadaşlarına
kazandırdığı fevkalâde bir sevap noktasıdır ki, bu sırra delil-i zâhir, emsâli
matbaada, tab’da görülmemiş bir tarzda, aynen Tâhir’in hattı fotoğrafla
alınmış gibi; kim bakıyorsa, “Bu Tâhir’in yazısıdır.. matbu değildir.” der.
Hem kağıt, hem vakit dar olduğundan, bâki umuma selâm.

Hakikatların hızla yayılması için her türlü teknik ve teknolojik gelişme-
den istifade etmenin gerekliliğini ifade eden bu mektup bize de gerekli
mesajı veriyor.

98. Mektup

Doksan sekizinci mektupta eski büyük müşidlerin eserlerinin önemi
anlatılmakla beraber günümüzün en güçlü manevi silahlarından bahse-
dilmektedir.

Bu Ramazan-ı Şerif’te âfâka bakmamak ve dünyayı unutmaya
çok muhtaç olduğum halde; mâteessüf, dünyaya ara sıra bakmaya bizi

mecbur ediyorlar. İnşaaallah, bu bakmakta niyetimiz hizmet-i imaniye olduğundan; o da bir nevi ibadet sayılır.

Evet, size iliştikleri gibi, bize de ayrı ayrı suretlerde tecavüzlerini ihsas ediyorlar. Fakat, Cenab-ı Hakk'a şükür ki, onların tecavüzleri aks-ül amel nevinde, Risale-i Nur'un fütuhatına yardım ediyor. İstanbul'daki ihtiyar adamın itirazı münasebetiyle kahraman Nazif yazıyor ki; o itiraz, Risale-i Nur'un İstanbul'da fütihat yapmaya ve parlamaya vesile oldu. Ve bize karşı başka cihetlerde küçücük tecavüzler de öyle netice veriyor. Fakat şimdi, bîçâre bazı hocaları ve sofuları Risale-i Nur'a karşı bir çekinmek, bir soğukluk vermek için hiç hatıra gelmiyen bir vesileyi bulmuşlar.

Şöyle ki: Diyolar ki; 'Said, yanında başka kitapları bulundurmu-yor... demek onları beğenmiyor. İmam-ı Gazalî'yi (r.a.) de beğenmiyor ki; eserlerini yanına getirmiyor.' İşte bu acip, mânasız sözlerle bir bulantı veriyorlar. Bu nevi hileleri yapan, perde altında ehl-i zındıkadır; fakat, saf-dil hocaları ve bazı sofuları vasıta yapıyorlar. Buna karşı deriz ki, "Hâşâ, yüz defa hâşâ!... Risale-i Nur ve şâkirtlerinin bir üstadı olan Hüccet'ül-İslâm İmam-ı Gazali ve beni, Hz. Ali ile bağliyan yegâne üstadımı beğenmemek değil, belki bütün kuvvetleriyle onların takip ettiği mesleği ehl-i dalâletin hücumundan kurtarmak ve muhafaza etmektir. Fakat, onların zamanında bu dehşetli zındıka hücumu, erkân-ı imaniyeyi sarsmıyordu.

O muhakkik ve allâme ve müctehit zatların asırlarına göre münazara-i ilmiyede ve diniyede istimal ettikleri silahlar hem geç elde edilir, hem bu zaman düşmanlarına birden galebe edemediğinden Risale-i Nur, Kur'an-ı Muciz'ül- Beyan'dan hem çabuk hem keskin, hem tam düşmanların başını dağıtacak silahları bulunduğu için, o mübarek ve kudsî zatların tezgâhlarına müracaat etmiyor. Çünkü, umum onların mercileri ve menbaları ve üstadları olan Kur'an, Risale-i Nur'a tam mükemmel bir üstad olmuştur. Hem vakit dar, hem bizler az olduğumuz için, vakit bulamıyoruz ki, o nuranî eserlerden de istifade etsek. Hem Risale-i Nur şâkirtlerinin yüz mislinden ziyade zatlar, o kitaplarla meşguldürler ve o vazifeyi yapıyorlar. Biz de, o vazifeyi onlara bırakmışız.

Yoksa hâşâ ve kellâ! O kudsî üstadlarımızın mübarek eserlerini ruh u canımız kadar severiz. Fakat, her birimizin bir kafası, birer eli, birer

dili var; karşımızda da binler mütecâviz var; vaktimiz dar, en son silah, mitralyoz gibi Risale-i Nur bürhanlarını gördüğümüzden, mecburiyetle ona sarılıp iktifa ediyoruz.

Bu mektuptan aldığımız mesajları şöyle sıralayabiliriz:

1- Ramazan-ı Şerifte âfâka bakmamak ve dünyayı unutmaya çalışmak gerekir. Eğer ara sıra bakmaya mecbur olunursa, bakmaktaki niyet, hizmet-i imaniye olmalıdır. O takdirde bir nevi ibadet sayılır.

2- Zaman zaman iman ve Kur'ân hizmetine ilişmeler olur. Fakat bunlar fütuhâta yardım eder. Hatta İstanbul'da Risale-i Nur'a itiraz eden ihtiyarın tavrı bile hizmetin fütuhâtına ve parlamasına yardım ediyor.

Mektubun devamında şöyle denilmektedir.

Lâtif bir tevafuk: Bu mektubu, başta “Mübarek Ramazan ayının dakikalarının âşireleri sayısınca... (Allah'ın selamı ve bereketi üzerinize olsun)” deyip, müteaddit işler meydana geldi, daha yazamadık; tâ, mübarek Âtîf'in mübarek mektubu geldi, başında, “Mübarek Ramazan ayının dakikalarının âşireleri sayısınca...” kelimeleri mektubumuzun başına tevafuk etmek için bizi bekletti. O kerâmetkâr kalemiyle bu memlekete evvelce gönderdiği parlak yazıları Risale-i Nur'u, bu halâlide imdadımıza göndermek niyeti, pek büyük bir hizmet-i nuriye olarak, bir fedakârlıktır; fakat kendine de çok lâzımdır.

Şimdiden, buradaki Risale-i Nur şâkirtleri namına ona binler teşekkür ve o hizmette onu tebrik ediyoruz. Ve onun, kerametli kalemi, cazibedar esrar-ı tevafukiyeden yüzünü çevirip doğrudan doğruya Risale-i Nur'un neşrine sarılması, bizi çok minnettar ve mesrur eyledi. Cenab-ı Hak, onun gibi hâlis ve muhlis talebeleri çoğaltsın, âmin. Mektuplarımızda ara sıra Sıddık Süleyman'ın, eski zamanda hararetle sadakati ve alâkadarlığı ve kuvvetli şâkirtliği ile bahsi geçiyor. O zat, ben ölünceye kadar onun sadakati ve selâmet-i kalbini ve bana ve Risale-i Nur'a hâlisane hizmetini unutamıyorum.

99. Mektup

Doksan dokuzuncu mektupta riya ve riyaya sevk eden sebepler hakkında bilgi verilmektedir.

Bu yakında hem Isparta'da, hem bu havalide Risale-i Nur'un İhlâs Lem'aları intişara başlaması münasebetiyle ve bir iki küçük hâdisе cihe-tiyle şiddetli bir ihtar kalbe geldi. Riyaya dair "Üç Nokta" yazılacak.

Birincisi: Farz ve vâciplerde ve şeâir-i İslâmiyede ve sünnet-i seni-yenin ittibaında ve haramların terkinde riyâ giremez, izhar edilmesi de ri-yâ olamaz. Meğer, gayet zaa'f-ı imanla beraber, fitraten ri-yâkâr ola. Belki, şeâir-i İslâmiyeye temas eden ibadetlerin izharları, ihfasından (gizlenmesinden) çok derece daha sevaplı olduğunu, Hücet'ül- İslâm İmam-ı Gazalî (r.a.) gibi zatlar beyan ediyorlar. Sâir nâfilelerin ihfâsı çok sevaplı olduğu halde; şeâire temas eden, bilhassa böyle bid'atlar zamanında ittiba-ı sünnetin şerâfetini gösteren ve böyle büyük kebâ-ir içinde haramların terkindeki takvayı izhar etmek değil ri-yâ, belki ihfâsından pek çok derece daha sevaplı ve hâlistir.

İkinci nokta: Riyaya, insanları sevk eden sebeplerin: Birincisi: Za'f-ı imandır. Allah'ı düşünmeyen, esbaba perestîş eder; halka karşı hodfuruşlukla ri-yâkârâne vaziyet alır. Risale-i Nur şâkirtleri, Risale-i Nur'dan aldıkları kuvvetli iman-ı tahkikî dersiyle esbaba ve nâsa (in-sanlara) ubudiyet noktasında bir kıymet, bir ehemmiyet vermiyor ki, ubudiyetlerinde; onlara gösterişle riya etsinler. İkinci sebep: Hırs ve tama'; za'f-ı fakr noktasında teveccüh-ü nası celbetmeye sebep olacak ri-yâkârâne vaziyet almaya sevk ediyor. Risale-i Nur'un şâkirtleri, iktisad ve kanaat ve tevekkül ve kısmetine rıza gibi, Risale-i Nur'un dersinden aldıkları izzet-i imâniye, inşaallah onları ri-yâdan ve dünya menfaatleri için hodfuruşluktan men eder.

Üçüncü Sebep: Hırs-ı şöhret, hubb-u cah, makam sâhibi olmak, emsâline teveffuk etmek gibi hisler ve insanlara iyi görünmek tasannukârâne (haddinden fazla kendine ehemmiyet verdirmek) ve tekellüfkârâne (lâyık olmadığı yüksek makamlarda görünmek) tarzını takınmak ile ri-yâ eder. Risale-i Nur şâkirtleri, eneyi, nahnüye tebdil ettikleri, yani enaniyeti bırakıp, Risale-i Nur dairesinin şahs-ı mânevîsinin hesabına çalışması, ben yerine biz demeleri; ve ehl-i tarikatın fenâ fi'ş-şeyh, fenâ fi'r-Resül ve nefs-i emmâreyi öldürmek gibi ri-yadan kurtaran vasıtaların bu zamanda birisi de fenâ fi'l-ihvan, yani şahsiyeti kardeşlerinin şahs-ı maneviyesi içinde eritip öyle davrandığı için,

İNŞAALLAH, ehl-i hakikatın riyadan kurtulmaları gibi, bu sır ile onlar da kurtulurlar.

Üçüncü Nokta: Vazife-i diniye itibariyle nâsa hüsn-ü kabul ettirmek, o makamın iktiza ettiği yüksek tavırlar ve vaziyetler, hodfurluk ve riya sayılmaz ve sayılmamalı. Meğer o adam, o vazifeyi, kendi enaniyetine tâbi edip istimâl ede. Evet bir imam, imamlık vazifesinde tesbihatları izhar eder, duyurur; hiçbir cihette riya olamaz. Fakat vazife hâricinde o tesbihatları âşikâre halklara işittirmeye riya girebildiği için, gizlisi daha sevaplıdır. Risale-i Nur'un hakikî şâkirtleri, neşriyat-ı diniyelerinde ve ittiba-ı sünnetteki ibadetlerinde ve içtinab-ı kebâirdeki takvalarında, Kur'ân hesabına vazifedar sayılırlar. İnşaallah riya olmaz. Meğer ki, Risale-i Nur'a, başka bir maksad-ı dünyeviye için girmiş ola. Daha yazılacaktı, fakat bir tevakkuf hali kesti.

Bu mektupta riya mevzuunda bazı belirsizlikler ortaya çıkarılıp neyin riya olup neyin olmadığı izah edilmiş:

1- “Farz ve vaciplerde ve şeâir-i İslamiyede ve sünnet-i seniyyenin ittiba-ında ve haramların terkinde riya girmez.” Mehmet Arif'in “Binbir Hadis, kitabında anlattığına göre 1800'lü yıllarda Mısır'da, beş vakit namazını kılmak için harekete geçen insanlara “Riyakarlık yapıyorsun. Bu bir gösteriştir.” diyenler oluyormuş. Mehmet Arif, böyle diyenlere “Farzda riya olmaz. Ayrıca insanlara farz ibadetlerini yaparken bile böyle baskı yapıp, riya v.s. diyerek vazgeçirmeye çalışanlara karşı herkesin içinde kalkıp farzını edâ etmek aslında bir cihaddır; asla riya değildir.” diyor.

2- Ezan ve Ramazan orucu gibi şeâir (İslâm'ın şiarı ve alâmeti olan şeyler)den sayılan ibadetleri açıkca yapmak İmam-ı Gazali ve benzeri zatlara göre daha çok sevaplıdır. Bilhassa bidatların istila ettiği zamanda haramları terketme hususunda yapılanların sevapları kat kat artar.

3- İnsanları riyâkarlığa sevk eden a) İman zayıflığı b) Hırs, tam'a c) Makam sevgisi, şöret, ve hırsı gibi durumlardan kurtulmak için, Risale-i Nur prensiplerinden olan “kardeşler arasında bütün hissiyatını ve şahsiyetini fânileştirip, eritmek” bir çıkış yoludur.

4- Dini, vazife itibariyle halka güzelce kabul ettirme durumunda olanların tavırlarında riya olmaz. Elbette ki imam olan kişinin tesbihleri, cemaate açıktan duyurması riya sayılmaz.

100. Mektup

Yüzüncü mektupta, Hafız Ali'nin Zümer Suresinin “Allah, kimin kalbini İslam’a açmışsa, o kimse Rabbinden bir nur üzere değil midir?” (Zümer, 39/22) âyetinin işarî mânâ külliyyetine dahil bir ferдинin Risale-i Nur ve Müellifine işaret ettiğini bulmuş olması üzerine bir değerlendirme mevcuttur. Âyetin işareti üzere, kalbi İslam’a açılıp (Haşiye), o nurla başka bir hâlete girerek, eski sıkıntısından kurtulup nûranî bir mesleğe giren şahıstan söz ediliyor. Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarının tarihlerine de bakan bu âyetlerin cifrî değerleri, o dehşetli tarihlere ve o şahsın vaziyetinin remzen bakmaktadır. Küçük Hüsrev ve Feyzi diyor ki:

Çünkü, o zamanda Harb-i Umuminin mebde’lerinde, Üstadım, eski âdetini ve sâir ulûm-u felsefeyi ve ulûm-u âliyeyi bırakıp tam bir inşirah-ı sadr ile Risale-i Nur’un fâtıhası ve birinci mertebesi İşârât-ül-İcaz tefsirine başlayp, bütün hizmetini, efkârını Kur’ân’a sarf etmeye başladığına tevâfuku kavî bir emâredir ki, bu asırda o küllî mânâ-i işârîde medâr-ı nazar bir ferd, Risale-i Nur’un tercümanı ve şâkırtlerinin şahs-ı mânevisini temsil eden mümessilidir.

Evet, madem Kur’ân-ı Muciz’ül-Beyan her asırda her ferde hitap eder bir ilm-i muhît ve bir irade-i şâmile ile herşeye bakabilir. Ve madem ulemâ-i İslâmın ittifakıyla âyetlerin mânâ-i sarihinden başka işârî ve remzî ve zımnî müteaddit tabakalarda mânaları vardır. Ve mâdem “Ey iman edenler...” (2/104-153, 3/100-102-118) gibi hitaplarda her asır gibi, bu asırdaki ehl-i iman, Asr-ı saadetteki müminler gibi dâhildir; ve madem İslamiyet noktasında bu asır gayet ehemmiyetli ve dehşetlidir.

Kur’ân ve hadîs ihbâr-ı gaybî ile, ehl-i imanı onun fitnesinden sakınmak için şiddetli haber vermiş. Ve madem hesab-ı cifrî ve ebcedî ve riyyâzî, eskiden beri sağlam bir düsturdur ve kuvvetli bir emare olabilir. Ve madem Risale-i Nur ve tercümanı ve şâkırtleri, iman ve Kur’ân hizmetinde parlak ve tesirli vazifeleri gayet ehemmiyet kesbetmiştir. Ve mâdem bu büyük âyet, hesab-ı cifirle bu asra ve iki Harb-i Umumiye bakar; eski harbin patlamasına ve Risale-i Nur’un zuhuruna tevafuk ettiği gibi mânâen de gösterir. Elbette mezkûr hakikatlere ve kuvvetli karinelere binâen, bilâtereddüt hükmederiz ki, Risale-i Nur’un şahs-ı manevisi ve tercümanı bu âyet-i azimenin mânâ-i işârî tabakasının kül-

liyetinde dâhil ve medar-ı nazar bir ferdidir ve bu âyet ona işaret eder ve mânâ-i remziyle ondan da haber verir ve ihbar-ı gaybî nev'inden bir lem'a-i i'câziyeyi gösterir denilebilir ve deriz.

...

Haşiye: Bu “kalbin İslam'a açılma” meselesine münasebettar bir tevafuktur ki, Üstadımdan anladım. Yirmi beş senedir, daima ve en mühim bir duası ‘Allahım, kalbimi iman ve İslam’a açık kıl.’ Münacâtı olmuş.

Maide Suresinin 14. âyeti “Gerçekten, size bir nur ve hakkı apaçık bildiren bir kitap gelmiştir. Allah, kendi rızasına uyan kimseleri (o kitap vâsıtasıyla selâmet yollarına eriştirir.)” (Maide, 5/15-16) ve Nisa suresinin sonundaki “Ey insanlar, size Rabbinizden apaçık bir delil olan bir peygamber geldi ve size, dünyanızı ve âhiretinizi aydınlatıcı apaçık bir nur olarak Kur’ân’ı indirdik.” (Nisa, 4/174) âyeti gibi, Risale-i Nur’a, mânâ ve cifir cihetiyle, mânâ-i işârî efrâdından olduğuna kuvvetli bir karine buldum. İkinci âyet olan Sure-i Nisâ âyeti, Birinci Şua olan İşârât-ı Kur’âniyede, Üstadım işaretini beyan etmiş. Birinci âyet olan Sure-i Mâidenin 15. âyeti hem bunun işaretini teyid ediyor, hem de “Allah kimin kalbini İslam’a açmışsa...” (Zümer, 39/22) âyetinin işaretini tasdik ediyor. Evet, bu asırda mânâ-i işârî tabakasından tam bu âyetin kudsî mefhumuna bir ferd, Risale-i Nur olduğuna kim insaf ile baksa tasdik edecek.

Madem Risale-i Nur bir ferdi olduğuna mânevi münâsebet ka-vidir. Madem bu âyetin makam-ı cifrisi 1366’dır; eğer meddeler ve okunmayan hemzeler sayılmazsa, 1362’dir. Ve madem Risale-i Nur, Kur’ân-ı Mübîn’in nurunu ve hidayetini neşreden bir kitab-ı mübindir. Ve mâdem zâhiren ondan daha ileri o vazifeyi ağır şerâit altında yapanları görmüyoruz. Ve mâdem âyetler sâir kelâmlar gibi cüz’î bir mânâya münhasır olamaz. Ve mâdem delâlet-i zımnî ve işârî ile kaideten mefhum-u kelâmda dâhil oluyoruz. Ve mâdem Necmeddin-i Kübrâ ve Muhyiddin-i Arabî (r.a.) gibi pek çok ehl-i velâyet, mânâ-i zâhirîden başka bâtinî ve işârî mânâlarla ekser âyâtı, tefsir etmişler; hatta tefsirlerinde “Mûsa (a.s.) ve Firavun’dan murad, kalp ve nefistir.” dedikleri halde, ümmet onlara ilişmemiş; büyük ulemâdan çokları onları tasdik

etmişler. Elbette âyetin delâlet-i zâmiye ile Risale-i Nur'a kuvvetli karinelerle işareti kat'idir; şüphe edilmemek gerekir.

Tahlil: [قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ] (Mâide, 15) âyeti 1366 (M. 1947) eder. Eğer meddeler ve okunmayan hemzeler sayılmazlarsa, bu seneye ki, muharrem tarihine (H. 1362 yani M. 1943)'ye tamam tevafuk eder. Eğer [مُبِينٌ] deki tenvin de vakfedilse, 1316'dır ki, hem Risale-i Nur'un mukaddemâtına, hem tenvin ile tekemmülüne ve Birinci Şua'da beyan edildiği gibi, çok âyetlerin ehemmiyetle gösterdikleri aynı meşhur tarihe tevafuk eder.

101. Mektup

Yüzbirinci mektup, ehemmiyetli bir zât olan Hoca Haşmet'in Üstad hakkındaki ziyâde hüsn-ü zannını tadil etmek münasebetiyle yazılmıştır. Mektup Çaycı Emin, Mehmed Feyzi ve Kâmil tarafından yazılarak Hoca Haşmet'e gönderilmiştir:

Aziz, sâdık, muhterem kardeşimiz Hoca Haşmet! Senin, müceddit hakkındaki mektubunu hayretle okuduk ve Üstadımıza da söyledik.

Üstadımız diyor ki: 'Evet bu zaman; hem iman ve din için, hem hayat-ı ictimai ve şeriat için, hem hukuk-u âmme ve siyaset-i İslâmiye için, gayet ehemmiyetli birer müceddit ister. Fakat en ehemmiyetlisi, hakâik-i imaniyeyi muhafaza noktasında tecdid vazifesi, en mukaddes ve en büyüğüdür. Şeriat ve hayat-ı ictimaiye ve siyasiye daireleri ona nisbeten ikinci, üçüncü, dördüncü derecede kalıyor. Rivâyât-ı hadisiyede, tecdid-i din hakkında ziyâde ehemmiyet ise, imanî hakaikdeki tecdid itibariyledir. Fakat, efkâr-ı âmmede, hayatperest insanların nazarında zâhiren geniş ve hâkimiyet noktasında câzibedâr olan hayat-ı ictimaiye-i İslâmiye ve siyâset-i diniye cihetleri daha ziyade ehemmiyetli görüldüğü için, o adese ile, o nokta-i nazardan bakıyorlar, mânâ veriyorlar.

Hem bu üç vazifenin birden bir şahısta, yahut cemaatte, bu zamanda bulunması ve mükemmel olması ve birbirini cerhetmemesi pek uzak, âdetâ kâbil görülmüyor. Âhir zamanda, Âl-i Beyt-i Nebevî'nin

(s.a.s.) cemaat-i nuraniyesini temsil eden Hz. Mehdi'de ve cemaatindeki şahs-ı mânevîde ancak ictima edebilir. Bu asırda, Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, Risale-i Nur'un hakikatına ve şâkirtlerinin şahs-ı mânevîsine, haka'ik-i imaniye muhafazasında tecdid vazifesini yaptırmış, yirmi seneden beri o vazife-i kudsiyede tesirli ve fâtihâne neşriyle gayet dehşetli ve kuvvetli zındıka ve dalâlet hücumuna karşı tam muka-bele edip, yüzbinler ehl-i imanın imanlarını kurtardığını kırkbin adam şehâdet eder. Ama, benim gibi âciz ve zaif bir bîçâreye, böyle binler derece haddimden fazla bir yükü yüklemek tarzında şahsım, medar-ı nazar edilmemeli diyor ve size selam ediyor. Biz de zâtınıza ve oradaki Risale-i Nur'la alakadar olanlara selam ediyoruz.

Buradaki "cerh" kelimesinden her dönemin kendisine göre şartlarının olacağına ona göre de davranış biçimleri ortaya çıkacağına, bunun da birbirini cerh edeceğine bir işaret buluyor ve bazı meseleleri daha iyi anlıyoruz.

102. Mektup

Yüz ikinci mektupta gıybetle ilgili âyet ele alınarak o günlere bakan gaybî ihbar ifade edilmektedir.

Kur'ân'ın bir tek âyetinin bir tek işâreti, ihbâr-ı gayb nev'inden bir lem'a-i i'caziyeyi tevafuk suretiyle gösterdiğini manevî bir ihtar ile gördüm. "Sizden biri, ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı?" (Hucurât, 49/12) Bu âyet-i kerimenin makam-ı cifrisi, şedde ve tenvin sayılmazsa, 1351 (1932-1933); [مَيِّتًا] (ölü) kelimesinin aslı [مَيِّتًا] olmasından 1361 (1942) ederek; bu tarihte, umur-u azîmeden bir dehşetli gıybeti, bu âyetin mânâ-i işârî külliyyetinde dahil ediyor. Umur-u azîmeden böyle bir acîb gıybet aynı tarihte, aynı senede vukua geldi.

Şöyle ki: On sekiz sene müddetinde sünnet-i seniye-yi muhafaza için başına şapka koymadığından, on sekiz senedir haps-i münferit hükümünde ihtilâttan men' ve yalnız bir odada hayatını geçirmeye mecbur edilen ve hususî ibadetgâhında ezan-ı Muhammedî okuyup "Allahü Ekber" dediğinden ve "Lâ ilâhe illâllah" hakikatını güneş gibi gösterdi-

ğinden, yüz arkadaşıyla taht-ı tevkife alınan ve mahkûm edilen bir adamı, yüzer emâre ve karinelere istinaden inayet-i ilahiyyeden geldiğine kati bir kanaat ile işârât-ı Kur'âniyeden bir müjdeyi hem kendine, hem musibettede arkadaşlarına bir teselli niyetiyle beyan ettiği için, onu gıybet ve galiz tabiratla teşhir etmek; ve onun dersleriyle imanlarını kurtaran, masum şâkirtlerini ondan tenfir edip şüpheler vermek; güya ortalıkta medar-ı inkâr hiçbir şey yok ve hiçbir münkeratı ve cinyeti görmüyor gibi, yalnız o biçarenin mevhum bir hatasını, sekiz senede seksen müdakkiklerin nazarında saklanan ve sathî ve inadî nazarına göre, bir ictihadî yanlışını görüyor zanniyle galiz tabirler ile zemmetmek; elbette bu asırda, bu memlekette Kur'ân-ı Muciz'ül- Beyanın kasden işaretine medar olabilir azîm bir hâdisedir.

Bence, Kur'ân'ın, nasıl ki, bir suresi ve bazan bir âyeti ve bazan bir kelimesi bir mucize olur; öyle de, bu âyetin tek bir işareti, ihbar-ı gayb nevinden bir lem'a-i i'caziyedir. Bu âyetin bu işareti, bu asırda, Risale-i Nur şâkirtlerinin hakkındaki gıybete baktığına üç emâre var. Birincisi: Birinci Şua olan İşârât-ı Kur'âniye Risalesinde, Risale-i Nur'a ve tercümanına da işaret eden beşinci âyet olan “Ölü iken iman ile diriltip nura kavuşturduğumuz ve halk içinde o nur ile doğru yolda yürüyen kimse...” (En'am, 6/122) gayet kuvvetli karinelerle [مَيِّتًا] kelime-i kudsiyesi cifir ve ebced hesabıyla ve üç cihet mânasıyla Said Nursî'ye tevafuk etmesidir. İkinci emâre: “Sizden biri, ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı?” Haşiye (Hucurât, 49/12) âyetinin makam-ı cifrîsi ve riyazisi 1361 etmesidir ki, aynı tarihte, o acip hâdis oldu. İhtiyarım hâricinde, beş vecihle zemmi zemmeden ve mucîzâne, gıybetten altı cihetle zecreden “Sizden biri, ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı?” âyeti karşımda kendini gösterip temessül eyledi. Mânen “Bana bak!” dedi. Ben de baktım, birden tesbihat içinde gördüm ki: 1351'den tâ 1361 tarihini gösterdi. Hâlimize baktım; perde altında elli birden, tâ altmış bire kadar Risale-i Nur medet beklediği İstanbul âfâkında, perde altında bir nev'i taarruz bulunmuş; ve altmış birde, birden patlamış.

(Haşiye) Bu âyet, bizi şiddetle gıybetten men ettiğinden, biz de gıybet edenleri unutmalıyız; medar-ı gıybet etmemeliyiz, İnşallah, daha tekerrür etmeyecek.

Merhum Ahmet Feyzi Kul, “Ehadüküm” kelimesinden gıybet eden şahsı deşifre etmek için bir gayret göstermiştir. Fakat meselenin mesuliyeti ve benzetmenin biraz zorlama görülmesi, bunu yazılı hale getirmeyi engellemiştir zannediyorum.

103. Mektup

Yüz üçüncü mektupta gıybet olayının kader açısından hikmeti anlatılmaktadır.

Size ‘Üç Nokta’yı beyan etmeye kalpte bir ihtiyaç oldu. Birincisi: ‘Bir hâdisede hem insan eli, hem kader müdahalesi olduğundan; insan, zâhirî sebebe bakıp bazen haksız hükmedip zulmeder. Kader; o musibetin gizli sebebine baktığı için adalet eder.’ diye, Risale-i Nur’da bir kaide-i esasiyedir. Hem, şimdiye kadar Risale-i Nur’un başına gelen hâdiselerde bir dest-i inayet, bir vech-i rahmet bulunduğu tecrübelerle sâbittir. Bu iki cihette kalpten bir suâl çıktı. ‘Acaba Nur hakkındaki bu yeni İstanbul hâdisesinde vech-i adâlet ve rahmet nedir?’

Hâtıra böyle bir cevap geldi ki: Risale-i Nur’a, ehl-i ilim ve ehl-i dikkati ciddiyetle bakmaya ve tedkik etmeye sevketti. Elbette Risale-i Nur’u tedkik eden bir âlim, insafi varsa taraftar olur. Ve Risale-i Nur, ülema dairesinde ve İstanbul âfakında tezahür edecek. İşte vech-i rahmet ve inayet. Amma, kader-i ilâhînin vech-i adâleti şudur ki: Risale-i Nur’un hakikatiyle ve şâkirtlerinin şahs-ı mânevîsiyle tezahür eden fevkalâde imanî hizmetlerin ehemmiyetli bir kısmını bîçâre tercümanına vermek ve ehl-i dünya ve ehl-i siyaset ve avamın nazarında birinci derece ve hakikat nazarında, imana nisbeten ancak onuncu derece bulunan siyaset-i İslâmiye ve hayat-ı ictimaiye-i ümmete dair hizmeti, kainatta en büyük mesele ve vazife ve hizmet olan hakaik-i imaniyenin çalışmasına râcih gördüklerinden; o tercümana karşı arkadaşlarının pek ziyâde hüsn-ü zanları ehl-i siyasete, inkılâpçı bir siyaset-i İslâmiye fikrini vermek cihetinde, Risale-i Nur’a karşı hayat-ı ictimaiye noktasında cephe almak ve fütuhatına mâni olmak pek kuvvetli ihtimali vardı. Bunda hem hata, hem zarar büyüktür. Kader-i İlâhî, bu yanlış tashih etmek ve o ihtimali izâle etmek ve öyle ümit besleyenlerin ümitlerini ta’dil etmek için, en ziyade öyle cihetlerde yardım ve iltihaka koşacak

olan ûlemadan ve sâdattan ve meşâyihden ve ahbaptan ve hemşehrinden birisini muârız çıkardı; o ifradı tâdil edip adâlet etti. ‘Size, kâinatın en büyük meselesi olan iman hizmeti yeter.’ diye bizi merhametkârâne o hâdiseye mahkûm eyledi. Sonra lillâhilhamd, o muarızı susturdu; o ateşi söndürdü. Fakat münafıklar söndürmemek için çalışıyorlar.

İkinci Nokta: Bu dehşetli ihtikârdan çıkan kaht ve galâ ve açlık ve zaruret, yaşamak damarını şiddetiyle yaralandırıyor. Bu yara, hissiyat-ı ulviye-i diniyeyi bir derece susturmaya vesile olup, ehl-i dalâlete yardım ediyor. Herkes, midesini düşünmeye başlıyor. Kalp, hakikaten ziyade ekmeği düşünüp hayata, yaşamaya, yardıma koşup vazife-i hakikiyesini ikinci derecede bırakır. Buna karşı Risale-i Nur’un şâkirtleri bir uzun Ramazan nazariyle bakıp, keffaretü’z-zunûb ve bir riyazet-i şeriyeye çevirebilirler. Alenen nakz-ı sıyamla Ramazanın hürmetini kıran bedbahtlara gelen o musibet, mâsumları da incitir. Fakat Risale-i Nur şâkirtleri ve masumları, o musibeti lehlerine döndürüp, hayırlı bir riyazete kalbederler. Kanaat ve iktisadla karşılırlar.

Üçüncü Nokta: ‘İki Mesele’dir. Birincisi: Müdakkik Hoca Sabri, Feyzi’nin istihracına dair Feyzi’ye yazdığı mektup, güzeldir. Lâhikaya girdikten sonra, hocalar ‘Fihî nazar’ dememek için bazı kelimeleri tadil edildi. İkinci Mesele: İstanbul ûlemasının en büyüğü ve en müdakkiki ve çok zaman Müftü’ül-Enâm olan eski fetvâ emini, meşhur Ali Rıza Efendi (r.a.), Birinci Şua’, İşârât-ı Kur’âniyeye ve Âyet’ül- Kübrâ gibi Risaleleri gördükten sonra, Risale-i Nur’un mühim bir talebesi olan Hâfız Emin’e “Bediüzzaman, şu zamanda, din-i İslâma en büyük hizmet eylediğini; ve eserlerinin tam doğru olduğunu; ve böyle bir zamanda, mahrumiyet içinde, feragat-ı nefis edip, yani dünyayı terk edip, böyle bir eser meydana getirmek hiç kimseye müyesser olmadığını; ve her suretle şâyân-ı tebrik olduğunu; ve Risale-i Nur, Müceddid-i din olduğunu; ve Cenab-ı Hak, onu hayra muvaffak eylesin. Âmin.” diyerek; bazılarının sakal bırakmamaklığına itirazları münasebetiyle; Mevlânâ Celâleddin-i Rumî’nin pederleri olan Sultan’ül- Ulema’nın bir kıssası ile onu müdafaa edip, demiş: “Bu misillü, Bediüzzaman’ın dahi elbette bir ictihadı vardır. İtiraz edenler haksızdır.” demiş. Ve Hoca Mustafa’ya emretmiş, söylediğimi yaz: “Bediüzzaman’a kemal-i hür-

metle selâm ederim. Telifatınızın ikmâlîne hırz-ı can (yani, ruha nüsha olacak kadar kıymettar) ile dua etmekteyim. Bazı ülemâ'üs-sû'un tenkidine uğradığına müteessir olma. Zira 'Yemişli ağaç taşlanır.' kaziyesi meşhurdur. Mücahedatınıza devam buyurun. Cenab-ı Hak ve Feyyaz-ı Mutlak âcilen murad ve matlubunuza hayırla muvaffak eylesin. Bâki, Hakkın birliğine emanet olunuz. Eski fetva Emîni: Ali Rıza.

"Yemişli ağaç taşlanır." sözünün altına düşülen dip notta şöyle deniliyor: "Yani, mübarek, tatlı meyveleri bulunan ağaçlara taş atanlar, akılları varsa tadsınlar ve yesinler. Çürütmeye layık ve kabil değiller, demektir."

Ali Rıza Efendi'nin sözlerinin sonuna Üstad Hazretleri şöyle bir not koymuş.

İşte böyle müdakkik ve ilim ve şeriat ve Kur'ân cihetinde bu zamanda söz sâhibi en büyük âlim böyle hükmetmiş. Risale-i Nur'un talebeleri, bu meseleyi ihtiyaten, yabancılara onun ismini vermekle teşhir etmemek gerektir ve dualarına onu dahil etmek lâzımdır. Umum kardeşlerimize selam.

Mektup bize bazı mesajları vermektedir.

1- Başa gelen hâdiselerin muhasebe ve değerlendirmesini yaparken, sadece insan eline bakmayıp âdil olan kaderin hikmet ve sırlarını anlamaya çalışmalıyız.

2- Saldırıları zâhîren kötü gibi görünse de, dikkatleri saldırılara çekerek, gerçeklere karşı bir merak uyandırır.

3- Risale-i Nur ve talebelerinin esas işleri imana ve Kur'ân'a hizmettir. En büyük mesele ve vazife bu hizmet olduğu halde siyasî ve ictimai meselelere nazar etmeleri böyle bir şefkat tokadı yemelerine sebep olmuştur. Böylece esas vazifeleri hatırlatılmıştır.

4- İhtikâr (karaborsa), kıtlık, açlık ve zarurete sebeptir. Bu durum da yaşama damarını şiddetle yaralar. Bu yara da ulvî dini hisleri bir derece susturur... Onun için böyle sıkıntılı zamanları uzun bir Ramazan nazariyyela bakıp, kanaat ve iktisadla karşılamak gerekir.

104. Mektup

Yüz dördüncü mektupta Risale-i Nur'un ferdiyet makamına mazhariyeti ele alınmaktadır.

Gayet ciddî bir ihtar ile bir hakikatı beyan etmeye lüzum var. Şöyle ki: ‘Gaybı Allah’tan başka hiç kimse bilemez.’ sırrıyla, ehl-i velâyet, gaybî olan şeyleri, bildirilmezse bilmezler. En büyük bir velî dahi, hasmının hakiki halini bilmedikleri için, haksız olarak mübâreze etmesini Aşere-i Mübeşşere’nin mâbeynindeki muhâbebe gösteriyor. Demek, iki velî, iki ehl-i hakikat birbirini inkâr etmekle makamlarından sukut etmezler. Meğer, bütün bütün zâhir-i Şerîata muhalif ve hatası zâhir bir ictihad ile hareket edilmiş ola. Bu sırra binâen “Öfkelerini yutanlar ve insanların kusurlarını affedenler.” (Âl-i İmran, 3/134) ayetindeki uluvu-ü cenap düsturuna ittîbâen ve avam-ı mümininin şeyhlerine karşı hüsn-ü zanlarını kırmamakla, imanlarını sarsılmadan muhafaza etmek ve Risale-i Nur’un erkânlarının haksız itirazlara karşı haklı fakat zararlı hiddetlerinden kurtarmak lüzumuna binâen ve ehl-i ilhadın iki tâife-i ehl-i hakkın mâbeynindeki husûmetten istifade ederek, birinin silahıyla, itirazıyla ötekini cerh edip ve ötekinin delilleriyle berikini çürütüp, ikisini yere vurmaya ve çürütmekten ictinâben, Risale-i Nur Şâkirtleri bu mezkûr dört esasa binâen, muârizlara hiddet ve tehevürle ve mukabele-i bil misille karşılamamalı. Yalnız kendilerini müdâfaa için müsâlahakârâne, medar-ı itiraz noktaları izah etmek ve cevap vermek gerektir. Çünkü bu zamanda enâniyet çok ileri gitmiş. Herkes, ka’meti mikdarında bir buz parçası olan enaniyetini eritmeyip bozmuyor, kendini mâzur biliyor; ondan nizâ çıkıyor. Ehl-i hak zarar eder; ehl-i dalâlet istifade ediyor.

İstanbul’da mâlûm itiraz hâdisesi ima ediyor ki, ileride, meşrebini çok beğenen bazı zatlar ve hodgâm bazı sofimeşrepler ve nefsi-i emmâresini tam öldürmeyen ve hubb-u câh vartasından kurtulmayan bazı ehl-i irşâd ve ehl-i hak, Risale-i Nur’a ve şâkirtlerine karşı kendi meşreplerini ve mesleklerinin revâcını ve etbâlarının hüsn-ü teveccühlerini muhafaza niyetiyle itiraz edecekler; belki, dehşetli mukabele etmek ihtimali var. Böyle hadiselerin vukuunda bizlere, itidal-i dem ve sarsılmamak ve adâvete girmemek ve o muâriz tâifenin de rüesâlarını çürütmemek gerektir.

Faş etmek hatırıma gelmeyen bir sırrı, fâş etmeye mecbur oldum. Şöyle ki, Risale-i Nur’un şahs-ı mânevisi ve o şahs-ı mâneviyi temsil

eden has şâkirtlerinin şâhs-ı mânevisi “Ferid” makamına mazhar oldukları için, değil hususî bir memleketin kutbu belki ekseriyet-i mutlaka ile Hicaz’da bulunan kutb-u azamın tasarrufundan hâriç olduğunu ve onun hükmü altına girmeye mecbur değil. Her zamanda bulunan iki imam gibi, onu tanımaya mecbur olmuyor. Ben, eskide, Risale-i Nur’un şahs-ı manevisini, o imamlardan birisini zannediyorum. Şimdi anlıyorum ki, Gavs-ı Azam’da kutbiyet ve gavsiyetle beraber “ferdiyyet” dahi bulunduğundan, âhircamanda, şâkirtlerinin bağlandığı Risale-i Nur, o ferdiyyet makamının mazharıdır. Bu gizlenmeye lâayık olan bu sırr-ı azîme binaen Mekke-i Mükerrreme’de dahi, farz-ı muhal olarak, Risale-i Nur’un aleyhinde bir itiraz, kutb-u âzamdaki dahi gelse, Risale-i Nur Şâkirtleri sarsılmayıp, o mübarek kutb-u âzamın itirazını iltifat ve selâm suretinde telâkki edip, teveccühünü de kazanmak için, medar-ı itiraz noktaları o büyük üstadlarına karşı izah etmek, ellerini öpmektir.

Misâl âlemindeki görüşmelerinde, İmam-ı Şimâl, ferdiyyet makamına nâil olmuş olan Muhyiddin İbn-i Arabî’ye şöyle der: “Sadece Allah’a bağlan. Çünkü karşılaştıklarından hiçbirinin, senin üzerinde otoritesi yoktur. Bu makamda olan velilerin yaratılmış sıfatını taşıyanlar arasında bağlı oldukları ve olabilecekleri zât, sadece Muhammed Mustafa Aleyhisselâmdır.”

Evet kardeşlerim, bu zamanda öyle dehşetli cereyanlar ve hayatı ve cihanı sarsacak hadiseler içinde hadsiz bir metânet ve itidal-i dem ve nihayetsiz bir fedâkârlık taşımak gerektir. “Onlar dünya hayatını seve seve âhirete tercih ederler...” (İbrahim, 14/3) âyetinin sırrı-ı işârisiyle, âhireti bildikleri ve iman ettikleri halde dünyayı âhirete severek tercih etmek ve kırılacak şîşeyi bâki bir elmasa bilerek rıza ve sevinçle tercih etmek ve âkıbeti görmeyen kör hissiyatın hükmüyle hazır bir dirhem zehirli lezzeti ileride bir batman sâfi lezzete tercih etmek, bu zamanın dehşetli bir marazı, bir musibetidir. O musibet sırrıyla, hakiki müminler dahi bazan ehl-i dalâlete taraftar olmak gibi dehşetli hatada bulunuyorlar. Cenab-ı Hak, ehl-i imanı ve Risale-i Nur Şâkirtlerini bu musibetlerin şerrinden muhafaza eylesin. Âmin.

Bu mektupta şu mesajları buluyoruz:

1- İnsan veli de olsa, eğer Allah bildirmezse gaybı bilemez. Onun için hasmı bir veli olabilir ama ilâhî bir bilgi ile bilgilendirilmemişse o veli onun veliliğini bilemez. Çünkü en büyük veliler sahabeler olduğu halde, onların içinde cennetle müjdelenenler bile birbirinin hasmı olabilmiştir. Evet Aşare-i Mübeşşereden olan Hz. Ali'nin karşısına yine Aşare-i Mübeşşereden olan Talha ve Zübeyr çıkıp savaşmışlardır. Ama o yüce makamlarından aşağı düşmemişlerdir. Eğer, bu düşmanlık, İslamiyete aykırı ve çok açık bir içtihad hatası ile olmuşsa, o zaman sukût ederek makamlarını kaybederler.

2- Onun için bu iman ve Kur'ân hizmetine karşı çıkanlar olabilir. Bilhassa avam halkın itimad ettiği baştaki hatalı reis ve şeyhleri, gözden düşürmek yerine sulh içinde onların itirâz ettikleri noktaları izah etmek gerekir. Yoksa, onları yanlışları yüzünden halkın gözünden düşürmek, avamın imanını sarsabilir. İman hizmeti yapanlar bu yola girmemelidirler. Avam halkın imanını muhafaza da vazifeleridir. Ayrıca, din düşmanları her iki mümin grubun birbirini çürütmek için kullandığı silahları alıp, birinin silahıyla öbürünü, öbürünün silahıyla de berikini çürütüp, müslümanları karşılıklı olarak zarara sokabilir. Bunu da elbette iman hizmeti yapanlar istemezler.

3- Asrımızda enaniyetler çifteli ve katmerli olduğu için, şeyh de olsa bazıları apaçık hatalarını kabul etmek istemiyorlar. Kendilerini mazur görüyorlar. İman ve Kur'ân hizmeti yapanlar bir buz parçası olan enaniyetlerini eritip Kevser-i Kur'ânî havuzunda eritsinler ama hasedi imanın önüne geçen karşı taraftan bunu beklemesinler. Aksi takdirde sürtüşme, kavgalar çıkar ve bundan din düşmanları istifade eder.

4- Böyle itiraz olaylarında soğukkanlı, itidalli olmak, sarsılmamak, düşmanlık gütmemek ve karşı tarafın reislerini çürütmek gerekir. Şu sırrı da bilelim ki, Risale-i Nur'un şahs-ı manevisi Ferid makamına mazhardır. Bu sebeple hiçbir makamın altında değildir. Çoğu kere Hicaz'da bulunan Kutb-u Azamın da tasarrufunun hâricindedir. Faraza Mekke-i Mükerrime'deki Kutb-u Azam'dan bile bir itiraz gelse, hiç sarsılmaya gerek yoktur. Sadece gidip itiraz noktaları izah edilip elleri öpülecektir. Evet gereken, sadece metânet, soğuk kanlılık, itidal ve fedâkârlıktır.

5- Maalesef bu itirazların altında bile "Onlar dünya hayatını seve seve âhirete tercih ederler..." (İbrahim, 14/3) âyetinin işaret ettiği kırılacak fâni cam parçaları olan dünyevî hayatı, bilerek, rıza ve sevinçle bâkî âhîret elmasları-na tercih hatası var. Evet âkıbeti görmeyen, nebâtî ve hayvanî duygulardan

olan kör hissiyatın hükmüyle, hazır bir parçacık zehirli lezzeti âhirette kazanacağı sonsuz ve sâfi lezzetlere tercih etmek, bu zamanın dehşetli bir hastalığı ve musibetidir. Risale-i Nur talebeleri unutmazlar ki, ellerinde ihlas ve uhuvvet prensipleri var. Enaniyetlerini eritecek ve kör hissiyatlarını tesirsiz hâle getirecek kimsenin cephanesinde bulunmayan silahlara sahipler. Onun için mazeretleri olamaz. Onlar, bütün müminlerin imanlarını koruyacak bir dengeyi tutturmak zorundadırlar. Çok zor bile olsa bu yolda yürümek mecburiyetindedirler. Asla mazeretleri olamaz.

105. Mektup

Yüz beşinci mektupta Risale-i Nur'un bir inayet-i İlahiye cilvesi olarak görüldüğü anlatılmaktadır.

Risale-i Nur'un intişârına ve fütuhâtına karşı gelen biri semavî, biri arzî iki musibete mukabele edecek ayrı bir inayet-i İlahiye cilvesi görülmeye başladı. Arzî ve insanî olan musibet: Isparta'da ve İstanbul'da olduğu gibi, Kastamonu'nun havalisinde de, ehl-i dalâlet, Risale-i Nur'un intişârına set çekmek için, has talebelerin ve ciddi çalışanların şevklerini kırmak ve onlara fütur vermek için, ayrı ayrı tarzlarda, umumî bir plan dahilinde taarruz ediliyor. Hâlislere fütur veremediklerinden, başka meşgaleler bulmakla çalışmalarına zarar veriyorlar.

Semavî musibet ise: İhtikâr (karaborsa) neticesinde, hayat ve yaşamak hissi, hissiyat-ı diniyeye galebe çalıp, ekser nâs midelerini, maişetini daima düşünüyor. Hatta ekser fukara kısmından olan, neşir hizmetini bırakmaya mecbur oluyor. Hem insanların zihinleri, fikirleri kasden ve bizzat hakaik-i imaniyeye karşı bu yüzden bir derece lâkaytlık bir vaziyeti almasından, bir tevakkuf devri gelmesine mukabil; Cenab-ı Hakk'ın inayet ve rahmetiyle başka bir tarzda Risale-i Nur'un intişâr ve fütuhâtına meydan açmış.

Ezcümle: İstanbul âfâkından –yüksek ulemanın– eski Fetva Emîni Ali Rıza, Ahmet Şirvânî ve parlak vaizlerden Şemsî gibi zatlar, Risale-i Nur'la ciddi ve takdîrkârâne münasebettar olmaya başlamalarıdır. Hem, hatırımızda olmadığı halde yeni hurufla tab etmek üzere başta Âyet'ül- Kübra'nın en mühim parçası; yedi parça, bir mecmuada tab

etmek; ve gençleri uyandıran üç dört parça ayrı bir Risalede Hâfız Mustafa ile beraber tab' etmek için matbaaya gönderdik. Hem, mühim bir zât teşebbüs ediyor ki: Mühim parçalardan bir kısmını Ankara'da, büyük rütbeli birisinin muâvenetiyle tab' etmek niyeti var. Ben şimdilik muvâfakat etmedim.

Velhâsıl; bir kapı kapansa, inayet-i İlâhiye daha parlak kapıları Risale-i Nur yüzünden açıyor, yol veriyor. Risâle-i Nur'un mektup ve mefluz hurufatı adedince Cenab-ı Erhamürrâhimine hamd u sena ve şükür olsun... Hâzâ min fazli Rabbî. Buna binâen, bu tevakkuf ve muvakkat fütura merak etmeyiniz; zâten şimdiye kadar çalışmalar, tohumlar nevinden, istikbâlde kâfi sünbüller verebilir. Farz-ı muhal olarak, hiç çalışılmasa da yine kifâyet eder. Katiiyen takarrur etmiş ki, Risale-i Nur hakikatlarına, gıdaya ihtiyaç gibi bu zamanda ihtiyaç var. Bu ihtiyaç ise, onu tevakkufta bırakmaz işlettirecek inşaallah.

Hâfız Mustafa ile umumunuza bedel görüştük, fakat pek az bir zamanda, Cenab-ı Hak, onu ve Tâhirî'yi tab' meselesinde muvaffak eylesin. Âmin. Hâfız Ali'nin mektubunda, Medrese-i Nuriye'nin üstadı olan Hacı Hâfız ile gayet samimane ve uhuvvetkârâne görüşmeleri bizleri çok mesrur eyledi.

Bu mektuptan öğreniyoruz ki:

1- İnsan ve cinnî düşmanlar, iman hizmetinde koşturanlara engel olmak için ayrı ayrı tarzlarda, umumî bir plan dahilinde taarruz ederek Risale-i Nur'un yayılmasına set çekmeye çalışıyorlar. Böylece has talebelerin ve ciddi çalışanların şevklerini kırıyor ve fütur veriyorlar. Eğer hâlislere fütur veremezlerse, başka meşgaleler bularak çalışmalarına zarar veriyorlar. Bu hususta hizmet erleri bir durum muhâkemesi yaparak, kendilerine çeki düzen vermek zorundadırlar.

2- İhtikâr (karaborsa) neticesinde, insanlarda semavi bir ceza olarak, yaşama hissi, dini duygulara üstün gelir. Artık insanlar geçimlerini ve midelerini düşünmeye başlar. Böylece Kur'ânî ve imanî hizmetler yapanlar da bunun tesirinde kalırlar. Ayrıca insanların zihinleri, fikirleri kasden ve bizzat iman hakikatlarına karşı bu yüzdenden bir derece lâkaytlık vaziyeti aldığı için iman hizmetinde duraklama olur.

3- Böylece bazı kapılar kapanırken Cenab-ı Hak başka kapılar açar. Onun için de pek çok âlim ve vâiz Risale-i Nurlarla irtibata geçiyor. Risalele-

rin basılması hususunda da yeni ufuklar açılıyor. Arasına meydana gelen duraklamalara üzülmemek lazım... Çünkü bu Kur'ân nurlarına şiddetli ihtiyaç, onların neşrini hareketlendirecektir.

4- Hizmet fertleri arasındaki gayet samimâne ve uhuvvetkârane görüşmeler ve meşveretle iş yapmalar, sürur veren bir durumdur.

106. Mektup

Yüz altıncı mektupta “Hakikat-ı İslâmiyet”in yedi esası izah edilmektedir.

Nur fabrikasının sâhibi, Birinci Şua'nın Dördüncü Âyeti bahsinde, hakikat-ı İslâmiyetin yedi esasını parlak bir surette isbat edildiği cümlesine dair soruyor ki: ‘Erkan-ı İslamiyeyi beş biliyoruz.’ Hem Risalelerde vücub-u zekat rüknünün ne suretle izah edildiğini soruyor.

Elcevap: İslâmın rükünleri başkadır; hakikat-ı İslamiyetin esasları yine başkadır. Hakikat-ı İslâmiyetin esasları; altı erkân-ı imaniye ile ve esas ubudiyet ki, İslâmın beş rüknü olan Savm, Salât, Hac, Zekât, Kelime-i Şehadet, mecmuunun hulasasıdır. Risale-i Nur; altı rükn-ü imaniye ile bu esas-ı ubudiyeti isbat edip “Seb’ul- mesânî” cilvesine mazhariyeti muraddır. Vücub-u zekatın izahından murad ise, zekâtın teferruat tafsilatı değil; belki zekâtın, hayat-ı ictimaiyede derece-i lüzumu ve ehemmiyetli kıymeti isbat edilmiş demektir. Evet Risale-i Nur’dan evvel yazdığımız Risalelerde, hem de Risale-i Nur’un müteadit yerlerinde, vücub-u zekâtın hayat-ı ictimaiyede ne derece ehemmiyetli olduğu katiyyen ve vâzihan isbat edilmiş demektir.

Mektubun devamında bazı talebeleri ile ilgili şu vefalı ifadeleri görüyoruz.

İsparta’da Risale-i Nur’un ders ve neşrine iki köşkünü bir zaman tahsis eden kardeşimiz Şükrü Efendi’nin iki genç evladının vefatı, beni müteessir etti. Çünkü, beş-altı yaşında iken, mâsume kerimesi yanıma geldikçe, her defasında: ‘Adın nedir?’ diye soruyordum. Mâsumâne, kemâl-i fahirle “Hayrünnisâ” derdi; beni şefkatle güldürüyordu. Cenab-ı Hak, o mübarek mâsumeyi birden cennetine aldı; şu dünya cehenneminden kurtardı. Ve merhum mahdumu Hayatî ise, hastalık,

inşaallah onu da Hayrünnisâ gibi günahsız masum yaptı. Beraber cennet tarafına gittiler. Bu nokta-i nazardan ben, o iki çocuğu tebrik ediyorum. Ve peder ve vâlidelerini de hem taziye, hem mânen tebrik ediyorum ki; o iki evladları “Ebediyyen yaşlanmayacak olan cennet çocukları” (Vâkıa, 56/17) âyetinin sırrına mazhar oldular. Ben, o ikisini, Risale-i nur’un vefat eden şâkirtleri içinde dualarımıza dâhil ettik. Rüş-tü Efendi benim tarafımdan, Şükürü Efendiye, taziyanamesi olan 17. Mektub’u, benim yerimde okusun. Risale-i Nur’un kaptanı Sabri, Nis adasındaki bir kardeşimiz ve 10. Söz’ün tab’ından sonra tehlikeden muhafaza için, kaç ay hanesinde saklayan, peder ve vâlidesiyle, bizimle ciddi alâkadar bulunan Veli Efendi’nin peder ve vâlidesinin vefat haberlerini yazıyor. Cenab-ı Hak, onlara rahmet eylesin. Ben, inşaallah çok zaman onları mânevi kazançlarıma şerik edeceğim.

107. Mektup

Yüz yedinci mektupta Risale-i Nur ile meşgalenin önemi anlatılmaktadır.

Ben, pek kati bir surette ve bine yakın tecrübelerim neticesinde kati kanaatım gelmiş ve ekser günlerde hissediyorum ki; Risale-i Nur’un hizmetinde bulunduğum günde, o hizmetin derecesine göre kalbimde, bedenimde, dimağımda, maişetimde bir inkişaf, inbisat, ferahlık, bereket görüyorum. Hem orada iken, hem burada çok kardeşlerimden aynı hâleti hissettim ve ediyorum. Ve çokları itiraf ediyor ki, “Biz de hissediyoruz.” derler. Hatta, size geçen sene yazdığım gibi, benim, pek az gıda ile yaşadığımın sırrı, o bereket imiş.

Hem, İmam-ı Şâfiî’den (r.a.) rivayet var ki: ‘Hâlis talebe-i ulûmun rızıkına, ben kefâlet edebilirim.’ demiş. ‘Çünkü rızıklarında vüs’at ve bereket olur.’ Madem hakikat budur ve madem hâlis talebe-i ulûm ünvanına Risale-i Nur şakirtleri bu zamanda tam liyakat göstermişler; elbette şimdiki açlık ve kahta mukabil Risale-i Nur hizmetini bırakmak ve zaruret-i maişet özrü ile, mâişet peşinde koşmak yerine en iyi çare, şükür ve kanaat ve Risale-i Nur talebeliğine tam sarılmaktır. Evet, her tarafta, bu derd-i maişet herkesi sarsıyor. Ehl-i dalâlet, bundan istifade

eder. Ehl-i diyanet de kendini mazur bilir, 'Zarurettir... ne yapalım.' der. Demek ki, Risale-i Nur şâkırtleri, bu açlık ve zaruret musibetine karşı, yine Nurla mukabele etmeli. Her şâkırdin vazifesi, yalnız kendi imanını kurtarmak değil, belki başkasının imanlarını da muhafaza etmeye mükelleftir. O da, hizmete ciddi devam ile olur.

Size yazmıştık ki, muarızlara adavetle mukabele etmeyiniz. Mümkün olduğu kadar ehl-i takva, ehl-i ilme karşı dostane vaziyet alınız. Fakat bu noktaya dikkat ediniz ki, Risale-i Nur'un zararına ve şâkırtlerinin salâbet ve metânetlerine ilişecek bir tarzda dâireniz içine sokmayınız. Öyleler, niyet-i hâlısa ile girmezse belki fütur verirler. Eğer enaniyetli ve hodfuruş ise, Risale-i Nur şâkırtlerinin metânetlerini kırarlar; nazarlarını, Risale-i Nur'un hâricine çekip dağıtırlar. Şimdi çok dikkat ve metânet lâzımdır.

Bu havalîde, hakikaten ümidimin fevkinde, Risale-i Nur Talebelerinden iki kahraman yetiştiler. Baba, oğul; Ahmed Nazif, Salahaddin. Bu iki zât Risale-i Nur'un neşrinde iki yüz adam kadar çalıştıklarını görüyoruz. Ezcümle, birisi, yani oğlu Kars'ta durup, hem Van'a, hem Erzurum'a, hem Konya'ya, hem buralara, size leffen gönderdiğim mektup gibi, muhâbereler ile tesirli bir surette çalışıyor; tam bir Abdurrahman'dır.

Verilen mesajlara bakacak olursak:

1- Kur'ân tefsirleri olan Risale-i Nur'un hizmetinde bulunmak, o hizmetin derecesine göre kalpte, bedende, beyinde, geçimde inkişaf, inbisat, ferahlık, bereket getirir.

2- Açlık ve kıtlığa karşı, Risale-i Nur hizmetini bırakmak ve geçim zarureti özü ile, geçim peşine koşmak yerine en iyi çare, şükür ve kanaat ve Risale-i Nur talebeliğine tam sarılmak gerekir.

3- Her Risale-i Nur talebesinin vazifesi, yalnız kendi imanını kurtarmak değil, belki başkalarının imanlarını da muhafaza etmeye mükelleftir. O da, hizmete ciddi devam ile olur.

4- Muarızlara düşmanlıkla mukabele etmemek gerekir. Mümkün olduğu kadar ehl-i takva ve ehl-i ilme karşı dostane vaziyet almak gerekir. Ama Nur talebelerinin salâbet ve metânetlerine ilişecek bir tarzda daireleri içine sokmamaları gerekir. Çünkü öyleleri, hâlıs niyet ile girmezlerse belki

gevşeklik verirler. Bilhassa enaniyetli ve hodfuruş olanlar ise, Risale-i Nur talebelerinin metanetlerini kırarlar, nazarlarını Risale-i Nur'un hâricine çekip dağıtırlar.

108. Mektup

Yüz sekizinci mektupta Risale-i Nur talebelerinin tam bir metanet, tesânüd ve dikkat etmeye muhtaç oldukları anlatılmaktadır.

Bu zamanda, bilhassa bu sıralarda, Risale-i Nur'un şâkirtleri tam bir metanet ve tesânüd ve dikkat etmeye muhtaçtırlar. Lillâhilhamd, Isparta ve havâlisi kahramanları demir gibi bir metanet göstermesiyle, başka yerlere de hüsn-ü misal oldu. Ey Hüsrev! Tesirli ve güzel mektubunu aldım. Vazifenin başına geçmen bizi fevkalâde mesrur etti; binler safâlarla geldin. Sen, bu bir buçuk sene maddî kalemin işlemediğinden merak etme. Senin yerine ve kerametli kaleminin yâdiğarı olan Mucizat-ı Ahmediyenin biri vilâyât-ı şarkıyede fa'âlâne geziyor. Diğer son yazdığın nüsha da, İstanbul'da senin yerinde çalışıp, inşaallah futuhat yapar. Senin yazdığın mucizeli iki Kur'ân-ı Azimüşşanın bu havalide hususan Ramazan-ı Şerifte sana kazandırdıkları sevapları ve tahsin ve tebriklerini, inşaallah yakında tab'a girmesiyle, âlem-i İslam'dan senin ruhuna yağıacak rahmet dualarını düşün, Allah'a şükret.

Hâfız Ali'nin mektubunda, İslâmköy'ündeki hocalara muhabbete ve dostluğa karar vermesi bizi memnun eyledi. Evet, İslâmköyü, nasıl ki, Risale-i Nur'a pek ziyade alâkadarlıkta imtiyaz ve sebkat kazanmış; öyle de, ben orada iken, sâir hocalara nisbeten İslâmköyü hocaları dahi daha ziyade insafli ve Risale-i Nur'u takdir ettiklerini gördüğümden, bu havalideki hocaların lâkaytlıklarına karşı onları hüsn-ü misal gösteriyorum. İnşaallah, onlardan zarar gelmez. Ben İslâmköy'ünü, Nurs köyü gibi biliyorum; o hocalara da akrabam nazarıyla bakıyorum, onlara da selam ediyorum. Evet, onların insafi ve Risale-i Nur'a karşı dostluklarıyla, Nur fabrikası o köyde dağdağsız teessüs etti, tahmin ediyorum.

Ey Sabri kardeş! Başın sağ olsun. Cenab-ı Hak, o vâlidemizi mağfîret eylesin! Âmin. Benim, karabet-i nesebiyeyi ihsas eden parmak-

larındaki nişan ve bu yedi-sekiz sene Abdülmecid'den daha hararetli fa'âlâne kardeşlik vazifesini yaptığınızdan, elbette senin merhume vâlidem benim de vâlidemdir. Onu da vâlidem yanına mânevi kazançlarıma ve dualarıma hissedar ediyorum. Cenab-ı Hak, sabr-ı cemîl ihsan ve o merhumeyi de garîk-i rahmet eylesin! Âmin.

Bir buçuk sene yazıyı bırakmış olan Hüsrev Altınbaşak'a "Bu kadar zamandır, nerelerdeydin!" gibi itap ve sitekler yerine takdir ve teşvik dolu bir üslubla şöyle deniliyor: "Ey Hüsrev! Tesirli ve güzel mektubunu aldım. Vazifemin başına geçmen, bizi fevkalâde mesrur etti. Binler safalar ile geldin. Sen, bu bir buçuk sene maddi kalemin işlememesinden dolayı merak etme." Diğer Lâhika mektuplarında da dikkat edilirse, hep gelmeler alkışlanmakta, ama hiç gitmelerden bahsedilmemektedir.

109. Mektup

Yüz dokuzuncu mektupta, Isparta'da arama olduğu gibi Selahaddin Çelebilerin de evleri aranıp sıkıştırma yapılmasına rağmen İlahî muhafaza ile bir şey bulamamalarına işaret edilerek, hizmete devam edilmesi üzerinde durulmaktadır. Selâhaddin Çelebi şöyle diyor:

Risale-i Nur tarikat değil, hakikattir, âyât-ı Kur'âniyeden tereşşüh eden bir nurdur. Ne Şarkın ulûmundan ve ne de Garbın fûnûnundan alınmış değil, Kur'ân-ı Muciz'ül-Beyân'ın, bu zamana mahsus bir i'caz-ı mânevîsidir. Menfaat-i şahsiye yoktur. Risale-i Nur'un –hiç olmazsa– Söz ve Mektuplarını tamamıyla okuyunca bir çok hakikatler tezâhür edeceğinden, bugünkü düşüncenizden, yani Risale-i Nur'u yazmaktan çekinmek ve çekilmekten derhal teberrî edeceksiniz.

Muhterem değerli kardeşim, derhal yazmaya başlayınız, korkmayınız; hizmet-i Kur'ân, inşaallah muhafaza edecektir. Diğer Efendiyi ziyarete gidenlere ve Risale-i Nur'u yazan o havalideki kardeşlerimize geçmiş olsun. Hafız-ı Hakîki inşaallah muhafaza edecektir. İmam-ı Ali (r.a.)'nın "Nur kandili gizli olarak açıkça tutuşturulur. Nur kandili gizlice tutuşturulur, parlar." emrine inkıyad etmek icap ettiğinden, Risale-i Nur'u gizli okumak, gizli yazmak, gizli neşretmek lâzımdı. O

kardeşlerimizin bu emre riayet etmemesinden ileri geldiğinden, hafif şefkat tokadı yediklerinden, tekrar geçmiş olsun.

Hiç merak etmesinler, hiçbir şey yapılmaz ve yapamaz ve görmezler. Bu hâdiseden müteessir olup çekinmeyiniz; bilâkis çalışmanızı ziyâdeleştiren ki, tecrübe-i meydan-ı imtihanda muvaffak olabilirsiniz. Risale-i Nur'a sık sık ilişirler, fakat bir halt edemezler. Çünkü, Gavs-ı Âzam (k.s.) ve İmam-ı Ali (r.a.) gibi zâtların himayeleri ve duaları berekâtına, Hafız-i Hakiki hıfz eder. "Bu, Rabbimin fazlındandır." (Neml, 27/40) Ruhânî inkıbâz inşaallah geçecektir. Risale-i Nur, "O, iman edenler için bir hidayet rehberi ve bir şifâdır." (Fussilet, 41/44) sırrına mazhar- dır; ondan istimdat et. Risale-i Nur Talebeleri birbirinin ibadetinden hissedar olduklarından, daimî virdleri olan bu âyet-i azime size de şifa verir. Risale-i Nur'u yazınız, ihtiyata riayet ediniz! Bütün kardeşlerime selam ve hürmetler. Risale-i Nur'a çalışmanızı tekrar tavsiye ederim, kardeşlerim.

I 10. Mektup

Yüz onuncu mektup "Karadağın Bir Meyvesi"dir.

Bir âyetin mânâ-i işârisinin külliyyetinden bir ferdi: Hürriyetten bu âna kadar Teşrin-i Sâni otuzuncu gün, 1358'de Karadağ başına çıkıyordum. 'İnsanların, bilhassa Müslümanların bu teselsül eden helâketleri ve hasâretleri ne vakitten başladı, ne vakte kadar?' diye hatıra geldi. Birden her müşkülümü halleden Kur'ân-ı Mu'ciz'ül- Beyan, Sure-i Vel- Asrı karşıma çıkardı. 'Bak!' dedi; baktım. Her asra hitap ettiği gibi, bu asrımıza daha ziyade bakan 'Asra yemin olsun ki, insan muhakkak hüsrandır.' (Asr, 103/1-2) âyetindeki 'İnsan muhakkak hüsrandır.' cümlesinin makam-ı cifrisi 1324 edip Hürriyet inkılabı ile başlayan tebeddül-ü saltanat ve Balkan ve İtalyan Harpleri ve Birinci Harb-i Umumî mağlubiyetleri ve Muâhedeleri ve şeâir-i İslâmiyenin sarsılmaları ve bu memleketin zelzeleleri ve yangınları ve İkinci Harb-i Umumî'nin zemin yüzünde fırtınaları gibi semavi ve arzî musibetlerle hasarât-ı insâniye ile 'İnsan muhakkak hüsrandır.' âyetinin bu asra dahi bir ha-

kikâtı, maddeten aynı tarihiyle gösterip, bir lem'a-i i'câzını gösteriyor. 'Ancak iman eden, güzel işler yapanlar müstesnâ...' (Asr, 103/3) âyetinin âhirindeki 'te' burada 'he' olur ve beş sayılır, şedde sayılmaz, 1358 olan bu senenin ve gelecek senenin aynı tarihini göstermekle o hasâretlerden, bilhassa manevî hasaretlerden kurtulmanın çâre-i yegânesi îman ve a'mâl-i sâliha olduğu gibi ve mefhum-u muhâlifıyla o hasâretin de sebab-i yegânesi küfür ve küfran, şükürsüzlük, yani imansızlık, fiske ve sefâlet olduğunu gösterdi.

Sure-i Vel-Asrı'nın azamet ve kudsiyetini ve kısalığıyla beraber gayet geniş ve uzun hakaikın hazinesi olduğunu tasdik ederek, Cenab-ı Hakk'a şükrettik. Evet, âlem-i İslam bu asrın hasâreti olan bu dehşetli İkinci Harb-i Umumiden kurtulmasının sebebi, Kur'ân'dan gelen iman ve âmâl-i sâliha olduğu gibi; fakirlere gelen acı açlık ve kahtın sebebi, orucun tatlı açlığını çekmedikleri ve zenginlere gelen hasârât ve zâyîâtın sebebi de, zekat yerinde ihtikâr etmeleridir. Ve Anadolu'nun bir meydan-ı harp olmamasının sebebi 'Ancak iman edenler.' kelime-i kudsiyenin hakikatini fevkalâde bir surette yüz bin insanın kalplerine tahkiki bir tarzda ders veren Risale-i Nur olduğunu, pek çok emârelerle ve şâkirtlerinden binler ehl-i hakikat ve dikkatin kanaatleri ispat eder. Ezcümle, emârelerden biri, Risale-i Nur'a sıkıntı veren veyahut hizmetinden çekilen pek çok adamların yemeleri gibi, bu sene bu memleketin etrafında umumî bir tarzda Risale-i Nur'un intişarına sıkıntı verip şimdiki bir nevi tevakkuf devresi hatasıyla, şimdiki umumî bir sebebi olduğunu göstermesidir.

H. 1358 (M. 1939 veya 1940) yılında Karadağ'a çıkarken Müslümanların başına gelen helâket, felâket ve hasaretlerin ne zaman başlayıp ne vakte kadar süreceğine dair düşünürken, karşısına her bir kelimesi birer melek-i nâlık (konuşan melek) olan Kur'ân'ın Vel- Asr Suresi çıkıyor ve "Bana bak!" diyor. H. 1324 (M. 1906) tarihinden başlayıp 1358'e kadar devam edeceği sürenin işârî mânasından anlaşılıyor.

III. Mektup

Yüz on birinci mektup Vel- Asr Suresinin Dağ Meyvesi namındaki nüktesine bir hâşiyedir.

[الصَّالِحَاتِ]'daki "tâ": Âhirdeki [ت]'ler ekseriyetçe vakfa rast gelmesiyle cifrice "he" sayılabilir. Bu noktada [إِلاَّ] beraberdir. 1358 bu zamanımızı gösterir. Ve telaffuzca [ه] okunmadığından "tâ" kalabilir. Bu noktada şeddeler sayılmazsa ve [إِلاَّ] "illâ" beraber değil, 200 küsur zamana kadar iman ve amel-i sâlihle beraber bir tâife-i azime, hasâret-i azîmeye karşı mücâhedeğe devam edeceğine işaret edip, Fâtiha'nın âhîrinde [الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ] (Kendisine nimet ve ihsanda bulunduğun peygamberlerinin ve onlara tâbi olan sâlih kullarının yoluna ilet.) (Fatiha, 1/7) 1547 veya 1577 gösterdiği zamana; hem [لَا تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ] (Ümmetimin içinde bir tâife gelecek, tâ kıyamete kadar gâlibâne bir şekilde devam edecektir.) (Buhari, 9: 125-126) Birinci cümle, 1500 makamıyla âhir zamanda bir tâife-i mücâhedenin son zamanlarına ve ikinci cümle, 1506 makamıyla gâlibâne mücâhedenin tarihine ve üçüncü cümle 1545 makamıyla pak az bir farkla hem Fâtiha'nın, hem Vel-Asr Suresinin ikinci cümlesinin gaybî işaretlerine işaret edip tevâfuk eder. Demek, bu hadis-i şerifin üç cümlesinden her birisi, 1500 tarihine ve mücâhedenin ne kadar devam edeceğine dair işaretlerine aynen bu [الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ] şedde sayılmazsa 1561 makamıyla, hem [وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ] "(Birbirine hakkı ve sabrı tavsiye edenler müstesnâ)" (Asr, 103/3) –şedde sayılır fakat [بِالصَّبْرِ] da lâzımdır– 1560 makamıyla iştirak edip, o tâife-i azîmenin mücâhedatları ne kadar devam edeceğini mânâ-i işârî ve cifrî ile gösterirler. Fâtiha ve hadisın gösterdikleri tarihe, makam-ı ebcedleriyle takarrüb edip, farklı bir derece tevâfuk ederler ve mânâlarıyla da, tam tetâbuk ederek, parlak bir lem'a-i i'câz-ı gaybiyeyi gösteriyorlar.

Bu hadis-i şerifin "tâife" kelimesine karşılık "âsibe" şeklinde de başka bir rivayet versiyonu vardır. Başka bir hadis-i şerifte "âsibe" kelimesinin ism-i taşğîri "useybe" yani "küçük bir grup" şeklinde "beyaz eve" gireceği rivayet ediliyor. Bu hadis-i şerif eskiden beri hep İran'ın beyaz sarayı olarak tefsir edilmiş ve Kadisiye zaferi ile gerçekleştirildiği öne sürülmüştür...

112. Mektup

Yüz on ikinci mektupta, Medreset'üz-Zehrâ'yı gaye ederek çalışan Üstad'a Cenab-ı Hakk'ın Isparta'yı o Medreset'üz-Zehrâ hükmüne getirdiği ifâde edilmektedir.

Eski Said çok zaman Medreset'üz- Zehrâ'yı, gâye-i hayâl ederek çalışmış. Cenab-ı Hak kemal-i merhametinden, Isparta'yı o Medreset'üz- Zehra hükmüne getirdi. Ve nâhiyemiz olan küçücük Isparta'nın mahdud akraba ve ahbab yerine, mübarek Isparta vilâyetini verip binler kardeşi ihsan eyledi. Belki muhtemeldir ki, o küçük Isparta'nın aslı, bu büyük Isparta'dan gitmiş. Benim vatan-ı aslîm, o Isparta olmak câizdir. Hatta Ispartalı kim olursa olsun, başkalara nisbeten benimle ve Risale-i Nur'la fazla alâkadar görüyorum. Hatta buradaki bütün zâbitan (subaylar) içinde biri müstesna, en ziyade bize ve Risale-i Nur'a ciddi alâkadar bu hâmil-i mektup Ispartalı Hilmi beyi gördüm. Onu Risale-i Nur'un has şâkirtleri içinde kabul eyledik.

Isparta'da ve Sava'daki taarruz bir derece umumidir. Risale-i Nur'un intişar ettiği her tarafta bu sıralarda, şimdiye kadar bir plan dâhilinde Risale-i Nur'un fütuhâtına karşı tecavüz var. Bir derece, şevk ve neşe'ye zarar verdi; bir devre-i tevakkuf açtı. Şimdi kahtlığa, o tevakkuf sebebiyet veriyor. Fakat Cenab-ı Hakk'a şükür. Isparta ve havalisi kahramanları, çelik gibi bir metanet göstermeleri, diğer yerlerin de kuvve-i maneviyelerini takviye ediyorlar. Bazı ihtiyatsız ve dikkatsizlerin yüzünden cüzî zararları olduğundan, ihtiyat ve dikkat her vakit lâzımdır.

Barla'da, Risale-i Nur'un muvakkat tatili sebebiyle yağmursuzluk başladığı gibi ve Risale-i Nur'un müdahalesi ile yağmur'un, Barla etrafındaki daireye mahsus olarak gelmesi ve Isparta'nın Risale-i Nur'a karşı iştiyaklarıyla, Husrev'in dediği gibi, yağmur fevkalâde bir surette imdada gelmesi gibi, pek çok emarelerle ve burada Risale-i Nur münasebetiyle vücuda gelen yüzer hâdisenin delâletiyle deriz ki: Bu Anadolu'ya aynı rahmet olan Risale-i Nur'a karşı, bu acip zamanda böyle umumî ve geniş bir taarruzla ve bazı yerlerde tatile mecbur olması, bu kaht-u galâyı ve bu acib ihtikârı ve bereketsizlik ve açlığı netice

verdiğine bize kanaat verdi. Şimdi yanımda, Emin ve Feyzi gibi, diğer arkadaşlarım da aynı kanaattadırlar.

Bediüzzaman Hazretleri'nin büyük hedeflerinden birisi, bin senedir, Afrika kıtasında hizmet veren Cami'ül- Ezher gibi bir Medreset'üz-Zehra'yı Asya'da kurmaktır. Münazarat gibi eserlerinde bunun üzerinde durmuştur. Câmî'ül- Ezher, Arapların bir üniversitesidir. Cami kelimesi, müzekker (erkek) olduğu için sıfatı da müzekker olarak Ezher olmuştur. Ama Osmanlılar "Câmi" kelimesi yerine "Medrese" kelimesini kullanmışlardır ve müennes (dişi)dir. Onun için doğurgandır. Cami'ül- Ezher bin senedir. Hep tek kalmıştır. Erkek olduğu için doğurgan değildir. Halbuki medreseler Osmanlı ülkesinde çoğalmıştır. Onun için Câmî'ül- Ezher'in kız kardeşi "Medreset'üz- Zehra" tabirini kullanmış ve sadece Van'da değil; biri Diyarbakır'da, biri de Bitlis'te olmak üzere üç tane üniversite kurma teklifi ile İstanbul'a gitmiş; sonra İttihadçılar zamanında Sultan Reşad'ın Rumeli'ye seyahatı münasebetiyle Kosova'ya gitmiştir. Daha sonra Hareket-i Milliye, İstanbul'daki işgal altındaki hizmetlerinden dolayı Üstad'ı Ankara'ya çağırmıştır. Gitmiş ve onlara şöyle demiştir: "Bütün hayatımda bu dâr'ül- fûnûnu takip ediyorum. Sultan Reşad ve ittihadçılar yirmi bin altın lirayı verdiler. Siz de o kadar ilave ediniz." Onlar da 150 bin banknot vermeye karar verdiler. Üstad "Bunu mebuslar imzâ etmelidirler." dedi. Bazı mebuslar "Yalnız sen medrese usûlü ile sırf İslâmiyet noktasında gidiyorsun. Halbuki, şimdi Garblılara benzemek lâzım." demişler. Üstad onlara şöyle cevap vermiş: "O, vilâyât-ı şarkıye âlem-i İslâmın bir nevi merkezi hükmünde, fûnûn-u cedide yanında ulûm-u diniye de lâzım ve elzemdir. Çünkü, ekser enbiya Şark'ta ve ekser hükemâ (filozoflar) Garb'ta gelmesi gösteriyor ki, Şark'ın terakkiyatı din ile kâimdir. Başka vilâyetlerde sırf fûnûn-u cedide okutturursanız da, Şark'ta herhalde millet, vatan maslahatı nâmına, ulûm-u diniye esas olmalıdır. Yoksa Türk olmayan Müslümanlar, Türk'e hakiki kardeşliği hissedemeyecek. Şimdi bu kadar düşmanlara karşı teâvün ve tesânüde mecburuz."

Bediüzzaman Hazretleri, Medreset'üz-Zehra fikrinin nasıl doğduğunu şöyle anlatıyor: "Altmış beş sene evvel bir vali bana bir gazete okudu. Bir dinsiz müstemlekât nâzırı (sömürgeler bakanı) Kur'an'ı elinde tutup konferans vermiş. Demiş ki: 'Bu, İslâmların elinde kaldıkça, biz onlara hakikî hâkim olamayız, tahakkümümüz altında tutamayız. Yâ Kur'an'ı sukut ettirmeliyiz, veyahut Müslümanları ondan soğutmalıyız.' İşte bu iki

fikirle, dehşetli ifsad komitesi bu biçare fedâkâr, mâsum, hamiyetkâr millete zarar vermeye çalışmışlar. Ben de altmış beş sene evvel bu cereyâna karşı, Kur'ân-ı Hakîm'den istimdat eyledim. Hakikate karşı, kısa bir yol ve bir de pek büyük bir Dâr'ül- funûn-u İslâmiye tasavvuru ile altmış beş senedir, âhretimizi kurtarmak ve onun bir fâidesi olarak hayat-ı dünyeviyemizi de istibdat-ı mutlakdan ve dalâletin helâketinden kurtarmaya ve akvâm-ı İslamiyenin mâbeynindeki uhuvvetini inkişaf ettirmeye iki vesileyi bulduk.

Birinci vesile: Risale-i Nur'dur ki; uhuvvet-i imaniyenin inkişafına kuvvet-i iman ile hizmet ettiğine kat'î delil, emsâlsiz bir mazlumiyet ve âcizlik hâletinde telif edilmesi ve şimdi âlem-i İslâm'ın ekseri yerlerinde ve Avrupa ve Amerika'ya da tesirini göstermesi ve ihtilâlcilere ve dinsiz felsefeye ve otuz seneden beri dehşetli bir surette maddiyyun ve tabiiyyun gibi dinsizlik fikrine karşı galebe çalması ve hiçbir mahkeme ve ehl-i vukuf dahi onları cerh edememesidir. İnşallah, bir zaman da, sizin gibi uhuvvet-i İslâmiyenin anahtarını bulan zâtlar, bu mucize-i Kur'âniyenin cilvesini âlem-i İslâma iştireceksiniz.

İkinci vesilesi: Altmış beş sene evvel Câmîül- Ezher'e gitmek istiyordum. Âlem-i İslâm'ın medresesidir diye ben de o mübarek medresede bir ders almaya niyet ettim; fakat kısmet olmadı. Cenab-ı Hak rahmetiyle bir fikir ruhuma verdi ki: Câmîül- Ezher Afrika'da bir medrese-i umumiye olduğu gibi, Asya, Afrika'dan ne kadar büyük ise, daha büyük bir dârülfünûn, bir İslam Üniversitesi Asya'da lâzımdır. Tâ ki, İslam kavimleri, mesela Arabistan, Hindistan, İran, Kafkas, Türkistan, Kürdistan'daki milletleri, menfi ırkçılık ifsâd etmesin, hakiki, müsnet ve kudsî ve umumî milliyet-i hakikiye olan İslamiyet milliyeti ile "Müminler muhakkak kardeşdir." (Hucurat, 49/10) Kur'ân'ın bir kanun-u esasininin tam inkişafına mazhar olsun ve felsefe funûnu ile ulûm-u diniye birbiriyle barışsın ve Avrupa medeniyeti, İslâmiyet haka'ikiyle tam müsâlaha etsin; ve Anadoludaki ehl-i mektep ve ehl-i medrese birbirine yardımcı olarak ittifak etsin diye, vilayat-ı şarkiyenin merkezinde, hem Hindistan, hem Arabistan, hem İran, hem Kafkas, hem Türkistanın ortasında Medreset'üz- Zehrâ mânâsında, Câmîül- Ezher üslubunda bir dârül- funûn, hem mektep, hem medrese olarak bir üniversite için, tam elli beş senedir Risale-i Nur'un hakaikına çalıştığım gibi ona da çalışmışım.

(...) Şark'ta beş milyona yakın Kürt var. Yüz milyona yakın İranlı ve Hintliler var. Yetmiş milyon Arap var. Kırk milyon Kafkas var. Acaba birbirine komşu, kardeş ve birbirine muhtaç olan bu kardeşlere, bu tale-

benin Van'daki medreseden aldığı ders-i dinî mi daha lâzım? Veyahut o milletleri karıştıracak ve ırkdaşlarından başka düşünmeyen ve uhuvvet-i İslâmiyeyi tanımayan, sırf ulûm-u felsefeyi okumak ve İslâmî ilimleri nazara almamak olan o merhum talebenin ikinci hali mi daha iyidir? Sizden soruyorum. (...) Reis-i Cumhuriyet (Celâl Bayar) gayet mühim mesâil-i siyasiye içinde Şark Üniversitesinin en ehemmiyetli bir mesele yapıp hat-ta hârika bir tarzda altmış milyon liranın o üniversiteye sarfi için kanun çıkarmak derecesinde fevkalâde bir hizmetle medresenin medar-ı iftiharını ve kendisine büyük bir şeref verdiren bu medrese-i İslâmiyeye, eski hocalık hissîyatıyla başlaması, bütün şark hocalarını minnettar etmiş. Ve şimdi Ortaşarkta sulh-u umumînin temel taşı ve birinci kalesi olan bu üniversiteyi yine mesâil-i azîme-i siyasi içinde yeniden nazara alması, elbette bu vatan, bu devlete, bu millete bu azîm, fâideli hizmeti netice verecek. Ulûm-u diniye o üniversitede esas olacak. Çünkü hâricteki kuvvet tahribatı mânevîdir, imansızlıklardır. O mânevî tahribata karşı atom bombası, ancak mânevî cihetinde mânevîyattan kuvvet alıp o tahribatı durdurabilir. Mâdem elli beş sene bu meseleye bütün hayatını sarf etmiş ve bütün de-kaîkıyla ve neticeleriyle tedkik etmiş bir adamın bu meselede reyini almak ve fikrini sormak lâzım gelirken, Amerika'da, Avrupa'da bu meseleye dair istişareye kendinizi mecbur bildiğinizden, elbette benim de bu meselede söz söylemeye hakkım var. Hamiyetkâr olan bütün bir millet nâmına sizden bekliyoruz.” (Emirdağ Lâhikası-II, Reis-i Cumhura ve Başvekile)

Bu yüz on ikinci mektubun ikinci bölümünde, Isparta ve Sav'daki taarruz ile ilgili bir değerlendirme yapıp, bu bir plan dâhilindeki taarruzun, bir derece, şevk ve neşeye zarar verip fütuhatı durdurduğu fakat çelik gibi bir metanet gösteren Isparta kahramanlarının bu umumi taarruz planını boş çıkardığı ifade ediliyor. Ayrıca, ihtiyatsız ve dikkatsizler de ikaz ediliyor. Anadolu'ya yağın rahmetin, Risale-i Nur hizmetiyle alâkası da, hizmetin önünün açılmasına göre doğru orantılı olduğu örnekleriyle anlatılıyor.

113. Mektup

Yüz on üçüncü mektup, Risale-i Nur talebeleri tarafından sorulan suale cevaptır:

Sual: Geçen sene sizden sormuştuk ki: ‘Elli gündür merak edip dünya cereyanlarına bakmadınız.’ O zaman bize bir cevap verdiniz.

Gerçi o cevap hakikattir ve kâfidir, fakat Risale-i Nur'un intişarı ve hizmeti ve âlem-i İslâmiyetin menfaati noktasında bir derece bakmanız lâzım iken, şimdi, on üç aydır oluyor aynı hal devam ediyor. Merak edip hiç sormuyorsunuz.

Elcevap: 'Gerçekten insan çok zâlim, çok câhildir.' (Ahzab, 33/72) âyetine en âzam bir tarzda şimdiki boğuşan insanlar mazhar olmalarından, onlara değil taraftar olmak veya merakla o cereyanları takip etmek ve onların yalan, aldatıcı propagandalarını dinlemek ve müteessirane mücâdelelerini seyretmek, belki o acîp zulümlere bakmak da câiz değil. Çünkü, zulme rıza zulümdür; taraftar olsa zalim olur, meyletse 'Zulmedenlere en küçük bir meyil göstermeyin; yoksa Cehennem ateşi size de dokunur.' (Hud, 11/110) âyetine mazhar olur.

Evet, hak ve hakikat ve din ve adâlet hesabına olmadığına ve belki inat ve asabiyet-i milliye ve menfaat-i cinsiye ve nefsin enâniyetine dayanan dünyada emsali vuku bulmayan gaddarâne bir zulüm hesabına olduğuna kati bir delil şudur ki: Bin masum çoluk çocuk, ihtiyar, hasta bulunan bir yerde, bir-iki düşman askeri bulunmak bahanesiyle bombalarla onları mahvetmek ve tabakat-ı beşer cereyanları içinde, burjuvaların en dehşetli müstebitleri ve sosyalistlerin ve Bolşeviklerin en müfritleri olan anarşistlerle ittifak etmek ve binler, milyonlar masumların kanlarını heder etmek ve bütün insanlara zarar olan bu harbi idame ve sulhu reddetmektir.

İşte böyle hiçbir kanun-u adâlete ve insâniyete ve hiçbir düstur-u hakikate ve hukuka muvafık gelmeyen boğuşmalardan, elbette âlem-i İslâm ve Kur'ân teberri eder. Yardımcılıklarına, tenezzül edip tezellül etmez. Çünkü onlarda öyle dehşetli bir firavunluk, bir hodgâmlık hükmediyor; değil Kur'ân'a, İslam'a yardım, belki kendine tâbi ve âlet etmekle elini uzatır. Öyle zâlimlerin kılınçlarına dayanmaya, hakkaniyet-i Kur'âniye elbette tenezzül etmez. Ve milyonlarla masumların kanıyla yoğrulmuş bir kuvvet yerine, Hâlık-ı Kâinat kudret ve rahmetine dayanmak, ehl-i Kur'ân'a farz ve vâciptir. Gerçi zındıka ve dinsizlik o boğuşanların birisine dayanıp ehl-i diyaneti ezer. O zındıkanın tazyikinden kurtulmak, onun aksi cereyanına taraftar olmak bir çaredir. Fakat, şimdiye kadar o taraftarlık bir menfaat vermeyerek çok zararları dokunmuş.

Hem zındıka, nifak hâsiyetiyle her tarafa döner. Senin dostunu kendine dost edip, sana düşman eder. Senin taraftarlık cihetiyle kazandığın günahlar, faydasız boynunda kalır. Risale-i Nur Şâkirtlerinin vazifeleri iman olduğundan, hayat meseleleri onları çok âlâkadar etmez ve merakla baktırmaz. İşte bu hakikata binâen, değil on üç ay, belki on üç sene dahi bakmasam hakkım var. Sizler baktınız, günahlardan başka ne kazandınız? Ben bakmadım, ne kaybettim?

İkinci suâl: İşârât-ı Kur'âniye Risâlesinde Fatiha'nın âhirinde sırat-ı müstakim ashab ki, [الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ] (Kendilerine nimet ve ihsanda bulunduğun kullarının) (Fâtiha, 1/7) âyetiyle tarif edilen tâife içinde, hem 'Ümmetimin içinde bir tâife gelecek...' (Buhari, 9 :125-126) hadisinin âhir zamanda gösterdikleri mücâhidler için de ve hem Ve'l-Asr Suresinin [إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا]'dan başlayan üç cümlemin mânâ-i işârisinde hususî bir sûrette bir ferdi, Risale-i Nur'un has şâkirtleri olduğuna sebep nedir ve vech-i tahassusu nedir?

Elcevap: Sebebi ise, Risale-i Nur, yüze yakın din tılsımlarını ve hakaik-i Kur'âniyenin muammalarını hall ve keşfetmiştir ki, herbir tılsımın bilinmemesinden, çok insanlar şübehâta ve şükûke düşüp, tereddütlerden kurtulamayıp, bazan imânını kaybederdi. Şimdi, bütün dinsizler toplansalar, o tılsımın keşfinden sonra galebe edemezler. 28. Mektup'daki İnâyât-ı Seb'ada bir kısmına işaret edilmiş. İnşallah bir zaman o tılsımlar müstakil bir Risalede cem' edilecek.

Bu mektubun verdiği mesajlara gelince:

1- Aylar geçtiği halde Birinci Dünya Savaşına merak edip bakmayan Bediüzzaman Hazretleri "Gerçekten insan çok zâlim, çok câhildir." âyetinin en azam bir tarzda tokadını yiyen bir savaşa, zâlimlere en küçük bir meyil göstermemek için merak duymamıştır. Çünkü zulme rıza zulümdür. Taraftar olan zâlim olur. Meyleden ateşin tehdidi altındadır.

2- Bir-iki düşman var bahanesiyle çoluk-çocuk demeden bombalar indirmek, sulhu reddedip kan dökülme pahasına savaşa devam etmek; bunun hak ve adalet namına olmadığına delildir.

3- Bu tutuma sahip olanlardan Kur'ân'a ve İslam'a bir fayda gelmez. Bunlar ancak kendilerine tâbî ve âlet yapmak için el uzatırlar. Böyle bir şeye Kur'ân tenezzül etmez.

- 4- Milyonlarca masumların kanları ile yoğrulmuş bir kuvvet yerine Allah'ın kudret ve merhametine dayanmak farzdır.
- 5- Dinsizler öyle bir güce dayanıp Müslümanları ezseller bile, Müslümanların da benzer bir güce dayanmalarından bu zamana kadar hep zarar görülmüştür.
- 6- Kur'an ve iman hizmeti yapanların böyle şeyler alakadar etmez. Merak bile duymamaları gerekir; çünkü azıcık bir taraftarlık hissi bile, zulümlerini hoş görme açısından günaha sokar.
- 7- Âhir zamanda iman ve Kur'an'a hizmet edecek tâifenin içinde Risale-i Nur talebelerinin de bulunmaya liyakat gösterdiklerinin delili de, Risale-i Nur'un, bir çok insanın şüpheye düşüp imani konularda tehlikeye kapıldıkları yüzlerce meseleyi Risale-i Nur'un halledip keşfetmiş olması ve Risale-i Nur talebelerinin de bu ilaçları insanlara yetiştirmek için ihlas ve sadakatla gayret göstermeleridir.

114. Mektup

Yüz on dördüncü mektupta, 'Nur Fabrikası divanı'nın kararlarının önemi ve yeni hurufla Risalelerin yazılmasına verilen izin anlatılmaktadır.

Kahraman Tâhirî ve Hâfız Mustafa'nın yaptıkları hizmet çok güzeldir. Onların tedbirleri isabetlidir, haktır. Nur fabrikasının divanında verdiğiniz kararlar ne olursa kabulümüzüdür.

İşârât-ı Kur'âniye tevâbîleriyle beraber çok güzel. Yalnız Seyyid Şefik'e giden mektup, şahsıma ait kısmı girmiyecikti. Lâhikadan aldığınız parçalar da çok güzel. Büyük Ali sisteminde, Küçük ve İkinci Ali'nin mânidar fıkrası iyidir; fakat muhtasardır. En evvel gençlere ait üç- dört dersini ki, Hâfız Mustafa'ya vermiştik. El makinasıyla, mümkünse eski hurufla; değilse yeni hurufla, Nur fabrikasının divanındaki heyet münasip görse ve hal müsaade etse, yazılsın. Bize de bazı nüshalar gönderilsin. Mübareklerin İşârât'ül- İ'cazlarına bedel bir nüshamı posta ile gönderdik. Cuma gününe rast gelen bu bayram, çok kıymetli olan Haccü'l-Ekber olduğundan; hacca bu sene gidenler çok kazanmışlar. Cenab-ı Hak, bizi de onların hayırlı dualarına hissedar eylesin. Âmin. Tekrar be tekrar o bayramınızı ve umum Risale-i Nur

şâkirtlerinin bayramlarını, Gül ve Nur fabrikalarının heyetlerini ve Medrese-i Nuriye şâkirtlerinin ve üstadlarının ve Barla sıddıklarının ve masumların ve ümmî ihtiyarların, ricâlen ve nisâen umumunun birer birer bayramlarını tebrik ediyoruz.

Bediüzzaman Hazretleri, meşveretle alınan kararlara çok önem vermiştir. Meseleleri hep heyete ve divana havale etmiştir. Çünkü bu eşit kararlar bir nevî “icma gerçeğini” yansıtır. İslamiyet “icma-i ümmeti” edille-i şer’iyyeden saymıştır.

I 15. Mektup

Yüz on beşinci mektupta, haşr-i cismaninin delilleri üzerinde durularak, bir zaman bu mevzuda bazı talebelerin kalplerine gelen sünihat ve ilhamlarla kuvvetli bir tarzda Risaleleri tekmil edecekleri beyan edilmiştir.

Yazdığınız ve matbaada bastırdığınız Risalelerin harfleri adedince Allah’ın selamı, rahmeti ve bereketi üzerinize olsun...

Aziz sıddık, muktedir, müteyakkız kardeşlerim! Sizin mübarek leyâli-i aşerenizi (Kurban Bayramından önceki on geceyi) ve Kurban Bayramınızı tebrik ederiz.

Nur fabrikası sahibi Hâfız Ali’nin haşr-i cismânî hakkındaki hatıra gelen mesele ehemmiyetlidir; ve mektubun âhirindeki temsili, gayet güzel ve mânidardır. O hâtıra ile, Dokuzuncu Şua’nın Mukaddem-i Haşriye’den sonraki Dokuz Burhan-ı Haşriye’yi istiyor... diye anladım. Fakat maatteessüf, bir iki senedir telif vazifesi tevakkuf etmiş. Risale-i Nur’un mesâili; ilim ile, fikir ile, niyet ile ve kasdî bir ihtiyarla değil; ekseriyet-i mutlaka ile sünihat, zuhurat, ihtârât ile oluyor. Bu Dokuz Berâhin’e şimdi ihtiyac-ı hakiki kalmamış ki, telife sevk olunmuyoruz.

Evet, erkan-ı imâniye içinde ‘İman-ı Billah’ ve ‘İman-ı bil- yevm-il-âhir’ âlemi İslâmiyetin iki kutbu ve iki güneşidir. Birincisinin (Allah’a iman kısmının) Risale-i Nur tamamıyla bürhanlarını izah etmiş. İkinci kutbun (Âhirete imanın) ise kısmen müstakil olarak Onuncu Söz, Yirmi Dokuzuncu Söz, Yirmi Sekizinci Söz, hususan cismanî lezzetlerin isbatında ve Mukaddime-i Haşriye gibi Risalelerde gayet kuvvetli haşr-i cismaniyi isbat etmiş; muannidleri de susturmuş. Ve iman-ı

billâh gibi, bu dünyadaki mevcudat, zâhir bir surette onu göstermediğinden; kısım-ı ekserisi ise, sâir erkan-ı imâniye içinde haşri, kuvvetli bir surette isbat eder. Ezcümle: Kur'ân-ı Muciz'ül- Beyanın hakkaniyetini isbat eden bütün hüccetleri, ikinci derecede haşr-i cismaniyi, binler âyât-ı Kur'âniyenin tasvir ve izahları ile isbat ediyor. Acaba, Kur'ân-ı Muciz'ül- Beyan'ın mucizâne cennetin lezâiz-i cismâniyesinden bahisleri ve izahları derecesinden, daha başka bir izaha lüzum kalır mı?

Hem Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâmın hakkaniyetini isbat eden bütün mucizeleri, hüccetleri ikinci derecede haşr-i cismâniyi ve cennet ve cehennemın lezâiz ve âlâm-ı cismânisini hârîka belağatiyle tasvir ve izah ediyor. Ve o izahtan sonra, daha izaha ihtiyaç kalır mı?

Hem Cenab-ı Hakkın vücub-u vücudunu ve rahimiyet ve hakimiyetini ve ilim ve kudretini ve âdiliyet ve hafzîyetini ve sıfât-ı kudsiyesini isbat eden bütün bürhanlar, hüccetler, bir cihette haşri isbat ettiği gibi, Rububiyetin muktezası olan irsâl-i rusûl ve inzâl-i kütüp cihetiyle, hem Risalet-i Muhammediyeyi (a.s.) istilzam, hem Kur'ân, onun konuşması ve kelâmı olmadığını ve kelâmullah olduğunu isbat etmekle, haşr-i cismaniyi tafsilâtiyle bu iki noktadan yine isbat ediyor.

Elhâsıl: Risale-i Nur'da iman-ı billah ve iman-ı bilyevmil- âhire olan iki kutbu imanî, tam birbirine müsavi gelecek bir derecede isbat edilmiş. Yalnız bu kadar var ki, haşr-i cismanî kısmen sarıhan ve kısmen zımnî ve tebaî isbat edilmiş. Çünkü bu âlem-i şehâdet Sâniini, gayet sarıh ve zâhir gösteriyor; ve haşri, zımnî ve perdeli haber verir. İnşaaallah bir zaman, Risale-i Nur'un şâkirtlerinden birisi veya birkaç tanesi, o dokuz makamı ve berâhini telif edecek ve mukaddeme-i haşriyenin başındaki âyât-ı a'zâmın dokuz fıkrasının hazinelerini, Risale-i Nur'da münteşir haşr-i cismanî berâhiyle ve kalplerine gelen sünuhat ve ilhamat ile açıp; Dokuzuncu Şua'yı Onuncu Söz'den daha parlak, daha kuvvetli bir tarzda tekmil edecek.

Mektubun başında "Leyâli-i aşere" ve "Kurban Bayramı" tebrîğinden, o mübarek on gecenin Kurban Bayramından önceki on gününde olduğunu anlıyoruz. Bu on gecenin Ramazanın son on gününde olduğunu söyleyenler de vardır. Kadir Gecesinde, Ramazanın bilhassa son on günün tekli

gecelelerinde olması kuvvetlidir. Ama bu durum, bu on mübarek gecenin Kurban Bayramının öncesi geceler olmasına engel değildir.

Hizmet-i imaniye ve Kur'âniye'de mutlak bir ekseriyetle, sunuhât, zuhurât, ihtârât esastır. Yani ben şöyle bir tefsir yazayım da millet istifade etsin şeklinde olmaktan ziyade ihtiyaca göre, ilham, ihtar ve zuhurat ile hakikatler ortaya çıkmaktadır. Bazılarının “Ben Rahman Suresi tefsiri yazacağım veya Haşir Bahsine tekmile yazacağım.” gibi istek ve arzularla veya iddialarla bereketli ve kabûl-ü umumiyeye mazhar bir şey ortaya koyması mümkün değildir.

I 16. Mektup

Yüz on altıncı mektupta zâhiri muvaffakiyetsizliklerin altındaki inayetler anlatılmaktadır.

“Sevmediğiniz, hoşunuza gitmeyen bir şey, hakkınızda hayırlı olabilir.” (Bakara, 2/216) sırrıyla, çok tecrübelerin neticesinde, çok defa, zâhirî muvaffakiyetsizlik, hakkımızda birer inâyet perdesi olduğuna bir emâresi, belki bir delili de, bu sene bir her tarafta bir nevi taarruz, o taarruzdan bir nevi cüz'î tevakkuf, hem matbaaların kapıları şimdilik Risale-i Nur'a, hatta yeni hurufla dahi kapanması, hayırdır, birkaç cihette inâyetdir ve himayettir. Evvelâ: Bu sene, perde altında, insanlar, eşedd-i zulüm ile rızık hakkında bir dehşetli ameliyât; ve kader-i İlâhî, hakimâne bir adâletle, çoktan beri terâküm eden zekâtları ve cizyeleri almak; ve had-den çok ziyade tecavüz eden hırsı ve ihtikârı (karaborsayı) tokatlamak için, umûmî bir ameliyât-ı cerrâhiye hengâmında, elbette yalnız imâna ve âhirete hasr-ı nazar eden ve vazife noktasında hayat-ı ictimaiyeye çok bakmayan ve ihlâs-ı tâmmı kazanmak için hiçbir maksada âlet ve hiçbir dünyevî cereyana tâbî olmayan Risale-i Nur'un parlak ve kuvvetli hizmeti, tesettür perdesi altından çıkıp âşikâr bir tarzda olsaydı, herhalde birinci ameliyat-ı insâniye ona ilişecekti. Ve ikinci ameliyât-ı kaderiye rızık ve mide üzerine olması cihetiyle, ya insanların nazarlarını o hizmetten çevirecekti, mideleriyle meşgul edecekti veyahut o hizmetin ihlâsını bir derece kırıp maişet derdinin bir hissesi onda bulunacaktı.

Sâniyen: Yazılmasına şimdilik lüzum yok.

Sâlisen: İzhârına bu zamanda izin yok. Fakat, madem şâkirtlerin gayret ve şevk ve himmetleri şimdiye kadar matbaalara ihtiyaç bırakmamışlar, inşaallah o kudsî hizmette devam edip, o elmas kalemlerle neşr-i envâr edecekler. Mâdem, bütün bütün mesleğimize muhalif olan yeni hurûfu bir iki Risale için kabul ettiğimiz halde matbaacılar çekindiler, o hayr-ı azîmi kaybettiler; siz, o iki Risaleyi bizim hesabımıza kahraman kardeşlerimizden yirmi otuz zâta tevzi ederek, yirmi otuz nüshayı eski hurufla yazdırınız. Yazan kalem sahiplerine daimi hasenât kazandıran o pek büyük hayrı siz kazanınız. Eğer yeni hurufla, el makinesiyle o iki Risaleden yazılmış nüshalar varsa, bize bazı nüshalar gönderiniz.

Bu mektupta iki ameliyattan bahsedilmektedir. 1- Eşedd-i zülüm ile rızık hakkında dehşetli bir ameliyat. 2- Hikmetli bir adaletin neticesi uzun zaman verilmeyen ve yığılan zekatları almak böylece hırs ve karaborsacılığı tokatlamak için kaderi bir ameliyat-ı cerrahiye... İşte bu iki ameliyatın hüküm sürdüğü bir dönemde, hizmet, perde altında parlak ve kuvvetli bir şekilde devam ederken, âşikâre ortaya çıksaydı, ihlusa zarar verecek bir ortamda insanlar mideleriyle meşgul olup maişet derdine düşecekler ve hizmet o döneme göre tam temsil edilmeyecekti. Onun için ehl-i dünya bu hikmetleri hiç bilmeden kendi insiyakları ile taarruz edip hizmetin ortaya çıkmasını engellemiş oldular ve hizmet hakkında bir inayet ve himayete vesile oldular.

117. Mektup

Yüz on yedinci mektupta, bazı mahrem Risalelerin sathi bir anlayış ve inatla bakanların ellerine geçmesinin zararı beyan edilmiştir.

İşarat-ı Kur'âniye ve üç Kerâmet-i Aleviye ve Kerameti Gavsiye hakkındaki Sikke-i Gaybiye Risalesine bir tenbih ve ihtardır.

Bu gayet mahrem Risaleler nasılsa, muannit bir nâmahremine eli-ne bu Risalelerden birisi geçmiş. Gayet sathî ve inat nazariyle bir iki yerine haksız bir itiraz ile ehemmiyetli bir hâdiseye sebebiyet verdiğinden; bu mecmua, Risale-i Nur'un has talebelerine belki ehass-ı havassa mahsus olduğu halde ve benim vefatımdan sonra intişarına müsaade

olmasıyla beraber; şimdi mezkûr hâdisenin sebebiyle herkese değil, belki ehl-i insaf ve Risale-i Nur'la alâkadar ve talebelerinden bulunanlara hasarlardan birkaç şâkirdin tensibiyle gösterilebilir fikriyle yazdık.

İkinci Nokta: Bu Risale (Sikke-i Gaybiye) baştan aşağıya kadar bir tek neticeye bakar. Bine yakın emarelerle, Risale-i Nur'un makbuliyetine gaybî bir imza basıldığını isbat ediyor. Böyle bir tek davaya bu derece kesretli ve ayrı ayrı cihetlerde binler emâreler ve îmâlar onu göstermesi ilmî-yakîn değil, belki aynel-yakîn, belki hakkal-yakîn derecesinde o davayı isbat eder.

Üçüncü Nokta: Bu Risaleyi mütâlaa eden zâtlar, inceden inceye, hususan cifrî hesaplarına meşgul olmaya lüzum yok. Hem, bir kısmı anlaşılmasa da zararı yok. Hem umumunu okumak da lâzım değil. Hem, keramet-i Gavsîyenin âhirinde, iki yüz yirmi dördüncü sayfada, Şamlı Hâfız Tevfik'in fıkrasından başlayıp âhire kadar mütâlâdan sonra ve başdaki mukaddemeyi de okuduktan sonra istediği parçayı okusun!

Sikke-i Gaybiye'de toparlanan İşârât-ı Kur'âniye, Kerâmet-i Aleviye ve Keramet-i Gavsîyeler Risale-i Nur'un makbuliyetine gaybî imza basıldığı isbat edilmektedir. Bir zamanlar bu hizmete yapılan haksız hücumlara karşı kuvve-i maneviyeyi takviye ve Risalelerin bir ordu kadar manevi güce sahip olduğunu göstermek için bu işaret, keramet ve beşaretler yazılmıştır. Tenkitçi, sathî ve düşman bir nazarla bakanların itirazları normaldir. Meselenin içinde bulunanlar bu güzelliklerin bizzat şâhitleridir...

118. Mektup

Yüz on sekizinci mektupta, sohbet-i surîyenin ehemmiyetinin azlığı anlatılmaktadır.

Hem Kâtip Osman'ın hem mübareklerden İbrahim'in, hem Nur fabrika sâhibinin, hem Hulûsi-i Sâni'nin mektupları bir-iki günde geldiler. Merak ile mahzun kalbimizi müferrah eylediler. Kâtip Osman'ın mektubunda, hususî selamlarını gönderdiği zâtların; hususan kahraman Rüştü, Zühtü, Bedevî ve Nuri kardeşlerimize hâssaten ve umuma

selâm ve selâmetlerine dua ve Hüsrev'in yakında gelmesinin tebşiri, onun hakkındaki merakımızı izâle etti. Mâşaallah!

Kâtip Osman da, Hüsrev gibi mucib-i merak noktaları yazıyor. Onun mektubunu getiren Halıcı İbrahim demiş ki: "Sıddık Süleyman, Rüşdü buraya gelmek ihtimali var." O kahraman kardeşim yakinen bilsin ki, ben ondan ziyade ona müştâkım. Fakat o her gün, has dâiresinin birinci safında mânen yanımızda bulunuyor. Mânevi kazançlarımıza da hissedar oluyor. Bizim mesleğimizde sohbet-i suriye ehemmiyeti azdır. Hem, bu dehşetli ameliyet-i dahiliye hengâmında ve yol masrafı çok ziyade olduğundan, gelmek münasip olmuyor. Ve vehham ehl-i dünya, burada, ziyade bize dikkat ediyorlar. Hatta bu bayramda, kapımı ziyaretçilere kapadık.

Hâfız Ali'nin mektubunda, Rüşdü'nün bir teşebbüsü var ki; gençlere ait dört-beş parça ders ki, Hâfız Mustafa'ya vermiştim ki, tab' etsin. Cenab-ı Hakk'a şükür, sizin kesretli kalemlerinizi, matbaaya ihtiyaç bırakmıyor. Eğer kolayca, ucuzca mümkün olsa, eski veya yeni huruflla yaparsınız. Hâfız Ali'nin mektubunda, Risale-i Nur'a karşı kemâl-i mahviyetle, kemâl-i ihlâsı ve irtibatı onun eskiden beri takdir ettiğim bir hâsiyet-i mümtâziyesini göstermekle beraber; benim gibi bir biçâreyi de şefaathı yapıp, ben de onun kemâl-i samimiyetini Şefaathı yapıp, duasına, 'Âmin!' derim. Mübarek köyünden, mübarek cemaatinden, mübarek İbrahim'in bereketli mektubunu okudum. Beni memnun eden çok sözler var içinde. Ve bilhassa benim başıma yağan yağmurdan rüyada içmesi ve biraderzâdesi Osman'ın ileride Risale-i Nur'a talebe olması, kendini okutması bizi mesrur eyledi. Cenab-ı Hak, öyle mübarekleri o köyde çoğaltsın.

Yüz on altıncı mektupta bahsedilen "dehşetli ameliyat" hatırlatılarak Kastamonu'ya ziyarete gelmek isteyenlere "bu dehşetli ameliyat-ı dâhiliye" sırasında yol masrafının çok ziyade olduğu ayrıca hâlihazırda ehl-i dünyanın dikkat ve baskılarının bulunduğu söylenilmektedir. Hâfız Ali'nin farklı bir özelliği de dikkatlere sunulmaktadır.

Hâfız Ali'nin mektubunda, Risale-i Nur'a karşı kemâl-i mahviyetle kemâl-i ihlâsı ve irtibatı, onun eskiden beri takdir ettiğim bir hâsiyet-i mümtâziyesini göstermekle beraber; benim gibi bir biçâreyi

de şefaathçi yapıp, bende onun kemal-i samimiyetini şefaathçi yapıp, duasına, “Âmin!” derim.

...

119. Mektup

Yüz on dokuzuncu mektupta Hz. İsa Aleyhisselam'ın müjde verdiği tesellisi, Hz. Muhammed Aleyhisselam olduğu, bu zamanda da onun getirdiği Kur'ân'ın hakiki tefsirleri Risale-i Nurlar olduğu anlatılmaktadır.

Risale-i Nur'un hakkaniyetine ve ehemmiyetine dair bir imzâ-yı gaybî hükmünde olan yazdığımız Mecmua-i İşârât'a, Lâhika'dan intihab ettiğinizden iki misli daha ilave ettik. Eğer siz de kendinize öyle bir mecmua yazmışsanız, ilave ettiğimiz mikdarı size de göndereceğiz. Bu mecmuanın gösterdiği kıymet Risale-i Nur'da bulunduğundan, bu zamanın dehşetli fırtınaları isbat ediyor. Evet kardeşlerim, Hz. İsa Aleyhisselam, İncil-i Şerif'te demiş ki: ‘Ben gidiyorum, tâ size Tesellici gelsin. –Yani Ahmed Aleyhisselam gelsin–’ demesiyle Kur'ân'ın beşere gayet büyük bir neticesi, bir gayesi; bir hediyesi, tesellisidir.

Evet bu dehşetli kâinatın fırtınaları ve zevâl ve tahribatları içinde ve bu –boşluk– nihayetsiz fezada her şey ile alâkadar olan insan için hakiki teselliye ve istinad ve istimdat noktalarını, yalnız Kur'ân veriyor. En ziyade o teselliye muhtaç, bu zamanda, bu asırda en ziyade kuvvetli bir surette teselliye isbat eden, gösteren Risale-i Nur'dur. Çünkü zulümat ve evhamın menbaı olan tabiatı, o delmiş geçmiş; hakikat nuruna girmiş.

On Altıncı Söz gibi ekser parçalarında, hakaik-i imaniyenin yüzer tılsımlarını keşf ve izah edip, akli inkârdan ve tereddütlerden kurtarmış. İşte bu hakikat içindir ki; bu çok usandırıcı ve dehşetli zamanda, usandırmayacak bir tarzda, çok tekrar ile beraber; akli başında olanları Risale-i Nur'la meşgul ediyor. Re'fet Beyin mektubunda dediği gibi, “Risale-i Nur'un bâriz hâsiyeti usandırmamak. Yüz defa okunsa, yüz birinci defa yine zevkle okunabilir.” Pek doğru demiş. Risale-i Nur'un tercümanı, hakiki vazifesinin hâricinde dünyadaki istikbâliyata ara sı-

ra bakması, bir derece zâhirî bir müşevveşiyet verir. Meselâ: Bundan otuz- kırk sene evvel: “Bir Nur gelecek, bir Nurânî âlemi göreceğiz.” deyip; o mânâ, geniş bir dairede ve siyasette tasavvur edilmiş. Hem bundan on dört on beş sene evvel: “Dinsizliği çevirenler müthiş semâvî tokatlar yiyecekler.” diye; büyük, geniş, küre-i Arz dairesindeki bu dehşetli hâdiseyi, dar bir memlekette ve mahdud insanlarda tasavvur etmiş. Halbuki istikbâl, o iki ihbâr-ı gaybîyeyi tasavvurunun pek fevkinde tefsir ve tabir eyledi.

Evet, eski Said’in “Bir Nur âlemi göreceğiz.” demesi Risale-i Nur dairesinin mânasını hissetmiş; geniş bir daire-i siyasiye tasavvur ettiği gibi. “İnna A’taynâ”nın remziyle, on üç on dört sene sonra “Dinsizliği, zındıklığı neşredenler, pek müthiş tokat yiyecekler.” deyip; o hakikatı dar bir dairede tasavvur etmiş. Şimdi zaman, o iki hakikatı tam tabir ve tefsir etti. Evet, başta Isparta Vilayeti olarak Risale-i Nur dairesi, birinci hakikatı pek parlak ve güzel bir surette gösterdiği gibi; ikinci hakikatı da medeniyet-i sefihenin tuğyanını ve maddiyyunluk tâununun aşılmasını çeviren ve idare eden ervâh-ı habisenin başlarına gelen bu dehşetli sevamî tokatlar, geniş bir dairede, o “sırr-ı İnnâ A’taynâ”nın hakikatını, tam tamına isbat etmiş.

“Risale-i Nur, kati bürhanlara istinaden, hükümleri; sâir hakaikte; aynı aynına, tevilsiz, tabirsiz hakikat çıkması; ve yalnız işârât-ı tevfuk ve sünuhât-ı kalbiyeye itimaden beyanatı, böyle dünyevî olan mesâil-i istikbâliyede neden bazan tabir ve te’vîle muhtaç oluyor?” diye hatırıma geldi. Böyle bir cevap ihtar edildi ki: “Gaybî istikbâl-i dünyevîde ve dünya işlerinde, başa gelen hâdisatı bildirmemekte; Cenab-ı Erhamürrâhimînin çok büyük bir rahmeti saklandığını; ve gaybî gizlemekte, çok ehemmiyetli bir hikmeti bulunduğu cihetle, gaybî şeyleri haber vermekten yasak edip, yalnız mübhem ve mücmel bir surette, ya ilham veya ihtar ile bir emâreyi vesile ederek, keşfiyatta ve rüya-yı sâdıkada, bir kısım gaybî hakikatları ihsas eder.

Kardeşlerim; bu defa Hilmi Bey ile gelen Re’fet ve Rüşdü’nün mektupları bizi çok sevindirdi. Zaten Hüsrev, Refet, Rüşdü Risale-i Nur’a intisapta eskiden beri beraber bulunmalarından, ben birisini tahattur etsem, üçü birden hatıra geliyor. Cenab-ı Hakka hadsiz şükür

ki, bu dehşetli fırtınalar, onları ve sizleri sarsmadı. Mâşâallah, Re’fet şimdi de eski sadakatım ve tam alâkasını tamamiyle muhafaza ettiğini anladık. Bir iki senedir ondan hiçbir mektup ve hizmet-i Kur’âniyedeki vaziyetinden bir haber almamıştım; merak ediyordum. Bu defa mektubunda, “Ne vakit bir araya gelsek, Sözlere’den birini açıp okuyoruz, tatlı tatlı istifade edip, Üstadımızla görüşüyoruz.” demesi, bizi sürür ile şükre sevketti. Sadakatta namdar Rüşti’nün mektubunda merak ettiğim noktaları beyan etmesi ve hizmet-i Nuriye tevakkuf etmemesi ve sizlere sıkıntı olmaması, bizi çok mesrur eyledi.

Bu mektupta Kur’ân’ın ve onun, gelecek asır ve çağları da aydınlatacak olan tefsiri Risale-i Nur’un yapacağı büyük irşad hizmetine işaret vardır. Bütün dünyada bilhassa Hıristiyan Batı dünyasına tabiat felsefesi hâkim. Bu inkarcı materyalist anlayış, ruhlara zulumat ve evham veriyor. Maalesef buna karşı dayanabilecek temiz bir maneviyat menbaini da sahip değiller. İnternet sitelerinden Müslüman olan Batılıların hayat hikayeleri ve arayışları incelenirse bu acı ve sıkıntının derinliği çok iyi anlaşılacaktır.

İnnâ Atayna sırrı ile ilgili olarak ve diğer istikbalî meseleler mevzuunda daha önce izahat verilmişti. Mektubun devamında bir tevafuktan bahsedilmektedir.

Lâtif bir tevafuk: Ahmed Nazif’in bu defa çok meşgaleler içinde yazdığı, yalnız On Dokuzuncu Mektup’ta Mucizat-ı Ahmediye (a.s.m.) tevafukunun mecmuu, dokuzbin sekiz yüz otuz üç (9833) adede bâliğ olduğunu gördük. O mektuptaki Mucizat-ı Ahmediye’nin (a.s.m.) bir kerametidir, diye hükmettik.

Mektubun devamında Risale-i Nur hizmetinin berekete sebep oluşu ile düşmanların başına gelenler anlatılmaktadır.

Hem Risale-i Nur’un kasabalara ve cemaatlara berekete medar olması ve ona zarar edenlere tokat gelmesi gibi, şahıslara da; pek zâhir bir surette, hem bereket ve hüsn-ü maişet (ona çalışanlara); ve gaybî tokatlar, onun aleyhinde çalışanlara gelmesi; bu havalide çok hâdiseleri var. Biz, kendi nefsimizde; çalıştığımız zaman pek zâhir bir surette bir hüsn-ü maişet, bir inayet gördüğümüz gibi; Risale-i Nur veya şâkirtleri aleyhine çalışanlara, şiddetli tokatlar geldiğini görüyoruz. Ezcümle: Risale-i Nur’un erkânından birisi, kat’î bir surette haber veriyor ki;

üç-dört adam dünya servetinin hatırı için toplanıp, münâfikane tedbir kurdukları hengâmda; üç gün sonra, o üç-dört adamın haneleri ve birinin dükkanı yanıp herbiri binler lira zâyiatla tokat yediler.

Hem bir dessay casus adam, Risale-i Nur şâkirtleri aleyhinde çalışıyordu ki, onları hapse attırsın. Bir gün –serbest olarak– “Ben, bir ip ucu bulamadım ki, bunları hapse soksam. Eğer bir ip ucu bulsam onları hapse sokacağım.” diye ilan ettiği vakitten iki gün sonra, bir iş yapıp, Risale-i Nur şâkirtleri yerinde, o adam, iki sene hapse girdi. Hem bedbaht, muannid bir adam, Risale-i Nur aleyhinde, hem şâkirtlerinin bir rüknü aleyhinde mütecevizane bulunduğu hengâmda, bir iki gün sonra meyhaneye gidip, içe içe çatlamış, orada ölmüş. Bu neviden çok hâdiseler var. Demek Risale-i Nur, dostlara tiryak olduğu gibi; düşmanlara da sâika (yıldırım) oluyor.

Bu mesele “Onuncu Lem’a” olan “Şefkat Tokatları Risalesi”nde Hizmet-i Kur’âniyenin üç nevi kerâmeti içinde ele alınarak şöyle denilmiştir: “Hizmet-i Kur’âniyenin bir silsile-i kerâmeti ve hizmet-i Kudsiyenin etrafında izn-i İlâhî ile nezaret eden ve himmet ve duasıyla yardım eden Gavs-ı Azam’ın (Abdülkadir Geylanî Hazretleri’nin) bir nevi kerâmeti beyan edilecek. Tâ ki, bu hizmet-i kudsiyede bulunanlar, ciddiyetlerinde, hizmetlerinde sebat etsinler. Bu hizmet-i kudsiyenin kerâmeti üç nevidir. Birinci nevi: O hizmeti ihzâr etmek ve hâdimlerini o hizmete sevk etmek cihetidir. İkinci kısım: Mânileri bertaraf etmek ve muzırların şerrini def edip, onları tokatlamaktır. Üçüncü kısım şudur ki: Hizmette hâlisen çalışanlara fütur geldiği vakit şefkatli bir tokat yerler, intibaha gelerek yine o hizmete girerler. Bu kısmın hâdisatı, yüzden fazladır. Yalnız yirmi hâdiseden on üç-on dördü şefkatli tokat yemişler, altı yedisi zecr tokatı görmüşler.

Mektubun bundan sonraki kısmı Mehmet Feyzi, Hayri, Kâmil, Hilmi ve Hâfız Tefvik yazmış. En sonunda da Said Nursi Hazretleri “Evet. Ben de tasdik ediyorum.” diyerek imzasını atmıştır.

Gavs-ı Âzam’ın Üstadımız hakkında [فَاِنَّكَ مَحْرُوسٌ بِعَيْنِ الْعِنَايَةِ] Yani “Muhakkak sen, inâyet gözü ile himâye edilmektesin.” fıkrasıyla inâyet ve teshile mazhar olduğuna ve tevâfuk, Risale-i Nur’un kerâmetinin bir madeni bulunduğu pek çok emârelerden, bu bir-iki gün zarfında, küçük ve lâtif, fakat kat’î kanaat veren cüzî hâdiselerin tevafu-

kunda gözümüzle inâyet-i Rabbaniyenin nûmunelerinden beş-altısını beyan ediyoruz ki, onlar bu iki gün zarfında beraber vuku bulmuş.

Birincisi: Dün, Üstadımıza, Risale-i Nur'a ait üç hizmet lâzım geldi. Kimse de yok. Biz de uzaktayız. Merdivenden inip, bir çocuğu bulup, bizlere göndermek niyetiyle kapıyı açtı. Risale-i Nur'un o hizmetini görecek fevkalâde bir tarzda, dakikasıyla, üç şâkirdi kapıya geldiler.

İkincisi: İki seneden ziyade Risale-i Nur'un mühim parçaları Risale-i Nur'un berekâtıyla hânesi yangından kurtulan Hâfız Ahmed'i kendine yazdırıp, başka bir kaza ve nahiyede bulunan bir-iki zat onları, istinsah için aldılar. İki seneden beri ellerinden kaçırıp, mahcubiyetlerinden haber vermedikleri için hem biz, hem Hâfız Ahmed, merak, hem hiddet ediyorduk. O kitaplar bu gün geldiği aynı vakit, dün aynı saatte, Üstadımıza, beş seneden beri, her bir kaç gün zarfında kolaylık için bir parça yemek pişirmek ile hatırını soruyordu. İki seneden beri o âdeti terk etmişti. Hem komşuluktan da başka yere nakletmesiyle, iki senedir o âdet terkedilmiş iken, yine dün, o aynı saatte, iki sene evvelki aynı âdetiyle, o zâtın hânesinden, aynen eskisi gibi, küçücük bir hatır sormak nevinde oğlu getirdi. Üstadımız dedi ki: "İki sene evvelki âdetâ lüzum kalmamış, siz de komşuluktan gitmişsiniz." dedi. Bu gün aynı vakitte, o Hâfız Ahmed'in yazdırdığı kaybolan kitaplar, mükemmel bir surette istinsah ile beraber geldi. Bizde şüphe bırakmadı ki, bu latîf tevâfuk da, Risale-i Nur hakkındaki inayetin bir cilvesidir.

Üçüncüsü: Üstadımız, –aynı– yine bu gün Emin'e dedi ki: "Üç-dört aydır her hafta, karyesinden buraya gelen hane sâhibesi gelmedi; kirasını, dört aydır almadı. Her halde cevap gönderin gelsin, alsın." dediği aynı dakikada, dört aydan beri yanına gelmiyen o hane sâhibesi kapıyı vurdu, geldi. Beş aylık kirasını aldı. Üstadımız, bu hâdise-i inâyetten memnuniyeti için, uzak bir nâhiyeden gelen, yuvarlak, hiç görmediğimiz ve burada bulunmayan bir küçük ekmeği o hane sâhibesine verdi. Aynı vakitte, yirmi dakika zarfında, burada bulunmayan aynı ekmekten, iki sene Risale-i Nur'un iki kitabını alıp mütâlaasının mânevi ücretinden binde bir ücret olarak geldi. Ve bir parçacık aşure çorbasını dahi yine o ev sâhibesine verdi. Aynen, o aşurenin on misli

kadar, lâîf üç ekmek, yine iki sene kitabın okunmasına binde bir ücreti diye geldi. Gözümüzle gördük.

Hem yine Üstadımız, bugün, o hane sâhibesine, yedi senedir adını bilmediği için “İsmin nedir?” diye sormuş. O da demiş: “Hayriye”dir. Hayriye isminde olmak tevafukıyla, iki saat sonra, Hayri namında Risale-i Nur’un bir şâkirdi haberimiz yokken İstanbul’a gitmiş. Hem ticaret münasebetiyle iki mühim şâkirtler dahi gidip geç kaldılar. Maddî, mânevî fırtınalar münasebetiyle Üstadımız onları, hem oradaki mühim bir şâkirdi çok merak ediyordu. Bu gün o Hayri, iki saat Hayriye’den sonra geldi; o üç şâkirt hakkındaki merakı izâle ettikten sonra, dört aydan beri devam eden “tefârik” namında Üstadımızın bir kokusu bugün bitmişti. Hayri’nin elinde bir küçük şişe... dedi: “Size tefarik getirdim.” Biz de bu küçük, lâîf tefârikteki tevâfuka Bârekâllah, dedik. Bu iki gün zarfında bu küçücük nûmuneler gibi, Üstadımız, Mucizat-ı Ahmediyе’nin tashihatıyla meşgul olduğu için, bunlardan başka çok nûmuneleri görmüş. Madem iki günde böyle inayetin cilvelerini görüyoruz. Risale-i Nur daire-i içinde dikkat edilse herkes -kendi nefsinde- hizmeti derecesinde böyle numuneleri görebilir.

120. Mektup

Yüz yirincinci mektupta, İkinci Dünya Savaşı sırasındaki kanlı kışın hüüzün ve eleminden kurtaran bir ihtar anlatılıyor:

Bu şiddetli kışta ve manevî, dehşetli ayrı tarz bir kışta ve nev-i beşer ictimai hayatında müthiş kanlı diğer tarz bir kışta çırpınan biçârelere rikkat-i cinsiye ve şefkat-i neviye cihetinden gayet derecede bir hüüzün ve elem hissettim. Çok yerlerde beyan ettiğim gibi, yine Erhamürrâhimîn ve Ahkemülhâkimîn olan onların Hâlık-ı Kerim ve Rahîmin hikmet ve rahmeti, benim kalbimin imdadına yetişti. Manen denildi ki: “Senin bu şiddet-i teessürün, o Hakîm ve Rahîmin hikmetini, rahmetini bir nevi tenkid hükmüne geçer. Rahmet-i İlâhiyeden ileri şefkat olunmaz. Hikmet-i Rabbaniyeden daha ekmel hikmet, daire-i imkânda olamaz. Âsilerin cezalarını; masumların, mazlumların, zahmetlerinden on derece ziyade mükâfaatlarını alacaklarını düşün! Senin daire-i iktidarının

hâricinde olan hâdisâta, Onun merhamet ve hikmet ve adaleti ve Rububiyeti noktasında bakmalısın!..” Ben de, o lüzumsuz şiddetli elem-i şefkatten kurtuldum.

Otuz sene evvel aşiretlerde gezerken, böyle suâl ettiler: “Acaba şu zaman ve dehrin şikâyetindeki, hatta büyük zatlar ve evliyalar dahi felekten ve zamandan şikâyet ediyorlar. Ondan Sâni-i Zülcelâlin sanat-ı bediine itiraz çıkmaz mı?”

Cevap: Hayır ve asla!... Belki mânâsı şudur: Güya şikâyetçi der ki: ‘İstedğim ve arzu ettiğim şey ve teşehhî ettiğim hal; hikmet-i ezeliyenin düsturu ile tanzim olunan âlemin mâhiyeti müstaid olmadığından ve inayet-i ezeliyenin pergeliyle nakşolunan feleğin kanunu müsait olmadığından ve meşiet-i ezeliyenin matbaasında tab olunan zamanın tabiatı muvafık olmadığından ve mesâlih-i umumiyeği tesis eden hikmet-i İlahiye râzı olmadığındandır ki; şu âlem-i imkân, Feyyâz-ı Mutlak’ın yed-i kudretinden, şu ukûlümüzün hendesesiyle ve tevehhüsümüzün iştihası ile istediğimiz her bir semerâtı koparsın. Verse de, tutamaz; düşse de kaldıramaz.’ Evet bir şahsın tehevvisü için büyük bir daire-i muhita hareket-i mühimmesinden durmaz.

İşte, otuz sene evvelki cevaba Risale-i Nur dahi zelzeleler bahsinde, böyle küçük bir hâşiyeye ilhak ediyor ki, herbir unsurun, maddi ve manevi kış ve zelzele gibi hâdiselerin, yüzer hayırlı neticeleri ve gayeleri varken; şerli ve zararlı bir tek neticesi için onu vazifesinden durdurmak, o yüzer hayırlı neticeleri terk etmekle, yüzer şer yapmak, tâ bir tek şer gelmesin gibi, hikmete, hakikata, Rububiyete münafi olur. Fakat küllî kanunların tazyikinden feryat eden fertlere, inâyât-ı hasa ve imdâdât-ı hususiye ile ve ihsânât-ı mahsusa ile Rahmanürrahîm, her biçârenin imdadına yetişebilir. Dertlerine, derman yetiştirir. Fakat o ferdin hevesiyle değil, hakiki menfaatiyle yardım eder. Bazan, dünyada istediği bir cama mukabil; âhirette, bir elmas verir.

Cenab-ı Hakk’ın hikmet ve sırları çok geniş bir dairede cereyan eder; biz çoğu zaman dar nazarımızla onları kavrayamayız. Dünya Savaşlarındaki, galibiyet ve mağlubiyetlerin çok derin İlahi sebepleri vardır. Bu hususta Lemaat isimli eserde bilhassa Birinci Dünya Savaşı’nın kaderî hikmetleri ele alınmıştır. Soru- cevaptaki “Verse de, tutamaz; düşse de kaldıramaz.”

İfadesi üzerinde duracak olursak: Bazan insanlar, lâıyk olmadıkları ve ya kaldıramayacakları şeyleri istiyorlar; “Yâ Rabbi bize toplum olarak İslâmî bir hayat ver.” diye yalvarıyorlar. Şimdi düşünelim: Bir adam evini taşıyor. Eşi bulunmaz ve çok kıymetli altın ve pırlantalarla bezenmiş bir âvizeyi elinde tutuyor. Bir çelimsiz çocuk da gelmiş, “Onu bana ver, ben götüreyim. Ne olur taşıyabilirim.” diyor. Hemen o çocuğa o harika âvizeyi güvenip teslim eder mi? “Belki kırar, belki düşürür, belki elinden kaptırır.” diye endişe eder. Şimdi eğer temsil etmek istediğiniz şey, Peygamberlerle temsil edilmiş İslâmiyet ise çok iyi düşünmemiz lâzımdır. Her şeyden önce ona lâıyk bir zemin, güvenli ve kuvvetli beyinler ve gönüller hem de güçlü bilekler hazırlamak gerekir.

121. Mektup

Yüz yirmi birinci mektupta Risale-i Nur’un en tatlı meyvesinin tevafuk olduğu anlatılmaktadır.

Üstadımızın ve Risale-i Nur’un ciddi hakaikleri içinde en tatlı bir fâkihesi tevafuk olduğu için, kardeşlerimize, yine bu iki gün zarfında küçük bir iki tevafuku, size bundan evvelki tevâfuka hâşiye olarak yazıyoruz. Evet, nasıl ki, kelimatta ve kelimât-ı mektûbede tevafuk, bir kasd, bir inayet-i hususiyeyi gösteriyor... Bazan hârika olup kerâmet derecesine çıkıyor... Bazan lâtif bir zerâfet veriyor. Aynen öyle de Risale-i Nur’a ait ve Üstadımıza ait hâdisatta da aynen, kasdî ve inayetkârâne tevafuku, akvâldeki o e’âlde dahi görüyoruz. Ezcümle: Size yazılan, dört ay gelmeyen hâne sâhibesi için Emin kardeşimize dedi. “Haber gönder.” tekellümünde, onun kapı çalması tevâfuk ettiği gibi; aynı cümle, iki defa okunduğu zaman, “Emin’e dediği...” kelimesi okunduğu anında aşağıdaki kapıyı Emin açtı. Gelmek zamanı gelmeden, geldi. İkinci gün yine başka bir adama okunduğu vakit “Emin’e dediği.” kelimesini okuduğu vakit, aynı anda yukarı kapıyı Emin açtı, gelmek âdetine muhalif olarak geldi, girdi. Bu iki tevâfuk, hâne sâhibesinin tevafukuna tevafuku gösteriyor ki, en cüz’î işlerimiz de tesadüf değil kasdî tevâfuktur.

Hem, dört ay evvel bize bir parça tarhana getiren Risale-i Nur Şâkirtlerinden Fuad'ın İstanbul'a gidip, otuz gün tehirinden geç kalmasından endişe ettiğimiz aynı günde, onun tarhanası bittiği aynı günde gelmesi tevâfuk etti.

Hem aynı günde, bir parça tereyağı -biz ve Üstadımız da bunun bereketini hissediyorduk- bittiği dakikada onun mikdarına tevâfuk edip, zannımızca aynı yerde, aynı mikdar, aynı zamanda geldiği gibi; hem buralarda, köylerde, kül içinde yapılan bir çörek Üstadımızın hoşuna gittiği için sabah akşam ondan yiyip ve on beş gün devam edip, bittiği aynı günde, aynı çörekten, onun akrabasından birisi getirdi. Bu tevafukun hatırı için geri çevirmedi, kabul etti. Mukabilinde bir teberruk verdi. Gözümüzle bu lâtif tevâfukdaki şirin inâyet-i İlâhiyenin cüzi cilvelerini gördük; ve anladık ki, kör tesadüf işimize karışmıyor. Manidâr tevâfuk Risale-i Nur'ün kelimatında ve hurufatında olduğu gibi, ona temas eden harekât ve efâlde de öyle mânidar tevâfuklar var. İnâyete temas ettiği için, en cüzî bir şey de olsa kıymeti büyüktür. Böyle uzun yazmak ve ziyade ehemmiyet vermek isrâf olmaz. Çünkü, mânâsı olan inâyet ve iltifât-ı rahmet muraddır. Ve o bahis dahi, mânevî bir şükürdür.

Mektubu Çaycı Emin ve Mehmet Feyzi Efendiler kaleme almıştır.

Tevafukla ilgili olarak Üstad, Birinci Şua'nın "İzahtan Evvel Mühim Bir İhtar" başlıklı bölümün "Beşinci" maddesinde, şöyle demektedir: Ulûmu riyâziye ulemasının münâsebet-i adediye içinde en lâtif düsturları ve avâmca hârîka görünen kanunları, bu hesab-ı tevâfukünün cinsindendirler. Hatta fitrat-ı eşyada Fâtır-ı Hakîm bu tevâfuk-u hesabiyî bir düstur-u nizam ve bir kanun-u vahdet ve insicam ve bir medar-ı tenâsüb ve ittifak ve bir namus-u hüsun ve ittisak yapmış. Meselâ, nasıl ki, iki elin ve iki ayağın parmakları, âsabları, kemikleri, hatta hüceyratları, mesâmatları hesapça birbirine tevâfuk ederler; öyle de bu ağaç, bu baharda ve geçen bahardaki çiçek, yaprak, meyvece tevâfuk ettiği gibi, bu baharda dahi az bir farkla geçen bahara tevâfuk ve istikbâl baharları dahi mâzi baharlarına ihtiyâr ve irade-i İlâhiyeyi gösteren sırlı ve az farkla muvâfakatları, Sâni-i Hakîm-i Zülcemâlin vahdetini gösteren kuvvetli bir şâhid-i vahdaniyettir. İşte madem bu tevâfuk-u cifrî ve ebcedî, bir kanun-u ilmî ve bir düstur-u riyâzî ve bir namus-u fitrî bir usûl-ü edebî ve bir anahtar-ı gaybî oluyor.

Elbette menba-ı ulûm ve maden-i esrar ve fitratın tercüman-ı âyât-ı tekvinîyesi ve edebiyatın mucize-i kübrâsı ve lisan'ül- gayb olan Kur'ân-ı Mucizül- Beyan, o kanun-u tevafulkîyi işârâtında istihdam, istimâl etmesi, i'câzının muktezasıdır.

122. Mektup

Yüz yirmi ikinci mektupta sorulan bazı sorulara cevap verilmektedir.

Nur fabrikasının sâhibi ile kahraman Tâhirî bizi gayet mesrur eden müjdeler veriyorlar; hem bazı meseleleri soruyorlar. Sizlerdeki erkânın verdikleri karar ve münasip gördüğü tarzlar, benim reyimin fevkinde inşaallah isabet ederler. Madem benim reyimi de almak istiyorlar. Şimdilik, evvelce nazlanan matbaacılara lüzum yok. Hem mesleğimize muhâlif yeni hurufa, Risale-i Nur'un bir nevi müsâdesi hükümüne geçtiği için, lâzım değil. Sizler, el makinasiyle yazdığınız miktar yeter. Zâten Nazif de, el makinasiyle bir derece çalışıyor. Tashihine çok dikkat etmek lâzım. Eski hurufla elmas kalemlerim matbaaya ihtiyaç bırakmıyor. Bize yardım etsinler.

Sorduğunuz ikinci cihet ise, Hâfız Mustafa'ya verdiğim yeni hurufla iki Risale, çoğu ayrı ayrı olsun, bazı da beraber olsun. Gençlere ait Risaleciğin başında isim olarak 'Sirac'ül-Gâfilin' veyahut 'Gençlik Rehberi' nâmı, tevhide ait Risaleye 'Hüccetullah'ül-Bâliğa' namını; veyahut 'Misbâh'ül-İmân'... Kerâmet mecmuasının ismi ise, 'Sikke-i Tasdik-i Gaybî' veya 'Tasdik-i Gaybînin Hâtemi' namını başında yazarsınız. Arabî 'Vird'ül-Ekber-i Nuriye' tâb edilmişse, Arabî bilmeyen Risale-i Nur Şâkirtlerine bir teshilat olmak için Yedinci Şua, Âyet'ül-Kübrâ ve Yirminci Mektupta izah ve tercüme edilen sayfalarının numaralarını 'Vird'ül-Ekber'in kenarlarına rakamla bir hâşiyecik gibi yazılsa iyi olur. Yani 'Bu Arabî makam, filan Risâlede, filan sayfada izahı var.' diye işaret edilse ve elmas kalemlerimiz bunu tevzi edip, herbiri bazı nüshaları böyle işaretlerle kaydetse ve hem el makinesiyle yaptığınız veya matbaadan gelen Risâlelerden numûne için bir-iki nüshasını bize gönderseniz iyi olur.

Meşveretin, müşâvere ve müzakere ile karar almanın önemini anlatması bakımından “Sizlerdeki erkânın verdikleri karar ve münasip gördüğü tarzlar, benim reyimin fevkinde inşaallah isabet ederler.” ifadeleri çok şey içermektedir.

123. Mektup

Yüz yirmi üçüncü mektupta, kudsi iman vazifesi hesabına hizmet erlerinin birbirlerinin kusuruna bakmaması, birbirini tenkit etmemesi hususu anlatılmaktadır.

Bu şiddetli maddî ve mânevî kıştaki galâ ve varlık içinde kaht ve derd-i maişet fukaralara ağır basması cihetinde, ekser-i fakir’ül- hâl olan Risale-i Nur Şâkirtlerinin bu dehşetli hâle karşı sarsılmaları ve tesanütleri bozulması ihtimâliyle ziyâde endişe ediyordum. Sizler her zamandan ziyâde bu fırtınada tesânüdünüzü ve ittihadınızı ve birbirinin kusuruna bakmaması; birbirini tenkit etmemesi; Risale-i Nur’un vazife-i kudsiye-i imâniyesi hesabına mükellef ve muhtaçsınız. Sakın, birbirinizden gücünmeyiniz ve tenkit etmeyiniz. Yoksa az bir zaaf gösterseniz, ehl-i nifak istifade edip, sizlere büyük zarar verebilirler.

Derd-i maişet zaruretine karşı, iktisad ve kanaatla mukabele etmeye zaruret var. Menfaat-i dünyeviye, çok ehl-i hakikatı, ehl-i tarikâtı dahi bir nevi rekabete sevk ettiği için, endişe ederim. Risale-i Nur Şâkirtleri içinde şimdiye kadar bu cihet onları zedelememiş. İnşaallah yine zedelemes. Fakat herkes bir ahlâkta olamaz. Bazıları, meşru dairede rahatını istese de, itiraz edilmemeli. Zarurete düşen bir şâkirt zekâtı kabul edebilir. Risale-i Nur’un hizmetine hasr-ı vakit eden rükünlere ve çalışanlara zekâtlar yardım etmek. Risale-i Nur’a bir nevi hizmettir. Hem yardım edilmeli. Fakat hırs ve tama’ ve lisan-ı hâl ile istemek olmamalı. Yoksa, ehl-i dalâlet ki, hırs ve tama yolunda dinini fedâ etmiş; onlar nazarında kıyas-ı binnefs cihetiyle, ‘Risale-i Nur’un bir kısım şâkirtleri dahi, dinini dünyaya âlet ediyorlar.’ diye çirkin bir ittiham ile taarruzlarına meydan açar.

Sizler, ara sıra, ihlâs ve iktisad Lem’alarını ve bazan Hücumat-ı Sitte Risalesini mâbeyninizde beraber okumalısınız. Sizin şimdiye ka-

dar fevkalâde sebat ve metanet ve tesânüt ve ittifakınız, bu memlekte medar-ı iftihar olacak ve istikbâlini kurtaracak derecededir. Dikkat ediniz!... Bu yeni fırtına, sizin tesânüdünüzü bozmasın. Arabî Vird'ül-Ekber-i Nuriyeye dair müjdeniz ve kahraman Tâhirlerin ve mübareklerin sârî ve dehşetli hastalıklara tiryâklar ve ilâçlar yetiştirmeleri ve mütemâdiyen çalışmaları bizi, belki ruhanileri ve ricâl'ül-gayb zatları dahi sevindiriyor. Hulusî'nin, Vel- Asrı nükte-i i'caziyesine karşı tam takdiri ve tasdiki ve Konya'ya tahvili, hizmet-i nûriye noktasında beni memnun eyledi. Evet Risale-i Nur Şâkirtlerinin birincilerinden faal birisi, o ehemmiyetli şehre gitmesi lâzım idi.

Bu mektupta: 1- Sarsılmama ve tesânüdü bozmamanın çok mühim olduğu, 2- Birbirinin kusuruna bakmama ve birbirini tenkit etmemenin bir prensip olduğu, 3- Bu hususlarda gösterilecek az bir zaaftan münafıklarını istifade edeceği ve büyük zarar verecekleri, 4- Geçim derdine karşı iktisad ve kanaatla mukabele etmek gerektiği, 5- Dünya menfaatinin rekabete sevk edeceği, 6- Herkesten derin bir takva ve züht hayatı yaşamasını istemenin uygun olmadığı; herkesin bir ahlakta olmamasından dolayı meşru dairede rahat isteyenlere itiraz edilmemesi gerektiği, 7- Zarurete düşen şâkirtlerin zekat alabileceği, 8- Risale-i Nur Talebeleri arasındaki sebat, metanet, tesanüt ve ittifakın ülkemizin istikbalini kurtaracağı, 9- Konya'nın ehemmiyetli bir şehir olduğu, talebelerden birincilerden faal birisinin oraya gitmesi gerektiği anlatılmış.

Mektubun son kısmında Isparta'nın mübarekliği anlatılmaktadır.

Kardeşlerim! Lem'a-i Müdafatta "Isparta Muhbirleri" ünvanıyla bizi hapse sevk eden 'Ankara'daki zâlimler' irade edilmiş; mecburiyet tahtında öyle demişiz. Şimdi Isparta, benim mübarek bir vatanım ve çok kıymetdar kardeşlerimin dahi sevgili vatanları olduğundan; Isparta muhbirleri kelimesini o makamlardan kaldırdım, onların yerine 'mülhid zâlimler' yazdım. Siz de öyle yazınız. Hem kahraman Tâhiri'nin bana yazdığı Müdafaat Risalesinde, İhtiyar Lem'asında, Ankara'ya ait bahsinde, Sekizinci Rica yazmış. Halbuki Yedinci Rica'dır. Onu da tashih ediniz. Tâhiri gibi kahraman bir mahduma sahip olan ve hanesinde Risale-i Nur'un altı şâkirdi bulunan kardeşimiz Hüsnü Efendiye bilmukabele selam ve tebrik ederiz.

124. Mektup

Yüz yirmi dördüncü Mektupta Sure-i Fil'in günümüze bakan yönleri ele alınmıştır.

Kur'ân'a ait en cüz'î, en küçük bir nüktenin de kıymeti büyük olduğundan; İşârât-ı Kur'âniyenin bu zamanımıza temas eden küçük bir şua'î, bugün, Sure-i Vel' Asr nükte-i i'caziyesi münasebetiyle, Sure-i Fil'den, mânâ-yı işârî tabakasından, tevâfuk düsturuna istinaden bir nüketesini beyan etmem ihtar edildi. Şöyle ki: Sure-i [اَلَمْ تَرَ كَيْفَ] , meşhur ve tarihî bir hâdis-e-i cüziyeyi beyan ile küllî ve her asırda efradı bulunan o gibi ve ona benzeyen hâdiseleri ihtar ve tabakât-ı işâriyeden her tabakaya göre bir mânâyı ifade etmek; umum asırlarda, umum nev-i beşer ile konuşan Kur'ân-ı Muciz'ül-Beyanın belâğatının muktezası olmasından, bu kudsî sûre, bu asrımıza da bakıyor; ders veriyor. Fenaları tokatlıyor. Mânâ-yı işârî tabakasından bu asrın en büyük hâdisesini haber vermekle beraber; dünyayı her cihetle dine tercih etmek ve dalâlet-te gitmenin cezası olarak, cifir ve hesab-ı ebced ile, “Üç cümle”si, aynı hadisenin zamanına tetâbuk edip işaret ediyor.

Birinci Cümlesi: Kâbe-i Muazzama'ya hücum eden Ebrehe askerlerinin başlarına ebâbil tayyareleriyle semavî bombalar yağdırmasını ifade eden [تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ] cümle-i kudsiyesi, 1359 edip, dünyayı dine tercih eden ve nev-i beşeri yoldan çıkararak medeniyetçilerin başlarına semavî bombalar ve taşları yağdırmasına tevafukla işaret ediyor.

İkinci Cümle: [اَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ] kelime-i kudsiyesi, eski zaman hâdisesindeki Kâ'benin nurunu söndürmek için, hilelerle hücum edenlerin kendileri yokluk, zulümat dalâletinde aks'ül- amel ile aleyhlerine dönmesiyle tokat yedikleri gibi; bu asrın aynen hilelerle, desiselerle, zulümlerle Edyân-ı Semaviye Kâbesini, Kiblegâhını dalâlet hesabına tahribe çalışan cebbar; mağrur ehl-i dalâletin tadrîl ve idlâllerine semavi bombalar tokadıyla cezalanmasına, aynı tarihi [فِي تَضْلِيلٍ] kelime-i kudsiyesi 1360 makam-ı cifrisiyle tevafuk edip işaret ediyor.

Üçüncüsü: [اَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِاَصْحَابِ الْفِيلِ] cümle-i kudsiyesi, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselama hitaben; ‘Senin mübarek vatanın ve kiblegâhın olan Mekke-i Mükerrmeyi ve Ka'be-i Muazza-

ma'yı hârikul'ade bir suretle düşmanlarından Allah nasıl kurtardı? Ve o düşmanların nasıl bir tokat yediklerini görmüyor musun?' diye mânâ-yı sarıhi ile ifade ettiği gibi; bu asra dahi hitap eden o cümle-i kudsiye, mânâ-i işarisiyle der ki: 'Senin dinin ve İslâmiyetin ve Kur'ânın ve ehl-i hak ve hakikatın cebbar düşmanları olan dünya perest ve dünyanın menfaati için mukaddesâtı çiğneyen o ashab-ı dünyaya senin Rabbin nasıl tokatlarla cezalarını verdiğini görmüyor musun? Gör... Bak!' diye mânâ-i işarisiyle bu cümle aynen makam-ı cifrîsi ile tam 1359 tarihiyle, aynen âfât-ı semavî nevinde semavî tokatlarla, 'İslamiyete ihanet cezası olarak...' diye mânâ-i işarî ifade ediyor. Yalnız [أَصْحَابُ الْفِيلِ] (Haşiye 1) yerine [أَصْحَابُ الدُّنْيَا] gelir. Fil kalkar, dünya gelir. (...) Eğer okunmayan elif sayılmazsa, 1358 eder. Hem Arabî, hem Rumî tarihiyle bu semavi tokatların (Haşiye 2) ayrı ayrı çeşitlerinin zamanlarına tevafuk ile parmak basıyor.

İkinci hâşiyede işaret edilen gökten taş yağması ile alâkalı olarak daha sonra Emirdağ Lâhikasında şunlar yazılmaktadır.

Bütün tarih-i beşeriyede, katıyyen misli görülmemiş ve kavm-i Lût'un başına yağın semâvî taşlardan daha müthiş taşlar, dinsizlik hesabına milyonlarla ehl-i imanı ve mâsumları edyân-ı semâviye ve kavânîn-i İlâhiye hâricine dehşetli vâsıtalarla sevk eden bir memleketi semâvî taşlarla tokatlamasının bir mukaddemesi olarak, resmî gazetelerin katî haber verdikleri bir hâdise-i semâviyeyi, âdetime muhalif olarak bir Nur şâkirdi bana haber verdi. Dedim: 'Yirmi beş sene gazetelerin havâdislerini merak etme-

(Haşiye 1) Bu 'fil' lafzı kalkmasının sırrı, eski zamanda, dehşetli Fil-i Mahmudi azametine, heybetine dayanmış, hücum etmişler. Şimdi ise, dünya servetine ve malına ve o servetle filolar teşkil edip, hatta kırk milyon bir millet, o fil gibi filolarla dört yüz milyonu esaret altına almış. Avrupa medeniyetçileri, medeniyetin mehasiniyle, iyilikleriyle, menfaatleriyle değil; belki medeniyetin seyyiatıyla ve safahatıyla ve dinsizliğiyle ve üçyüz milyon müslümanların her tarafta hâkimiyetlerini imha edip, istibdadına serfûrû etmiş ve bu musibet-i semaviyeyi sebebiyet vermiş. Ve dünyaperest, gaddar zâlimler, zulümlerine ceza olarak tokatlar gelmeye ve fakir ve masumlar ve mazlumlara, fani mallarını ve hayatlarını âhiretlerine çevirmek ve kıymettar eylemek ve dünyadaki günahlarına keffâret'üz-zünûb etmeye kader-i İlâhiye ferva verdiler. Ben, bir buçuk senedir dünyaperestlerin bu musibette vaziyetlerini ve sefâhatlerini ve Harb-i Umumî sayfalarını katıyyen bilmiyorum. Fakat iki sene evvelki vaziyetleri, bu sure-i kudsiyenin mânâ-yı işâresini tam tefsir ediyor.

(Haşiye 2) Evet bu tokattan, pürşer beşer, şirkten, şükre girmezse ve Kur'ân'a tarziye vermezse, melâike elleriyle de ahcâr-ı semâviye başlarına yağacağını bu sûre bir mânâ-yı işarî ile tehdit ediyor.

dim.’ Fakat bu taşlar, Risale-i Nur’un dinsizlere mânevî tokatlarını temsil ettiği cihette ve beş-altı sene evvel, ondan haber verdiği için, o şâkirde dedim: ‘Git, yalnız o hâdiseyi tamamıyla oku, tahkik et.’ O tahkik etti, geldi. Diyor ki: ‘Bu baharda, Rusya’nın Vilâdivostok ormanlarına, zemin yüzünde hiç emsâli görülmeyen büyüklükte semâdan taşlar düşmüş. Ve en büyüğü, yirmi beş metre uzunluğunda ve on metre boyundadır. (25x10) Düştüğünde etrafındaki ağaçları devirmiş ve otuz kadar büyük çukurlar husûle gelmiş. Tedkik edilen parçalarında demir, çelik ve başka maddeler, karışık olarak mizansız bulunmaktadır.’”

İşte resmî gazetelerin katî verdikleri bu haber, 1360 sene evvel Sure-i Fil’in mucizâne [تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ] cümlesiyle 1359 tarihinde dünyayı dine tercih eden ve dinsizliği esas tutan, bir nevi medeniyet hesabına beşeri yoldan çıkarılanların başlarına, ebâbil kuşları gibi, semâvî tayyarelerden bombalar başlarına inecek ve semâvî taşlar yağdırmasına mukaddeme olacak diye haber veriyor. Ve [فِي تَضَلِيلٍ] aynen 1360 tarihini gösterip, dalâletin cezası olarak kavm-i Lût’un başına gelen ahcâr-ı semaviyeyi andıran semâvî taşlar o tarihlerden sonra geleceğini haber verip tehdit ediyor. Ve Risale-i Nur’un ‘Sure-i Fil’ nüktesine ait beyânâtı içinde hâşiyeli bu cümle var: ‘Evet, bu tokatlardan pürşer beşer, şirkten şükre girmezse ve Kur’an’a tarziye vermezse, melâike elleriyle de ahcâr-ı semâviye başlarına yağacağını bu sûre bir mânâ-i işarî ile tehdit ediyor.’ İşte bu fıkra doğrudan doğruya bu taşlara işareti olmasına iki emâre var.

Birincisi: Şimdiye kadar gelen semâvî taşlar bir-iki karış oldukları halde, böyle 25 metre uzunluğunda ve on metre genişliğinde dağ gibi taşlar, elbette semâvâtın dinsizliğe karşı bir alâmet-i hiddetidir. Sure-i Fil mucizâne ona bakması, onun tefsiri, ona işaret etmesi, hakikattir. O hâdisenin o ihbara liyâkatı var. Çünkü emsalsizdir. İkinci emâresi: Bütün zemin yüzünü ve nev-i beşeri tehdit eden dehşetli bir dinsizliğin merkezlerine gelmesidir. Ve dinsizler bunu hissetmişler ki, küçücük hâdiseleri ehemmiyetle neşrettikleri halde, bir-iki aydır bu acib, dehşetli hâdiseyi, ellerinden geldiği kadar şâşalandırmamaya çalışmışlar.

125. Mektup

Yüz yirmi beşinci mektupta “Meftihâne” tevafuku anlatılıyor:

Sabri’nin tabiriyle, Risale-i Nur’un Zülfikarı olan Hizbül- Ekber-i Nuri, elhak, memülümüzün fevkinde gayet parlak ve güzel ve dikkatli

ve sıhhatli ve yanlışları pek az bir tarzda Cenâb-ı Hakk'ın inayetiyle vücuda gelmiş. Hâfız Ali, Tâhiri, Hâfız Mustafa bu vazifede elhak tam çalışmışlar. Risale-i Nur'un eline bir elmas kılınc verdiler. Bu kudsî he-diye-niz bu şehre girdiği aynı zamanda, daha biz haber almadan mem-leketimizde talebeler bir kitaba başladığı zaman, Kürtçe 'Meftihâne' nâmında bir ziyafet verdiklerine tam bir misal olarak, Risale-i Nur'un beş talebesi, ayrı ayrı köylerde, ne biz, ne onlar postadan haberimiz yokken, güya bu kudsî kitabın Meftihânesi olarak herbiri, ayrı ayrı ta-amlardan mürekkep bir küçük ziyafet nevinde getirdikleri, hiçbir sebep yokken, bütün bütün âdeta muhalif bir tarzda o beşlerin bu noktada ittifakı ve tevâfukları, beşimiz; ben, Emin, Feyzi, Hilmi, Tefvik mütte-fikan karar verdik ki, tesadüf katiyyen imkânı yok. Demek, buradaki Medrese-i Nuriye'nin "Meftihânesi" olarak, rahmet-i İlâhiyye tarafın-dan bir kerâmet-i Nuriyedir. Hem otuz gündün beri ve İnebolu'dan her hafta bir-iki defa geldikleri halde; hiçbiri gelmeden, birden, sebep-siz, bir has talebe, üç günde yayan olarak, Hizbül-Ekber'le beraber geldi. İkinci gün, güya onun için gönderilmiş gibi; matbu Hizb'ül-Ek-ber-i Nuriye'nin bir kısmını aldı, götürdü.

Bizim çocukluğumuzda da Kütahya'nın köylerinde ve bizim köyümüz olan Hacı Mahmut Köyünde de "İnşirâh" yani [اَلْمُ نَشْرِحُ] suresine ge-lip onun son âyetinin [فَارْعَبْ] kelimesini okuduğumuzda Kur'ân Kursundaki arkadaşlarımız biz [فَارْعَبْ] derdemez "Başındaki takkeyi kap." derler ve başımızdan takkemizi alırlardı. Biz de evimize gider, duru-mu belirtirdik. Evden de arkadaşlarımıza bir ziyafet hazırlanırdı. Kur'ân-ı Kerimi okuma ve ezberleme yönünden belli bir seviyeye gelişimizin de alâmeti ve ilanı olurdu.

126. Mektup

Yüz yirmi altıncı mektupta, Hizb-i Nuriyenin Üstad Bediüzzaman hak-kındaki büyük bir keramet-i maneviyesi anlatılmaktadır.

Bu Hizb-i Nuriyenin benim şahsıma ait pek büyük bir kerameti maneviyesi var. Şimdi beyan etmek zamanı geldi. 23 sene evvel, Eski Said, Yeni Said'e inkılab ettiği zaman, tefekkür mesleğinde gittiği için

“Bir saat tefekkür, bir sene nâfile ibadetten hayırlıdır.” hadis-i şerifinin sırrını aradım. Her bir iki senede o sır, ya Arabî, ya Türkçe bir Risaleyi netice verip suret değiştiriyordu. Arabî Katre Risalesinden, tâ Âyetül-Kübrâ Risalesine kadar, o hakikat devam edip suretler değiştirerek, tâ Hizbül-Ekber-i Nuriye suret-i dâimesine girdi. Yirmi seneden beridir ki, ne vakit sıkılsam ve fikir ve kalbe yorgunluk ve usanç gelse, bu hizbin bir kısmını mütefekkirâne okumuşsam, o sıkıntıyı ve usanç ve yorgunluğu izâle ediyordu. Hattâ bilâistisnâ, her gece sabaha yakın dört beş saat meşguliyetten gelen usanç ve yorgunluk, o hizbin altısından birisini okumasiyle hiçbir eseri kalmadığı bin defa tekerrür etmiş. Mühim bir hakikatı, bu hakikat münasebetiyle bu zamanda ehl-i medreseye ve hocalara taalluk eden bir meseleyi beyan ediyorum.

Şöyle ki: Eski zamandan beri ekser yerlerde medrese tâifesi tekyeler tâifesine serfûrû' etmiş; yani inkıyad gösterip onlara, velâyet semereleri için müracaat etmişler. Onların dükkanlarında ezvâk-ı imâniyeyi ve envâr-ı hakikatı aramışlar. Hatta medresenin büyük bir âlimi, tekyenin küçük bir veli şeyhinin elini öper, tâbi olurdu. O âb-ı hayat çeşmesini tekyede aramışlar. Halbuki medrese içinde daha kısa bir yol hakikatın envârına gittiğini ve ulûm-u imâniyede daha sâfi ve daha hâlis bir âb-ı hayat çeşmesi bulunduğunu, amel ve ubudiyet ve tarikattan daha yüksek ve daha tatlı ve daha kuvvetli bir tarik-i velayet; ilimde, hakikat-ı imâniyede ve ehl-i sünnetin ilm-i kelâmında bulunmasını, Risale-i Nur, Kur'ân-ı Muciz'ül-Beyan'ın mucize-i mâneviyesiyle açmış, göstermiş; meydandadır.

İşte, Risale-i Nur'a herkesten ziyade kemâl-i şevk ile tarafdârâne ve müftehirâne medrese tâifesinden olan ulemâların koşmaları lâzım ve elzem iken, maatteessüf daha medrese ehlinin ekseri, kendi medresesinden çıkan bu âb-ı hayat çeşmesini ve bu kıymettar bâki hazinesini tanımıyor, aramıyor, muhafaza edemiyor. Lillâhilhamd, şimdi tam tamına başladılar. Sözler Mecmuası, hem hocaları, hem muallimleri nurlara çekti.

Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, Isparta Vilâyetini, eskiden beri bir gaye-i hayâlîm olan bir Medresetüz-Zehra, bir Camiül-Ezher yapmış. Sizin kalemleriniz Risale-i Nur'u matbaaya muhtaç etmeyeceğini, böyle kısa bir zamanda bu kadar mükemmel tevâfuklu nüshaları

teksir etmesi, bugün sabahleyin söylediğim bir davaya, öğlene yakın, sizin, bu cennet bahçelerinin meyveleri gibi tatlı ve güzel hediyenizi Emin getirdi; sabahdaki davayı tam isabet etti. Dava da budur, demiştim: Risale-i Nur'un hizmet ettiği hakaik-i imaniye herşeyin fevkünde olduğu gibi, bu zamanda herşeyden ziyade onlara ihtiyaç var. Fakat, kalbini öldürmüş; nefsi, hevesatla şırmarmış mühlidler, imandaki hakikatın derece-i ihtiyacını inkâr ettiklerinden; "Ehl-i diyanet ve ehl-i ilmi sevk eden, tahrik eden makâsıd-ı dünyeviye ve ihtiyacıdır." diye, ittiham ediyorlar. O ittihama göre de pek insafsızcasına onlara ilişiyorlar. Bu bedbaht mühlidleri kati bir surette iskât etmek, bilfiil –madde-ten– öyle fedâkârlar lâzım ki dünyanın mühim meşgaleleri belki büyük zararları, onların hakaik-i imaniyeye ihtiyaçlarını susturmamalı. Acaba öyleleri var mı? diye hatırlarına geldi. Evet vardır. Isparta Vilayeti ve havalisi. İşte Sandıklı tarafından üç-dört ay zarfında Risale-i Nur'u herşeye tercih eden efeleri ve mücahidleri diye dâva etmiştim. İki saat sonra, hiç ümit etmediğimiz bir tarzda, Rahmetullah nâmını alan Emin, iki sandıklı o davaya iki hüccet gösterdi.

Kardeşimiz Kâtip Osman'ın mektubu, ayrı ayrı çok meraklarına bir merhem oldu. Cenab-ı Hak, onun gibi Risale-i Nur'a binler şâkirtleri o Medrese-i Nurânî de yetiştirisin. Âmin.

Âtıf'ın da Sandıklı tarafına gitmesi, muvaffakiyet kazanması, değil bizleri, melâikeleri de sevindirdi. Karye-i İrfan namı inşaallah bir Medrese-i Nûrâniye olur. Zaten Âtıf'daki ihlâs, öyle netice vereceğini hissediyordum. Gül, Nur Mübarek Medrese-i Nuriyelerine, mâsum ihtiyarlar heyetine binler selâm... Selâmetlerine dua ediyoruz.

On üç sene evvel Barla'da, beş misli bereketle kerâmet derecesine çıkan tatlı lokmaları ve o lokmaları hediye eden, çok mübarek Hacı Hâfız sūr ile hatırımıza getiren bu yeni gelen tatlı, lokmaları, beş çeşit tatlı geldi. Herbir tanesine karşılık olarak sizlere Cenab-ı Hak cennette binler cennet tatlıları versin. Âmin.

Aziz kardeşim Hüsrev, Cenab-ı Hak, merhumeyi mağfiret eylesin! Ve sana ve onun evlatlarına sabr-ı cemil ihsan eylesin! Ben de matemimize cidden hissedarım. Senin ağlamana ve ağhyan mektubuna iştirak ettim. Evet, sen de benim gibi, dünya ile iki cihetle alâkan kesiliyor. Hem öyle

lâzım. Senin gibi Risale-i Nur'un bir fedaisi alakası olmamalı ve alaka peyda etmemeli. Alâkalı olsa, fevkalâde bir sebat, bir ihlâsın lüzumu ile beraber; bazı ârızalar içinde sarsılır, tam fedâkârlık edemez. O havâlinin kahramanları elhak müstesnâdırlar. Alâkalar onları sarsmıyor. Fakat bazıları; Hüsrev gibi, Said gibi, Âtîf ve emsali gibi, bütün bütün alâkasız da bulunmak lâzım. O merhume şimdiye kadar, Risale-i Nur'un has talebele-ri içinde daima, her gün yüz defaya yakın... Ve hususi ismiyle de bir defa fecirde, mânevi kazançlarıma on senedir hissedardır. Şimdi vefatından sonra ismiyle her gün, çok defa hususi dualarda hissedar olduğu zamanki gibi, yine yüz defa hissedar oluyoruz.

Aziz kardeşim Hüsrev, seninle çok konuşmak istiyorum. Fakat bu dakikada o kadar vaktim dar ki, ziyarete gelen dost dört- beş adama karşı, "Beni meşgul etmeyiniz..." diye lüzumsuz hiddet ettim. Her ne ise... Oradaki kardeşlerimize hasret ve iştiyakla pek çok selâm ve selametlerine dua ediyorum. Buradaki kardeşlerine arz-ı hürmetle selâm ediyorlar.

Hizb-i Nuriye'nin sırrı anlatıldıktan sonra tarikattan beklenen imanî zevklerin ve hakikat nurlarının Risale-i Nur'da bulunduğu ifade edilmektedir. Bu zevkleri ve nurları tekyeden bekleyen ehl-i medreseye, medreseden çıkmış olan Risale-i Nur'a müracaat etmeleri ve kendi hayat çeşmelerine ve hazinelerine sahip çıkmaları gerektiği anlatılmaktadır.

Dinsizler, kendi yanlış görüşleri ile, en mühim hizmeti yapan ehl-i diyanet ve ehl-i ilmi, sanki maddi mefaat için bu işi yapıyorlar diye itham edilmektedir. Bunları susturacak ve iddialarını çürütecek tek karşılık, iman hizmeti için herşeylerini fedâ edecek kahramanların çıkmasıdır. Buna misâl olarak Âtîf Egemen'in gayretleri ile üç dört ay içinde Sandıklı taraflarında yapılan ve meleklerin bile sevinmesine vesile olan efelerin ve mücahidlerin fedâkârlıklarıdır... Hasan Âtîf Egemen ve Sâdık rüfekâsının üç-dört aylık faaliyetlerine bu kadar ehemmiyet verilmesinin sebebi ise bunun Kur'ânî bir usul olmasıdır: "Cenab-ı Hak, kullarını irşad ve ikaz etmek üzere, sivrisinek gibi hakir, kıymetsiz bir hayvanla veya bir mahlukla misâl getirmeyi, kâfirlerin keyfi için terk etmez. İmanı olanlar, onun Rablarından hak olduğunu bilirler. Ammâ kâfirler, 'Allah bu gibi hakir misallerden neyi irade etmiştir.' diyorlar. Allah, onun ile çoklarını dalâlete atar ve çoklarını da hidayete götürür." (Bakara, 2/26) âyetindeki "Çoklarını dalâlete atar ve çoklarını da hidayete götürür." ifadesi üzerinde düşün-

cek olursak aslında, çokları dalâlete düşünce geriye az kalması gerekirken “Çoklarını da hidayete götürür.” buyurulmasının hikmeti nedir?

Bu soruya İşârât’ül- İcaz tefsirinde Bediüzzaman şöyle cevap vermektedir: “Evvelki ‘kesîran’ yani ‘çoklarını’ kelimesinden kemiyet ve adetçe çokluk irâde edilmiştir. İkinci ‘kesîran’ kelimesinden keyfiyet ve kıymete çokluk kast edilmiştir. Ve aynı zamanda, Kur’ân’ın nev-i beşere rahmet olduğunun sırrına işarettir. Evet, insanların az bir kısmının fazilet ve hidayetlerini çok görmek ve göstermek, Kur’ânın insanlığa karşı merhametli ve lütufkâr olduğunu gösterir. Aynı şekilde, bir fazilet sahibi, bin faziletsizze mukabildir. Bu itibarla, fazileti taşıyan az da olsa da çok görünür.”

İman ve Kur’ân hizmetinin fedailerini olan Risale-i Nur talebeleri için, onların dünya ile âlâkalarının olmaması gerektiği ifade edilmektedir.

127. Mektup

Yüz yirmi yedinci mektupta Hizb-i Nurî’de bir saat tefekkürün bir sene nafîle ibadet sırrı ve küllî bir ubudiyetin bulunduğu anlatılmaktadır.

Hizb-i Nurî’de, hem [تَفَكُّرُ سَاعَةٍ] sırrı, hem küllî bir ubudiyet bulunduğundan şimdi bu vakitte, kuvvetli bir emâreyi müşâhede ettim. Bugün, Risale-i Nur’un, Hizb-i Nurisinin bir kısmını ve Cevşen’ül-Kebir’den dahi bir kısmını okurken gördüm ki, kâinatın envaini ve âlemlerini 29. Mektub’un âhir kısmı ve [اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ] âyetinin beyânında, seyahat-ı kalbiye ile, herbir ism-i İlâhî, bu kainat-taki bir âlemi nurlandırdığını ve zülumatı dağıttığını gördüğüm gibi; aynen ve daha başka bir şekilde, Cevşen’ül-Kebir ve Risale-i Nur ve Hizb-i Nurî dahi kâinatı baştan başa nurlandırıyor... Zülumat karanlıklarını dağıtıyor... Gafletleri, tabiatları parça parça ediyor... Ehl-i gaflet ve ehl-i dalâletin altında saklanmak istedikleri perdeleri yırtıyor gördüm. Kâinatı, envaiyle pamuk gibi hallac ediyor, taraklar ile tarıyor müşahede ettim. Ehl-i dalâletin boğulduğu en son ve en geniş kâinat perdelerinin arkasında, envar-ı tevhidi gösteriyor.

Ezcümle: İki gün evvel, ism-i Hakem nüktesini okuyan bir Nakşî dervîşi, güneşin ve manzumesinin bahsini, Risale-i Nur mesleğine vech-i tatbikini anlamamış. Demiş: ‘Bu da ehl-i fen ve kozmoğrafyacılara

lar gibi bahseder.’ tevehhüm etmiş. Yanımda ona okundu ayıldı. ‘Bu, bütün bütün başkadır.’ dedi. Demek, kozmoğrafyacilar gibi, ehl-i feninin en son ve geniş nokta-i istinadları ve medar-ı gafletleri olan perde-lerde Nur-u Ehadiyeti gösteriyor. Orada da düşmanlarını takip ediyor. En uzak tahassüngahlarını bozuyor. Her yerde, huzura bir yol gösteriyor. Eğer güneşe kaçsa, ona der: “O bir soba, bir lambadır. Odununu, gazyağını veren kimdir? Bil, ayl!” Başına vurur.

Hem kainatı baştan başa aynalar hükmünde tecelliyât-ı esmaya mazhariyetlerini öyle gösteriyor ki, gafletin imkânı olmuyor. Hiçbir şey, huzura mâni olmuyor. Ehl-i tarikat ve hakikat gibi huzur-u daimi kazanmak için kainatı ya nefyetmek veya unutmak ve hâtıra getirmek değil; belki kâinat kadar geniş bir mertebe-i huzuru kazandırdığını... Ve geniş ve külli ve dâimi kâinat vüs’atin de bir ubudiyet dairesini açtığını gördüm. Daha var... Fakat şimdi bu kadar yazdırıldı.

128. Mektup

Yüz yirmi sekizinci mektupta mecâzî nefs-i emmâre ele alınmaktadır.

...

Bir kardeşimizin, kusurunu görmemesi münasebetiyle, onu ikaz için yazılmış ince bir meseledir. Belki size faydası olur, diye yazdık. Bir zaman, evliya-yı azîmeden; nefs-i emmâresinden kurtulanlardan birkaç zattan, şiddetli mücahede-i nefsiyeler ve nefs-i emmâreden şekvalarını gördüm. Çok hayret ediyordum. Hayli zaman sonra, nefs-i emmârenin kendi desâisinden başka, daha şiddetli ve daha ziyade söz dinlemez ve daha ziyade ahlâk-ı seyyiyeyi idâme eden, heves ve damar ve âsap, tabiat ve hissiyat halitasından çıkan ve nefs-i emmârenin son tahassüngâhı bulunan ve nefs-i emmâreyi tezkiyeden sonra onun eski vazife-i seyyiesini gören ve mücahede-yi, âhir ömre kadar devam ettiren bir mânevi nefs-i emmâreyi gördüm. Anladım ki, o mübarek zatlar, hakiki nefs-i emmâreden değil; belki mecâzî bir nefs-i emmâreden şekvâ etmişler. Sonra gördüm ki, İmam-ı Rabbanî dahi bu mecazi nefs-i emmâreden haber veriyor.

Bu ikinci nefs-i emmârede şuursuz kör hissiyat bulunduğu için, akıl ve kalbin sözlerini anlamıyor ve dinlemiyor ki, onlarla ıslâh olsun ve kusurunu anlasın. Yalnız tokatlar ve elemeler ile nefret edip veya tam bir fedâiliğe her hissini maksadına fedâ etsin. Risale-i Nur'un erkânları gibi, herşeyini, enâniyetini bıraksın. Bu acip asırda dehşetli bir aşılama ve şırınga ile hem hakiki, hem mecâzi iki nefs-i emmâre ittifak edip, öyle seyyiata, öyle günahlara severek giriyor. Kâinatı, hiddete getiriyor. Hatta kendim bir dakika zarfında, yirmi paralık bir sıkıntı ile, altmış liralık bir haseneye tercih etmeye çalıştım.

Hem on dakika zarfında, büyük bir mücadele-i manevî, benim cep-hemde, kırk ikilik bir top gibi düşmanlarıma atıp yol açtığı halde; o iki nefs-i emmârenin, muvakkat bir gaflet fırsatında, hodgâmlık ve meyl-i teveffuk gibi gayet zulümlü ve zulümatlı hissiyle, büyük bir şükür ve teşekkür yerine, 'Ne için ben atmadım.' diye, en çirkin bir riya ve rekabet damarını hissettim. Cenab-ı Hakk'a yüz bin şükür ediyorum ki, Risale-i Nur ve bilhassa İhlâs Risaleleri, o iki nefsin bütün desâisini izâle ve onların açtığı yaraları tedavi ettiği gibi, o bir dakika ve on dakikadaki hâletleri birden izâle etti. Ve mânevi bir istiğfar olan kusurumu bildim. O hatanın muaccel cezası olan içindeki elemenden ve azaptan kurtuldum.

Mecâzi nefs-i emmâre, onun gerçek mahiyeti ve vazifeleri anlatıldıktan sonra onun şerrinden korunup ıslahını temin etmek için de "Bu ikinci nefs-i emmâre de şuursuz kör hissiyat bulunduğu için, akıl ve kalbin sözlerini anlamıyor ve dinlemiyor ki, onlarla ıslâh olsun ve kusurunu anlasın. Yalnız tokatlar ve elemeler ile nefret edip veya tam bir fedâiliğe her hissini maksadına feda etsin. Risale-i Nur'un erkânları gibi, herşeyini, enaniyetini ni bıraksın." denilmektedir.

Bir misal olarak, Bediüzzaman Hazretleri büyük bir mücadele-i mâneviyede iki nefs-i emmârenin muvakkat bir gaflet sırasında riya ve rekabet damarını tahrik ederek onu zor duruma düşürmesine karşılık, herkesin başına gelebilecek böyle bir problem için diyor ki: "Cenab-ı Hakk'a yüzbin şükrediyorum ki, Risale-i Nur ve bilhassa İhlâs Risaleleri, o iki nefsin bütün hilelerini izale ve onların açtığı yaraları tedavi ettiği gibi, o bir dakika ve on dakikadaki hâletleri birden izale etti. Manevi bir istiğfar olan kusurumu bildim. O hatanın acele cezası olan içindeki elemenden ve azaptan kurtuldum."

129. Mektup

Yüz yirmi dokuzuncu mektupta, meşrepler ve hissiyatların muhalefetinden tesânüdü sarsılmasına karşı ihtarda bulunmaktadır.

Birden ruhuma gelmiş bir endişeyi beyan ediyorum. Ehl-i dalâlet, Risale-i Nur'un elmas kılıçlarına mukabele edemedikleri için, şâkirtleri içinde, derd-i maişet cihetinden ve bahar mevsimi gafletinden istifade ederek; –meşrepler veya hissiyatların muhalefetinden– zayıf damarları bulup, şâkirtler içindeki tesânüdü sarsmak istediklerini hissettim ve anladım. Sakın! Çok dikkat ediniz... İçinize bir mübâenet düşmesin. İnsan, hatâdan hâli olamaz; fakat tevbe kapısı açıktır. Nefis ve şeytan, sizi, kardeşinize karşı itiraza ve haklı olarak tenkide sevkettiği vakit; deyiniz ki; “Biz, değil böyle cüzî hukukumuzu; belki hayatımızı ve haysiyetimizi ve dünyevî saadetimizi, Risale-i Nur'un en kuvvetli râbitası olan tesânüde fedâ etmeye mükellefiz. O, bize kazandırdığı netice itibariyle dünyaya, enâniyete ait herşeyi fedâ etmek vazifemizdir.” deyip nefsinizi susturunuz! Medar-ı nizâ bir mesele varsa, meşveret ediniz?... Çok sıkı tutmayınız. Herkes bir meşrepte olmaz. Müsâmaha ile birbirine bakmak şimdi elzemdir.

Bir önceki mektupta ikinci nefs-i emmâreden yani mecâzî nefs-i emmâreden bahsedilmişti, bu mektupta ise, zararlı madenler hükmünde olan nefisteki bazı damarların harekete geçirilmesi anlatılmaktadır. Bundan kurtulmak için, “Hayatımızı ve haysiyetimizi ve dünyevî saadetimizi Risale-i Nur'un en kuvvetli râbitası olan tesânüde fedâ etmeye mükellefiz. O bize kazandırdığı netice itibariyle dünyaya, enâniyete ait herşeyi fedâ etmek vazifemizdir.” denilerek bir çıkış yolu gösterilmektedir.

130. Mektup

Yüz otuzuncu mektupta, Risale-i Nur'un her belâya, her derde çare olduğu anlatılmaktadır.

Cenab-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki; bu gaflet mevsimi olan baharda ve derd-i maişet belâsında Risale-i Nur fütuhâtında devam ediyor. İstanbul'dan yazıyorlar ki, oraya giden, başta Hüsrev'in Mucizat-ı

Ahmediyesi olarak, Risaleleri her kim görmüş ve okumuş ise, başta Fetvâ Emîni Ali Rıza olarak herkes, hayret ve istihsan ile “Bu tarz-ı ifâde ve isbat ve beyan, hiçbir kitapta bulmamışız. Bu şartlar içinde böyle eserler, hiç kimseye müyesser olmamış.” deyip, kemâl-i iştiyak ile karşılıyorlar. Ankara’da, dünyaca yüksek makamlarda, askeriye heyetinde, kemâl-i iştiyak ve takdir ile Risale-i Nur’u yazıp okutturuyorlar. Başta Miralay Mehmed Yümnü olarak, mühim askerî paşaları, “Risale-i Nur iman kurtarıcıdır.” diye takdirkârâne tam teslimiyetle okuyup istifade ediyorlar. Hatta burada da pek çok ayrı ayrı tarzda Risale-i Nur aleyhinde yaptıkları desiseler ve tedbirler ve şâkirtleri soğutmak ve sarsmak planları, hususan derd-i mâişet belâları, Risale-i Nur’un inkişafını durdurmuyor. Günden güne tevessü ediyor. Hatta en ziyade hücum edenler dahi, perde altında istifadeye çalışıyorlar. Cenab-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, inâyet-i İlahiyye ve himâyet-i Rabbâniye devam ediyor. Fakat, yalnız ehemmiyetli bir plânla, ayrı bir cephede, mütemerrid münafıklar tarafından bir hücum var. Çok ihtiyat ve dikkat ve sebât ve tesânüd lâzımdır ki, ta onların bu planı da akim kalsın. Plân da budur: Risale-i Nur talebeleri içinde tesânüdü bozmak.

On sekiz seneden beri hakkımızda programları, has talebeleri bizden kaçırarak, soğutmak idi. Bu planları akim kaldı. Şimdi, tesânüdü bozmak ve bazı menfaatperest fakat ehl-i ilim ve ehl-i dinden, Risale-i Nur’un cereyanına karşı rakip çıkarmak suretiyle intişarına zarar vermeye çalışıyorlar.

Hem Ramazan Risalesi’nin âhirinde nefis-i emmâreyi her nevi azaptan ziyade, açlık ile temerrüdünü terkettiği gibi, şimdiki ehl-i nifâkın mütemerridâne sefahetinin cezası olarak, umuma ve masumlara da gelen bu açlık ve derd-i mâişet belâsından, ehl-i dalâlet istifade edip Risale-i Nur’un fakir şâkirtlerinin aleyhine istimal etmek ihtimali var. Madem şimdiye kadar ekseriyet-i mutlaka ile Risale-i Nur şâkirtleri, Risale-i Nur hizmetini her belâya, her derde bir çare, bir ilaç bulmuşlar; biz her gün hizmet derecesinde, mâişette kolaylık, kalpte ferahlık, sıkıntılara genişlik hissediyoruz, görüyoruz. Elbette bu dehşetli yeni belâlara, musibetlere karşı da, yine Risale-i Nur’un hizmetiyle

mukabele etmemiz lâzımdır. Umum kardeşlerimize birer birer selam ediyoruz.

Aziz, Sıddık, Mübarek-Kur'ân-ı Muciz'ül-Beyanın bir vech-i îcâzını hârika kalemiyle gösteren ve mütemadiyen defter-i hasenâtına, o yazdığı Kur'ânları okuyanların sevapları yazılan- Kıymettar Hüsrev!... Bana gönderdiğin iki mübarek nüshadan birincisini size, Hilmi Beyle gönderdim. Bir hiss-i kablelvuku ile, sen Ispartadan ayrılacağınız diye ikisini birden bize göndermiştin: Çok da iyi oldu. Şimdi Isparta, Medresetüz- Zehrâ-i Ekber ve Medrese-i Nuriye-i Kübra olduğundan; bu kudsî eser, orada, hususan şuhur-u selâse (üç aylar) gelmek üzere bir zamanda lâzımdır. İnşallah orada da, bizim gibi cüzleri ile taksim ile hatmeler okunacak.

Bir önceki mektupta derd-i maişet ve bahar mevsimi gafletinden istifade ederek, ehl-i dalâletin hizmete bir darbe vurmaması için ikaz yapılmıştı. Bu mektupta da, gaflet mevsimi olan baharda ve derd-i mâişet belasında bile Risale-i Nur'un fütuhâtının devam ettiği ifade edilmektedir. Ayrıca Risale-i Nur'un hizmetinin her belaya, her derde bir çare, bir ilaç olduğu anlatılıp "Her gün hizmet derecesine göre, maişette kolaylık, kalpte ferahlık, sıkıntılara genişlik." olduğu belirtiliyor.

131. Mektup

Yüz otuzbirinci mektupta, bundan önceki iki mektupta da üzerinde durulduğu gibi bu mektupta da meşreblerin ihtilafı sebebiyle nur talebelerinin birbirlerini tenkitten uzak durması gerekliliği üzerinde durulup tavsiyeler verilmektedir.

Bu defa, Hâfız Ali'nin mektubunda büyük bir beşâret hissettik ki, Kur'ân-ı Mucizül- Beyanımızı tab edecek sebepler var, mâniler yok. Madem mübarek Hüsrev geldi; en birinci hak, bu meselede onundur. Madem iki Ali ile Tâhirî, Hâfız Mustafa, hârika tesânütleriyle ve şimdiye kadar bütün Risale-i Nur talebelerini sevindiren ve ehl-i imanı memnun ve minnettâr eden meydandaki hizmetleriyle ve kahraman Rüştü'nün lâyetezelzel (sarsılmaz) sadakatiyle, Hüsrev'le beraber; bu büyük ve ağır ve kıymettar hizmet-i Kur'âniyeye kemâl-i tesanüdle

çalışmak lâzımdır. Sakın, dikkat ediniz!... İhtilâf-ı meşrebinizden ve zayıf damarlarınızdan ve derd-i maişet zaruretinizden ehl-i dalâlet istifade edip, birbirinizi tenkit ettirmeye meydan vermeyiniz. Meşveret-i şeriyye ile reylerinizi teşettütten (dağmıklıktan) muhafaza ediniz. İhlâs Risalesinin düsturlarını her vakit göz önünde bulundurunuz. Yoksa, az bir ihtilâf bu vakitte Risale-i Nur'a büyük bir zarar verebilir. Hatta sizden saklamam. İşte şimdi Feyzi de Emin de biliyorlar ki, mâbeyninizde gayet ehemmiyetsiz bir tenkid, bize burada zarar veriyor gibi. Size, hiç bilmediğim halde, bu noktaya dair iki mektup yazdım ve rûhen çok endişe ediyordum; “Acaba yeni bir taarruz mu var?” diye muhtarib idim.

Hem, o zarardandır ki, mübarek Hüsrev'in gelmesiyle yeni bir şevk ve süratle bize Hizb-i Nur'un arkasına ilhak edilen münacat parçası on beş gün te'hire uğradı. On beş gün evvel bize geleceğini tahmin ediyordum. İnsan kusursuz olmaz ve rakipsiz de olmaz. Risale-i Nur'un kahraman şâkırtleri her müşkilata galebe ettikleri gibi, inşaallah bu ehemmiyetli ve dehşetli mevsimde yine galebe ederler. Safvet ve ihlaslarını bozmayacaklar ve hizmetlerine fütur getirmeyecekler. Siz, tedbir-i maddiyeyi benden daha iyi bilirsiniz; fakat madem Hüsrev'le Rüştü, Risale-i Nur'da çok ehemmiyetli rükünlerdir. Hem etraflarında, Risale-i Nur'un çok ehemmiyetli şâkırtleri var. Madem Hâfız Ali, Tâhirî, Hafız Mustafa, Küçük Ali Risale-i Nur hizmetinde muvaffakiyetleriyle tam makbul oldukları tahakkuk etmiş; bu iki cereyan baştaki iki göz gibi olmalı. Tam bir tesânüt lâzım ki, bu ağır defineye omuzları dayanabilsin. Umum kardeşlerimize birer birer selam ederiz.

Sava Medrese-i Nuriye'nin kıymettar bir talebesi Marangoz Ahmed'in güzel ve hâlis manzumesi bizi memnun edip, lâhıkaya girdi. Husûsan Risale-i Nur'un sandalyesinden masumları inmedikleri ve “O nurlu sandalyada oturan, yangınlar, tuğyanlardan kurtulur.” diye sözleri güya, tam Medreset'üz-Zehra'nın hakikî bir talebesi, istikbalden zamanımıza gelmiş bize teselli veriyor ve mâsum talebelerin çoğalmasını müjde veriyor.

Risale-i Nur'un telifi başında baş kâtip Şamlı Hafız Tevfik'in haremî merhume Zehra, ben Barla'da iken, Şamlı Hâfız Risale-i Nur'u

yazmasına çalışmak için, o merhume, Hâfız'ın işlerini görüyordu, tâ nurları yazsın. Biz de o merhumeyi o iyiliğine mukabil, Risale-i Nur'un vefat etmiş has talebeleri içinde o vakitten beri duamızda şerik (ortak) ediyoruz, hem dua edeceğiz.

Dünyadaki kollektif sosyal hareketleri inceleyenler, bunları üçe ayırıyorlar: 1- Terörist karakterli olanlar, 2- Siyasi olanlar, 3- Kültür hareketleri... Bunlardan terörist karakterli olanlar ne kadar zararlı görülüyorsa, kültür hareketleri de o kadar faydalı bulunuyor. Çünkü kültürel hareketler, yıkıcı değildir, politik yönleri yoktur. Onlar, insanları uyandırmak, eksikleri tamamlamak, yanlışları iyilikle düzeltmek için yetkilileri uyandırma tamir etme yönünde gayret göstermektedirler. Problem çözücü ve faydalı bu hizmetlere devletlerin destek vermesi gerekir. Zaten bütün dünya da, devletler bu çeşit sivil hareketleri desteklerler. Toplum daha iyiye ve daha güzele götüren bu hizmetlerin değeri her zaman bilinmez ve maalesef bazı ülkelerde takdir edilmek şöyle dursun, takdir ile karşılanır. Topluma sevgi, ümit, kendine güvenip birşeyler yapabilme ve iş yapacağına inandırma suurunu uyandıran bu hizmetler, bazen o toplumun ruhuna yabancılar tarafından devlete ve millete karşı imiş gibi gösterilip hatta dayatmalarla karşılanıp bitirilmeye çalışılır.

İşte Üstad'ın hizmet-i imaniye ve Kur'âniyesine karşı bunu engellemeye çalışanlar da vardı. Bu hususta her türlü hile ve desiseyi kullanıyorlardı. İşte bu bozguncu stratejilere karşı, o da problemleri çözücü ikazlar da bulundu: "İhtilaf-ı meşrebinizden ve zayıf damarlarınızdan ve derd-i maişet zaruretinizden ehl-i dalâlet istifade edip, birbirinizi tenkit ettirmeye meydan vermeyiniz. Meşveret-i şerriyye ile reylerinizi teşettütten muhafaza ediniz. İhlas Risalesinin düsturlarını her vakit göz önünüzde bulundurunuz. Yoksa, az bir ihtilaf bu vakitte Risale-i Nur'a büyük bir zarar verebilir."

132. Mektup

Yüz otuz ikinci mektupta 30. Sözün, Münacaat Risalesinin önemi ve külliyyet kazanan duaların makbuliyeti hakkında bilgi verilmektedir.

Bu defa beni çok mesrur eden ve şükre teşvik eden ve bu sıralarda hâsıl olan endişemi izâle eden ve Isparta vilayeti mânevi Medreset'üz-

Zehra olduğunu ve Isparta şâkırtleri sebatte ve sadakatte her yere fâik olduklarını gösteren Risale-i Nur erkânlarından üç-dört mektup ve mektupta isimleri bulunan has kardeşlerimin Risale-i Nur'a hizmet ve kalemleriyle bize yardım cihetinde bize gösterdikleri fedâkârâne ulüvv-ü cenab, böyle bir zamanda ve böyle bir mevsimde gayet parlak bir inâyet-i Rabbâniye olduğuna kanaatimiz var.

Nur fabrikasındaki Aliler ve Tâhirî'nin istedikleri mucizeli Kur'ânımızla îcaz-ı Kur'ân zeyilleriyle beraber İstanbul'da Hâfız Emin'in yanındadır, okutturuyorlar ve yazdırıyorlar. İsterseniz benim nüshamı Hâfız Emin'den alınız, onun yerine güzelce zeyilli nüshanızdan birisini veriniz, yanında kalsın.

Kur'ân'ın son yazılan nüshasını da lüzum olduğu ve bilfiil İstanbul'a tab' etmek için geldiğiniz zaman göndereceğim. Hüsrev'in uzun ve tesirli ve kıymettar mektubu ve hâşiyesinde kahraman Rüştü'nün küçücük mektubu ve pek çok alâkadar olduğu ehemmiyetli kardeşlerimizin kalemleriyle bize yardımları ve Risale-i Nur'la iştigali herşeye tercih etmeleri ve Hüsrev'in de mütemadiyen geleliden beri çalışması isbat ediyor ki, Isparta tamamıyla Risale-i Nur'a sahip olmuş ve bir Said yerinde bin Said'i bulmuş. Cenab-ı Hakk'a nihayetsiz şükür, sena ve hamd olsun. Mucizeli Kur'ânımızın matbaa ve teclid masrafı otuz bin liraya çıkması cihetiyle, bu azim mesele şimdilik tehir etmesine mecburiyet var.

Re'fet Beyin bizi hayrete düşüren hayretli ve garip mektubunun başdaki kısmı, lâhikaya, medar-ı tebrik olarak yazıyoruz. Bilhassa "Ene" ve "Zerre" namındaki Otuzuncu Söz'ü her müminin ezber etmesi zaruridir, demesi ve o eserin kıraetinden sonra Barla'da Abdürrahîm namını kazanan ve "Yâ Rahîm!" zikrini bize işittiren mübarek kedinin bir kardeşi olarak bir kedi, Ezan-ı Muhammediyi (s.a.s.) müştâkâne, insan gibi dinlemesi, bize de sizin kadar hayret ve sürur verdi. Ezan-ı Muhammediyi (a.s.m.) tam zuhuruna işaret müjdesi telakki ettik. Kâtip Osman ve Mehmed Zühütü gibi hizmet-i Kur'âniyede eski ve ehemmiyetli ve kıymettar Tenekeci Mehmed'in de rüyası ehemmiyetlidir. Allah hayretsin. Isparta için çok hayırdır; onun içinde ehemmiyetli bir müjde var.

Re'fet kardeşimizin mektubu dört cihetle beni memnun etmiş. Zaten eskiden beri Hüsrev, Re'fet, Rüştü; hayâlimde, tasavvurumda birleşmişler. Cenab-ı Hakka şükür ki, onlardan ümid ettiğim kemal-i sadakat ve sebat devam ediyor.

Hem Hüsrev'in hem Hâfız Ali'nin mektuplarında isimleri bulunan sebâtkâr kardeşlerime ve Kâtip Osman ve Mehmed Zühtü ve Isparta Hâfız Ali'si ve Sava kahramanlarına birer birer selam ve dua ediyoruz. Şimdi bu mektubu yazarken, Risale-i Nur santralı Sabri'nin mektubunu Emin getirdi. Açtık, yağmursuzluk bahsine dair Risale-i Münâcâtın kesretle yazılması bereketiyle yağmurun gelmesi ve Rahmet-i İlahiyenin fakir fukaraya imdat edilmesini yazdığını gördük. Benim için ehemmiyetli bir meseleyi halletti.

Burada da yağmura şedit ihtiyaç vardı. Yağmur gelecek hiçbir alâmet hissetmiyorduk. Bu kaht (kıtlık) zamanında yağmursuzluk, fakir fukaraya çok ağır gelmişti. Ben, üç defa, namazdan sonra, masum fukaraları ve aç kalan hayvanları Risale-i Nur'u şefaathçi yapıp dua ettik. Birden aynı gece, memûlümüziün fevkünde duanın tam kabûlünü gördük. Ben hayretle, bu cüzî duamız, bu küllî meseleye ne derece dahil olduğumu bilemedim. Dedim: "Her halde çok mühim dualara, duamızda, binden bir hissesi olmuş." Şimdi tahakkuk etti ki; Isparta nûrânileri, nurlu, manevî duaları, bizi de o rahmetten hissedar eyledi. Hatta o duama arkamdan 'Âmin' diyenlerden Feyziye, bu mânâyı, bu hayretimi de ona şimdi söyledim. Evvelce söyleseydim, onun hüsn-ü zannını tadil edemiyecektim. Çünkü o, Üstadına, en büyük hisse veriyor.

Sabri'nin mektubunda, Sıddık Süleyman ve Barla'daki kardeşlerimizin selamları ve eski alâkalarını tam muhafaza eylemeleri, Barla'daki hayatımı tahassürle hatırlattırdı. Ben de onlara çok selam ederim.

Mübarek Hüsrev, mektubunda, has kardeşlerimizden Refet, Rüştü, Kâtip Osman, Osman Nuri, Âtîf ve Feyzi'nin bir yâdigâr-ı tahattur olarak, birer nüsha yazılarının bizlere hediye edilmelerini yazıyor. Cenab-ı Hak, onlara, yazdıkları, herbir harfe mukabil bin hasene versin. Âmin.

Bu mektup Isparta'dan gönderilen mektuplar üzerine yazılmış ve Bediüzzaman Hazretlerini çok mesrur etmiş ve şükre sevketmiştir, ayrıca o sıralarda meydana gelen endişesini de gidermiştir. Hayatı boyunca bir gâye-i hayâli

olan Medresetüz-Zehrâ'nın bir mânevî şekli olarak Isparta kahramanlarının hizmetlerini, ileride maddî şekli de tahakkuk edecek o ilim yuvasının bir ruhu hükmünde görmüştür. Yapılan hizmet ve faaliyetleri anlatan bu mektuplardan, Isparta kahramanlarının sebât ve sadâkate herkesden üstün olduklarını okumuş; böyle bir zamanda ve bahar mevsiminin gaflet veren havasında onların gösterdikleri fedakârlık ve uluvv-ü cenablığı Cenab-ı Hakk'ın bir inayeti olarak değerlendirmiştir... Nurlara sahip çıkan Isparta için, kendisinin ayrılmasına karşılık "Bir Said yerine bin Said bulmuş." diyerek takdirlerini belirtmiş; Re'fet Bey'in "Bilhassa 'Ene ve Zerre' namındaki Otuzuncu Sözü her müminin ezberlemesi zaruridir." demesini "Bizi hayrete düşüren ifadeler." diyerek karşılık vermiştir...

Gerçekten "Ene ve Zerre" bahsi enfüs ve âfakta gizli sırları, insanın ve kâinatın sakladığı hazineleri açan bir anahtar olarak hârika bir Risaledir. Üç- dört sene önce Darham Üniversitesinde ziyaret ettiğimiz İngiliz Profesör Colin Turner de bana "Çıldıracağım... Böyle bir şey yazılamaz; bu 'Ene' bahsini, akademik bir çalışma yaparak dünyaya duyurmamız lâzım!" demişti...

Bu mektup 1950'den önce yazıldığı için o zaman ezanlar hâlâ "Tanrı uludur." şeklinde okunuyordu. Onun için "Barla'da Abdürrahim namını kazanan ve 'Yâ Rahîm! Yâ Rahîm!' zikrini bize işittiren mübarek kedinin bir kardeşi olarak bir kedi, Ezan-ı Muhammediyi (a.s.m.) müştakane, insan gibi dinlemesi, bize de sizin kadar hayret ve sürur verdi ve Ezan-ı Muhammediyi (a.s.m.) tam zuhûruna işaret telakki ettik." demiş. İnsanlar korkudan minareden Türkçesini okusalar bile aşağı indiklerinde, evlerde ve özel toplantılarında aslı şekliyle okuyorlardı. Herhalde böyle bir ezanı dinlemiş olacak ki, mektupta mevzu bahis edilmiştir...

Mektupta bahsedilen duanın kabulünde "Yağmursuzluk bahsine dair Risale-i Münacatın kesretle yazılması bereketiyle yağmurun gelmesi ve Rahmet-i İlahiheyinin fakir fukaraya imdat edilmesini yazdığımı gördük. Benim için ehemmiyetli bir meseleyi halletti." denilmiştir.

Çünkü böyle meselelerde duanın külliyet kazanması gerekir. Yani sadece bir kişinin dua etmesi değil, umumun hâlen veya kâlen dua vaziyetine geçmesi mühimdir. Onun için diyor ki: "Burada da yağmura şedit ihtiyaç vardı. Yağmur gelecek hiçbir alâmet hissetmiyorduk. Bu kaht zamanında yağmursuzluk, fakir fukaraya çok ağır gelmişti. Ben üç defa, namazdan sonra, masum fukaraları ve aç kalan hayvanları Risale-i Nur'u şefaatiçi

yapıp dua ettik. Birden aynı gece umulmadık şekilde duanın kabûlünü tam gördük. Ben hayretle, bu cüzî duamızın, bu küllî meseleye ne derece dahil olduğunu bilemedim. Dedim: “Herhalde çok mühim dualara, duamızın da, binden bir hissesi olmuş.” Şimdi tahakkuk etti ki; Isparta nurânileri nurlu manevî duaları, bizi de o rahmetten hissedar eyledi. Hatta o duama arkamdan “Âmin.” diyenlerden Feyzi’ye, bu mânâyı, bu hayretimi de ona şimdi söyledim. Evvelce söyleseydim, onun hüsn-ü zannını tadil edemeyecektim. Çünkü o, Üstadına, en büyük hisse veriyor.”

133. Mektup

Yüz otuz üçüncü mektupta siyasetten uzak durmanın sebepleri izah edilmektedir.

Her vakit ihtiyat iyidir. Hz. Ali (r.a.) bize ihtiyatı tavsiye ediyor. Şimdi, Şark tarafında yeni bir hâdise: Bir şeyh tarafından, kendi müridleri ve halifeleri vasıtasıyla din lehinde eskiden beri meşhur olmuş Şeyh Ahmed nâmında, Türbedâr-ı Nebevî tarafından vasiyetnâme-i Peygamberî (a.s.m.) nâmında bir eser, o havalide gezmiş. İntişar etmiş. Oralarda çalışan kahraman Selahaddin’i bir derece ihtiyata sevkedip, bütün siyasetlerin fevkünde ve siyasetlere tenezzül etmeyen Risale-i Nur cereyanı, öyle siyasete temas edebilen cereyanlarla iştiraki görünmemek için, daha ziyade ihtiyat ve tevakkufa mecbur olmuş. Bu gün, beş ay, Ankara’ya bir vazife ile gitmek için buraya geldi. Bir hafiyeye onu takip edip o da arkasından girdi. Ben o casusa –Salâhaddin kalktıktan sonra– dedim ki: “Risale-i Nur ve ondan tam ders alan biz şâkirtleri, değil dünya siyasetlerine, belki bütün dünya ya karşı da Risale-i Nur’u âlet edemeyiz. Şimdiye kadar da etmemişiz. Biz ehl-i dünyanın dünyalarına karışmıyoruz. Bizden zarar tevehhüm etmek divaneliktir.”

Evvelâ: Kur’ân, bizi siyasetten men etmiş; tâ ki, elmas gibi hakikatları, ehl-i dünyanın nazarında cam parçalarına inmesin. Sâniyen: Şefkat, vicdan, hakikat, bizi siyasetten men ediyor. Çünkü tokada müstehak dinsiz münafıklar onda iki ise, onlarla müteallik yedi sekiz mâsum biçâre, çoluk-çocuk, zayıf, hasta, ihtiyarlar var. Belâ ve musibet gelse, o sekiz mâsumlar, o belaya düşecekler. Belki o iki münafık dinsiz,

daha az zarar görecektir. Onun için, siyaset yolu ile, idare ve âsâyişi ihlâl tarzında neticenin husulü de şüpheli olduğu halde girmek, Risale-i Nur'un mâhiyetindeki şefkat, merhamet, hak, hakikat şâkırtlerini men etmiş. Sâlisen: Bu vatan, bu millet ve bu vatandaki ehl-i hükümet, ne şekilde olursa olsun, Risale-i Nur'a eşedd-i ihtiyaçla muhtaçtırlar. Değil korkmak veyahut adâvet etmek, en dinsizleri de, onun dindârâne, hakperestâne düsturlarına taraftar olmak gerektir. Meğer ki, bütün bütün millete, vatana, hâkimiyet-i İslamiyeye hıyanet ola. Çünkü bu millet ve vatan hayat-ı içtimaiyesi ve siyasiyesi anarşistlikten kurtulmak ve büyük tehlikelerden halas olmak için, beş esas lâzım ve zarûrîdir.

Birincisi: Merhamet. İkincisi: Hürmet. Üçüncüsü: Emniyet. Dördüncüsü: Haram ve helâli bilip haramdan çekilmek. Beşincisi: Serseriliği bırakıp itaat etmektir.

İşte Risale-i Nur, hayat-ı içtimaiyeye baktığı vakit, bu beş esası temin edip, hem asayişin temel taşını tesbit ve temin eder. Risale-i Nur'a ilişkinler katıyyen bilsinler ki, onların ilişmesi, anarşi hesabına vatan ve millete ve asâyişe düşmanlıktır. İşte bunun hülâsasını o casusa söyledim. Dedim ki: Seni gönderenlere böyle söyle. Hem de ki: 'On sekiz senedir bir defa kendi istirahatı için hükümete müracaat etmeyen, ve yirmi bir aydır dünyayı herc ü merc eden harplerden hiçbir haber almayan ve çok mühim makamlarda çok mühim adamların dostane temaslarını istigna edip kabul etmiyen bir adama, ondan korkup, tevehhüm edip, dünyanıza karışmak ihtimaliyle evhama düşüp, tarassutlarla sıkıntı vermekte hangi mâna var? Hangi maslahat var? Hangi kanun var? Divaneler de bilirler ki, ona ilişmek divaneliktir.' dedik. O casus da kalktı gitti. Umum kardeşlerimize, hususan erkânlara ve matbaacılar, bilhassa Hizb-i Nuriyenin nâşirleri olan Hâfız Ali, kahraman Tâhirî ve Hâfız Mustafa ve arkadaşlarına birer birer selâm ediyoruz.

Bu mektupta en başta ihtiyat üzerinde durulmaktadır: "Her vakit ihtiyat iyidir. Hz. Ali (r.a.) bize ihtiyatı tavsiye ediyor." Çünkü Celcelutiye'de "Sırren!... Sırren!" diyerek düşmanların zararından ve başkalarının hasedinden korunmayı istiyor.

Bu mektupta siyasetle alakası olan gruplardan da uzak durulması istenmektedir: "Bütün siyasetlerin üstünde ve siyasetlere tenezzül etmeyen

Risale-i Nur cereyanı, öyle siyasete temas edebilen cereyanlarla iştiraki görünmemek için daha ziyade ihtiyat ve tevakkufa mecbur olmuş.”

Risale-i Nur hizmeti, Kur’ân’ın elmas gibi hakikatlarını cam parçalarına indirmemek için siyasetten uzak durmak hem de herhangi bir merhametsizliğe vesile olmamak için de siyaset yoluyla idare ve asayişi ihlâl edecek tavırlardan kendilerini men edecekler.

Risale-i Nur, merhamet, hürmet, emniyet, haram ve helali bilip haramdan çekilmek ve serseriliği bırakıp itaat etmek olan bu beş esası tesbit ve temin ederek ictimai ve siyasî hayatı anarşiden kurtarır.

134. Mektup

Yüz otuz dördüncü mektupta Isparta kahramanlarının özellikleri birer birer anlatılıp toptan yaptıkları güzel hizmetlerin önemi anlatılmaktadır.

Cenab-ı Hakka hadsiz şükür ediyorum ki, bu acib zamanda; sizin gibi hâlis, muhlis, mahviyetli, fedakâr kardeşleri bize ihsan eylemiş. Bu defa Hüsrev’in, Hâfız Ali’nin, Hâfız Mustafa’nın, Küçük Ali’nin birbirine hitaben yazdıkları dört mektuplarını okudum. En derin kalbimde bir sürur, bir hiss-i şükran, bir memnuniyet hissettim. Bu çok kıymetli kardeşlerimin ne derece âli himmet ve yüksek ruhlu, Risale-i Nur hizmetinde ne derece fedakâr olduklarını anladım. Ve Risale-i Nur böyle kuvvetli ve hâlis ellere tevdi edildiğinden, bize kati kanaat verdi ki; Risale-i Nur mağlup olmayacak, bu kuvvetli tesanüt, onu daima yaşattırıp parlattırarak.

Evet kardeşlerim! Sizler, ihlâs sırrını tam muhafaza ediyorsunuz. Bu kadar esbab-ı tefrika içinde vahdetinizi muhafaza, hakikaten bir hârikadır. Hâfız Ali’nin hakikaten müstesnâ bir mahviyet ve tevazuu içinde ihlâsı ve fenâ fil ihvân düsturunu muhafaza etmesi ve Hüsrev’in hakikaten tedbirce bana ihtiyaç bırakmayacak bir derecede tedbir ve dirayeti ve Hâfız Ali gibi yüksek ihlası ve mahviyeti; Hâfız Mustafa’nın hizmet-i Nuriyede büyük iktidarı içinde kuvvetli bir sadakati ve fedakârâne teslimiyeti; ve hem Abdurrahman, hem Lütfü; hem Hâfız Ali mânasını taşıyan büyük ruhlu Küçük Ali, Risale-i Nur hizmetini dünyada herşeye tercihan hayatının en büyük maksadı yapması ve se-

beb-i ihtilâfa karşı kuvvetli mukavemeti bulunduğunu bu dört mektubunuz bana bildirdi.

Aynı sistemde, meselede alâkadar kahraman Tâhirî ve kahraman Rüşdü'nün dahi aynı hakikatta ve aynı ahlâkta bulduklarını hiç şüphe etmiyoruz. Bu altı rüknün, bu muvakkat sarsıntıdan, hakiki bir tesanütle birbirine el ele, omuz omuza, baş başa vermesi, altı yüz belki altı bin kıymet-i mâneviyeyi alıyor, diye Cenab-ı Hak'a Risale-i Nur hesabına hadsiz şükür ediyoruz ve sizi de tebrik ediyoruz. Isparta içindeki has ve hâlis kardeşlerimizden, bu âhir mektuplarda; Mehmet Zühdü, Isparta Hâfız Ali'sinden haber alamadığımdan merak ettim. Rahatsız değiller mi?

Sandıklı tarafından, kemal-i şevkle ve ciddiyetle faaliyette bulunan Hasan Âtîf kardeşimizin bir mektubundan anladım ki; orada, perde altında faaliyetini durdurmak için bazı hocalar, bir kısım tarikata mensub adamları vâsıta edip fütur veriyorlar. Halbuki mesleğimiz, müsbet hareket etmektir. Değil mübâreze, belki başkaları düşünmeye de mesleğimiz müsaade etmiyor.

Hem, müşterileri de aramaya mecbur değiliz... Müşteriler yalvarmalı. O kardeşimiz, hakikaten hâlis ve tam sâdık. Kalem gibi, kalbi, ruhu da güzel; fakat birden herşeyi mükemmel ister; onun için biraz sıkıntı çeker. Mümkün olduğu kadar hem ihtiyat etsin, hem mübtedî' (bid'atçı) hocalara mübâreze kapısını açmasın. İnşallah Cenab-ı Hak, onu muvaffak eder. O mıntıkada kendi gibi hâlis rükünleri bulur; belki de bulmuş. Biz, başta onu ve onun etrafındaki Risale-i Nur şâkirtlerini tebrik ediyoruz. Onların az hizmetlerine çok nazariyle bakıyoruz. Ben buradan onlarla muharebe ve müşavere edemediğimden; sizler benim bedelime, o kardeşlerimize hem selamımızı bildiriniz. Hem mânevi kazançlarımıza, haslar dairesinde, Âtîf'in sâdık rüfekası ünvanı altında dahildirler. Her sabah yanımızda mânen bulunuyorlar.

Ben de sizi tebrik ediyorum ki, şeytan-ı cinnî ve insânin desiselelerini akîm bıraktınız. Cenab-ı Hak sizi bu hizmet-i Nuriyede daima muvaffak eylesin. Âmin. Sizden ebeden razı olsun. Âmin.

Eskide, bir zaman Barla'da, bütün tarikatların şecere-i külliyesini tanzim ve istinsah etmek için Hâfız Ali ve Hüsrev o vakit, o işde bulun-

dular, çalıştılar. Tâ o vakitte bu iki zat, ileride Risale-i Nur'a ehemmiyetli hizmette bulunacaklarını ve başta iki göz gibi, iki bakar bir görür, diye kuvvetli bir temenni ile ümit etmiştim. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, o ümidim o zamandan beri tahakkuk etti ve ediyor ve şimdi tam oldu.

Kardeşlerim, siz de vuku bulan küçücük kusurları çok i'zam etmeyiniz (büyütmeyiniz). Yalnız ben değil, belki zannediyorum ki, hakikata muttali olan herkes tasdik eder ki, Isparta ve havalisindeki Risale-i Nur şâkirdlerinde fevkalâde bir sadakat, sebat, uhuvvet, ihlas ve kahramanlık var ki, bu acib zamanda binler esbab-ı fesat ve ifsat içinde vahdetlerini ve ittifaklarını ve hizmette ciddiyetlerini muhafaza ediyorlar. Bu fırtınalı hâdiseler içinde, Risale-i Nur'u muattal bırakmadınız, söndürmediniz; belki öyle parlattırdınız ki, bizi de ışıklandırıp gayrete getirdiniz. Bilhassa bahar mevsiminde, umumî gaflette ve derdi maişetin verdiği dehşetli belâ içinde böyle kemâl-i şevk ve gayretle Risale-i Nur'a çalışmak, hakikaten bir inayet-i İlâhiyedir. Sizleri, bütün ruhumuzla tebrik ediyoruz. Kalemlerini bizim hesabımıza çalıştırmaya karar veren altı müttehid, kahraman bir ruh, altı ceset ve altı yeni Said yerinde ve yirmi bir kardeşimi, yirmi bir Abdurrahman ve Abdülmecid yerinde kabul ediyorum. Cenab-ı Hak, o kalemlerin siyah nur olan mürekkeplerini, Hadis-i Sahihin nassıyla, her bir dirhemini, yüz dirhem şehid kanı kıymetinde yevm-i haşir ve mizanda defter-i hasenatlarına ilave eylesin. Âmin. Nakkaş Mehmet ve Âsım'ın hem hayatta, hem Risale-i Nur hizmetinde bulunmaları beni mesrûr eyledi.

Talebeleri arasındaki kuvvetli tesanüt için Bediüzzaman Hazretleri: "Risale-i Nur mağlup olmayacak, bu kuvvetli tesanüt, onu daima yaşattırıp parlattırarak." demektedir; aynı şekilde "sırr-ı ihlası muhafaza" edip "bu kadar esbab-ı tefrika içinde" vahdetlerini muhafaza etmelerine çok önem vererek "hakikaten bir hârikadır" diye bir değerlendirmede bulunmaktadır. Hâfız Ali için "Hakikaten müstesnâ bir mahviyet ve tevazu içinde ihlası ve fenâ fil-ihvan düsturunu muhafaza ettiği", Hüsrev hakkında "hakikaten tedbirce" kendisine "İhtiyaç bırakmayacak bir derecede tedbir ve dirayet ve Hâfız Ali gibi yüksek ihlas ve mahviyet sahibi olduğu", Hâfız Mustafa hakkında "hizmet-i Nuriyede büyük iktidarı içinde kuvvetli bir sadakati ve fedâkârane teslimiyeti bulunduğu", büyük ruhlu Küçük Ali,

hakkında “Risale-i Nur hizmetini dünyada herşeye tercihan hayatının en büyük maksadı yaptığı” ifade edilmektedir. İşte Isparta kahramanların özellikleri ve vasıfları böyle güzelliklerdi; bu güzelliklerle ihtilaf sebepleri-ne karşı kuvvetli bir mukavemet oluşturuyorlardı.

Hâfız Ali, Hüsrev, Hâfız Mustafa, Küçük Ali ile aynı sistemde, aynı hakikatte aynı ahlakta olan Tâhirî ve kahraman Rüşdü omuz omuza, baş başa vererek altı kişi olmalarına rağmen altı bin kişilik manevi bir kıymet ortaya koymaktaydılar. Hasan Atıf Egemen için “Hâlis ve tam sâdık, kalemi gibi, kalbi, ruhu güzel” denmektedir. Fakat “Birden herşeyi mükemmel ister; onun için biraz sıkıntı çeker” diyor. Çare olarak da şöyle diyor: “Mümkün olduğu kadar, hem ihtiyat etsin, hem bid’atçı hocalara mübareze kapısını açmasın. İnşallah Cenab-ı Hak, onu muvaffak eder.”

“Tevîl-i ehâdisten” yani “olay ve rüyaların yorumundan” nasibi büyük olan Bediüzzaman Hazretleri diyor ki: “Eskiden, bir zaman Barla’da, bütün tarikatların şecere-i külliyesini tanzim ve istinsah etmek için Hâfız Ali ile Hüsrev, o vakit o işde bulundular, çalıştılar. Tâ o vakitte bu iki zat, ileride Risale-i Nur’a ehemmiyetli hizmette bulunacaklarını ve başta iki göz gibi, iki bakar bir görür, diye kuvvetli bir temenni ile ümit etmiştim. Cenab-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, o ümidim o zamandan beri tahakkuk etti ve ediyor ve şimdi tam oldu.”

Kusurların büyütülmemesi mevzuunda da şu tavsiyede bulunuyor: “Kardeşlerim, sizde vuku bulan küçük küçük kusurları çok izam etmeyiniz yani büyütmeyiniz.”

135. Mektup

Yüz otuz beşinci mektupta 200 masum çocuğa Kur’ân öğreten merhum Mehmet Zühtü’den bahsedilmektedir.

Mehmet Zühdü’nün vefatı, hakikaten Risale-i Nur cihetinde büyük bir zâyiattır. Fakat Cenab-ı Hakka hadsiz şükür olsun ki, o mübarek zat, az bir zamanda Risale-i Nur’a pek çok hizmet eylemiş. Kırk elli sene vazife-i Nuriyesini, sekiz on senede tamamiyle yapmış. Mânen içimizde, dairemizde o fevkalâde hizmetiyle, parlak bir surette yaşıyor. Hasenat cihetinde ölmemiş, daima defter-i âmâline, daha kesretli hasenât yazılıyor. Hatta ben de, eskide sarîh ismiyle birkaç defa; Risale-i

Nur talebesi unvaniyle yüzer defa onu ve onu Risale-i Nur'a veren merhum pederini manevi kazançlarıma şerik ettiğim gibi; şimdi sarîh ismiyle bazı gün elli defaya yakın hissedar oluyor. Demek onun hayat kazancı ziyadeleşmiş. Cenab-ı Hak, onun akrabalarına sabr-ı cemîl versin ve ona, mağfiret-i kâmile ihsan eylesin. Âmin.

O mübarek, kalemini bize vermişti; ben de onu, hem Abdurrahman, hem Abdülmecid yerinde kabul etmiştim. Onu vefat etmemiş gibi, daima kalemi işler hükmünde kabul ediyoruz. İki yüze yakın masumları, hanesinde, Kur'ânı ve Risale-i Nur'u ders veren o mübarek zât, aynen Abdurrahman gibi az bir zamanda uzun bir ömrün vazifesini çabuk görmüş, bitirmiş gitmiş. Kardeşimiz Katip Osman'ın onun hakkında yazdığı parlak fıkra, lâhıkaya girdi. Hakikaten o zat, o fikraya lâyıktır. İnşallah Isparta'da o sistemde çoklar daha çıkacak, bu acıyı unutturacak. Benim tarafımdan onun vâlidesini ve çocuklarını taziye ediniz.

Risale-i Nur'un gayet ehemmiyetli bir şâkirdi olan Hulusi Bey'in ehemmiyetli mektubunu gördüm. Elhak, o kardeşimiz, birinciliği daima muhafaza ediyor. Ben onu daima kalem elinde, Risale-i Nur'un işi başında biliyorum. Hem, bütün muharebelerimde birinci safı muhataptır. Onun suallerine yazılan Mektubat Risaleleri ve onun yazdığı samimi mektupları, onun yerinde pek çok insanları Risale-i Nur dairelerine celbetmiş ve ediyor. O dediği gibi, bizden uzak değil. Her gün, çok defa beraberiz. Muhaberemiz hiç kesilmemiş. Sizlerle konuştuğum vakit Hulusiyi içinde buluyorum. Sabri, nasıl onun hesabıyla benimle konuşuyor; benim bedelime de onunla konuşsun. Umum kardeşlerimizle birer birer selâm ederiz.

136. Mektup

Yüz otuz altıncı mektupta, ihtiyarlar Risalesi ile ilgili tevafuklar anlatılmaktadır.

Sizin çok mübarek ve çok faydalı olan nuranî hediyelerinizi ve elmas kalemlerin yâdigârlarını aldık. Cenab-ı Hak, onları yazan o kalem

sâhiplerine, herbir harfine mukabil on rahmet eylesin. Âmin. Bu nurlu İhtiyar Risalelerinin bir nevi kerameti şudur ki, emanet kapıya gelirken, sekiz seneden beri yalnız iki defa yanıma gelen buranın ihtiyar müftüsü, Belediye Reisi ile hilâf-ı memul bir surette gelmeleri ânında Emin de emaneti kapıya getirmesi; hem aynı günde ihtiyarlar emaneti geldiği vakit, bu şehirde, Risale-i Nur'un ümmi ihtiyarların başında iki gayet ihtiyar zat, ayrı ayrı yerden, her ikisi ellerinde birer parça yoğurt teberrük getirmeleri ve aynı günde Isparta Kahramanlarının bir mümes-sili ve yanımıza yalnız üç defa gelen Hilmi Bey, bir günlük mesafeden gelirken hilaf-ı memul olarak emanet ellerimizde iken, güya hediye nin seyrine gelmiş gibi girmesi; hem aynı vakitte, bir-iki keramet-i Nuriyeye medar Hayri isminde bir şâkird ve Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir şâkirdi ve Daday kasabasından gelen Fuad ile beraber girmeleri ile elimize emanetlerden, İstanbul'da okutmak için üç nüshayı Fuad'ın alması; elbette tesadüfi ve ittifakî değil, belki bu ihtiyarlar emanetine bir hüsn-ü istikbaldir. Bu havalide hüsn-ü tesirine bir işarettir.

Kardeşlerim! Erkân-ı sitteden (Altı rükün olan Hâfız Ali, Hüsrev, Hâfız Mustafa, Küçük Ali, Tâhirî ve Rüşdü'den) iki Ali ile Tâhirî ve Hâfız Mustafa, bu iki üç senede ve bilhassa bu havalide bana yardımları ve fütuhatları, ya fevkalâde ihlaslarından veya yüksek iktidar ve faaliyetlerinden o derecedir ki, bu vilayette Risale-i Nur şâkirtlerini ebeden minnettâr edip, Risale-i Nur'u dahi, buralarda ebeden yerleştirdiler. Cenab-ı Hak, onlardan ve sizlerden ebeden râzî olsun. Âmin.

Kalemlerini, ümmiliğime yardım veren Medrese-i Nuriye'nin üstadı Hacı Hâfız ve mahdumu ve iki kardeş Mustafa ve Salih ve iki kardeş Ahmed ve Süleyman ve beş kardeş beraber talebe olup, üçü bize yardım etmeleri ve Babacan da, Âsım'ın ruhunu şad edip, o sistemde yardımımıza koşması ve Zekâî de Lütfü'nün ruhunu mesrur edip, eski Zekâî gibi vazifesine sarılması ve Marangoz Ahmed ve Kâtip Osman ve Mehmed Zühdü (Afallâhü) ve Nuri ve Tenekeci Mehmed gibi, eski kıymettâr hizmetleriyle Isparta'yı nurlandıran diğerleri gibi, Kastamonu'nun tenvirine de koşmaları ve şimdi tanıdığım Mustafa ve Mustafa ve Mustafa ve Eyyûb, kalemleriyle, eski dost gibi ümmiliğime yardım

etmeleri; elbette, şüphesiz, “Sen inayet gözünde korunmaktasın.” müjdesini tam tasdik ederler.

137. Mektup

Yüz otuz yedinci mektupta, Hasan Atıf Egemen ve sâdık rüfekasına, fedâkârlık ve kahramanlıklarını takdirle beraber dikkat etmeleri gereken hususlarda da tavsiyelerde bulunmaktadır.

Aziz, sıddık, mücahid kardeşlerim! Hasan Âtîf ve sâdık rüfekası! Evvela: Bu şuhûr-u selâse-i mübarekenizi tebrik ediyoruz. Sizin kalemlerinizin yadigârları ve Risale-i Nur’dan ayrılmamak ve sebat etmek senetleri olan yazılarınızı ve dininizi dünyanın çok fevkinde tutmanıza işaret veren dünya sureti üstündeki çizgilerinizi ve iman hizmetinde daima sebat etmenize, vesikalar hükmündeki imzalarınızı kemal-i memnuniyetle aldık, kabul ettik. Cenab-ı Hak sizlere, hazine-i rahmetinden onların hurufatı adedince defter-i âmâlinize haseneler yazsın. Âmin.

Aziz kardeşlerim! Bu defa yazılarınızda İhlâs Risalelerini gördüğüm için, sizi o gibi Risalelerin dersine havale edip, ziyade bir derse ihtiyaç görmedim. Yalnız bunu ihtar ediyorum ki, mesleğimiz, sırr-ı ihlâsa dayanıp, hakâik-i imâniye olduğu için; hayat-ı dünyaya, hayat-ı ictimaiyeye mecbur olmadan karışmamak ve rekabet ve tarafgirliğe ve mübarezeyle sevkeden hâlâtan tecerrüd etmeye mesleğimiz itibariyle mecburuz. Binler teesüf ki, şimdi müthiş yılanların hücumuna mâruz biçâre ehl-i ilim ve ehl-i diyanet, sineklerin ısırması gibi cüzi kusurata bahane ederek, birbirini tenkitle, yılanların ve zındık münafıkların tahribatlarına ve kendilerini onların eliyle öldürmesine yardım ediyorlar.

Gayet muhlis kardeşimiz Hasan Atıf’ın mektubunda, bir ihtiyar âlim ve vâiz, Risale-i Nur’a zarar verecek bir vaziyette bulunmuş. Benim gibi binler kusurları bulunan bir biçârenin, ehemmiyetli iki mazeretine binaen, bir sünneti (sakalı) terkettiğim bahanesiyle şahsımı çürütüp, Risale-i Nur’a ilişmek istemiş.

Evvelâ: Hem o zât, hem sizler biliniz ki: Ben Risale-i Nur’un bir hizmetkârıyım ve o dükkanın bir dellâliyim. O ise (Risale-i Nur),

Arş-ı A'zamla bağlı olan Kur'ân-ı Azimüşşan ile bağlanmış bir hakiki tefsiridir. Benim şahsımdaki kusurat, ona sirayet edemez. Benim yırtık dellallık elbisem, onun bâki elmaslarının kıymetini tenzil edemez.

Sâniyen: O vâiz ve âlim zâta benim tarafımdan selam söyleyiniz. Benim şahsıma olan tenkidini, itirazını, başım üstüne kabul ediyorum. Sizler de, o zâtı ve onun gibileri münakaşa ve münazaraya sevkemeyiniz. Hatta tecavüz edilse de beddua ile de mukabele etmeyiniz. Kim olursa olsun; madem imanı var, o noktada kardeşimizdir. Bize düşmanlık da etse, mesleğimizce mukabele edemeyiz. Çünkü, daha müthiş düşman ve yılanlar var. Hem elimizde nur var, topuz yok. Nur, kimseyi incitmez; ışıyla okşar. Bilhassa ehl-i ilim olsa, ilimden gelen enâniyeti de varsa, enaniyetlerini tahrik etmeyiniz. Mümkün olduğu kadar, “Boş sözlerle, çirkin davranışlarla karşılaştıkları zaman, izzet ve şereflerini muhafaza ederek oradan geçip giderler.” (Furkan, 25/72) düsturunu rehber ediniz.

Hem, Hasan Avni ismindeki zât, madem evvelce Risale-i Nur'a girmiş ve yazısıyla da iştirak etmiş, o daire içindedir. Onun fikren bir yanışı varsa da, affediniz. Biz, değil onlar gibi ehl-i diyanet ve tarikate mensup Müslümanlar, şimdi bu acip zamanda, imanı bulunan ve hatta firak-ı dâleden bile olsa onlarla uğraşmamak ve Allah'ı tanıyan ve âhîreti tasdik eden Hıristiyan bile olsa, onlarla medar-ı nizâ noktaları medar-ı münakaşa etmemeyi hem bu acip zaman, hem mesleğimiz, hem kudsî hizmetimiz iktiza ediyor. Risale-i Nur'un âlem-i İslam'da intişarına karşı, hayat-ı ictimâiye ve siyasiye cihetinde mâniler çıkmamak için, Risale-i Nur Şâkirtleri müsâlahakârane vaziyeti almaya mükelleftirler.

Sakın hocaların cuma ve cemaatlerine ilişmeyiniz. İştirak etmeseniz de, iştirak edenleri tenkit etmeyiniz. Gerçi, İmam-ı Rabbanî demiş ki, “Bid'at olan yerlere girmeyiniz.” Maksudı sevabı olmaz demektir; yoksa, namaz battal olur değil. Çünkü selef-i sâlihinden bir kısmı, Yezid ve Velid gibi şahısların arkasında namaz kılmışlar. Eğer mescide gidip gelmekle kebâire maruz kalırsa, halvethânesinde bulunması lâzımdır.

Sâlisen: Hasan Âtîf'in mektubunda, cesur ve sebatkar zâtlardan –ki, efeler tabir ediyor– bahis var. Biz, o cesur, sebatkâr kardeşlerimizi

ruh u canla kabul ediyoruz. Fakat Risale-i Nur dairesine girenler, şahsî cesaretlerini kıymetleştirmek için, sarsılmaz bir sebat ve metânete ve ihvanlarının tesânüdüne cidden çalışmaya sarf edip, o cam parçası hükmünde şahsî cesaretini, hakikatperestlik sıddığıyetindeki fedâkârlık ‘elmas’ına çevirmek gerektir. Evet, mesleğimizde, ihlâs-ı tâmmeden sonra en büyük esas, sebat ve metanettir. O metanet cihetiyle şimdiye kadar çok vukuât var ki, öyleler, herbiri yüze mukabil bu hizmet-i Nuriyede muvaffak olmuş âdî bir adam ve yirmi otuz yaşında iken, altmış yetmiş yaşındaki velilere teveffuk etmişler var.

Hem, bir adam kendi başına cesareti güzel de olsa, bir cemaat-i mütesânideye girdikten sonra, onların istirahatini ve sarsılmamalarını muhafaza etmek için, o şahsî cesareti kullanamaz. “En zayıflarınızın durumuna göre yürüyün (hareket edin).” (Keşfül-Hafâ, İbn-i Mâce) hadis-i şerifinin sırrıyla hareket etmek, hem şimdilik bu müşevveş vaziyetlerde çok zararlı, hem ehl-i siyaseti Risale-i Nur’a karşı cephe alma ve tecavüz etmeye sebebiyet veren şapka ve ezan meseleleri, deccal ve süfyan ünvanları, Risale-i Nur Şâkirtleri, yabanilere karşı lüzumsuz medar-ı bahs ve münâzaa edilmemek lâzımdır. İhtiyat etmek elzemdir ve itidâl-i demmi muhafaza etmek vaciptir. Hatta sizde cüzî bir ihtiyatsızlık buraya kadar bize tesir ediyor.

Risale-i Nur, bir daire değil, mütedâhil daireler gibi tabakât-ı var; erkânlar ve sâhipler ve haslar nâşirler ve talebeler ve taraftarlar gibi tabakatları var. Erkân dairesine liyâkati olmayan, Risale-i Nur’a muhalif cereyana taraftar olmamak şartıyla, daire hâricine atılmaz. Hasların hâsiyeti bulunmayan zıt bir mesleğe girmek şartıyla, talebe olabilir. Bidat ile amel eden, kalbten taraftar olmamak şartıyla, dost olabilir. Onun için az bir kusur ile düşman sınıfına iltihak etmemek için dışarıya atmayınız. Fakat Risale-i Nur’un erkânlarında ve haslarındaki esrarlar ve nâzik tedbirlere onları teşrik (ortak) etmemek gerektir.

Hasan Âtuf Egemen, uzun müddet Afyon’un köy ve kasabalarında Kur’ân dersi vermiş, Kur’ân yazısını öğretmiş ve o aslî harflerle yazılan Risalelerin de yazılıp anlaşılması için uğraşmıştır. Zaten hayatını buna adanmıştır. İhlâs ve sadâkati sebebiyle çevresinde bir çok fedâkâr insan toplanmış. Onlar da Risalelerin yazılıp neşredilmesi için gayret göstermişler. İşte bu gruba Üstad, “Hasan Âtuf ve sâdık rüfekası” diye hitap ediyor...

Hasan Âtîf ve sâdık rüfekasının yazdıkları Risaleler için enteresan bir değerlendirme yapılıyor: a) Kalemlerinin yâdigârları, b) Risale-i Nur'dan ayrılmama ve sebat etmelerinin senetleri, c) Dini dünyanın çok fevkinde tutmanın işareti olan dünya sureti üstündeki çizgiler, d) İman hizmetinde daima sebat etmelerinin vesikaları hükmündeki imzalar...

Risale-i Nur'a zarar verecek vaziyette ihtiyar âlim ve vâiz kişi Üstadı çürütmeye çalışmış. Bunun üzerine şöyle diyor: "Hem o zât, hem sizler biliniz ki, Ben Risale-i Nur'un bir hizmetkârıyım ve o dükkânın bir dellâlıyım. O ise (Risale-i Nur), Arş-ı Azamla bağlı olan Kur'an-ı Azimüşşan ile bağlanmış bir hakiki tefsiridir. Benim şahsımdaki kusurat, ona sirayet edemez. Benim yırtık dellallık elbisem, onun bâki elmaslarının kıymetini tenzil edemez."

Prencip olarak, hiçbir İslâmî gruba ve şahsiyete karşılık vermemek ve hep iyi niyetli olmak esastır: "Sizler de, o zâtı ve onun gibileri münakaşa ve münazaraya sevk etmeyiniz. Hatta tecavüz edilse de, beddua ile de mukabele etmeyiniz. Kim olursa olsun; madem imanı var, o noktada kardeşimizdir. Bize düşmanlık da etse, mesleğimizce mukabele edemeyiz. Çünkü, daha müthiş düşman ve yılanlar var. Hem elimizde nur var, topuz yok. Nur, kimseyi incitmez; ışıyla okşar. Billhassa ehl-i ilim olsa, ilimden gelen enaniyeti de varsa, enaniyetlerini tahrik etmeyiniz. Mümkün olduğu kadar, "Boş sözlerle, çirkin davranışlarla karşılaştıkları zaman, izzet ve şereflerini muhafaza ederek oradan geçip giderler." (Furkan, 25/72) düsturunu rehber ediniz. (...) Biz, değil onlar gibi ehl-i diyanet ve tarikate mensup Müslümanlar, şimdi bu acip zamanda, imanı bulunan ve hatta firâk-ı dâlleden bile olsa, onlarla uğraşmamak ve Allah'ı tanıyan ve âhireti tasdik eden Hıristiyan bile olsa, onlarla medar-ı nîzâ noktaları medar-ı münakaşa etmemeyi hem bu acip zaman, hem mesleğimiz, hem kudsî hizmetimiz iktizâ ediyor. Risale-i Nur'un âlem-i İslâm'da intişârına karşı, hayat-ı ictimâiye ve siyâsiye cihetinde mâniler çıkmamak için, Risale-i Nur Şâkirtleri musâlahakârâne vaziyeti almaya mükelleftir."

Bu iman ve Kur'an hizmetinde tesânüde çok önem veriliyor: "Risale-i Nur dairesine girenler, şahsi cesaretlerini kıymetleştirmek için, sarsılmaz bir sebat ve metanete ve ihvanlarının tesanüdüne cidden çalışmaya sarf edip, o cam parçası hükmünde şahsî cesaretini, hakikatperestlik sıddığıyete fedâkârlık elmasına çevirmek gerektir. (...) Hem bir adam, kendi başına cesareti güzel de olsa, bir cemaat-i mütesânideye girdikten sonra,

onların istirahatini ve sarsılmalarını muhafaza etmek için, o şahsî cesareti kullanamaz.” Çok mühim bir düstur da atılan adımların, en zayıflarının adımlarına göre ayarlanmasıdır.

138. Mektup

Yüz otuz sekizinci mektupta ayrı ayrı mevzuda altı mesele ele alınmıştır:

Bu iki günde iki küçük hâdise, dört beş meseleleri tahattur ettirdi.

Birincisi: Salahaddin Ankara’dan yazıyor ki, tarikat aleyhinde tecavüze başlamışlar. Hem Ankara’da, hem Şark’ta o meselede tevkifat varmış. Risale-i Nur şâkırtleri -her tarafta- inayet-i Rabbaniye altında mahfuz kalıyorlar. Onların kuvvetli ihlâsı ve tesanütleri ve ihtiyatları, o inayeti, haklarında devam ettiriyor.

İkincisi: Bu günlerde herkes sıkıntıdan şekva ediyor. Âdeta mânevî havanın bozukluğundan, maddî ve umumî bir sıkıntı hastalığını vermiş. Hatta bana da bir gün sirayet etti. Bizim her derdimize ilaç olan Risale-i Nur ile meşgul olanlarda, o sıkıntı hastalığı ya yok veya pek azdır.

Üçüncüsü: Merhum Mehmed Zühdü’nün vefatı, Risale-i Nur’un hizmeti noktasında bizi çok müteessir etti. Fakat birden, geçen sene, Hâfız Mehmed’in bütün müsadere edilen Risalelerini, on gün zarfında, köyündeki Risale-i Nur şâkırtleri tarafından yazıp ona vermek, çok merdâne taahhütleri hatırıma geldi; ve anladım ki, arslanlar yatağı olan Isparta ve havalisi, Mehmet Zühdü’nün hizmetini muzaaf bir surette yapacaklar ve o boşluğu dolduracaklar.

Dördüncüsü: Lâhikaya giren Ispartalı kardeşlerimizin mektuplarının bazılarında, Üstadları hakkında ifrat ile tavsifat gördüm. Kendime de baktım, o vasıfların zekâtı da bana düşmüyor; benim hakkım değil. Dedim, ‘Acaba bu hakikatperest kardeşlerim çok ikazatımla beraber, bu hüsn-ü zan ifratında, hem devamlarında faideleri nedir?’ Kalbe ihtar edildi ki; ‘Onlar ve memleketleri ve Isparta havalisi, onların en büyük hüsn-ü zanları derecesinde hüsn-ü zanlarının yümnünü gördükleri için, Beşkazalı Osman ve Topal Şükrü gibi, ehl-i velâyete iktidaen, o

nokta-i nazardan ifrat etmemişler, bir hakikat görmüşler. Fakat, nasıl keşfiyat, teville ve rüyalar tâbire muhtaçtır; hususi hükümler tamim edilse, bir cihette hatâ görünür. Öyle de, onlar, Risale-i Nur'un şahs-ı manevisinin kendilerine ve memleketlerine ettiği faydayı, o şahs-ı mânevînin mümessillerinden birisi olan Üstad dedikleri bu kardeşlerine verip, o memleket hâdisesini umumî bir hâdis nazariyle bakıp tamim ederek; müfritâne bir hüsn-ü zan suretinde göründü.

Beşincisi: Hâtıra geldi ki, Risale-i Nur'un eczaları çoktur. Herkes, muhtaç olduğu halde, bütünü elde edemez. Birden, 'Hüccetullahü'l-Bâliğa' Mecmuası, hâtıra, cevap olarak geldi. Evet, Risale-i Nur'dan kesretli mecmualar çıkar ki, herbiri küçük, fakat kuvvetli Risale-i Nur olur. Her muhtacın eline geçebilir. Bu münasebetle, Yirmi Beşinci Söz'ün Zeyillerini düşündüm. Şimdi, benim yanımda dört-beş nüsha var, zeyilsizdirler. Mübareklerin bu defa gönderdikleri nüshanın Zeyli'nde Rumuzât-ı Semâniye Fihristesinden noksan alınmış sûre-i [إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ] ve [إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ] daki on üç elif, parmak ile ve Fâtihâ'da on üç el ile işaretleri ve [إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ] işareti gibi ehemmiyetli parçalar yoktur. Dünkü gün [اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ] âyetine dair Yirmi Dokuzuncu Mektub'un âhirinde Seyâhat-i Hayaliye ve Seyr-i Kalbî Risaleciğini okudum. Birinci Şua'da bu âyet, Risale-i Nur'a işaretini tahattur ettim. Dedim: Bu iki Nükte-i Nûriye ve [مَغْرَبِ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ] hüccet, nükte ve hâşiyesiyle beraber Mucize-i Kur'âniye Zeyilleri içine girse münasip olur. Siz dahi münasip görseniz yazılsın. İcaz-ı Kur'ân nüktelerine ait mühim parça bulsanız ilave edebilirsiniz.

Altıncısı: Seksen küsur sene manevî ve bâki bir ömrü kazandırmak sırrını taşıyan şuhûr-u selâseniz ve Leyle-i Regaibinizi bütün ruhumla tebrik ediyorum. İki-üç gün evvel, Yirmi İkinci Söz tashih edilirken dinledim. Gördüm ki; içinde hem küllî zikir, hem geniş fikir, hem kesretli tehlil, hem kuvvetli iman dersi hem gafletsiz huzur, hem kudsî hikmet, hem yüksek bir ibadet-i tefekkürîye gibi nurlar var. Bir kısım şâkirtlerin ibadet niyetiyle Risaleleri, ya yazmak veya okumak veya veya dinlemeliğin hikmetini bildim. Bârekâllah, dedim. Hak verdim.

Bu mektuptaki beş altı meseleyi yazarken, Nur fabrikası sâhibi Hâfız Ali'nin mektubu ile, ihlâsta ve çalışmakta ve ince düşünmekte mümtaz Hasan Âtıf'ın mektubunu aldık. Hâfız Ali'nin mektubunda, Risale-i Nur şâkirtlerinde sırr-ı ihlâsın ne derece yüksek bir terk-i enaniyet ve hazz-ı nefsîden teberrî etmek gibi, ihlâsın en yüksek seciyeleri, Risale-i Nur şâkirtlerinde tezâhür ediyor diye bir delil oldu. Ezcümle: Hâfız Ali diyor ki: Hüsrev kardeşimiz kendi kalemiyle yazılan “Mucizat-ı Kur'ân'ı” fotoğrafla tabına taraftar olmaması ve demir harflerle müsaade oluncaya kadar beklemeye taraftar olması, onun fevkalade ihlâsına ve nefsin huzuzatından teberrisine kati delildir. Çünkü fotoğrafla tab' edilse, onun kendi hattı olduğu için, birler Kur'ân nüshalarını kendi eliyle yazmış gibi Âlem-i İslamın manevî nazarında ve uhrevî sevap cihetinde büyük ve mâsumane ve zararsız bir makamı terk edip, ihlâsın sırrı için, hazzını unutarak, demir harflere taraftar olmuş. Gösterdiği yanlışlara, düşmek sebebi ise, demir harflerde üç defa tab'a girmek noktasında dahi o yanlışlar bulunabilir.

Elhâsıl: Hâfız Ali'nin ihlâsından gelen ifadesi ve Hüsrev'i fevkalade ihlas noktasında takdir etmesi ve Hüsrev de, gayet büyük ve bâki bir hissesini bırakıp benim eskiden beri tekrar ettiğim bir davam ki, Risale-i Nur'un hakikî şâkirtleri, hizmet-i imaniyeyi herşeyin fevkinde görür: kutbiyet de verilse, ihlâs için hizmetkârlığı tercih eder. Beni o davada bilfiil tasdik etmesi cihetinden, bütün kuvvetimizle bu gibi kardeşlerimizi tebrik ediyoruz.

Kardeşimiz Hasan Âtıf'ın mektubundan anladık ki, hakikaten tam çalışıyor. Kendi tabiriyle, Risale-i Nur'un mücahidlerinin ve efelerinin kalem yâdigârlarını bize hediye olarak irsâl ettiğine mukabil, deriz: Cenab-ı Hak, ebeden onlardan râzı olsun. Ve daha çok manidar yazdığı cümleler içinde, bir parça ehli-bid'aya şiddet gördüm. Zaman, zemin Risale-i Nur'un müsbet mesleği, ehli bidat ile değil fiilen; belki fikren ve zihnen dahi meşgul olmaya müsaade etmez. İhtiyat her vakit lâzım. O hâlis kardeşimiz, inşaallah oralarda kendi gibi çok halis şâkirtleri yetiştirecek. Bize buradaki duamızda, Âtıf'la beraber oradaki bütün rüfekalarını teşrik ediyoruz. Ben bizzat onlarla muhabere etmek istiyorum,

fakat madem Isparta o vazifeyi daha mükemmel yapıyor, o vazifeyi onlara bırakıyorum.

Hâfız Ali'nin mektubunun âhîrinde, Medrese-i Nuriye kahramanlarından ve Hüsrev sisteminde Ahmet ve kardeşi Süleyman hakkında takdiratı, bizi mesrur eyledi. Zaten o, Medrese-i Nuriye şâkirtleri, benim nazarımda, eskiden beri bir gaye-i hayalim olan Medresetü'z-Zehranın talebeleri suretinde düşünüyordum. Ve derdim: 'Onlar, bunlar oldu; veya bunlar onların dümdarlarıdır.'

Birinci meselede, Müslümanlar aleyhine tecavüz ve tevkifler başladığında bile Risale-i Nur talebelerinin, kuvvetli ihlaslarının, tesanütlerinin ve ihtiyatlarının sebebiyle İlahî inayete mazhar oldukları hatırlatılarak bu üç esasa sarılmaları istenmektedir.

İkinci meselede, mânevî havanın bozukluğundan dolayı maddî ve umumî bir sıkıntı hastalığının doğduğu söylenerek bu kabz halinden kurtulmanın da yegâne çaresinin Risale-i Nurlarla meşguliyet olduğu bildirilmektedir.

Üçüncü meselede, Mehmet Zühdü'nün vefatıyla boşalan yeri yine aslanlar yatağı olan Isparta ve havalisinin dolduracağı müjdelenmektedir.

Dördüncü meselede, hüsn-ü zanda ifrat anlatılırken, Ispartalıların yaptıklarının aslında ifrat olmayıp Risale-i Nur'un kendilerine ve memleketlerine olan faydasını, şahs-ı manevinin mümessillerinden birisi olan Üstadlarına vermelerinden ibret olduğu belirtilmektedir. "Şahs-ı manevinin mümessillerinden birisi" ifadesinden, şahs-ı mânevînin mümessillerinin birden fazla olacağı anlaşılmaktadır.

Beşinci meselede, Risale-i Nur'un her bir parçasının, küçük fakat kuvvetli bir Risale-i Nur olduğu ifade edilmektedir.

Altıncı meselede Yirmi İkinci Söz'ün tashihi sırasında görülen küllî zikir, geniş fikir, kesretli tehlîl, kuvvetli iman dersi, gafletsiz huzur, kudsi hikmet, yüksek ibadet-i tefekkürîyeden bahsedilmektedir.

Sonunda bir ihlas dersi verilmek için Hüsrev Altınbaşak'ın kendi elyazısı ile yazılan Tevâfuklu Kur'anın basılması yerine matbaa harfleriyle basılmasına taraftar olması ihlaslı bir tavır olarak gözler önüne serilmektedir. Ayrıca Hâfız Ali'nin de Hüsrev kardeşini ihlas noktasında fevkalade takdir etmesi de ihlaslı davranışlara bir numûne olarak gösterilmektedir.

139. Mektup

Yüz otuz dokuzuncu mektupta tenâsül kanunu ve tevâfuklar üzerinde durulmaktadır.

Sizin Mirâcınızı tebrik ve Mirâc Sâhibinin (a.s.m.) sünnet-i seniyesine sizi ve bizi tam muvaffak eylemesini Rahmet-i İlahiyeden niyaz ediyoruz. Size, bu bir iki gün zarfında, nazar-ı dikkati celbeden bir-iki küçük meseleyi yazıyorum.

Evvelâ: Risale-i Nur şâkirtlerinin bir kısmı, bekâr kalmaklığın çok sebeplerinden bir sebebini gösteren bir hâdise. Bu günlerde, gençlik darbesini yiyen ve bekâr kalan; ve teselli bulmak için Risale-i Nur ile alâka-darlığa çalışan ve mühim, bir mektepte ders almakla meşgul ve ehemmiyetli bir adamın kerimesi bulunan hanıma, icmâlen bir hakikat söyledim. Belki o havalide bazılara fayda var diye yazıyorum. Dedim ki:

Madem gençlik darbesini yedin, bir vazife-i fitriye olan tenâsül kanununa girme. Çünkü, o vazifenin mukabilinde ücret olarak, erkeğin aldığı muvakkat lezzet ve keyif bir derece bidayette kâfi geliyor. Fakat biçare kadın, o vazife-i fitriyede, bir sene ağır yükü çekmeye ve bir-iki sene çocuğun meşakkatine, beslemesine ve açık saçıklık sebebiyle kocasının nazarında sadâkatsizlik ittihamı ve kocasının da gözü dışarıda olmak ihtimali ve ona samimi merhamet etmemesi cihetiyle, daimi sıkıntılara ve vicdânî azaplara mukabil; izdivacda aldığı muvakkat bir keyif ve lezzet, bu bozuk zamanda, ona, o vazifeye mukabil yüzden birisine mukabil gelemiyor. Bilhassa küfüv-ü şer'î tabir edilen, birbirine seciyeten veya diyâneten liyâkat bulunmadığından, daha ziyade azap çektirir. Bilhassa, terbiye-i İslâmiye hâricinde, Müslüman namı altında olanlar; imandan gelen hürmet ve merhamet-i mütekeleyi bulamadıklarından, bütün bütün saadet-i hayatiyeyi mahvediyor, cehennem azabını çektiriyor.

Hem peder, hem vâlide, tenâsül kanunundaki vazifede çektikleri çok meşakkat ve gördükleri çok hizmete mukabil; yalnız çocuğunun dünyada, kemâl-i hürmet ve itaatle şefkatlerine ve hizmetlerine bedel, hâlis bir hürmet ve sâdikane bir itaat ve vefatlarından sonra, salâhatiyle ve hayrâtiyle ve dualariyle onların defter-i âmâline hasenât yazdırmak

ve on beş seneden evvel mâsumen ölmüş ise, onlara, kıyamette şefaathçi olmak ve cennette, onların kucağında sevimli bir çocuk olmaktır.

Şimdi ise, terbiye-i İslâmiye yerine mimsiz medeniyet terbiyesi yüzünden ondan belki yirmiden belki kırktan bir çocuk-ancak-peder ve validesinin çok ehemmiyetli hizmet ve şefkatlerine mukabil, mezkûr vaziyet-i ferzendâneyi gösterir. Mütebâkisi endişelerle, şefkatlerini da-ima rencide ederek; o hakikî ve sâdık dostlar olan peder ve validesine vicdan azabı çektirir. Âhirette de davacı olur. ‘Neden beni imanla terbiye ettirmediniz?’ diyerek şefaath yerinde, şekvacı olur.

İkinci Mesele: Dünkü gün, beş tevâfuk-u lâtifeden kat’î bir kanaath bize geldi ki; en cüzî ve ehemmiyetsiz işlerimizde de inayethkârâne bir dikkath altındayız.

Birincisi: Ben kapıya çıktığım vakith, memulûn hilafında, Risale-i Nur şâkirtlerinden dört tane Ahmedler, bana alâkadâr birer maksadı yapacak; birden, beraber kapıya geldiler. İki tane köylerden, ikisi de burada ayrı ayrı mahallelerden. Hem yine, Risale-i Nur’un mühim bir talebesi, Köroğlu Ahmed’e bir miktar yoğurt; hem teberrûk, hem tayin olarak verdik. Daha elinde yoğurdu tutarken, Risale-i Nur’un masum talebelerinden Hilmi’nin mahdumu Ahmed, elinde, öteki Ahmed’e verdiğim mikdar yoğurtla kapıyı açtı. Risale-i Nur talebelerinden altı Ahmed’in bir günde bu çeşit tevâfukâtı tesadüfe benzemez; belki o Ahmedlere nazar-ı dikkathi celbeden bir işarettir.

İkincisi: Muhacir, fakir bir kadın, benden bir teberrûk istedi. Ben de bir gömlek verdim. Beş dakika sonra, aynı isimde bir kadın, bir gömleği bana kabul ettirmek için, mühim bir vasıtayı bulup gönderdi. Tevâfuk hatırı için (gömleği) kabul ettim.

Hem aynı gün, bazı bazı müstahak zatlara yarı yağımı verirken kap fazla almış; pek azı bana kaldı. Aynen, onlar daha o yağı almadan,-benim niyetimde- bana kalacak mikdar kadar uzak bir köyden, kitaplarımı okumak mukabilinde geldi. Onu da, o tevâfuk hatırı için kabul ettim.

Üçüncüsü: Aynı günde ben at üstünde seyahata (gezmeye) giderken, arkamda bir atlı sür’atle geliyor. İndi, ayağıma, üzengiye sarıldı. Tanımadığım bir adam. Dedim: ‘Sen kimsin?... Bu kadar dostluk göste-

riyorsun.’ Dedi. ‘Ben Kuzca Hatibiyim.’ Halbuki Kastamonu’da hiç bu namda bir karye bulunduğunu bilmiyordum. Sonra geldim. İki Ispartalı asker yanıma geldiler. Birisi dedi: ‘Ben Kuzca Hatibinden sana selam getirdim.’ Bu acip tevâfuk bana, bu iki ayrı ayrı vilâyette, hem böyle tevâfuk etmeleri, Risale-i Nur hizmetinde sadâkatle çalışmalarına bir işarettir. Bu münasebetle Sabri, Kuzca hatibine, benim tarafımdan çok selam etsin. Onu, has talebeler içinde mânevî kazançlarıma şerik ediyoruz. Hususî mektup yazmak âdetimiz olmadığından, ona ayrıca mektup yazamadığımızdan gücenmesin.

Tatlı bir tevâfukun meyvesini, aynı gün daha şirin bir tarzda gördüm. Şöyle ki: İki asker, kemâl-i sevinçle, gayet dostane, ‘Sen Ispartalısın, bizim hemşehrimizsin.’ Ben de, ‘Maaliftihar, her cihetle Ispartalıyım. Isparta; taşıyla, toprağıyla benim nazarımda mübarektir; benim vatanımdır ve herbiri yüze mukabil, yüzer ve binler hakîkî kardeşlerimin meskat-ı re’sleri (doğum yerleri)dir.’ dedim.

Evet, bu havaliye gelen Ispartalılar asker olsun, başkalar olsun; ekseriyet-i mutlaka ile beni hemşehri biliyorlar. Hangisi benimle görüşüyor. ‘Sen Ispartalı mısın?’ Ben de diyorum: ‘Maaliftihar, ben Ispartalıyım.’ ve Isparta’da o kadar hakîkî kardeşlerim ve akrabalarım var ki; meskat-ı re’sim (doğum yerim) olan Nurs karyesine pek çok cihetlerle tercih ediyorum. Büyük Isparta’nın bir küçük evlâdı hükmünde olan Ispartit nâhiyemize, Büyük Isparta’nın bir tek köyünü tercih ediyorum. O kadar hâlis kahraman kardeşleri bana veren Isparta, taşı da toprağı da bana ve belki Anadolu’ya mübarek olmuş. İnşallah hem Anadolu’ya hem Âlem-i İslâm’a neşrettikleri nur tohumları birer rahmete mazhar olur, sünbül verir. Hem gıda, hem ziya, hem deva olup; manevî galâ ve vebâ ve zulmü ve zulmeti dağıtır.

Dördüncüsü: Sâbık üç tevâfuku yazdıktan sonra, büyük Hâfız Ali’nin gayet güzel mektubuyla, Hulus-i sâlis Abdullah Çavuş’un mânidar mektubu ve Hulûsî Beyin ve Kâtip Osman’ın kıymetli mektuplarını aldım. Hâfız Ali’nin mektubunda yazdığı şu fıkra, Konya âlimlerinin Risale-i Nurü yazmakta ve takdir etmekte olduklarını ve tefsir sâhibi hoca Vehbi’nin (r.h.) Risale-i İhlas karşısında mağlubiyetle beraber, Risale-i Nur’a karşı hayran ve takdîrkâr olması münasebetiyle,

Hâfız Ali ‘Risale-i Nur’un bir kerâmetidir. Öküze et ve arslana ot atmaz. Öküze ot verir, arslana et verir. O arslan hocanın en evvel, İhlas Risaleleri geçmiş.’ demiş.

İşte Hâfız Ali’nin bu mektubunu aldığımdan ya altı, ya yedi gün evvel, Karadağ’dan inerken, birden diyordum: ‘Yahu, ata et, arslana ot atma; arslana et ata ot ver.’ Bu kelimeyi beş-altı defa hoşuma gitmiş, tekrar ediyordum. Yâ Hâfız Ali, benden evvel yazmış bana da söylettirdi veyahut ben evvel söylemişim ona yazdırılmış. Yalnız bu garip tevafukta bir farkımız var. O, öküze ot demiş; ben ata ot, demişim.

Tevâfuklardan “Birincisi”ni okuyordum. Köroğlu Ahmed’in yoğurt meselesinde Hilmi’nin mahdumu Ahmed’in öteki Ahmed’e verilen yoğurt miktarı bir yoğurtla geldiğini telâffuz ederken bulunduğumuz beşinci kata hemşehrim Ahmed Kurucan da elinin yoğurdu ile geldi ve bu tevafuklara o da tevafuk etti. Bu vakâ büyüğümüze söylediğinde, O da “Bunlarında aslında not edilmesi lazım.” demiş.

“Dördüncü” tevafukta geçen Hâfız Ali’nin “Öküze ot, arslana et.”, meselesini Üstad “Ata ot, arslana et.” şeklinde çevirmiş. Bir ağabeyimiz de (Hüseyin Çağdır) “Ata ot, ite et.” derdi.

140. Mektup

Yüz kırkıncı mektupta, tahsil sırasında vefat eden ilim talebelerinin ka-birde de mânevî bir medresede gibi tahsillerinin devam edeceği anlatılmaktadır.

Aziz, sıddık kardeşlerim ve hizmet-i imaniyede kuvvetli, metin, ciddî, sarsılmaz, fedakâr arkadaşlarım ve seyahat-i berzahiyeye ve uhreviyeye nurânî yoldaşlarım! Sizin, herbir dirhemi yüz dirhem şühedâ kanı kadar kıymettar siyah nuru akıtan mübarek kalemlerinizin bu defaki kudsî hediyelerin her bir harfine mukabil, Cenab-ı Erhamürrahimin sizlere bin rahmet eylesin. Âmin. Bu gaflet ve sıkıntı ve usançlı mevsimde ve dünya meşgaleleri içinde bu fedâkârâne gayretiniz ve sa’yiniz, hakikaten bir inayet-i hassadır ve bir kerâmet-i Nûriyedir. Cenab-ı Hak, sizlerden ebeden râzı olsun. Âmin.

Elmas kalemlerini, bize yardım için, 21 Abdurrahman ve Abdül-mecidlerin, bu kadar çabuk nüshaları yetiştirmeleri ve kabri pürnur olan Mehmet Zühdü'nün, berzahda dahi kalemini bizim hesabımıza istimal etmesi hükmünde, onun metrukâtından nüshaların gönderilmesi, bizi derinden derine sürûrla şükre sevketti.

Eski talebeliğim zamanında mevsûk zatlardan, onlar da mühim imamlardan naklederek işittim ki: 'Ciddî, müştak, hâlis talebe-i ulûm, tahsilde iken vefat ettikleri zaman, berzahta aynı tahsil misali ve bir medrese-i maneviyede bulunuyor gibi, o âleme muvafık bir vaziyet ihsan ediliyor.' diye, o zaman talebe-i ulûm içinde çok defa medâr-ı bahs oluyordu. Şimdi bu vakitte, talebe-i ulûmun en hâlisleri Risale-i Nur talebeleri olduğundan elbette merhum Mehmed Zühdü, Âsım ve Lütfü gibi zatların vazifeleri devam ediyor. Defter-i a'mellerine hasenat yazmak için, mânevî kalemleri inşaallah işliyorlar. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür ediyoruz ki, sizdeki fevkalâde gayret ve çalışmak, matbaaya ihtiyaç bırakmıyor. Bu defa gönderdiğiniz Risaleler çok güzel, çok mükemmel, çok da lüzumlu. Fakat ben sehvetmişim. 11. Lem'a ile Telvihât-ı Tis'a'yı yazmadığımız halde, yazmışız zannediyordum.

Minhâcü's- Sünne, bizde var. 11 Nükteden ibaret olan 11. Lem'a, Mirkatü's-Sünne ve Telvihât-ı Tis'a ile ve ona Zeyl olarak 4. Hatveden ibaret, Risale-i Kader'in Zeyli iken, 17. Söz'ün Zeyline giren parça dahi, Telvihât'a Zeyl olarak yazılsa münasip olur.

Allâhü Nûr'us-Semavatı ve'l-Arzı, âyetinin tecellisine bakan bir seyahat-i kalbiye-i hayaliyeye dair iki üç sayfalık 29. Mektub'un âhir kısımlarındaki parça dahi içlerinde bulunsa güzel olur. Şimdi size, musibet yüzünden bir inâyet-i hâssayı fazla dua etmenize vesile olmak için yazıyorum.

Bu gün dört saat evvel ben, yalnız, Karadağ'ın hâli ormanları içinde idim. Gayet titiz bir ata binmişim. Ben binerken, birden dizgin kayışı koptu. O da fena ürktü, mareke takıldı. Beni öyle fena bir tarzda çiftelerle yere düşürdü. Ben o halde sol elim, sol ayağım kırılmış gibi ihtimal verdiğim gibi, vaziyet de öyle gösteriyordu. At da başkasının malı. O hâli orman içine daldı. Etrafta hiç kimse yok ki, imdada yetişsin. Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür ediyorum. El, ayağım kırılmamış,

çok ziyade incitmiş iken, yine şemsiye ile yürüyebildim. O titiz at da ormana dalıp, yolsuz bir istikamete, benim yürüyüşümle yürüyerek, on beş dakikalık bir mesafeye bir saatte yetiştik. At su içmekte iken, Nuriye isminde bir kadın geldi. Elinde ekmek, bir parça ekmeği ata verip, tutuldu. Ben de Cenab-ı Hakk'a şükür, o vakit binebildim, odaya geldim. Birden öyle bir tufanlı yağmur oldu, hücremin önünde bir sel olarak gördük. Eğer o su, o Nuriye'ye rast gelmeseydi; o hâli yerde, o yağmur altında, at da başkasının malı, kaybolmak gibi çok musibetlerden Cenab-ı Hak muhafaza eyledi. Bu küçük musibette dokuz cihette nimet olduğunu tasdik etti. Ve bu nevi hıfz u himayet, sizlerin samimi dualarınızın bir neticesi olduğu kanaatındayız. Bu dokuz cihetle medar-ı şükran hâdise dün aldığımız hediye-i Nuriye'nin çok faydalı olduğuna işarettir. Çünkü darb-ı meselde meşhurdur ki: Bir şeyde zahmet, meşakkat, alâmet-i makbuliyettir. Umum kardeşlerimize birer birer selam ve dua ve dualarını istiyoruz.

İlim talebelerinin kabirlerinde tahsillerinin devam ettiğine dair sağlam kişilerden de benzer şeyler duymuştuk. Meşhur Husrev Hocanın İstanbul'da derslerine devam eden yaşlı bir talebesine Yaşar Tunagür Hocamız bu yaşında onun bu halinin sebebini sorunca, "Ölünce kabirde de talebeler sınıfında kıyamete kadar vaktini geçirmek." olduğunu söylemiş. Mehmet Ali Şengül Hocamızın, Hâfız olmayı can-ı gönülden isteyen yaşlı dedesinin vefatından sonra kabrinde Hâfızlık çalışırken rüyalara girdiğine şahit olmuşlar. Üstad Hazretleri de Hâfız Ali ve Mehmet Zühdi gibi talebeleri için de onların kabirlerinde ilmi kisve içinde talebe-i ulûm arasında hizmete devam ettiklerini ifade etmektedir.

141. Mektup

Yüz kırkbirinci mektupta, verilen musibetin bir hikmeti anlatılmaktadır.

Bu mübarek eyyâm ve leyâli-i şerifede mübarek dualarınıza daha ziyade ihtiyacımı göstermek için, bundan evvelki mektupta, titiz atın yüzünden gelen musibet gerçi ondan dokuzu nimete inkılâb etti. Ondan birisi, eskiden beri bende bulunan kulunç illetine ve romatizma hastalığına iltihak edip, beni yatağa düşürdü. Fakat merak etmeyiniz, ben

kalkıyorum geziyorum. Katiyen -bugün gönderdiğiniz Risaleleri tashih ederken- kanaatım geldi ki, o musibetin bâkî kalan ondan birisi, on derece bir nimet hükmünde oldu. On adet faydalarından bir faydası şudur ki, ben tashihatla gerçi usanmıyordum; fakat her tashihte yine ders alıp istifade etmek bir âdetimdi. Bazı çok zevk alıyordum. Bu mevsim de dağlarda, bağlardaki güzel sanat-ı İlahiyeyi temâşa zevki, o tashihdeki zevkime galebe ediyordu. Bu yeni musibetteki mütemadiyen kendini ihsas eden hastalık, kemâl-i zevk ve şevkle, Hz. Eyyûb Aleyhisselâm'ın Lem'ası ile, Hastalık Lem'asını her nüshada yeniden görüyorum gibi okuyup, tashih ediyorum. Katiiyen şüphem kalmadı ki, o zahmetli hastalık; o lezzetli, rahmetli vazife-i Nuriye için verilmiş. Gerçi hareketimizde namaz ve abdestte sıkıntı veriyor; fakat hastalıkla ubudiyet muzâaf sevabı olduğu gibi, bu tashihât-ı vazife-i Nuriyedeki zevk, o sıkıntıları hiçe indirdi. Küfür ve dalalet dışında her hale hamd olsun.

Herşeyin mutlaka bir hayır ve güzellik ciheti vardır. Şer zannedilen bir şey hakkımız da hayır olabilir. Bunu Üstad kendi hayatından bir örnek olarak, kendisini düşüren titiz atın olayını ele alarak anlatıyor. Bu arada tashihat gibi hizmetin bir meselesinin mevsiminde bile olsa, dağlarda ve bağlardaki Cenab-ı Hakk'ın güzel sanatlarını temaşa ve tefekkür zevkinde daha mühim olduğunu anlatıyor.

142. Mektup

Yüz kırkikinci mektupta dokuz mesele ile bir de attan düşme musibetinin altı faydası anlatılmıştır.

Dün, altı ehemmiyetli mektuplarınızı aldım. Her mektubunuza uzun bir mektup yazmak cidden arzu ederdim. Hem de hakkınızdır; fakat bu hurufâtı yazan Feyzi şâhiddir ki, altı gecedir, altı saat yatamadım. Yalnız bu altıncı gece bir buçuk saat kadar yatabildim. Onun için, bu ehemmiyetli mektuplara kısacık birer cümle ile iktifa ediyorum.

Evvelâ: Risale-i Nur santrali ve Hulûsi, Hakkı, Süleyman'ı temsil eden Sabri kardeşim! Öşür, şerî zekattır. Zekat ise, müstehaklardır.

Sâniyen: Gül fabrikası gülistanlarını ve merhum bedevî bülbüllerini konuşuran Hüsrev kardeş! Risale-i Nur'un, Isparta'nın âfât-ı

semâviyeden ve arziyeden muhafazasına sebep olduğunu çok hâdiselerle beraber bu yeni zelzele hâdisesi ve muâriz hocanın dolularla başının tokatlanması, yeni bir hücceti oluyor. Mucizât-ı Kur'âniye Lâhikasını, sizin isabetli fikrinize havale ediyoruz. Hem siz, yazdığınız mikdarı gönderiniz. Biz burada tekmil eder, size de sonra haber veririz.

Sâlisen: Nur fabrikasının sahibi Hâfız Ali kardeş! Senin Risale-i Nur'a karşı hârika ihlâs ve irtibat ve itikadın, inşaallah o nurları o havalide daima parlattırarak. Senin o büyük zelzelenin gürültüsünü işitmemen ve zelzeleyi hissetmemen; tokadını yiyen hoca gibi, Risale-i Nur'un bir nevi kerâmetidir. Demek, değil şâkirtlere zarar vermek, belki inâyetkârane, vücudunu da bazı haslara bildirmiyor, korkutmuyor.

Râbian: Bizi ve Kastamonu şâkirtlerini kıyamete kadar minnettar eden ve müstesna kalemiyle Risale-i Nur'un hemen umumunu bu havalide yetiştiren ve evlad ve peder ve vâlideleri ve refikasıyla Risale-i Nur'a hizmet eden kahraman Tâhirî kardeşim! Cenab-ı Hak, hanenizdeki hemşireme, hem bana şifa ihsan eylesin. Hastalığıma ait bir parça size geliyor. Peder ve validenize de benim tarafımdan deyiniz ki: Tâhirî gibi kahraman bir şâkirdi Risale-i Nur'a yetiştiren ve o vasıta ile defter-i âmâllerine daima hasenat yazdıran bir şâkirdi bize kardeş veren o mübarek zâtlar, inşaallah bu saadeti daima idâme ettirecekler. Dünya cam parçalarını, o elmaslara tercih etmeyecekler. Onlar, hususî duamızda dahildirler.

Hâmisen: Mücâhidlerin üstadı ve efelerin hakiki bir nâsihi ve Risale-i Nur'un hâlis- muhlis bir şâkirdi olan Hasan Âtîf kardeşim! Senin uzun ve tesirli ve ehemmiyetli mektubun içindeki edibâne, gayet ince hissiyatın ve sana mahsus lâtif tabiratın hoşuma gitti. Kardeşim, mübtedilerin ve hodfuruşların ve mülhidlerin ilişmelerinden teessüratın beni, senin hesabına müteessir etti. Evvelce size yazdığım mektup, inşaallah o teessürâtı izâle eder. Risale-i Nur'un mesleği ise, vazifesini yapar. Cenab-ı Hakk'ın vazifesine karışmaz. Vazifesi tebliğdir. Kabul ettirmek, Cenab-ı Hakk'ın vazifesidir.

Hem, kemmiyete ehemmiyet verilmez. Sen, o havalide bir tek Âtîfı bulsan, yüzü bulmuş gibidir. Merak etme. Hem, mümkün olduğu kadar hâriçten gelen küçük ilişmelere ehemmiyet verme. Fakat ihti-

yatla, -bu atâlet mevsimi ve gaflet zamanı ve derd-i maişet ibtilası zamanında- cüzî bir iştigal de ehemmiyetlidir. Tevâfuk değil muvaffakiyetsiz mağlubiyet yok! Risale-i Nur'un her tarafta galibâne fütuhâtı var.

Sâdisen: Eski dost ve kardeş ve Risale-i Nur'un o zamanda ciddi bir talebesi ve Isparta hayatımda bana hüsn-ü hizmetle samimi bir arkadaş ve himmeti uzun, eli kısa aziz kardeşim Celâl! Seni, o zamandan beri unutmadım. Çok zaman Risale-i Nur dairesinde kalemiyle çalışanlar içinde isminle hissedar oluyordun. Senin yüksek istidadını ve ulûvv-i himmetini Risale-i Nur'da istimal etmek arzuluyordum. Demek, derd-i maişet, sizi bir derece kayıtl altına aldı. Başta mübarek baban, hanenizde bulunanlara bilmukabele selam ediyorum. Bilhassa Mehmed Seyerânî Hayyat'a çok selam ile beraber; eğer benim orada iken tanıdığım ve Hüsrev sisteminde telakki ettiğim Mehmed Seyerânî ise, onun bin selamına selamla mukabele edip; o Seyerânî, o zamandan beri Risale-i Nur'un bir cüzüne bahsi girdiği ve silinmediği gibi, hatırımda da silinmemiş. Çok defa bekliyordum ki; Seyerânî Hüsrev'in arkasında koşup çalışsın. Demek, onu da derd-i maişet bağlamış.

Sâbian: Risale-i Nur'un erkân-ı mühimmesinden Halil İbrahim'in on dört yaşındaki evlâd-ı manevisi, Risale-i Nur dairesindeki masum şâkirtlerin dairesinde inşaallah ehemmiyetli mevki alacak ve o küçük şahsiyette parlak, büyük bir şâkirt ruhu görünüyor. Mektubunda, çocukca konuşmamış; gayet müdakkikane büyük bir âlim gibi konuşması bizi çok sevindirdi. Mâşâallah, Bârekallah dedirdi.

Sâminen: Evvelce haber aldığımız hastalığıma dair bir noksan parça dualarınıza ve geçen Ramazan gibi mânen yardımlarınıza vesile olmak için o hastalık münasebetiyle yanımıza gelen bazı zatlara söylediğim ve noksan kalmış bir fıkrayı yazıyorum. Şöyle ki: Halimi soranlara dedim ki: Hem nazar, hem ervâh-ı gayr-ı tayyibe cihetinden başıma gelen bu musibet, rahmet-i İlahîye ile, on adetten bire indi. Dokuzu, nimet oldu. Bâki kalan birisinin de dokuz menfaati oldu.

Birinci Menfaati: Hastalıkta her saat ibadeti, dokuz saat ibadet hükmüne getirdi.

İkinci Fâidesi: On beş Hasta Risalesini, tam zevk ile tashih etmek ve bu hastalık zamanında, hastalara ve muhtaç olanlara çabuk yetiştirmeye sebep oldu.

Üçüncü Fâidesi: Eski Said'i, Yeni Said'e kalbeden eski bir hastalık gibi; şimdi de, Risale-i Nur'un parlak bir tarzda intişârı, Yeni Said'i de dünya ile bir derece alâkadar ettiği cihetle, o hâlin zararından kurtulmaya sebep oldu.

Dördüncüsü: Bu mübarek aylarda, pek çok iştiyak ve ihtiyaç ile fazla a'mâl-i uhreviyede bulunmak arzusuyla beraber, mevsim ve bazı esbab cihetiyle muvaffak olamıyarak fazla müteessir idim. Bu hastalık, tam bu aylara lâyük bir tarzda, hastalıktan gelen ihlas ve kesret-i sevap cihetiyle azim bir menfaati oldu. Beni gündüzde dağ ve bağları gezmekten men ettiği gibi; gece uyku ve gafletten kurtarıp, kemal-i tazarru ve niyaz ile geceleri ihyâya sebep oldu.

Beşincisi: Geçen Ramazandaki hastalık gibi, bu hastalık dahi, fedakâr kardeşlerimin şefkatlerini heyecana getirip, benim hesabıma a'mâl-i uhreviyelerinin bir nevi zekatını vermek; nâkıs, kusurlu sermayemi, birden ona, belki yüze ve bine çıkarmaya sebep olmasındır.

Altıncı Fâidesi: Hastalara, yirmi beş devâ-i îmanî veren Risalenin ilaçlarını nefsimde tatbik ederek, aynı hakikat olduğunu tasdik edip; âsap ve sinirden gelen ziyade hassasiyetimden kıymetsiz, fâni işleri; lüzumsuz ve endişeli meraktan ve faydasız ve zararlı alâkadan bir derece kurtulmaya sebep olmasındır.

Umum kardeşler ve hemşirelerimize birer birer selam ve selamletlerine dua ve dualarını rica eden kardeşiniz.

Santral Hoca Sabri'nin öşür ile ilgili sorusuna, Üstad, "Öşür şer'i zekattır." diyor. Öşür, malum bağ, bahçe ve tarladan kalkan mahsüllerin onda birini zekat olarak, verilecek yerlere vermektir.

Hüsrev Altınbaşak için "Gül fabrikası gülistanlarını ve merhum bedevî bülbüllerini konuşuran Hüsrev" diyor. Barla Lahikasındaki bir mektubunda Hüsrev Altınbaşak şöyle demektedir: "Henüz bir sene oldu; iki gece birbiri üstüne gördüğüm iki rüya-yı sâdikada, temelleri atılmakta olan büyük bir gülyağı fabrikasının kâtibliğine tayin edilmiş ve işe mübaşeret etmişim. Bu rüya tarihinden iki ay sonra Risaleleri yazmaya

başladım.” Yine Barla Lahikasında Hüsrev Altınbaşak’a hitaben yazılan bir mektupta da şöyle denilmektedir: “Aziz, mübarek, sıddık kardeşim, Evvela: Sözlere başlamadan iki ay evvel gördüğün mübarek rüya çok güzeldir, hem hakikattır. Evet, kardeşim sen bir bahçe-i ebedî olan Kur’ân-ı Hakîm’in cennetinden, Gül-ü Muhammedî (s.a.s.) namında, hadsiz nû-rânî hakikatların fabrikası hükmünde, tefsir-i hakâik-i Kur’âniye etrafında halka tutan ve sizin gibi çarklardan mürekkebe olan cemaat-ı mübareke içinde en has ve en yüksek mertebeye kâtib tayin edildiğine, o rüya beşâret verdiği gibi, biz de beşâret ediyoruz.”

Denizli Hapîsanesi şehidi merhum Hâfız Ali için de mektubta hitaben şöyle diyor: “Nur fabrikasının sâhibi Hâfız Ali kardeş!” Barla Lahikasındaki mektubunda Hâfız Ali, 14. Lema’nın 2. makamı ile ilgili hissiyat ve değerlendirmelerini şöyle ifade etti: “Bu mübarek Risaleyi, Süleyman, Zeki, Zekai ve Lütfî kardaşlarımla okurken, hayalime bir büyük müzeyyen bir saray gösterildi. Aslı ve hakikatını ve vüs’atini ve müzeyyenatını temâşâ için ruhen çıktım baktım ki, yorgun ve nazarım kesik bir tarzda geriye döndüm.(...) Her mümin kendi vücut âleminde bir elektrik fabrikası görüyor. Düğmesini açınca bütün dünyayı ziya ile gösteriyor.”

Tâhirî Mutlu, Hasan Atif Egemen (v.s.) talebeleri de tek tek hatırlayıp meziyetlerinden bahsetmiş. Titiz at meselesini tekrar ele alarak demiş ki: “Hem nazar, hem ervah-ı gayr-ı tayyibe cihetinden başıma gelen bu musibet.” Sonra da bu musibetin hikmetlerini anlatmıştır.

143. Mektup

Yüz kırk üçüncü mektubta hastalık şeklinde titiz at musibetinin dokuz faydasından geri kalan üç tanesi anlatılmaktadır.

Size, hastalığın dokuz faydasından bâki kalan üçünü yazıyorum ki, o hastalığın bir meyvesi sâbık Arabî fıkradır.

Yedinci Faydası: Risale-i Nur’un ehemmiyetli bir şâkirdinin ehemmiyetli bir hatasını tamir etmesidir. Şimdilik bu ehemmiyetli faydayı izah etmek münasip değil.

Sekizinci Faydası: Gayet incedir izah edilmez; yalnız kısa bir işaret ederiz. Nasıl ki Hüsrev, yazdığı Kur’ânı, fotoğrafla tabını kabul etmiye-

rek binler câzibedar Kur'ânlar kendi hattı ile Âlem-i İslâm'da intişariyle, Kutbiyet derecesinde bir mertebe-i ulviyeyi ve yüksek bir şeref-i imtiyazı bırakıp Risale-i Nur dairesindeki sırr-ı İhlâsı muhafaza ve hazz-ı nefisten teberrî etmiştir. Aynen öyle de: O hastalık, ruhumda öyle bir inkılap yaptı ki, Risale-i Nur'un parlak fütuhâtını müteşekkirene temaşa etmek ve sevabdârâne, mücâhidâne, bir nevi kumandan hizmetinde bulunmaktan gelen uhrevî zevki ve şerefi ve dünyada uhrevî meyvesini gösteren hizmet-i imaniyenin şahsıma ait lezzeti ve imtiyazı, o sırr-ı ihlas için bırakmak ve kardeşlerime havale etmek ve onların şeref ve zevkleriyle iktifa etmeye nefis-i emmârem dahi muvafakat ederek; dünyanın bu uhrevî ve güzel yüzünde gözünü kapamak ve eceli ve mevdi ferahla karşılamaya tam kabul etmesidir.

Dokuzuncu Faydası: Çoktan beri benim hususî bir virdim ve hiç kaleme alınmayan ve mesleğimizin dört esasından en büyük esası olan şükürün en geniş ve en yüksek mertebesini ihata eden ve bende çok defa maddi ve manevî hastalıkların bir nevi şifası olan ve İsm-i Azam ve Besmele ile dokuz âyât-ı uzmayı içine alan ve on dokuz defa şükür ve hamdi, âzamî bir tarzda ifade ile, tahmidâtın adetleriyle o eşyanın lisan-ı hâliyle ettikleri hamd ve senayı niyet ederek, o hadsiz hamdlerin yekûnunu kendi hamdleri içine alarak azametli ve geniş bir tahmidnâme ve teşekkürnâme bulunan ve Sekîne'deki Esmâ-i Sitte'nin muazzam yeni bir dersini izhar etmeye sebep olmasındır.

144. Mektup

Yüz kırk dördüncü mektupta Adapazarı zelzelesi ilgili mânevî sebep anlatılmaktadır.

Risale-i Nur'un erkân-ı mühimmesinden bir zât yazıyor ki: Adapazarı zelzelesinin aynı gününde, zelzeleden birkaç saat evvel, umumî ve herkese göstermek için, bir büyük tiyatro teşekkülüyle ve oyuncu kızlardan dört güzelini çırıl çıplak olarak âlâyışle çarşı ve pazarda gezdirerek, o câzibedarlara kapılan tiyatro binasında toplanan bin kişiden fazla seyirci, oyun başlarken, birdenbire Arz, kemal-i hiddet ve gayz ile

onların hayasız yüzlerini dehşetli tokatladı; mahvedip zîr ü zeber etti. O binayı hâk ile yeksan eyledi.

Ben, dünyanın bu nevi hâdiselerinden iki senedir hiç haberim yoktu, bakmıyordum. Fakat bu günlerde hem Hüsrev ve hem kahraman Çelebi zelzeleden haber vermeleri ve Hüsrev ve rufekasının kanaatiyle, Isparta'nın gürültülü zelzelesi karşısında, Risale-i Nur'u kuvvetli bir kalkan bulmasıyla hiçbir zarar vermemesi; Risale-i Nur'a muâriz bir hocanın bütün hâsılatını mahveden dolu o muâriz has kalması, başkasına ilişmemesi bir derece kanaat verir ki, ekser vilayetlere giren ve Adapazar'a girmeyen, Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir esası olan tesettür şîârını bu derece açık ihanetiyle, Risale-i Nur, onların yardımlarına koşmamış diye, yalnız bu hâdiseye baktım.

Onuncu Lem'a'da bu hususu açıklayıcı biçimde şöyle denilmektedir: “Bu hizmet-i kudsiyenin kerâmeti üç nevidir. Birinci nevi: O hizmeti ihzar etmek ve hâdimlerini o hizmete sevk etmek cihetidir. İkinci kısım: Mânileri bertaraf etmek ve muzırların şerrini def edip, onları tokatlamaktır. Üçüncü kısım şudur ki: Hizmette hâlisen çalışanlara fütur geldiği vakit şefkatli bir tokat yerler, intibaha gelerek yine o hizmete girerler.”

145. Mektup

Yüz kırkbeşinci mektupta Risale-i Nur'un dünya işlerine alet edilmemesi konu edilmektedir.

Risale-i Nur, dünya işlerine âlet olamaz, dünya işlerine siper edilmez. Çünkü, ehemmiyetli bir ibadet-i tefekkürîye olduğu cihetle, dünyevî maksatlar onunla kasden istenilmez; istenilse, ihlâs kırılır; o ehemmiyetli ibadet şekli değişir. Yani, çocuklar gibi, döğüştükları vakit Kur'ân'ı başına siper eder. Başına gelen zarar Kur'ân'a geldiği gibi Risale-i Nur, böyle muannit hasımlara karşı siper istimal edilmemeli. Evet, Risale-i Nur'a ilişenler tokatlar yerler; yüzer vukuat şâhittir. Fakat Risale-i Nur, tokatlarda istimal edilmez ve niyet ve kast ile tokatlar gelmez. Çünkü sırr-ı İhlas ve sırr-ı ubudiyete münâfidir. Bizler, bizlere zulmedenleri, bizi himaye eden ve Risale-i Nur'da istihdam eden Rab-bimize havale ediyoruz.

Evet, dünyaya ait hârika neticeler bazı evrad-ı mühimme gibi Risale-i Nur'a çokça terettüp ediyor. Fakat onlar istenilmez, belki veriliyor, illet olamaz, bir fayda olabilir. Eğer istemekle olsa, illet olur, ihlası kırar; o ibadeti kısmen iptâl eder. Çabuk bu hâdiseyi teskin ediniz, yoksa münafıklar istifade edecekler; belki onların parmağı var. Evet Risale-i Nur'un o kadar dehşetli muannitlere karşı gâlibâne mukavemeti, sırr-ı ihlastan ve hiçbir şeye âlet edilmemesinden ve doğrudan doğruya saadet-i ebediyeye bakmasından ve hizmet-i imaniyeden başka bir maksat takip etmemesinden ve bazı ehl-i tarikatın ehemmiyet verdikleri keşf ve kerâmât-ı şahsiyeye ehemmiyet vermemekten ve velâyet-i kübrâ sâhipleri olan sahâbîler gibi veraset-i nübüvvet sırrıyla, yalnız iman nurlarını neşretmek ve ehl-i imanın imanlarını kurtarmaktır.

Evet Risale-i Nur'un bu dehşetli zamandaki kazandırdığı iki netice-i muhakkakası herşeyin fevkindedir; başka şeylere ve makamlara ihtiyaç bırakmıyor.

Birinci Neticesi: Sadakat ve kanaatle Risale-i Nur dairesine girenler, imanla kabre gireceğine gayet kuvvetli senetler var.

İkinci Neticesi: Risale-i Nur dairesinde, ihtiyarımız olmadan, haberimiz yokken takarrur ve tahakkuk eden şirket-i maneviye-i uhreviye cihetiyle herbir hakiki sâdık şâkirdi; binler diller ile, kalpler ile dua etmek, istiğfar etmek, ibadet etmek ve bazı melâike gibi, kırk bin lisan ile tesbih etmektir. Ramazan-ı Şerifteki hakikat-ı Leyle-i Kadir gibi, kudsî ve ulvî hakikatları, yüz bin el ile aramaktır. İşte, bu gibi neticeler içindir ki; Risale-i Nur şâkirtleri, hizmet-i nuriyeyi, velâyet makamına tercih eder; keşf ve kerâmâtı aramaz; ve âhîret meyvelerini dünyada koparmaya çalışmaz ve vazife-i İlahiyye olan muvaffakiyet ve halka kabul ettirmek ve revaç vermek ve galebe ettirmek ve müstahak oldukları şan ve şeref ve ezvak ve inayetlere mazhar etmek gibi, kendi vazifelerinin hâricinde bulunan şeylere karışmaz ve harekâtını onlara bina etmezler. Hâlisen, muhlisen, çalışırlar. 'Vazifemiz hizmettir. O yeter.' derler.

Ve sâniyen: Seksen küsur sene kıymetinde bulunan ve Ramazan-ı Şerifin mecmuunda gizlenen hakikat-ı Leyle-i Kadri kazanmak için, Risale-i Nur şâkirtlerinin şirket-i maneviye-i uhreviyeleri muktezasınca herbiri, mütekellim-i maalgayr sığası olan [أَجْرُنَا إِزْحَمْنَا وَاعْفِرْنَا] gibi

tabiratta ‘Biz’ dedikleri vakit, Risale-i Nur’un sâdik şâkirtlerini niyet etmek gerektir. Tâ herbir şâkirt umumun namına münacaat edip çalışsın. Bu biçare ve az çalışabilen ve haddinden çok fazla hizmet ondan beklenen bu kardeşinize, o hüsn-ü zanları yanlış çıkarmamak için, geçen Ramazan gibi yardımınızı rica ediyorum.

Nasıl dini siyasete alet edenlerin hataları İslamiyete mal edilir, aynı şekilde Allah rızası için bir din hizmeti olan Risale-i Nur’da eğer dünya işlerine ve hasımlara karşı âlet edilirse gelecek zarar da öyle olur. “Yani çocuklar gibi döğüştükları vakit Kur’ân’ı başına siper eder. Başına gelen zarar Kur’ân’a geldiği gibi, Risale-i Nur, böyle muannid hasımlara karşı siper olarak kullanılmamalıdır.” Yani Risale-i Nur, hasımları tokat yemesi için de kullanılamaz. Çünkü ihlas ve kulluk sırrına uygun değildir. Yapılacak iş, sadece, onların yani bize zulmedenleri bizi Risale-i Nur’da istihdam eden Rabbimize havale etmekten ibarettir. Dehşetli düşmanlara Risale-i Nur’un galibiyetle mukabele etmesinin sebebi: İhlas sırrından; hiçbirşeye âlet edilmemesinden; bu hizmetin doğrudan doğruya ebedî sadete bakmasından; iman ve Kur’ân hizmetinden başka bir maksat takip edilmemesinden; bazılarının önem verdikleri keşif ve keramet-i şahsiyeye ehemmiyet verilmemesinden ve velâyet-i kübrâ sahibi sahabeler gibi yalnız iman nurları neşrederek ehl-i imanın imanlarının kurtarılmasından dolayıdır. Esas sır ve güç bunlardadır.

İmanla kabre girmeyi ve manevi bir şirketin tamamına sahip olmayı sağlayan Risale-i Nur, bu özelliği ile başka şeylere ve makamlara muhtaç etmiyor. Bilhassa iştirak-i âmal düsturu üzerinde şu ifadelerle duruluyor. “Risale-i Nur dairesinde, ihtiyarımız olmadan, haberimiz yokken takarur ve tahakkuk eden şirket-i maneviye-i uhreviye cihetiyle herbir hakiki sadık şakirdi; binler diller ile, kalpler ile dua etmek, istiğfar etmek, ibadet etmek ve bazı melâike gibi, kırk bin lisan ile tesbih etmektir. Ramazan-ı Şerifteki hakikat-ı Leyle-i Kadir gibi, kudsi ve ulvi hakikatları, yüzbin el ile aramaktır. İşte bu netice içindir ki; Risale-i Nur şakirtleri, hizmet-i Nuriyeyi, velayet makamına tercih eder; keşif ve kerametleri aramaz; ve âhîret meyvelerini dünyada koparmaya çalışmaz ve vazife-i İlâhiyye olan muvaffakiyet ve halka kabul ettirmek ve revaç vermek ve galebe ettirmek ve müstahak oldukları şan ve şeref, ezvak ve inayetlere mazhar etmek gibi, kendi vazifelerinin hâricinde bulunan şeylere karışmaz ve hareketini

onlara bina etmezler. Hâlisen, muhlisen çalışanlar: ‘Vazifemiz hizmettir. O yeter.’ derler.”

146. Mektup

Yüz kırkaltıncı mektupta “Birden Hatıra Gelen Bir Mesele” anlatılmaktadır.

Herşeyde, her musibette, bilhassa beşer eliyle gelen zulümlü musibetlerde, Risale-i Kader’de beyan edildiği gibi ‘İki sebep’ var:

Biri: zâhiren esbaba bakan beşerdir. Diğeri: Kader-i İlâhîdir. Beşer, zâhirî sebeplere bakar, bazan yanlış eder, zulmeder. Fakat kader, başka noktalara bakar, adâlet eder. İşte, bu günlerde elim bir endişe ile Risale-i Nur dâiresine temas eden üç mesele, adâlet-i kaderiye noktasında mânevî sualine cevaben ihtar edildi.

Birinci Sual: Neden fedâkâr, yüksek bir şefkati taşıyan vâlide; bu zamanda, evladının malından irsiyet almasından mahrum edildi? Kader neden müsaade eyledi?

Gelen cevap şu: Vâlideler bu asırda, bir aşılama suretinde şefkatlerini yanlış bir tarzda sarfetteleridir ki; evladım, şan ve şeref rütbesinde memuriyet kazansın diye, bütün kuvvetleriyle, evlatlarını, dünyaya, mekteplere sevk ediyorlar. Hatta mütedeyyin de olsa, Kur’ânî ilimlerin okunmasından çekip, dünya ile bağlarlar. İşte bu şefkatin bu yanlışından Kader, bu mahrumiyete mahkûm etti.

İkinci Sual: Risale-i Nur’la münasebettar bazı zatlara acıdım. ‘Neden pederinin malından hakkı iki sülüs iken, o haktan, kısmen mahrumiyete kader-i İlâhî neden müsaade etti?’ dedim.

Gelen cevap: Şu asırda, öyle acîb bir aşılama, ebeveynine hürmet ve peder ve vâlidesinin şefkatlerine mukabil, bilâ kayd-u şart kemal-i hürmet ve itaat lâzım iken; ekseriyetle, o hakiki hürmet ve itaat bozulduğundan, iki sülüs almaktan zulmen mahrum edildiler. Kader, bunların kusuruna binâen müsaade etti. Kızlar ise; gerçi başka cihetlerde kusurları çok, fakat zâfiyetlerine binaen, himayetkâr ve şefkatkâr ellere ziyade muhtaç bulduklarından, hürmetlerini peder ve vâlide-

lerine karşı ihtiyaçlarını hassasiyetle bir cihette ziyadeleştirdiklerinden; beşerin a eliyle, kardeşlerinin –kısmen– haklarını, muvakkaten onlara vermeye müsaade etti.

Üçüncü Sual: Bazı mütedeyyin zatların, dünyâdâr haremeleri yüzünden ziyade sıkıntı çekmeleri nedendir? Bu havalide o nevi hâdiseler çoktur.

Gelen cevap: O mütedeyyin zâtlar, diyanetlerinin muktezası böyle serbestiyet-i nisvân zamanında öyle serbest kadınların vasıtasıyla, dünyaya girişmeleri hatâlarından, o kadınların eliyle tokat yemelerine kader müsaade etti. Mütebâkisi, bir mübarek hanımın şuursuz müdahalesiyle geri kaldı.

Evvelâ: Bu mübarek Ramazan-ı Şerifteki dualar, ihlâsı bulmak şartıyla, inşaallah makbuldür. Fakat maatteessüf, ekseriyetçe Risale-i Nur şâkirtlerinin nazarlarını dünyaya çevirmek ve huzur-u kalbi bozmak için, bazı taarruzlar yüzünden o ihlâs, o huzur-u tam, bir derece zedeledir; merak etmeyiniz. Herşeyi Cenab-ı Hakka havale edip öyle taarruzlara ehemmiyet vermeyin. Âtîf'a da yazınız. Merak etmesin. Müteessir olmasın. O da bir kaza-i İlahîdir. İnşaallah, Savalı Hâfız Mehmed'in hâdisesi gibi, Risale-i Nur'un lehine dönecektir.

Hem Âtîf'in parlak hizmeti tevakkufa uğraması ve gerilemesi ve merhum Mehmed Zühdü Bedevî'nin, yüksek ve geniş hizmetinin perdelenmesi, düşünmesi; beni ziyade mahzun ettiği hengâmda, elime bir mektup verildi. O mektup, o endişemi izâle etti. Risale-i Nur hizmetinde bir kapı kapansa, daha mühim kapılar açılır, diye kâide, yine hükmünü icrâ etti ki, Sabri gibi Risale-i Nur'un gayet büyük bir rükününün büyük amcası ve Risale-i Nur'un bir kahramanı olan Tâhiri'nin eniştesi ve Risale-i Nur'un saff-ı evvelinde ve şâkirtlerinin başında bir zaman nâzırlık vazifesini gören ve şimdiye kadar da Risale-i Nur hakkında kalbini bozmayan Büyük Hâfız Zühdü'nün samimi kemal-i sadakat ve ihlâsı gösteren mektubu ile ve Hulus-i Sâlis Abdullah Çavuş'un hâşiyesinde tasdikle, bu eski ve yeni gayyur kardeşimiz Büyük Zühdü, resmîyete bakmıyarak, Risale-i Nur'un mühim vazifelerinden olan masumlara Kur'ân dersini vermekle gösterildi ki; merhum Zühdü Bedevî yerine bu Büyük Zühdü'yü yeni veriyor. Âtîf'in tevakkufu yerine, bu

müdakkik ve muktedir ve Hatip Büyük Hâfiz Zühdü'yü faaliyete getirdi. Cenab-ı Hakk'a şükrediyoruz. Bu günden itibaren, Risale-i Nur'un hâs şâkirtleri içinde şirket-i mâneviye-i Nuriye'den hissedar olmasını ve ismiyle duaya girdiğini selâmımla tebliğ ediniz.

Kader Risalesinde anlatıldığı gibi, "Kader hakiki illetlere bakar, adalet eder; insanlar, zâhiri gördükleri illetlere hükümlerini binâ eder, kaderin aynı adâletinde zulme düşerler. Meselâ, hâkim seni sirkatle mahkûm edip, hapsetti. Halbuki, sen hırsız değilsin; fakat, kimse bilmez gizli bir katlin var. İşte, kader-i İlahî dahi seni o hapiste mahkûm etmiş. Fakat, kader, o gizli katlin için mahkum edip adalet etmiş; hâkim ise, sen ondan masum olduğun hırsızlığa binaen mahkum ettiğiiçin zulmetmiştir. İşte, tek birşeyde iki cihetle kader ve icâd-ı İlahînin adâleti ve insan kisbinin zulmü görüldüğü gibi, başka şeyleri buna kıyas et." (26. Söz)

147. Mektup

Yüz kırk yedinci mektup son mektuptur.

Bismillahirrahmanirrahîm. Elhamdü lillâhi alâ na'mâihî (yani nimetleri üzerine Allah'a hamdolsun) Risale-i Nur'un silsile-i kerâmetlerinden Mucizat-ı Ahmediye ve kerâmetli 29. Söz ve İşârâtül-İ'caz'ın himayetskârâne ve mucizane yeni bir kerameti şudur ki: Bu Ramazan-ı Şerif'in başında doktorun ihbâriyle ve kuvvetli emârelerin delâletiyle ve birden harâret kırk dereceden geçmesiyle tebeyyün eden, zehirlemekten gelen şiddetli hastalık hengâmında, kardeşimiz Âtîf'in habbe gibi hâdisesi, hâriç vâliler kubbe yaparak, buranın hem adliye, hem zâbita, hem vilayete şifrelerle Risale-i Nur aleyhine sevk edildiği aynı zamanda, iki saat evvel, Mucizat-ı Ahmediye İstanbuldan koşup imdada gelmiş. Masada iken 29. Söz ve kerametli İşârât'ül-İ'caz, Tosya kasabasından imdada gelmiş gibi, aynı vakitte yaldızlı ciltleriyle masa üzerinde dururken, onların müsâdere endişesi ve elliden ziyade sâir Risalelerin de namazsız ellerin zaptına geçmek ihtimali ve şiddetli hastalığın konuşturmamak vaziyetiyle beraber, Risale-i Nur'un o üç kerametli Risaleleri, öyle hârîka bir himayet ve muhafazaya vesîle ve o zehirlendirmeye panzehir ve tiryâk oldu ki, bu hale muttali olan bizler,

şimdi de hayretteyiz. Güya hiçbir hastalık yokmuş gibi, gayet kuvvetli, hem şiddetli tokatlar vurmak, o düşmanlık vaziyeti dostluğa çevirdi.

Hem adliyenin büyük memurları ve taharrî (arama) komiserleri, şiddetli taharri ve müsâdere için geldikleri halde, elliden ziyade kitaplarından hiçbirine el uzatmadan, yalnız o Risalelerin kerametlerini kısmen dinleyerek onların mânevi himayesi altında muhafaza edildi. Yalnız Müdâfaat ve 16. Mektup ve Ramazaniye Risalesini, mütâlâa etmek için biz verdik.

Üçüncü günde, daha şiddetli arama ve taharri etmek, zâbitanın siyasî komiseri bir taharrî komiseriyle geldiği vakitten iki-üç saat evvel, üç kerâmetli Risalelerin kumandasında bütün Risaleler, kendilerini ellere vermemek için ortada görünmediler. Bütün iki saat o taharrî neticesinde, Ankara'dan gelen bir Ramazan tebrikiyle, bir Ramazaniye Risalesini elde ettiler. Mütâlâadan sonra îade etmek vaadiyle aldılar. Bütün bu haller yüksekte duran Mucizâtlı Kur'ân-ı Azîmüşşân ile beraber, i'cazlı Hizb-i Kur'ânî'nin nüshaları ve Hizb-i Nûrî'nin Risaleleri, bu hârîka vaziyeti gösterdiler. Cenab-ı Hakka, onların hurufâtı adedince ve şehri Ramazanın dakikalarının âşireleri sayısınca hamd u senâ ediyoruz. Elhamdülillahi alâ külli hâl.

Hem hastalıktan gelen teessür ve Âtıf'ın hâdisesiyle kalbime gelen teellüm ve onlara acımak ve Isparta'ya sirayet etmek endişesinden neş'et eden sıkıntı ve bu mübarek şehirde Risale-i Nur'un 'sırren tennevret' yani 'gizli olarak nurlanır' (Hz. Ali) perdesi altına girmesi; üçüncü günde, o iki taharriden sonra, akşama kadar gelen ve gidenler mütemâdiyen tarassud edilmesi ve Emin'in hanesinde bir şey bulunmadan taharri edilmesi cihetiyle, ziyade muzdarip ve müteallim iken, Cenab-ı Erhamürrahîmin rahmetiyle, şimdiye kadar devam eden İna-yet-i İlahiye himayesi ve rızâ ve teslim, tevekkül ve ihlâsın verdikleri teselli, bütün o muz'îç şeyleri akim bıraktı. Kemâl-i ferah ve istirahatle, 'Görelim Mevla neyler, neylerse güzel eyler.' deyip, kemal-i teslimiyetle müsterih olduk. Siz de öyle olunuz, fütur getirmeyiniz. Umum kardeşlerimize birer birer selam ve dua ederiz. Hastalık devam ediyor, fakat tahammül haricinde değil. O musibet de, Risale-i Nur'un parlak neşriyatına tevakkuf vermek için idi.

Bu mektuptan sonra Kastamonu'da tutuklamalar başlamış, (1943) ve Bediüzzaman Hazretleri 126 talebesiyle Kastamonu'dan Denizli Ağır Ceza Mahkemesine sevk edilmişti. Ramazan ayı olduğu için Bediüzzaman da oruçlu idi. Tutuklamalardan haberi olmadan başka bir şehirden Denizli'ye alış veriş için giden bir talebesi trende Üstadı görünce yanına yaklaşmak istemiş fakat Bediüzzaman Hazretleri onun bir zarar görmemesi için onu yaklaşmaması gerektiği mevzuunda uyarılmış. İftar vakti gelmiş, o talebe yanında börek çörek olduğu için iftarını açacakmış ama Üstad'ın yiyecek bir şeyi olmadığı için Jandarmaların olmadığı bir anda biraz oruç açacak birşeyler vermek üzere yanına yaklaşmış, tam o sırada gelip bunu fark eden jandarmalar onu çok fena şekilde dövmüşler ve "Senin de alâkan var." diyerek onu hapse atmışlar. Uzun müddet dükkanının açılmadığını ve alışverişten dönmediğini gören esnaf arkadaşları günler sonra meseleyi öğrenebilmişler.

Kastamonu Lahikası'nın sonuna Bediüzzaman Hazretleri şöyle bir dua yazmıştır:

*Bismillahirrahmanirrahim.
İsm-i Azam'ın hakkına ve
Kur'ân-ı Muciz'ül-Beyan'ın hürmetine ve
Resul-i Ekrem Aleyhissalatü Vesselamın şerefine
bu mecmuayı bastıranları ve mübarek yardımcılarını
Cennet'ül-Firdevs'te saadet-i ebediyeye mazhar eyle. Âmin.
Hizmet-i imaniye ve Kur'âniyede daima muvaffak eyle. Âmin.
Ve defter-i hasenatlarına Kastamonu Lâhikasının
herbir harfine mukabil bin hasene yazdır. Âmin.
Ve Nurların neşrinde sebat ve devam ve ihlas ihsan eyle. Âmin.
Yâ Erhamerrahimin!
Umum Risale-i Nur Şakirtlerini iki cihanda mesud eyle. Âmin.
İnsi ve cinnî şeytanların şerlerinden muhafaza eyle. Âmin.
Ve bu âciz ve biçare Said'i afveyle. Âmin.*

*Umum Nur Şakirtleri namına
Said Nursî.*